

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 31 marca 2009 r.

Druk nr 529

**PRZEWODNICZĄCY
Krajowej Rady Radiofonii
i Telewizji**

**Szanowny Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Szanowny Panie Marszałku,

W związku z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji, w załączeniu, uprzejmie przekazuję następujące dokumenty, przyjęte przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, uchwałami Nr 123/2009 i 124/2009 z 31 marca bieżącego roku:

1. „Sprawozdanie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z działalności w 2008 roku”;
2. „Informacja o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2008 roku”.

Z poważaniem

(-) Witold Kołodziejski

**UCHWAŁA Nr 123/2009
z dnia 31 marca 2009 roku**

Na podstawie art. 9 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r. Nr 253 poz. 2531 z późn. zm.) Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

postanawia

1. Przyjąć *Sprawozdanie KRRiT z działalności w 2008 roku*, stanowiące załącznik do uchwały.
2. Przedstawić *Sprawozdanie KRRiT z działalności w 2008 roku*:
 - Sejmowi RP,
 - Senatowi RP,
 - Prezydentowi RP.
3. Przedstawić *Sprawozdanie KRRiT z działalności w 2008 roku* Prezesowi Rady Ministrów.

Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Witold Kołodziejski

**UCHWAŁA Nr 124/2009
z dnia 31 marca 2009 roku**

Na podstawie art. 9 ust. 1 w związku z art. 12 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 r. Nr 253 poz. 2531 z późn. zm.) Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji

postanawia

1. Przyjąć *Informację o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2008 roku* stanowiącą załącznik do uchwały.
2. Przedstawić *Informację o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2008 roku*:
 - Sejmowi RP,
 - Senatowi RP,
 - Prezydentowi RP.
3. Przedstawić *Informację o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2008 roku* Prezesowi Rady Ministrów.

Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Witold Kołodziejski

KRRiT

KRAJOWA RADA
RADIOFONII I TELEWIZJI

SPRAWOZDANIE
KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI
Z DZIAŁALNOŚCI W 2008 ROKU

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I. Zadania i uprawnienia KRRiT jako organu konstytucyjnego.	
Ustawowe zobowiązania sprawozdawcze KRRiT.....	1
Projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji	2
Wyzwania o charakterze technologicznym – prace KRRiT w związku z przygotowywaniem dokumentacji do wdrożenia w Polsce standardów DVB – T i DVB –H oraz udział KRRiT w Międzyresortowym Zespole do spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce	4
Harmonogram uruchomienia emisji cyfrowych w ramach Multipleksu 1 oraz wyłączeń emisji analogowych	8
Konsultacje publiczne w sprawie implementacji dyrektywy 2007/65/EC „O audiowizualnych usługach medialnych”	10
Realizacja ustawowych delegacji do wydawania przez KRRiT aktów wykonawczych oraz opiniowanie projektów aktów ustawodawczych dotyczących radiofonii i telewizji.....	12
Wpływ orzecznictwa na działalność KRRiT – przykłady	14
Odpowiedzialność prawna nadawców za emitowany program i kontrola ich działalności.....	15
Międzynarodowa działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.....	18
Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ kolegialny (posiedzenia KRRiT, uchwały, stanowiska).....	22
Edukacja medialna.....	26
Wystąpienia do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji rozpatrywane w trybie skarg i wniosków.....	27
Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji; Biuletyn Informacyjny KRRiT i witryna internetowa	41
 ROZDZIAŁ II. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie udzielania koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych oraz w zakresie rejestracji programów rozprowadzanych w sieciach kablowych	 43
Tzw. rekoncesjonowanie nadawców radiowych w trybie art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji oraz dostosowanie terminu ważności koncesji radiowych i telewizyjnych do obecnego ustawowego okresu ich obowiązywania (10 lat).....	43
Uzupełnienie oferty programów z wykorzystaniem wolnych częstotliwości, programów dostępnych w ramach zasobów satelitarnych oraz poprawa warunków nadawania w ramach wykorzystywanych stacji nadawczych	44
Inne zagadnienia dotyczące koncesji.....	50
Rozwój rynku telewizji kablowej	59

ROZDZIAŁ III. Kontrola działalności programowej nadawców	64
Kontrola nadawców publicznych pod kątem realizacji ustawowych zadań i powinności	64
Kontrola nadawców koncesjonowanych pod kątem realizacji zadań ustawowych i programowych warunków koncesji	79
Kontrola w zakresie art. 18 ust. 4-6 ustawy o radiofonii i telewizji oraz działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz ochrony małoletnich	91
Badania odbioru programów radiowych i telewizyjnych	93
ROZDZIAŁ IV. Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców.....	97
Udział reklam w programach radiowych i telewizyjnych.....	97
Wyniki kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców	99
Decyzje o ukaraniu nadawców za naruszenia przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej	102
ROZDZIAŁ V. Działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w zakresie opłat abonamentowych i pozaabonamentowych	103
Podstawy prawne	103
Konsekwencje braku egzekucji administracyjnej zaległości w opłatach abonamentowych ..	105
Wysokość opłat abonamentowych oraz poziom zniżek w latach 2006-2008	110
Rozliczenia z Poczta Polska.....	111
Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na lata 2008 – 2009 pomiędzy spółki publicznej radiofonii i telewizji.....	114
Liczba abonentów radiofonicznych i telewizyjnych.....	118

ZAŁĄCZNIKI:

Załącznik nr 1.	Wykaz wniosków o udzielenie koncesji na kolejny okres (w trybie art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji) złożonych w 2008 roku	123
Załącznik nr 2.	Wykaz postępowań, toczących się w 2008 roku, zakończonych przedłużeniem terminu ważności koncesji do 10 lat.....	124
Załącznik nr 3.	Wykaz postępowań o udzielenie lub rozszerzenie koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego drogą naziemną, prowadzonych w związku z Ogłoszeniami Przewodniczącego KRRiT rozstrzygniętymi w 2008 roku podjęciem uchwały KRRiT lub zakończonych wydaniem decyzji Przewodniczącego KRRiT.....	126
Załącznik nr 4.	Wykaz wniosków o udzielenie koncesji satelitarnych złożonych w 2008 roku	127
Załącznik nr 5.	Decyzje ws. zmian technicznych w koncesjach naziemnych (wydane w 2008 roku).....	128
Załącznik nr 6.	Wykaz ogłoszeń Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania lub rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie naziemnych programów radiowych opublikowanych w 2008 roku	131

Załącznik nr 7.	Decyzje ws. zmiany nazwy programu oraz innych zmian dotyczących programu (wydane w 2008 roku)	132
Załącznik nr 8.	Koncesje, w których dokonano w 2008 roku zmiany listy udziałowców. Koncesje, w których w 2008 roku wykreślono zapisy własnościowe	135
Załącznik nr 9.	Wykaz koncesji, w których dokonane zostały zmiany w wyniku wyrażenia przez KRRiT zgody na przeniesienie uprawnień.....	136
Załącznik nr 10.	Wykaz postępowań w sprawie cofnięcia i uchylecia koncesji na wniosek nadawcy, w których wydano decyzje w 2008 roku	137
Załącznik nr 11.	Wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych wydanych w 2008 roku oraz wykaz decyzji koncesyjnych z 2008 roku odnośnie telewizji kablowej	138
Załącznik nr 12.	Budżet Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji	147
Załącznik nr 13.	Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (schemat organizacyjny, zatrudnienie)	152

Wersja elektroniczna „Sprawozdania KRRiT z działalności w 2008 roku” oraz „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2008 roku” znajduje się na stronie internetowej KRRiT www.krrit.gov.pl

I. ZADANIA I UPRAWNIENIA KRRiT JAKO ORGANU KONSTITUCYJNEGO. USTAWOWE ZOBOWIĄZANIA SPRAWOZDAWCZE KRRiT

1.1 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji została powołana jako konstytucyjny organ państwa stojący na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji (art. 213 ust. 1 Konstytucji RP).

Ustawa z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji, odwołując się do konstytucyjnych norm wolności słowa, prawa do informacji, interesu publicznego, zobowiązuje Krajową Radę w szczególności do wykonywania następujących zadań:

- projektowania w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji;
- podejmowania rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów oraz prowadzenia rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych;
- sprawowania kontroli działalności nadawców;
- organizowania badań treści i odbioru programów radiowych i telewizyjnych;
- określania opłat abonamentowych;
- organizowania i inicjowania współpracy z zagranicą w dziedzinie radiofonii i telewizji.

Oprócz powyższych uprawnień Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wykonuje także zadania administracyjno-prawne, w szczególności prowadząc postępowania koncesyjne. KRRiT posiada też uprawnienia do wydawania rozporządzeń jako aktów wykonawczych do ustaw, a w sprawach indywidualnych do podejmowania uchwał (art. 213 ust. 2 Konstytucji RP).

KRRiT pragnie podkreślić, iż dla ustroju mediów w Polsce znaczenie podstawowe ma zasada wyrażona w art. 13 ustawy: *nadawca kształtuje program samodzielnie i ponosi odpowiedzialność za jego treść*, co oznacza, że KRRiT może podejmować interwencje wyłącznie wtedy, gdy tak stanowi prawo i gdy dana pozycja programowa została wyemitowana, gdyż cenzura w Polsce jest zakazana. W świetle tych przepisów KRRiT nie ponosi odpowiedzialności za kształt programu oraz nie tworzy tzw. *ramówki*.

Informacje o tym, w jaki sposób przebiegała realizacja wyżej wskazanych, podstawowych zadań KRRiT znajdują się w poszczególnych rozdziałach obydwu dokumentów, w bieżącym roku przygotowanych przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji już po raz szesnasty w trybie określonym w art.12 ustawy.

Zgodnie z tym trybem Krajowa Rada corocznie przedstawia Sejmowi RP, Senatowi RP i Prezydentowi RP sprawozdanie ze swej działalności oraz informację o podstawowych problemach radiofonii i telewizji. Informację taką Krajowa Rada przedstawia również Prezesowi Rady Ministrów.

31 marca 2009 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła uchwały o przedstawieniu, wskazanym w ustawie organom państwa, sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku wraz z informacją o podstawowych problemach radiofonii i telewizji.

Projektowanie w porozumieniu z Prezesem Rady Ministrów kierunków polityki państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji

1.2 Stałym, corocznym elementem realizacji tego zadania jest przedstawianie Prezesowi Rady Ministrów informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji, a także wszelkich innych opracowań, informacji i stanowisk, przygotowywanych przez KRRiT w związku z bieżącymi wydarzeniami i zjawiskami, które wystąpiły na polskim rynku mediów elektronicznych.

W celu bardziej przejrzystego przedstawienia najważniejszych problemów rynku medialnego, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przygotowała dla Prezesa Rady Ministrów szczegółowe zestawienie koniecznych, w naszej opinii, zmian prawnych w zakresie ustaw, regulujących działalność nadawców radiowych i telewizyjnych. Nadal podtrzymujemy naszą opinię o konieczności wprowadzenia większości z nich do obrotu prawnego.

W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji informowała Prezesa Rady Ministrów w szczególności o swoim stanowisku, dotyczącym wprowadzenia w Polsce naziemnej telewizji cyfrowej, a także m.in. o kryzysowej sytuacji w finansowaniu mediów publicznych.

W sposób stały i roboczy realizacja obowiązku ustawowego, określonego w art.6 ust.2 pkt 1, następowała poprzez współpracę ze wszystkimi organami administracji rządowej, które wykonują zadania, wynikające z polityki państwa, obejmujące różne zagadnienia, łączące się z dziedziną mediów audiowizualnych.

Wymienić należy w tym miejscu przede wszystkim współpracę Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, posiadającym uprawnienia, bezpośrednio związane z wykonywaniem ustawowych zobowiązań przez KRRiT w zakresie prowadzenia postępowań koncesyjnych.

Stałą współpracę, połączoną m.in. z przygotowywaniem i wymianą informacji, przedstawianiem opinii i stanowisk Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmowała także z Ministrem Infrastruktury, w szczególności uczestnicząc w *Międzyresortowym Zespole do spraw Wprowadzenia Radiofonii i Telewizji Cyfrowej w Polsce*, powołanym przez Prezesa Rady Ministrów i działającym pod kierunkiem Podsekretarza Stanu w resorcie infrastruktury.

Z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji współpracowała m.in. w dziedzinie realizowania zadań z zakresu międzynarodowej polityki audiowizualnej, w tym dotyczących implementacji *Dyrektywy Parlamentu i Rady z 11 grudnia 2007 roku o audiowizualnych usługach medialnych –AMSD*, a także w związku z działalnością *Zespołu do spraw Przeciwdziałania Naruszeniom Prawa Autorskiego i Praw Pokrewnych*.

Z Ministrem Pracy i Polityki Społecznej współpraca dotyczyła przede wszystkim realizowania zadań, określonych w *Krajowym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie*, a także zadań, których celem jest udostępnianie audiowizualnych usług medialnych osobom niepełnosprawnym.

Z Ministrem Edukacji Narodowej oraz Ministrem Szkolnictwa Wyższego i Nauki Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmowała współpracę inicjując w 2008 roku cykl działań z zakresu edukacji medialnej.

Z Ministrem Sprawiedliwości Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji współpracowała m.in. w celu przygotowania dla Komitetu Praw Człowieka ONZ sprawozdania z przestrzegania praw obywatelskich i politycznych w latach 2004 – 2008.

Z Ministrem Spraw Zagranicznych Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontynuowała stałą współpracę w zakresie opiniowania umów międzynarodowych, dotyczących dziedziny radiofonii i telewizji, a także w celu organizowania współpracy z zagranicą w sferze mediów audiowizualnych, co należy do ustawowych zobowiązań KRRiT, wymienionych w art.6 ust.2 pkt.7 i 9.

Informacje na temat międzynarodowej działalności KRRiT znajdują się w punkcie 1.17

Z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podejmowała działania, służące realizacji zadań z zakresu objętego *Krajowym Planem Ochrony Infrastruktury Krytycznej, Strategią Antykorupcyjną*, a także dotyczących zapewnienia przedstawicielom mniejszości narodowych i etnicznych dostępu do mediów publicznych, przede wszystkim poprzez uwzględnianie potrzeb mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, w tym emitowanie programów informacyjnych w językach mniejszości narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym.

Z Ministrem Skarbu Państwa Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadziła w szczególności uzgodnienia, dotyczące zmian w statutach spółek publicznej radiofonii i telewizji, co jest obowiązkiem wynikającym z art.29 ust.3 ustawy. Zgodnie z tym przepisem oraz w związku wnioskami zarządów spółek radiofonii publicznej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła zgodę na zmianę statutów spółek: Radio Lublin SA, Radio Kielce SA, Radio Łódź SA, Radio Kraków SA, Radio Koszalin SA, Radio dla Ciebie SA, Radio Merkury SA w Poznaniu, Radio Opole SA, Radio Rzeszów SA oraz Radio Szczecin SA w zakresie § 7 statutu, określającego przedmiot działalności tych spółek. Powyższe zmiany przede wszystkim miały na celu dostosowanie treści statutów do rozporządzenia z 24 grudnia 2007 roku Rady Ministrów w *sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)*, które weszło w życie 1 stycznia 2008 roku, a także rozszerzenie przedmiotu działalności tych spółek zgodnie z wnioskami zarządów. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustosunkowała się także do propozycji Ministra Skarbu Państwa z 25 października 2007 roku oraz 26 marca 2008 roku w zakresie wprowadzenia zmian w statutach Spółki Polskie Radio SA i rozgłośni regionalnych Polskiego Radia odmawiając, po przeprowadzeniu konsultacji z zarządami mediów publicznych i własnej analizy, wyrażenia zgody na większość zmian proponowanych przez Ministra Skarbu Państwa. KRRiT uznała bowiem, iż proponowane nowe brzmienie statutów zawiera zbędne powtórzenia ustawowe, jak również powtórzenia w ramach treści samego statutu, przez co statut staje się mało czytelny i niejasny.

Aktywna współpraca Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji była również kontynuowana z Pełnomocnikiem Rządu do spraw Równego Traktowania w związku z realizacją zadań, wynikających z prawa europejskiego, które zobowiązuje do przestrzegania zasad równego traktowania i niedyskryminowania ze względu na płeć w różnych przejawach społecznej działalności, w tym także w zakresie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych.

Trzeba też podkreślić, iż Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji współpracowała z organami administracji rządowej przy sporządzaniu informacji, przygotowywanych

w związku z pytaniami i interpelacjami poselskimi, a także oświadczeniami, zgłaszanymi w toku debat senackich.

1.3 Przedstawiając powyższe informacje, dotyczące realizacji zadań związanych z projektowaniem polityki państwa w sferze mediów elektronicznych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podkreśla, iż w celu pełnego wykonania tego zadania powinna być zagwarantowana możliwość inicjowania wspólnych z organami administracji rządowej, skoordynowanych działań prognostycznych i analitycznych, zaś wyniki tych analiz powinny być wykorzystywane w procesie powstawania projektów regulacji prawnych.

W opinii KRRiT taka wszechstronna i kompleksowa analiza oraz aktualizacja strategicznych dokumentów i aktów prawnych normujących funkcjonowanie rynku mediów powinna mieć priorytetowe znaczenie. Zadania tego nie można wykonywać wyłącznie w ramach funkcjonowania jednego organu państwowego, gdyż nie pozwala na to złożoność zagadnień koniecznych do uregulowania, znacznie wykraczająca poza sferę mediów. W tym celu konieczna jest gwarancja stabilności budżetowej zarówno organu regulacyjnego dla rynku mediów elektronicznych, jak i poszczególnych jednostek administracji rządowej.

W okresie sprawozdawczym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przygotowała i przyjęła następujące opracowania analityczne z zakresu problematyki sektora mediów elektronicznych, stanowiące punkt wyjścia do projektowania tego typu założeń, jak wskazane powyżej:

- Pomoc publiczna w związku z wprowadzaniem telewizji cyfrowej w wybranych krajach Unii Europejskiej;
- Proces koncesyjny na przykładzie wybranych państw europejskich;
- Problem tzw. *głośnej reklamy* w wybranych państwach europejskich i pozaeuropejskich;
- Rynek *video na żądanie (VoD)* w Polsce;
- Lokowanie produktu (*product placement*) w kontekście implementacji dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych.

Powyższe opracowania dostępne są na stronach internetowych KRRiT pod adresem <http://www.krrit.gov.pl> w zakładce Publikacje – Analizy.

Wyzwania o charakterze technologicznym – prace KRRiT w związku z przygotowywaniem dokumentacji do wdrożenia w Polsce standardów DVB – T i DVB – H oraz udział KRRiT w Międzyresortowym Zespole do spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce

1.4 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznaje, iż wprowadzenie naziemnej telewizji cyfrowej w Polsce ma znaczenie priorytetowe dla rynku mediów, co z całą dobitnością wyraził również Sejm RP, podkreślając w szczególności znaczenie procesu konwersji cyfrowej, nie tylko w wymiarze technicznym lecz również w sensie społecznym, jako jeden z najistotniejszych elementów na drodze ku stworzeniu społeczeństwa informacyjnego.

W 2008 roku w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji do najbardziej istotnych należały prace związane z przygotowaniem prawnych podstaw do rozpoczęcia postępowania

w celu przyznania prawa do rozpowszechniania programów telewizyjnych w technologii cyfrowej DVB-T.

Prace te toczyły się dwutorowo. Po pierwsze KRRiT podjęła intensywne działania dotyczące DVB-T, a po drugie prowadzono, wspólnie z Prezesem UKE, prace nad możliwością uruchomienia nadawania naziemnego w systemie DVB-H (telewizja mobilna).

Próby uruchomienia procesu konwersji naziemnej telewizji z analogowej na cyfrową podejmowane były od wielu lat, ale jak dotychczas nie udało się wyjść poza okres przygotowania założeń do procesu konwersji. Czasu na spokojne przygotowanie się do wyłączenia rozpowszechniania naziemnego programów telewizyjnych w technologii analogowej pozostało już niewiele, bowiem w czerwcu 2015 roku przestaną być chronione kanały analogowe, zarezerwowane dla obecnych nadawców naziemnych.

Nie chcąc dopuścić do sytuacji, w której widzowie po czerwcu 2015 roku pozbawieni byłiby możliwości odbioru telewizji w sposób rozsiewczy naziemny, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przystąpiła w 2008 roku do próby uruchomienia procesu konwersji naziemnej telewizji, z technologii analogowej na cyfrową. Uruchomienie tego procesu wymagało współpracy z innymi organami państwa, a przede wszystkim z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej.

Prezes UKE, który początkowo przyjął rolę organu prowadzącego proces konwersji telewizji w technologii DVB-T, zaprezentował dwa jego warianty.

W wariantcie pierwszym przewidziano wypełnienie multipleksu pierwszego programami telewizyjnymi obecnych naziemnych nadawców telewizyjnych. Dzięki takiemu rozwiązaniu widzowie nie straciliby nic z dostępnej obecnie oferty programów telewizyjnych rozpowszechnianych naziemnie. W multipleksie drugim umieszczone byłyby programy nowych nadawców telewizyjnych. Pozwoliłoby to na zwiększenie oferty nowych programów telewizyjnych, rozpowszechnianych naziemnie i przyczyniłoby się do wzrostu zainteresowania widzów nową technologią dystrybucji programów.

Wariant drugi zakładał udzielenie rezerwacji częstotliwości na rzecz Telewizji Polskiej SA na kanały telewizyjne, wchodzące w skład multipleksu pierwszego z zastrzeżeniem miejsca dla programów Polskiego Radia.

Multipleks drugi przeznaczony miał być dla nadawców komercyjnych, którzy obecnie nadają naziemnie swoje programy telewizyjne w technologii analogowej, a w zamian nadawcy ci mieli zapewnić odbiorcom dostęp do tzw. *set top box - ów (STB)*.

Przedstawiciele rynku, głównie naziemni nadawcy analogowi, zaprezentowali swoją koncepcję DVB-T, która uwzględniała założenia wariantu drugiego. Oczekiwali, że za ich deklaracje sfinansowania zakupu STB i przeprowadzenia kampanii informacyjnej na temat cyfryzacji telewizji oraz wyłączenia nadawania w technologii analogowej do końca 2012 roku, otrzymają zapewnienie obecności na multipleksach docelowych. Wersja ta zakładała, że Telewizja Polska SA po wyłączeniu nadawania analogowego będzie wykorzystywać jeden multipleks ogólnopolski, zaś obecni nadawcy naziemni analogowi - dwa multipleksy. Pozostałe multipleksy przeznaczone byłyby dla zwycięzcy konkursu na rezerwację częstotliwości.

Pomysł na takie rozwiązanie nie znalazł aprobaty ani Prezesa UKE, ani KRRiT. Podczas spotkania w czerwcu 2008 roku z przedstawicielami rynku zostało zaprezentowane rozwiązanie uzgodnione z KRRiT, które przewidywało, że:

- w multipleksie pierwszym znajdują się obecni naziemni nadawcy programów telewizyjnych, rozpowszechniający programy w technologii analogowej o zasięgu ponadregionalnym i ogólnopolskim;
- Telewizja Polska SA po wyłączeniu stacji analogowych otrzyma wyłącznie dla siebie jeden multipleks;
- multipleks drugi zostanie przyznany zwycięzcy konkursu na rezerwację częstotliwości na rozprowadzanie programów telewizyjnych w formacie SDTV (standardowa rozdzielczość przekazu telewizyjnego) lub w formacie HDTV (telewizja wysokiej rozdzielczości);
- obecni naziemni nadawcy telewizyjni wystąpią do Prezesa UKE o zmianę rezerwacji częstotliwości w trybie art. 155 Kodeksu postępowania administracyjnego, w części dotyczącej analogowego, naziemnego wykorzystania kanałów, poprzez wprowadzenie terminów wygaśnięcia rezerwacji tych kanałów i przyznanie kanałów, przeznaczonych w pierwszym multipleksie przejściowym lub przyznanie TVP SA kanałów na pierwszy multipleks przejściowy dla programów pierwszego, drugiego i regionalnych w sposób cyfrowy, z obowiązkiem udostępnienia miejsca pozostałym nadawcom naziemnym.

Prezes UKE 20 czerwca 2008 roku poinformował o powyższej koncepcji wszystkich zainteresowanych, a także zwrócił uwagę, że jeśli nadawcy nie zgłoszą do 30 lipca 2008 roku wniosków o zmianę rezerwacji częstotliwości, to będą mogli wziąć udział w procesie konwersji cyfrowej dopiero po 2014 roku.

Prezes UKE oraz Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji rozpoczęli także prace zmierzające do opracowania projektu dokumentacji konkursowej na operatora multipleksu drugiego.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, zgodnie ze swoimi kompetencjami, przystąpiła do konsultacji programowych i społecznych, zaś Prezes UKE do opracowania kryteriów konkurencyjności i wiarygodności oraz warunków technicznych.

W odpowiedzi na pismo Prezesa UKE nadawcy telewizyjni i radiowi, zarówno komercyjni, jak i publiczni, przedstawili swoje stanowiska. Spółki: TVN SA, POLSAT SA i Polskie Media SA zgłosiły początkowo wnioski na współużytkowanie częstotliwości z innymi nadawcami programów telewizyjnych w multipleksie pierwszym.

Z kolei Telewizja Polska SA i Telewizja PULS Sp. z o.o. złożyły wnioski o zmianę rezerwacji częstotliwości, uzyskaną przez te podmioty poprzez rezerwację częstotliwości do rozpowszechniania programów w sposób cyfrowy w multipleksie pierwszym. Podobne wnioski złożyły spółki POLSAT SA i Polskie Media SA.

Prezes UKE połączył postępowania, wszczęte na wniosek spółek TVP SA i Telewizji PULS i przeprowadził rozprawę administracyjną, w wyniku której w październiku 2008 roku zostały przekazane do KRRiT projekty dwóch decyzji rezerwacyjnych. Projekty te zawierały propozycje rozwiązań, które przekazywały spółkom TVP SA i Telewizji PULS cały pierwszy multipleks przejściowy.

W związku z wątpliwościami, które pojawiły się po analizie tych projektów, Przewodniczący KRRiT 29 października 2008 roku przesłał do Prezesa UKE własne koncepcje przeprowadzenia procesu konwersji cyfrowej. Zakładały one odtworzenie w multipleksie pierwszym oferty programów obecnych naziemnych nadawców telewizyjnych, w trybie przeprowadzenia postępowania koncesyjnego zgodnie z ustawą o radiofonii i telewizji, a w multipleksie drugim również przeprowadzenie podobnego postępowania, którego celem byłoby wyłonienie nowych programów telewizyjnych.

W tej sprawie odbyło się spotkanie z Prezesem UKE, podczas którego ustalono, iż Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji od tego momentu będzie prowadzić proces konwersji cyfrowej. Przewodniczący KRRiT 14 listopada 2008 roku odmówił uzgodnienia projektów dwóch decyzji rezerwacyjnych przedstawionych przez Prezesa UKE, zaś w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji przystąpiono do intensywnych prac nad projektami ogłoszeń na multipleks pierwszy i drugi, jak również nad projektami nowelizacji rozporządzenia KRRiT w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych, a także rozporządzenia KRRiT w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych.

Koncepcja multipleksu pierwszego nie zmieniła się. KRRiT założyła, że jego strumień wypełnią obecni ponadregionalni i ogólnopolscy nadawcy naziemni, którzy wskażą też operatora zarządzającego.

Multipleks drugi wypełnią natomiast trzy nowe programy telewizyjne, wybrane w wyniku postępowania koncesyjnego. Jedno miejsce w multipleksie będzie przeznaczone na programy regionalne, na pozostałe trzy miejsca będą wybrane programy w oparciu o ofertę przedstawioną przez operatora zarządzającego multipleksu. Z kolei operator będzie wybrany w konkursie na rezerwację częstotliwości przez Prezesa UKE.

Powyższe koncepcje Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji konsultowała zarówno z Prezesem UKE, jak i z nadawcami i operatorami telekomunikacyjnymi. Konsultacje zostały także uzupełnione o projekt harmonogramu włączeń rozpowszechniania cyfrowego i wyłączeń rozpowszechniania analogowego.

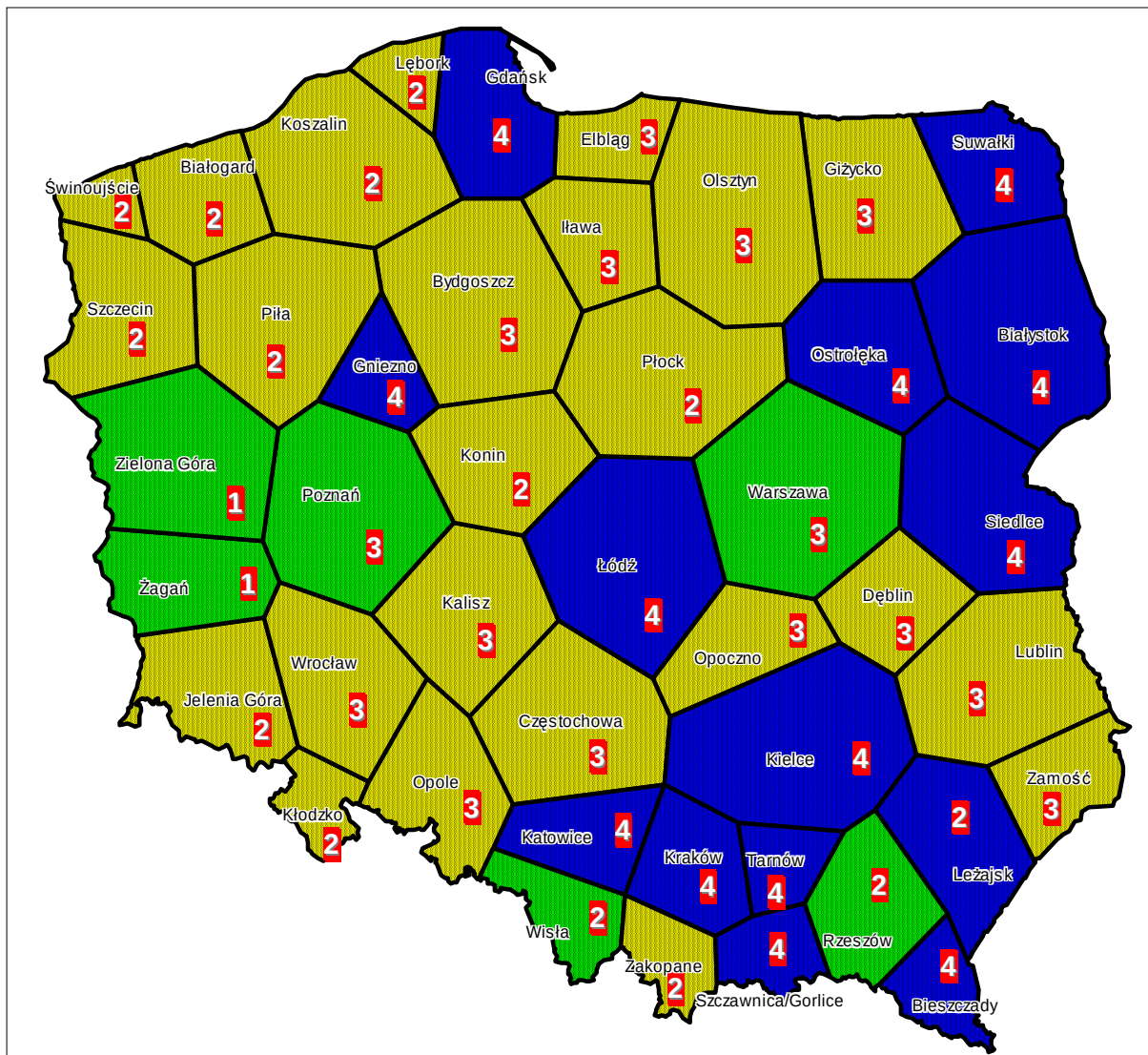
W intensywnym rytmie konsultacje prowadzone były od listopada 2008 roku do lutego 2009 roku, kiedy to ostatecznie ogłoszenie, przygotowane przez KRRiT, zostało uzgodnione z Prezesem UKE i skierowane do publikacji w Monitorze Polskim. Publikacja ogłoszenia nastąpiła w Monitorze Polskim nr 12 z 27 lutego 2009 roku, poz. 153.

Jednocześnie do publikacji w Dzienniku Ustaw skierowano rozporządzenie zmieniające rozporządzenie KRRiT w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych.

Publikacja nastąpiła w Dzienniku Ustaw z 25 lutego 2009 roku, Nr 30, poz. 2004.

Natomiast projekt rozporządzenia KRRiT w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych został poddany uzgodnieniom z Ministrem Finansów, zgodnie z trybem przewidzianym w ustawie o radiofonii i telewizji.

Harmonogram uruchomienia emisji cyfrowych w ramach Multipleksu 1 oraz wyłączeń emisji analogowych

Oznaczenia terminu uruchomienia DVBT:	Etap 1	30-09-2009
	Etap 2	31-03-2010
	Etap 3	31-07-2011

Oznaczenia terminu wyłączeń emisji analogowej:	1	30-06-2011
	2	30-09-2011
	3	30-09-2012
	4	31-07-2013

Etap	Nazwa obszaru wykorzystania częstotliwości	Termin uruchomienia emisji cyfrowej	Termin wyłączenia emisji analogowej
Etap I	Zielona Góra	wrzesień 2009	1
	Żagań		1
	Rzeszów		2
	Wisła		2
	Poznań		3
	Warszawa		3
Etap II	Jelenia Góra	marzec 2010	2
	Kłodzko		2
	Zakopane-Rabka		2
	Konin		2
	Piła		2
	Białogard		2
	Świnoujście		2
	Koszalin		2
	Lębork		2
	Płock		2
	Szczecin		2
	Bydgoszcz		3
	Częstochowa		3
	Dęblin		3
	Elbląg		3
	Giżycko		3
	Ława		3
	Kalisz		3
	Lublin		3
	Olsztyn		3
	Opoczno		3
	Opole		3
	Wrocław		3
	Zamość		3
Etap III	Leżajsk-Przemyśl	lipiec 2011	2
	Gniezno		4
	Katowice		4
	Łódź		4
	Gdańsk		4
	Ostrołęka		4
	Siedlce		4
	Kraków		4
	Tarnów		4
	Szczawnica/Gorlice		4
	Bieszczady		4
	Kielce		4
	Białystok		4
	Suwałki		4

1.5 Jednocześnie z pracami związanymi z wprowadzeniem DVB-T, tworzone koncepcje uruchomienia w Polsce telewizji mobilnej w technologii DVB-H. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji aktywnie uczestnicząc w tym procesie, zakładała pierwotnie, że emisja w tej technologii, rozpocznie się po uruchomieniu procesu cyfryzacji w systemie DVB-T. KRRiT stała na stanowisku, że należy najpierw przydzielić częstotliwości cyfrowe w ramach technologii DVB-T, uwzględniając potrzeby rynku, a dopiero potem określić dywidendę cyfrową i z częstotliwości pozostałych w dywidendzie, zbudować sieć DVB-H.

W toku dalszych prac, w ramach których odbywały się konsultacje z przedstawicielami rynku, Prezes UKE zaproponował rozwiązanie, które zakładało, że telewizja mobilna DVB-H powinna wystartować równolegle lub nawet wcześniej niż telewizja w technologii DVB-T. Prezes UKE przekazał do konsultacji projekty dokumentacji konkursowej na rezerwację częstotliwości z zakresu 470-790 MHz przeznaczonych do rozprowadzania programów radiofonicznych i telewizyjnych na obszarze całego kraju w technologii DVB-H w radiokomunikacyjnej służbie radiodifuzyjnej.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, po analizie tych projektów 30 lipca 2008 roku wyraziła gotowość uzgodnienia warunków konkursu, z terminem obowiązywania decyzji rezerwacyjnej dla zwycięzcy konkursu do 2023 roku pod warunkiem, iż w tej decyzji zawarta będzie możliwość ingerencji w zawartość programową po 2015 roku. Prezes UKE zaakceptował to stanowisko KRRiT i 5 sierpnia 2008 roku rozpoczęły się konsultacje społeczne, dotyczące projektu dokumentacji konkursowej dla DVB - H, które zakończyły się 6 października 2008 roku.

Po uwagach zebranych w toku konsultacji 10 października 2008 roku rozpoczęło się prowadzone przez Prezesa UKE postępowanie konkursowe na rezerwację częstotliwości, obejmującą kanały o szerokości 8 MHz z zakresu 470-790 MHz, przeznaczonych do świadczenia audiowizualnych usług medialnych, w tym rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych na obszarze całego kraju, w technologii DVB-H w radiokomunikacyjnej służbie radiodifuzyjnej.

1.6 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji aktywnie uczestniczyła w pracach *Międzyresortowego Zespołu do spraw Wprowadzenia Telewizji i Radiofonii Cyfrowej w Polsce*, działającego na podstawie zarządzenia Prezesa Rady Ministrów, pod kierunkiem upoważnionego przez premiera organu administracji rządowej. Działania tego *Zespołu* były przedmiotem odrębnych ocen dokonywanych przez organy Sejmu RP. KRRiT uznaje przy tym, iż zastrzeżenia wyrażone w ubiegłorocznym sprawozdaniu KRRiT w przeważającej mierze pozostają aktualne. Przede wszystkim dotyczą one braku wypracowania przez Zespół kompleksowej strategii cyfryzacji polskiego rynku mediów elektronicznych, uwzględniającej perspektywę społeczną, rynkową, programową, regulacyjną. Na rynku medialnym wprowadzenie naziemnej telewizji cyfrowej ze wszystkimi jej konsekwencjami to największe wyzwanie dla organów państwa od czasu ukształtowania tego rynku w obecnym jego kształcie.

Konsultacje publiczne w sprawie implementacji dyrektywy 2007/65/EC „O audiowizualnych usługach medialnych”

1.7 Wychodząc naprzeciw wyzwaniu, jakim jest obowiązek implementacji tzw. *dyrektywy „O audiowizualnych usługach medialnych”* Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, zgodnie

z *Zasadami Postępowania Konsultacyjnego KRRiT*¹ 2 lipca 2008 roku rozpoczęła konsultacje publiczne w sprawie implementacji dyrektywy 2007/65/EC. Ze względu na kompleksowy charakter zmian wprowadzanych przez dyrektywę, jak również wstępny etap dyskusji postanowiono pozostawić zainteresowanym podmiotom czas na nadsyłanie odpowiedzi do 19 września 2008 roku.

Zasadniczym motywem zorganizowania konsultacji publicznych było zapoznanie się ze stanowiskami i argumentami zainteresowanych podmiotów, reprezentujących różne branże, posiadających odmienne interesy oraz wizje rozwoju sektora audiowizualnego w Polsce. W związku z rozszerzeniem zakresu przedmiotowego nowej dyrektywy adresatami konsultacji publicznych, obok podmiotów związanych z tradycyjnie definiowanym rynkiem mediów elektronicznych, były także podmioty działające w innych obszarach np. wydawcy prasy, operatorzy telekomunikacyjni czy portale internetowe. Z tego też względu oprócz informacji na temat konsultacji publicznych, które ukazały się na stronie internetowej KRRiT do potencjalnych respondentów wysłano listy zapraszające do udziału w konsultacjach. Adresatami listów były m.in. instytucje rządowe, organizacje branżowe, organizacje konsumentów, *think tanks*, nadawcy, dostawcy nowych mediów, producenci, przedstawiciele branży reklamowej, środowisko akademickie oraz niezależni eksperci. W sumie rozesłano około stu listów z zaproszeniem do wzięcia udziału w konsultacjach.

Przedmiotem konsultacji było sześć tzw. dokumentów problemowych, które pokrywały się z następującymi obszarami merytorycznymi:

- *Zmiana podejścia regulacyjnego;*
- *Jurysdykcja oraz rozszerzona procedura współpracy;*
- *Handlowe przekazy audiowizualne;*
- *Ochrona małoletnich i edukacja medialna;*
- *Promocja europejskiej produkcji audiowizualnej;*
- *Prawa wyłączne i krótkie relacje.*

Każdy z powyższych dokumentów zawierał szereg szczegółowych pytań, adresowanych do uczestników konsultacji. Należy jednocześnie zaznaczyć, iż wspomniane pytania odnosiły się do zmian wprowadzonych przez dyrektywę, które wymagają decyzji państw członkowskich. Ze względu na wstępny etap prac nad implementacją dyrektywy sformułowane do dyskusji zagadnienia miały raczej charakter pytań otwartych, pozwalających respondentom na udzielenie wyczerpujących odpowiedzi. W sumie w dokumentach problemowych znalazły się 73 zagadnienia do dyskusji.

Poza obszarem zainteresowania znalazły się wszelkie zagadnienia niezwiązane bezpośrednio z dyrektywą oraz te zmiany, które w całości muszą być przyjęte przez państwa członkowskie. Jednocześnie w każdym z dokumentów problemowych znajdowało się również dodatkowe pytanie otwarte, pozwalające respondentom na podzielenie się własnymi obserwacjami z danej dziedziny.

Ostatecznie, w ramach konsultacji wpłynęło trzynaście odpowiedzi od piętnastu respondentów². Szczególnie widoczna była dysproporcja pomiędzy podmiotami rynkowymi, a przedstawicielami konsumentów.

¹ Zasady Postępowania Konsultacyjnego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji przyjęte 31 sierpnia 2004 roku i znowelizowane uchwałą KRRiT z dnia 20 grudnia 2005 roku.

² Polski Instytut Sztuki Filmowej, Krajowa Izba Producentów Audiowizualnych oraz Stowarzyszenie Filmowców Polskich przygotowały wspólne stanowisko w ramach konsultacji.

Wyniki konsultacji publicznych zostały opracowane w formie raportu, który został rozesłany do wszystkich instytucji włączonych w kształtowanie polityki medialnej, jak również do podmiotów, które wzięły udział w konsultacjach. Z wnioskami z konsultacji zapoznano też ekspertów, powołanych przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, którzy mają za zadanie opracować założenia do ustawy implementującej postanowienia dyrektywy 2007/65/EC, a także organy Sejmu i Senatu RP.

Raport z konsultacji i inne materiały są dostępne na stronach internetowych KRRiT pod adresem <http://www.krrit.gov.pl>

Realizacja ustawowych delegacji do wydawania przez KRRiT aktów wykonawczych oraz opiniowanie projektów aktów ustawodawczych dotyczących radiofonii i telewizji

1.8 Działalność prawotwórcza KRRiT realizowana jest w oparciu o normę konstytucyjną, zawartą w art. 213 ust. 2 i polega przede wszystkim na wydawaniu rozporządzeń, na podstawie ustawowych upoważnień.

W sprawach indywidualnych KRRiT podejmuje uchwały. Kompetencja Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do podejmowania w zakresie przewidzianym ustawą rozstrzygnięć w sprawach koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów ma charakter administracyjny. Takie rozstrzygnięcia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji podlegają kontroli sądowej.

Zadania w zakresie tworzenia i stosowania prawa Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji realizuje w następujących formach:

- udział w opracowywaniu projektów ustaw - Krajowa Rada nie posiada samodzielnego prawa inicjatywy ustawodawczej;
- opiniowanie projektów aktów ustawodawczych oraz umów międzynarodowych, dotyczących radiofonii i telewizji, jako realizacja zadania ustawowego;
- wydawanie aktów wykonawczych na podstawie upoważnień ustawowych;
- kształtowanie praktyki stosowania prawa z uwzględnieniem orzecznictwa sądów;
- przyjmowanie stanowisk regulacyjnych, mających wpływ na stosowanie prawa, w których wyrażone są opinie KRRiT co do zjawisk i problemów zachodzących na rynku audiowizualnym (np. stanowisko KRRiT z 29 kwietnia 2008 roku w sprawie dopuszczalności emisji lokalnych pasm programowych tzw. rozszczepiania programu).

1.9 Realizując ustawowe upoważnienia KRRiT w 2008 roku wydała 3 niżej wymienione rozporządzenia:

- *Rozporządzenie z dnia 22 kwietnia 2008 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez spółki publicznej radiofonii i telewizji dokumentacji w oparciu o zasady rachunkowości oraz sposobu sporządzania sprawozdań składanych przez zarządy tych spółek Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji*³;

³ Dz. U. z dnia 15 maja 2008 roku, Nr 84, poz. 515; Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 31a ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji.

- *Rozporządzenie z dnia 29 kwietnia 2008 roku w sprawie wysokości opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz zniżek za ich uiszczanie z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc w 2009 roku*⁴;
- *Rozporządzenie z dnia 17 czerwca 2008 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych*⁵.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadziła również prace legislacyjne w związku z upoważnieniem zawartym w art. 23a ust.3 ustawy. Przepis ten stanowi, iż KRRiT może określić w drodze rozporządzenia tryb postępowania związanego z nieodpłatnym informowaniem o prowadzonej przez organizację pożytku publicznego działalności nieodpłatnej, uwzględniając potrzeby tych organizacji oraz obowiązki jednostek publicznej radiofonii i telewizji. Projekt rozporządzenia został przygotowany po konsultacjach z zarządami spółek mediów publicznych lecz z uwagi na trudną sytuację finansowo – ekonomiczną publicznej radiofonii i telewizji, KRRiT zdecydowała się na czasowe odroczenie dalszych prac, uznając za uzasadniony argument o nieobciążaniu mediów publicznych nowymi obowiązkami.

W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przystąpiła też do kolejnego, znacznie już zaawansowanego etapu prac, dotyczących przeciwdziałania zjawisku tzw. *głośnej reklamy*. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, na podstawie delegacji wynikającej z art. 16 ust. 4 ustawy m, przygotowała uwzględniając w tych pracach regulacje europejskie i doświadczenia innych krajów, projekt zmiany rozporządzenia KRRiT z 3 czerwca 2004 roku w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych. Projekt rozporządzenia ma na celu minimalizację negatywnego zjawiska, występującego w programach radiofonicznych i telewizyjnych w czasie emisji reklam i telesprzedaży, polegającego na nadmiernej głośności dźwięków oraz ich nagłych skoków, w niezaprzeczalny sposób naruszających komfort psychiczny odbiorcy w czasie emisji programu. Zjawisko tzw. *głośnej reklamy* stało się przedmiotem wielu skarg kierowanych bezpośrednio do nadawców, a także do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jak i innych organów państwowych. Prace KRRiT są kontynuowane w bieżącym roku ze względu na konieczność przeprowadzenia konsultacji z nadawcami oraz innymi zainteresowanymi podmiotami.

1.10 Wśród zadań KRRiT wymienionych w art. 6 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji znajduje się opiniowanie projektów aktów ustawodawczych, dotyczących radiofonii i telewizji. KRRiT opiniuje projekty aktów ustawodawczych, przekazane przez organy administracji rządowej oraz przez Sejm RP zarówno pod względem merytorycznym, jak i legislacyjnym.

W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji opiniowała m.in. następujące projekty aktów ustawodawczych:

- poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji;
- poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych;

⁴ Dz. U. z dnia 20 maja 2008 roku, Nr 86, poz. 536; Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 3 ust. 5 i 6 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych (Dz. U. Nr 85, poz. 728 i Nr 157, poz. 1314).

⁵ Dz. U. z dnia 4 lipca 2008 roku, Nr 118, poz. 762; Rozporządzenie to wydano na podstawie art. 37 ust. 4 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji.

- rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych;
- rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie;
- rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy Prawo telekomunikacyjne.

Opiniując wyżej wymienione projekty Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiała obszerne stanowiska, które były dołączane do projektów ustaw i wykorzystywane w dalszych etapach prac legislacyjnych. Przykładowo wskazać można na stały udział przedstawicieli KRRiT, prezentujących opinie Krajowej Rady w pracach nad projektem ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji. W związku z pracami nad tym projektem ustawy KRRiT przyjęła 21 stycznia 2008 roku stanowisko, które zostało przekazane Marszałkowi Sejmu RP i dołączone do druku sejmowego nr 151.

Stanowiska KRRiT były konsekwentnie prezentowane w toku dalszych prac w Parlamencie oraz zostały przedstawione Prezydentowi RP.

Wpływ orzecznictwa na działalność KRRiT – przykłady

Wyrok w sprawie ze skargi RMF sp. z o. o.

1.11 Naczelny Sąd Administracyjny wyrokiem z 4 marca 2008 roku oddalił skargę kasacyjną Przewodniczącego KRRiT od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 1 czerwca 2007 roku.

Orzeczenia sądów kolejnych instancji wydane w powyższej sprawie wskazały jednoznacznie, iż organ ma prawo do zmiany dotychczasowej praktyki, polegającej na wyrażeniu zgody na tzw. rozszczepianie programu, w związku z potrzebami rynku, jednakże zmiana taka musi być należycie uzasadniona, a także odpowiednio wprowadzona, tak aby nie zdeorganizować rynku. Jednocześnie orzecznictwo w tej sprawie wskazało, iż celowym jest wydanie dokumentu, określającego stanowisko Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji co do dopuszczalności tzw. rozszczepień programu.

Wobec prawomocnego zakończenia postępowania sądowego Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznała za konieczne określenie stanowiska, dotyczącego dopuszczalności tzw. rozszczepień programu. Stanowisko to KRRiT przyjęła 29 kwietnia 2008 roku. Wnikliwa analiza obowiązującego prawa, przeprowadzona w ramach prac nad przygotowaniem stanowiska, doprowadziła do generalnego wniosku, iż emisja pasm lokalnych w ramach jednego programu, czyli tzw. rozszczepianie programu, nie jest dopuszczalne.

Wyrok w sprawie ze skargi International Communications sp. z o. o.

1.12 Wyrokiem z 18 marca 2008 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny oddalił skargę na decyzję Przewodniczącego KRRiT, na podstawie której nastąpiła odmowa zmiany koncesji, poprzez zmianę lokalizacji stacji nadawczej. Sąd przychylił się do stanowiska KRRiT, iż przeniesienie stacji z małego miasta do dużego oznaczałoby uzyskanie koncesji w dużym mieście, z pominięciem procedury koncesyjnej, dającej równe szanse wszystkim zainteresowanym podmiotom.

Sąd podzielił także ocenę KRRiT, iż w świetle złożonego wniosku, dopuszczenie do zmiany koncesji w trybie art. 155 k.p.a. prowadziłoby do omijania prawa i wejścia na rynek nadawców, którzy nie brali udziału w postępowaniu o udzielenie koncesji. W ocenie sądu, skutkiem tego byłyby zmiany w ładzie nadawczym na danym terenie, dokonane poza trybem przewidzianym w przepisach szczególnych. Sąd zwrócił także uwagę, że w takiej sytuacji postępowanie koncesyjne miałoby wyłącznie charakter formalny. Rola organu koncesyjnego zostałaby sprowadzona do funkcji rejestracji zmian. Jest to sprzeczne z postanowieniami ustawy o radiofonii i telewizji, a w szczególności z art. 6 ust. 1 tej ustawy, nakładającym na Krajową Radę obowiązki w zakresie ochrony wolności słowa w radiu i telewizji, samodzielności nadawców i interesów odbiorców oraz zapewniania otwartego i pluralistycznego charakteru radiofonii i telewizji. Obowiązki te są pochodną art. 213 ust. 1 Konstytucji RP.

Powyższe rozstrzygnięcie sądu potwierdza prawidłowość wykładni obowiązującego prawa, dokonywanej przez KRRiT.

Odpowiedzialność prawna nadawców za emitowany program i kontrola ich działalności

1.13 Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 4 do zadań Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji należy sprawowanie w granicach określonych ustawą kontroli działalności nadawców. Na mocy art. 13 ustawy nadawcy kształtują program samodzielnie w zakresie zadań, określonych w art. 1 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji i ponoszą odpowiedzialności za jego treść.

Kontrola działalności nadawców w dziedzinie rozpowszechniania programów radiowych i telewizyjnych sprawowana jest w szczególności w odniesieniu do następujących kryteriów:

- programowych,
- reklamy i sponsoringu,
- stanu realizacji zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych.

Krajowa Rada aktywnie monitoruje działalność nadawczą organizacji radiowych i telewizyjnych, kontrolując stan realizacji zobowiązań tych podmiotów z tytułu korzystania z chronionych utworów oraz przedmiotów praw pokrewnych.

Działania te realizowane są w dwóch płaszczyznach:

- podmioty ubiegające się o koncesję na rozpowszechnianie programu radiofonicznego lub telewizyjnego drogą rozsiewczą naziemną są zobowiązane przedstawić KRRiT stopień realizacji zobowiązań, w szczególności wykazać się zawarciem stosownych umów licencyjnych z właściwymi organizacjami zarządzania;
- podmioty ubiegające się o koncesję na bezprzewodowe rozprowadzanie programów radiofonicznych lub telewizyjnych, które nie wymaga rezerwacji częstotliwości, zobowiązane są przedstawić w postępowaniu koncesyjnym dokumenty wskazujące, iż rozprowadzanie programu nie będzie naruszać praw nadawcy programu. Odpowiednie regulacje prawne w tym zakresie zawiera rozporządzenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 4 stycznia 2007 roku w *sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych*.

Ponadto Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadzi monitoring w trakcie wykonywania koncesji, w zakresie którego nadawcy są zobowiązani do przedstawiania KRRiT stanu realizacji zobowiązań z tytułu korzystania z praw autorskich oraz pokrewnych, a także wyjaśnień dotyczących ewentualnych zarzutów nieprzestrzegania prawa, kierowanych do KRRiT przez twórców oraz innych uprawnionych, w tym organizacje zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i pokrewnymi.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, zgodnie z zakresem posiadanych kompetencji, nie ingeruje w spory cywilno – prawne pomiędzy nadawcami a organizacjami zbiorowego zarządzania, w szczególności w spory o wysokość należnych tantiem, wymaga natomiast, aby nadawcy regulowali swoje zobowiązania wobec twórców i innych osób uprawnionych.

1.14 Przepisy ustawy o radiofonii i telewizji zawierają normy, umożliwiające organowi koncesyjnemu działalność kontrolną wobec nadawców. Na mocy art. 10 ust. 2 ustawy Przewodniczący Krajowej Rady może żądać od nadawcy przedstawienia materiałów, dokumentów i udzielenia wyjaśnień w zakresie niezbędnym dla kontroli zgodności działania nadawcy z przepisami ustawy i warunkami koncesji. Działania w trybie kontroli wstępnej Przewodniczący KRRiT podejmuje z własnej inicjatywy, bądź też po uzyskaniu formalnej skargi od osób trzecich, w celu dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy, mając na względzie interes społeczny i słuszny interes obywateli.

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji, Przewodniczący Krajowej Rady może wezwać nadawcę do zaniechania działań w zakresie tworzenia i rozpowszechniania programów, jeżeli naruszają one przepisy ustawy, uchwały Krajowej Rady lub warunki koncesji. Przewodniczący Krajowej Rady, na podstawie uchwały KRRiT, może wydać w trybie art. 10 ust. 4 decyzję nakazującą zaniechanie przez nadawcę działań w zakresie, o którym mowa powyżej. Decyzja wydana w powyższym trybie może nakładać karę pieniężną na zasadach określonych w art. 53 ustawy o radiofonii i telewizji.

Przewodniczący KRRiT jest uprawniony do wydania decyzji administracyjnej, nakładającej na nadawcę karę pieniężną w przypadkach enumeratywnie wskazanych w art. 53 ustawy, w tym w przypadkach naruszania przez nadawcę przepisów ustawy o radiofonii i telewizji odnośnie kwot programowych, ochrony małoletnich czy też reklamy i sponsoringu. Przewodniczący Krajowej Rady wydaje decyzję nakładającą na nadawcę karę pieniężną w wysokości do 50 % rocznej opłaty za używanie częstotliwości przeznaczonej do nadawania programu, a w przypadku gdy nadawca nie uiszcza opłaty za częstotliwość, karę pieniężną w wysokości do 10 % przychodu nadawcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym.

1.15 Najbardziej dotkliwym środkiem pozostającym w kompetencji Przewodniczącego KRRiT jest wszczęcie postępowania o cofnięcie koncesji, które może prowadzić do wydania przez organ koncesyjny decyzji o cofnięciu koncesji. Ustawa przewiduje przesłanki obligatoryjne oraz przesłanki fakultatywne cofnięcia koncesji.

Zgodnie z art. 38 ust 1 ustawy o radiofonii i telewizji, koncesję cofa się, jeżeli:

- 1) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące nadawcy wykonywania działalności gospodarczej objętej koncesją;
- 2) nadawca rażąco narusza warunki określone w ustawie lub w koncesji;
- 3) działalność objęta koncesją jest wykonywana w sposób sprzeczny z ustawą lub z warunkami określonymi w koncesji, a nadawca, pomimo wezwania Przewodniczącego Krajowej Rady, w wyznaczonym terminie nie usunął stanu faktycznego lub prawnego niezgodnego z warunkami określonymi w koncesji lub w ustawie;

- 4) nadawca, pomimo wezwania Przewodniczącego Krajowej Rady, nie rozpoczął rozpowszechniania programu w terminie ustalonym w koncesji lub trwale zaprzestał wykonywania rozpowszechniania programu za pomocą wszystkich lub niektórych stacji nadawczych chyba, że nadawca wykaże, iż opóźnienie rozpoczęcia rozpowszechniania programu lub zaprzestanie rozpowszechniania programu, zostały spowodowane okolicznościami od niego niezależnymi. Za trwale zaprzestanie rozpowszechniania programu uważa się fakt nierozpowszechniania programu przez okres trzech kolejno następujących po sobie miesięcy.

Przesłanki fakultatywne wymienione są w art. 38 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym koncesja może być cofnięta jeżeli:

- 1) rozpowszechnianie programu powoduje zagrożenie interesów kultury narodowej, bezpieczeństwa i obronności państwa lub narusza normy dobrego obyczaju;
- 2) nastąpi ogłoszenie upadłości nadawcy;
- 3) rozpowszechnianie programu powoduje osiągnięcie przez nadawcę pozycji dominującej w dziedzinie środków masowego przekazu na danym rynku właściwym w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 4) nastąpi przejście bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością nadawcy przez inną osobę.

Informacje dotyczące postępowań, prowadzonych w 2008 roku w sprawie cofnięcia i uchylecia koncesji na wniosek nadawcy, znajdują się w Załączniku nr 10, natomiast wyniki działalności KRRiT w zakresie kontroli nadawców od strony programowej, reklamowej i sponsorskiej zostały omówione w rozdziałach III i IV „Sprawozdania”, a opis działalności programowej nadawców znajduje się w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

Decyzje Przewodniczącego KRRiT wydawane na podstawie przepisów o odpowiedzialności prawnej nadawców

1.16 Przewodniczący KRRiT w oparciu o przepisy regulujące odpowiedzialność prawną wydał w 2008 roku 11 niżej wymienionych decyzji o nałożeniu kar na nadawców:

- decyzja z 7 stycznia 2008 roku - na spółkę Telewizja Polsat SA nałożono karę w wysokości 80 000 zł za naruszenie przepisów zawartych w art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji poprzez przekroczenie w programie Polsat Sport dopuszczalnego limitu reklam w godzinie nadawania programu;
- decyzja 29 stycznia 2008 roku - na spółkę Radio VANESSA Sp. z o.o. nałożono karę w wysokości 1000 zł w związku z naruszeniem przez nadawcę art. 20 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, regulującego obowiązki związane z archiwizacją programu;
- decyzja 29 stycznia 2008 roku - na spółkę Radio TORUŃ Sp. z o.o. rozpowszechniającą program radiowy pod nazwą „Radio VOX FM Toruń” nałożono karę w wysokości 5.875 zł w związku z naruszeniem przepisów, zawartych w art. 20 ust. 1 ustawy (archiwizacja programu);
- decyzja 12 maja 2008 roku – na spółkę Telewizja Polska SA nałożono karę w wysokości 10 000 zł za naruszenie przepisów, zawartych w art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i

telewizji poprzez przekroczenie w programie TVP3 dopuszczalnego limitu reklam w godzinie nadawania programu;

- decyzja z 16 maja 2008 roku – na spółkę TVN SA nałożono karę w wysokości 471 000 zł za naruszenie art. 18 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji poprzez znieważenie podlegającego ochronie prawnej symbolu narodowego, polegające na wkładaniu miniaturowej biało-czerwonej flagi w psie odchody, co miało miejsce w audycji z cyklu „Kuba Wojewódzki”;
- decyzja z 3 czerwca 2008 roku – na spółkę Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe HIT Sp. z o.o. z Warszawy, rozpowszechniającą program radiowy pod nazwą „*Planeta 106,2 FM*” nałożono karę w wysokości 5 000 zł za naruszenie art. 20 ust. 1 ustawy (archiwizacja programu);
- decyzja z 10 lipca 2008 roku – na spółkę Media Zamość Sp. z o.o. nałożono karę w wysokości 2.600 zł za naruszenie przepisów, zawartych w art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji poprzez przekroczenie w programie dopuszczalnego limitu reklam w godzinie nadawania programu;
- decyzja z 14 lipca 2008 roku – na spółkę Radio WARTA Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, rozpowszechniającą program pod nazwą „*PLANETA 102,9 FM*” nałożono karę w wysokości 2.000 zł za naruszenie przepisów, zawartych w art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji poprzez przekroczenie w programie dopuszczalnego limitu reklam w godzinie nadawania programu;
- decyzja z 31 lipca 2008 roku – na koncesjonariusza Piotra Bajera, rozpowszechniającego program pod nazwą „*Radio 5 Elk*” nałożono karę w wysokości 2.625 zł za naruszenie przepisów zawartych w art. 20 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji (archiwizacja programu);
- decyzja z 17 września 2008 roku – na spółkę SUPERSTACJA Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie nałożono karę w wysokości 2.700 zł za naruszenie obowiązku, wynikającego z art. 16 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji (przekroczenie w programie dopuszczalnego limitu reklam w godzinie nadawania programu).

Łącznie za naruszanie ustawy o radiofonii i telewizji i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych w 2008 roku Przewodniczący KRRiT nałożył kary finansowe na sumę 562 800 złotych. Wpływy z tych kar w całości stanowią dochód budżetu państwa.

Międzynarodowa działalność Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

1.17 Międzynarodowa działalność KRRiT wynika z upoważnienia zawartego w art. 6 ust. 2 pkt 9 ustawy o radiofonii i telewizji. Przy planowaniu kierunków tej działalności Krajowa Rada kieruje się priorytetami polskiej polityki międzynarodowej, kierunkami europejskiej polityki audiowizualnej oraz potrzebami wynikającymi z bieżącej działalności KRRiT.

Realizacja polityki audiowizualnej w ramach Unii Europejskiej i Rady Europy

Unia Europejska

1.18 Jednym z najistotniejszych kierunków działań KRRiT w zakresie współtworzenia i implementacji europejskiej polityki audiowizualnej jest wypracowywanie – na podstawie wszechstronnej analizy unijnych aktów prawnych odnoszących się do sfery audiowizualnej – stanowisk KRRiT oraz współpraca z innymi resortami i urzędami przy przygotowywaniu stanowisk Polski w tym zakresie. Stanowiska te dotyczą takich dziedzin jak:

- regulacja treści audiowizualnych;
- regulacja świadczenia usług łączności elektronicznej – KRRiT realizuje ją poprzez współpracę z resortem merytorycznie właściwym oraz regulatorem rynku komunikacji elektronicznej;
- wspólnotowe podejście do praw autorskich i praw pokrewnych – działanie to obejmuje współpracę z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego w kwestiach związanych z pracami Grupy roboczej ds. własności intelektualnej, działającej w strukturach Rady UE.

Przedstawiciele Krajowej Rady w 2008 roku byli włączeni w proces podejmowania decyzji w ramach (lub na rzecz) następujących grup roboczych i stałych komitetów działających przy Radzie UE:

- Grupy Roboczej ds. audiowizualnych⁶ - w 2008 roku w ramach prac grupy omawiano kwestie związane z nowymi wspólnotowymi inicjatywami, w tym kwestie rewizji komunikatu z 2001 roku Komisji Europejskiej w sprawie pomocy państwa w dziedzinie radiofonii i telewizji, projekt konkluzji Rady w sprawie europejskiego podejścia do umiejętności korzystania z mediów w środowisku cyfrowym w kontekście komunikatu KE z 20 grudnia 2007 roku, a także omawiano inne istotne zagadnienia, jak informację na temat postępów prac grupy ekspertów KE ds. kinematografii oraz informację o postępach prac nad rewizją pakietu łączności elektronicznej.
- Komitetu Kontaktowego ds. dyrektywy o telewizji bez granic – podczas posiedzeń Komitetu w 2008 roku przedmiotem dyskusji były przygotowania do implementacji dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. Przedmiotem debaty były w szczególności następujące zagadnienia:
 - problematyka przygotowań do określenia właściwej jurysdykcji programów satelitarnych w kontekście zmiany kolejności kryteriów jurysdykcyjnych, określonych w dyrektywie;
 - sposób stosowania przez państwa rozszerzonej procedury współpracy w kwestiach jurysdykcyjnych;
 - udział samo- i współregulacji w implementacji dyrektywy;
 - podejście regulacyjne państw członkowskich do lokowania produktu;
 - problematyka audiowizualnych komunikatów handlowych, reklamy telewizyjnej, w tym zakres tego pojęcia definicyjnego;

⁶ Grupa działa pod przewodnictwem Prezydencji UE, współpracuje z Komisją Europejską; grupa analizuje propozycje zmian do projektów aktów wspólnotowych prawnych (w tym decyzji, zaleceń, czy dyrektyw). Stanowisko Polski, prezentowane na forum tej grupy, jest koordynowane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. KRRiT jest instytucją współpracującą.

- problematyka sponsorowania;
- przygotowania do implementacji prawa do krótkich relacji informacyjnych;
- współpraca organów regulacyjnych.

Poddano analizie także pojęcie i zakres regulacyjny usług na żądanie oraz tabelę korelacji, wskazującą sposób transpozycji dyrektywy do prawa krajowego.

- Grupy Roboczej Organów Regulacyjnych ds. audiowizualnych usług medialnych⁷ – zakres prac Grupy w 2008 roku obejmował problematykę związaną z dyrektywą o audiowizualnych usługach medialnych, w tym m.in. zagadnienia odpowiedzialności redakcyjnej dostawcy usług medialnych, jurysdykcji i współpracy organów regulacyjnych. Ponadto poruszono kwestie programów zawierających treści pornograficzne, niekodowanych i wyświetlanych w ciągu dnia, w związku z którymi wpływają liczne skargi do Komisji Europejskiej. W tym zakresie konieczna jest procedura konsultacyjna KE z organami regulacyjnymi państw, w których nadawcy takich programów są ustanowieni.
- Grupy Roboczej ds. telekomunikacji i społeczeństwa informacyjnego⁸ - grupa uczestniczy w procesie decyzyjnym UE, dotyczącym sektora telekomunikacji i społeczeństwa informacyjnego; zakres jej prac w 2008 roku to przede wszystkim: projekt dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń i 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej; dalsze prace nad projektem decyzji w sprawie selekcji i zezwoleń, dotyczących systemów, dostarczających satelitarne usługi komunikacji ruchomej (MSS); komunikat na temat pełnego wykorzystania potencjału dywidendy cyfrowej w Europie: wspólne podejście do zagospodarowania zakresów częstotliwości zwolnionych w wyniku przejścia na nadawanie cyfrowe.
- Komitetu Art. 133 - Usługi - Komitet powołany na podstawie art. 133 Traktatu ma za zadanie wypracowywanie wspólnotowego stanowiska w zakresie polityki handlowej, w tym m.in. w odniesieniu do negocjacji prowadzonych na forum Światowej Organizacji Handlu, jak również współpracy z Komisją Europejską w negocjowaniu umów, zawieranych w ramach prowadzenia tej polityki. Komitet w 2008 roku kontynuował negocjacje usługowe GATS/WTO oraz prace nad porozumieniami dwustronnymi pomiędzy Wspólnotą Europejską a państwami trzecimi. KRRiT, jako instytucja współpracująca, bierze udział w wypracowywaniu stanowiska Polski w zakresie sektora usług audiowizualnych

Rada Europy

1.19 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji reprezentuje Polskę w strukturach Rady Europy zajmujących się mediami elektronicznymi. W 2008 roku przedstawiciele KRRiT brali udział w posiedzeniach i pracach następujących komitetów i grup roboczych:

- Komitetu Zarządzającego Rady Europy ds. mediów i nowych usług komunikacyjnych (CDMC) – w ramach prac w 2008 roku CDMC przyjął m.in. wytyczne dla dostawców

⁷ Grupa powołana przez Komisję Europejską złożona jest z przedstawicieli narodowych organów regulacyjnych ds. audiowizualnych usług medialnych oraz Komisji Europejskiej.

⁸ Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji jest resortem wiodącym, KRRiT jest instytucją współpracującą.

Internetu oraz dostawców gier *on-line* na temat rozumienia oraz wypełniania praw człowieka i wolności podstawowych w społeczeństwie informacyjnym w kontekście art. 10 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Projektowane przez CDMC dokumenty podlegają zatwierdzeniu przez Komitet Ministrów Rady Europy. Ponadto Komitet zajmował się merytorycznym przygotowywaniem Pierwszej Europejskiej Konferencji Ministerialnej w sprawie mediów i nowych usług komunikacyjnych, która ma odbyć się w maju 2009 roku w Reykjavíku. CDMC rozpoczął również dyskusję na temat ewentualnej konwencji Rady Europy na temat ochrony praw pokrewnych nadawców.

- Stałego Komitetu ds. Telewizji Ponadgranicznej (T-TT) - zakres prac w 2008 roku objął przygotowania do rewizji Europejskiej Konwencji o Telewizji Ponadgranicznej, w celu odzwierciedlenia zmian technicznych i rynkowych w obszarze usług audiowizualnych, w ślad za zmianami wprowadzonymi do prawa wspólnotowego dyrektywą o audiowizualnych usługach medialnych. W ten sposób zapewnione zostanie szersze stosowanie w państwach regionu paneuropejskich standardów regulacji treści w audiowizualnych usługach medialnych także przez państwa spoza Unii Europejskiej. Komitet T-TT powołał grupę roboczą w celu przygotowania wstępnej propozycji zmiany konwencji. W efekcie tych prac pod koniec 2008 roku przedstawiono projekt zmian Konwencji.
- Grupy Specjalistów ds. różnorodności mediów (MC-S-MD) – w 2008 roku odbyły się dwa spotkania Grupy, która zakończyła swój mandat. W tym czasie grupa przygotowała m.in. projekt deklaracji politycznej Komitetu Ministrów w sprawie roli mediów środowiskowych w promowaniu spójności społecznej i dialogu międzykulturowego, raport na temat metodologii monitorowania rynków medialnych oraz raport na temat niezależnej produkcji. Podobnie, jak inne grupy specjalistów, grupa ds. różnorodności mediów włączyła się również w prace przygotowujące Pierwszą Europejską Konferencję Ministerialną w sprawie mediów i nowych usług komunikacyjnych.
- Grupy Specjalistów ds. mediów publicznych w społeczeństwie informacyjnym (MC-S-PSM) - zadaniem Grupy było w szczególności zbieranie informacji, w jaki sposób państwa członkowskie Rady Europy zapewniają odpowiednie warunki pełnienia misji przez media publiczne w społeczeństwie informacyjnym. W 2008 roku Grupa zakończyła pracę nad przygotowaniem trzech raportów:
 - *Raportu w sprawie zapewniania przez państwa członkowskie Rady Europy prawnych, finansowych, technicznych i innych odpowiednich warunków pełnienia misji przez media publiczne w społeczeństwie informacyjnym;*
 - *Raportu w sprawie dobrych praktyk mediów publicznych w zakresie promowania szerszego udziału obywateli w demokracji;*
 - *Raportu w sprawie wkładu mediów publicznych w promowanie spójności społecznej oraz integrację wszystkich społeczności i pokoleń.*

Mandat grupy wygasł wraz z końcem 2008 roku.

Udział w pracach wyspecjalizowanych organizacji międzynarodowych

1.20 W 2008 roku przedstawiciele Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji uczestniczyli w pracach następujących organizacji międzynarodowych:

- Europejskiej Platformy Organów Regulacyjnych (EPRA)⁹ – zakres jej prac w 2008 roku obejmował m.in. problematykę: implementacji dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych, edukacji medialnej w kontekście ochrony małoletnich, „Call TV”, niedozwolonych form reklamy, zasad „must-carry”, roli organów regulacyjnych w nadzorze nad mediami publicznymi, wprowadzania systemu współregulacji i samoregulacji oraz mediów w kontekście pluralizmu politycznego.
- Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego (EOA)¹⁰ – zakres prac w 2008 roku to m.in.: raport „video na żądanie”, trzy tomy 14. edycji Rocznika Statystycznego dotyczącego rynku audiowizualnego, 10 wydań Biuletynu prawnego *IRIS* oraz 5 wydań oraz *IRIS-Plus* i *IRIS Special*, wydawnictwa *Focus – Światowe Trendy Rynku Filmowego*, rozwijanie i uzupełnianie baz danych *LUMIERE*, *KORDA*, *MAVISE*, *IRIS-Merlin*, *ORIEL*.
- Stałego Komitetu ds. praw autorskich i praw pokrewnych (SCRR) – na forum *WIPO* trwają prace związane z wypracowaniem projektu nowego traktatu *WIPO* o ochronie organizacji nadawczych, który podwyższyłby standardy ochrony nadawców na forum międzynarodowym. *SCCR*, działa w strukturach Światowej Organizacji Własności Intelektualnej (*WIPO*). Prace związane z realizacją tego zadania wymagają analizy kolejnych redakcji projektu traktatu, a w ślad za tym zgłaszania uwag do instrukcji negocjacyjnej, sporządzanej i zatwierdzanej przez instytucję wiodącą tj. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, uczestnictwa w spotkaniach koordynacyjnych państw członkowskich Unii Europejskiej, oraz w posiedzeniach *SCCR*. Podczas prac w 2008 roku kontynuowano zadania, zmierzające do wypracowania stanowiska kompromisowego w sprawie projektu traktat.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji jako organ kolegialny (posiedzenia KRRiT, uchwały, stanowiska)

Uchwały i posiedzenia KRRiT

1.21 Podejmując działania związane z realizacją ustawowych zobowiązań, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła w 2008 roku 648 uchwał. Dotyczyły one głównie prowadzonych postępowań koncesyjnych, zarówno w związku z rozpatrywaniem wniosków nadawców prywatnych, jak i nadawcy publicznego TVP SA, będącej koncesjonariuszem na podstawie przyznanego prawa do rozpowszechniania wyspecjalizowanych programów telewizyjnych.

W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odbyła 42 posiedzenia oraz 12 spotkań, przede wszystkim z nadawcami, zarówno publicznymi, jak i koncesjonowanymi, a także z przedstawicielami organizacji, działających na rynku mediów elektronicznych. W szczególności były to spotkania z przedstawicielami następujących spółek, prowadzących działalność koncesyjną:

⁹ EPRA - organizacja międzynarodowa zrzeszająca 51 instytucji regulujących sektor mediów elektronicznych z 42 krajów oraz jako obserwatorów: Komisję Europejską i Radę Europy. Stanowi forum współpracy i wymiany doświadczeń. Polska jest członkiem-współzałożycielem.

¹⁰ EOA – europejska instytucja publiczna mająca status porozumienia częściowego Rady Europy (Partial Agreement), zrzeszająca 36 krajów oraz Wspólnotę Europejską; gromadzi i analizuje informacje na temat rynku audiowizualnego. Polska jest współzałożycielem tej organizacji.

- Eurozet - w celu prezentacji nowych planów działania na rynku radiowym;
- Telewizja Odra - w celu złożenia wyjaśnień w związku z postępowaniem w sprawie o cofnięcie koncesji;
- Grupa Radiowa Agory - w celu złożenia wyjaśnień dotyczących sposobu realizowania zapisów programowych, określonych w koncesji w związku z toczącym się postępowaniem wyjaśniającym;
- Radio CCM - w celu przedstawienia informacji o dotychczasowej działalności oraz na temat planów rozwojowych i zamierzeń programowych;
- Telewizja Lubiąż Bolesławiec – w celu przedstawienia wyjaśnień w związku z prowadzonym postępowaniem w sprawie cofnięcia koncesji;
- WAWA - w celu prezentacji planów związanych z realizowaniem koncesji po zmianie nazwy programu na *ESKA Rock*;
- International Communication - w sprawie omówienia planów związanych z wdrażaniem nowego projektu programowego *Zawsze Polska Muzyka*.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji odbyła również spotkanie z przedstawicielami Krajowej Izby Producentów Audiowizualnych, które było poświęcone prezentacji założeń obywatelskiego projektu ustawy o radiofonii i telewizji.

W 2008 roku, podobnie jak i w latach poprzednich, odbywały się również cykliczne spotkania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z przedstawicielami nadawców publicznych m.in. w celu omówienia sytuacji ekonomiczno – finansowej spółek mediów publicznych, zasad podziału środków z wpływów abonamentowych, realizacji strategii ekonomicznej i programowej tych spółek.

Utrzymywano także bieżące kontakty z radami programowymi, działającymi w spółkach publicznej radiofonii i telewizji, w tym najczęściej z radami programowymi, działającymi w TVP SA, TVP Polonia i Polskim Radiu SA. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wykorzystywała w swoich pracach wskazania, zawarte w opiniach i uchwałach rad programowych, które były przekazywane do wiadomości KRRiT.

W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji na podstawie art. 28a ust. 1 ustawy, współpracując w tym zakresie z ugrupowaniami parlamentarnymi, podjęła uchwały w sprawie powołania członków rad programowych w 12 oddziałach terenowych spółki Telewizja Polska SA oraz w 16 regionalnych rozgłoszeniach Polskiego Radia w związku z zakończeniem kadencji.

W czwartym kwartale 2008 roku nastąpiły zmiany w zarządach Polskiego Radia oraz Telewizji Polskiej. Rady nadzorcze zawiesiły w pełnieniu obowiązków prezesa i członka zarządu Polskiego Radia, a także prezesa i dwóch członków zarządu Telewizji Polskiej.

Z kolei w roku bieżącym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy, razem z Ministrem Skarbu Państwa przystąpi do realizacji ustawowego zadania powołania rad nadzorczych publicznej radiofonii i telewizji w związku z upływem kadencji dotychczasowych.

W ramach współpracy przy realizacji poszczególnych zadań ustawowych odbywały się także spotkania z przedstawicielami administracji państwowej (m.in. z przedstawicielami Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwa Skarbu Państwa, Ministerstwa Infrastruktury, Urzędu Komunikacji Elektronicznej, czy Przedsiębiorstwa Państwowego Użyteczności Publicznej „Poczta Polska”).

Stanowiska, komunikaty, oświadczenia KRRiT

1.22 W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła 13 stanowisk, komunikatów i oświadczeń, które zawierały wyjaśnienia i opinie dotyczące m.in. następujących spraw:

- Narodowego Dnia Życia - stanowisko KRRiT z 8 stycznia 2008 roku, w którym Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wzorem poprzednich lat zaapelowała do wszystkich mediów o czynne włączenie się w obchody IV Narodowego Dnia Życia oraz uczynienie tego Dnia - dniem wolnym od przemocy w mediach;
- poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji i innych ustaw, zawartego w druku sejmowym nr 151, przekazanego Marszałkowi Sejmu RP 21 stycznia 2008 roku, w którym KRRiT wyraziła gotowość wzięcia aktywnego udziału w takich pracach nad zmianami w obowiązującym prawie, których celem i efektem byłoby ustanowienie prawa racjonalnego, nowoczesnego, odpowiadającego wyzwaniom współczesności, ale jednocześnie skierowanego w przyszłość, spójnego wewnętrznie i pozostającego w zgodzie z prawem europejskim, zapewniającego spełnienie oczekiwań indywidualnych odbiorców, co do oferty programowej w szczególności mediów publicznych, szanującego prawa nadawców i stwarzającego warunki do swobodnego i harmonijnego rozwoju rynku mediów elektronicznych, przy jednoczesnym zapewnieniu należytej ochrony interesu publicznego;
- sposobu prezentowania wizerunku dziecka w programach telewizyjnych - stanowisko KRRiT z 23 stycznia 2008 roku, przyjęte w związku z coraz częstszymi sygnałami o przypadkach niewłaściwego wykorzystywania wizerunku dzieci podczas realizowania audycji telewizyjnych z ich udziałem;
- zapowiedzi ograniczenia i likwidacji abonamentu radiowo – telewizyjnego - stanowisko KRRiT z 11 marca 2008 roku, w którym KRRiT dzieląc opinię wielu środowisk twórczych, wyraziła stanowczą dezaprobatę wobec planów radykalnej zmiany zasad funkcjonowania i finansowania mediów publicznych oraz zaapelowała o odpowiedzialną dyskusję z udziałem ekspertów i wypracowanie całościowej koncepcji ustroju mediów publicznych oraz uszczelnienia poboru abonamentu;
- uruchomienia telewizji mobilnej w standardzie DVB-H - stanowisko KRRiT z 22 kwietnia 2008 roku, w którym KRRiT podkreśliła, iż żadna formuła przyjęta dla uruchomienia DVB-H nie może zwolnić KRRiT z ustawowych obowiązków ochrony odbiorców przed szkodliwymi treściami oraz nadawców przez próbami ograniczania ich swobody, a także zwróciła uwagę, iż nie ma żadnej podstawy prawnej do wyłączania stosowania przepisów, dotyczących regulacji treści w odniesieniu do telewizji mobilnej. Jedynym obowiązującym aktem prawnym regulującym tę dziedzinę jest ustawa z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji;
- dopuszczalności emisji lokalnych pasm programowych tzw. rozszczepiania programu - stanowisko KRRiT z 29 kwietnia 2008 roku, w którym KRRiT podkreśliła, iż koncesja jest udzielana na program, a nie na częstotliwość, zatem wielość częstotliwości, przyznanych

w ramach jednej koncesji nie upoważnia do uznania za uzasadnione dopuszczenia możliwości rozpowszechniania różnych programów poprzez rozpowszechnianie pasm lokalnych, co stosuje się odpowiednio również do innych sposobów rozpowszechniania programu, przewidzianych przez ustawę o radiofonii i telewizji. Ustawa daje podstawy prawne pozwalające na uznanie, iż tzw. rozszczepianie programu nie jest dopuszczalne stąd też KRRiT postanowiła odstąpić od dotychczasowej praktyki wyrażania zgody, co dotyczy zarówno koncesji udzielanych po raz pierwszy, jak i koncesji udzielanych na kolejny okres w trybie tzw. rekoncesjonowania;

- potrzeby upowszechniania wiedzy z zakresu edukacji medialnej - stanowisko KRRiT z 10 czerwca 2008 roku, w którym KRRiT w pełni podzieliła podejście Unii Europejskiej w tej sprawie, wyrażone m.in. w *dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/65/WE z 11 grudnia 2007 roku o audiowizualnych usługach medialnych*, gdzie w preambule zaleca się państwom członkowskim działania, związane z upowszechnianiem umiejętności korzystania z mediów we wszystkich grupach społecznych. Zalecenie to rozszerzone zostało w *komunikacie Komisji z 20 grudnia 2007 roku - Europejskie podejście do umiejętności korzystania z mediów w środowisku cyfrowym*;
- kwalifikowania audycji i innych przekazów do kategorii realizujących obowiązki programowe określone w koncesjach radiowych - stanowisko KRRiT z 10 czerwca 2008 roku, w którym KRRiT, po dokonaniu oceny realizacji koncesji w zakresie programu przez nadawców radiowych w 2007 roku oraz po zapoznaniu się z uwagami koncesjonariuszy, dotyczącymi przeprowadzonych monitoringów, przypomniała nadawcom o stosowanych przez KRRiT kryteriach kwalifikowania audycji i innych przekazów do kategorii realizujących obowiązki programowe, określone w koncesjach;
- kryzysowej sytuacji w finansowaniu mediów publicznych - stanowisko KRRiT z 26 czerwca 2008 roku, w którym KRRiT zaalarmowała, iż kryzys w finansowaniu mediów publicznych w Polsce osiągnął, stan najwyższy i zachodzi obawa utraty płynności finansowej 19 spółek, co w dramatyczny sposób wpłynie na pogorszenie oferty programowej. KRRiT bardzo zdecydowanie zwróciła uwagę, że pogorszenie sytuacji finansowania z abonamentu mediów publicznych osiągnęło najwyższy, dotąd niespotykany w historii poziom, a kolejny etap osłabiania mediów publicznych prowadzi wprost do upadku tych spółek.

Nagrody dla twórców przyznawane przez KRRiT

1.23 Z uwagi na ograniczenia budżetowe w 2008 roku KRRiT nie przyznawała zwyczajowych nagród artystycznych podczas festiwali i przeglądów twórczości radiowej i telewizyjnej, w tym m.in. nagrody podczas Ogólnopolskiego Przeglądu Twórczości Radiowej w Kazimierzu nad Wisłą, gdzie KRRiT od początku istnienia tego Przeglądu była fundatorką nagrody Grand Prix. Brak środków finansowych umożliwia wyłącznie promowanie wartościowych gatunków i pozycji programowych w sposób honoracyjny, co nie zawsze jest należytym uznaniem dla twórcy i jego dzieła.

Podobnie, brak dostatecznych środków powoduje od lat, iż przepis ustawy nakładający na KRRiT zobowiązania w zakresie inicjowania postępu naukowo – technicznego i kształcenia kadr w dziedzinie radiofonii i telewizji nie może być przez Krajową Radę realizowany w sposób satysfakcjonujący i przynoszący wymierne efekty.

Edukacja medialna

1.24 W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji reaktywowała działania związane z edukacją medialną. Krajowa Rada uznała, że kompetencja medialna i świadomy odbiór treści medialnych jest warunkiem powodzenia rewolucji cyfrowej w mediach oraz podstawą społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego. Edukacja medialna, zdaniem Krajowej Rady, powinna stać się elementem edukacji społecznej. *Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/65/WE o audiowizualnych usługach medialnych*, przyjęta 11 grudnia 2007 roku, w swej preambule zaleca państwom członkowskim działania związane z upowszechnianiem umiejętności korzystania z mediów we wszystkich grupach społecznych. Odpowiedzią na te zalecenia są działania o charakterze koordynacyjnym podjęte przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji.

W kwietniu 2008 roku w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji powstał zespół do spraw edukacji medialnej. Koordynatorem prac zespołu jest członek KRRiT Piotr Marian Boroń. Z inicjatywy zespołu w Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji odbywają się spotkania plenarne poświęcone zagadnieniom, dotyczącym edukacji medialnej, w których uczestniczą przedstawiciele resortów kultury, edukacji, pracy, nauki, a także reprezentanci wyższych uczelni, instytucji, stowarzyszeń, nadawców oraz ekspertów w tej dziedzinie. W 2008 roku miało miejsce pięć spotkań zespołu edukacji medialnej KRRiT, podczas których poruszono następujące zagadnienia:

- I Forum edukacji medialnej 7 maja 2008 roku połączone było z prezentacją programu „Media Starter”, realizowanego przez CANAL Cyfrowy Sp. z o.o. oraz dyskusją, dotyczącą celów i założeń programu edukacji medialnej w Polsce;
- II Forum edukacji medialnej 28 maja 2008 roku połączone było z prezentacją referatów m.in. przez naukowców z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie i Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu;
- III Forum edukacji medialnej 11 czerwca 2008 roku – kontynuowano prezentację stanowisk naukowców m.in. z Wyższej Szkoły Psychologii Społecznej w Warszawie oraz zapoznano się z informacją Polskiego Instytutu Sztuki Filmowej o inicjatywie odnośnie edukacji filmowej;
- IV Forum edukacji medialnej 9 lipca 2008 roku – prezentowano m.in. stanowisko na temat możliwości Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w kształtowaniu jakości reklamy telewizyjnej i radiowej;
- V Forum edukacji medialnej 24 września 2008 roku - kontynuowano prezentację stanowisk przygotowanych w KRRiT m.in. na temat prawnych aspektów ochrony dzieci i młodzieży.

W efekcie tych spotkań Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przedstawiła Ministrowi Edukacji Narodowej postulat wprowadzenia edukacji medialnej, jako odrębnego przedmiotu w reformowanym szkolnictwie. Wyrażono też pogląd Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, iż docelowy system kształcenia w zakresie edukacji medialnej powinien być powszechny i ciągły, a nawet powinien obejmować wychowanie przedszkolne.

Opinie KRRiT na temat edukacji medialnej, przyjęte po konsultacjach ze specjalistami, znalazły wyraz w stanowisku z 10 czerwca 2008 roku w sprawie potrzeby upowszechnienia wiedzy z zakresu edukacji medialnej. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznała edukację medialną za bardzo istotny element świadomego i efektywnego korzystania

ze współczesnych mediów elektronicznych i warunków powodzenia rewolucji cyfrowej w mediach, a także podstawę tworzenia społeczeństwa obywatelskiego i informacyjnego. Jednocześnie w stanowisku tym Krajowa Rada wyraziła zaniepokojenie marginalizacją tej tematyki w systemie szkolnictwa i działaniach nadawców publicznych.

Problematyką edukacji medialnej zajął się również Polski Komitet Programu *Informacja dla Wszystkich*, działający przy Polskim Komitecie do spraw UNESCO. W pracach tego Komitetu uczestniczą przedstawiciele Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Komitet zaapelował do wszystkich instytucji, mogących przybliżyć społeczeństwu wiedzę o mediach, o dołożenie starań, aby edukacja medialna znalazła należne jej miejsce w procesie edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych. W sposób szczególny Komitet zaapelował do Ministra Edukacji Narodowej, aby podjął działania, które sprawią, że edukacja medialna będzie funkcjonować, jako przedmiot szkolny na wszystkich poziomach nauczania.

Wybór materiałów i opracowań, dotyczących edukacji medialnej dostępny jest na stronach internetowych KRRiT pod adresem <http://www.krrit.gov.pl> w zakładce Edukacja medialna.

Wystąpienia do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji rozpatrywane w trybie skarg i wniosków

1.25 W 2008 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęły 1132 wystąpienia, podpisane przez 12 163 osoby. Były to skargi, opinie i zapytania kierowane pocztą zwykłą oraz elektroniczną. W ostatnim czasie daje się zaobserwować wyraźną przewagę wystąpień kierowanych drogą elektroniczną.

Podobnie jak w latach ubiegłych, większość stanowiły wystąpienia indywidualne, przekazywane bezpośrednio do KRRiT bądź za pośrednictwem innych urzędów i instytucji państwowych (863). Jeden z protestów, dotyczący znieważenia polskiego symbolu narodowego, podpisany został przez 10 453 osoby.¹¹ Pozostałe to m.in. wystąpienia przedstawicieli instytucji, stowarzyszeń, organizacji społecznych, związków zawodowych.

W 2008 roku dał się zaobserwować dalszy wzrost liczby wystąpień poświęconych problematyce opłat abonamentowych. Tendencja ta była odzwierciedleniem debaty publicznej na temat nowelizacji ustawy medialnej oraz zapowiedzi ze strony przedstawicieli rządu i parlamentu zniesienia opłat abonamentowych, jako formy finansowania działalności mediów publicznych. Wiele wystąpień dotyczyło również ustawy, przyjętej przez parlament, a skierowanej przez Prezydenta RP do Trybunału Konstytucyjnego, przewidującej zwolnienie z opłat abonamentowych m.in. emerytów i rencistów. Koniec 2008 roku obfitował natomiast w wystąpienia związane ze zmianą trybu pobierania opłat abonamentowych przez Poczte Polską (rezygnacja z książeczek radiofonicznych na rzecz tzw. spersonalizowanych formularzy wpłat z nadanym numerem rachunku bankowego). W 2008 roku swoje opinie dotyczące abonamentu wyraziło 188 osób.

Nowe wątki pojawiły się w korespondencji, dotyczącej technicznych warunków odbioru programów radiowych i telewizyjnych. Do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęło w 2008 roku wiele postulatów i zapytań w związku z wprowadzaniem w Polsce naziemnej telewizji cyfrowej DVB-T. Wystąpienia te dotyczyły przede wszystkim terminu przejścia na nadawanie cyfrowe oraz standardów kodowania. W korespondencji pojawiały się wątpliwości związane z wybranym standardem MPEG-4 oraz pytania odnośnie oferty

¹¹ szersze informacje na temat tego protestu przedstawiono w punkcie 1.34

sprzedaży telewizorów obsługujących ten standard. Sygnalizowano również problem finansowania przez osoby indywidualne dostosowania posiadanego sprzętu do odbioru sygnału cyfrowego. W listach do KRRiT poruszano także problemy dotyczące lokalnych zakłóceń w odbiorze sygnału radiowego i telewizyjnego lub braku zasięgu określonych programów w związku ze zmianą lokalizacji nadajników (z lokalizacji Warszawa PKiN – do RTCN Łazy). W 2008 roku sprawy tego rodzaju poruszono w 111 wystąpieniach.

W porównaniu z poprzednim rokiem sprawozdawczym można zaobserwować wzrost liczby skarg, dotyczących reklam. W 2008 roku skierowano w tej sprawie łącznie 108 wystąpień. Wiele osób zwróciło się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie zbyt dużego natężenia dźwięku podczas emisji bloków reklamowych oraz zbyt dużej liczby reklam w programach telewizyjnych, szczególnie u nadawców koncesjonowanych. Zwracano jednak również uwagę na, zdaniem widzów, coraz większą tendencję do zwiększania liczby reklam w programie telewizji publicznej, np. poprzez dzielenie niektórych przekazów na części.

Do KRRiT wpłynęły również wystąpienia, dotyczące treści konkretnych spotów reklamowych. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła m.in. postępowanie w związku ze skargami w sprawie emisji reklamy telefonii komórkowej „Mobilking”. Autorzy wystąpień zarzucali reklamie propagowanie treści seksistowskich i ośmieszania kobiet. Następstwem skierowania przez Przewodniczącego KRRiT do nadawców emitujących tę reklamę, wezwania do zaprzestania naruszania art. 18 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, były wystąpienia, w których poddano krytyce działania KRRiT.

W 2008 roku wpłynęły również inne skargi odnoszące się bądź do treści reklam, bądź do kontekstu, w jakim reklamy były emitowane, np.:

- skarga w sprawie reklamy sieci AVANS, wyemitowanej w TVP2, 24 stycznia 2008 roku, tuż po wieczornym wydaniu „Panoramy”, poświęconym katastrofie samolotu CASA. W reklamie przedstawiono pilota samolotu wołającego „spadamy”. Nadawca poinformował o wycofaniu spotu reklamowego z emisji;
- skarga, dotycząca reklamy cukierków Halls, zrealizowanej w konwencji horroru, emitowanej w sąsiedztwie audycji dla dzieci. Przewodniczący KRRiT zwrócił się do nadawców emitujących tę reklamę o rozważenie przeniesienia pory jej emisji tak, by nie sąsiedowała ona w programie z audycjami dla dzieci. Nadawcy przychyliłi się do tej propozycji i zapewnili, że reklama „Halls” nadawana będzie poza pasmem audycji dziecięcych;
- skarga w sprawie przekroczenia przepisów, dotyczących sponsorowania audycji (reklama Lucas Banku podczas emisji audycji pt. „Familiada” – emisja w TVP2). W wyniku postępowania przeprowadzonego w KRRiT stwierdzono naruszenie przez TVP SA art. 17 ust. 1, 3 i 4 ustawy o radiofonii i telewizji, jak również § 2 ust. 1 rozporządzenia KRRiT z 6 lipca 2000 roku w sprawie *sponsorowania audycji lub innych przekazów*. Przewodniczący KRRiT skierował do nadawcy wezwanie do natychmiastowego zaprzestania emisji oznaczenia sponsorskiego będącego przedmiotem postępowania.

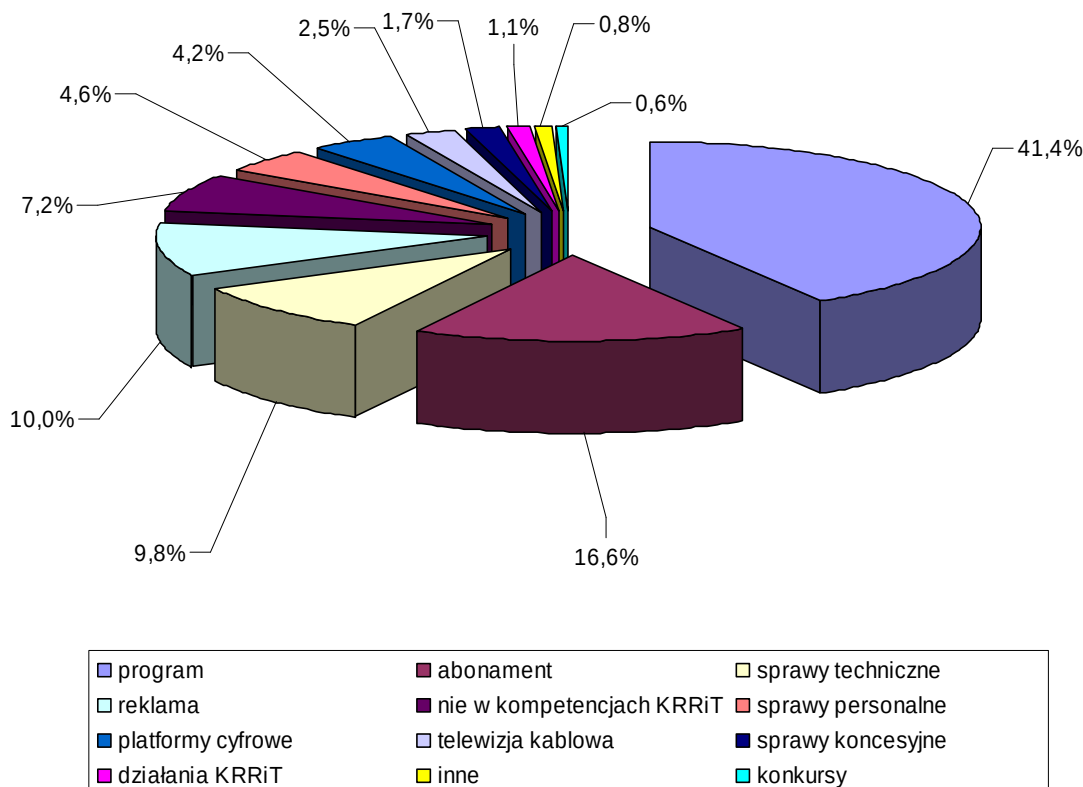
Podobnie jak w latach ubiegłych, wśród korespondencji kierowanej do KRRiT, znalazły się wystąpienia dotyczące problemów, wynikających z korzystania z usług operatorów sieci telewizji kablowej i platform satelitarnych. W 2008 roku można było zaobserwować większą liczbę skarg na działalność operatorów platform satelitarnych (47) niż operatorów kablowych (28). Autorzy wystąpień poruszali głównie kwestie, związane z jakością obsługi klientów (brak reakcji na zgłaszane reklamacje, utrudniony dostęp do biur obsługi klienta, ograniczony do automatycznych infolinii), a także zgłaszali problemy techniczne z dekodernami.

Do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w 2008 roku wpłynęło mniej niż w latach poprzednich, gdyż tylko 7 skarg, związanych z konkursami organizowanymi przez nadawców telewizyjnych. Skargi odnoszące się do konkursów, wymagających telefonicznego połączenia się telewidza ze studiem, budziły najczęściej kontrowersji.

Większość skarg kierowanych do KRRiT w 2008 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, stanowiły wystąpienia w sprawie oferty programowej nadawców radiowych i telewizyjnych, zarówno publicznych, jak i koncesjonowanych. W 2008 roku aż 469 skarg dotyczyło programu, a telewidzowie przedstawiali bardzo różnorodne zarzuty wobec oferty programowej poszczególnych nadawców, treści konkretnych audycji, a także programów telewizyjnych czy radiowych w ogóle.

1.26 Poniższy wykres ilustruje podział wystąpień kierowanych w 2008 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji ze względu na poruszaną problematykę.

Wykres nr 1. Podział wystąpień do KRRiT ze względu na problematykę korespondencji

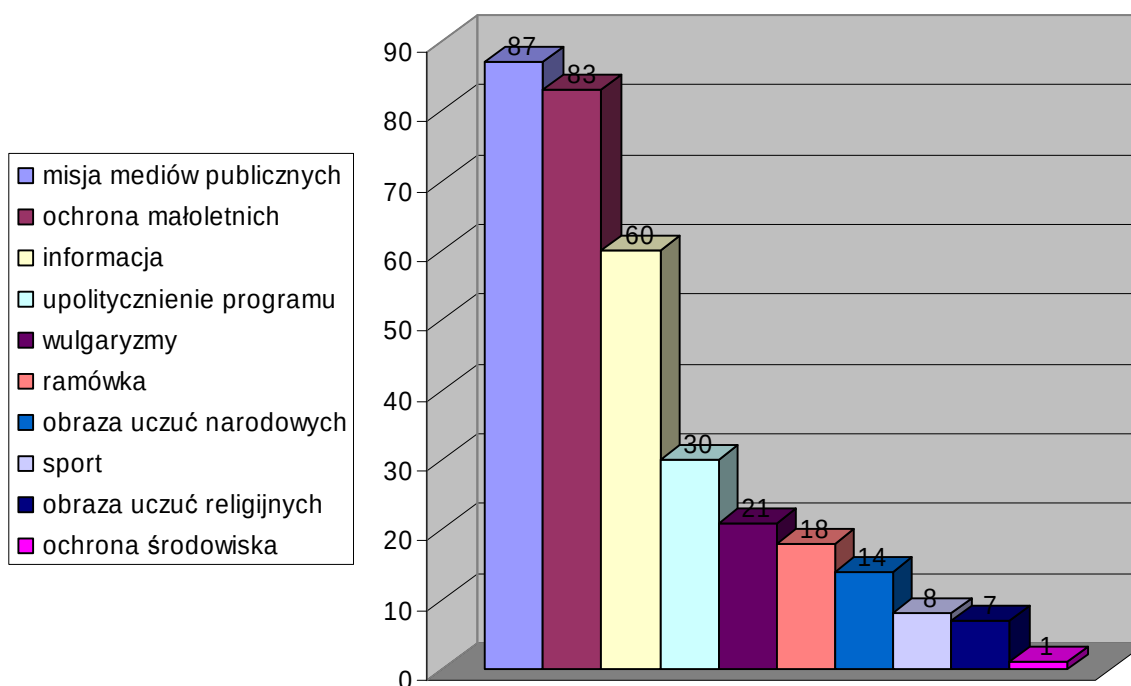
Skargi dotyczące programu

1.27 W 2008 roku skierowano więcej skarg w sprawie programu nadawców publicznych (zarówno telewizji, jak i radia) niż nadawców koncesjonowanych. W przypadku programu telewizyjnego otrzymujemy coraz częściej wystąpienia, dotyczące tzw. nadawców zdelokalizowanych, nadających swoje programy spoza terenu Polski i niepodlegających polskim regulacjom prawnym. Rozpatrywanie skarg dotyczących treści programu nadawców

zdelokalizowanych odbywa się we współpracy z organami regulacyjnymi innych krajów, głównie *Ofcom* z Wielkiej Brytanii.

Podział wystąpień ze względu na poruszane tematy przedstawia się następująco:

Wykres nr 2 Tematy poruszane w wystąpieniach poświęconych ofercie programowej nadawców

Misja mediów publicznych

1.28 Najwięcej spośród wystąpień kierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawach programu dotyczyło stopnia realizowania przez Telewizję Polską SA i Polskie Radio SA ich ustawowych powinności, czyli misji mediów publicznych. Tego rodzaju skarg wpłynęło 87. Autorzy wystąpień zwracali uwagę bądź na konkretne audycje, w których misja nie jest, ich zdaniem, właściwie realizowana, bądź na pomijanie w programie określonej tematyki, która powinna być obecna na antenie nadawców publicznych.

Przykłady tematów poruszanych w wystąpieniach do KRRiT w związku z zarzutami niewłaściwego wypełniania misji przez TVP SA i PR SA są następujące:

- skargi w związku z emisją w TVP2 audycji z cyklu „*Gwiazdy tańczą na lodzie*”. W wystąpieniach tych zwracano uwagę na nieodpowiednie zachowanie uczestniczek audycji. Przewodniczący KRRiT skierował do nadawcy wystąpienie, w którym zwrócił uwagę na niewłaściwy dobór niektórych uczestników ze względu na ich zachowanie, a także wyraził przekonanie, iż w przyszłości takie zachowania, jak opisywane w skargach do KRRiT, nie będą mieć miejsca. Podkreślił również, iż obowiązkiem nadawcy publicznego jest dbałość o wysoką jakość oferty programowej i w tym kontekście całkowicie uzasadnione są oczekiwania widzów, jako płatników abonamentu,

do szacunku wyrażonego jakością i wysokim poziomem audycji, prezentowanych na antenie TVP SA;

- skargi w związku z transmisją w TVP2 uroczystości wręczenia nagród „*Róże Gali*”, podczas której nagrodę w kategorii „*Piękne pary*” otrzymali Tomasz Raczek i Marcin Szczygielski. Nadawca poinformował, że wobec zaistniałych okoliczności zweryfikowano prace nad kształtem tego projektu, a program TVP2 zrezygnował ze współpracy z organizatorami kolejnej edycji konkursu „*Róże Gali*”;
- wystąpienie Marszałka Sejmu RP w związku z brakiem transmisji w TVP Info z rozpoczęcia posiedzenia Sejmu RP 5 listopada 2008 roku, kiedy to posłowie przez aklamację podjęli uchwałę w sprawie uczczenia 90. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Przewodniczący KRRiT skierował do Prezesa TVP SA wystąpienie, w którym zwrócił uwagę na konieczność informowania o ważnych dla Polski wydarzeniach tak, aby znalazły one należne miejsce w programie telewizji publicznej;
- skargi, dotyczące pory emisji w TVP2 prawosławnego nabożeństwa bożonarodzeniowego. Prezes TVP SA poinformował KRRiT, iż data i godzina emisji (9 stycznia 2008 roku, godz. 7:25) zostały ustalone w porozumieniu z kierownictwem Redakcji Programów Ekumenicznych TVP2. Wybór tego terminu był podyktowany wymogami tzw. *ramówki* Dwójki, w której wszystkie audycje ekumeniczne mają swoje stałe pasmo, właśnie o godzinie 7:25 i widownia tych audycji od dawna identyfikuje to pasmo jako własne;
- wystąpienia, dotyczące zawieszenia emisji w TVP Gdańsk audycji dla mniejszości kaszubskiej „*Rodnô Zemia*” oraz magazynu „*Kaszëbë*”. Prezes Zarządu TVP SA poinformował, iż powodem zawieszenia ww. audycji były względy finansowe. Audycja „*Rodnô Zemia*” wróciła na antenę TVP Gdańsk wraz z jesienną *ramówką*, w wymiarze 23 minut tygodniowo, natomiast ze względu na zbyt wysokie koszty produkcji oraz niezadowalającą jakość, emisja audycji „*Kaszëbë*” została zawieszona;
- oświadczenie senator Barbary Borys-Damieckiej, dotyczące potrzeby realizacji przez TVP SA audycji poświęconych poprawnej polszczyźnie. Prezes TVP SA poinformował o planach programowych telewizji publicznej w tym zakresie, w szczególności o bloku audycji, poświęconych nauce i poprawności językowej, w którym zostanie pokazana ewolucja współczesnej polszczyzny, jej związki z historią i kulturą, zaakcentowana będzie również potrzeba poprawnego wysławiania się. Cykl ten realizowany będzie w porozumieniu z Radą Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk;
- wystąpienie przewodniczącej Zarządu Wspólnoty Litwinów w Polsce, skierowane do prezesa Radia Białystok SA, a przekazane do wiadomości KRRiT, w sprawie zmiany pory emisji audycji w języku litewskim. Z przekazanych do wiadomości KRRiT wyjaśnień nadawcy wynikało, że audycje dla mniejszości litewskiej będą nadawane w tym samym wymiarze co dotychczas, a zmiany pory emisji wiązały się ze zmianami ramowego układu programu.

Ochrona małoletnich

1.29 Drugą pod względem wielkości grupą wystąpień kierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawach programowych, były skargi poruszające problem emitowania treści zagrażających prawidłowemu rozwojowi dzieci i młodzieży, poprzez pokazywanie w audycjach brutalnych scen zawierających przemoc i seks, który ukazywany był w sposób nieodpowiedni dla młodego widza. W 2008 roku wpłynęły 83 takie

wystąpienia. Wiele osób zwracało uwagę na niewłaściwe oznakowanie audycji, informujące widzów o przeznaczeniu audycji dla określonej grupy wiekowej odbiorców. Wzrost liczby skarg, dotyczących oznakowań świadczy o rosnącej ich roli w podejmowaniu decyzji wychowawczych przez rodziców i opiekunów. W związku ze stwierdzeniem naruszenia przepisów regulujących ochronę małoletnich widzów do nadawców wielokrotnie w 2008 roku kierowane były wystąpienia wzywające do zaprzestania tego rodzaju działań.

Przykłady skarg kierowanych do KRRiT w związku z zarzutami nieprzestrzegania przez nadawców przepisów chroniących małoletnich widzów są następujące:

Telewizja Polska

- Skarga indywidualna w sprawie emisji w programie TVP2 filmu pt. „Zło”. Film zawierał wyjątkowo brutalne sceny pobicia, nadany został o godz. 22.00, czyli w tzw. czasie chronionym. Przewodniczący KRRiT zwrócił nadawcy uwagę, że o dopuszczalności do emisji filmów, zawierających brutalne sceny, nie może decydować wyłącznie kryterium sukcesów oraz walorów artystycznych filmu, zwłaszcza jeśli film może być oglądany przez widzów nieletnich.
- Wystąpienie indywidualne w związku z emisją w programie TVP1 spektaklu telewizyjnego pt. „Klucz”. Spektakl zawierał sceny przemocy oraz liczne wulgaryzmy. Przewodniczący KRRiT skierował do nadawcy wystąpienie, w którym przypomniał, że wcześniejsza emisja spektaklu pt. „Klucz” w programie TVP Polonia, była już przedmiotem postępowania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w 2005 roku i skierowano wówczas do nadawcy upomnienie. Dlatego też ponowna decyzja TVP SA, dotycząca emisji spektaklu pozostaje w sprzeczności z wcześniejszymi zapewnieniami nadawcy.
- Pismo Rzecznika Praw Dziecka w sprawie niewłaściwego oznakowania odcinków serialu pt. „Determinator” (od 12 lat), emitowanego w programie TVP1. Przewodniczący KRRiT w wystąpieniu skierowanym do nadawcy poinformował, że analiza programowa wykazała, iż serial przedstawia drastyczne, agresywne i okrutne sceny, tym samym dostarczając widzom bardzo silnego napięcia emocjonalnego. Zwrócił się również do nadawcy o wnikliwą analizę i rozważny oraz odpowiedzialny dobór materiałów, przeznaczonych do emisji zgodnie z obowiązującym prawem, a zwłaszcza o prawidłowe kwalifikowanie audycji i innych przekazów.
- Skarga indywidualna w sprawie emisji w programie TVP1 filmu pt. „Nagi instynkt”. Film został nadany o godz. 22.35, a więc w czasie chronionym, przy czym jedno z najbardziej drastycznych scen filmu zostały wyemitowane około godz. 22.40. Przewodniczący KRRiT skierował do nadawcy wystąpienie, w którym wezwał do zaniechania działań sprzecznych z art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzeniem KRRiT z 23 czerwca 2005 roku w *sprawie kwalifikowania audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania wzorów symboli graficznych i formuł zapowiedzi*.
- Skarga indywidualna w związku z emisją w programie TVP1 spektaklu telewizyjnego pt. „Ciemno”, zawierającego scenę o charakterze erotycznym. Przewodniczący KRRiT zwrócił się do nadawcy o bardziej rozważne kwalifikowanie audycji do emisji, szczególnie w paśmie przeznaczonym dla Teatru Telewizji, bowiem spektakle teatralne, także te o charakterze komediowym, podlegają takim samym regulacjom jak pozostała część programu i powinny być klasyfikowane zgodnie z wytycznymi określonymi w załącznikach do rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 roku.

- Wystąpienie indywidualne w sprawie emisji w programie TVP1 filmu pt. „*San Antonio*”, który zawierał liczne sceny erotyczne. Przewodniczący KRRiT skierował do nadawcy wystąpienie, w którym zwrócił uwagę na fakt, iż nagranie filmu przekazane Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji nie zawierało oznakowania, co uniemożliwiło przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego, wszczętego w związku ze skargą telewidza w sprawie prezentowania w filmie treści nieodpowiednich dla małoletnich widzów. Przewodniczący KRRiT stwierdził, iż nasuwa się uzasadnione przypuszczenie, że nastąpiło w tym przypadku naruszenie art. 18 ust. 4 i 5 ustawy o radiofonii i telewizji oraz rozporządzenia KRRiT z 23 czerwca 2005 roku.

Telewizja Polsat

- Skarga indywidualna w związku z emisją filmu pt. „*Speed – niebezpieczna prędkość*”. Film został nadany o godzinie 20.00, zawierał liczne, brutalne sceny przemocy i zabójstw, oznakowany został jako dozwolony dla widzów od lat 12. Przewodniczący KRRiT, w wystąpieniu skierowanym do nadawcy zwrócił uwagę, iż podstawą klasyfikacji audycji ze względu na wiek widzów, dla których są one przeznaczone, powinna być przede wszystkim analiza treści w kontekście ich ewentualnego szkodliwego wpływu na rozwój dzieci i młodzieży. Zwrócił się również o bardziej odpowiedzialny dobór treści programów emitowanych w czasie chronionym, jak również wnikliwą analizę audycji podczas kwalifikowania ich do emisji z przeznaczeniem dla określonych grup wiekowych.
- Skarga indywidualna, dotycząca treści zwiastuna filmu pt. „*American Pie*”, wyemitowanego około godziny 16.00, zawierającego sceny erotyczne. Analiza programowa wykazała, że w zwiastunie tym znalazły się fragmenty nieodpowiednie dla dzieci i młodzieży. Przewodniczący KRRiT zwrócił uwagę nadawcy, że umieszczenie zapowiedzi filmu „*American Pie*” w godzinach popołudniowych, obok innych propozycji programowych o charakterze rodzinnym, podczas gdy przed telewizorami mogą znajdować się nieletni widzowie, jest niedopuszczalne.

Telewizja TVN

- Skargi w sprawie poszczególnych odcinków cyklu „*Rozmowy w toku*”, który jest emitowany od poniedziałku do piątku, o godzinie 16.15. Zarzuty telewidzów pojawiły się w związku z emisją takich odcinków, jak: „*Raz dziewczynka raz chłopaczek – byłe życie miało smaczek!*” (29 września 2008 roku), „*Czy prostytutka może być dobrą babcią?*” (3 października 2008 roku), „*Jestem pedofilem, ale każdemu może się przecież przydarzyć*” (4 listopada 2008 roku). Pierwsze dwa z wymienionych odcinków zostały objęte analizą programową, przeprowadzoną przez Departament Programowy w Biurze KRRiT i podlegają odrębnemu postępowaniu. Odnośnie odcinka pt. „*Jestem pedofilem, ale każdemu może się przecież przydarzyć*”, zarzut przedstawiony w skardze dotyczył przede wszystkim narażenia małoletnich widzów na zapoznanie się w agresywny sposób ze szczegółami patologicznych zachowań seksualnych wobec dzieci. Analiza treści tego odcinka wykazała, że nadawca poprzez jego emisję w czasie chronionym naruszył art. 18 ustawy. Przewodniczący KRRiT skierował do nadawcy wystąpienie, w którym wezwał do przestrzegania obowiązującego prawa oraz ostrzegł, iż niedostosowanie działalności programowej nadawcy do przepisów ustawy uzasadniać będzie możliwość zastosowania rozdziału 8 ustawy, regulującego odpowiedzialność prawną.

Telewizja TV4

- Skarga indywidualna w związku z emisją filmu pt. „*Nostradamus*”, nadanego o godzinie 17.00, oznakowanego „*od lat 12*”. Film zawierał liczne sceny erotyczne. Przewodniczący KRRiT w skierowanym do nadawcy wystąpieniu zwrócił uwagę, że o klasyfikacji filmów do emisji nie może decydować kryterium przyjęte przez dystrybutora filmowego, gdyż odpowiedzialność za wyemitowane w programie treści spoczywa na samym nadawcy.

Radio Tok FM

- Skarga indywidualna w sprawie treści audycji, wyemitowanej w Radiu Tok FM w godzinach 14.00 - 15.30. W audycji zaproszeni goście dyskutowali na temat dróg zakażenia wirusem HIV, ze szczegółami omawiając zachowania seksualne (seks oralny i analny), sprzyjające zakażeniu. Przeprowadzone postępowanie wykazało, że w audycji, której tematem było zakażenie wirusem HIV oraz choroba AIDS pojawiła się wypowiedź na tyle szczegółowa, że narażała słuchaczy na kontakt z treściami znacznie wykraczającymi poza społecznie akceptowane ramy, ograniczające zakres publicznych debat na tematy związane z najbardziej intymną sferą życia człowieka. Przewodniczący KRRiT zwrócił się do nadawcy, aby w przyszłości na antenie Radia TOK FM nie pojawiały się tak kontrowersyjne treści w czasie, gdy odbiorcami programu mogą być osoby małoletnie.

Telewizja VIVA Polska

- Skarga indywidualna w związku z emisją audycji pt. „*Hot-or-not*”, w której młode osoby, często małoletnie, prezentowały jury swoje zewnętrzne walory, a oceniane były według specyficznych kryteriów - najwyższe noty jurorów uzyskiwały osoby nazwane przez organizatorów audycji najbardziej „*hot*”- czyli bez granic, bez naturalnej wstydlivosti, przekraczające wielokrotnie normy dobrego obyczaju. W audycji epatowano nagością, zachowaniami o charakterze erotycznym, uczestników traktowano w sposób przedmiotowy. Przewodniczący KRRiT skierował do nadawcy wystąpienie, którego treść przekazał do wiadomości brytyjskiego regulatora medialnego *Ofcom* z uwagi na to, iż nadawca posiada tamtejszą licencję. W wystąpieniu tym Przewodniczący KRRiT stanowczo podkreślił, że na tego typu wzorce nie może być miejsca w programie telewizyjnym kierowanym do młodzieży, a oglądanym również przez dzieci. Przewodniczący KRRiT wezwał nadawcę do zaniechania emisji treści sprzecznych z dobrem społecznym, treści wulgarnych, nieprzyzwoitych, niemoralnych, mogących mieć negatywny wpływ na rozwój psychiczny, fizyczny i moralny dzieci i młodzieży. Zwrócił również uwagę, że według polskiego prawa czas ochronny, w którym nie wolno emitować audycji mogących mieć negatywny wpływ na rozwój psychiczny, fizyczny i moralny dzieci i młodzieży mieści się między godziną 6.00 a 23.00.

Audycje informacyjne

1.30 Liczną grupę skarg, kierowanych do KRRiT w sprawach programowych, stanowią wystąpienia, dotyczące materiałów emitowanych w programach informacyjnych poszczególnych nadawców. Należą do nich skargi od widzów, którzy zwracają uwagę m.in. na brak obiektywizmu, nierzetelność dziennikarską, szukanie sensacji czy ilustrowanie tematów drastycznymi materiałami filmowymi np. podczas relacjonowania działań wojennych czy innych aktów przemocy. W związku z audycjami informacyjnymi do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji zwracali się również przedstawiciele organizacji społecznych, instytucji państwowych oraz ugrupowań politycznych i klubów parlamentarnych.

Oto przykłady wystąpień dotyczących materiałów wyemitowanych w audycjach informacyjnych:

- 7 wystąpień indywidualnych w sprawie materiału wyemitowanego 13 lutego 2008 roku w audycji „*Fakty*” (TVN), zawierającego fragment filmu zrealizowanego telefonem komórkowym przedstawiającego seks nastolatków, a także wyjątkowo wulgarного materiału wyemitowanego również w „*Faktach*”, 14 lutego 2008 roku, w związku z informacją o tzw. seks-aferze prezydenta Olsztyna. Przewodniczący KRRiT skierował do nadawcy wystąpienie, w którym podkreślił, że nawet społecznie uzasadniona działalność nadawcy nie usprawiedliwia naruszania prawa.
- 2 skargi indywidualne w sprawie naruszenia granic prywatności w materiale wyemitowanym 18 września 2008 roku w audycji informacyjnej „*Teledziennik*” (TV DAMI w Legnicy), poświęconym śmiertelnemu wypadkowi motocyklisty. Przewodniczący KRRiT zwrócił nadawcy uwagę, że relacja z dramatycznej akcji reanimacyjnej stanowiła przykład pogoni za sensacją i przekroczenia granic prywatności.
- Skarga indywidualna w sprawie pokazania 19 maja 2008 roku w audycji „*Wydarzenia*” (Polsat) skatowanego, nagiego ciała małego chłopca. Nadawca uznał skargę za zasadną i poinformował o pouczeniu dziennikarzy, przygotowujących materiały informacyjne o konieczności poszanowania ludzkiej godności.
- Wystąpienie Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Platformy Obywatelskiej, w związku z materiałem wyemitowanym 25 marca 2008 roku w „*Wiadomościach*” (TVP1). Zarzut dotyczył zamieszczenia informacji o spekulacjach polityków, dotyczących aresztowania bankiera Petera V., które rzekomo miało stanowić kartę przetargową w sprawie tzw. *ustawy medialnej*. Przewodniczący KRRiT zwrócił nadawcy uwagę, iż brak jest uzasadnienia dla posługiwania się w telewizji publicznej kularowymi spekulacjami przy okazji informowania o ważnych sprawach.
- 12 wystąpień Przewodniczącego Klubu Parlamentarnego Prawa i Sprawiedliwości, skierowanych bezpośrednio do nadawców telewizyjnych i przekazanych do wiadomości KRRiT, zawierających zarzuty nierzetelnego informowania w „*Wiadomościach*” (TVP1) oraz „*Wydarzeniach*” (Polsat) o działaniach podejmowanych przez Klub Parlamentarny PiS.
- 7 wystąpień rzecznika prasowego Sojuszu Lewicy Demokratycznej, skierowanych bezpośrednio do nadawców telewizyjnych i przekazanych do wiadomości KRRiT, dotyczących nierzetelnego informowania w „*Wiadomościach*” (TVP1) oraz w programie łódzkiego oddziału TVP SA, a także w „*Faktach*” (TVN) o inicjatywach politycznych podejmowanych przez SLD oraz Klub Poselski Lewicy.

Upolitycznienie programu

1.31 Do tej kategorii wystąpień należą skargi widzów, którzy zwracali uwagę na kwestie obecności polityków w programach poszczególnych nadawców. Przedstawiali oni głównie zarzuty związane ze sposobem prowadzenia audycji publicystycznych, doбором gości zapraszanych do udziału w tych audycjach oraz prezentowanych przez nich poglądów politycznych. Drugą grupę wystąpień mieszczących się w tej kategorii stanowią skargi w sprawie lansowania przez dziennikarzy określonych poglądów politycznych, szczególnie dotyczy to telewizji publicznej. Wśród skarg kierowanych w tych sprawach do KRRiT w 2008 roku przeważają wystąpienia ogólne, nieodnoszące się do konkretnych, wyemitowanych audycji. Autorzy tych skarg bardzo często prezentują w nich własne poglądy

polityczne, a ich wypowiedzi stanowią próbę polemiki na tematy ważne ze społecznego punktu widzenia.

Wulgaryzmy

1.32 Coraz więcej wystąpień dotyczących programu stanowią skargi kierowane w związku z pojawianiem się w audycjach wulgaryzmów, nie tylko w filmach fabularnych, ale również w audycjach o charakterze rozrywkowym, często emitowanych „na żywo”. W 2008 roku skargi tego typu pojawiały się w odniesieniu do następujących audycji:

- „*Mam talent*” – emisja w Telewizji TVN
- „*Fabryka gwiazd*” oraz „*Jak Oni śpiewają*” – emisja w Telewizji Polsat

Autorzy wystąpień zwracali uwagę głównie na te wypowiedzi prezenterów oraz jurorów, w których w niekontrolowany sposób reagowali oni na występy uczestników konkursów. Przewodniczący KRRiT wezwał nadawców do większej odpowiedzialności za emitowane w programie treści, szczególnie w przypadku audycji o charakterze rozrywkowym, które są oglądane często przez małoletnich widzów i mają wpływ na kształtowanie kultury języka polskiego.

Innym przykładem skargi na pojawianie się na antenie wulgaryzmów jest wystąpienie w sprawie treści serialu pt. „*Fala zbrodni*”, emitowanego w Telewizji Polsat. W tej sprawie do nadawcy kierowane były już wystąpienia w latach ubiegłych. Telewizja Polsat nie zastosowała się do wezwania do przeniesienia emisji serialu poza czas chroniony. Przewodniczący KRRiT zwrócił się o dogłębne przeanalizowanie tej sprawy w kontekście wcześniejszych wystąpień kierowanych w związku z naruszaniem obowiązujących regulacji prawnych oraz dostosowanie warunków emisji serialu „*Fala zbrodni*” do wymogów ustawy, a także przepisów wykonawczych, wydanych przez KRRiT na jej podstawie.

Ramówka

1.33 W 2008 roku ramowy układ programów stanowił tematykę mniejszej, niż w latach ubiegłych, liczby wystąpień. Jako przykład można przywołać listy w sprawie zawieszenia emisji w programie TVP1 audycji dla dzieci pt. „*Domowe przedszkole*”. Zmiany, jak wynika z wyjaśnień nadawcy, podyktowane były wprowadzeniem nowej audycji dla dzieci w wieku przedszkolnym, pod nazwą „*Jedynkowe przedszkole*”.

Inny przykład stanowi skarga słuchaczki, skierowana w związku ze zdjęciem z anteny Radia Opole SA audycji red. Danuty Starzec pt. „*Rozmowy o życiu*”, poświęconej problemowi alkoholizmu. Nadawca wyjaśnił, że zmiana podyktowana jest odejściem na emeryturę autorki audycji, natomiast podobna tematyka realizowana będzie w innych audycjach emitowanych na antenie Radia Opole. Należy podkreślić, że wszelkie decyzje związane z układem ramowym programu należą do wyłącznej kompetencji nadawców i stanowią część przysługującej im ustawowej samodzielności w zakresie kształtowania programu, ale i jednocześnie odpowiedzialności za emitowany program.

Obraza uczuć narodowych

1.34 W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeprowadziła postępowanie, wszczęte w związku ze skargami telewidzów, dotyczące treści audycji pt. „*Kuba Wojewódzki*”, wyemitowanej 25 marca 2008 roku, w której zaproszeni goście wkładali

miniatury polskich flag w psie odchody. Prowokacja ta wywołała duże społeczne oburzenie, czego wyrazem były liczne skargi kierowane do KRRiT, w tym protest podpisany przez 10 453 osoby. Analiza audycji wykazała naruszenie art. 18 ust. 1 ustawy z 29 grudnia 1992 roku o radiofonii i telewizji. Przewodniczący KRRiT, w związku z uchwałą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nr 191/2008 z 22 kwietnia 2008 roku wydał decyzję nr 6/2008 z 16 maja 2008 roku o nałożeniu na Spółkę TVN SA kary pieniężnej w wysokości 471 000 zł.

Innym przykładem skarg w sprawie obrazy uczuć narodowych były wystąpienia słuchaczy w sprawie treści audycji pt. „*Poranny WF*”, prowadzonej przez Kubę Wojewódzkiego i Michała Figurskiego w Radiu Eska Rock. W audycji doszło do prowokacji, w której prowadzący audycję przedmiotem żartów uczynili zbrodnię katyńską. Dodatkowym elementem prowokacji było podszycie się jednego z prowadzących pod znanego dziennikarza Radia RMF FM. Okazało się to na tyle wiarygodne, że słuchacze swoje skargi kierowali właśnie do tej rozgłośni. Przewodniczący KRRiT skierował wystąpienie do nadawcy programu Eska Rock, w którym wezwał do zaniechania działań sprzecznych z art. 18 ustawy z 29 grudnia 1992 roku oraz postanowieniami koncesji nr 129/P/2002-R z 21 maja 2002 roku.

Sport

1.35 Skargi w sprawie audycji o tematyce sportowej oraz transmisji imprez sportowych w 2008 roku wiązały się przede wszystkim z zapowiedziami o nieprzeprowadzaniu w telewizji publicznej bezpośrednich transmisji meczów piłki nożnej, rozgrywanych w ramach *Euro 2008*. W tej sprawie oświadczenie wydali również senatorowie podczas 12. posiedzenia Senatu RP, 15 maja 2008 roku. Z wyjaśnień przekazanych przez nadawcę wynikało, iż Telewizja Polska SA przystąpiła do przetargu na prawa licencyjne do *Euro 2008*, jednak zaoferowana przez nią kwota była zbyt niska. Transmisję *Euro 2008* na terytorium Polski zapewniła Telewizja Polsat, która jako telewizja o zasięgu ogólnokrajowym spełniała wymogi ustawowe do przeprowadzenia transmisji z rozgrywek imprezy tej rangi. TVP SA obsługiwała natomiast *Euro 2008* w zakresie informacyjnym.

W grupie skarg dotyczących zagadnień sportu znalazło się również wystąpienie Ogólnopolskiego Stowarzyszenia Kibiców „*Tylko Widzew*”, dotyczące treści audycji z cyklu „*Poranny WF*”, wyemitowanej na antenie Radia Eska Rock. Prowadzący audycję, zdaniem skarżących, obrazili klub Widzew Łódź oraz jego kibiców śpiewając na antenie niecenzuralne piosenki oraz w wulgarny sposób przekręcając nazwę klubu, stosując określenia o wydźwięku antysemitkim. Przewodniczący KRRiT zwrócił uwagę nadawcy, iż w tym przypadku przekroczone zostały standardy audycji o charakterze rozrywkowym oraz wystąpił o bardziej wnikliwe przyjrzenie się (zgodnie zresztą z wcześniejszymi zapowiedziami nadawcy) ofercie programowej Radia Eska Rock, w szczególności zawartości audycji pt. „*Poranny WF*”.

Obraza uczuć religijnych

1.36 Przykładem skargi w sprawie obrazy uczuć religijnych w 2008 roku było wystąpienie, dotyczące jednego z odcinków cyklu pt. „*Szymon Majewski Show*”, emitowanego w programie Telewizji TVN. Zdaniem autorów skargi, odwoływanie się w sposób ironiczny do katolickich symboli religijnych i świąt w audycji o charakterze satyrycznym i rozrywkowym było wysoce niestosowne. Przewodniczący KRRiT w wystąpieniu skierowanym do nadawcy podkreślił, że wykorzystywanie wszelkich odniesień religijnych wymaga szczególnej wrażliwości i umiejętności przewidywania reakcji odbiorców.

Kolejnym przykładem wystąpienia w związku z obrazą uczuć religijnych była skarga, dotycząca treści audycji pt. „*Dookoła mediów – Tomasz Jachimek*”, wyemitowanej w programie TVP2. Był to zarejestrowany przez TVP SA „*Przegląd kabaretów PAKA 2008*”, którego częścią była parodia transmisji meczu piłkarskiego, wykorzystująca sformułowania wprost zaczerpnięte z Ewangelii, odwołująca się do języka charakterystycznego dla Pisma Świętego, ośmieszająca to, co dla ludzi wierzących jest najważniejszym elementem ich wyznania. W wystąpieniu skierowanym do nadawcy Przewodniczący KRRiT zwrócił uwagę na fakt, iż ochrona wartości chrześcijańskich jest ustawowym obowiązkiem telewizji publicznej.

Ochrona środowiska

1.37 Tematyka ochrony środowiska pojawiła się w 2008 roku w mniejszym niż dotychczas stopniu, przede wszystkim w wystąpieniu w sprawie potrzeby przeprowadzenia w telewizji publicznej kampanii ekoedukacyjnej, w szczególności poświęconej problematyce segregacji odpadów.

Skargi w sprawie oferty programowej z uwzględnieniem typu nadawcy

1.38 W 2008 roku zdecydowana większość skarg w sprawie programu dotyczyła oferty nadawców telewizyjnych. Były to 343 wystąpienia. W sprawach oferty programowej nadawców radiowych wpłynęły 64 skargi. Wśród skarg, dotyczących nadawców zarówno telewizyjnych, jak i radiowych przeważały wystąpienia w sprawach audycji emitowanych przez nadawców publicznych. Poniżej zobrazowany jest podział wystąpień kierowanych do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie oferty programowej poszczególnych nadawców telewizyjnych i radiowych, z uwzględnieniem typu nadawcy.

Wykres nr 3 Podział wystąpień ze względu na typ nadawcy telewizyjnego

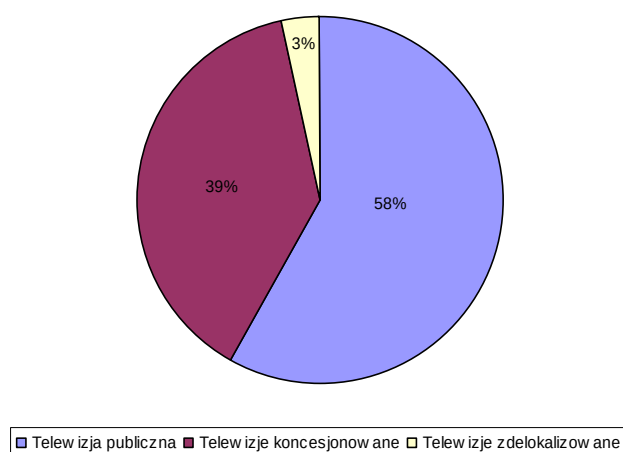

Tabela nr 1 Zestawienie liczby wystąpień, dotyczących oferty programowej nadawców telewizyjnych

Podział ze względu na typ nadawcy	Liczba wystąpień	Udział % w stosunku do liczby wszystkich wystąpień dot. telewizji	Programy	Liczba wystąpień	Udział % w stosunku do liczby wystąpień dot. określonego typu nadawcy
Telewizja publiczna	199	58%	TVP1	17	8,5%
			TVP2	25	12,6%
			TVP Info	14	7,0%
			TVP Polonia	4	2,0%
			Oddziały terenowe	11	5,5%
			Kanały tematyczne	3	1,6%
			Ogólne uwagi programowe*	125	62,8%
Telewizje koncesjonowane	133	39%	TVN	58	43,5%
			Polsat	42	31,5%
			TV 4	12	9,0%
			TV Puls	3	2,2%
			TVN 24	4	3,0%
			SUPERSTACJA	4	3,0%
			4fun.tv	2	1,5%
			TV DAMI	2	1,5%
			TVN TURBO	1	0,8%
			KUCHNIA. TV	1	0,8%
			TRWAM	1	0,8%
			Telewizja Lubin	1	0,8%
			Telewizja Łomża	1	0,8%
			Telewizja Świnoujście	1	0,8%
Telewizje zdelokalizowane	11	3%	MTV	4	36,3%
			VIVA Polska	3	27,3%
			VH 1	1	9,1%
			Zone Europa	1	9,1%
			AXN	1	9,1%
			HBO	1	9,1%

* Bez wskazania konkretnego programu

Wykres nr 4 Podział wystąpień ze względu na typ nadawcy radiowego

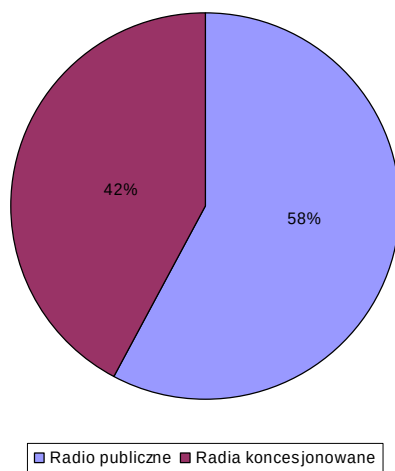

Tabela nr 2 Zestawienie liczby wystąpień, dotyczących oferty programowej nadawców radiowych

Podział ze względu na typ nadawcy	Liczba wystąpień	Udział % w stosunku do liczby wszystkich wystąpień dot. radia	Programy	Liczba wystąpień	Udział % w stosunku do liczby wystąpień dot. określonego typu nadawcy
Radio publiczne	37	58%	Program 1	5	13,5%
			Program 2	1	2,7%
			Program 3	2	5,4%
			Radio Bis	3	8,1%
			Polskie Radio	2	5,4%
			Dla Zagranicy	2	5,4%
			Rozgłoszenie Regionalne	4	10,8%
			Ogólne uwagi programowe*	20	54,1%

Radia koncesjonowane	27	42%	Eska Rock	6	22,3%
			Tok FM	4	14,8%
			Radio Maryja	4	14,8%
			Eska	2	7,4%
			Radio Zet	2	7,4%
			RMF FM	1	3,7%
			RMF Classic	1	3,7%
			Radio WAWA	1	3,7%
			Radio Jazz	1	3,7%
			Nowe Radio Jazz FM	1	3,7%
			Radio RSC	1	3,7%
			Radio Kaszebe	1	3,7%
			Radio Gra	1	3,7%
			Złote Przeboje na Fali	1	3,7%

* Bez wskazania konkretnego programu

1.39 W stosunku do wszystkich otrzymanych skarg zostały wszczęte postępowania wyjaśniające i wszyscy autorzy skarg, wniosków i zapytań otrzymali odpowiedzi w związku z nadesłaną korespondencją.

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji; Biuletyn Informacyjny KRRiT i witryna internetowa

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

1.40 Zgodnie z postanowieniami ustawy Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wykonuje swoje zadania przy pomocy Biura KRRiT. Biuro KRRiT działa na podstawie regulaminu organizacyjnego Biura KRRiT, przyjętego przez Krajową Radę uchwałą nr 683 z 20 grudnia 2006 roku.

W Biurze KRRiT, w stosunku do poprzedniego okresu sprawozdawczego nie nastąpiły zmiany organizacyjne. Struktura Biura KRRiT nie została zmieniona. Ogółem w Biurze KRRiT jest zatrudnionych 137 osób (stan na 31 grudnia 2008 roku).

W sprawach związanych z organizacją Biura KRRiT oraz dysponowaniem majątkiem Przewodniczący KRRiT wydał w 2008 roku następujące zarządzenia:

- zarządzenie z 23 marca 2008 roku w sprawie wprowadzenia w Biurze KRRiT instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowo – księgowych;
- zarządzenie z 28 lipca 2008 roku w sprawie zasad rachunkowości w Biurze KRRiT;
- zarządzenie z 1 września 2008 roku w sprawie wprowadzenia instrukcji inwentaryzacyjnej w Biurze KRRiT;
- zarządzenie z 15 września 2008 roku w sprawie wprowadzenia w Biurze KRRiT instrukcji dotyczącej zasad przeprowadzenia oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków w Biurze KRRiT, a także realizacji dochodów;
- zarządzenie z 17 listopada 2008 roku w sprawie wprowadzenia w Biurze KRRiT instrukcji dotyczącej zasad planowania, analizy i realizacji dochodów i wydatków budżetowych KRRiT oraz trybu prac w Biurze KRRiT przy dokonywaniu zmian w zatwierdzonym przez Przewodniczącego KRRiT układzie wykonawczym i planie finansowym wydatków budżetowych.

W okresie sprawozdawczym kancelaria w Biurze KRRiT przyjęła około 47 000 listów. W tym samym czasie z Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wysłano około 41 000 listów.

Biuletyn Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz witryna internetowa KRRiT

1.41 Z uwagi na ograniczenia budżetowe w 2008 roku KRRiT zawiesiła wydawanie Biuletynu Informacyjnego, który ukazywał się ponad 11 lat i zdobył w tym czasie uznanie odbiorców. Wcześniej KRRiT zawiesiła publikację angielskojęzycznej wersji Biuletynu Informacyjnego.

Rolę informacyjną przejęła nowa, zmodernizowana strona internetowa KRRiT, uwzględniająca w przystępny sposób konieczność właściwej komunikacji z wnioskodawcami, koncesjonariuszami i wszystkimi osobami, które potrzebują informacji, związanych z dziedziną radiofonii i telewizji. Krajowa Rada prowadzi równocześnie stronę internetową Biuletynu Informacji Publicznej oraz witrynę KRRiT (www.krrit.gov.pl).

Na stronie internetowej można znaleźć informacje dotyczące m.in. statusu prawnego i organizacji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, jej kompetencji oraz zasad i trybu funkcjonowania. Są także dostępne akty prawne z dziedziny radiofonii i telewizji, zarówno krajowe, jak i europejskie oraz wszystkie opracowania analityczne Krajowej Rady, oświadczenia i stanowiska KRRiT, bieżące komunikaty prasowe, a także materiały z konferencji, organizowanych przez KRRiT. Jest tam również publikowana elektroniczna wersja *Przeglądu Międzynarodowego*, opracowywanego w KRRiT.

II. DZIAŁALNOŚĆ KRRiT W ZAKRESIE UDZIELANIA KONCESJI NA ROZPOWSZECHNIANIE PROGRAMÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH ORAZ W ZAKRESIE REJESTRACJI PROGRAMÓW ROZPROWADZANYCH W SIECIACH KABLOWYCH

Tzw. rekoncesjonowanie nadawców radiowych w trybie art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji oraz dostosowanie terminu ważności koncesji radiowych i telewizyjnych do obecnego ustawowego okresu ich obowiązywania (10 lat)

2.1 W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontynuowała realizację zadań, związanych z zapewnieniem ciągłości uprawnień nadawców, posiadających koncesje na rozpowszechnianie programu radiowego. W związku ze zmianą przepisów ustawy o radiofonii i telewizji, wprowadzonych ostatnią nowelizacją z grudnia 2005 roku¹², proces ten może przebiegać w dwóch różnych formach.

Pierwszym sposobem na wydłużenie ważności posiadanych uprawnień jest uzyskanie koncesji na kolejny okres, czyli tzw. *rekoncesja*. Nadawca, nie później niż na 12 miesięcy przed datą wygaśnięcia koncesji, ma prawo do złożenia wniosku o udzielenie koncesji na kolejny okres¹³. Termin ważności koncesji wynosi 10 lat.

Przy rozpatrywaniu wniosku o udzielenie koncesji na kolejny okres, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ocenia dotychczasową działalność nadawcy stwierdzając czy nie występują okoliczności wskazane, jako podstawa do cofnięcia koncesji¹⁴. Do okoliczności tych należą m.in.: trwale tj. przez okres trzech kolejno następujących po sobie miesięcy, zaprzestanie emisji programu, naruszanie przepisów ustawy lub warunków koncesji, upadłość przedsiębiorstwa, bezpośrednie lub pośrednie przejęcie kontroli nad działalnością nadawcy. Postępowanie dotyczące *rekoncesji* toczy się jedynie z udziałem dotychczasowego nadawcy, bez możliwości przystąpienia do tego procesu innych zainteresowanych. O ile nadawca w dotychczasowej działalności nie naruszył przepisów, jego wniosek jest rozpatrywany pozytywnie.

W 2008 roku o udzielenie koncesji na kolejny okres wystąpiło 32 nadawców. Przewodniczący KRRiT do końca 2008 roku wydał 2 decyzje w sprawie udzielenia koncesji w związku z tymi wnioskami. Ze względów formalnych tj. niedochowania 12 – miesięcznego terminu do złożenia wniosku 3 z wszczętych postępowań w tych sprawach należało umorzyć. Nadawcy, których to dotyczyło wystąpili o wydłużenie koncesji do 10 lat. W 12 przypadkach Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła już uchwały o udzieleniu koncesji na kolejny okres, które zostały przesłane do uzgodnień z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej,

¹² Ustawa z dnia 29 grudnia 2005 roku o przekształceniach i zmianach w podziale zadań i kompetencji organów państwowych właściwych w sprawach łączności, radiofonii i telewizji (Dz. U. 2005 r. Nr 267 poz. 2258), tekst dostępny na stronach internetowych KRRiT pod adresem www.krrit.gov.pl

¹³ zgodnie z brzmieniem art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji, potwierdzonym przez treść wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 marca 2006 r. (Dz.U. z 2006 roku Nr 51 poz.377)

¹⁴ art. 38 ustawy o radiofonii i telewizji

w zakresie technicznych warunków rozpowszechniania programu. Kolejne 15 wniosków zostanie rozpatrzonych po zakończeniu postępowań wyjaśniających m. in. w zakresie dotychczasowego sposobu realizacji programowych obowiązków, wynikających z koncesji.

W Załączniku nr 1 znajduje się wykaz złożonych w 2008 roku wniosków o udzielenie koncesji na kolejny okres.

Pozostała grupa nadawców złożyła do KRRiT wnioski o zmianę koncesji poprzez wydłużenie terminu obowiązywania do pełnego, ustawowego okresu – 10 lat¹⁵. W 2008 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęło 50 nowych wniosków w tej sprawie. Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wydał, w 2008 roku, 51 decyzji o wydłużeniu terminu obowiązywania koncesji radiowych do 10 lat.

W Załączniku nr 2 znajduje się wykaz postępowań, toczących się w 2008 roku, zakończonych przedłużeniem terminu ważności koncesji do 10 lat.

Uzupełnienie oferty programów z wykorzystaniem wolnych częstotliwości, programów dostępnych w ramach zasobów satelitarnych oraz poprawa warunków nadawania w ramach wykorzystywanych stacji nadawczych

Nowe koncesje na rozpowszechnianie programów oraz przyznanie prawa do rozpowszechniania programu za pomocą dodatkowej stacji nadawczej

2.2 W 2008 roku Krajowa Rada prowadziła postępowania o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych za pomocą nowych zasobów, pozyskanych w wyniku zmiany przez Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej planu zagospodarowania częstotliwości.

Większość z udzielonych koncesji to programy poświęcone tematyce lokalnej. Docierają one już lub będą docierać w najbliższym czasie do odbiorów w Giżycku („*Planeta Giżycko*”), Siedlcach i Żarach („*ESKA*”), Legionowie („*Radio HOBBY*”), Ciechanowie, Płońsku i Mławie („*RMF MAXXX*”). Program skierowany dla dzieci i młodzieży „*BAYER FM*” pojawi się w Elku.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podkreśla potrzebę rozwoju lokalnego rynku radiowego, przeznaczając na ten cel wolne częstotliwości. Nie zawsze jednak na obszarze, na którym ma być wykonywana koncesja, służąca zaspokojeniu potrzeb społeczności lokalnej w zakresie ważnych informacji o wydarzeniach i problemach społecznych, politycznych, gospodarczych i kulturalnych, istnieje lokalny podmiot, który mógłby na siebie wziąć ciężar tworzenia programu radiowego o takim charakterze. Niekiedy jedynymi, spełniającymi kryteria ustawowe wnioskodawcami, są podmioty należące do tzw. sieci. W poprzednich latach Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, opierając się na wynikach monitoringu programowego informowała o negatywnym zjawisku niezrealizowania przez tzw. nadawców sieciowych obowiązków koncesyjnych, związanych z nadawaniem audycji poświęconych tematyce lokalnej. W związku ze znaczącą poprawą tej sytuacji należy stwierdzić, że

¹⁵ art. 36 ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji

nadawcy sieciowi w coraz pełniejszy sposób wywiązują się z tych obowiązków, a jednocześnie dają większą gwarancję finansowego zabezpieczenia lokalnej stacji radiowej ze względu na fakt, że stanowi ona element większego organizmu gospodarczego.

W 2008 roku nastąpiło także rozstrzygnięcie postępowań o przyznanie nadawcom radiowym prawa do rozpowszechniania programu za pomocą dodatkowych stacji nadawczych. Na ten cel Krajowa Rada przeznaczyła 26 częstotliwości.

Większość z nich Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przeznaczyła na rozwój rozgłośni lokalnych. Stowarzyszenie Ziemia Pucka, nadawca programu z udziałem audycji w języku kaszubskim, rozszerzyło swoją działalność z Trójmiasta na obszar Kościerzyny i okolic. Nadawca lokalny Radio Weekend, nadający na sąsiadującym z Kaszubami regionie chojnickim, rozszerzył swoją koncesję o stację nadawczą w Miastku. Lokalny nadawca z Suwałk Piotr Bajer będzie docierał ze swoim programem do miast na terenie dawnej Jaćwieży – Augustowa, Sejna, Olecka i Gołdapi. Program „*RMF MAXXX Pomorze*” ze Słupska będzie teraz rozpowszechniany także w Darłowie i Kwidzynie. Słuchacze „*Radia ESKA Zielona Góra*”, dzięki wymianie częstotliwości w tym mieście, będą mogli odbierać program na znacznie zwiększonym obszarze poza miastem oraz w kierunku granicy z Niemcami. Zwiększony został również obszar nadawania programu „*Muzyczne Radio*” z Jeleniej Góry, które za pomocą dodatkowej częstotliwości obejmie Wałbrzych i okolice. W tym rejonie kraju poprawi się także dostępność programu „*RMF MAXXX Wałbrzych*”, które otrzymało dodatkową stację nadawczą w Kłodzku. Uzupełniającą stację nadawczą w Niżankowicach od niedawna wykorzystuje samorządowa rozgłosnia „*Radio Ziemi Wieluńskiej*”.

W końcu 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła także uchwały o rozszerzeniu koncesji dla Białoruskiego Centrum Informacyjnego Sp. z o.o., nadającego program w języku białoruskim, o stację nadawczą w Białej Podlaskiej. Projekt ten jest realizowany i wspierany przez instytucje rządowe i pozarządowe z Polski i innych krajów, zainteresowanych rozwojem wolnych mediów na Białorusi oraz wspieraniem białoruskiej mniejszości w Polsce, a także Polaków mieszkających na Białorusi.

Dwie częstotliwości, w Domachowie i w Śremie, zostały przeznaczone na uzupełnienie zasięgu programu wyspecjalizowanego, społeczno - religijnego, rozpowszechnianego przez Archidiecezję Poznańską na obszarach, na których sygnał tego radia nie docierał do odbiorców. Z tych samych powodów Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła uchwałę o rozszerzeniu koncesji dla Archidiecezji Wrocławskiej o stację w Wołowie oraz koncesję dla Diecezji Koszalińsko – Kołobrzeskiej o stację nadawczą w Pile. Ogólnopolski nadawca społeczny „*Radio Maryja*” uzupełnił zasięg swego programu o stację doświetlającą w Węgrowie (woj. mazowieckie), gdzie do tej pory poziom emitowanego sygnału był niezadowalający.

Dotychczasowa samodzielna koncesja Archidiecezji Wrocławskiej na program uniwersalny w Świdnicy została na wniosek nadawcy uchylona. Po przeprowadzeniu postępowania w sprawie rozszerzenia koncesji, o zwolniony w ten sposób nadajnik w Świdnicy Archidiecezję Wrocławską poszerzyła zasięg koncesji na program społeczno – religijny.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji konsekwentnie rozszerza zasięgi techniczne programów wyspecjalizowanych, które w swojej ofercie proponują słuchaczom niszowe gatunki muzyczne oraz ciekawą tematykę. Do takich programów Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zalicza „*RMF Classic*”, program o charakterze muzyczno – artystycznym z udziałem muzyki klasycznej. Na rozwój tego projektu zostało w 2008 roku przeznaczonych 5 częstotliwości: w Bydgoszczy, Białymstoku, Toruniu Katowicach i Elblągu. Innym

wartościowym programem, który Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji postrzega jako uzupełnienie istniejącej oferty programowej, jest program „*Radio PIN*”. Koncesja tego radia została w 2008 roku rozszerzona o stację nadawczą w Łodzi oraz rozstrzygnięto postępowanie w sprawie nadajnika w Poznaniu.

W Załączniku nr 3 znajduje się wykaz postępowań o udzielenie lub rozszerzenie koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego drogą naziemną, prowadzonych w związku z Ogłoszeniami Przewodniczącego KRRiT, rozstrzygniętymi w 2008 roku podjęciem uchwały KRRiT lub zakończonych wydaniem decyzji Przewodniczącego KRRiT.

2.3 W niewielkim zakresie, ze względu na konieczność konwersji cyfrowej oraz związaną z tym potrzebę przeznaczenia wolnych kanałów telewizyjnych dla budowę sieci naziemnej telewizji cyfrowej, w 2008 roku rozwijał się rynek naziemnych nadawców telewizyjnych. W ramach wolnych zasobów częstotliwości analogowych, obejmujących 5 kanałów, przeprowadzono postępowanie o rozszerzenie koncesji nadawców ponadregionalnych tj. *TV4*, *TVN* i *PULS*.

Większość z nich (w Katowicach, Nowym Sączu, Wrocławiu i Szczecinie) została przyznana na rzecz Spółki Telewizja PULS ze względu na fakt, że jej dotychczasowy zasięg w sposób zasadniczy odbiegał od możliwości technicznych pozostałych dwóch nadawców ponadregionalnych. Stacja w Lesznie została przyznana nadawcy programu „*TV4*”.

Uzupełnienie oferty programów dostępnych w ramach zasobów satelitarnych

2.4 Ograniczenia częstotliwościowe nie dotyczą satelitarnych nadawców radiowych i telewizyjnych. W 2008 roku o udzielenie kolejnych koncesji na programy wyspecjalizowane, z myślą o rozszerzeniu oferty, wystąpiły spółki z grup kapitałowych posiadających koncesje na tzw. „*satelitarne platformy cyfrowe*”.

Spółka Polsat SA („*Polsat Cyfrowy*”) otrzymała koncesje na program informacyjny (*POLSAT NEWS*) i programy w standardzie wysokiej rozdzielczości HD (program uniwersalny *POLSAT HD* oraz program sportowy *POLSAT SPORT HD*).

Spółka Polsat SA wystąpiła także o koncesje na program dla odbiorców za granicą (*POLSAT INTERNATIONAL*), program filmowy (*POLSAT FILM*) oraz programy dla dzieci (*POLSAT DLA DZIECI*) i młodzieży (*POLSAT DLA MŁODZIEŻY*).

Spółka TVN SA wystąpiła o koncesję na program dla odbiorców za granicą zamieszkujących półkulę zachodnią (*TVN International West*) oraz program lokalny *TVN Warszawa*. Spółka ITI Neovision Sp. z o.o. („*n*”) otrzymała koncesje na nadawanie satelitarne 2 programów radiowych (*N-Surround HD POP* i *Classic*).

Trzeci z dotychczasowych operatorów platform satelitarnych spółka CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (*CYFRA+*) rozszerzył swoją ofertę programową o program wyspecjalizowany poradnikowo-dokumentalny (*Dom z Ogirodem* - obecnie *DOMO*).

W 2008 roku pojawił się kolejny operator satelitarnej platformy cyfrowej - spółka Telekomunikacja Polska SA W początkach działalności za pośrednictwem nowej platformy będą dostępne programy telewizyjne: *PULS*, *iTV*, *4fun tv*, a także programy radiowe Polskiego Radia SA oraz niektórych nadawców koncesjonowanych *Radio ZET*, *Radio JAZZ*,

Radio PiN. Telekomunikacja Polska SA otrzymała również koncesję na program sportowy (*ORANGE SPORT*).

Nadawca publiczny Telewizja Polska SA poszerzył również swą ofertę o program w standardzie HD (*TVP HD*).

Poza wymienionymi powyżej programami w 2008 roku o koncesje na rozpowszechnianie programów drogą satelitarną starały się również spółki niepowiązane bezpośrednio z operatorami platform.

Spółka C.K.TV. Agencja Reklamowa Sp. z o.o. otrzymała koncesję na rozpowszechnianie programu muzycznego, poświęconego polskiemu wykonawcom (*POLSKA MUZYKA*). Na wydanie decyzji czekają 2 kolejne wnioski tej spółki o koncesję na programy wyspecjalizowane (*BAJKA TV* oraz *FILM TV*).

Oferta dostępna drogą satelitarną i kablową została również poszerzona o programy wyspecjalizowane, rozpowszechniane przez łódzkie spółki: *FABRYKA MEDIÓW* Sp. z o.o. program edukacyjno-poradnikowy (*PATIO TV*) oraz *TM Media* Sp. z o.o. program poradnikowo-dokumentalny (*TV DOM*).

Kolejny nadawca – spółka *TVC* Sp. z o.o. otrzymał w 2008 roku koncesję na rozpowszechnianie programu, poświęconego wyłącznie telesprzedaży (*TVC*).

O koncesję na rozpowszechnianie muzyczno-rozrywkowego programu telewizyjnego (*ESKA TV*) wystąpiła spółka *ESKA TV SA* należąca do grupy ZPR.

Spółka Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o. wystąpiła z kolei o koncesję na uniwersalny satelitarny program radiowy (*Radio Złote Przeboje*).

Postępowania w sprawie dwóch złożonych przez Telewizję *PULS* Sp. z o.o. wniosków w sprawie udzielenie koncesji na rozpowszechniania programów: rozrywkowego (*TV PULS ROZRYWKA*) i informacyjnego (*PULS NEWS*) zostały zawieszono zgodnie z wolą wnioskodawcy.

W Załączniku nr 4 znajduje się wykaz złożonych w 2008 roku wniosków o udzielenie koncesji satelitarnych.

Poprawa warunków nadawania programów radiowych i telewizyjnych

2.5 Możliwości wykorzystania nowych częstotliwości są zdecydowanie ograniczone. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w porozumieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej stale prowadzi prace na rzecz racjonalnego gospodarowania istniejącymi zasobami. Optymalne wykorzystanie istniejących stacji nadawczych jest niezbędnym elementem regulacji rynku radiowego i telewizyjnego. O ile nie wpływa to negatywnie na sposób realizacji koncesji pod względem programowym, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonuje na wniosek nadawcy, zmiany warunków technicznych koncesji, której celem jest zwiększenie liczby potencjalnych odbiorców lub poprawa jakości sygnału. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej z kolei wprowadza odpowiednie zmiany do decyzji w sprawie rezerwacji częstotliwości, przeznaczonych dla radiodifuzji.

W 2008 roku Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wydał decyzje w sprawie zmiany technicznych warunków rozpowszechniania programu dla 30 stacji radiowych (33 decyzje) oraz 6 stacji telewizyjnych (7 decyzji). Łącznie zmiany pozwoliły na

dotarcie nowych programów radiowych do prawie 1.515 tysięcy słuchaczy, a w przypadku telewizji do 439 tysięcy odbiorców.

W Załączniku nr 5 znajduje się wykaz wydanych w 2008 roku decyzji w sprawie zmian technicznych w radiowych i telewizyjnych koncesjach naziemnych.

Zmiany techniczne miały miejsce także w koncesjach satelitarnych nadawców telewizyjnych, którzy występowali o rozszerzenie warunków technicznych poprzez dopisanie dodatkowych transponderów, zmiany wykorzystywanych satelitów oraz lokalizacji stacji dosyłowych. W sumie Przewodniczący KRRiT, po uzgodnieniu z Prezesem Urzędu Komunikacji Elektronicznej, wydał 14 decyzji w zakresie zmian technicznych dla nadawców satelitarnych.

Inicjowanie postępowań o udzielenie lub rozszerzenie koncesji dla nadawców radiowych

2.6 Nowe postępowania o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego lub o ich rozszerzenie o dodatkowe stacje nadawcze, mogą być inicjowane przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji o ile w dyspozycji KRRiT znajdują się wolne częstotliwości. W minionym roku Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wydał ogłoszenia, których przedmiotem były 22 częstotliwości radiowe.

Na rozwój uniwersalnych programów, poświęconych tematyce lokalnej zostało przeznaczonych 10 częstotliwości, w tym część jako podstawa do udzielenia nowej koncesji, część zaś jako dodatkowe stacje nadawcze, służące zwiększeniu zasięgów już rozpowszechnianych programów na przyległych obszarach. Większość z nich została już rozdysponowana. Pozostałe decyzje w tych sprawach zostaną podjęte do końca I kwartału 2009 roku.

Częstotliwości zlokalizowane w większych miastach (łącznie 5), zostały skierowane do Ogłoszenia Przewodniczącego KRRiT, jako podstawa do rozszerzenia zasięgu programów wyspecjalizowanych, głównie z muzyką klasyczną lub jazzową. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji analizując ofertę programową prezentowaną przez istniejące rozgłośnie radiowe w tych miastach, dostrzegła potrzebę udostępnienia słuchaczom niszowych stacji, które prezentują na swojej antenie inne niż popularne gatunki muzyki.

Ze względu na brak zasięgu, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zdecydowała o ogłoszeniu 2 częstotliwości w Krynicy z przeznaczeniem na uzupełnienie sieci nadajników stacji ogólnokrajowych. Kolejne 4 częstotliwości zostały skierowane do Ogłoszeń Przewodniczącego KRRiT na program o charakterze społeczno – religijnym w celu zapewnienia pokrycia obszarów diecezji programem społeczno-religijnym.

W 2008 roku ukazało się także Ogłoszenie Przewodniczącego KRRiT, przewidujące możliwość uzyskania ograniczonego w czasie (godz. 24.00– 12.00) prawa do rozpowszechniania programu radiowego w Warszawie. Koncesja ta, według planów, ma korespondować z programem nadawanym przez „Radio Jutrzenka” – stację nadającą program poświęcony historii Polski oraz tradycji kulturowej Polski i Europy. W warunkach programowych Ogłoszenia zawarto informację, że nowy program ma mieć charakter muzyczny – tematyczny, zawierający audycje dotyczące polskiej tradycji, historii, kultury.

W 2008 roku nie ukazało się żadne Ogłoszenie Przewodniczącego KRRiT, dotyczące możliwości zagospodarowania kanałów telewizyjnych dla emisji programu w systemie analogowym, ze względu na zbliżającą się konwersję cyfrową.

W Załączniku nr 6 znajduje się wykaz opublikowanych w 2008 roku Ogłoszeń Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania lub rozszerzenia koncesji.

Informacja na temat prac KRRiT, związanych z inicjowaniem postępowań koncesyjnych, dotyczących naziemnej telewizji cyfrowej znajduje się w rozdziale I „Sprawozdania”, natomiast opis działalności programowej nadawców znajduje się w „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji”.

Zgłaszanie przez zainteresowanych potrzeb związanych z doбором nowych częstotliwości radiowych bądź kanałów telewizyjnych

2.7 Możliwości rozwoju rynku radiowego w Polsce są bardzo ograniczone w porównaniu z wciąż żywym zainteresowaniem istniejących i potencjalnych nadawców. W 2008 roku w toczących się postępowaniach złożono 51 wniosków, z których tylko 22 będzie mogło zaowocować przyznaniem prawa do rozpowszechniania programu.

Aplikacje i podania zainteresowanych rozpoczęciem lub rozszerzeniem działalności radiowej, które napłynęły w 2008 roku dotyczą ogłoszenia lub doboru 95 nowych częstotliwości. Krajowa Rada obecnie nie ma w swoich zasobach większości z nich. Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej w 2008 roku realizując kolejne zapotrzebowania, zgłoszone w wystąpieniu z lutego 2007 roku¹⁶ Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, przekazał 16 częstotliwości oraz na prośbę Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji dokonał przeniesienia 5 częstotliwości z małych miast do większych, w których ich wykorzystanie jest znacznie bardziej racjonalne.

KRRiT podejmując decyzję o przeznaczeniu, czy doborze częstotliwości, bierze pod uwagę kolejno: potrzeby nadawców publicznych, dostępność nadawanych programów radiowych i telewizyjnych na danym obszarze, stan rynku reklamowego, możliwości techniczne doboru (biorąc pod uwagę zgłoszone wcześniej zakłócenia stacji istniejących) oraz sytuację ekonomiczno-finansową funkcjonujących na danym obszarze nadawców. Każdorazowo Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, wydając opinię dla Przewodniczącego KRRiT w sprawie zagospodarowania wolnej częstotliwości, kieruje się ustalonymi w 2005 roku zasadami.¹⁷

¹⁶ W 2007 roku Krajowa Rada wystąpiła do Prezesa UKE o dobór 109 częstotliwości w związku z 196 aplikacjami z lat poprzednich. Wysoki stopień zajętości widma oraz konieczność przeprowadzenia uzgodnień międzynarodowych powoduje, iż proces doboru częstotliwości jest bardzo trudny i nie zawsze kończy się powodzeniem, wymaga też czasu koniecznego dla przeprowadzenia niezbędnych analiz.

¹⁷ „Zasady postępowania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w sprawie wydawania opinii dla Przewodniczącego KRRiT na temat wniosków (podań, aplikacji) o dobór częstotliwości radiowych i kanałów telewizyjnych, w związku z przygotowaniem wniosków do Prezesa UKE o uzupełnienie planu zagospodarowania częstotliwości” opublikowane na stronach internetowych Krajowej Rady pod adresem www.krrit.gov.pl.

Inne zagadnienia dotyczące koncesji

Programowe i reklamowe zmiany w koncesjach

2.8 Tak, jak w poprzednich latach, zmiany w tym zakresie były m.in. efektem zawierania przez lokalnych nadawców umów programowych lub transakcji polegających na sprzedaży większości udziałów w spółkach na rzecz podmiotów „sieciujących” takich, jak ESKA SA czy Multimedia Sp. z o.o. (projekt „RMF MAXXX”).

Lokalne „Radio MAKŚ” z Bochni zmieniło nazwę na „Radio ESKA Bochnia”, a „Radio 100 ” na „RMF MAXXX Piła”. Występujący o zmianę nazwy złożyli deklarację, że zmiana ta nie wpłynie negatywnie na realizację warunków programowych koncesji oraz w przypadku korzystania z zarejestrowanego znaku towarowego, także umowę świadczącą o nabyciu praw do korzystania z tej nazwy od jej dysponenta.

W 2008 roku zakończył się ostatecznie spór o prawo do używania nazwy *ESKA* na obszarze Trójmiasta, toczący się między spółką ESKA NORD Sp. z o.o., a spółką Radio ESKA SA. Nowy właściciel *ESKI NORD* (grupa BROKER) zmienił nazwę programu na „RMF MAXXX – Trójmiasto”. Radio ESKA nadaje swój program w Gdańsku i w Gdyni pod nazwą „Radio ESKA Trójmiasto”.

W związku ze zmianą zapisów programowych, polegającą na rezygnacji z rozpowszechniania programu poświęconego motoryzacji i zagadnieniom ruchu drogowego, stacja w Opolu będąca własnością Grupy Radiowej Agory Sp. z o.o. przyjęła nową nazwę „106,6 Roxy FM”. Podobnie, jak inne rozgłośnie realizujące projekt *ROXY*, radio to obecnie nadaje program wyspecjalizowany – muzyczny – kulturalny, który przedstawia i komentuje wydarzenia, trendy i zjawiska z różnych dziedzin kultury i sztuki: literatury, teatru, muzyki, filmu, sztuk plastycznych oraz prezentuje na antenie muzykę rozrywkową dowolnego formatu.

Wejście do sieci nadawców lokalnych często wiąże się z występowaniem o podwyższenie procentowego udziału reklamy w programie. Współpracując z sieciami, lokalne stacje mogą liczyć na zlecenie emisji reklam w ramach kampanii ogólnokrajowych. O zwiększenie limitu czasu reklamowego wystąpiły stacje „*PLANETA*” w Kielcach, Krakowie, Łodzi, Słupcy i Warszawie (grupa EUROZET), a także „*Radio VOX FM Bieszczady*” i „*Radio ESKA Zamość*” (Grupa ZPR).

Nowe nazwy z wykorzystaniem marki „*PLANETA*” dla programów nadawanych w Giżycku, Iławie, Kielcach, Koninie, Krakowie, Mragowie, Olsztynie, Poznaniu, Słupcy i Warszawie postanowił przyjąć EUROZET - nowy właściciel sieci należącej do CR Media.

Ponadregionalna sieć WAWA, po zmianie właściciela dołączyła do grupy ZPR SA pod nazwą „*ESKA ROCK*”. W koncesji tej, oprócz zmiany nazwy, nie nastąpiły żadne inne zmiany programowe. WAWA nadawała polską muzykę, nie mając takiego obowiązku wynikającego z koncesji. Nowy właściciel stacji poinformował Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, że dotychczasowy format muzyczny ze względów finansowych nie może być kontynuowany.

Ze względu na nową nazwę dla sieci ponadregionalnej „*ESKA ROCK*”, z nazwy o tym brzmieniu, zrezygnowało radio nadawane przez Fundację Krakowskie Radio Akademickiego Żak. Obecna nazwa tego programu to „*100,5 LUZZZ FM*”.

EUROZET dwukrotnie w tym roku zmieniał koncepcję programową, w tym także nazwę programu, dla ponadregionalnej sieci należącej do spółki RADIOSTACJA. Pierwotnym zamysłem było ujednolicenie formatu muzycznego oraz przyjęcie wspólnej marki sieciowej dla programu ponadregionalnego oraz części lokalnych rozgłośni nadających już program pod nazwą „PLANETA”. Ostatecznie jednak przyjęto zupełnie odmienną koncepcję stworzenia na bazie RADIOSTACJI nowego produktu pod nazwą „CHILLIZET”. Zmianie nazwy towarzyszyły gruntowne zmiany w zapisach programowych koncesji m. in. doprecyzowanie tematyki realizowanej w ramach uniwersalnego charakteru programu, która ma obecnie dotyczyć aktualnych wydarzeń społeczno-politycznych, stylu życia oraz kultury polskiej, europejskiej i światowej (film, książka, sztuki plastyczne, festiwale, wystawy, itp.) oraz zobowiązanie nadawcy do emisji określonego formatu muzycznego - muzyki jazzowej, inspirowanej jazzem, acid jazzem, smooth jazzem, lounge-em, chill out-em, soulem itp. przy czym muzyka jazzowa będzie stanowiła 15% muzyki, nadawanej w programie w ciągu tygodnia.

Wprowadzeniu tej koncepcji towarzyszyły zmiany w innych koncesjach, będących elementem grupy EUROZET. Z nadawania muzyki jazzowej zrezygnowało *FM Radio JAZZ*, nadające swój program w Krakowie i Warszawie. Koncesja ta obecnie przewiduje obowiązek emisji programu uniwersalnego, adresowanego do młodzieży, który powinien zawierać w szczególności różne rodzaje audycji, poświęcone sprawom młodzieży, jej uczestnictwu w życiu społecznym, kulturalnym, edukacji, sposobom spędzania wolnego czasu, propagowaniu zdrowego trybu życia (m.in. bez nikotyny, narkotyków i alkoholu). Program nadawany jest pod nazwą „PLANETA FM”.

W związku z powstaniem „CHILLIZET” zmiany nastąpiły także w koncesji jazzowego radia z Katowic (dotychczas „NRJ FM”). Nazwa tego radia została zmieniona na „CHILLIZET Katowice”, a warunki programowe koncesji w zakresie formatu muzycznego, w nowej redakcji, odpowiadają zapisom w koncesji ponadregionalnej.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła zgodę na wprowadzenie tych zmian, dostrzegając pozytywny skutek w postaci zobowiązania nadawcy sieci ponadregionalnej, obecnej w 13 miastach w Polsce, do rozpowszechniania muzyki jazzowej i inspirowanej jazzem, z zagwarantowanym 15% udziałem jazzu. Program taki, zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, w istotny sposób wzbogaca ofertę radiową i był oczekiwany przez słuchaczy.

W związku ze znacznym rozszerzeniem koncesji o nowe miasta nazwę programu zmienił nadawca lokalny Piotr Bajer. „Radio 5 Suwałki” po uzyskaniu prawa do rozpowszechniania programu z dodatkowych nadajników w Olecku, Augustowie, Sejnach i Gołdapi nadaje pod nazwą „Radio 5”.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zgodziła się również zwolnić od obowiązku nadawania audycji, poświęconych specjalizacji w okresie letnim, spółkę Radio SBB Rodło (Grupa EUROZET), nadawcę programu w Kielcach. Program skierowany do środowiska akademickiego w większości tworzony jest przez studentów, którzy w czasie przerwy letniej wyjeżdżają na wakacje.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji 29 kwietnia 2008 roku przyjęła stanowisko w sprawie dopuszczalności emisji lokalnych pasm programowych tzw. *rozszczepiania programu*. Zgodnie z przedstawioną opinią, koncesja uprawnia do rozpowszechniania jednego programu, który może być rozpowszechniany na wielu częstotliwościach, jednak mając na uwadze, iż jest to ten sam program, jego treść musi być jednolita w ramach wszystkich częstotliwości. Zmiana treści programu, polegająca na umieszczaniu różnych audycji w pasmach lokalnych, w istocie prowadzi do wielości programów,

rozpowszechnianych na podstawie jednej koncesji, a to jest sprzeczne z treścią art. 37 ust. 1 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji, który wyraźnie wskazuje na jeden program (jego rodzaj) i czas jego rozpowszechniania, a także jest sprzeczne z treścią art. 33 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, który wyraźnie wskazuje, iż koncesję uzyskuje się na rozpowszechnianie programu, a zatem w ramach jednej koncesji można realizować jeden program, co z kolei oznacza jednorodność treści rozpowszechnianej w ramach tej koncesji na różnych częstotliwościach.

W tej sytuacji Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zwróciła się do nadawców programów społeczno – religijnych o zgodę na usunięcie z koncesji zapisów uprawniających do rozpowszechniania pasm lokalnych. Zapisy te zostały uchylone w koncesjach Diecezji Opolskiej i Legnickiej. Archidiecezja Krakowska wystąpiła natomiast o ogłoszenie możliwości uzyskania odrębnej koncesji na program społeczno-religijny w Rabce i Zakopanem.

2.9 Zmiany programowe następowały także w koncesjach nadawców telewizyjnych. Najistotniejsza z nich dotyczyła lokalnej stacji telewizyjnej w Lubaniu. Nadawca rozszerzył czas antenowy do 15 godzin emisji na dobę oraz zwiększył udział audycji o tematyce lokalnej, z 2 godzin programu lokalnego do 2,5 godziny w 2008 roku i do 3 godzin począwszy od stycznia 2009 roku. Telewizja „Łużyce” (d. „Studio Lubań – Bolesławiec”) współpracuje przy tworzeniu programu z nadawcą programu „TVN”. W koncesji została zagwarantowana samodzielność programowa telewizji lokalnej wobec nadawcy ponadregionalnego, a jednocześnie widzowie mają możliwość oglądania wybranych pozycji programowych TVN, którego sygnał nie jest dostępny drogą naziemną na tym obszarze.

Najczęstszymi modyfikacjom podlegają koncesje satelitarne. Ze względu na brak ograniczeń technicznych dla udzielenia takiej koncesji nadawcy mogą (o ile będzie to zgodne z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji), zmieniać pomysł na realizację programu w trakcie trwania koncesji. I tak, z możliwości tej skorzystała spółka TVC, która początkowo zamierzała rozpowszechniać program uniwersalny, jednak po analizie sytuacji na rynku telewizyjnym postanowiła o uruchomieniu programu, poświęconego telesprzedazę.

Telewizja POLSAT zmieniła nieco koncepcję programową kanału tematycznego „*POLSAT Zdrowie i Uroda*”. Obecnie pod nazwą „*POLSAT CAFE*” rozpowszechniany jest program rozrywkowo - kobieco - medyczny, upowszechniający wiedzę, dotyczącą szeroko pojętego zdrowia, a także tematy dotyczące kobiet, nie tylko spełnionych zawodowo i aktywnych, interesujących się nowinkami w świecie urody, mody i kultury, ale także tych, które szukają swego miejsca w świecie. Są w nim prezentowane audycje związane z nowymi trendami. Program zawiera również użyteczne informacje, dotyczące zdrowego stylu życia, utrzymania w dobrej kondycji zdrowia fizycznego i psychicznego.

Zmiany nazw dotyczyły również innych kanałów. Pierwotna nazwa programu informacyjno – publicystycznego „*POLSAT 24*” została zmieniona na „*POLSAT News*”, a program „*POLSAT SPORT 2*” to obecnie „*POLSAT SPORT EKSTRA*”.

TVN wprowadził zmiany w koncesji „*TVN TURBO*”, w wyniku których określono szerszą od poprzedniej ofertę programową. Obecnie ma to być program wyspecjalizowany: motoryzacyjny i hobbystyczny, co oznacza, iż będzie poświęcony szeroko rozumianej motoryzacji, w tym nowym produktom, historii, zjawiskom kulturowym towarzyszącym motoryzacji oraz sportom (w tym motorowym i motorowodnym), a także nowym technologiom i męskim hobby. Program będzie adresowany do użytkowników samochodów i pojazdów jednośladowych, pasjonatów motoryzacji i sportu (w tym szczególnie sportów motorowych), a także pasjonatów nowych technologii oraz aktywnego stylu życia.

Nowy program wyspecjalizowany - poradnikowo-dokumentalny „DOMO” wzbogacił ofertę CYFRY+. Projekt początkowo był oznaczony nazwą „Dom z Ogrodem”.

W Załączniku nr 7 znajduje się wykaz wydanych w 2008 roku decyzji w sprawie zmian programowych (zmiana nazwy, inne zmiany programowe oraz zmiany limitu reklam).

Przekształcenia własnościowe w spółkach wykonujących koncesje na rozpowszechnianie programów radiowych i telewizyjnych w kontekście uprawnień Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

2.10 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji po dokonaniu powtórnej analizy podstaw prawnych¹⁸ oraz orzecznictwa sądowego w zakresie zamieszczanych w koncesjach obowiązków, dotyczących przekształceń własnościowych, uznała za uzasadnione odstępianie od stosowania tych zapisów.¹⁹

Rezygnacja ze stosowania tych zapisów w treści koncesji nie oznacza braku obowiązku przedstawiania informacji m.in. o zmianach w zakresie struktury właścicielskiej koncesjonariusza.²⁰

Kwestia badania przejęcia kontroli nad działalnością koncesjonariusza także nie wymaga wskazania w sentencji decyzji koncesyjnej udziałowców koncesjonariusza. Ocena przesłanek uzasadniających cofnięcie koncesji, jak również badanie okoliczności wskazujących na przejęcie kontroli nad działalnością koncesjonariusza, będzie przez KRRiT prowadzona bezpośrednio na podstawie przepisów ustawy²¹.

Krajowa Rada każdorazowo przy wnioskach o zmianę koncesji w tym zakresie, składanych po przyjęciu stanowiska z 12 czerwca 2007 roku, proponuje nadawcom usunięcie tych zapisów. Jeśli nadawca nie skorzystał z propozycji wykreślenia tzw. punktu właścicielskiego, wnioski były rozpatrzone na dotychczasowych zasadach²². W dwóch przypadkach zmiany te miały istotne znaczenie dla procesu koncentracji na rynku radiowym poprzez fakt, że udziały w spółkach rozpowszechniających programy uniwersalne, poświęcone tematyce lokalnej, nabyły podmioty z grupy ZPR. Były to spółka Radio BIESZCZADY Sp. z o.o oraz spółka Porozumienie Radiowe - Poznań Sp. z o.o.

¹⁸ wskazanych w stanowisku KRRiT z 1 września 2005 roku, w sprawie zapisów właścicielskich, w tym w szczególności: Konstytucji RP, ustawy o radiofonii i telewizji, ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, Kodeksu spółek handlowych, ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, jak również rozporządzenia KRRiT z 4 stycznia 2007 roku (Dz. U. Nr 5 poz. 41) w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych, zmienionego rozporządzeniem z 29 stycznia 2008 roku (Dz. U. Nr 27 poz. 161).

¹⁹ w wersji określonej stanowiskiem KRRiT z 1 września 2005 roku w sprawie zapisów właścicielskich, stosowanych w koncesjach udzielanych spółkom kapitałowym

²⁰ zgodnie z art.59 w związku z art.49 ust.2 ustawy z 2 lipca 2007 roku o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2007 r. Nr 155 poz. 1095), jak również rozporządzenia KRRiT z 4 stycznia 2007 roku (Dz. U. Nr 5 poz.41) w sprawie zawartości wniosku o udzielenie koncesji oraz szczegółowego trybu postępowania w sprawach udzielania i cofania koncesji na rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiofonicznych i telewizyjnych, zmienionego rozporządzeniem z 29 stycznia 2008 roku (Dz. U. Nr 27 poz. 161).

²¹ w zakresie art. 38 ust.2 pkt. 4 ustawy o radiofonii i telewizji

²² określonych stanowiskiem KRRiT z 1 września 2005 roku w sprawie zapisów właścicielskich, stosowanych w koncesjach udzielonych spółkom kapitałowym.

W odpowiedzi na stanowisko Krajowej Rady w sprawie rezygnacji z zapisów własnościowych w koncesjach, nadawcy zwrócili się o aktualizację treści koncesji. Na ich wniosek w 2008 roku dotychczasowe zapisy własnościowe wykreślono z 23 koncesji.

W Załączniku nr 8 znajduje się wykaz koncesji, w których dokonano zmiany listy udziałowców lub wykreślenia zapisów własnościowych (decyzje wydane w 2008 roku).

Realizacja kompetencji Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do wyrażania zgody na podstawie art. 40a ustawy o radiofonii i telewizji.

2.11 Na wniosek koncesjonariusza „4fun Media” SA, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w minionym roku wyraziła zgodę na nabycie lub objęcie akcji ww. spółki przez osoby zagraniczne lub spółki zależne od osób zagranicznych²³. Wniosek ten był argumentowany przez spółkę pracami nad przeprowadzeniem Pierwszej Publicznej Oferty jej akcji i dopuszczeniem oraz wprowadzeniem akcji do obrotu na rynku regulowanym tj. na Giełdzie Papierów Wartościowych. Zdaniem koncesjonariusza pozwoli to na pozyskanie kapitału na potrzeby dalszych inwestycji oraz rozwoju działalności, przy jednoczesnym umożliwieniu inwestorom partycypacji we wzroście wartości spółki.

Przejście uprawnień z koncesji w przypadku przekształceń spółek handlowych.

2.12 Ustawa o radiofonii i telewizji dopuszcza, za zgodą Przewodniczącego KRRiT, na podstawie uchwały Krajowej Rady, przejście uprawnień wynikających z koncesji w przypadku łączenia, podziału lub innego rodzaju przekształceń spółek handlowych.²⁴ Odmowa wyrażenia zgody na takie zmiany jest możliwa jedynie, gdy nadawca osiągnie pozycję dominującą w dziedzinie środków masowego przekazu na rynku właściwym lub gdy nastąpi przejęcie bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad działalnością nadawcy. Prawo do przejścia uprawnień z koncesji na inny podmiot, powstały w wyniku zmian przewidzianych w Kodeksie spółek handlowych, stanowi praktyczne rozwiązanie problemu aktualizacji formy prawnej podmiotu wykonującego koncesję.

W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła zgodę na zmiany, dotyczące połączenia się spółek (łączenie się przez przejęcie), w drodze przeniesienia całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą, w odniesieniu do 9 koncesji. Operacje łączenia spółek przez przejęcie, stanowiących w 100 % własność w rękach jednego właściciela, sprzyjają zmniejszeniu kosztów operacyjnych i zwiększają efektywność zarządzania. Większość zmian podmiotu wykonującego koncesję miała miejsce w grupie AGORA. Uprawnienia spółek zależnych zostały przeniesione na spółkę, utworzoną do obsługi projektu radiowego pod nazwą Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.

W Załączniku nr 9 znajduje się wykaz koncesji, w których dokonano zostały zmiany w wyniku wyrażenia przez KRRiT zgody na przeniesienie uprawnień.

²³ na podstawie art. 40a ustawy o radiofonii i telewizji, który stanowi, że nabycie lub objęcie udziałów albo akcji przez osobę zagraniczną w spółce wymaga zezwolenia Przewodniczącego KRRiT, wydanego na podstawie uchwały KRRiT, jeżeli udział osób zagranicznych w kapitale zakładowym spółki nie przekracza 49%, a umowa lub statut spółki przewiduje, że członkami zarządu spółki będą w większości osoby posiadające obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania w Polsce oraz udział głosów osób zagranicznych i spółek zależnych, w rozumieniu Kodeksu spółek handlowych, od osób zagranicznych nie może przekroczyć 49%, a członkami rady nadzorczej będą osoby posiadające obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania w Polsce.

²⁴ art. 38a ust. 3 ustawy o radiofonii i telewizji

Umorzenie odsetek od zaległości we wnoszeniu opłat koncesyjnych.

2.13 Zgodnie z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji²⁵ oraz rozporządzeniem Krajowej Rady w sprawie opłat za udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów radiofonicznych i telewizyjnych²⁶ za udzielenie koncesji pobierana jest opłata koncesyjna.

Ordynacja podatkowa dopuszcza odroczenie terminu płatności takiej należności lub rozłożenie jej na raty²⁷. Jest to możliwe w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym. Możliwe jest również umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowej oraz odsetek za zwłokę z tych samych powodów.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, na wniosek koncesjonariusza prowadzącego działalność nadawczą, może udzielać ulg w spłacie zobowiązań wynikających z opłaty koncesyjnej, które stanowią pomoc *de minimis*, w zakresie i na zasadach, określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach europejskiego prawa wspólnotowego.

W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kierując się powyższymi przepisami prawa rozpatrzyła pozytywnie 2 wnioski.

Na wniosek Wojciecha Jerzego Jaworskiego, nadawcy krakowskiego „*Radio ALFA*”, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji umorzyła odsetki od zaległej opłaty koncesyjnej w kwocie 43.454 zł oraz rozłożyła na 36 rat zaległą opłatę koncesyjną w kwocie 53.290,28 zł.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji również na wniosek spółki TRAFFIC Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu postanowiła rozłożyć na 12 rat zaległą opłatę koncesyjną wynikającą ze zmiany koncesji w wysokości 31.792 zł.

Przy rozpatrywaniu wniosków, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w obu przypadkach uwzględniła fakt, iż zarówno „*Radio ALFA*” Wojciecha Jerzego Jaworskiego jak i spółka TRAFFIC Sp. z o.o. nadająca program radiowy pod nazwą „*TRAFFIC FM WROCŁAW*”, są to nadawcy mogący zaoferować oryginalny program lokalny, integrujący lokalną społeczność.

Dokonanie umorzenia odsetek oraz rozłożenia na raty zaległości zostało przez KRRiT uznane za zgodne z interesem publicznym.

Nadawca społeczny

2.14 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2008 roku w związku z udzieleniem koncesji na kolejny okres ponownie nadała status nadawcy społecznego²⁸ dwóm rozgłośniom radiowym, które spełniają warunki podmiotowe, określone w art. 39b ust.1 pkt 3 ustawy o radiofonii i telewizji²⁹: Warszawskiej Prowincji Redemptorystów na rozpowszechnianie programu radiowego „*Radio Maryja*” oraz Klasztorowi OO. Paulinów – Jasna Góra – „*Radio Jasna Góra*” w Częstochowie. Rozgłoszenie te nadają program społeczno - religijny bez udziału reklamy i audycji sponsorowanych. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w związku z

²⁵ art. 40 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji

²⁶ art. 40 ust. 2 zawiera delegację dla Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji do ustalania w porozumieniu z Ministrem Finansów, w drodze rozporządzenia, wysokości tej opłaty. KRRiT wydała rozporządzenie 2 lutego 2000 roku, a następnie dokonała jego nowelizacji 20 czerwca 2007 roku. Teksty rozporządzeń są dostępne na www.krrit.gov.pl

²⁷ art. 67 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.)

²⁸ art. 4 ust. 1a ustawy o radiofonii i telewizji

²⁹ o uznanie za nadawcę społecznego może do KRRiT wystąpić kościelna lub wyznaniowa osoba prawna kościoła lub związek wyznaniowy o uregulowanej w ustawie sytuacji prawnej

uznaniem za nadawcę społecznego, zgodnie z art. 39b ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji, zwolniła koncesjonariuszy z wnoszenia opłaty za wydanie koncesji.

Realizacja obowiązku składania sprawozdań finansowych

2.15 Koncesjonariusze, zgodnie z art. 37a ustawy o radiofonii i telewizji, zobowiązani są do składania Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji zatwierdzonych rocznych sprawozdań finansowych, w formie przewidzianej w ustawie z 29 września 1994 roku o rachunkowości lub według zasad określonych przez wewnętrzne przepisy kościelne, zgodnie z § 1 ust. 2 rozporządzenia z 15 listopada 2001 roku Ministra Finansów.

KRRiT monitorowała wywiązywanie się nadawców z obowiązku składania sprawozdań, jak i samą sprawozdawczość finansową nadawców, a analiza przesłanej dokumentacji stanowiła podstawę do oceny samodzielnego wykonywania przez koncesjonariuszy przyznanych koncesji, a przede wszystkim do oceny kondycji finansowej sektora koncesjonowanych nadawców radiowych i telewizyjnych oraz umożliwiała weryfikację struktury właścicielskiej koncesjonariuszy.

W 2008 roku sprawozdań finansowych za poprzedni rok działalności gospodarczej nie złożył tylko jeden nadawca telewizyjny satelitarny, spółka MEDIA EKSPERT Sp. z o.o., wobec której KRRiT prowadzi postępowanie o cofnięcie koncesji.

Postępowania w sprawie cofnięcia koncesji, uchylene koncesji na wniosek nadawcy

Naruszanie przepisów ustawy lub warunków koncesji

2.16 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ma obowiązek cofnąć koncesję nadawcy, który narusza przepisy ustawy lub warunki koncesji³⁰ przy czym, jeśli naruszenie to nie jest uznane za rażące, cofnięcie koncesji może nastąpić w sytuacji gdy nadawca pomimo wezwania Przewodniczącego KRRiT nie usunął nieprawidłowości. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zakończyła w 2008 roku 8 postępowań wyjaśniających o tym charakterze. Ostatecznie cofnięciem koncesji zakończyły się 2 postępowania.

Wojciech Jaworski, nadawca programu lokalnego w Krakowie („Radio ALFA”) został wezwany do przedstawienia wyjaśnień w związku z naruszaniem zobowiązań z tytułu opłaty koncesyjnej, korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz nieuiszczaniem opłat za prawo do wykorzystywania częstotliwości. W wyniku przeprowadzonych czynności KRRiT stwierdziła, że naruszenie obowiązków, wynikających z koncesji w przeważającym stopniu zostało usunięte, a plan naprawczy przedstawiony przez nadawcę, o ile zostanie wdrożony, daje perspektywę prawidłowego funkcjonowania rozgłośni. Krajowa Rada umorzyła postępowanie w tej sprawie biorąc także pod uwagę warunki konkurencyjne na lokalnym rynku reklamowym, na którym „Radio ALFA” jest jedynym, samodzielnie działającym przedsiębiorcą. Jednakże w wyniku zwłoki we wniesieniu kolejnych rat z tytułu opłaty za udzielenie koncesji zaistniała konieczność ponownego wszczęcia postępowania o cofnięcie koncesji. Obecnie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadzi działania zmierzające do wyjaśnienia, czy koncesjonariusz posiada zdolność finansową do dalszego prowadzenia stacji radiowej. Niezależnie od tego postępowania, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zdecydowała o przedłużeniu koncesji „Radio ALFA” do pełnych dziesięciu lat, mając nadzieję, że nadawca wywiąże się ze swoich zobowiązań. W przeciwnym bowiem wypadku wykonywana dotychczas koncesja wygasłaby z powodu upływu terminu jej obowiązywania.

³⁰ art. 38 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o radiofonii i telewizji

Powodem cofnięcia koncesji może być także nieuruchomienie w terminie emisji programu lub dłuższa niż 3 miesięczna przerwa w jego nadawaniu. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadziła w 2008 roku 5 postępowań w związku z takimi okolicznościami.

Nadawca programu satelitarnego spółka „MEDIA EKSPERT” Sp. z o.o. poinformowała KRRiT, że zaprzestał rozpowszechniania programu w 2005 roku. W toku prowadzonego postępowania koncesjonariusz wyjaśnił, iż brak emisji programu telewizyjnego był związany z procesem restrukturyzacji spółki oraz przedstawił nową koncepcję programu telewizyjnego pod nazwą „*promocja.tv*”, poświęconego wyłącznie telesprzedaży, a także wniósł o dokonanie odpowiednich zmian w koncesji. Zaproponowane przez koncesjonariusza zmiany, w tym nazwy i charakteru programu, zostały uwzględnione w decyzjach Przewodniczącego KRRiT. W związku z rozpoczęciem w lutym 2008 roku emisji programu w nowej formule postępowanie o cofnięcie koncesji stało się bezprzedmiotowe. Jednakże ze względu na ponowne przerwanie emisji Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podjęła w listopadzie 2008 roku kolejną uchwałę o wszczęciu postępowania o cofnięcie koncesji.

Spółka Telewizja POLSAT SA w 2005 roku uzyskała koncesję na rozpowszechnianie satelitarnego programu telewizyjnego pod nazwą „*PLAYBOY POLSKA*” (obecnie: „*POLSAT PLAY*”). Nadawca tłumaczył, że nie podjął działalności, ponieważ w związku z przedłużającym się postępowaniem koncesyjnym (pierwotna odmowa udzielenia koncesji została uchylona przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w związku z formalnymi uchybieniami), wielu kontrahentów, którzy potencjalnie mieli dostarczać lub produkować audycje dla kanału „*PLAYBOY POLSKA*” zawiesiło rozmowy ze spółką Telewizja POLSAT SA. Koncesjonariusz powiadomił Krajową Radę Radiofonii i Telewizji, że po otrzymaniu koncesji ponownie rozpoczął negocjacje z producentami telewizyjnymi, które zmierzały do finalizacji, co umożliwiło rozpoczęcie nadawania programu „*PLAYBOY POLSKA*”. W trakcie postępowania w sprawie cofnięcia koncesji nadawca zwrócił się do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji o dokonanie zmiany nazwy programu na „*POLSAT PLAY*”. Przeprowadzona kontrola potwierdziła fakt nadawania programu pod nazwą „*POLSAT PLAY*” zgodnie z koncesją. W związku z rozpoczęciem emisji programu telewizyjnego przez spółkę Telewizja POLSAT SA dalsze prowadzenie postępowania o cofnięcie koncesji stało się bezprzedmiotowe.

Spółka TELEWIZJA POLSKA SA uzyskała w 2006 roku koncesję na rozpowszechnianie, satelitarnego programu telewizyjnego pod nazwą „*TVP ROZRYWKA*”. Koncesja nakładała na nadawcę obowiązek rozpoczęcia rozpowszechniania programu nie później niż trzy miesiące od daty jej wydania. TVP SA, jako przyczynę nieuruchomienia programu wskazała powody związane z brakiem pełnego składu rady nadzorczej, które uniemożliwiły zaopiniowanie przez ten organ powstania odrębnej jednostki organizacyjnej do obsługi „*TVP ROZRYWKA*”. Po uzupełnieniu przez KRRiT składu rady nadzorczej, Przewodniczący KRRiT zwrócił się do koncesjonariusza z wnioskiem o informację, czy istniejące dotychczas przeszkody zostały usunięte i czy powstały możliwości uruchomienia programu. Ostatecznie spółka TELEWIZJA POLSKA SA poinformowała, iż Zarząd Spółki podjął decyzję kierunkową o rezygnacji z tworzenia tego programu, co spowodowało, że postępowanie zostało zakończone cofnięciem koncesji. Nadawca może jednak w każdej chwili ponownie złożyć wniosek i wystąpić do KRRiT o udzielenie koncesji.

2.17 Wynikiem pozytywnym, czyli umorzeniem postępowania w sprawie cofnięcia koncesji zakończyło się wyjaśnianie braku emisji programu radiowego o charakterze społeczno – religijnym, nadawanego przez Archidiecezję Białostocką za pomocą dodatkowego nadajnika w Mońkach. W 2007 roku Przewodniczący Krajowej Rady

Radiofonii i Telewizji wydał decyzję w sprawie cofnięcia koncesji udzielonej Archidiecezji Białostockiej, w części dotyczącej tej stacji nadawczej. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stwierdziła, iż nie można uznać za powód niezależny od nadawcy ani problemów finansowych, ani powodów braku pozwolenia Prezesa UKE na użytkowanie urządzeń radiowych, o które nadawca wystąpił po stwierdzeniu przez KRRiT nierozpoczęcia emisji programu w terminie, zadeklarowanym we wniosku o udzielenie koncesji. Koncesjonariusz złożył jednak wniosek o ponowne rozpatrzenie tej sprawy, w którym poinformował, że rozpoczął emisję programu radiowego ze stacji nadawczej w Mońkach i zapewnił, iż nadawanie to będzie trwało nieprzerwanie do dnia wygaśnięcia koncesji. W wyniku rozpatrzenia odwołania Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji stwierdziła, że rozpoczęcie nadawania programu w Mońkach stanowi uzasadnioną podstawę do uchylenia wcześniej wydanej decyzji.

Postępowanie, wszczęte w związku z nieruchomością nadawania programu w Oławie („*RADIO 105,5 GOLD FM*”), przez spółkę International Communication Sp. z o.o., zakończone zostało umorzeniem w związku z rozpoczęciem działalności zgodnie z wydaną koncesją.

Przejęcie kontroli nad działalnością nadawcy

2.18 W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji prowadziła 2 postępowania wszczęte w związku z przypuszczeniem, że nastąpiło przejęcie kontroli nad działalnością nadawcy³¹.

Jedno z postępowań dotyczyło koncesji wydanej spółce ANTEL Sp. z o.o. na rozpowszechnianie satelitarne programu telewizyjnego pod nazwą „*OKO*” (obecnie: „*TELE 5*”). Stowarzyszenie Autorów ZAiKS poinformowało KRRiT, że spółka „ANTEL” Sp. z o.o. zawarła umowę ze spółką FINCAST Sp. z o.o. dotyczącą produkowania i rozpowszechniania programu. Zdaniem Stowarzyszenia Autorów ZAiKS, program „*TELE 5*” był faktycznie tworzony i rozpowszechniany przez podmiot, który nie posiadał koncesji na nadawanie programu. Eksploatacja utworów, zawartych w tym programie, była z kolei realizowana z naruszeniem przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Koncesjonariusz wyjaśnił, że zgodnie z postanowieniami umowy, zawartej pomiędzy spółkami ANTEL Sp. z o.o. oraz FINCAST Sp. z o.o., spółka FINCAST zobowiązała się do wykonania powierzonego jej prawa reprezentacji koncesjonariusza przy działalności związanej z produkowaniem i nadawaniem programu telewizyjnego „*TELE 5*”. Oznaczało to jednocześnie, że FINCAST Sp. z o.o. była zobowiązana do uregulowania wszelkich spraw ze Stowarzyszeniem ZAiKS. Koncesjonariusz przyznał, iż spółka FINCAST Sp. z o.o. nie wykonała tego zobowiązania, a w efekcie złej sytuacji finansowej 5 kwietnia 2005 roku została ogłoszona jej upadłość. W związku z powyższym spółka „ANTEL” odstąpiła od umowy ze spółką FINCAST.

Reprezentacja koncesjonariusza w zakresie produkcji i nadawania programu telewizyjnego „*TELE 5*” została powierzona nowemu podmiotowi, spółce POLCAST TELEVISION Sp. z o.o. Jednocześnie koncesjonariusz poinformował o pomyślnym zakończeniu negocjacji ze Stowarzyszeniem Autorów ZAiKS. Koncesjonariusz stwierdził, że zachowuje pełną kontrolę nad kształtem, nadawaniem i dystrybucją programu „*TELE 5*” i zapewnił, iż nie doszło do przejęcia kontroli nad działalnością nadawcy. KRRiT stwierdziła, iż w wyniku działań o charakterze naprawczym nadawca dostosował działalność do

³¹ na podstawie art. 38 ust. 2 pkt 4 ustawy o radiofonii i telewizji

wymogów ustawy o radiofonii i telewizji, a wobec tego dalsze prowadzenie postępowania o cofnięcie koncesji stało się bezprzedmiotowe.

Drugie z prowadzonych przez KRRiT postępowań w związku z przejęciem kontroli zakończyło się w sprawie cofnięcia koncesji. Postępowanie to dotyczyło Elżbiety Czeremańskiej-Gocławskiej. Z nadesłanej do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji interpelacji poselskiej wynikało, iż Elżbieta Czeremańska-Gocławska nie nadaje programu radiowego za pomocą częstotliwości 95,2 MHz w Płocku. Program rozpowszechniany był bez wymaganej koncesji przez inny podmiot. W wyniku prowadzonego postępowania wyjaśniającego ustalono, że Elżbieta Czeremańska-Gocławska nawiązała współpracę programową i reklamową ze spółką Radio ESKA SA na podstawie umowy franchisingu oraz zawarła z tą spółką umowę dzierżawy przedsiębiorstwa. KRRiT stwierdziła, iż zgromadzone dowody jednoznacznie wskazują na możliwość przejęcia kontroli nad działalnością nadawcy. Dotyczyło to stanu faktycznego (brak nadawania programu przez koncesjonariusza), jak i stanu prawnego – zawarta umowy dzierżawy. Podczas spotkania z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji Elżbieta Czeremańska-Gocławska oświadczyła, że utraciła kontrolę nad wykonywaniem koncesji i od 2005 roku nie ma żadnego wpływu na program. Sprzęt nadawczy niezbędny do emisji programu został zajęty przez Urząd Skarbowy w Płocku i w drodze licytacji urządzenia te zakupiła spółka Time Sp. z o.o., która jest udziałowcem w spółce Radio ESKA SA. Przedsiębiorstwo koncesjonariusza, którego Elżbieta Czeremańska-Gocławska była formalnym właścicielem, nie prowadziło żadnej działalności.

Koncesja inkorporuje publiczno-prawne, niezbywalne uprawnienia podmiotowe, jest wyłączona z obrotu cywilnoprawnego, a uprawnienie do prowadzenia działalności gospodarczej, wynikające z koncesji to uprawnienie osobiste ze sfery prawa publiczno-administracyjnego. Na podstawie umowy cywilnoprawnej nie można skutecznie przenieść uprawnień z koncesji. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uznała to za okoliczności, uzasadniające cofnięcie koncesji.

Uchylenie koncesji na wniosek nadawcy

2.19 W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji dokonała uchylenia 2 koncesji, wydanych nadawcom satelitarnym. Spółka TVN SA zrezygnowała z rozpowszechniania programu o charakterze wyspecjalizowanym „TVN GRA” ze względu na brak, zdaniem koncesjonariusza, możliwości samofinansowania się projektu. Telewizja Polska SA postanowiła z kolei nie uruchamiać programu „TVP Film”.

W Załączniku nr 10 znajduje się wykaz postępowań w sprawie cofnięcia i uchylenia koncesji na wniosek nadawcy, w których wydano decyzje w 2008 roku.

Rozwój rynku telewizji kablowej

Rozpowszechnianie programu w sieciach telewizji kablowej

2.20 W 2008 roku do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji wpłynęło 37 wniosków o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej (w tym 2 na udzielenie koncesji na kolejny okres w trybie określonym w art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji) i 10 wniosków o rozszerzenie koncesji o kolejne sieci telewizji kablowej.

Przewodniczący KRRiT wydał 28 koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych. Koncesje otrzymało:

- 14 osób fizycznych;
- 1 spółka akcyjna
- 7 spółek z ograniczoną odpowiedzialnością;
- 1 spółdzielnia mieszkaniowa;
- 1 gmina;
- 4 stowarzyszenia.

Przewodniczący KRRiT wydał 7 koncesji na kolejny okres w trybie określonym w art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji.

Uniwersalny charakter programu występuje w 16 koncesjach, wyspecjalizowany - informacyjno-publicystyczny w 10 koncesjach, informacyjny w 1 koncesji i sportowy w 1 koncesji. Średni czas nadawania programu w sieciach kablowych to 1 godzina na tydzień. Najdłuższy czas nadawania programu to 16 godzin na dobę, zaś najkrótszy 20 minut na tydzień.

W Załączniku nr 11 znajduje się wykaz wydanych w 2008 roku koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych oraz wykaz decyzji koncesyjnych z 2008 roku dotyczących telewizji kablowej.

Przewodniczący KRRiT wydał na podstawie uchwał Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji następujące decyzje:

- 11 decyzji dotyczących rozszerzenia koncesji o kolejne sieci kablowe;
- 17 decyzji w sprawie umorzenia postępowań;
- 12 decyzji w sprawie uchylenia koncesji;
- 9 decyzji w sprawie zmiany treści koncesji;
- 1 decyzja w sprawie przejścia uprawnień;
- 1 decyzja w sprawie odmowy zmiany koncesji;

Wydano również 4 powiadomienia o pozostawieniu wniosków bez rozpoznania ze względu na nieuzupełnienie wniosków w terminie.

Do 31 grudnia 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 422 koncesje na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej, w tym 8 na program radiowy.

Analiza sprawozdań finansowych nadesłanych w 2008 roku (zgodnie z art.37a ustawy o radiofonii i telewizji) potwierdziła obraz umożliwiający podział koncesjonariuszy działających na naszym rynku na grupy według następujących kryteriów:

- osobowość prawna (spółki akcyjne, spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, samorządy terytorialne; stowarzyszenia; spółdzielnie mieszkaniowe; indywidualna działalność gospodarcza);

- liczba i wielkość poszczególnych sieci (od kilkuset do kilkudziesięciu tysięcy gniazd);
- sposób finansowania i osiągnięte wyniki finansowe (dochodowe, non profit, dotowane).

Jednak żadne z tych kryteriów samodzielnie nie stworzy podstaw do oceny społecznej użyteczności poszczególnych programów, tworzenia hierarchii czy tabeli ważności.

Stosując kryteria finansowe można wśród koncesjonariuszy na polskim rynku określić trzy różniące się grupy:

- nadawcy, będący równocześnie operatorami telewizji kablowej; prowadząc jako podmioty gospodarcze wspólne rachunki przychodów i kosztów z obu rodzajów działalności, osiągają dochody, sięgające od kilkudziesięciu do kilkuset tysięcy, a nawet kilku milionów złotych rocznie (dotyczy to wielkich sieci telewizji kablowej). Główne wpływy pochodzą jednak z opłat odbiorców za korzystanie z sieci tvk;
- podmioty utworzone bądź należące, a często także dotowane przez samorządy terytorialne, stowarzyszenia i spółdzielnie mieszkaniowe; incydentalnie występują również przypadki podmiotów gospodarczych, takich jak zakłady przemysłowe lub produkcyjno-handlowe, dla których tworzenie i rozpowszechnianie programu telewizyjnego jest tylko dodatkiem do zasadniczej działalności; kierują się one przy tym innymi względami niż ekonomiczne, bowiem telewizje te często nie przynoszą dochodu, a w większości przypadków koszty ich funkcjonowania są dotowane lub pokrywane z innych źródeł;
- nadawcy, dla których produkcja i rozpowszechnianie programów stanowi źródło dochodów lub tylko sposób na samozatrudnienie lub stworzenie określonej liczby miejsc pracy; często jest działalnością dodatkową przy drobnych zakładach usługowych (usługi reklamowe, fotograficzne); w przypadku tych podmiotów wykazywane dochody generalnie mieszczą się w przedziale od kilku do kilkudziesięciu tysięcy złotych rocznie.

Nadesłane w 2008 roku sprawozdania finansowe potwierdzają obserwowane dotychczas wspólne dla tej branży następujące wnioski:

1. podmioty realizujące koncesje w lokalnych sieciach telewizji kablowej zatrudniają najczęściej kilku, rzadziej kilkunastu pracowników (etaty, umowy-zlecenia);
2. realizacja koncesji w lokalnej sieci telewizji kablowej kreuje stosunkowo niewielkie zyski (reklama, sponsoring); wykazywane w sprawozdaniach rodzaje oraz wielkości przychodów i kosztów wskazują jednak na znaczenie gospodarcze tej branży, zwłaszcza dla lokalnych rynków (często są to małe miasta); ekonomicznym efektem tej działalności są miejsca pracy nie tylko w samych telewizjach, ale także w ich gospodarczym otoczeniu;
3. produkcja i rozpowszechnianie programów w lokalnych sieciach telewizji kablowej podejmowana jest w znacznej mierze z innych przyczyn niż wypracowanie zysku firmy; z jednej strony ze względu na zapotrzebowanie społeczności lokalnych program stał się pożądanym narzędziem komunikacji społecznej (program lokalny stanowi sposób upowszechniania lokalnych informacji, wiedzy, dorobku kultury, sportu, nauki, aktywizacji obywatelskiej, promocji miasta i regionu, daje nowe możliwości reklamy itd.); z drugiej zaś, działalność ta staje się atrakcyjnym uzupełnieniem oferty programowej sieci telewizji kablowej.

Wprowadzona do ustawy o radiofonii i telewizji, nowelizacją z grudnia 2005 roku, procedura tzw. *rekoncesjonowania*, polegająca na wydawaniu koncesji na kolejny okres działalności dotychczasowym koncesjonariuszom, upraszcza zdecydowanie proces

otrzymywania koncesji podmiotom rozpowszechniającym dotychczas program, a więc tym, którzy już zainwestowali, dokonali praktycznych prób programowych i sprawdzili się na rynku.

W 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 7 koncesji na kolejny okres w trybie określonym w art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji.

Rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach kablowych

2.21 Obecnie zarejestrowanych, tj. wpisanych do rejestru Przewodniczącego KRRiT, obejmującego programy rozprowadzane w sieciach telewizji kablowej, jest ponad 600 operatorów. Operatorzy ci zarządzają ponad 4,5 mln gniazd abonenckich, a ich możliwości szacuje się na ok. 7 mln. Liczba gospodarstw domowych w Polsce wynosi ok. 13 mln. Łącznie dostęp do programów satelitarnych ma więc ponad 60 % ludności naszego kraju. Na koniec 2008 roku było ok. 5 mln klientów cyfrowych platform satelitarnych.

W okresie od 1 stycznia 2008 roku do 31 grudnia 2008 roku do Przewodniczącego KRRiT wpłynęło 354 zgłoszeń o wpis do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej. Na ich podstawie Przewodniczący KRRiT wydał 339 postanowień o wpisie do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.

Od początku prowadzenia rejestru wydanych zostało 6335 postanowień o wpisie do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej.

Obecnie można uzyskać wpis na ok. 430 programów dostępnych drogą satelitarną lub w sieciach telewizji kablowych, z czego ponad 50 emitowanych jest w języku polskim.

W 2008 roku w zgłoszeniach o rejestrację pojawiły się nowe programy dostępne drogą satelitarną, koncesjonowane przez KRRiT:

- *PATIO TV* - FABRYKA MEDIÓW Sp. z o.o;
- *TVC* - TVC Sp. z o.o (do 31 grudnia 2008 roku program nie był zarejestrowany przez żadnego z operatorów);
- *TVN International West* – TVN SA (do 31 grudnia 2008 roku program nie był zarejestrowany przez żadnego z operatorów);
- *Polsat HD* - Telewizja POLSAT SA;
- *POLSAT SPORT HD* - Telewizja POLSAT SA;
- *POLSAT NEWS* - Telewizja POLSAT SA;
- *DOMO* - CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o;
- *TVN WARSZAWA*- TVN SA;
- *TVP HD* - Telewizja Polska SA;
- *TV DOM* - TM Media Sp. z o.o, (do 31 grudnia 2008 roku program nie był zarejestrowany przez żadnego z operatorów);
- *ORANGE SPORT* - TELEKOMUNIKACJA POLSKA SA (do 31 grudnia 2008 roku program nie był zarejestrowany przez żadnego z operatorów);
- *Polska Muzyka* - C.K.TV. Agencja Reklamowa Sp. z o.o., (do 31 grudnia 2008 roku program nie był zarejestrowany przez żadnego z operatorów);

- *TVN HD* – TVN SA

Pojawiły się także programy rozpowszechniane na podstawie koncesji wydanych przez regulatorów zagranicznych:

- *FILMBOX HD* - HELP FILM s.r.o Breclav, Czechy;
- *FILMBOX EXTRA HD* - HELP FILM s.r.o Breclav, Czechy;
- *Da Vinci Learning* - Da Vinci Media GMBH, Niemcy ;
- *Nat Geo Music* - NGC-UK PARTNERSHIP, Londyn;
- *BEBE TV* - MEGA MAX MEDIA s.r.o. Słowacja;
- *BABY FIRST TV* - BFTV, LLC, USA;
- *Cbeebies* - BBC Worldwide Ltd, Wielka Brytania;
- *KBS World* - Wielka Brytania
- *Fishing & Hunting* - S.C. IKO Poland S.R.L, Rumunia ;
- *BBC Knowledge* - BBC Worldwide Ltd;
- *BBC Lifestyle* - BBC Worldwide Ltd;
- *BBC ENTERTAINMENT* - BBC Worldwide Ltd;
- *Eurosport HD* - Eurosport Sales Organisation Network Development Departament.

W 2008 roku wydano także 26 powiadomień o pozostawieniu zgłoszeń bez rozpoznania.

III. KONTROLA DZIAŁALNOŚCI PROGRAMOWEJ NADAWCÓW

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zgodnie z ustawowymi zadaniami sprawuje kontrolę nad działalnością programową nadawców, tj. kontrolę nadanych programów, audycji i innych przekazów pod kątem ich zgodności z przepisami ustawy o radiofonii i telewizji, postanowieniami koncesji i innymi regulacjami prawnymi odnoszącymi się do sfery działania mediów elektronicznych. Kontrola ta odbywa się w granicach obowiązującego prawa, z poszanowaniem zasady samodzielności nadawców w kształtowaniu programów. Stałymi narzędziami kontroli programów nadawców publicznych i koncesjonowanych jest analiza sprawozdań nadawców z rocznej działalności programowej oraz prowadzony przez KRRiT monitoring.

Kontrola nadawców publicznych pod kątem realizacji ustawowych zadań i powinności

3.1 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2008 roku – podobnie jak w latach poprzednich - przeprowadziła analizę sprawozdań z rocznej działalności programowej wszystkich nadawców publicznych - radiowych i telewizyjnych, badając następujące kwestie szczegółowe w odniesieniu do ustawy o radiofonii i telewizji.

- strukturę gatunkową programów w rocznym czasie emisji, odzwierciedlającą sposób realizacji zadań radiofonii i telewizji (art. 1 ust. 1 ww. ustawy) oraz sposób realizacji misji publicznej (art. 21. ust. 1);
- udział w programach audycji realizujących szczególne powinności mediów publicznych określone w ustawie o radiofonii i telewizji, tj. audycji służących umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych (art. 21 ust. 2 pkt. 7, 7a, 8);
- udział w programach audycji uwzględniających potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, w tym emitowanie programów informacyjnych w językach mniejszości narodowych i etnicznych oraz języku regionalnym (art. 21 ust. 1a pkt 8a);
- udział w programach audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych, odpowiadających wymogom zawartym w szkolnych programach nauczania, tworzonych na podstawie porozumień zawieranych między ministrem edukacji narodowej oraz jednostkami publicznej radiofonii i telewizji (art. 25 ust. 2-5);
- udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w łącznym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (art. 15 ust. 2);

oraz w odniesieniu do nadawców telewizyjnych:

- udział w programie audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim (art. 15 ust. 1);

- udział w programie audycji europejskich (art. 15 ust. 3);
- udział w programie audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych (art. 15a ust. 1).

Z przeprowadzonej przez KRRiT kontroli wynikają następujące, przedstawione poniżej wnioski.

Radio publiczne

Polskie Radio SA

3.2 Polskie Radio SA nadawało w 2008 roku – podobnie jak w latach poprzednich - cztery programy ogólnopolskie (Program 1, Program 2, Program 3 i Polskie Radio Euro) oraz program skierowany do słuchaczy za granicą (Polskie Radio dla Zagranicy). Programy te tworzyły szeroką, dopełniającą się ofertę o zróżnicowanej strukturze gatunkowej audycji, kierowaną do różnych grup odbiorców.

Polskie Radio dla Zagranicy emitowało program w siedmiu językach: angielskim, białoruskim, hebrajskim, niemieckim, polskim, rosyjskim oraz ukraińskim – łącznie 12 261 godzin programu w ciągu roku. W odróżnieniu od pozostałych programów Polskiego Radia, oferta programowa Polskiego Radia dla Zagranicy oparta była na audycjach słownych – głównie publicystycznych (46,9% - o 4,7 pkt. proc. więcej niż w 2007 roku) i informacyjnych (25,3%). Muzyka wypełniała tylko 12,5% czasu nadawania programu (o 1,7 punktu procentowego mniej niż przed rokiem). Znaczną część programu wypełniały powtórki i retransmisje audycji nadawanych na innych częstotliwościach Polskiego Radia. Zajęły one 44,2% programu – o około 7 punktów procentowych więcej niż w 2007 roku.

W 2008 roku cztery programy ogólnopolskie PR SA nadały łącznie 35 136 godzin audycji. Łączny udział audycji słownych w tych programach wyniósł 43,1%, a więc o 0,9 punktu procentowego więcej niż w roku ubiegłym. Rok 2008 był kolejnym rokiem, w którym zmniejszyła się zawartość muzyki w programach (o 1 punkt procentowy), zajmując 54,9% łącznego czasu ich nadawania.

Udział różnych rodzajów audycji w poszczególnych programach oraz w łącznym czasie emisji programów ogólnokrajowych Polskiego Radia w 2008 roku przedstawiono w tabeli nr 3.

Dominujący udział w słownych pozycjach programu miały audycje publicystyczne (12,4% łącznego czasu nadawania czterech programów – o 3,6 pkt. proc. mniej niż w 2007 roku), przy czym, najwięcej czasu poświęcił publicystyce Program 1 PR SA. Kolejne miejsce zajęły przekazy informacyjne (8,4% – o 1,1 pkt. proc. więcej niż przed rokiem), którym również najwięcej czasu, spośród programów ogólnopolskich PR, poświęciła *Jedynka*. Trzecie miejsce na liście programów słownych zajęły audycje edukacyjno-popularnonaukowe i poradnicze (6,0% – o 2,1 pkt. proc. więcej niż w 2007 roku). Ich udział, w stosunku do 2007 roku, wzrósł we wszystkich 4 programach. Audycje literackie i formy udratyzowane stanowiły 3,3% łącznego czasu nadawania czterech programów. Ich udział pozostał na poziomie sprzed roku, a najwięcej nadano ich w Programie 2 (7,6%). Na podobnym poziomie pozostał również udział audycji rozrywkowych (1,6%), których najwięcej nadawanych było w Programie 3 (5,0%). O 0,8 punktu procentowego wzrósł

natomiast udział audycji sportowych osiągając 2,3%. Jest to najwyższa wartość w ciągu ostatnich lat. Nieco więcej niż przed rokiem – 1,5% czasu nadawania wszystkich programów, zajęły audycje religijne. Programy dla dzieci i młodzieży utrzymały 0,8% czasu w czterech ogólnopolskich programach radiowych.

Tabela nr 3 Struktura gatunkowa poszczególnych programów ogólnopolskich PR SA w 2008 roku i czterech programów łącznie

Rodzaje audycji	Program 1 PR SA	Program 2 PR SA	Program 3 PR SA	Radio Euro	W czterech programach ogólnopolskich PR SA łącznie	
	Procent rocznej liczby godzin programu				Łączna liczba godzin	Średni %
informacyjne	16,7%	4,0%	7,7%	5,2%	2949	8,4%
publicystyczne	17,2%	11,4%	13,5%	7,5%	4356	12,4%
edukacyjno-poradnicze	10,5%	2,1%	2,7%	8,8%	2121	6,0%
religijne	3,4%	1,3%	0,6%	0,9%	542	1,5%
literackie i formy udratyzowane	4,2%	7,6%	0,8%	0,5%	1149	3,3%
rozrywkowe	1,2%	0,0%	5,0%	0,1%	555	1,6%
sportowe	4,8%	0,0%	1,7%	2,8%	813	2,3%
dla dzieci i młodzieży	1,9%	0,0%	1,0%	0,5%	294	0,8%
słowno-muzyczne	5,4%	9,6%	7,9%	4,0%	2369	6,7%
razem audycje słowne i słowno-muzyczne (bez autopromocji i elementów płatnych)	65,2%	36,1%	40,9%	30,3%	15148	43,1%
muzyka w programie	32,9%	61,6%	56,1%	69,0%	19295	54,9%
autopromocja, zapowiedzi programu i elementy płatne programu	1,9%	2,3%	3,0%	0,7%	693	2,0%
liczba godzin nadanego programu (=100%)	8784	8784	8784	8784	35136	35136

W programach ogólnopolskich PR SA przeważała muzyka rozrywkowa, która zajęła 38,6% ogólnej liczby godzin emisji czterech programów. 14,8% czasu w programach radiowych przypadło muzyce poważnej. Jazz zajął 0,7%, a muzyka ludowa i etniczna 0,6% łącznego czasu w czterech programach ogólnopolskich.

Program 1 PR SA nadawał w 2008 roku w zrównoważonym stopniu muzykę, audycje publicystyczne oraz przekazy informacyjne. W porównaniu z rokiem ubiegłym zmniejszyły się dysproporcje w czasie przeznaczonym na różne rodzaje audycji nadawanych w *Jedynce*. W szczególności, w Programie 1 wyemitowano niemal dwukrotnie mniej audycji publicystycznych niż w 2007 roku.

Program 2 zachował strukturę gatunkową swojego programu, w niewielkim stopniu zmniejszając w nim udział muzyki (o 1,2 punktu procentowego). W porównaniu z innymi programami, zawierał on najmniej audycji informacyjnych, za to najwięcej czasu poświęcił tzw. kulturze wysokiej, m.in. audycjom literackim i formom udratyzowanym. Dominującym elementem tego programu, była muzyka klasyczna.

Podobnie, jak w przypadku *Dwójki*, struktura gatunkowa Programu 3 PR SA nie uległa znaczącym zmianom w stosunku do ubiegłego roku. Ponownie został nieco

zwiększony udział audycji publicystycznych – wzrósł on o 2,1 punktu procentowego. Program 3 wyróżnił się na tle innych programów największą ilością audycji rozrywkowych.

Polskie Radio Bis zostało przekształcone w Polskie Radio Euro, które docelowo ma integrować tradycyjne radio z Internetem i dźwięk radiowej relacji z obrazem. Dotychczasowa oferta programowa została rozszerzona o tematykę sportową i europejską. Udział audycji sportowych zwiększył się ponad pięciokrotnie w stosunku do 2007 roku, osiągając 2,8% ogólnego czasu nadawania programu. Podstawą nowej bazy muzycznej radia jest współczesny rock. Reprezentowana jest także muzyka elektroniczna i klubowa. Muzyka w tym programie w 2008 roku stanowiła 69% rocznego czasu nadawania, tj. o 2,9 punktu procentowego więcej niż przed rokiem. Polskie Radio Euro zmniejszyło natomiast udział w programie audycji publicystycznych (o 4,9 pkt. proc.), audycji edukacyjnych i popularnonaukowych (o 1,7 pkt. proc.).

W 2008 roku Polskie Radio SA wywiązywało się także z obowiązku nadawania w programie audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych (art. 25 ust. 2-5). Na podstawie porozumienia zawartego z Ministerstwem Edukacji Narodowej, Polskie Radio SA nadało w programach ogólnokrajowych 214,6 godz. takich audycji, a więc dwukrotnie więcej niż przed rokiem. Zająły one przeciętnie 4 godziny w tygodniu. Polskie Radio SA wyemitowało, zgodnie z art. 21 ustawy, 352 godziny audycji służących umacnianiu rodziny, 420 godzin audycji służących kształtowaniu postaw prozdrowotnych, 81 godzin audycji służących zwalczaniu patologii społecznych oraz 71 godzin audycji o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz społecznościach posługujących się językiem regionalnym.

KRRiT skontrolowała także realizację w programach Polskiego Radia SA wymogu przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim (art. 15 ust. 2). Należy podkreślić, że w porównaniu z 2007 rokiem, kiedy w Programie 2 nie realizowano omawianego przepisu ustawy we wszystkich kwartałach, a w Programie 3 – w trzech kwartałach, w 2008 roku nastąpiła pod tym względem ogromna poprawa. Polskie Radio SA wywiązywało się z tego obowiązku niemal we wszystkich programach. Jedynie w dwóch kwartałach w Programie 2 udział piosenki polskiej był niższy od wymogu ustawy (w pierwszym kwartale ubiegłego roku wyniósł 24%, w trzecim – 32%). W pozostałych programach ogólnokrajowych i w programie Polskiego Radia dla Zagranicy udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim był w każdym kwartale wyższy od minimum określonego w art. 15 ust. 2 ustawy.

Tabela nr 4 Polskie Radio SA - Realizacja art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w 2008 roku

Lp.	Nazwa programu	Utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (%)			
		I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
1	Jedynka PR	48	56	50	52
2	Dwójka PR	24	35	32	34
3	Trójka PR	34	38	35	34
4	Radio EURO	35	36	34	36
5	PR dla Zagranicy	100	100	100	100

W porównaniu z danymi za 2007 rok nadawca zwiększył w 2008 roku udział piosenki polskiej niemal we wszystkich programach PR SA (oprócz I kwartału w Programie 2), a największy wzrost udziału nastąpił w Programie 1 i Programie 2: w *Jedynce* udział ten w

poszczególnych kwartach roku był wyższy od 3 do 7 pkt. proc.; w *Dwójce* – od 4 aż do 14 pkt. proc. W *Trójce* zwiększono omawiany udział od 2 do 3 pkt. proc. W poszczególnych kwartałach, w programie Radia EURO – od 1 do 2 pkt. proc. W programie Polskie Radio dla Zagranicy nadawano wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim.

Rozgłoszenie regionalne radia publicznego

3.3 W 2008 roku, tak jak w poprzednich latach, działało 17 rozgłośni regionalnych radia publicznego. Cztery z nich, oprócz programu regionalnego rozpowszechniały programy miejskie: Radio Wrocław nadawało we Wrocławiu program pn. RAM, Radio Koszalin – program miejski w Słupsku, Radio Zachód – programy miejskie w Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim. W 2008 roku rozpoczął nadawanie kolejny program miejski - od połowy marca 2008 roku rozgłoszenia regionalna w Poznaniu rozpowszechnia program pn. MC Radio.

Programy rozgłośni regionalnych były różnorodne gatunkowo. Rozgłoszenie nadawały programy o charakterze uniwersalnym z wieloma rodzajami audycji. Średni udział słowa wyniósł 38%, a muzyki 58%. Największy udział w warstwie słownej miały – podobnie jak w 2007 roku - audycje informacyjne (średnio w 17 rozgłoszeniach 13,8% rocznego czasu emisji, tj. 23,4 godz. w tygodniu), publicystyczne (8,7%, tj. 14,6 godz. w tygodniu) i edukacyjno-poradnicze (6,1%, tj. 10,3 godz. w tygodniu). Pozostałe rodzaje audycji: sportowe, literackie, religijne, rozrywkowe, dla dzieci i młodzieży, dla mniejszości narodowych i etnicznych zajmowały średnio w 17 rozgłoszeniach od 0,6% do 2,9% rocznego czasu emisji, tj. od 1 godziny do 4,8 godz. w tygodniu.

Muzyka (tj. audycje muzyczne i słowno-muzyczne oraz bloki programowe i pasma muzyczne) stanowiła ponad połowę (58%) rocznego czasu emisji (97,2 godz. w tygodniu, tj. 14 godz. na dobę). Była to głównie muzyka rozrywkowa, która zajęła średnio aż 94% rocznego czasu emisji (tj. 92 godz. w tygodniu) całej nadanej muzyki. Pozostałą część wypełniła muzyka poważna (2,5%) i jazz (1,8%). Sporadycznie emitowano muzykę ludową (1,5%). W stosunku do 2007 roku nastąpił nieznaczny – 0,2% - spadek udziału muzyki w programach rozgłośni regionalnych.

Tematyka regionalna była ważnym elementem tych programów. Zajmowała w 17 rozgłoszeniach regionalnych łącznie średnio 31% rocznego czasu trwania programu, od 20,5% (Radio Wrocław) do 46,5% (Radio Rzeszów), tj. od 34,6 godz. do 78,6 godz. w tygodniu.

3.4 W 2008 roku w 4 programach miejskich średni udział słowa wyniósł 22%, a muzyki 73%. We wszystkich programach miejskich dominowały audycje informacyjne, stanowiące średnio w czterech programach 10,7% rocznego czasu nadawania, tj. średnio 11,5 godzin w tygodniu. Muzyka we wszystkich programach miejskich reprezentowana była głównie poprzez muzykę rozrywkową, która zajęła średnio aż 97,2% całej warstwy muzycznej. Pozostałą część wypełnił jazz (2% spadek o 3 pkt. proc. w stosunku do 2007 roku), i w niewielkim stopniu muzyka ludowa (1%). W programach miejskich nie nadawano muzyki poważnej. Udział muzyki we wszystkich programach miejskich był minimalnie mniejszy niż w 2007 roku (o 1 pkt. proc.). Tematyka miejska programów miejskich zajmowała średnio 18% rocznego czasu nadawania (tj. 18 godz. w tygodniu).

3.5 Wszystkie rozgłoszenie regionalne wypełniały powinności określone w art. 21 ust. 2 pkt. 7, 7a, 8 ustawy o radiofonii i telewizji, nadając w swoich programach audycje służące umacnianiu rodziny, kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych. Wymieniona problematyka była obecna przede wszystkim w audycjach publicystycznych, edukacyjno-poradniczych oraz reportażach. Na audycje te przeznaczano

średnio (w 17 rozgłoszeniach łącznie) 3% rocznego czasu emisji, tj. 5 godzin w tygodniu. Najwięcej czasu przeznaczyły rozgłoszenie na audycje służące umacnianiu rodziny.

Tabela nr 5 Audycje realizujące szczególne powinności nadawców publicznych w programach rozgłoszeń regionalnych w 2008 roku (art. 21 ust. 2 pkt. 7,7a,8)

Rozgłoszenie regionalne	Umocnienie rodziny		Postawy prozdrowotne		Patologia społeczna		Ogółem		Przeciętna liczba godzin w tygodniu
	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	
Białystok	150	1,7	186	2,1	140	1,6	476	5,4	9,2
Bydgoszcz	171	1,9	108	1,2	18	0,2	297	3,4	5,7
Gdańsk	68	0,8	135	1,5	12	0,1	215	2,4	4,1
Katowice	213	2,4	76	0,9	80,9	0,9	369,9	4,2	7,1
Kielce	42,8	0,5	35	0,4	34	0,4	111,8	1,3	2,1
Koszalin	60,1	0,7	29,5	0,3	8,9	0,1	98,5	1,1	1,9
Kraków	59	0,7	29	0,3	39	0,4	127	1,4	2,4
Lublin	42	0,5	48	0,5	59	0,7	149	1,7	2,9
Łódź	57	0,6	56	0,6	58	0,7	171	1,9	3,3
Olsztyn	146	1,7	176	2	146	1,7	468	5,3	9,0
Opole	350	4	52	0,6	100	1,1	502	5,7	9,7
Poznań	52	0,6	74	0,8	42	0,5	168	1,9	3,2
Rzeszów	225	2,6	160	1,8	120	1,4	505	5,7	9,7
Szczecin	120	1,4	165	1,9	42	0,5	327	3,7	6,3
W-wa RDC	9	0,1	92,5	1,1	48,5	0,6	150	1,7	2,9
Wrocław	172	2	43	0,5	30	0,3	245	2,8	4,7
Zielona Góra	13,4	0,2	29,3	0,3	27,7	0,3	70,4	0,8	1,4
SUMA godzin/średnia %	114,2	1,3	87,9	1	59,2	0,7	261,8	3	5

Omawiane audycje były nadawane również w programach miejskich. Nie dokonano większych zmian ilościowych w stosunku do 2007 roku. Tabela poniżej obrazuje ich udział w tych programach.

Tabela nr 6 Audycje realizujące szczególne powinności nadawców publicznych w programach miejskich rozgłoszeń regionalnych w 2008 roku (art. 21 ust. 2 pkt. 7,7a,8)

Programy miejskie	Umocnienie rodziny		Postawy prozdrowotne		Patologia społeczna		Ogółem		Przeciętna liczba godzin w tygodniu
	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	liczba godz.	%	
Gorzów Wielkopolski	6	0,1	36,7	0,4	9,2	0,1	51,8	0,6	1
Ślupsk	2,9	0,4	2,5	0,3	5,3	0,7	10,6	1,3	0,2
Wrocław - RAM	22,5	0,3	2	0,02	20	0,2	45	0,5	0,9
Zielona Góra	16,8	0,2	20,2	0,2	5,3	0,1	42,3	0,5	0,8
SUMA godzin/średnia %	12,0	0,9	15,3	0,2	9,9	0,3	37,3	2,9	0,7

W 2008 roku, podobnie jak w 2007 roku, rozgłośnie regionalne nie nadawały audycji oświatowych dla szkół, z powodu braku odpowiednich porozumień zawieranych w tej sprawie z nadawcami przez Ministerstwo Edukacji Narodowej (art. 25 ust. 5 ustawy o radiofonii i telewizji). Rozgłośnie tworzyły natomiast, w ramach własnych środków, różnotematyczne audycje edukacyjne, w których m.in. popularyzowano wiedzę o regionie (historia, geografia, ekologia, literatura, muzyka), o języku polskim (poradniki dotyczące m.in. poprawnej polszczyzny), o naukach ścisłych i humanistycznych, o Unii Europejskiej oraz uczono języków obcych.

Audycje dla mniejszości narodowych i etnicznych oraz dla społeczności posługującej się językiem regionalnym były nadawane w programach 14 rozgłośni regionalnych, działających na obszarach zamieszkiwanych przez te mniejszości. 11 rozgłośni nadawało audycje w językach mniejszości. Najwięcej godzin audycji dla mniejszości narodowych i etnicznych nadały: Radio dla Ciebie w Warszawie 12,7% rocznego czasu emisji, tj. średnio 21 godz. w tygodniu. Były to audycje w języku białoruskim adresowane do mniejszości białoruskiej w Polsce oraz do Białorusinów zamieszkujących obszar zasięgu nadawania RdC, z nadajnika w Łosicach. Radio Białystok przeznaczyło 3,3% rocznego czasu emisji (średnio 5,5 godz. w tygodniu) na audycje dla mniejszości białoruskiej, ukraińskiej i litewskiej. Radio Olsztyn przeznaczyło na audycje dla mniejszości ukraińskiej i niemieckiej 2,1% rocznego czasu nadawania (3,6 godz. w tygodniu).

Tabela nr 7 Udział procentowy audycji dla i o mniejszościach narodowych w rozgłoszeniach regionalnych w 2008 roku

Lp	Rozgłośnie regionalne	Audycje dla mniejszości narodowych w językach tych mniejszości		Audycje o mniejszościach narodowych w języku polskim		Ogółem	
		Godz.	%	Godz.	Godz.	Godz.	%
1	Białystok	286	3,3	0	0	286	3,3
2	Gdańsk	119	1,4	42	0,5	161	1,8
3	Katowice	23	0,3	24	0,3	47,3	0,5
4	Kielce	0	0	43	0,5	43	0,5
5	Koszalin	76,3	0,9	15	0	91,5	1
6	Kraków	15	0,2	35	0,4	50	0,6
7	Lublin	0	0	19	0,2	19	0,2
8	Łódź	0	0	4	0	4	0,05
9	Olsztyn	48	0,5	0	0	187*	2,1
10	Opole	118	1,3	48	1	160	1,8
11	Rzeszów	139	1,6	7	0,1	146	1,7
12	Szczecin	2	0	32	0,4	34	0,4
13	W-wa RDC	1112	12,7	4	0	1116**	12,7
14	Wrocław	10	0,1	20	0,2	30	0,3
	SUMA godzin/ średnia %	1949	1,3	293	3	2375	1,6

* Liczba godzin audycji nadanych z nadajnika w Miłkach

**Łącznie z audycjami tworzonymi we współpracy z Europejskim Radiem dla Białorusi (z nadajnika w Łosicach).

Analiza sprawozdań z 17 rozgłośni regionalnych pokazała, że poszczególni nadawcy odnosząc się do art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji³², różnie rozumieją misję publiczną i stąd niejednolity sposób kwalifikowania rodzajów audycji do kategorii tzw. audycji misyjnych. Sześciu nadawców uznało niemalże cały swój program za realizujący misję publiczną (Warszawa RDC- 8614 godzin, Białystok -8511 godzin, Kielce – 8486 godzin, Kraków - 8482 godziny, Łódź – 8282 godziny, Gdańsk- 8394 godziny, Poznań – 8355 godzin, Olsztyn i Bydgoszcz po 8339 godzin, Wrocław – 8224,5 godziny, Zielona Góra- 8183 godziny). Wszystkie rozgłośnie zakwalifikowały do audycji misyjnych nadaną informację i publicystykę. Większość rozgłośni – poza informacją i publicystyką – zakwalifikowała do tej kategorii również reportaże oraz audycje: literackie, edukacyjne, sportowe, religijne, rozrywkowe, dla dzieci i młodzieży, dla mniejszości narodowych i etnicznych. W kwestii dotyczącej muzycznej części programów, 5 rozgłośni (Katowice, Koszalin, Lublin, Rzeszów, Szczecin,) uznały, że obok różnych rodzajów audycji słownych jedynie część muzyki (przeważnie była to muzyka poważna, ludowa i jazzowa), realizuje misję publiczną. Pozostałe rozgłośnie zakwalifikowały do tej kategorii nadaną muzykę rozrywkową.

Opisana wyżej sytuacja wskazuje, że ustawowa definicja misji publicznej, zawarta w rt. 21 ust. 1, stwarza możliwość wielu interpretacji. Stąd wydaje się konieczne doprecyzowanie tej definicji (szczególnie kategorii kultura) i wprowadzenie jej poprzez nowelizację art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.

3.6 W 2008 roku realizowano ustawę w zakresie wymaganego **udziału utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim (art. 15 ust. 2)** we wszystkich programach rozgłośni regionalnych.

Tabela nr 8 Rozgłośnie regionalne - realizacja art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w 2008 roku

Lp.	Nazwa programu	Utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (%)			
		I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
1	Radio Białystok	57	58	58	56
2	Radio Pomorza i Kujaw (Bydgoszcz)	34	34	37	37
3	Radio Gdańsk	33	33	37	36
4	Radio Katowice	34	34	35	34
5	Radio Kielce	35	36	37	41
6	Radio Koszalin	41	47	45	43
7	Radio Kraków	36	35	35	36
8	Radio Lublin	37	36	39	36
9	Radio Łódź	33	33	33	33
10	Radio Merkury (Poznań)	42	41	41	41
11	Radio Olsztyn	39	37	37	37
12	Radio Opole	38	35	38	41

³² Zgodnie z art. 21. ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji, publiczna radiofonia i telewizja ma realizować *misję publiczną, oferując, na zasadach określonych w ustawie, całemu społeczeństwu i poszczególnym jego częściom, zróżnicowane programy i inne usługi w zakresie informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu, cechujące się pluralizmem, bezstronnością, wyważeniem i niezależnością oraz innowacyjnością, wysoką jakością i integralnością przekazu.*

13	Radio Rzeszów	40	41	43	47
14	Radio Szczecin	33	33	34	34
15	Radio dla Ciebie (Warszawa)	34	38	34	37
16	Radio Wrocław	33	35	34	37
17	Radio Zachód (Zielona Góra)	36	35	33	35

W porównaniu z 2007 rokiem (kiedy w programach trzech rozgłośni, Radia Kielce, Radia dla Ciebie i Radia Kraków co najmniej w jednym kwartale nie wypełniano w tym zakresie ustawowego minimum) nastąpiła poprawa pod tym względem. Niektóre rozgłośnie dbały o popularyzację polskiej piosenki. Najwyższy udział takich utworów w poszczególnych kwartałach ubiegłego roku był, podobnie jak w latach poprzednich, w programie Radia Białystok – udział ten wynosił systematycznie przez cały rok 56-58%. Stosunkowo wysoki, na tle innych programów, był udział polskiej piosenki także w programach: Radia Koszalin (41-47%), Radia Rzeszów (40-47% w poszczególnych kwartałach) oraz Radia Merkury w Poznaniu (41-42%).

We wszystkich czterech programach miejskich realizowano wymagany udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim. Utwory te najwyższy udział miały w programie miejskim w Słupsku (od 43% w I kwartale do 49% w II, III i IV kwartale). W pozostałych programach miejskich udział piosenki polskiej wynosił w poszczególnych kwartałach roku od 33% (w pierwszych trzech kwartałach w programie miejskim w Zielonej Górze, w dwóch pierwszych kwartałach w programie w Gorzowie Wielkopolskim oraz w drugim kwartale we Wrocławiu) do 38% (w czwartym kwartale w programie miejskim w Zielonej Górze).

Telewizja publiczna

3.7 Telewizja Polska SA rozpowszechniała w 2008 roku dwa naziemne programy ogólnokrajowe: Program 1 i Program 2, 16 programów regionalnych o wspólnej nazwie TVP INFO, program satelitarny dla odbiorców za granicą w języku polskim TV Polonia oraz satelitarne programy wyspecjalizowane, rozpowszechniane na podstawie koncesji: TVP Kultura, TVP Historia i TVP Sport.

W 2008 roku Telewizja Polska SA nadała łącznie 167666,3 godz. programu. W obu naziemnych programach ogólnokrajowych spółka wyemitowała łącznie 15816,0 godz. programu, w tym 8004,3 godz. Programu 1 i 7811,7 godz. Programu 2. Oddziały terenowe TVP rozpowszechniły łącznie 121106,7 godz. programów regionalnych i 2557,1 godz. programu rozłączonej sieci Programu 2.

Realizacja przez Telewizję Polską SA misji publicznej i wybranych powinności ustawowych

Realizacja misji publicznej w programach Telewizji Polskiej SA zgodnie z art. art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji

Programy ogólnokrajowe i satelitarne

3.8 Telewizja Polska SA w 2008 roku realizowała misję publiczną, oferując widzom – jak wynika z analizy sprawozdań – zróżnicowane programy w zakresie informacji, publicystyki, kultury, rozrywki, edukacji i sportu. W Programie 1 na audycje realizujące misję

przeznaczono 88,5% rocznego czasu, w Programie 2 – 86,2%, w TVP Kultura – 98,7%, w TVP Sport 99,8%, a w TVP Historia 100%. W obu naziemnych programach ogólnokrajowych zdecydowanie dominowała rozrywka. Jej udział w Programie 1 zwiększył się o 3,4 pkt. proc., a w Programie 2 o 4,2 pkt. proc.

Tabela nr 9 Udział audycji realizujących misję w programach nadawanych przez TVP w 2008 roku

Nazwa kategorii programowej	Program 1		Program 2		TVP Kultura		TVP Historia		TVP Sport	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%	godz.	%	godz.	%
Informacja	505,2	6,3%	287,6	3,7%	103,4	1,5%	0,0	0,0%	0,0	0,0%
Publicystyka	1027,5	12,8%	361,9	4,6%	0,0	0,0%	2297,3	40,4%	54,5	0,8%
Kultura	575,3	7,2%	812,1	10,4%	5155,5	74,1%	705,4	12,4%	3,5	0,1%
Rozrywka	3834,6	47,9%	4255,8	54,5%	1490,5	21,4%	240,0	4,2%	0,0	0,0%
Edukacja	821,3	10,3%	686,8	8,8%	115,1	1,7%	2434,5	42,9%	0,0	0,0%
Sport	317,0	4,0%	326,1	4,2%	0,0	0,0%	0,0	0,0%	6695,5	99,0%

W Programie 1 i Programie 2, podobnie jak w 2007 roku, pomiędzy audycjami realizującymi misję istniały duże dysproporcje, np. między kulturą a rozrywką czy edukacją. W programach satelitarnych – TVP Historia, TVP Kultura i TVP Sport – proporcje poszczególnych rodzajów audycji były adekwatne do ich specjalizacji. W TVP Historia dominowała publicystyka (40,4%) i edukacja (42,9%), w TVP Kultura – kultura (74,1%), a w TVP Sport – sport (99%).

Programy regionalne

3.9 W programach regionalnych Telewizji Polskiej SA audycje realizujące misję publiczną zajęły 90,7% rocznego czasu rozpowszechniania. W tych programach, ze względu na ich specjalizację informacyjno-publicystyczną, największy udział miała informacja i publicystyka. Szczegółowe udziały poszczególnych kategorii programowych realizujących misję publiczną pokazuje tabela.

Tabela nr 10 Udział audycji realizujących misję w programach nadawanych przez Telewizję Polską w 2008 roku

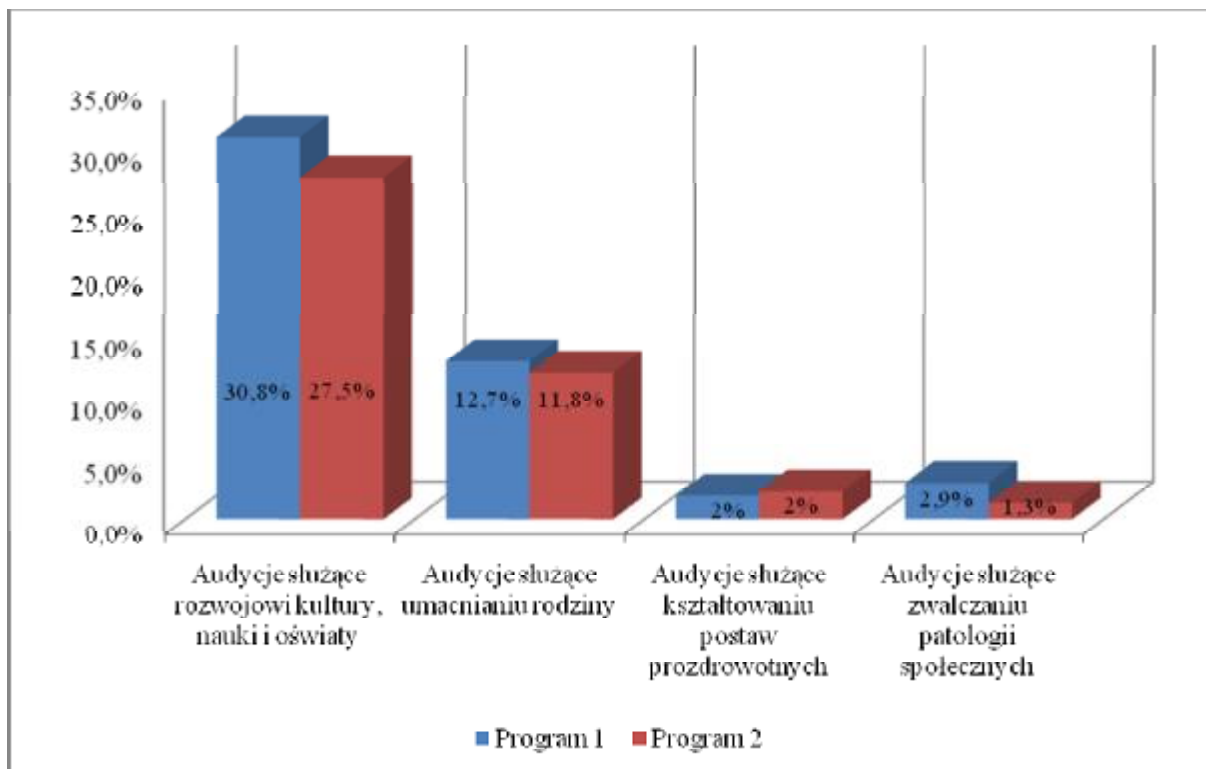
Nazwa kategorii	godz.	%
Informacja	52529,3	43,4%
Publicystyka	36499,7	30,1%
Kultura	4906,6	4,1%
Rozrywka	1613,0	1,3%
Edukacja	3204,8	2,6%
Sport	11053,0	9,1%

Realizacja wybranych powinności ustawowych

Programy ogólnokrajowe i satelitarne

3.10 Telewizja Polska SA w rozpowszechnianych programach wypełniała zobowiązania wynikające z art. 21 ust. 2, tzn. służyła rozwojowi kultury, nauki i oświaty ze szczególnym uwzględnieniem polskiego dorobku intelektualnego i artystycznego (pkt 5), służyła umacnianiu rodziny (pkt 7), służyła kształtowaniu postaw prozdrowotnych (pkt 7a), służyła zwalczaniu patologii społecznych (pkt 8).

Wykres nr 5 **Udział audycji realizujących wybrane powinności ustawowe (art. 21 ust. 2 pkt 5, 7, 7a, 8) w dwóch programach ogólnokrajowych TVP SA w 2008 roku**

Ze względu na ogólnokrajowy zasięg Programu 1 i Programu 2 nie były obecne w tych programach audycje adresowane do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Nadawca audycje dla tych odbiorców nadawał w programach regionalnych.

Nadawca umożliwił w Programie 1 naczelnym organom państwa bezpośrednią prezentację oraz wyjaśnianie polityki państwa. Do udostępniania czasu antenowego na takie wystąpienia zobowiązuje nadawcę publicznego przepis art. 22 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji. W 2008 roku na wystąpienia Prezydenta RP, Marszałka Sejmu RP i Senatu RP oraz Prezesa Rady Ministrów nadawca przeznaczył 2,6 godz.

Nadawca umożliwił także prezentowanie w audycjach publicystycznych Programu 1 i Programu 2 stanowisk przedstawicielom partii politycznych, organizacji związków zawodowych i związków pracodawców. W Programie 1 przeznaczono na te audycje 110 godzin, a w Programie 2 – 61,2 godziny.

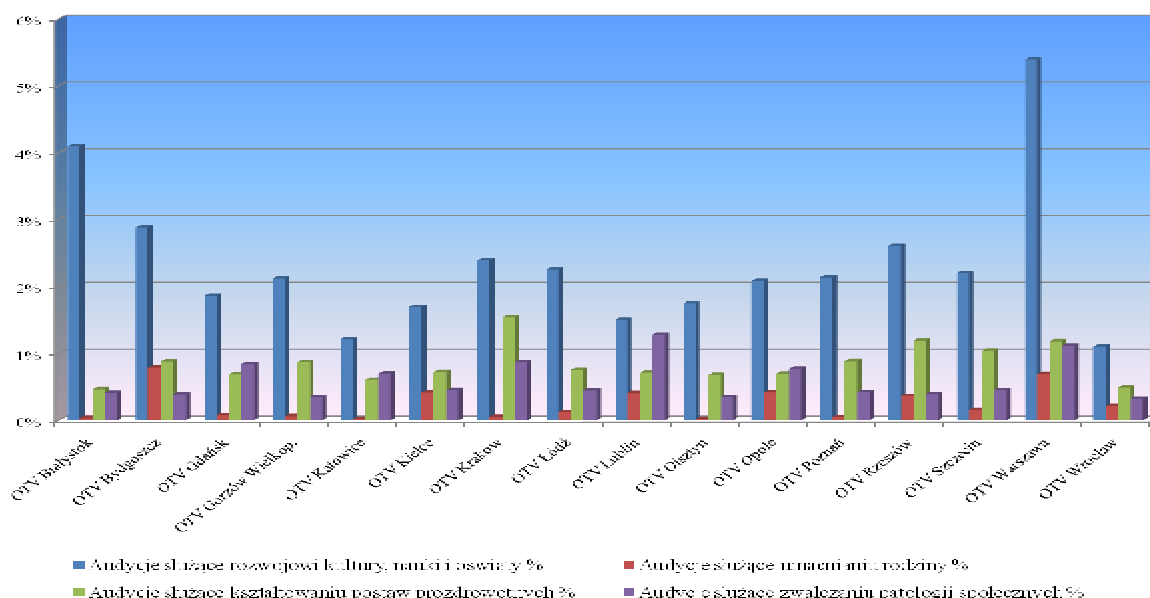
Upowszechnianie wiedzy o języku polskim (art. 21 ust. 1a pkt 8 ustawy o radiofonii i telewizji), jest ustawowym zadaniem publicznej radiofonii i telewizji wynikającym z misji publicznej. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji zaniepokojona wynikami ankiety przeprowadzonej wśród nadawców publicznych przez Radę Języka Polskiego Polskiej Akademii Nauk, dokonała własnego przeglądu audycji poświęconych językowi polskiemu. Przegląd wykazał, że nadawcy nazbyt dowolnie i szeroko interpretują ten przepis ustawy. Za audycje upowszechniające wiedzę o języku polskim uznawano nie tylko audycje, w których informowano o normach językowych, o kulturze języka, błędach językowych itp., lecz także audycje, w których koncentrowano się wyłącznie na popularyzowaniu czytelnictwa albo wydarzeń kulturalnych. Przegląd wykazał, że Polskie Radio SA w pierwszym półroczu

2008 roku wypełniało obowiązek wynikający z art. 21 ust. 1a pkt 8 ustawy, zaś Telewizja Polska nie wypełniała tego zobowiązania nawet w stopniu dostatecznym. W badanym okresie w dwóch podstawowych programach ogólnokrajowych: w Programie 1 i Programie 2, a także w TVP Info nie ukazała się ani jedna audycja, w której przekazywana byłaby wiedza o języku polskim. W wyniku działań podjętych przez KRRiT, Telewizja Polska rozpoczęła emisję audycji *Od słów do głów*, w której na przykładzie najczęściej popełnianych błędów językowych zaczęto przekazywać wiedzę o języku polskim.

Programy regionalne

3.11 W 2008 roku w programach regionalnych TVP INFO emitowano audycje służące rozwojowi kultury, nauki i oświaty oraz umacnianiu rodziny, a także kształtowaniu postaw prozdrowotnych i zwalczaniu patologii społecznych, jak też audycje uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługujących się językiem regionalnym.

Wykres nr 6 **Udział audycji realizujących wybrane powinności ustawowe (art. 21 ust. 2 pkt 5, 7, 7a, 8) w programach regionalnych TVP INFO w 2008 roku**

W 2008 roku oddziały terenowe TVP SA tworzyły i nadawały audycje, uwzględniające potrzeby mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym (art. 21 ust. 1a pkt 8a). Cykliczna audycja dla mniejszości ukraińskiej nadawana była w programie wspólnym TVP INFO. Audycje w języku rosyjskim, białoruskim, litewskim i ukraińskim nadawał oddział terenowy w Białymstoku, w języku niemieckim – w Katowicach i Opolu, w romskim – w Krakowie, a w języku regionalnym (kaszubskim) – w Gdańsku.

Tabela nr 11 Udział audycji w językach narodowych i regionalnym nadawanych w programach regionalnych w 2008 roku

Nazwa oddziału terenowego	Języki narodowe						Język regionalny	Łącznie w programie TVP INFO
	Ukraiński	Białoruski	Litewski	Rosyjski	Romski	Niemiecki	Kaszubski	
	godz.							
Białystok	13,1	16,2	6,1	1,6				37,0
Bydgoszcz	4,2							4,2
Gdańsk	4,2						33,4	37,6
Gorzów Wielkopolski	4,2							4,2
Katowice	4,2					10,0		14,2
Kielce	4,2							4,2
Kraków	4,2				3,2			7,4
Łódź	4,2							4,2
Lublin	4,2							4,2
Olsztyn	17,7							17,7
Opole	4,2					19,2		23,4
Poznań	4,2							4,2
Rzeszów	4,5							4,5
Szczecin	4,2							4,2
Warszawa	4,2							4,2
Wrocław	4,2							4,2
Razem	89,9	16,2	6,1	1,6	3,2	29,2	33,4	179,6

Realizacja zadań wynikających z art. 15 ust. 2 w programach Telewizji Polskiej SA

Programy ogólnokrajowe i satelitarne

3.12 KRRiT skontrolowała również realizację w programach Telewizji Polskiej SA wymogu przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych, na utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim (art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji). Z analizy sprawozdań TVP SA wynika, że w ubiegłym roku, zarówno w obydwu programach ogólnokrajowych telewizji publicznej, jak i w Telewizji Polonia oraz TVP Kultura i TVP Historia obowiązek, dotyczący zachowania w programie wymaganej proporcji utworów słowno-muzycznych, wykonywanych w języku polskim był w pełni realizowany. Czas nadawania tego typu utworów był średnio ponad dwukrotnie wyższy od określonego w ustawie.

Tabela nr 12 Rozgłośnie regionalne - realizacja art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji w 2008 roku

Programy TVP SA	Utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (%)			
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
TVP1	59	68	67	68
TVP2	69	68	58	80
TV Polonia	84	85	74	86
TVP Kultura	84	52	56	60
TVP Historia	100	99	100	100
TVP Sport	-	-	-	-

W programie TVP Historia, nadawano niemal wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim. Podobnie, jak w latach poprzednich (2006 - 2007), wysoki udział utworów

polskich był w programie TV Polonia (od 74% w trzecim kwartale do 86% w czwartym). Tak, jak w 2007 roku, najniższy udział piosenki polskiej był w TVP Kultura w drugim kwartale ubiegłego roku (52%). W programie TVP Sport nie nadawano w żadnym kwartale 2008 roku, podobnie jak rok wcześniej, utworów słowno-muzycznych, zarówno polskich, jak i zagranicznych.

Programy regionalne

Udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim (art. 15 ust. 2 ustawy) był realizowany niemal we wszystkich programach oddziałów terenowych TVP SA w 2008 roku. Jedynie w drugim kwartale ubiegłego roku w dwóch programach omawiany obowiązek ustawowy nie był realizowany – w TVP Szczecin udział tych utworów wyniósł 25% (w 2007 roku w tym samym programie art. 15 ust. 2 ustawy nie był realizowany w pierwszym kwartale), w TVP Bydgoszcz – 30% wszystkich utworów słowno-muzycznych nadawanych w programie. Z danych sprawozdawczych wynika, że wyłącznie polską piosenkę nadawano w siedmiu programach oddziałów terenowych (programy: TVP Białystok, TVP Gdańsk, TVP Katowice, TVP Kielce, TVP Olsztyn, TVP Opole, TVP Rzeszów), w drugim kwartale ubiegłego roku. Najwyższy udział piosenki polskiej, ponad 90% co najmniej w trzech kwartałach, stwierdzono w programach: TVP Katowice, TVP Białystok, TVP Olsztyn. Z kolei najniższy udział wśród programów realizujących art. 15 ust. 2 ustawy, równy 33% nadano w programie TVP Lublin w drugim kwartale.

Realizacja przepisów art. 15 ust. 1 i 3 oraz art. 15a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji

3.13 KRRiT od 2005 roku prowadzi kontrolę realizacji przez nadawców programów telewizyjnych tzw. kwot ekranowych. Podobnie było i w 2008 roku, kiedy to KRRiT skontrolowała wszystkie programy telewizyjne, zarówno już działające, jak i te, które rozpoczęły nadawanie w 2008 roku i emitowały swój program, przez co najmniej jeden pełny kwartał. Łącznie skontrolowano 75 takich programów. Wyniki tej kontroli telewizyjnych programów publicznych (naziemnych i satelitarnych) przedstawiono poniżej, a programów koncesjonowanych w dalszej części rozdziału w punkcie: *Kontrola nadawców koncesjonowanych pod kątem realizacji zadań ustawowych i programowych warunków koncesji*.

Programy ogólnokrajowe, satelitarne i regionalne

W 2008 roku KRRiT przeprowadziła kontrolę 22 programów telewizji publicznej, pod kątem realizacji w tych programach obowiązków wynikających z art. 15 ust. 1 i 3 oraz 15a ustawy o radiofonii i telewizji³³ oraz rozporządzenia KRRiT z 4 listopada 2004 roku.³⁴

³³ Ustawa o radiofonii i telewizji w art.15 ust.1 i 3 oraz 15a nakłada na nadawcę następujące obowiązki:

- Przeznaczenia co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje wytworzone pierwotnie w języku polskim, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.
- Przeznaczenia ponad 50% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje europejskie, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.
- Przeznaczenia co najmniej 10% kwartalnego czasu nadawania programu na audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych, z wyłączeniem serwisów informacyjnych, reklam, telesprzedaży, transmisji sportowych, przekazów tekstowych i teleturniejów.
- Przeznaczenia co najmniej 50% czasu nadawania audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych na takie, które zostały wytworzone w okresie 5 lat przed rozpowszechnianiem w programie.

Podstawą kontroli były sprawozdania nadawców, przysyłane do KRRiT, zgodnie z rozporządzeniem KRRiT z 20 września 2005 roku³⁵.

Z analizy sprawozdań TVP SA wynika, że zarówno w obu programach ogólnokrajowych telewizji publicznej, jak i w Telewizji Polonia, TVP Kultura, TVP Historia i TVP Sport obowiązek dotyczący nadawania w programie audycji europejskich był w pełni realizowany i utrzymywał się na stabilnym poziomie - średnio od 63 do 100 %. Równie wysoki udział audycji europejskich był w programach regionalnych – stanowił średnio w czterech kwartałach roku ponad 97%.

Udział audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim był również wysoki i stabilny we wszystkich programach TVP SA. Najwięcej audycji tej kategorii nadawano w TVP Historia (94%-100%), TVP Polonia (95-97%), TVP Sport (66-79%) oraz w programach regionalnych (76-93%). Natomiast w TVP 1 i TVP 2 ich udział kształtował się na niższym poziomie (ok. 51%), ale jednocześnie wyższym niż wymagana minimalna kwota określona w ustawie (33%).

Audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych również stanowiły większy od określonego w przepisach ustawy procent kwalifikowanego czasu nadawania. W TVP Polonia i TVP Kultura kształtował się na poziomie ponad 40% we wszystkich kwartałach, nieco niższy był w TVP 1 i TVP 2 (na poziomie 30%) oraz w TVP Historia i w TVP Sport (ok. 21%). Natomiast w programach regionalnych był równy lub nieco wyższy od określonego w ustawie (ok. 13%).

Udział audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych w okresie 5 lat przed rozpowszechnieniem w programach regionalnych TVP SA i TVP Sport znacznie przewyższał wymaganą w ustawie kwotę i utrzymywał się przez wszystkie kwartały roku na poziomie od 71% do 100%. Nieco niższy udział, ale realizujący wymagania ustawy, był w TVP 1, TVP 2, TVP Polonia i TVP Historia (od 57 do 84%). Natomiast wymogów ustawy nie realizowała TVP Kultura, gdzie udział audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych w okresie 5 lat przed rozpowszechnieniem w programie był o połowę mniejszy od wymaganego.

Podsumowując, Telewizja Polska SA w naziemnych programach ogólnokrajowych i regionalnych oraz satelitarnych wywiązała się w 2008 roku niemalże ze wszystkich obowiązków określonych w art. 15 ust. 1 i 3 oraz art. 15a ustawy o radiofonii i telewizji. Wyjątek stanowiła jedna kategoria audycji, tj. audycje europejskie wytworzone przez producentów niezależnych w okresie 5 lat przed rozpowszechnieniem. Udział audycji tej kategorii był niższy od wymaganego w programie TVP Kultura i stanowił odpowiednio w I kwartale 23%, w II i III kwartale – 22%, a w IV kwartale 26%. Przewodniczący KRRiT wezwał nadawcę do dostosowania tego programu do wymagań, określonych w art. 15a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.

³⁴ Ustawa zobowiązała KRRiT do wydania rozporządzenia w sprawie niższego udziału w programie telewizyjnym audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich. Dotyczy ono programów nowych (pierwszy rok nadawania) i wyspecjalizowanych, dla których brak jest wystarczającej liczby audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim i audycji europejskich oraz w programów rozpowszechnianych wyłącznie w sposób satelitarny lub kablowy dostępnych za opłatą, z wyłączeniem opłat określonych w rozdziale 7 ustawy o radiofonii i telewizji i podstawowych opłat pobieranych przez operatorów satelitarnych lub operatorów sieci kablowych.

³⁵ Ustawa zobowiązała KRRiT do wydania rozporządzenia w sprawie sposobu prowadzenia przez nadawcę ewidencji czasu nadawania audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim, audycji europejskich i audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych oraz czasu jej przechowywania.

Kontrola nadawców koncesjonowanych pod kątem realizacji zadań ustawowych i programowych warunków koncesji

3.14 W 2008 roku KRRiT – podobnie jak w latach poprzednich – kontrolowała działalność programową nadawców koncesjonowanych. Kontrolę przeprowadzono analizując sprawozdania z rocznej działalności programowej nadawców oraz poprzez monitoring programów. Analiza obejmowała następujące kwestie:

- strukturę gatunkową programów radiowych (ogólnopolskich i ponadregionalnych) i telewizyjnych (naziemnych i satelitarnych) w rocznym czasie emisji, odzwierciedlającą sposób realizacji zadań radiofonii i telewizji (art. 1 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji) oraz wyspecjalizowanego charakteru programu;
- realizację warunków programowych określonych w koncesjach (monitoring programów nadawców radiowych (40 programów) oraz telewizyjnych naziemnych (5 programów);
- udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w łącznym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (art. 15 ust. 2), w odniesieniu do wszystkich programów koncesjonowanych - radiowych (254) i telewizyjnych (51);

W programach nadawców telewizyjnych kontrolowano również:

- udział w programie audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim (art. 15 ust. 1);
- udział w programie audycji europejskich (art. 15 ust. 3);
- udział w programie audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych (art. 15a ust. 1).

Z przeprowadzonej przez KRRiT kontroli w wyżej wskazanym zakresie wynikają następujące, przedstawione poniżej wnioski.

Programy radiowe

Programy ogólnokrajowe

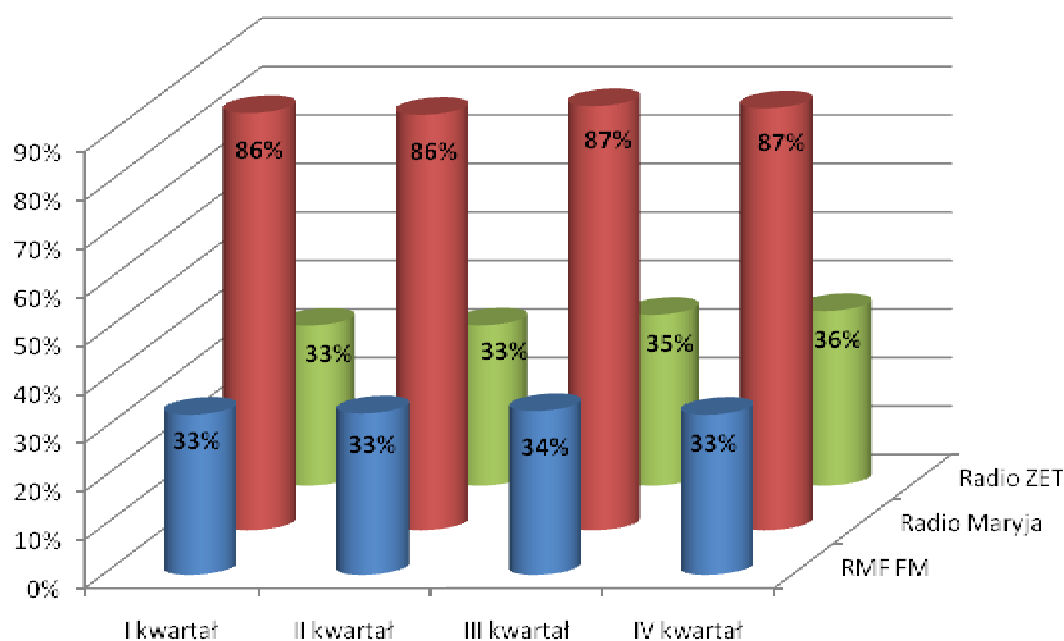
3.15 Z nadesłanych przez nadawców rocznych sprawozdań z działalności programowej za 2008 rok wynika, że w dwóch programach o charakterze uniwersalnym – RMF FM oraz Radia ZET – wyraźnie widać dominację muzyki nad słowem (proporcjonalnie 2:1). Wśród audycji słownych największy udział mają audycje informacyjne i rozrywkowe. W programie wyspecjalizowanym społeczno-religijnym Radio Maryja, dominuje słowo (77,6%). Największy udział w tym programie miały, zgodnie ze specjalizacją, audycje religijne oraz publicystyczne.

Realizacja w radiowych programach koncesjonowanych ogólnokrajowych przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

3.16 KRRiT w 2008 roku skontrolowała także udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim w 254 koncesjonowanych programach radiowych (art. 15 ust. 2). Wszyscy nadawcy ogólnopolskich koncesjonowanych programów radiowych realizowali wymagania ustawy w tym zakresie: RMF FM – na poziomie określonym w ustawie (33-34%), Radio ZET – na poziomie nieco wyższym (33-36%), natomiast

zdecydowanie wyższy udział polskiej piosenki był w Radiu Maryja - wyniósł od 85% w trzecim kwartale do 87% w drugim i czwartym kwartale. Wskazana różnica udziału polskich utworów słowno-muzycznych pomiędzy wymienionymi programami o charakterze uniwersalnym a programem o charakterze społeczno-religijnym, obecna była także we wszystkich kwartałach ubiegłego roku.

Wykres nr 7 **Koncesjonowane programy radiowe o zasięgu ogólnokrajowym - realizacja art. 15 ust. 2 ustawy w 2008 roku**

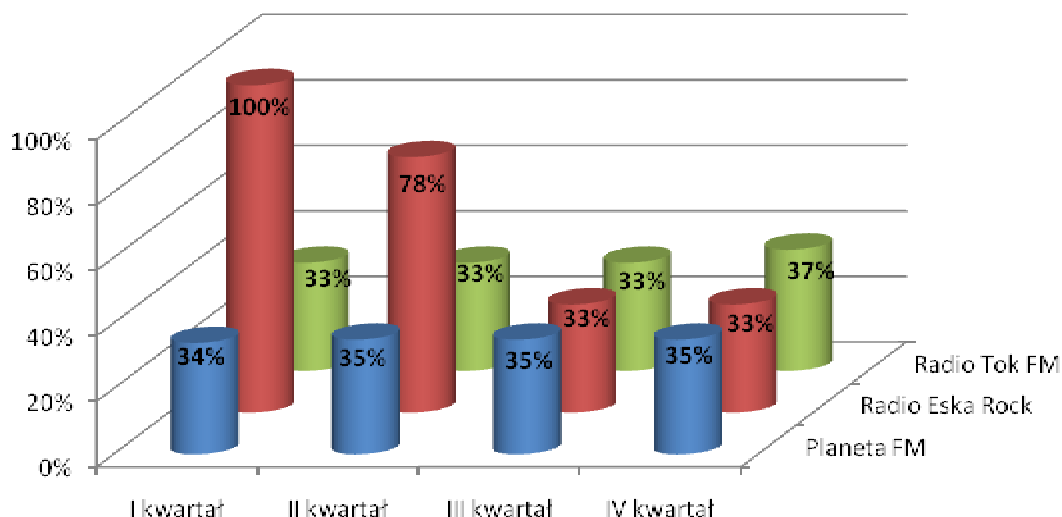
Programy o zasięgu ponadregionalnym

3.17 Według sprawozdań nadawców, wszystkie programy ponadregionalne realizowały w 2008 roku zapisy koncesji dotyczące charakteru programu i innych szczegółowych warunków. Nadawano programy o charakterze uniwersalnym (Planeta FM, a od grudnia 2008 roku - Chilli ZET i Radio WAWA, a od maja 2008 roku - ESKA Rock) oraz wyspecjalizowanym: literacko-muzycznym (RMF Classic) i informacyjno-publicystycznym (TOK FM). Warstwa słowna w programach uniwersalnych zajmowała od 14,7% w programie Radio WAWA/ESKA Rock do 20% w programie Planeta FM/Chilli ZET. Największy udział warstwy słownej zawierał – zgodnie ze specjalizacją - program Tok FM (37%), realizowany w formule *Talk*. W RMF Classic podstawowym elementem programu jest muzyka klasyczna (ponad 89%), a warstwa słowna (blisko 10%) stanowi jedynie dopełnienie oferty muzycznej. W każdym z wymienionych wyżej programów dominowała w 2008 roku – obok muzyki – informacja i publicystyka.

Realizacja w radiowych programach koncesjonowanych art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

3.18 Nadawcy programów radiowych o zasięgu ponadregionalnym w 2008 roku, podobnie jak w latach poprzednich, wypełniali ustawowy obowiązek, dotyczący udziału piosenki polskiej.

Wykres nr 8 Koncesjonowane programy radiowe o zasięgu ponadregionalnym - realizacja art. 15 ust. 2 ustawy w 2008 roku

W programie TOK FM - Pierwsze Radio Informacyjne udział piosenek wykonywanych w języku polskim przez większość kwartałów pozostawał na poziomie ustawowego minimum. Jedynie w czwartym kwartale był wyższy i wyniósł 37%. W programie PLANETA FM (dawna Radiostacja; obecnie Chilli Zet) omawiany udział był nieco wyższy od określonego w ustawie minimum (34-35% w poszczególnych kwartałach roku). Natomiast w programie Eska Rock (dawne Radio WAWA) nastąpił drastyczny spadek udziału piosenki polskiej pomiędzy dwoma pierwszymi i kolejnymi kwartałami 2008 roku. W pierwszym kwartale w programie tym nadawano wyłącznie utwory słowno-muzyczne w języku polskim (wówczas program emitowano pn. Radio WAWA), natomiast w trzecim i czwartym kwartale (program pn. Eska Rock) udział piosenki polskiej zmniejszył się do ustawowego minimum. Spadek ten należy wiązać ze zmianą zarówno nazwy programu, jak i formatu muzycznego (z muzyki polskiej w Radiu WAWA, na format Eski Rock).

Programy radiowe o zasięgu lokalnym

3.19 W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontynuowała kontrolę - pod kątem realizacji koncesji - radiowych programów koncesjonowanych o zasięgu lokalnym.

Krajowa Rada po dokonaniu oceny realizacji koncesji w zakresie programu przez nadawców radiowych w 2007 roku oraz po zapoznaniu się z uwagami koncesjonariuszy, dotyczącymi przeprowadzonych monitoringów, wydała 10 czerwca 2008 roku stanowisko o stosowanych przez KRRiT kryteriach kwalifikowania audycji i innych przekazów do

kategoriach realizujących obowiązki programowe określone w koncesjach radiowych. Przypomniała nadawcom, że od lat prowadzi monitoring programów radiowych jednolitą metodą, gwarantującą zachowanie rzetelności i obiektywizmu analizy. Metoda ta szczegółowo określa wymagany tok postępowania w monitoringu, wskazuje jakie elementy nadawanego programu podlegają opisowi i analizie, przedstawia zasady kwalifikowania poszczególnych pozycji programu (audycji i innych przekazów) do kategorii gatunkowych audycji oraz kategorii audycji realizujących zapisy koncesji. Stosowana metoda ma na celu zapewnienie takich samych, w odniesieniu do wszystkich programów, reguł ich analizy, kryteriów kwalifikowania audycji i zasad opisu.

W 2008 roku monitoringiem objęto programy nadawców, którzy w 2007 roku nie realizowali koncesji i Przewodniczący KRRiT wydał decyzje, nakazujące zaniechanie działań naruszających warunki koncesji (20 programów) oraz monitorowano programy rozpowszechniane przez koncesjonariuszy, którzy złożyli (w trybie art. 35a ustawy) wnioski o udzielenie koncesji na kolejny 10-letni okres (18 programów).

Skontrolowano 38 programów o zasięgu lokalnym:

- 3 programy o charakterze społeczno-religijnym (działające w grupie Eska/ZPR SA): Radio Vox Warszawa, Radio Vox Białystok (Archidiecezja Białostocka), Radio Vox Kraków (Archidiecezja Krakowska);
- 28 programów o charakterze uniwersalnym z tematyką lokalną, w tym:
 - 8 działających w grupie Eska/ZPR SA: Radio Eska Szczecinek, Radio Eska Przemyśl, Radio Eska Ostrów-Kalisz, Radio Eska Rzeszów, Radio Eska Łomża, Radio VOX FM Toruń, Radio Północ (obecnie *Radio Eska Koszalin*), Radio Północ (Goleniów);
 - 9 działających w grupie RMF Maxxx: RMF Maxxx - Zielona Góra, RMF Maxxx - Pomorze, RMF Maxxx - Mazowsze, RMF Maxxx - Kraków, RMF Maxxx - Częstochowa, RMF Maxxx - Szczecin, Radio Eska Nord (obecnie *RMF Maxxx - Trójmiasto*), RMF Maxxx - Łomża, RMF Maxxx - Wałbrzych;
 - 4 programy z grupy Eurozet Sp. z o.o.: Planeta (Bytom, Zabrze, Katowice), Planeta 106,2 FM (Opole), Pogoda 89,6 FM Pogodne Przeboje (Łódź; obecnie *Planeta Łódź*), Antyradio 101,3 FM (Kraków);
 - 2 programy z grupy Agora SA: Radio Blue 103,4 FM (Poznań), Złote Przeboje 101,3 FM (Pabianice);
 - 5 programów działających samodzielnie: Radio Vanessa (Racibórz), Radio Leliwa (Tarnobrzeg), Radio Opatów, Radio 5 Elk, Radio Sud (Kępno);
- 1 program o charakterze tzw. akademickim (grupa Eurozet): Radio Planeta 103,9 FM (Kielce);
- 2 programy o charakterze wyspecjalizowanym kulturalno-muzycznym (grupa Agora): 103,7 Roxy FM (Warszawa), 103,8 Roxy FM (Kraków);
- 4 programy o charakterze wyspecjalizowanym muzycznym, z tematyką lokalną (grupa Eska i RMF Maxxx): Radio Eska Bydgoszcz, Radio Eska Opole; 107,4 Eska Rock (Poznań); RMF Maxxx – Poznań.

Wyniki kontroli realizacji koncesji jednoznacznie wskazują na poprawę - w stosunku do 2007 roku - realizacji obowiązków programowych. Zdecydowanie zwiększył się w wielu programach udział warstwy słownej (w 21 programach wzrósł średnio o ok. 4 pkt. proc.) oraz udział problematyki lokalnej i przekazów słownych realizujących specjalizację programów.

W większości monitorowanych programów warstwa słowna stanowiła powyżej 15% tygodniowego czasu antenowego określonego w koncesjach, a w 13 – od 19 do 24% (Radio Vox Warszawa, Radio Vox Białystok, Radio Eska Ostrów-Kalisz, Radio Eska Szczecinek, Radio Eska Przemyśl, Antyradio 101,3 FM, RMF Maxxx – Pomorze, RMF Maxxx-Mazowsze, RMF Maxxx z Łomży i Zielonej Góry oraz Radio Vanessa, Radio Opatów, Radio 5 Ełk). Tylko w kilku programach warstwa słowna stanowiła do 11% tygodniowego programu w porze dziennej (Radio Północ z Goleniowa, Radio Północ z Koszalina, Planeta 106,2 FM z Opola, Planeta z Katowic, Radio Blue FM 103,4).

Spośród kontrolowanych programów o charakterze uniwersalnym (28 stacji), w 18 udział tematyki lokalnej był zgodny z koncesją. Najwyższy udział, na poziomie 14-16% tygodniowego czasu nadawania w porze dziennej miała w 4 programach działających w grupie RMF Maxxx (RMF Maxxx Mazowsze, Pomorze, Kraków i Trójmiasto) oraz w samorządowym Radiu Opatów (15,2%). Najniższy jej udział (10-11%) był w trzech programach z grupy Eska (Radio Eska Łomża, Szczecinek i Rzeszów), w jednym z RMF Maxxx (RMF Maxxx Zielona Góra) oraz w programie działającym samodzielnie, tj. Radiu Vanessa z Raciborza.

Nieco niższy od wymaganego w koncesji (o 1-3 pkt. proc.) udział tematyki lokalnej stwierdzono w 6 programach działających zarówno w różnych grupach radiowych (107,4 Eska Rock z Poznania, Radio Północ z Koszalina, Radio Vox FM Toruń, Planeta 106,2 FM z Opola, Planeta FM na Śląsku), jak też w samodzielnie działającej rozgłośni Radio Sud z Kępna. Największe problemy z realizowaniem obowiązków koncesyjnych, dotyczących tematyki lokalnej, miało Radio Blue FM 103,4 z Poznania, Radio Eska Przemyśl, Radio Północ z Goleniowa i Radio 5 Ełk. Udział tematyki lokalnej w tych programach wahał się od 0,2% do 2,8% tygodniowego czasu emisji w porze dziennej, czyli był o 7-10 pkt. proc. niższy od wymaganego.

W monitorowanych programach wyspecjalizowanych (muzycznych, kulturalno-muzycznych) z tematyką lokalną (6 monitorowanych programów) stwierdzono wzrost udziału tematyki lokalnej w stosunku do 2007 roku. W programach muzycznych stanowiła ona od ok. 6 do ok. 7% tygodniowego czasu nadawania w porze dziennej, czyli zajmowała o ok. 1 pkt. proc. więcej niż określają koncesje. Jedynie w programie 107,4 Eska Rock z Poznania udział tematyki lokalnej był nieco niższy od wymaganego (zamiast 6% stanowił ok. 5%). W programach wyspecjalizowanych kulturalno-muzycznych (z grupy Roxy) udział problematyki lokalnej kształtował się na poziomie minimum określonym w koncesjach.

Wśród programów wyspecjalizowanych tematycznych (społeczno-religijnych, poświęconych środowisku akademickiemu, kulturze i muzyce) najwyższy udział audycji słownych dotyczących specjalizacji był w programach społeczno-religijnych. Kształtował się na poziomie od 16 do 21% tygodniowego programu (grupa VOX), czyli był o 4-9 pkt. proc. wyższy od wymaganego (12%). W programach kulturalno-muzycznych (format Roxy) oscylował około minimum określonego w koncesjach (od 6% do ponad 7% tygodniowego czasu nadawania w porze okiennej; wobec wymaganych 6%). W monitorowanych programach wyspecjalizowanych muzycznych (w dwóch z grupy Eska i jednym z RMF Maxxx) audycje słowne poświęcone specjalizacji stanowiły 5 lub 6% tygodniowego czasu nadawania w porze dziennej, co było zgodne z minimalnym udziałem określonym w koncesjach. W dwóch monitorowanych programach wyspecjalizowanych (muzycznym i tzw. akademickim) udział audycji słownych dotyczących specjalizacji był niższy od wymaganego: w 107,4 Eska Rock z Poznania stanowiły one 2,7% tygodniowego programu w porze dziennej, czyli miały udział dwukrotnie niższy od wymaganego; w Radiu Planeta 103,9 FM z Kielc przekazy słowne poświęcone problemom środowiska akademickiego stanowiły

jedynie 3,3% tygodniowego czasu nadawania w porze dziennej (wobec wymaganych min. 10% tego czasu).

Znaczną grupę stanowiły programy, które nie były oznaczane zgodnie z nazwą określoną w koncesji. Z monitorowanych 38 stacji, jedynie w 15 programach realizowano ten wymóg. Podobnie jak w 2007 roku, odstępstwa od koncesji w tym zakresie stwierdzono w większości programów działających w grupach kapitałowo-programowych. W programach tych dominowała na antenie nazwa promująca grupę (tj. Eska, Vox, Roxy, Złote Przeboje, Planeta, Maxxx), a nie nazwa (zgodna z koncesją), określająca społeczność, dla której program jest nadawany (nazwa miasta). Problem ten nie dotyczył programów rozgłośni działających samodzielnie: Radio Vanessa (Racibórz), Radio Leliwa (Tarnobrzeg), Radio Opatów, Radio Sud (Kępno).

Realizacja w radiowych programach koncesjonowanych o zasięgu lokalnym przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

3.20 W grupie skontrolowanych przez KRRiT w 2008 roku 248 koncesjonowanych programów radiowych o zasięgu lokalnym, ustawowy obowiązek dotyczący udziału utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim był realizowany przez niemal wszystkie stacje. Udział omawianych utworów był niższy od wymaganego w czterech programach przez jeden lub dwa kwartały roku. W jednym programie - Katolickiego Radia Rodzina z Wrocławia - był niższy o jeden punkt procentowy od ustawowego minimum (w pierwszym i czwartym kwartale). W programie Radia Kolor 103 FM w pierwszym kwartale omawiany udział był niższy o dwa punkty procentowe, a w tym samym kwartale w programach Radia Północ z Goleniowa i Koszalina (obecnie Radio Eska Koszalin) stanowił jedynie 30%.

W programach działających w grupach: PLUS, GRA i ESKA oraz rozpowszechnianych przez spółki: Eurozet Sp. z o.o, Multimedia Sp. z o.o i Polskie Fale Średnie SA, udział piosenki polskiej kształtował się w większości stacji na poziomie ustawowego minimum lub był od niego wyższy o 1-3 punkty procentowe. Jedynie w pierwszym kwartale w programach: Radia Plus Radom i Radia Eska Nord (Multimedia Sp. z o.o.) był w wyższy (odpowiednio stanowił: 40% i 39%).

W części programów znacznie przekraczano wymaganą kwotę udziału utworów wykonywanych w języku polskim. Wśród programów społeczno-religijnych ponad 80 procentowy udział polskich piosenek miały w swoich programach: Radio Katolickie Diecezji Kaliskiej, Beskidzkie Radio Katolickie Anioł Beskidów, Radio Fara – Rozgłosnia Archidiecezji Przemyskiej i Ain Karim (program parafialny). W pozostałych programach społeczno-religijnych udział ten wynosił od 34% (w drugim kwartale w programie Radia Orthodoxia, w czwartym kwartale w programach: Radia Warszawa i Radia Emaus oraz w drugim i trzecim kwartale w programie Katolickiego Radia Rodzina) do 78% (w drugim kwartale w programie Radia Jasna Góra). Parafialne Radio Zbrosza Duża nadawało, podobnie jak w latach ubiegłych, wyłącznie utwory w języku polskim.

Wśród programów o charakterze uniwersalnym i zasięgu lokalnym działających samodzielnie (niezwiązanych z żadną grupą kapitałową, funkcjonującą na rynku radiowym) najwyższy udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim stwierdzono, podobnie jak we wszystkich kwartałach ubiegłego roku, w programie Radia Alex z Zakopanego (od 71% w drugim do 76% w czwartym kwartale). Również, tak jak w 2007 roku, udział piosenki polskiej był wysoki w programie Radia HIT z Włocławka (od 50% w pierwszym do 53% w trzecim i czwartym kwartale) oraz w programie Radia Jard (50% w każdym kwartale). Udział piosenki polskiej na poziomie minimum ustawowego był w każdym kwartale w programie

Radia 90FM, w pierwszym i drugim kwartale – w Radiu Weekend, w trzecim i czwartym kwartale – Radiu Park i Radiu OKO. W grupie programów o charakterze wyspecjalizowanym największy udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim, podobnie jak w poprzednim roku, był w programie Radia Jutrzenka (od 70% w pierwszym do 82% w trzecim kwartale). Nieco niższy udział tych utworów był w programie Radia Jar II z Białegostoku (50% w każdym kwartale). Najniższy udział piosenki polskiej, na poziomie ustawowego minimum, odnotowano w drugim kwartale w programach: Traffic FM Wrocław (w pierwszym i drugim kwartale) i Radio Jazz (obecnie PLANETA FM) – w drugim kwartale. W pozostałych programach wyspecjalizowanych piosenka polska stanowiła 35-37% całości utworów słowno-muzycznych, a zatem nieco wyżej niż to określa ustawa. Spośród programów emitowanych przez jednostki organizacyjne, związane z samorządem lokalnym (np. ośrodki kultury), największy udział piosenki polskiej miało przez wszystkie kwartały roku Radio Opatów (od 72% w czwartym do 77% w pierwszym kwartale). Z kolei spośród stacji radiowych nadających programy, skierowane do środowiska akademickiego, najwyższy udział piosenki polskiej był w drugim kwartale w programie Radio UWM FM (49%). Z kolei najwyższy przez wszystkie kwartały – w programie Akademickiego Radia Kampus (41-42%) i Akademickiego Radia Centrum (37-42%). W grupie programów nadawanych przez stowarzyszenia i fundacje najwyższy udział polskiej piosenki był w Radiu Kaszebe (41% przez cały rok). Najwyższy udział tych utworów wśród programów grupy Agora (44%) odnotowano w większości stacji tej grupy w trzecim kwartale ubiegłego roku.

Programy telewizyjne

3.21 Krajowa Rada przeprowadziła analizę struktury gatunkowej programów telewizyjnych nadawców koncesjonowanych, naziemnych i satelitarnych, rozpowszechnianych w 2008 roku - łącznie 49 programów (4 programy o zasięgu ogólnokrajowym lub ponadregionalnym, 8 programów lokalnych i 37 programów satelitarnych). Ofertę programową analizowano na podstawie rocznych sprawozdań nadawców z działalności programowej. Analizowano strukturę gatunkową (tj. procentowy udział różnych rodzajów audycji) każdego z programów, zróżnicowanie form audycji w ramach poszczególnych rodzajów, różnorodność gatunkową i profil programu oraz wynikający z tych cech sposób realizacji zadań radiofonii i telewizji, określonych w art. 1 ust. 1 ustawy, a także udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim (art. 15 ust. 2 ustawy). W odniesieniu do programów wyspecjalizowanych analizowano także udział i rodzaj audycji realizujących specjalizację.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że prezentowana w 2008 roku oferta programów telewizyjnych była, podobnie jak rok wcześniej, różnorodna pod względem rodzajów audycji i poruszanej w nich tematyki. Cztery programy ogólnopolskie i trzy ponadregionalne (*Polsat*, *TV4*, *TVN* i *Puls*) - miały charakter uniwersalny. Podobnie telewizyjne programy, które przeznaczały czas antenowy również na tematykę lokalną (*Niezależna Telewizja Lokalna Radomsko*, *Łużyce* oraz *Telewizja TVT z Żor* oraz pięć programów nadawanych w ramach spółki Telewizja ODRA Sp. z o. o : *TV Odra-Jelenia Góra*, *TV Odra-Zielona Góra*, *TV Odra-Świdnica*, *Wrocław*, *Opole*; *TV Odra-Głogów*, *Legnica*, *Lubin*; *TV Odra-Gorzów Wielkopolski*).

Największa różnorodność dotyczyła, podobnie jak w poprzednich latach, programów satelitarnych, wśród których nadawano programy uniwersalne (*POLSAT 2*, *TVN International* oraz *TVS* – telewizja, nadająca program z tematyką regionalną, dotyczącą Górnego Śląska), programy informacyjne (*TVN 24*, *TV Biznes*, *TVN Meteo*, *Superstacja*), programy rozrywkowe (*TELE 5*, *iTV*, *4 fun.tv.* i *TVN Gra* – do połowy ubiegłego roku, kiedy koncesja została uchylona na wniosek koncesjonariusza), o profilu filmowym

(CANAL+Polska, CANAL+Polska Żółty, ALE KINO, Kino Polska) oraz filmowo-rozrywkowym TVN Siedem), programy sportowe (POLSAT Sport, POLSAT Sport Extra, CANAL+Polska Niebieski Sport, Canal+Sport2 i nSPORT), programy edukacyjne (Edusat, Edusat Bis i Edusat Bis 2 - edukacyjny dla studentów Wyższej Szkoły Społeczno-Ekonomicznej w Warszawie, TVN Med dla lekarzy i TVN LINGUA poświęcony nauce języków obcych), a także programy wyspecjalizowane ze względu na odbiorcę (ZigZap i MiniMini - dla dzieci i młodzieży, TVN Style - dla kobiet). Ponadto nadawano programy o profilu religijnym: TRWAM (edukacyjno-poradniczy i religijny) i Religia.tv (społeczno-religijny). Pozostałe programy wyspecjalizowane to: TVN Turbo - motoryzacyjny, Planete - dokumentalny, a także kulinarny - Kuchnia.tv. Jak wynika z danych przedstawionych przez nadawców programów tematycznych, większość z nich realizowała ustawę o radiofonii i telewizji w zakresie wyspecjalizowanego charakteru programu, tzn. wybrana przez koncesjonariuszy specjalizacja zajmowała minimum, a często i więcej, 70% miesięcznego programu w godz. 6.00-23.00.

W 2008 roku koncesję otrzymało kilkanaście nowych telewizyjnych programów satelitarnych, w tym na przykład swoją ofertę poszerzyli: Canal+ (DOMO – program poradnikowo-dokumentalny), Polsat (Polsat News oraz koncesje na nadawanie dwóch programów w wysokiej rozdzielczości: Polsat HD, Polsat Sport HD) oraz spółka TVN (TVN International West, TVN Warszawa).

Zadania wynikające z art. 1 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji były realizowane we wszystkich programach telewizyjnych o zasięgu lokalnym, o zasięgu ponadregionalnym i ogólnokrajowym, a także w programach satelitarnych. Programy o zasięgu lokalnym oraz programy ogólnokrajowe dostarczały informacji, nadając własne serwisy. Informacja i publicystyka były obecna we wszystkich programach rozpowszechnianych drogą naziemną – ogólnokrajowych, ponadregionalnych i lokalnych. Audycje informacyjne i publicystyczne nadawano także w połowie programów satelitarnych - choć w różnym wymiarze czasowym i dotyczyły różnej, często specjalistycznej tematyki. W największym wymiarze bieżącej informacji, pogłębionej o komentarze do aktualnych wydarzeń, dostarczały satelitarne programy informacyjne, a wśród nich TVN 24 i Polsat News. Programy – TVN CNBC Biznes oraz TV Biznes koncentrowały się przede wszystkim na wiadomościach gospodarczych, TVN Meteo – jako jedyny o tej specjalizacji - na bieżąco przedstawiał informacje o warunkach atmosferycznych i prognozę pogody.

Ustawowe zadanie dostarczania widzom rozrywki realizowane było w większości programów telewizyjnych. Audycje rozrywkowe nadawane były we wszystkich programach o zasięgu ogólnopolskim i ponadregionalnym oraz niemal wszystkich programach lokalnych (poza programem Łużyce). W szczególny sposób omawiane zadanie ustawowe wypełniały satelitarne programy o charakterze rozrywkowym: TVN Gra, iTV, 4 fun.tv, Tele5. Nadawano w nich m.in. teleturnieje, quizy - również o charakterze interaktywnym, rozrywkowe talk show oraz muzykę rozrywkową. Najwyższy udział audycji rozrywkowych spośród programów satelitarnych miały w ubiegłym roku: TVN Turbo i TVN Style, a muzyki rozrywkowej: 4 fun.tv, OTV program realizowany przez Jerzego Owsiaaka) oraz program iTV.

Korzystanie z oświaty i dorobku nauki ułatwiały przede wszystkim programy nadające audycje edukacyjne i poradnicze. W największym stopniu ten obowiązek ustawowy realizowały programy satelitarne o charakterze edukacyjnym: Edusat, Edusat Bis oraz Edusat Bis 2, wspierające kształcenie studentów Wyższej Szkoły Społeczno – Ekonomicznej w Warszawie, a także program TVN Med (skierowany do lekarzy, dostarczający nowości w zakresie medycyny) oraz program TVN LINGUA poświęcony nauce języków obcych. Duży udział audycji edukacyjnych miały także programy: OTV, TV Biznes i Trwam oraz lokalna

Telewizja TVT. Najwyższy udział audycji poradniczych zaobserwowano w programach: *Kuchnia.tv* oraz *iTV*.

Większość omawianych programów udostępniała dobra kultury i sztuki. Programy ogólnopolskie oraz część satelitarnych (o specjalizacji filmowej), realizując omawiany wymóg ustawy, nadawały m.in. filmy fabularne i dokumentalne. Z kolei trzy programy lokalne (*Odra-Gorzów Wielkopolski*, *Odra-Jelenia Góra*, *Odra-Zielona Góra*) oraz programy o profilu religijnym (*Trwam* i *Religia.tv*) nadawały widowiska teatralne. Dwa programy ogólnokrajowe i ponadregionalne (*Polsat* i *TV4*), wymienione wcześniej trzy lokalne programy z grupy *ODRA*, *Polsat 2*, *Edusat Bis* i *Edusat Bis 2* oraz *Trwam* zawierały muzykę poważną.

W zakresie popierania krajowej twórczości audiowizualnej szczególne miejsce, podobnie jak w poprzednich latach, zajmował satelitarny program *Kino Polska*, prezentujący wyłącznie dorobek kinematografii polskiej.

Realizacja w ogólnokrajowych i ponadregionalnych telewizyjnych programach koncesjonowanych przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

3.22 W 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji kontrolowała również realizację art. 15 ust. 2 ustawy (udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim). Kontrolą objęto łącznie 51 programów, w tym 4 programy ogólnokrajowe lub ponadregionalne, 8 programów lokalnych i 39 programów satelitarnych. Zgodnie z ustawą, kontrola przeprowadzona została oddzielnie dla poszczególnych kwartałów. Podstawą kontroli były dane sprawozdawcze uzyskane od nadawców.

Kontrola wykazała, że z obowiązku określonego w art. 15 ust. 2 ustawy wywiązywała się większość nadawców telewizyjnych. Udział utworów słowno-muzycznych w języku polskim często znacznie przekraczał minimum, określone w ustawie. Jedynie w trzech programach w pojedynczych kwartałach ubiegłego roku nie realizowano tego ustawowego zadania. W tych przypadkach Przewodniczący KRRiT wystosował wezwania do dostosowania programów do wymagań, określonych w art. 15 ust. 2 ustawy.

We wszystkich programach o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym wymagania, określone w art. 15 ust. 2 ustawy, były realizowane systematycznie przez cały 2008 rok. Najwyższy udział utworów polskich był w pierwszym kwartale w programie *TV Puls*. Z kolei najwyższy i najbardziej stabilny udział polskich utworów, tj. utrzymujący się na podobnym poziomie przez cały rok, zanotowano w programie *TVN*. W porównaniu z danymi z 2007 roku, w obecnym roku sprawozdawczym wzrósł (od 1 do 13 pkt. proc. w poszczególnych kwartałach) udział piosenek polskich w programie *TV4*. Najniższy udział – na poziomie ustawowego minimum – zanotowano w programie *Polsat* przez trzy kwartały roku.

Tabela nr 13 Programy telewizyjne o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym - realizacja art. 15 ust. 2 ustawy w 2008 roku

Nazwa programu	Utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (%)			
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
Polsat	38	33	33	33
TV4	44	48	39	34
TVN	63	60	62	60
Puls	73	0	0	46

We wszystkich telewizyjnych programach naziemnych o zasięgu lokalnym obowiązek wynikający z art. 15 ust. 2 był wypełniany.

Wyłącznie polskie utwory nadawano w programach: TV ODRA-Głogów, Legnica, Lubin (przez cały ubiegły rok), TV ODRA-Jelenia Góra (przez trzy kwartały) oraz w programie TV ODRA-Zielona Góra (przez dwa ostatnie kwartały). Z kolei nie emitowano żadnych utworów słowno-muzycznych w programach: TV ODRA-Świdnica, Wrocław, Opole i TV ODRA-Gorzów Wielkopolski (przez cały rok) oraz w programie TV ODRA-Zielona Góra (w drugim i trzecim kwartale) i w programie TV ODRA-Jelenia Góra (w pierwszym kwartale).

W ubiegłym roku większość nadawców telewizyjnych programów satelitarnych realizowała obowiązek dotyczący udziału polskich piosenek w programie. Niższy udział utworów słowno-muzycznych w stosunku do art. 15 ust. 2 ustawy był w dwóch pierwszych kwartałach roku w programie ZigZap oraz w trzecim kwartale w programie 4fun.tv. Ponadto, podobnie jak w poprzednim roku, w programie TVN Lingua nadawano wyłącznie utwory obcojęzyczne (co jest niezgodne z art. 15 ust. 2 ustawy). Należy jednak zaznaczyć szczególną sytuację programu TVN Lingua. Jest to program, którego głównym celem jest nauka języków obcych, stąd emitowane są w nim wyłącznie piosenki obcojęzyczne, służące procesowi nauczania. W tak wyspecjalizowanych programach wymagania art. 15 ust. 2 nie są możliwe do zrealizowania przez nadawców. Problem ten powinien być wzięty pod uwagę przy nowelizacji ustawy. KRRiT zgłaszała już tę kwestię pod rozważę ustawodawcy.

Jak wynika z danych nadawców, w 16 spośród 39 kontrolowanych telewizyjnych programów satelitarnych, przez wszystkie kwartały 2008 roku, nie nadawano żadnych utworów słowno-muzycznych (ani w języku polskim, ani obcojęzycznych). W programie TVN Turbo nadawano piosenki tylko w pierwszym kwartale. Z kolei w programie Polsat Sport 2 nie nadawano żadnych piosenek w drugim kwartale, a w programie Kino Polska – w trzecim i czwartym kwartale roku.

Najwyższy udział utworów słowno-muzycznych wykonywanych w języku polskim był w programach: iTV (od 91 do 100% w poszczególnych kwartałach), Canal+ Niebieski Sport (od 75 do 100%) i TVS (od 91 do 100%).

Programy telewizyjne o zasięgu lokalnym

3.23 W 2008 roku KRRiT przeprowadziła ponowny monitoring (każdorazowo na próbach tygodniowych), 5 telewizyjnych programów naziemnych o zasięgu lokalnym, z grupy ODRA (*Odra-Głogów, Legnica, Lubin; Odra-Świdnica, Wrocław, Opole; Odra-Gorzów Wielkopolski; Odra-Zielona Góra; Odra-Jelenia Góra*). Celem kontroli było w szczególności sprawdzenie, czy stwierdzone w 2007 roku uchybienia dotyczące realizacji obowiązków programowych określonych w koncesjach zostały usunięte.

Wszystkie programy z grupy Odra mają w koncesjach wpisane obowiązki dotyczące tematyki lokalnej, co jest podstawowym zadaniem koncesjonariusza. Udział tematyki lokalnej, realizowanej poprzez różne formy i rodzaje audycji, powinien stanowić nie mniej niż 70% czasu nadawania programu w ciągu miesiąca w godzinach 6.00-23.00, w tym nie mniej niż 1 godzinę dziennie powinny stanowić audycje premierowe o tematyce lokalnej.

Przeprowadzona kontrola tych programów wykazała, że były realizowane obowiązki określone w koncesji. W stosunku do 2007 roku programy działające w grupie Odra, poprzez modyfikację oferty programowej, dostosowały się do warunków koncesji. W monitorowanych programach udział tematyki lokalnej stanowił od 92 do 100% czasu

antenowego (średnio w pięciu programach 95%) w dziennym programie. Audycje premierowe poświęcone problemom lokalnym, zajmowały w tych programach od 1 do 1,5 godziny dziennie.

Realizacja w telewizyjnych programach koncesjonowanych o zasięgu lokalnym przepisów art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

3.24 W 2008 roku KRRiT skontrolowała pod względem wymaganego udziału w programach piosenki polskiej wszystkich nadawców rozpowszechniających programy telewizyjne o zasięgu lokalnym (8 programów). Wszyscy nadawcy programów tej kategorii realizowali obowiązek wynikający z art. 15 ust. 2. Szczegółowe dane przedstawia tabela poniżej.

Tabela nr 14 Programy telewizyjne o zasięgu lokalnym - realizacja art. 15 ust. 2 ustawy w 2008 roku

Nazwa programu	Utwory słowno-muzyczne wykonywane w języku polskim w kwartalnym czasie nadawania utworów słowno-muzycznych w programie (%)			
	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał
Niezależna Telewizja Lokalna Radomsko	66	43	39	42
TV Odra - Jelenia Góra	-	100	100	100
TV Odra - Zielona Góra	-	-*	100	100
TV Odra - Świdnica, Wrocław, Opole	-	-	-	-
TV Odra - Głogów, Legnica, Lubin	100	100	100	100
TV Odra - Gorzów Wielkopolski	-	-	-	-
Łużyce	40	33	33	36
Telewizja TVT (Żory)	33	39	33	42

*Znak „-” oznacza, że w danym kwartale w programie nie nadawano w ogóle utworów słowno-muzycznych, ani w języku polskim, ani obcojęzycznych.

Wyłącznie polskie utwory nadawano w programach: TV ODRA-Głogów, Legnica, Lubin (przez cały ubiegły rok), TV ODRA-Jelenia Góra (przez trzy kwartały) oraz w programie TV ODRA-Zielona Góra (przez dwa ostatnie kwartały). Nie emitowano żadnych utworów słowno-muzycznych w programach: TV ODRA-Świdnica, Wrocław, Opole i TV ODRA-Gorzów Wielkopolski (przez cały rok) oraz w programie TV ODRA-Zielona Góra (w drugim i trzecim kwartale) i w programie TV ODRA-Jelenia Góra (w pierwszym kwartale).

Realizacja w programach telewizyjnych przepisów art. 15 ust. 1 i 3 oraz art. 15a ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji

Telewizja koncesjonowana

3.25 W 2008 roku KRRiT przeprowadziła kontrolę 53 telewizyjnych programów koncesjonowanych, pod kątem realizacji w tych programach obowiązków, wynikających z art. 15 ust. 1 i 3 oraz 15a ustawy oraz rozporządzenia KRRiT z 4 listopada 2004 roku. Podstawą kontroli były sprawozdania nadawców, przysyłane do KRRiT, zgodnie z rozporządzeniem KRRiT z 20 września 2005 roku.

Wszystkie programy koncesjonowane naziemne, zarówno o zasięgu ogólnokrajowym (Polsat), ponadregionalnym (TVN, PULS, TV4), jak też lokalnym (Niezależna Telewizja Lokalna (NTL), TV Odra – Jelenia Góra, TV Odra – Zielona Góra, TV Odra - Świdnica, Wrocław, Opole, TV Odra - Głogów, Legnica, Lubin, TV Odra – Gorzów Wielkopolski, Telewizja TVT, Telewizja Lubąń – Bolesławiec (po zmianie nazwy Łużyce), realizowały wszystkie obowiązki, określone w art. 15 ust. 1 i 3 oraz art. 15a ustawy.

Większość koncesjonariuszy, rozpowszechniających programy drogą satelitarną w 2008 roku realizowało obowiązki ustawowe, dotyczące wymaganego udziału w programie audycji europejskich, wytworzonych pierwotnie w języku polskim, audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych oraz wytworzonych przez producentów niezależnych w przeciągu nie więcej niż 5 lat przed rozpowszechnieniem w programie. W 23 programach KRRiT stwierdziła odstępstwa od przepisów ustawy – wyżej wymienione kategorie audycji miały udział niższy od wymaganego. W tych przypadkach Przewodniczący KRRiT wezwał koncesjonariuszy do realizacji wymagań, wynikających w tym zakresie z ustawy.

Porównując średnie za lata 2007-2008 znaczący wzrost udziału odnotowano w niektórych programach w następujących kategoriach audycji:

- audycji europejskich w programie TV Biznes (z 34% do 88%),
- audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim również w programie TV Biznes (z 34% do 88%),
- audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych w programach: TV Odra – Głogów, Legnica, Lubin (z 2% do 15%); Łużyce (dawniej Studio Lubąń-Bolesławiec; z 7% do 47%); TVN Med. (z 0% do 8%); TVN 24 (z 0,5% do 10%); Edusat (z 12% do 33%); Edusat Bis (z 10% do 39%); Edusat Bis 2 (z 7% do 22%); 4 fun.tv (z 0% do 29%); TV Biznes (z 9% do 24%),
- audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych w okresie 5 lat przed rozpowszechnieniem, w programach: Łużyce (z 3% do 100%); TVN Siedem (z 34% do 73,5%); TVN Med. (z 0% do niemal 100%); TVN 24 (z 75% do 95,5%); Planete (z 47% do 73%); 4 fun.tv (z 0% do 100%); MiniMini (z 34% do 48%); Kuchnia.TV (z 53,5% do 80%).

Z kolei, z porównania danych kwartalnych za lata 2007-2008 wynika, że w kilku programach nastąpił w niektórych kwartałach spadek, poniżej wymaganego ustawowo udziału w następujących kategoriach audycji:

- audycji europejskich w programach: Canal+ Polska w IV kwartale 2008 roku (spadek do 38,2%); Canal+ Żółty Film w IV kwartale 2008 roku (spadek do 39,2%); Planete w IV kwartale 2008 roku (spadek do 38,2%);
- audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim w programach: Polsat Sport Extra w III kwartale 2008 roku (spadek do 24,9%);
- audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych w programach: TVN Lingua w IV kwartale 2008 roku (spadek do 7%); Canal+ Niebieski Sport w I i IV kwartale 2008 roku (spadek odpowiednio do 8,4% i 7,9%);
- audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych w okresie 5 lat przed rozpowszechnieniem, w programach: Edusat Bis w II i IV kwartale 2008 roku (odpowiednio do 40,8% i 27%); ZigZap w I kwartale 2008 roku (spadek do 48,6%).

Z powyższych danych wynika, iż w 2008 roku nastąpił nieznaczny spadek – w porównaniu do 2007 roku - liczby programów, które nie realizują obowiązków określonych w art.15 ust. 1 i 3 oraz art. 15a ust.1 ustawy. Znaczący wzrost realizacji odnotowano jedynie w zakresie udziału audycji europejskich wytworzonych przez producentów niezależnych, natomiast w pozostałych kategoriach audycji udział ten kształtował się na poziomie zbliżonym do 2007 roku.

Kontrola w zakresie art. 18 ust. 4-6 ustawy o radiofonii i telewizji oraz działania KRRiT w celu ochrony małoletnich

3.26 Obowiązki nadawców w zakresie ochrony małoletnich widzów reguluje art. 18 ustawy oraz rozporządzenie KRRiT z 23 czerwca 2005 roku *w sprawie kwalifikowanie audycji lub innych przekazów mogących mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich oraz audycji lub innych przekazów przeznaczonych dla danej kategorii wiekowej małoletnich, stosowania symboli graficznych i formuł zapowiedzi*. Obowiązkiem nadawców jest dokonywanie kwalifikacji audycji lub innych przekazów do odpowiedniej kategorii wiekowej, opatrywanie ich stosownymi symbolami ostrzegawczymi oraz przestrzeganie tzw. pory chronionej (godz. 6.00 – 23.00), kiedy to nie można nadawać treści mogących mieć szkodliwy wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój dzieci i młodzieży.

KRRiT, kontrolując w 2008 roku stopień realizacji przez nadawców przepisów dotyczących ochrony małoletnich, przeprowadziła monitoringi trzech programów telewizyjnych (każdy na próbie jednego tygodnia) oraz 53 wydania wybranych rodzajów audycji (magazyny i reportaże interwencyjne, audycje typu talk show). KRRiT dokonała również oceny jakościowej i ilościowej audycji (103 wydania), które nadawcy telewizyjnych programów naziemnych (publiczni i koncesjonowani) zakwalifikowali, jako przeznaczone dla dzieci i młodzieży.

Wyniki kontroli przestrzegania przez nadawców przepisów chroniących małoletnich przed szkodliwymi dla nich treściami

3.27 W 2008 roku skontrolowano tygodniowe próby trzech programów (każdorazowo 168 godzin): TV4 (wyemitowany w okresie 29 marca – 4 kwietnia 2008 roku), SUPERSTACJA (nadany w dniach 23-29 czerwca 2008 roku) oraz KINO POLSKA (z okresu 8 - 15 września 2008 roku). Przyczyną podjęcia kontroli były naruszenia, obserwowane przez KRRiT w latach poprzednich oraz kontrola, czy nadawcy ci zareagowali na interwencje Przewodniczącego KRRiT i dostosowali swoje programy do obowiązujących przepisów w tym zakresie.

W ramach kontroli wybranych rodzajów audycji, KRRiT przeprowadziła monitoring pięciu cyklicznych magazynów interwencyjnych (łącznie 40 wydań): *Celownik* (TVP 1), *Sprawa dla reportera* (TVP 1), *Magazyn Ekspresu Reporterów* (TVP 2), *Uwaga* (TVN), *Interwencja* (Polsat), nadanych w okresie 20 maja – 26 czerwca 2008 roku oraz 13 wydań audycji typu talk show z cyklu *Rozmowy w toku* (TVN), nadanych w okresie 8 – 12 września oraz 24 września – 3 października 2008 roku. Powodem kontroli wymienionych rodzajów audycji były stwierdzone w 2007 roku nieprawidłowości w ich oznakowywaniu oraz skargi telewidzów, wpływające do KRRiT.

Podstawą analizy i oceny oferty kierowanej do dzieci i młodzieży, były audycje nadane w okresie 29 września – 5 października 2008 roku, wytypowane przez nadawców następujących programów: TVP1, TVP2, POLSAT, TV4, PULS. Monitoringiem miał być objęty również program TVN, ale nadawca przekazał informację, że w okresie od 29 września do 5 października 2008 roku nie nadawał audycji dla dzieci i młodzieży. Łącznie analizie poddano 63 tytuły (103 wydania) audycji adresowanych do dzieci i młodzieży. Były to: seriale, filmy animowane, filmy familijne, audycje rozrywkowe, edukacyjne, sportowe, muzyczne.

Oferta programowa kierowana do małoletnich widzów była bardzo różnorodna. Większość nadanych pozycji to audycje wartościowe, poszerzające wiedzę o świecie, wiedzę szkolną, jak też wspierające rozwój duchowy i emocjonalny małoletnich. Najmłodsi widzowie z wielu audycji mogli czerpać pozytywne wzorce, uczyć się właściwych postaw i zachowań, korzystać ze wskazówek, jak radzić sobie z charakterystycznymi dla ich wieku trudnościami (np. rozstania z rodzicami, co robić gdy nie jesteśmy dobrzy w jakiejś dziedzinie). Starsi natomiast mogli zarówno poszerzać wiedzę, jak też uczyć się sposobów radzenia sobie z problemami, dotyczącymi wieku dojrzewania (np. komunikacji z rodzicami, rówieśnikami). Niektóre z audycji dodawały otuchy, pokazywały co w życiu naprawdę się liczy - ważna jest przyjaźń, uczciwość, pracowitość i dążenie do realizacji swoich marzeń, dorośli mogą być sprzymierzeńcami i warto się z nimi liczyć, i korzystać z ich życiowej mądrości.

Wśród audycji określonych przez nadawców, jako przeznaczone dla dzieci i młodzieży, najwięcej było audycji dla widzów najmłodszych (do 7 roku życia). W ofercie tej widać pewną prawidłowość: audycje dla dzieci młodszych (do 7 roku życia) nadawała głównie telewizja publiczna. Natomiast programy koncesjonowane miały bogatszą ofertę dla dzieci od 12 roku życia. We wszystkich monitorowanych programach najuboższa była oferta dla starszej młodzieży (od lat 16). W porównaniu z analogicznym monitoringiem prowadzonym w 2006 roku widoczna jest znaczna poprawa, w zakresie jakościowym i ilościowym oferty adresowanej do małoletnich. Była ona bogatsza pod względem ilościowym. W monitorowanym okresie były już obecne w programach audycje przeznaczone dla starszej młodzieży (od lat 16), czego nie było w programach monitorowanych w 2006 roku. Nadal najbogatszą ofertę dla dzieci i młodzieży ma telewizja publiczna. Stosowane przez nadawców oznakowanie, z punktu widzenia ochrony małoletnich było z reguły prawidłowe. Nadane audycje w większości nie zawierały elementów szkodliwych i zagrażających ich rozwojowi.

W wyniku wszystkich wykonanych monitoringów stwierdzono poniższe nieprawidłowości:

- dokonywanie błędnej kwalifikacji audycji do kategorii wiekowych, tj. zaniżanie tych kategorii. Dotyczy to: serialu *Włatcy Móch*, emitowanego w TV4; bajki *Mamo, czy kury potrafią mówić?* i *Podstęp Boruty* oraz dokumentu *Enigma* w Kino Polska; jednego wydania magazynu *Uwaga* (TVN) i *Interwencja* (POLSAT); czterech odcinków *Rozmów w toku* (TVN); jednego odcinka bajki *Yin Yang Yo!* i serialu *Power Ranger*, nadanych w POLSACIE oraz trzech odcinków serialu animowanego *Flinstonowie*, nadanego w programie Puls;
- naruszanie przez nadawców zasady czasu chronionego - dotyczy serialu *Włatcy Móch* w TV 4 oraz czterech odcinków z cyklu *Rozmowy w toku*, nadawanego w TVN;
- nie wszystkie audycje i inne przekazy (autopromocja), które nadawcy zobowiązani są oznakowywać zostały opatrzone symbolami graficznymi (w SUPERSTACJI);

- brak kwalifikowania poszczególnych wydań danej audycji, zgodnie z ich treścią, do odpowiednich kategorii wiekowych. Często praktyką nadawców jest kwalifikowanie całego cyklu audycji do danej kategorii wiekowej, bez względu na zawartość poszczególnych odcinków (dotyczy *Rozmów w toku*; bajki *Yin Yang Yo!* i serialu *Power Ranger*, nadanego w POLSACIE; serialu animowanego *Flinstonowie*, nadanego w programie Puls).

Działania KRRiT podjęte wobec nadawców w związku ze stwierdzonymi naruszeniami w zakresie ochrony małoletnich

3.28 W przypadku stwierdzenia naruszenia art. 18 ustawy lub rozporządzenia KRRiT, czyli narażenia małoletniego na kontakt z treściami, które mogły zagrozić jego prawidłowemu rozwojowi, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, wykorzystując przewidziane prawem środki, podejmuje działania mające na celu wyegzekwowanie przestrzegania prawa przez nadawcę, a tym samym rzeczywistą i skuteczną ochronę małoletnich widzów.

W 2008 roku interwencja KRRiT dotyczyła programów: SUPERSTACJA, Kino Polska, TV4.

Koncesjonariusz programu SUPERSTACJA, był już dwukrotnie wzywany do zaniechania działań niezgodnych z obowiązującym prawem. Po raz pierwszy, po monitoringu przeprowadzonym w 2006 roku (próba 14 – 20 października), wezwaniem Przewodniczącego KRRiT do natychmiastowego dostosowania działalności do obowiązującego prawa. Powtórnie, decyzją nr DK – 193/2008 (próba 18 – 24 kwietnia 2007 roku), nakazującą zaniechanie działań sprzecznych z zasadą ochrony małoletnich. Obie interwencje KRRiT nie skłoniły jednak nadawcy do wprowadzenia zmian i w konsekwencji Przewodniczący KRRiT wydał decyzję o nałożeniu kary za naruszenia art. 18 ust. 5b ustawy o radiofonii i telewizji oraz § 5 ust. 2 i 3 oraz § 7 rozporządzenia.

Przewodniczący KRRiT po nieprawidłowościach, stwierdzonych w programie Kino Polska, biorąc pod uwagę poprawę w realizacji przepisów, dotyczących ochrony małoletnich zażądał od nadawcy bardziej starannego i skrupulatnego kwalifikowania audycji i innych przekazów do poszczególnych kategorii wiekowych.

Natomiast spółkę Polskie Media SA - nadawcę programu TV4 - Przewodniczący KRRiT, korzystając z prawnej możliwości stopniowania postępowania, wezwał do dostosowania programu do przepisów regulujących ochronę małoletnich i usunięcia stwierdzonych naruszeń.

Badania odbioru programów radiowych i telewizyjnych

3.29 Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji – zgodnie z zadaniami ustawowymi – analizuje dane dotyczące odbioru programów radia i telewizji (art. 6 ust. 2 pkt 5 ustawy).

W 2008 roku – podobnie jak w latach poprzednich - KRRiT realizowała to zadanie, korzystając z wyników badań telemetrycznych prowadzonych przez AGB Nielsen Media Research oraz jedyne, dostępne na rynku badania radiometrycznego firmy SMG/KRC Millward Brown. Badania te pokazują wielkość widowni i audytorium programów poszczególnych stacji i pojedynczych audycji w ich ramach (telewizja) lub poszczególnych pasm programowych w ciągu dnia (radio). Pozwalają także na prowadzenie analiz przekrojowych w dłuższych okresach czasowych, umożliwiając śledzenie tendencji i zmian na

ryнку nadawców. Można więc na ich podstawie formułować prognozy krótko i długoterminowe, dotyczące kierunku rozwoju nadawców.

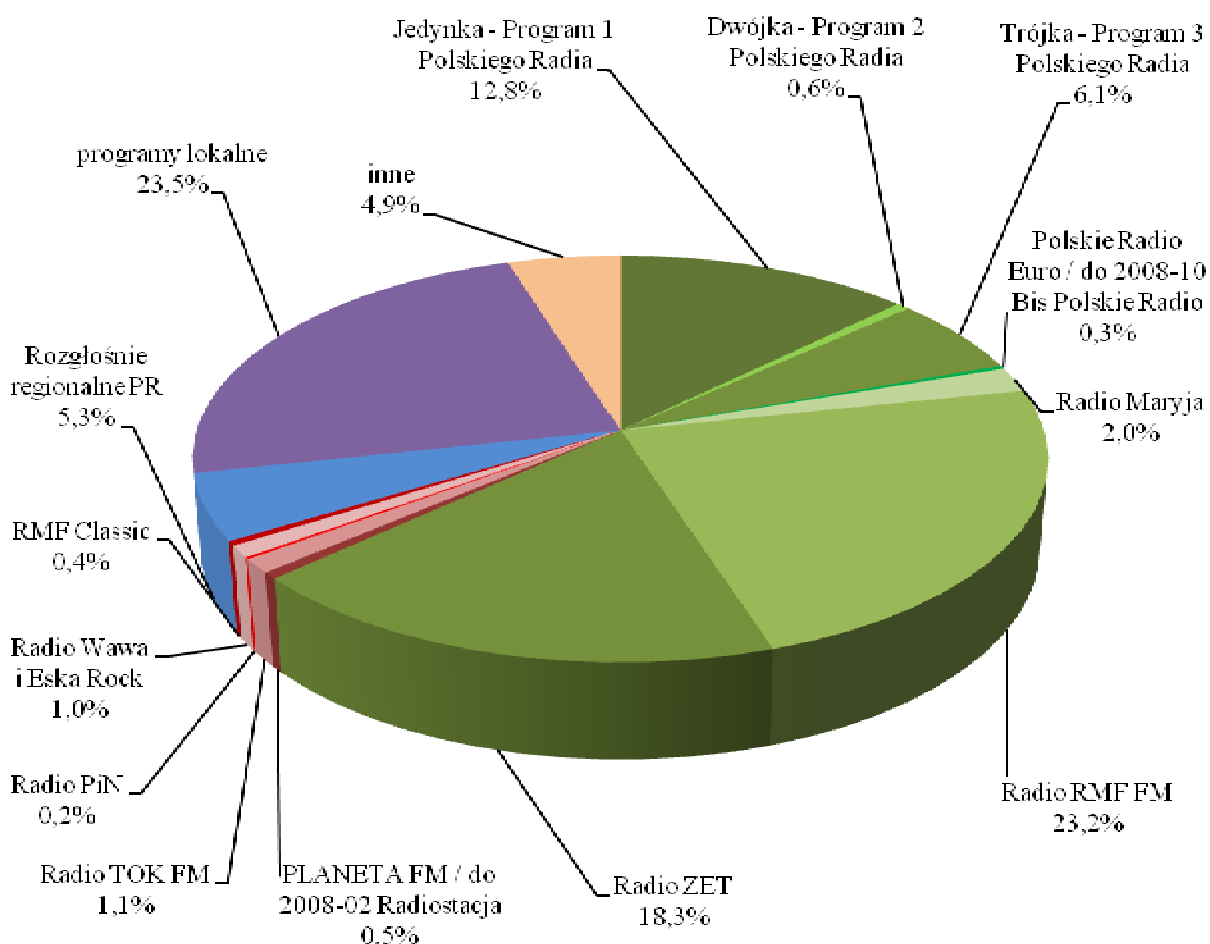
KRRiT systematycznie prowadzi analizy, dotyczące badania wielkości widowni i audytorium nadawców radiowych i telewizyjnych, zarówno publicznych jak i koncesjonowanych. W 2008 roku przeprowadziła pod tym kątem analizę wszystkich stacji naziemnych, tj. o zasięgu ogólnokrajowym, ponadregionalnym, regionalnym i lokalnym. Wyniki tych analiz obrazowały sytuację programów pod względem widowni telewizyjnej i audytorium radiowego oraz określały pozycje poszczególnych nadawców na rynku mediów.

Programy radiowe

3.30 W 2008 roku programów radiowych słuchało 76,7% Polaków, poświęcając na to średnio 4 godziny i 40 minut dziennie. Udział w rynku poszczególnych programów przedstawiono na wykresie poniżej. Programom radiofonii publicznej przypadł 25% udział w rynku, w tym 5,3% udziału stanowiły programy regionalne. Udział programów koncesjonowanych wyniósł 70,1%, w tym udział programów ogólnopolskich 43,5%, ponadregionalnych 3,1%, zaś o zasięgu lokalnym 23,5%.

Największą popularnością wśród słuchaczy cieszyły się programy ogólnopolskie, które łącznie objęły 63,2% udziału w rynku. Wśród nich najchętniej słuchane były RMF FM, Radio ZET, Program 1 PR SA oraz Program 3 PR SA. Najbardziej popularnym programem o charakterze ponadregionalnym było Radio TOK FM.

Wykres nr 9 Struktura rynku radiowego w 2008 roku

W porównaniu z 2007 rokiem zmniejszył się udział w rynku programów ogólnopolskich i ponadregionalnych, natomiast wzrósł udział programów regionalnych oraz programów o zasięgu lokalnym. Wśród programów ogólnopolskich swój udział w rynku zwiększyły jedynie Radio RMF FM (o 0,7 pkt. proc.) oraz Program 3 PR SA (0,1 pkt. proc.). Pozostałe programy odnotowały spadek. Największy dotyczył Radia ZET, którego udział w rynku zmalał o blisko 1 pkt. proc.

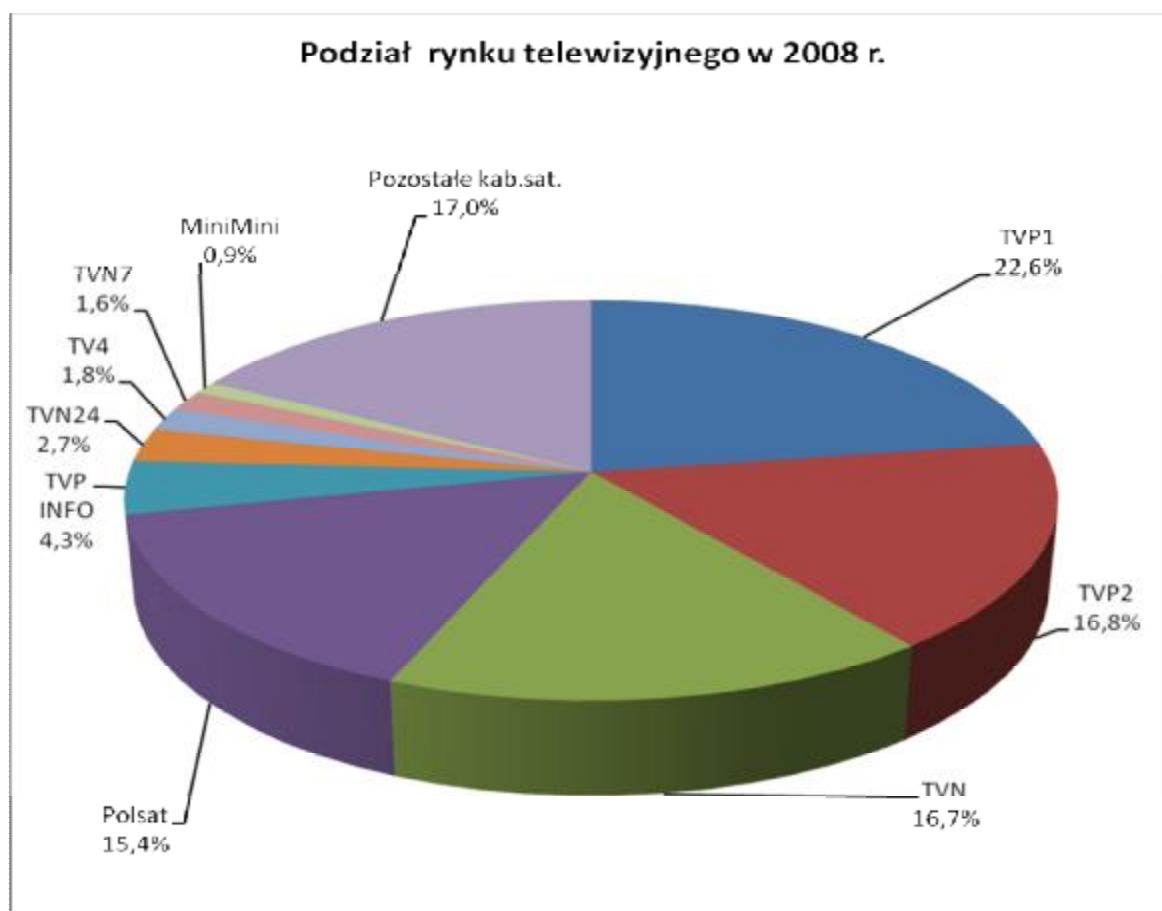
Programy telewizyjne³⁶

3.31 W 2008 roku czas oglądania telewizji wyniósł 3 godziny 52 minuty dziennie. Oznacza to, że statystyczny Polak spędzał przed telewizorem średnio o 9 minut mniej niż rok wcześniej (w 2007 roku - 4 godziny 1 min.).

Najchętniej oglądanymi w 2008 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, były programy telewizji publicznej. Na pierwszym miejscu pod względem udziału w widowni pozostał Program 1, na drugim Program 2 Telewizji Polskiej SA. Następne w kolejności pod względem udziału w widowni były telewizja TVN i Polsat.

Jak wynika z analizy danych TVP1 była niekwestionowanym liderem, a w znacznej odległości za nią (prawie 6 pkt. proc. przewagi nad pozostałymi stacjami), na zbliżonym poziomie udziałów rywalizowały trzy stacje: TVP2, Polsat i TVN. Pozostałe stacje osiągały udziały zdecydowanie mniejsze.

Wykres nr 10 Podział rynku telewizyjnego w 2008 r.

³⁶ Na podstawie danych telemetrycznych AGB NMR – badania na reprezentatywnej próbie ludności Polski powyżej 4 roku życia

W 2008 roku największe stacje naziemne TVP 1, TVP 2, TVN i Polsat zajmowały łącznie 71,5% rynku. Na resztę programów przypadło w sumie ok. 28,5%. Podobnie, jak w latach ubiegłych, wymienione programy naziemne odgrywały pierwszoplanową rolę na rynku, chociaż ich udział ogółem sukcesywnie zmniejszał się na rzecz mniejszych stacji – przed rokiem 74,5%, dwa lata temu 77%, trzy lata temu 78%.

Wśród analizowanych programów telewizyjnych w 2008 roku powiększyły udziały w rynku programy TVN i PULS. Na tym samym poziomie co w 2007 roku pozostawały udziały TVP Polonia. Udziały pozostałych programów spadły (Program 1 TVP SA, Program 2 TVP SA, TVP INFO, POLSAT, TV 4). Spośród stacji o mniejszym udziale w rynku należy podkreślić spadek udziału TVN 24. Podobnie, jak w latach ubiegłych, tendencję wzrostową odnotował sektor telewizji satelitarno-kablowych ogółem.

Jak wynika z analizy struktury widowni pod względem wieku, programy koncesjonowane oglądane były głównie przez osoby młode lub w średnim wieku, natomiast programy telewizji publicznej przez osoby starsze. Z analizy struktury wykształcenia osób oglądających omawiane programy wynika, że wśród widzów telewizji publicznej, w porównaniu do programów koncesjonowanych, dominował wskaźnik osób z wykształceniem wyższym.

IV. KONTROLA DZIAŁALNOŚCI REKLAMOWEJ I SPONSORSKIEJ NADAWCÓW

Udział reklam w programach radiowych i telewizyjnych

4.1 W 2008 roku, podobnie jak rok wcześniej, najwięksi telewizyjni nadawcy komercyjni wykorzystali niemal cały, dopuszczony przepisami limit, tzn. 12 minut w godzinie i 15% udział reklamy w dziennym czasie nadawania (w przypadku reklamy nadawanej łącznie z telesprzedażą - 20%). Udział reklamy w programie telewizji publicznej nadal jest mniejszy niż w telewizjach komercyjnych. Wynika to m.in. z tego, że ustawa o radiofonii i telewizji zakazuje nadawcy publicznemu na przerywanie audycji w celu nadania reklamy.

Tabela nr 15 Udział reklam w programie największych nadawców telewizyjnych

Nadawca	udział reklam w programie	
	2007 r.	2008 r.
TVP 1	10,00%	9,42%
TVP 2	9,74%	9,48%
POLSAT	14,91%	15,84%
TVN	14,57%	13,82%
TV 4	15,03%	16,12%

Dane AGB Nielsen Media Research

Tabela nr 16 Udział reklam w programie największych nadawców radiowych

Nadawca	udział reklam w programie	
	2007 r.	2008 r.
Polskie Radio Program I	1,62%	1,30%
Polskie Radio Program II	0,13%	0,19%
Polskie Radio Program III	2,28%	2,20%
Polskie Radio EURO (d. BIS)	0,22%	0,10%
Radio RMF FM	3,94%	4,56%
Radio ZET	4,80%	5,96%

Dane uzyskane od nadawców

Udział reklam wyemitowanych przez Polskie Radio SA w 2008 roku uległ niewielkiemu zmniejszeniu w porównaniu z 2007 rokiem. Natomiast ogólnopolscy nadawcy komercyjni - Radio RMF FM oraz Radio ZET - odnotowali wzrost udziału reklam w nadawanym programie (Radio Zet o 1,16%).

Tabela nr 17 Udział reklam w programach rozgłośni regionalnych radia publicznego

Nadawca	udział reklam w programie	
	2007 r.	2008 r.
PR Białystok	1,91%	2,42%
PR Bydgoszcz (PiK)	2,17%	2,88%
PR Gdańsk	3,99%	4,23%
PR Katowice	2,49%	3,37%
PR Kielce	1,43%	1,81%
PR Koszalin	0,94%	1,24%
PR Kraków	1,76%	2,20%
PR Lublin	1,71%	1,80%
PR Łódź	1,20%	1,07%
PR Olsztyn	1,71%	1,47%
PR Opole (PRO FM)	4,28%	5,13%
PR Poznań (Merkury)	3,44%	2,15%
regionalny		3,81%
miejski		0,50%
PR Rzeszów	1,29%	1,69%
PR Szczecin	1,00%	1,29%
PR Warszawa (RdC)	1,23%	1,43%
PR Wrocław	3,02%	3,27%
regionalny	3,12%	3,19%
miejski	2,93%	3,34%
PR Zielona Góra (Zachód)	1,92%	3,02%
regionalny	3,45%	4,17%
miejski Zielona Góra	1,62%	2,19%
miejski Gorzów Wlkp.	0,70%	2,71%

Dane uzyskane od nadawców

W zdecydowanej większości rozgłośni regionalnych radia publicznego udział reklamy w programie wyemitowanym w 2008 roku jest wyższy niż w roku poprzednim.

KRRiT w 2008 roku, po planowej kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej, dokonała analizy materiałów poemisyjnych oraz danych liczbowych (za 2007 rok) przesłanych przez nadawców radiowych. Zgodnie z tymi informacjami, łącznie 196 nadawców koncesjonowanych (bez Radia ZET i Radia RMF FM) wyemitowało 52 472 godz. reklam. Średnio na jednego nadawcę w 2007 roku przypadało 268 godz. czasu przeznaczonego na reklamę. Najwięcej reklam wyemitowało radio ESKA Wrocław – 753 godziny, co daje 8,59 % rocznego udziału reklamy w nadawanym programie.

Szczegółowe wyniki z kontroli znajdują się na stronie internetowej <http://www.krrit.gov.pl/>, w zakładce *Kontrola nadawców*.

Wyniki kontroli działalności reklamowej i sponsorskiej nadawców

Nadawcy publiczni

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w Telewizji Polskiej SA

4.2 W wyniku podjętych działań interwencyjnych stwierdzono w programach telewizji publicznej następujące naruszenia przepisów regulujących działalność reklamową i sponsorską:

- emisję w czasie ustawowo chronionym (6.00-23.00) reklamy zagrażającej fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich (naruszenie art. 16 b ust. 3 pkt 4 ustawy) – TVP 1 i TVP 2 (reklama cukierków HALLS);
- emisję reklamy, zawierającej treści dyskryminujące ze względu na płeć (naruszenie art. 16 b ust. 3 pkt 2 ustawy) – TVP 1, TVP 2 i TVP 3 (reklama telefonii komórkowej MOBILKING);
- emisję reklamy zakładów wzajemnych (naruszenie art. 16 b ust. 1 pkt 5 ustawy) – TVP 1 i TVP 2 (reklama Zakładów Bukmacherskich FORTUNA);
- emisję reklamy, zagrażającej fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich (naruszenie art. 16 b ust. 3 pkt 4 ustawy) – TVP 1 (reklama SIMPLUS emitowana w sąsiedztwie programu dla dzieci);
- nieprawidłowe oznaczenie sponsorskie (LUKAS BANK) w audycji FAMILIADA (naruszenie art. 17 ust. 1 i 4 ustawy) – TVP 2.

Po stwierdzeniu ww. nieprawidłowości Przewodniczący KRRiT, na podstawie art. 10 ust. 2 i 3 ustawy, skierował wezwania do natychmiastowego zaprzestania emisji powyższych przekazów oraz przesłania wyjaśnień, dotyczących przyczyn powstania tych nieprawidłowości.

W wyniku innych skarg w związku z emisją reklam, które naruszały dobre obyczaje lub promowały zachowania niebezpieczne podjęto następujące działania:

- postępowanie wbrew przepisom BHP osób, występujących w reklamie samochodu CITROEN BERLINGO - skarga zgłoszona przez Zastępcę Głównego Inspektora Pracy (TVP 1, TVP 2, TVP 3). KRRiT przekazała skargę do Rady Reklamy, która oddaliła zarzuty;
- postępowanie wbrew przepisom BHP osób, występujących w reklamie zupy WINIARY- skarga zgłoszona przez Zastępcę Głównego Inspektora Pracy (TVP 1, TVP 2, TVP 3). KRRiT poinformowała nadawcę o zastrzeżeniach Głównego Inspektora Pracy;
- reklama auta FIAT 500, zdaniem autorów skarg, sprzeczna z dobrymi obyczajami, a przez to naruszająca art.16 ust. 1 pkt 1 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji – (TVP1, TVP2, TVP3). Prezes UOKiK, do którego zwrócił się Przewodniczący KRRiT o stanowisko, nie potwierdził naruszenia przepisów, natomiast Rada Reklamy uznała tę reklamę za sprzeczną z dobrymi obyczajami, z uwagi na wykorzystanie ważnych wydarzeń, postaci i miejsc do celów komercyjnych.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w programach radiofonii publicznej

4.3 W 2008 roku kontrolą w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej objęto 25 programów Polskiego Radia. Skontrolowano 4 programy ogólnopolskie: Program I, Program II, Program III, Radio BIS (od listopada 2008 roku Radio Euro) oraz 17 programów regionalnych rozgłośni Polskiego Radia (z uwzględnieniem 4 programów miejskich – w Poznaniu, we Wrocławiu, Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim).

W programach radiofonii publicznej stwierdzono następujące naruszenia przepisów, dotyczących działalności reklamowej i sponsorskiej:

- audycje sponsorowane, w których zachęcano do zakupu towarów sponsora (naruszenie art. 17 ust. 4 ustawy) – w programach miejskich (Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski) Regionalnej Rozgłośni PR w Zielonej Górze;
- reklama ukryta (naruszenie art.16c ustawy) – w programach regionalnych rozgłośni PR w Rzeszowie oraz w Zielonej Górze;
- zbyt wiele informacji o sponsorze (naruszenie art. 17 ust. 1 ustawy) – w programach miejskich (Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski) Regionalnej Rozgłośni PR w Zielonej Górze;
- zapowiedzi sponsorskie informujące, że sponsorem audycji jest produkt – marka (naruszenie art. 4 pkt 7 ustawy) - w programie Regionalnej Rozgłośni PR w Białymstoku;
- nieprawidłowości w ewidencji wyemitowanych reklam (naruszenie § 8 rozporządzenia KRRiT z 3 czerwca 2004 roku w *sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych*) – w programach miejskich (Gorzów Wielkopolski i Wrocław) regionalnych rozgłośni PR w Zielonej Górze oraz Wrocławiu.

Nadawcy, u których stwierdzono ww. naruszenia zostali wezwani do natychmiastowego dostosowania działalności do obowiązujących przepisów, a także przesłania wyjaśnień.

W 2008 roku, w porównaniu do wyników kontroli w 2007 roku, zwiększyła się liczba naruszeń przepisów ustawy o radiofonii i telewizji w zakresie reklamy i sponsoringu. W 2007 roku tylko u jednego nadawcy publicznego stwierdzono naruszenie tych przepisów, polegające na emisji audycji sponsorowanej, w której zamieszczono zachętę do zakupu towarów sponsora.

Nadawcy koncesjonowani

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną

4.4 Podobnie, jak w przypadku nadawców publicznych, również do nadawców koncesjonowanych, u których stwierdzono nieprawidłowości w zakresie emisji reklam, Przewodniczący KRRiT skierował wezwania do natychmiastowego zaprzestania działań sprzecznych z prawem oraz przesłania wyjaśnień.

Nieprawidłowości takie same, jak w programach TVP SA, zostały stwierdzone w następujących programach telewizji koncesjonowanych, rozprowadzających program drogą naziemną i satelitarną:

- POLSAT (reklama cukierków HALLS);
- TVN, TVN SIEDEM, POLSAT, POLSAT SPORT, POLSAT SPORT EXTRA, POLSAT 2, TV4, SUPERSTACJA (reklama telefonii komórkowej MOBILKING).

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej w telewizjach kablowych

4.5 W 2008 roku przeprowadzono planową kontrolę działalności reklamowej i sponsorskiej prowadzonej w 81 lokalnych programach nadawców telewizji kablowej. W minionym roku nie wpłynęły skargi na działalność reklamową i sponsorską tych nadawców. Planowane kontrole objęły w pierwszej kolejności koncesjonariuszy, którzy w drugim półroczu 2007 roku otrzymali pierwszą koncesję i powinni rozpocząć nadawanie własnego programu w okresie do 3 miesięcy od jej udzielenia oraz nadawców niekontrolowanych w latach 2004-2005. Następnie kontroli poddano koncesjonariuszy niekontrolowanych w latach 2006-2007, a także koncesjonariuszy w stosunku, do których kontrola prowadzona w latach 2006-2007 wykazała naruszenia.

Kontrola wykazała, że 6 z wybranych do kontroli nadawców nie prowadzi działalności programowej. Dopiero w wyniku kontroli nadawcy ci poinformowali KRRiT o nieuruchomieniu działalności w związku z otrzymaną koncesją, bądź o trwałym zaprzestaniu rozpowszechniania programu.

Stwierdzono w trakcie kontroli, że najczęściej powtarzały się następujące uchybienia:

- brak ewidencji reklam i telesprzedaży lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji (33 nadawców);
- brak lub niewłaściwe oznaczenie przekazów reklamowych (19 nadawców);
- przekroczenie dopuszczalnego czasu nadawania reklam (11 nadawców);
- nadawanie reklamy ukrytej (9 nadawców);
- brak ewidencji sponsorowanych audycji lub nieprawidłowe prowadzenie ewidencji (6 nadawców);
- przekroczenie dopuszczalnego czasu wskazania sponsora audycji (5 nadawców);
- niewłaściwe sponsorowanie audycji (3 nadawców);
- brak należytej archiwizacji programu (8 nadawców).

W 2008 roku nie stwierdzono, w przeciwieństwie do lat ubiegłych, przypadków reklamy napojów alkoholowych i reklamy usług medycznych.

Kontrola działalności reklamowej i sponsorskiej koncesjonowanych nadawców radiowych

4.6 W 2008 roku planową kontrolą w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej objęto 223 programy, emitowane przez koncesjonowanych nadawców radiowych. Stwierdzono następujące naruszenia:

- niewłaściwie oznaczone reklamy (art. 16 ust. 1 ustawy) – 6 nadawców;
- reklama usług medycznych (art. 16b ust.1 pkt 3 ustawy w związku z ustawą o zakładach opieki zdrowotnej) – 1 nadawca;
- reklama ukryta (naruszenie art.16 c ustawy) – 12 nadawców;

- zapowiedzi sponsorskie, które zachęcały do zakupów towarów sponsora (art. 17 ust. 4) – 8 nadawców;
- zapowiedzi sponsorskie informujące, że sponsorem audycji jest produkt – marka (art. 4 pkt 7) – 3 nadawców;
- brak archiwizacji programu (art. 20 ust.1) – 1 nadawca.

W trakcie kontroli stwierdzono również u 33 (13,4%) nadawców radiowych naruszenie przepisów, wynikających z rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu prowadzenia działalności reklamowej i telesprzedaży w programach radiowych i telewizyjnych oraz rozporządzenia KRRiT w sprawie sposobu sponsorowania audycji lub innych przekazów.

Większość z powyższych naruszeń polegała na nieprawidłowym prowadzeniu ewidencji reklam i audycji sponsorowanych.

Do wszystkich nadawców, u których stwierdzono nieprawidłowości, Przewodniczący KRRiT skierował wezwania do bezzwłocznego dostosowania działalności reklamowej i sponsorskiej do obowiązujących przepisów, a także zobowiązał nadawców do przestania wyjaśnień.

Decyzje o ukaraniu nadawców za naruszenia przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej

Za naruszenia przepisów w zakresie działalności reklamowej i sponsorskiej Przewodniczący KRRiT nałożył w 2008 roku 5 kar finansowych. Kary te wynoszą łącznie 97 300 zł i stanowią w całości dochód budżetu państwa.

Wykaz kar nałożonych w 2008 roku przez Przewodniczącego KRRiT za nieprzestrzeganie przepisów regulujących reklamę i sponsoring znajduje się w rozdziale I Sprawozdania.

V. DZIAŁALNOŚĆ KRAJOWEJ RADY RADIOFONII I TELEWIZJI W ZAKRESIE OPŁAT ABONAMENTOWYCH I POZAABONAMENTOWYCH

Podstawy prawne

5.1 Opłaty abonamentowe pobiera się za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych w celu umożliwienia realizacji misji publicznej przez spółki publicznej radiofonii i telewizji. Podstawę prawną stanowi ustawa z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych³⁷, która ustanawia miesięczną opłatę abonamentową w wysokości 5,94 zł za używanie odbiornika radiofonicznego oraz 18,68 zł za używanie odbiornika telewizyjnego lub radiofonicznego i telewizyjnego. Kwoty te są waloryzowane w każdym roku średniorocznym wskaźnikiem cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, ustalonym w ustawie budżetowej.

Odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne podlegają, dla celów pobierania opłat abonamentowych za ich używanie, zarejestrowaniu w placówkach operatora publicznego tj. Poczty Polskiej (art. 5 ust. 1 ww. ustawy). Obowiązek uiszczania opłaty abonamentowej powstaje z pierwszym dniem miesiąca następującego po miesiącu, w którym dokonano rejestracji odbiornika (art. 2 ust. 3 ww. ustawy). W przypadku stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika pobiera się opłatę w wysokości stanowiącej trzydziestokrotność miesięcznej opłaty abonamentowej obowiązującej w dniu stwierdzenia używania niezarejestrowanego odbiornika (art. 5 ust. 3 ww. ustawy).

Kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych oraz obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej prowadzi operator publiczny (art. 7 ust. 1 ww. ustawy). Natomiast nadzór nad kontrolą wykonywania tych obowiązków sprawuje minister właściwy do spraw łączności (art. 7 ust. 2 ww. ustawy).

Środki z pobranych opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w ich uiszczeniu oraz opłat za używanie niezarejestrowanych odbiorników rtv i odsetek w ich uiszczeniu – po potrąceniu umownego wynagrodzenia Poczty Polskiej za usługi związane z poborem opłat – są gromadzone na rachunku bankowym prowadzonym przez Bank Gospodarstwa Krajowego (art. 6 ust. 3 ww. ustawy). Wymienione wyżej środki są przeznaczone wyłącznie na realizację przez nadawców publicznej radiofonii i telewizji misji publicznej, w wysokości nieprzekraczającej wydatków ponoszonych w związku z realizacją tej misji (art. 8 ust.1 ww. ustawy).

Do opłat abonamentowych oraz do opłaty za używanie niezarejestrowanego odbiornika rtv stosuje się przepisy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym (art. 7 ust. 3 ww. ustawy). W przypadku opóźnienia w uiszczaniu opłaty abonamentowej (art. 7 ust. 4 ww. ustawy) naliczane są odsetki w wysokości, jak dla zaległości podatkowych w rozumieniu ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa.

³⁷ Dz. U z 2005 r. Nr 85, poz. 728 i Nr 157, poz. 1314

Na podstawie przepisów ustawy o opłatach abonamentowych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji może określić, w drodze rozporządzenia:

- niższą niż ustalona (art. 3 ust. 1 ww. ustawy o opłatach abonamentowych) wysokość opłat abonamentowych na następny rok kalendarzowy, z uwzględnieniem prognozowanych kosztów realizacji misji publicznej przez spółki radiofonii i telewizji publicznej, możliwości pokrywania kosztów realizacji misji oraz stopnia i sposobu wykorzystania środków w roku ubiegłym;
- zniżki za uiszczanie opłat abonamentowych z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc, uwzględniając prognozowaną liczbę osób korzystających z tych zniżek oraz konieczność zapewnienia pokrycia kosztów realizacji misji³⁸;
- rodzaje dokumentów potwierdzających uprawnienia do zwolnień od opłat abonamentowych oraz wzory oświadczeń o spełnieniu warunków do korzystania z tych zwolnień³⁹.

Sejm RP 13 czerwca 2008 roku uchwalił ustawę o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych, rozszerzając katalog osób zwolnionych z wnoszenia opłat abonamentowych m.in. o osoby:

- a) całkowicie niezdolne do pracy, na podstawie ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych⁴⁰;
- b) które ukończyły 60 lat oraz mają ustalone prawo do emerytury, której wysokość nie przekracza miesięcznie kwoty 50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej;
- c) które mają prawo do korzystania ze świadczeń pieniężnych z tytułu ustawy z 13 marca 2004 roku o pomocy społecznej⁴¹;
- d) spełniające kryteria dochodowe, określone w ustawie z 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych⁴²;
- e) bezrobotne, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy⁴³;
- f) posiadające prawo do zasiłku przedemerytalnego, zgodnie z ustawą z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- g) posiadające prawo do świadczenia przedemerytalnego, zgodnie z ustawą z 30 kwietnia 2004 roku o świadczeniach przedemerytalnych⁴⁴;
- h) wobec których stwierdzono nieważność orzeczenia, na podstawie ustawy z 23 lutego 1991 roku o uznaniu za nieważne orzeczeń wobec osób represjonowanych za działalność na rzecz niepodległego bytu Państwa Polskiego⁴⁵;
- i) wobec których wydano decyzję o internowaniu w związku z wprowadzeniem w Polsce stanu wojennego 13 grudnia 1981 roku.

³⁸ Rozporządzenia obejmujące wymienione delegacje ustawowe zostały wydane 17 maja 2006 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 94, poz. 656), 17 maja 2007 r. (Dz. U. z 2007 r. Nr 119, poz. 818) i 28 kwietnia 2008 r. (Dz. U. z 2008 r. Nr 86, poz. 536)

³⁹ Rozporządzenie z 2 czerwca 2005 r. (Dz. U. z 2005 r. Nr 104, poz. 879, Dz. U. z 2006 r. Nr 181, poz. 1523 i Dz. U. z 2006 r. Nr 119, poz. 818)

⁴⁰ Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.

⁴¹ Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.

⁴² Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992, z późn. zm.

⁴³ Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 i Nr 70, poz. 416

⁴⁴ Dz. U. Nr 120, poz. 1252

⁴⁵ Dz. U. Nr 34, poz. 149, z późn. zm.

Znowelizowana ustawa zniósła przepis stanowiący, iż osoba uprawniona do zwolnienia, straci to uprawnienie, jeśli prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z co najmniej dwiema osobami, które ukończyły 26. rok życia i nie mają prawa do zwolnień.

Ustawa zmieniająca ustawę o opłatach abonamentowych, która miała wejść w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, przewidywała też zwrot nadpłaconych opłat abonamentowych osobom, które nabyły prawo do zwolnienia od opłat abonamentowych na podstawie niniejszej ustawy, i które wniosły opłaty z góry za okres dłuższy niż jeden miesiąc.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji była przeciwna uchwaleniu ustawy tak znacząco rozszerzającej zakres zwolnień od opłat abonamentowych w trakcie roku budżetowego, bez równoczesnego zapewnienia ustawowej rekompensaty przeznaczonej dla mediów publicznych z budżetu państwa. Oszacowano, że ustawowe zmiany spowodowałyby ubytek wpływów abonamentowych o ok. 187 mln zł rocznie. Swoje stanowisko w tej sprawie Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przekazała do organów Sejmu i Senatu RP, a także powiadomiła Prezesa RM i opinię publiczną.

Ustawa z 13 czerwca 2008 roku o zmianie ustawy o opłatach abonamentowych nie uzyskała akceptacji Prezydenta RP, który zwrócił się do Trybunału Konstytucyjnego o sprawdzenie, czy jest ona zgodna z Konstytucją RP. Trybunał nie wydał jeszcze orzeczenia w tej sprawie.

Konsekwencje braku egzekucji administracyjnej zaległości w opłatach abonamentowych

5.2 Z wyroku z 9 września 2004 roku Trybunału Konstytucyjnego wynika, że jedną z podstawowych przesłanek do wypełniania ustawowo określonej misji przez media publiczne są właściwe zasady ich finansowania ze środków publicznych (tj. środków budżetowych lub bezpośredniej opłaty o charakterze publicznoprawnym). Trybunał Konstytucyjny uznał, iż opłata abonamentowa ma charakter powszechnie obowiązującej daniny publicznej oraz stanowi pozabudżetowy dochód celowy, przeznaczony na finansowanie misji publicznego radia i telewizji. Przepisy ustawy o opłatach abonamentowych powinny zapewnić stabilne finansowanie misji realizowanej przez radiofonie i telewizję publiczną. Tymczasem spółki publicznej radiofonii i telewizji od 2004 roku otrzymują na finansowanie kosztów realizowanej misji coraz mniejsze środki finansowe. W konsekwencji powoduje to znaczne pogorszenie sytuacji finansowo-ekonomicznej nadawców publicznych, w szczególności 18 spółek radiofonii publicznej, których przychody w ponad 70% stanowią środki otrzymane z wyodrębnionego rachunku bankowego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, a więc pochodzące z opłat abonamentowych rtv.

Notowany w latach 2004-2007 ubytek nominalnych wpływów abonamentowych, zamykający się w granicach 905,1 – 887,2 mln zł, spowodowany był przede wszystkim:

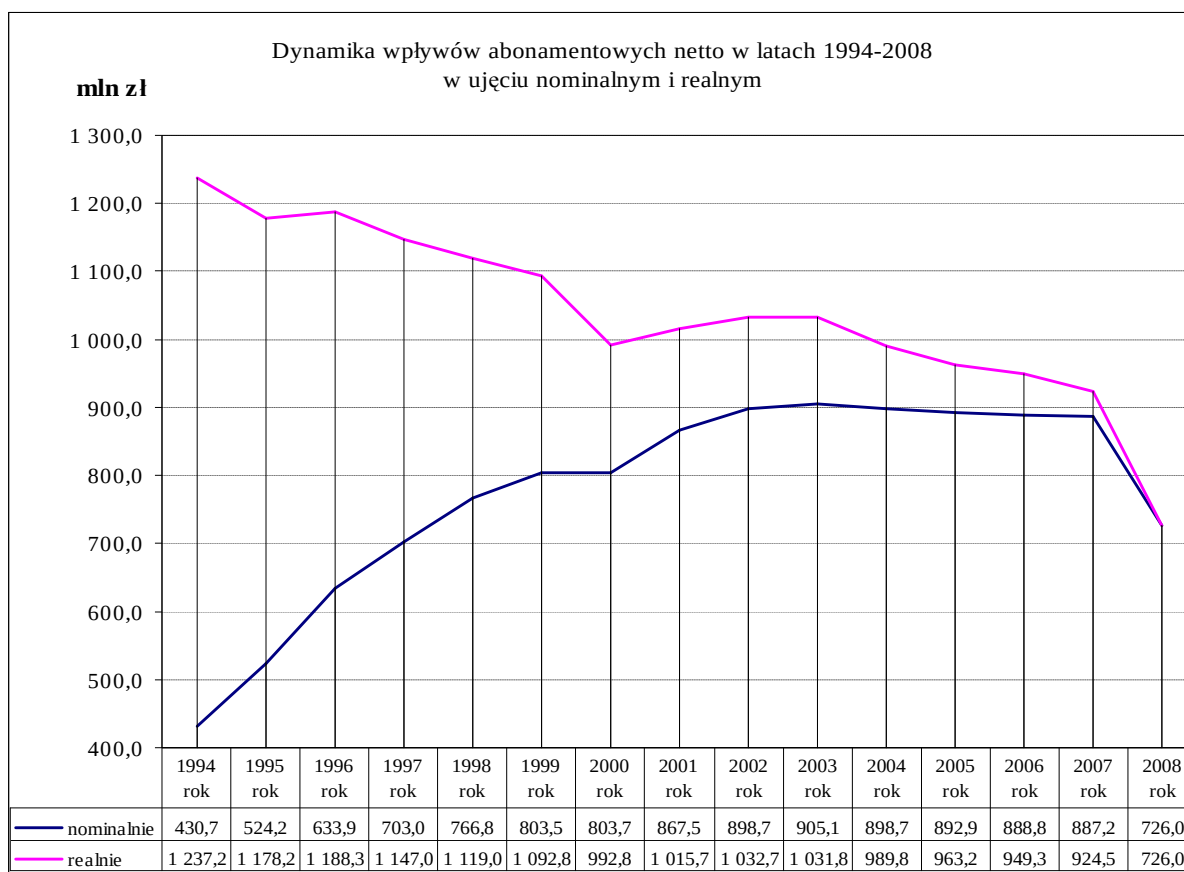
- malejącą liczbą gospodarstw posiadających zarejestrowane odbiorniki radiowe i telewizyjne;

- zmniejszaniem się liczby abonentów wnoszących opłaty abonamentowe terminowo wskutek braku praktycznej możliwości ściągania zaległych płatności w drodze egzekucji administracyjnej⁴⁶;
- zwiększaniem się liczby gospodarstw domowych zwolnionych od opłat abonamentowych;
- niewielkim odsetkiem (jedynie 5%) podmiotów gospodarczych, jako zarejestrowanych abonentów radiowych i telewizyjnych.

Załamanie poziomu inkasowanych wpływów abonamentowych nastąpiło w 2008 roku, choć spadek wpływów miesięcznych, w porównaniu do roku poprzedniego odnotowano od września 2007 roku, po zapowiedziach ustawowego zwolnienia od opłat abonamentowych emerytów, rencistów i osób bezrobotnych oraz deklaracjach rządu o całkowitym zniesieniu opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych.

Obniżenie poziomu zainkasowanych wpływów abonamentowych oraz spadek ich wartości realnej w latach 1994 - 2008 prezentuje poniższy wykres:

Wykres nr 11 Dynamika wpływów abonamentowych netto w latach 1994-2008

W 2008 roku wpływy abonamentowe zainkasowane w kwocie około **726,0 mln zł** były nominalnie niższe w porównaniu do 2003 roku (905,1 mln zł) o **19,8%**.

⁴⁶ Od marca 2006 roku obowiązuje, przekazane do wszystkich Izb Skarbowych na terenie całego kraju, stanowisko Departamentu Administracji Podatkowej Ministerstwa Finansów o braku podstaw do ściągania należności wynikających z ustawy o opłatach abonamentowych w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Skutkuje to odmawianiem wszczynania procedur egzekucyjnych na wniosek Poczty Polskiej.

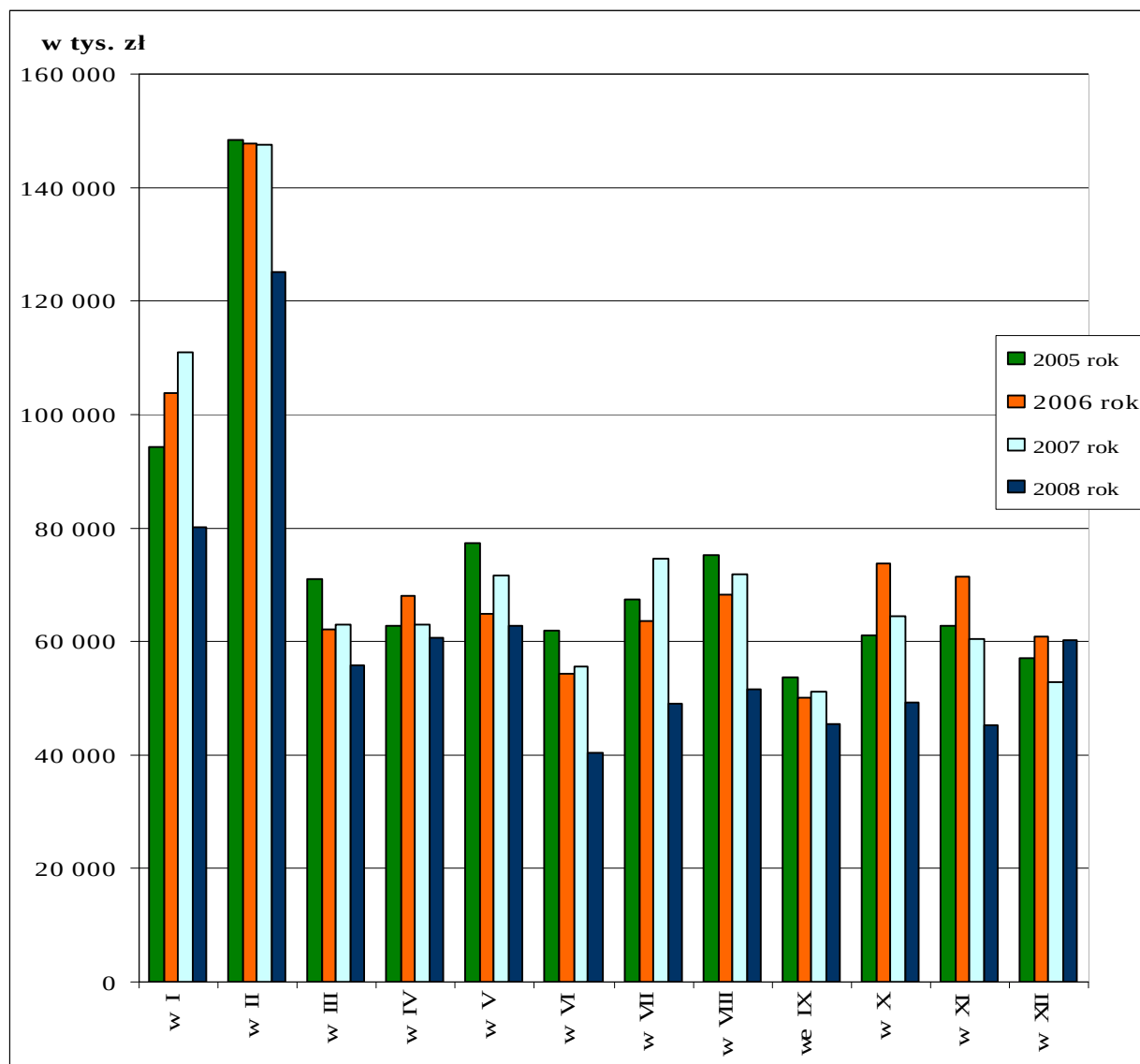
Wartość realna tych wpływów z 2008 roku obniżyła się w porównaniu do 2003 roku o **29,6%**, natomiast w porównaniu do 1994 roku aż o **41,3%**.

W konsekwencji, pomimo podwyżki (w latach 2004-2006) miesięcznych opłat abonamentowych w latach 2004-2008 odnotowywany jest zwiększający się poziom ubytku inkasowanych wpływów w porównaniu do wpływów zainkasowanych w 2003 roku:

- w 2004 roku o 6,4 mln zł;
- w 2005 roku o 12,2 mln zł;
- w 2006 roku o 16,3 mln zł;
- w 2007 roku o 17,9 mln zł;
- w 2008 roku o **179,1 mln zł.**

Wpływy abonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT przez jednostki Poczty Polskiej w poszczególnych miesiącach w latach 2005-2008 przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 12 Wpływy abonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT w poszczególnych miesiącach w latach 2005-2008

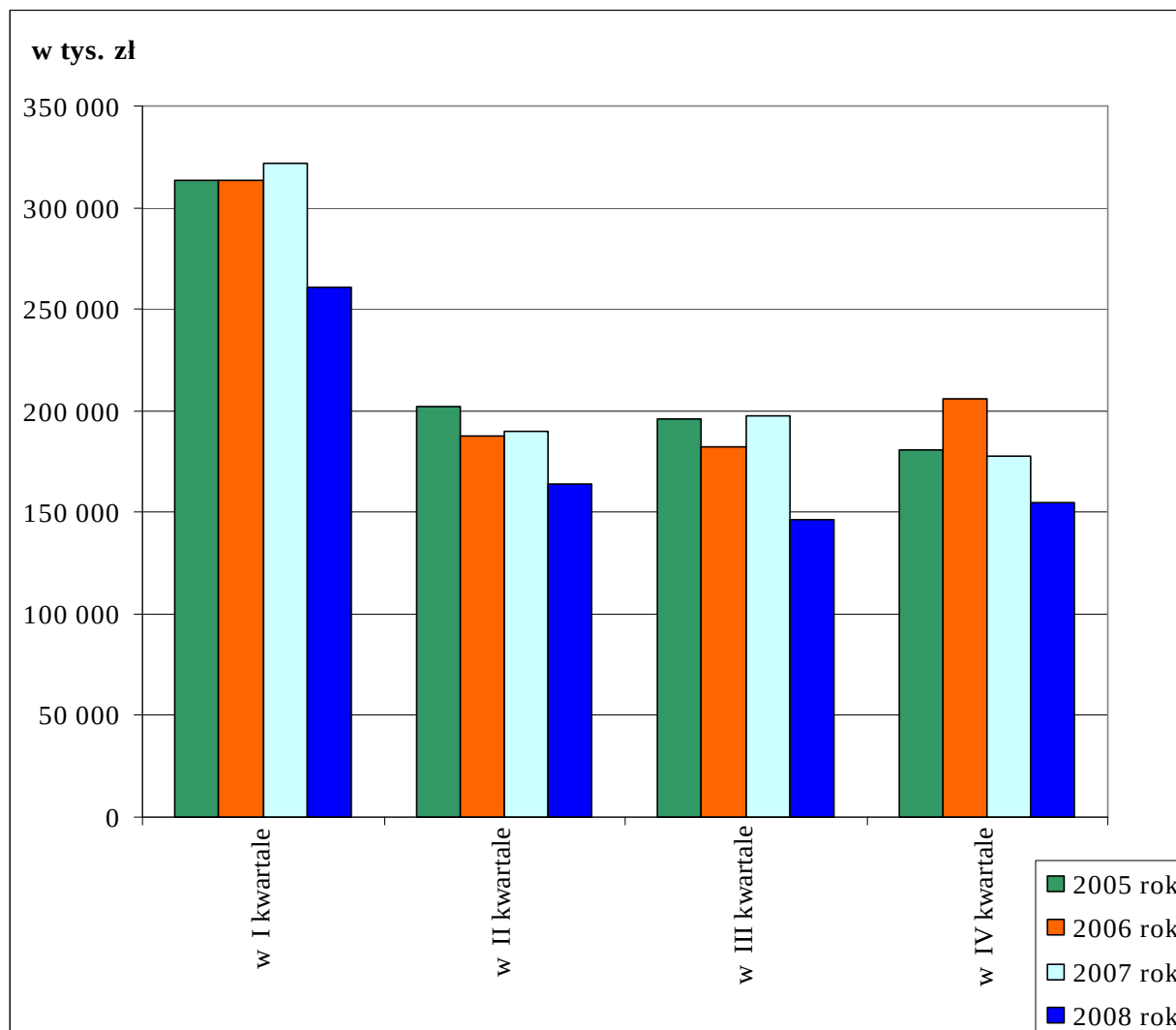

w tys. zł

Lp.	Rok	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Razem
1	2005	94 196	148 389	70 978	62 746	77 443	61 877	67 494	75 199	53 643	61 079	62 747	57 075	892 866
2	2006	103 795	147 672	62 083	68 007	64 948	54 274	63 594	68 362	49 997	73 669	71 450	60 941	888 792
3	poz. 2 - 1	9 599	-717	-8 895	5 261	-12 495	-7 603	-3 900	-6 837	-3 646	12 590	8 703	3 866	-4 074
4	2007	110 956	147 589	62 950	62 936	71 668	55 625	74 569	71 955	51 222	64 431	60 518	52 803	887 222
5	poz. 4 - 2	7 161	-83	867	-5 071	6 720	1 351	10 975	3 593	1 225	-9 238	-10 932	-8 138	-1 570
6	2008	80 089	125 058	55 744	60 634	62 867	40 384	49 119	51 601	45 543	49 316	45 305	60 313	725 973
7	poz. 6 - 4	-30 867	-22 531	-7 206	-2 302	-8 801	-15 241	-25 450	-20 354	-5 679	-15 115	-15 213	7 510	-161 249
8	poz. 6 - 1	-14 107	-23 331	-15 234	-2 112	-14 576	-21 493	-18 375	-23 598	-8 100	-11 763	-17 442	3 238	-166 893

Szczególnie duży ubytek wpływów abonamentowych notowany jest od IV kwartału 2007 roku, co prezentuje poniższy wykres.

Wykres nr 13 Wpływy abonamentowe przekazane na rachunek bankowy KRRiT w poszczególnych kwartałach w latach 2005-2008

w tys. zł

Lp.	Rok	w I kwartale	w II kwartale	w III kwartale	w IV kwartale	Razem
1	2005	313 563	202 066	196 336	180 901	892 866
2	2006	313 550	187 229	181 953	206 060	888 792
3	poz. 2 - 1	-13	-14 837	-14 383	25 159	-4 074
4	2007	321 495	190 229	197 746	177 752	887 222
5	poz. 4 - 2	7 945	3 000	15 793	-28 308	-1 570
6	2008	260 891	163 885	146 263	154 934	725 973
7	poz. 6 - 4	-60 604	-26 344	-51 483	-22 818	-161 249
8	poz. 6 - 1	-52 672	-38 181	-50 073	-25 967	-166 893

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2008 roku regularnie monitorowała dane, dotyczące ściągłości wpływów abonamentowych. Na bieżąco o sytuacji, dotyczącej abonamentu były informowane organy spółek publicznej radiofonii i telewizji, ale też organy administracji rządowej z Prezesem RM na czele oraz organy Sejmu i Senatu RP na czele z Marszałkami obu izb.

W stanowisku z 11 marca 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyraziła stanowczą dezaprobatę wobec planów zmiany zasad funkcjonowania i finansowania mediów publicznych informując, że na skutek zapowiedzi ograniczenia i likwidacji abonamentu radiowo-telewizyjnego nastąpił radykalny spadek wpływów abonamentowych, co znacząco obniżyło możliwości wypełniania zadań misyjnych przez media publiczne. Krajowa Rada zaapelowała o odpowiedzialną dyskusję z udziałem ekspertów i wypracowanie całościowej koncepcji ustroju mediów publicznych oraz uszczelnienie poboru abonamentu rtv.

Stanowisko Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z 26 czerwca 2008 roku dotyczyło kryzysowej sytuacji w finansowaniu mediów publicznych, spowodowanej nieodpowiedzialnym przystąpieniem do procesu legislacyjnego w sprawie opłat abonamentowych. Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, dostrzegając zagrożenie utraty płynności finansowej spółek radiowych i dramatycznego pogorszenia ich oferty programowej, jako organ z mocy Konstytucji RP stojący na straży wolności słowa, prawa do informacji oraz interesu publicznego w radiofonii i telewizji zwróciła się do Prezesa Rady Ministrów o uzupełnienie niedoboru środków abonamentowych na drugą połowę 2008 roku i zapewnienie środków w budżecie na 2009 rok, które zgodnie z ustawą KRRiT przekaze mediom publicznym.

W komunikatach prasowych z 17 czerwca i 18 listopada 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji informowała o szacowanym w 2008 roku około 20% ubytku środków finansowych w stosunku do prognoz oraz dalszym spadku poziomu tych środków w 2009 roku.

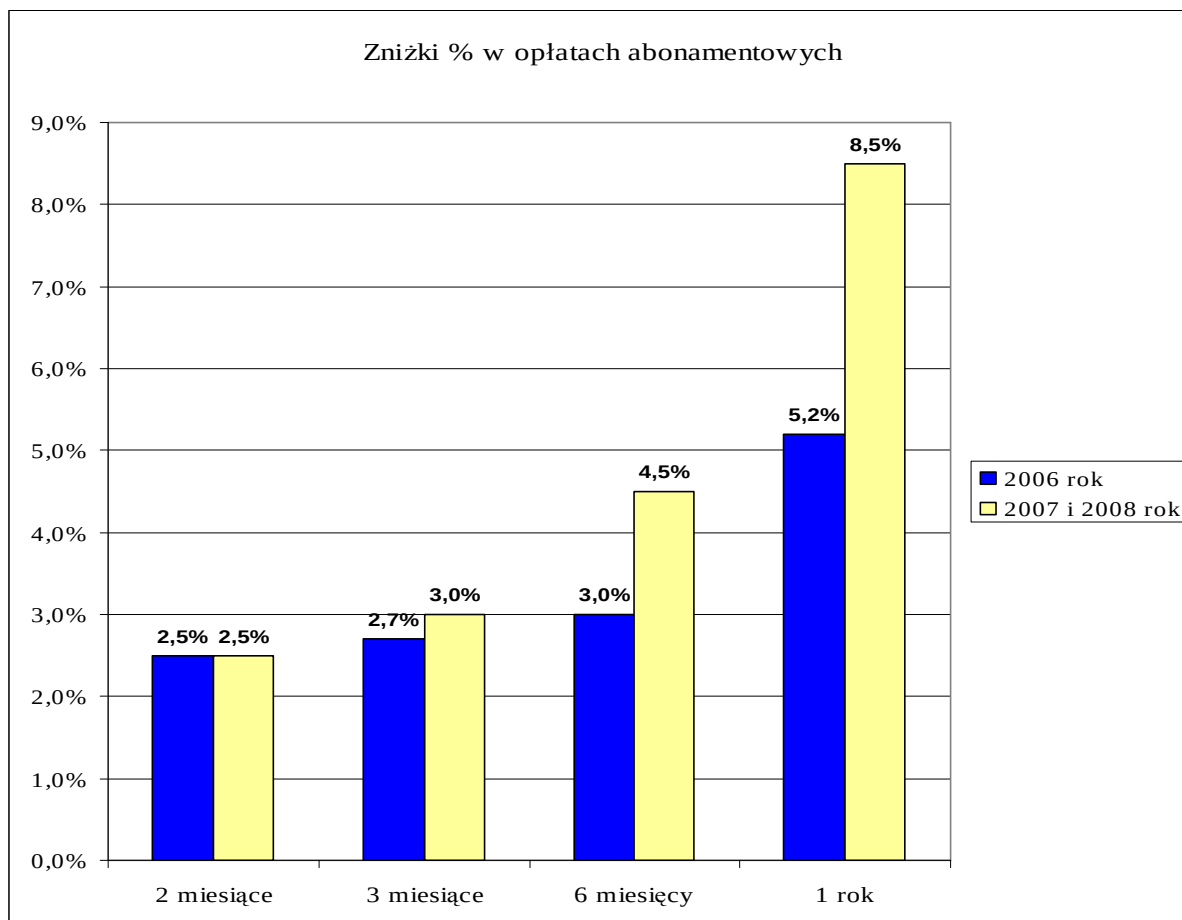
Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na bieżąco informował zarządy spółek mediów publicznych o drastycznym pogorszeniu ściągłości opłat abonamentowych w 2008 roku w porównaniu do lat poprzednich oraz przedstawiał przewidywany poziom wpływów do przekazania poszczególnym nadawcom.

Wysokość opłat abonamentowych oraz poziom zniżek w latach 2006-2008

5.3 Na podstawie art. 3 ust. 5 ustawy o opłatach abonamentowych, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji corocznie ustala wysokość opłat abonamentowych oraz poziom zniżek za dokonywanie wpłat z góry⁴⁷.

Od 2007 roku Krajowa Rada zrezygnowała z podwyżki opłat abonamentowych na następny okres, a wysokość opłaty pozostała do dzisiaj na poziomie wówczas obowiązujących stawek.

Wykres nr 14 Porównanie poziomu zniżek abonamentowych w latach 2006-2008

Od 2007 roku w wyniku zniżki w przypadku uiszczenia opłaty abonamentowej za cały rok z góry, roczna opłata faktycznie została zrównana z opłatą za 11 miesięcy.

Opłaty wnoszone na poczet 2008 roku i 2009 roku mogły być uiszczane w roku poprzednim, według stawek obowiązujących odpowiednio w 2008 i 2009 roku.

⁴⁷ Rozporządzenia dot. wysokości opłat abonamentowych w danym roku:

2006 – Dz. U. z 2005 roku Nr 104, poz. 877,

2007 – Dz. U. z 2006 roku Nr 94, poz. 656,

2008 – Dz. U. z 2007 roku Nr 102, poz. 709,

2009 – Dz. U. z 2008 roku Nr 86, poz. 536.

Rozliczenia z Poczta Polską

5.4 W 2008 roku wynagrodzenie umowne dla jednostek Poczty Polskiej z tytułu nałożonego na nią obowiązku realizacji usług wskazanych w ustawie z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych oraz z tytułu towarzyszących tym usługom czynności - zgodnie z § 1 ust. 2 umowy z 1 lutego 2008 roku zawartej pomiędzy Poczta Polską a Krajową Radą Radiofonii i Telewizji - wynosiło 6,0% od zainkasowanych opłat abonamentowych oraz odsetek za zwłokę w ich uiszczaniu.

W 2008 roku jednostki Poczty Polskiej za wykonanie ww. usług i towarzyszących tym usługom czynności pobrały wynagrodzenie umowne w łącznej kwocie 46 778 949,27 zł.

Tabela nr 18 Rozliczenie z Poczta Polską dot. zainkasowanych opłat abonamentowych w 2008 roku

TYTUŁ WPLATY	Wpływy zainkasowane przez Poczta Polską	Prowizja dla Poczty Polskiej		Wpływy przekazane do KRRiT
	w zł	%	w zł	w zł
1	2	3	4	5
1. Opłaty abonamentowe	772 905 330,80	6,00	46 374 319,34	726 531 013,46 ⁴⁸
2. Wpływy pozaabonamentowe razem, z tego:	6 636 365,00	x	404 629,93	6 231 735,07
2.1 odsetki za zwłokę	6 621 710,09	6,0%	397 302,52	6 224 407,57
2.2 kary za używanie niezarejestrowanych odbiorników	14 654,91	50,0%	7 327,41	7 327,50
3. RAZEM	779 541 695,80	x	46 778 949,27	732 762 748,53

Zgodnie z umową przy ustalaniu wysokości wynagrodzenia powinny być uwzględnione przedstawione przez operatora publicznego uzasadnione koszty Poczty Polskiej, związane z wykonywaniem usług, wskazanych w art. 6 ust. 2 ustawy o opłatach abonamentowych oraz koszty z tytułu wykonywania towarzyszących tym usługom czynności. Począwszy od 2008 roku Poczta Polska ma obowiązek przedstawiania Krajowej Radzie informacji o poniesionych, uzasadnionych kosztach usług za rok poprzedni, w podziale na koszty bezpośrednie, pośrednie i ogólne.

Ponadto zgodnie z § 5 tej umowy Poczta Polska zobowiązana została do wpłaty pobranych opłat abonamentowych i odsetek za zwłokę, pomniejszonych o umowne wynagrodzenie, na wyodrębniony rachunek Krajowej Rady w terminach:

- a) 14 dnia miesiąca za pierwszą dekadę danego miesiąca,
- b) 24 dnia miesiąca za drugą dekadę danego miesiąca,

⁴⁸ za 2008 rok Poczta Polska przekazała na rachunek bankowy KRRiT wpływy abonamentowe w wysokości 726 531 tys. zł. Rozliczenie przekazanych środków przedstawia się następująco:

1. wpływy za II i III dekadę grudnia 2007 r., które wpłynęły na rachunek KRRiT w 2008 r. - 35 500 tys. zł
 2. wpływy za 2008 rok, które wpłynęły na rachunek KRRiT w 2008 roku - 690 473 tys. zł
 3. wpływy za II i III dekadę grudnia 2008 r., które wpłynęły na rachunek KRRiT w 2009 r. - 36 058 tys. zł
- W 2008 roku rozliczono wpływy abonamentowe w wys. 725 973 tys. zł (35 500 tys. zł + 690 473 tys. zł).
Za 2008 rok rozliczono wpływy abonamentowe w wys. 726 531 tys. zł (690 473 tys. zł + 36 058 tys. zł).

c) 7 dnia następnego miesiąca za trzecią dekadę poprzedniego miesiąca.

Za zwłokę w przekazywaniu należnych kwot KRRiT nalicza Poczta Polska odsetki ustawowe.

Na podstawie ustaleń zawartych w § 7 umowy Poczta Polska zobowiązała się do podjęcia prac, umożliwiających Krajowej Radzie dostęp do bazy danych abonentów, w celu ułatwienia realizacji zadań KRRiT, związanych z umorzeniami zaległości w opłatach abonamentowych rtv, a także do podjęcia starań, aby w terminie nie później niż do dnia 1 stycznia 2009 roku, Poczta Polska dokonała wpłat pobranych opłat abonamentowych i odsetek za zwłokę, pomniejszonych o umowne wynagrodzenia, w trybie rozliczeń dziennych.

Niestety Poczta Polska nie wywiązała się ze złożonych deklaracji i do chwili obecnej nie poinformowała Przewodniczącego KRRiT, od kiedy będzie możliwe faktyczne wprowadzenie tych ustaleń.

Zmiana warunków i trybu rejestracji odbiorników rtv oraz sposobów wnoszenia opłat abonamentowych

5.5 Do 13 grudnia 2007 roku tj. do dnia wejścia w życie przepisów rozporządzenia Ministra Transportu z 25 września 2007 roku w *sprawie warunków i trybu rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych*⁴⁹ dowodem zarejestrowania odbiorników rtv była książeczka opłat rtv. Odbiorniki można było zarejestrować wyłącznie w urzędach pocztowych, właściwych dla miejsca zamieszkania abonenta. Opłaty abonent mógł wносить za pomocą blankietów wpłat, znajdujących się w książeczkach opłat rtv. Z uwagi na to, że blankiety te różniły się od standardowych formularzy wpłat, stosowanych w bankach i agencjach pośrednictwa finansowego (po blisko 50 latach funkcjonowania stały się przestarzałe) opłaty abonamentowe można było wносить tylko i wyłącznie w urzędach pocztowych.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Transportu od 13 grudnia 2007 roku przez rok, w okresie przejściowym, dowodem zarejestrowania odbiornika były: książeczka opłat rtv, wniosek o rejestrację odbiorników radiofonicznych/telewizyjnych lub zawiadomienie otrzymane z Poczty Polskiej o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego. Opłaty można było wносить za pomocą: blankietów wpłat znajdujących się w książeczkach opłat rtv, otrzymanych z Poczty Polskiej spersonalizowanych formularzy polecenia przelewu/wpłaty gotówki (tzw. imiennych blankietów wpłat) oraz standardowych blankietów wpłat na rachunek bankowy, ogólnie dostępnych w placówkach pocztowych.

Nowa technologia i nowe dokumenty (wniosek o rejestrację odbiorników rtv, zawiadomienie o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego oraz spersonalizowane formularze polecenia przelewu/wpłaty gotówki) były wykorzystywane do obsługi klientów od 13 grudnia 2007 roku. Klienci dokonujący pierwszej rejestracji odbiorników rtv lub wymiany dotychczasowej książeczki opłat rtv po 12 grudnia 2007 roku byli na bieżąco informowani o nadaniu im indywidualnego numeru identyfikacyjnego, a w terminie nie później niż 14 dni otrzymywali z Poczty Polskiej spersonalizowane formularze polecenia przelewu/wpłaty gotówki.

⁴⁹ Inicjatywa zmiany rozporządzenia została podjęta na wniosek Dyrektora Generalnego Poczty Polskiej po wcześniejszych postulatach dot. likwidacji książeczek opłat rtv, zgłaszanych przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji

Do abonentów mających już zarejestrowane odbiorniki rtv Poczta Polska w terminie 12 miesięcy od wejścia w życie rozporządzenia (tj. do 13 grudnia 2008 roku) była zobowiązana dostarczyć zawiadomienie o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego wraz z informacją o zmianie trybu wnoszenia opłat abonamentowych.

Z informacji uzyskanych z Poczty Polskiej wynika, że urzędy pocztowe w całym kraju wysłały w 2008 roku ok. 7,5 mln przesyłek:

1. ok. 1,9 mln zawiadomień o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego do abonentów zwolnionych od opłat abonamentowych;
2. ok. 5,6 mln „*pakietów startowych*” do tzw. abonentów „*płatnych*” (*pakiety* zawierały zawiadomienie o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego, 5 egz. spersonalizowanych formularzy polecenia przelewu/wpłaty gotówki oraz dalsze zamówienia na te formularze).⁵⁰

Od dnia 13 grudnia 2008 roku dowodem zarejestrowania odbiorników rtv jest wyłącznie wniosek o rejestrację odbiorników rtv lub zawiadomienie o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego, a wpłaty przyjmowane są wyłącznie przy użyciu spersonalizowanych lub standardowych blankietów wpłat (książeczki opłat rtv zostały wycofane z użycia).

Rozwiązania wprowadzone rozporządzeniem Ministra Transportu umożliwiają:

- dokonywanie opłat abonamentowych w różnych placówkach, tj. w urzędach pocztowych, w bankach, agencjach pośrednictwa finansowego;⁵¹
- usprawnienie formy dokonywania rejestracji odbiorników (tzw. *odmiejscowienie* ich rejestracji);
- jednolity sposób obsługi oraz bieżące przekazywanie klientom spersonalizowanych formularzy wpłat (w przypadku abonentów wnoszących opłaty abonamentowe w urzędach pocztowych zużycie spersonalizowanych formularzy wpłat jest monitorowane i w sytuacji, kiedy abonent zużyje 5 otrzymanych z Poczty Polskiej formularzy automatycznie otrzyma 6 kolejnych).

W związku z licznymi wystąpieniami abonentów, mających nadal, pomimo tych zmian, trudności z dokonaniem opłaty abonamentowej, Przewodniczący KRRiT zwrócił się do Dyrektora Generalnego Poczty Polskiej z wnioskiem o podjęcie pilnych działań w celu, jak najszybszego dostarczenia informacji o nadaniu indywidualnego numeru identyfikacyjnego i spersonalizowanych formularzy polecenia przelewu/wpłaty gotówki do tych wszystkich abonentów, którzy dotąd ich nie otrzymali i skarżyli się na bałagan, wywołany w niektórych urzędach pocztowych.

⁵⁰ Z uwagi na to, że „*pakiety startowe*” zostały wysłane korespondencją zwykłą tj. bez konieczności potwierdzenia odbioru, trudno jest oszacować do ilu abonentów przesyłka nie dotarła. Powodami nieotrzymania przesyłki – zdaniem Poczty Polskiej – są:

- zmiana adresu zamieszkania abonenta, o której abonent nie poinformował Kartoteki RTV,
- zagubienie lub wyrzucenie przesyłki.

⁵¹ za opłacanie abonamentu rtv w urzędach pocztowych nie pobiera się żadnych dodatkowych opłat.

Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na lata 2008-2009 pomiędzy spółki publicznej radiofonii i telewizji

Prognoza i realizacja wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych w 2008 roku

5.6 Krajowa Rada dokonała⁵² podziału prognozowanych na 2008 rok wpływów z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych między jednostki publicznej radiofonii i telewizji, na finansowanie zadań związanych z realizacją misji, w sposób następujący:

Tabela nr 19 Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na 2008 rok

Lp.	Spółki publicznej radiofonii i telewizji	udział %	Kwota w tys. zł		
			wpływy abonamentowe	wpływy pozaabonamentowe	RAZEM (kol. 4 + 5)
1	2	3	4	5	6
I	Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe- ogółem - z tego:	100,00	882 000	9 000	891 000
1.	Telewizja Polska SA	57,50	507 150	5 175	512 325
2.	Spółki radiofonii publicznej- razem	42,50	374 850	3 825	378 675
	z tego:	42,50 liczone jako 100,00			
2.1	Polskie Radio SA, w tym na finansowanie:	52,00	194 922	1 989	196 911
	oddziałów terenowych Spółki tj. Orkiestry Kameralnej PR „Amadeus” w Poznaniu i RCN w Solcu Kujawskim, minimum	2,2	8 412	-	8 412
2.2	Spółki radiofonii publicznej- razem	48,00	179 928	1 836	181 764

Trzeba podkreślić, że w porównaniu do 2007 roku w zakresie wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych decyzją Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji nastąpiło zwiększenie w podziale udziału spółek radiofonii publicznej, z 40,0% do 42,5%

W ramach prognozowanych środków, ustalonych dla TVP SA na 2008 rok w łącznej kwocie 512,325 mln zł, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji uwzględniła minimalną kwotę w wysokości 185,0 mln zł, przeznaczoną na finansowanie kosztów tworzenia i rozpowszechniania przez oddziały terenowe TVP SA programów regionalnych i audycji w tzw. „paśmie wspólnym”.

Z kwoty 185,0 mln zł wyodrębniono środki w wysokości 1,404 mln zł na pokrycie kosztów audycji dla mniejszości narodowych i etnicznych, tworzonych przez oddziały terenowe TVP SA.

⁵² Uchwała KRRiT Nr 336/2007 z 27 czerwca 2007 roku

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o opłatach abonamentowych, a także z ustaleniami, przyjętymi w umowie z 1 lutego 2008 roku, zawartej pomiędzy KRRiT a Poczta Polska, jednostki Poczty Polskiej w 2008 roku przekazały na rachunek bankowy Krajowej Rady środki pieniężne w wysokości 732 415 tys. zł

z tego z tytułu:

- opłat abonamentowych - 725 973 tys. zł,
- opłat pozaabonamentowych - 6 442 tys. zł

(tj. odsetek za zwłokę w uiszczaniu opłat abonamentowych, opłat za używanie niezarejestrowanych odbiorników, odsetek za zwłokę w ich uiszczeniu, odsetek za nieterminowe przekazywanie wpływów przez jednostki Poczty Polskiej).

Tabela nr 20 Środki przekazane na rachunek bankowy KRRiT przez Poczta Polska

Lp.	Ogółem środki przekazane na rachunek bankowy KRRiT w 2009 roku przez jednostki Poczty Polskiej	Kwota w tys. zł
I.	Wpływy (abonamentowe i pozaabonamentowe) ogółem, z tego:	732 415
II.	Wpływy abonamentowe ogółem, z tego:	725 973
1.	Za II i III dekadę grudnia 2007 roku	35 500
2.	Za 2008 rok (bez II i III dekady grudnia 2008 roku)	690 473
III.	Wpływy pozaabonamentowe ogółem, z tego:	6 442
1.	Za grudzień 2007 roku przekazane na rachunek KRRiT w styczniu 2008 roku	679
2.	Za okres: styczeń-listopad 2008 roku	5 763

Przekazywanie środków pieniężnych uzyskanych z opłat abonamentowych z rachunku KRRiT do spółek radiofonii i telewizji publicznej następowało według rzeczywistych, kasowych wpływów za daną dekadę miesiąca, na podstawie wyciągu bankowego, rozliczonych, zgodnie z udziałami procentowymi i w terminach wynikających z uchwał KRRiT⁵³.

W 2008 roku do spółek radiofonii i telewizji publicznej przekazano wpływy abonamentowe w kwocie: 725 973 tys. zł, co stanowiło 82,31% kwoty prognozowanej (882 000 tys. zł), przyjętej przez KRRiT w uchwale nr 336/2007 z 27 czerwca 2007 roku.

Przekazywanie do spółek publicznej radiofonii i telewizji środków pieniężnych, uzyskanych poza opłatami abonamentowymi, następowało z rachunku bankowego KRRiT, zgodnie z udziałami procentowymi i w terminach wynikających z uchwał KRRiT¹⁷.

W 2008 roku Krajowa Rada przekazała do publicznej spółek radiofonii i telewizji wpływy, uzyskane poza opłatami abonamentowymi w wysokości 6 442 tys. zł.

Do poszczególnych spółek publicznej radiofonii i telewizji w 2008 roku Krajowa Rada przekazała w następującej wysokości środki finansowe z opłat abonamentowych i z opłat uzyskanych poza opłatami abonamentowymi, w ramach łącznej kwoty 732 415 tys. zł:

⁵³ Uchwały KRRiT: Nr 336/2007 z 27 czerwca 2007 roku i Nr 698/2007 z 11 grudnia 2007 roku.

Tabela nr 21 Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe przekazane nadawcom publicznym w 2008 roku

Lp.	Spółki publicznej radiofonii i telewizji	Kwota w tys. zł		
		wpływy abonamentowe	wpływy pozaabonamentowe	RAZEM
1	2	3	4	5
I.	Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe ogółem, z tego:	725 973,0	6 442,0	732 415,0
1.	Telewizja Polska SA w Warszawie	417 434,5	3 704,1	421 138,6
2.	Spółki radiofonii publicznej razem, z tego:	308 538,5	2 737,9	311 276,4
1)	Polskie Radio SA w Warszawie	160 440,0	1 423,7	161 863,7
2)	Spółki radiofonii regionalnej razem, z tego:	148 098,5	1 314,2	149 412,7
2)1	"Radio Białystok" SA	8 554,5	75,9	8 630,4
2)2	"Radio PiK" SA w Bydgoszczy	8 245,8	73,0	8 318,8
2)3	"Radio Gdańsk" SA	8 873,0	78,7	8 951,7
2)4	"Radio Katowice" SA	8 794,0	78,0	8 872,0
2)5	"Radio Kielce" SA	8 201,4	73,0	8 274,4
2)6	"Radio Koszalin" SA	8 666,4	77,3	8 743,7
2)7	"Radio Kraków" SA	8 994,0	79,5	9 073,5
2)8	"Radio Lublin" SA	8 843,4	78,7	8 922,1
2)9	"Radio Łódź" SA	7 914,1	70,1	7 984,2
2)10	"Radio Olsztyn" SA	8 394,0	75,2	8 469,2
2)11	Radio "PRO FM" SA w Opolu	8 731,4	77,3	8 808,7
2)12	"Radio Merkury" SA w Poznaniu	9 403,0	83,0	9 486,0
2)13	"Radio Rzeszów" SA	9 203,1	81,6	9 284,7
2)14	"Radio Szczecin" SA	8 226,0	73,0	8 299,0
2)15	"Radio dla Ciebie" SA w Warszawie	9 492,8	84,5	9 577,3
2)16	"Radio Wrocław" SA	9 072,2	80,2	9 152,4
2)17	"Radio Zachód" SA w Zielonej Górze	8 489,4	75,2	8 564,6

Podział prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych między spółki publicznej radiofonii i telewizji na 2009 rok

5.7 Krajowa Rada ustaliła⁵⁴ sposób podziału na 2009 rok prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych między spółki publicznej radiofonii i telewizji, z przeznaczeniem na realizację misji w sposób następujący:

⁵⁴ Uchwała KRRiT Nr 318/2008 z 26 czerwca 2008 r.

Tabela nr 22 Podział prognozowanych na 2009 rok wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych między spółki nadawców publicznych

Lp.	Spółki publicznej radiofonii i telewizji	Kwota w tys. zł				
		wpływy abonamentowe		wpływy pozaabonamentowe		RAZEM kol. 3 + 5
		kwota w tys. zł	struktura %	kwota w tys. zł	struktura %	kwota w tys. zł
1	2	3	4	5	6	7
I.	Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe ogółem, z tego:	650 700	100,00%	5 300	100,00%	656 000
1.	Telewizja Polska S.A. w Warszawie	314 000	48,256%	-	-	314 000
2.	Spółki radiofonii publicznej, razem	336 700	51,744%	5 300	100,00%	342 000

Trzeba podkreślić, że w stosunku do 2008 roku nastąpiło zwiększenie udziału spółek radiofonii publicznej w zakresie wpływów abonamentowych z 42,50% do 51,744% oraz w zakresie wpływów pozaabonamentowych z 42,50% do 100,00%.

W ramach prognozowanych środków, ustalonych dla TVP SA na 2009 rok w kwocie 314,0 mln zł Krajowa Rada uwzględniła minimalną kwotę przeznaczoną na finansowanie kosztów tworzenia i rozpowszechniania przez oddziały terenowe TVP SA programów regionalnych i audycji w tzw. „paśmie wspólnym” w wysokości 150,0 mln zł.

Krajowa Rada dokonała również następującego podziału prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na 2009 rok pomiędzy spółki radiofonii publicznej:

Tabela nr 23 Podział prognozowanych na 2009 rok wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych między spółki radiofonii publicznej

Lp.	Spółki publicznej radiofonii	Kwota w tys. zł				
		wpływy abonamentowe		wpływy pozaabonamentowe		RAZEM
		kwota w tys. zł	struktura % udziału	kwota w tys. zł	struktura % udziału	kwota w tys. zł
1	2	3	4	5	6	7
I.	Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe ogółem, z tego:	336 700	100,00%	5 300	100,00%	342 000
1.	Polskie Radio SA w Warszawie, w tym na finansowanie kosztów działalności	177 350	52,673%	2 650	50,00%	180 000
	<i>Orkiestry Kameralnej PR „Amadeus” w Poznaniu i RCN w Solcu Kujawskim</i>	8 800	2,614%	-	-	8 800
2.	Spółki regionalnej radiofonii, razem	159 350	47,327%	2 650	50,00%	162 000

Krajowa Rada ustaliła również następujący sposób podziału wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na poszczególne spółki radiofonii regionalnej:

Tabela nr 24 Podział prognozowanych na 2009 rok wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na poszczególne spółki publicznej radiofonii regionalnej

Lp.	Spółki radiofonii regionalnej	udział %	Kwota w tys. zł		
			wpływy abonamentowe	wpływy poza- abonamentowe	RAZEM
1	2	3	4	5	6
I.	Wpływy abonamentowe i pozaabonamentowe ogółem, z tego:	100,00%	159 350	2 650	162 000
1.	„Radio Białystok” SA	5,685%	9 059	150	9 209
2.	„Radio PiK” SA w Bydgoszczy	5,699%	9 081	151	9 232
3.	„Radio Gdańsk” SA	5,869%	9 352	155	9 507
4.	„Radio Katowice” SA	5,933%	9 455	157	9 612
5.	„Radio Kielce” SA	5,667%	9 030	151	9 181
6.	„Radio Koszalin” SA	6,023%	9 597	160	9 757
7.	„Radio Kraków” SA	5,940%	9 465	157	9 622
8.	„Radio Lublin” SA	5,881%	9 372	156	9 528
9.	„Radio Łódź” SA	5,533%	8 817	147	8 964
10.	„Radio Olsztyn” SA	5,857%	9 333	155	9 488
11.	Radio "PRO FM" SA w Opolu	5,745%	9 155	152	9 307
12.	„Radio Merkury” SA w Poznaniu	6,348%	10 116	168	10 284
13.	„Radio Rzeszów” SA	6,108%	9 733	162	9 895
14.	„Radio Szczecin” SA	5,747%	9 158	152	9 310
15.	„Radio dla Ciebie” SA w Warszawie	6,224%	9 918	165	10 083
16.	„Radio Wrocław” SA	6,064%	9 663	161	9 824
17.	„Radio Zachód” SA w Zielonej Górze	5,677%	9 046	151	9 197

W ramach kwoty ogólnej 162 000 tys. zł Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wyodrębniła środki na finansowanie:

- kosztów tworzenia i rozpowszechniania przez Radio Olsztyn SA programu lokalnego dla mniejszości ukraińskiej: 207 tys. zł
- kosztów usług transmisyjnych (łącznie z 22% podatkiem VAT) 19 868 tys. zł.

Liczba abonentów radiofonicznych i telewizyjnych

5.8 Liczba abonentów używających zarejestrowane odbiorniki radiowe i telewizyjne według stanu na dzień 31 grudnia 2008 roku⁵⁵ kształtowała się następująco:

- abonenci ogółem: 7 345 959
z tego:
- abonenci telewizyjni lub radiowo-telewizyjni: 7 109 485
- abonenci wyłącznie radiowi: 236 474

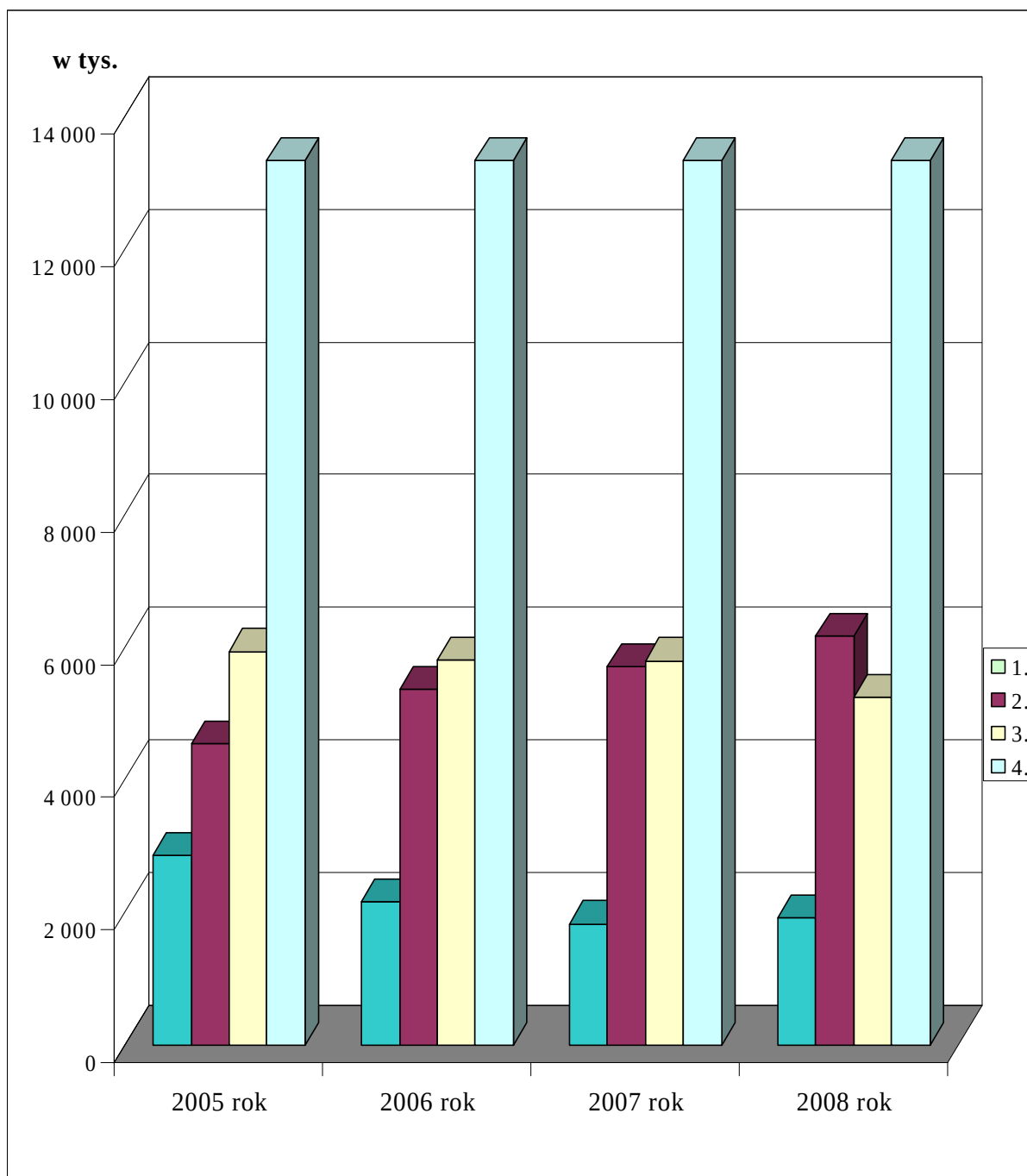
W 2008 roku, w porównaniu do 2007 roku, odnotowano spadek ogólnej liczby abonentów posiadających zarejestrowane odbiorniki o 458 941 osób (tj. o 5,9%). Spadek wystąpił zarówno w grupie abonentów telewizyjnych lub radiowo-telewizyjnych o 453 375

⁵⁵ Źródło: dane uzyskane z Dyrekcji Generalnej Poczty Polskiej.

osób (tj. o 6,0%), jak i abonentów wyłącznie radiowych o 5 566 osób (tj. o 2,3%). Wzrosła natomiast liczba abonentów zwolnionych od opłat abonamentowych o 94 176 osób (tj. o 5,1%).

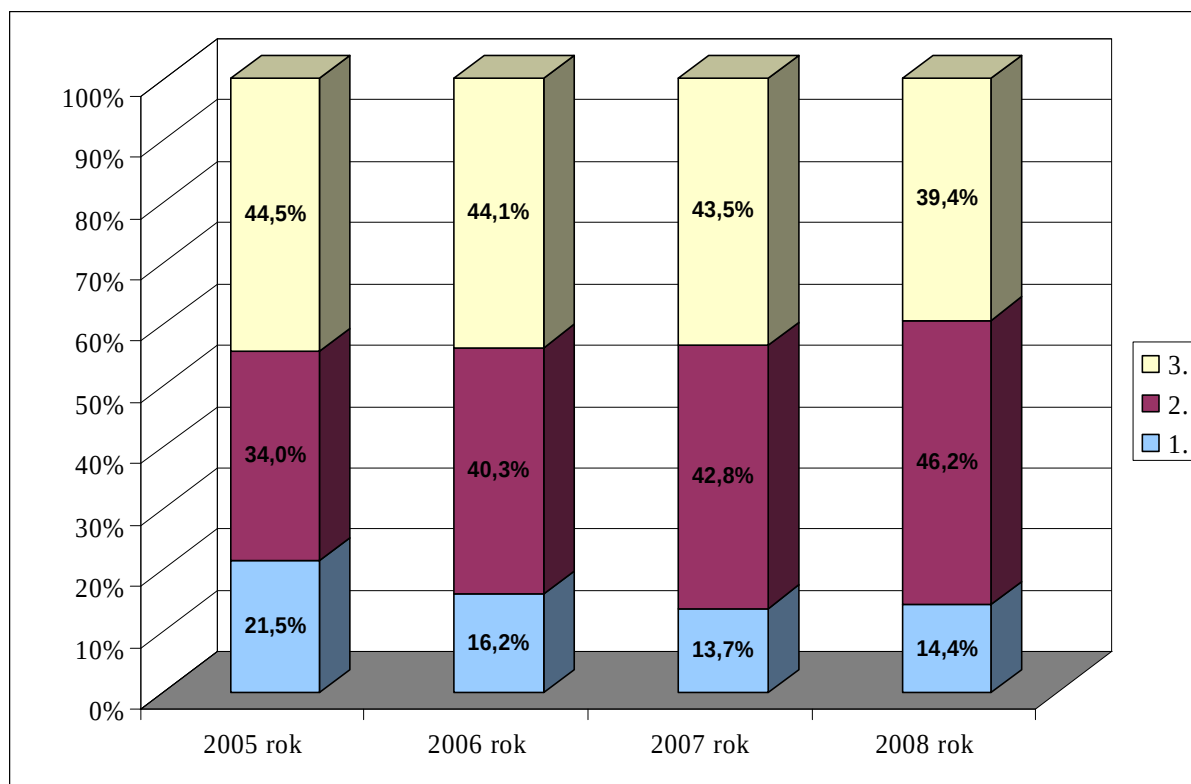
Według stanu z 31 grudnia 2008 roku jedynie 39,4% gospodarstw domowych posiadało zarejestrowane odbiorniki rtv i terminowo wносиło opłaty abonamentowe, co jest pogorszeniem sytuacji w porównaniu do lat poprzednich.

Wykres nr 15 Wnoszenie opłat abonamentowych przez gospodarstwa domowe w Polsce w latach 2005-008

		2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
1.	gospodarstwa domowe posiadające zarejestrowane odbiorniki rtv i zwolnione od opłat (w tys.)	2 861	2 166	1 830	1924
2.	gospodarstwa domowe, które nie zarejestrowały odbiorników rtv (w tys.)	4 540	5 370	5 709	6 163
3.	gospodarstwa domowe posiadające zarejestrowane odbiorniki rtv i wnoszące opłaty (w tys.)	5 936	5 801	5 798	5 250
4.	ogółem gospodarstwa domowe w Polsce (w tys.) ⁵⁶	13 337	13 337	13 337	13 337

Wykres nr 16 Ściągalność opłat abonamentowych wnoszonych przez gospodarstwa domowe w Polsce w latach 2005-2008

		2005 r.	2006 r.	2007 r.	2008 r.
1.	gospodarstwa domowe posiadające zarejestrowane odbiorniki rtv i zwolnione od opłat (w %)	21,5%	16,2%	13,7%	14,4%
2.	gospodarstwa domowe, które nie zarejestrowały odbiorników rtv (w %)	34,0%	40,3%	42,8%	46,2%
3.	gospodarstwa domowe posiadające zarejestrowane odbiorniki rtv i wnoszące opłaty (w %)	44,5%	43,5%	43,5%	39,4%

⁵⁶ Źródło: GUS – dane z Narodowego Spisu Powszechnego z maja 2002 roku.

Zwolnienia od opłat abonamentowych

5.9 Kategorie osób zwolnionych od opłat abonamentowych zostały określone w art. 4 ustawy z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych.

Zwolnienia od tych opłat nie przysługują osobom, które pozostają we wspólnym gospodarstwie domowym z co najmniej dwiema osobami, które ukończyły 26 rok życia, i które nie spełniają warunków do uzyskania zwolnień.

Zgodnie z art. 12 ustawy o opłatach abonamentowych prawo do zwolnienia od opłat abonamentowych zachowały osoby, które korzystały z tego prawa na podstawie dotychczasowych przepisów pod warunkiem, iż w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy tj. do 16 grudnia 2005 roku złożyły oświadczenia o spełnieniu warunków do korzystania ze zwolnienia od opłat abonamentowych.

Według stanu z 31 grudnia 2008 roku abonentów zwolnionych od wnoszenia opłat abonamentowych rtv było 1 924 342, w tym przede wszystkim:

1. inwalidzi I grupy	810 848 (tj. 42,1%);
2. osoby, które ukończyły 75 rok życia	951 652 (tj. 49,5%);
3. inwalidzi wojenni/wojskowi	20 335 (tj. 1,1%);
4. osoby otrzymujące świadczenia pielęgnacyjne	13 808 (tj. 0,7%);
5. osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności	51 631 (tj. 2,7%);
6. osoby całkowicie niezdolne do pracy i samodzielnej egzystencji	39 457 (tj. 2,0%);
7. osoby niesłyszące	13 405 (tj. 0,7%);
8. osoby niewidome	11 637 (tj. 0,6%).

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku liczba abonentów zwolnionych od opłat rtv zwiększyła się o 5,1%.

Umarzanie i rozkładanie na raty zaległości w opłatach abonamentowych

5.10 Sprawy związane z umarzaniem zaległości w opłatach abonamentowych regulują przepisy art. 9 i 10 ustawy o opłatach abonamentowych.

Na wniosek kierowników jednostek Poczty Polskiej, Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2008 roku przyjęła 4 uchwały w sprawie umorzenia zaległości w opłatach abonamentowych na łączną kwotę 532,8 tys. zł.

W wyjątkowych sytuacjach, jeżeli przemawiają za tym szczególne względy społeczne lub przypadki losowe, Krajowa Rada może umorzyć lub rozłożyć na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych oraz odsetki za zwłokę w ich uiszczeniu.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji ustaliła – w drodze uchwał⁵⁷ - kryteria dochodowe, które stanowią podstawę do rozstrzygnięć indywidualnych, podejmowanych przez KRRiT, w zakresie wniosków o umorzenie lub rozłożenie na raty zaległości w opłatach abonamentowych. Krajowa Rada umarza lub rozkłada na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych oraz odsetki za zwłokę w ich uiszczeniu abonentom-dłużnikom, których dochód na jedną osobę w gospodarstwie domowym nie przekracza:

⁵⁷ Uchwały KRRiT: nr 302/2005 z 30 czerwca 2005 roku i nr 309/2005 z 12 lipca 2005 roku

- 1) 60% minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę – w gospodarstwie wieloosobowym;
- 2) 80% minimalnego wynagrodzenia brutto za pracę – w gospodarstwie jednoosobowym.

Krajowa Rada przyjęła też „Wewnętrzne procedury związane z rozstrzyganiem wniosków o umorzenie lub rozłożenie na raty zaległości w płatności opłat abonamentowych, odsetek za zwłokę w ich uiszczeniu, opłaty za używanie niezarejestrowanego odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego oraz odsetek za zwłokę w jej uiszczeniu”.⁵⁸

W 2008 roku rozpatrzono 15 423 wnioski abonentów-dłużników z lat 2006–2007.⁵⁹ Skutki finansowe 60 uchwał KRRiT, przyjętych w 2008 roku w sprawie umorzenia zaległości w płatności opłat abonamentowych i odsetek za zwłokę w ich uiszczeniu, wynoszą łącznie 5 065,0 tys. zł. Na raty rozłożono zaległości w łącznej kwocie 84,2 tys. zł.

Ubytek wpływów abonamentowych i zaległości w terminowym wnoszeniu opłat

5.11 Przy założeniu, że wszystkie gospodarstwa domowe mają zarejestrowane odbiorniki rtv i wnoszą opłaty potencjalne wpływy abonamentowe (bez uwzględnienia wpływów od abonentów instytucjonalnych) w 2008 roku powinny wynosić około 2,6 mld zł (netto). Ubytek wpływów abonamentowych według stanu na 31 grudnia 2008 roku wynosił z tytułu:

1. używania niezarejestrowanych odbiorników w gospodarstwach domowych
ok. 1,2 mld zł;
2. zwolnień od opłat abonamentowych rtv
ok. 0,4 mld zł.

Jednocześnie według stanu z 31 grudnia 2008 roku ponad 2 370 tysięcy gospodarstw domowych zalegało z opłatami powyżej 3 miesięcy⁶⁰, co spowodowało zaległości w opłatach abonamentowych na kwotę ok. 1,1 mld złotych.

⁵⁸ Uchwały KRRiT: nr 545/2006 z 3 października 2006 roku i nr 639/2006 z 13 grudnia 2006 roku

⁵⁹ W 2008 roku wpłynęło 39 538 listów (w tym 1 129 e-maili) w sprawie opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych. Udzielono 30 235 odpowiedzi na wystąpienia abonentów z lat 2006-2008.

⁶⁰ Termin roszczeń Poczty Polskiej z tytułu zaległości w opłatach abonamentowych upływa:

- po trzech latach w przypadku zaległości powstałych przed 16 czerwca 2005 roku;
- po pięciu latach w przypadku zaległości powstałych po 16 czerwca 2005 roku.

Załącznik nr 1 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Wykaz wniosków o udzielenie koncesji na kolejny okres (w trybie art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji) złożonych w 2008 roku

Lp.	dotyczy koncesji	nazwa nadawcy (nazwa programu), uwagi
1.	088/P/2002-R	PETRUS POLSKA Sp. z o.o. (RADIO WEEKEND) umorzenie postępowania
2.	091/P/2002-R	CLASSIC FM Sp. z o.o. (PLANETA Łódź) koncesja na kolejny okres Nr 023/K/2008-R
3.	092/P/2002-R	PARTYTURA Sp. z o.o. (RMF MAXXX - POZNAŃ) koncesja na kolejny okres Nr 022/K/2008-R
4.	108/P/2002-R	VIGOR MEDIA Sp. z o.o. (RMF MAXXX - Pomorze) koncesja na kolejny okres Nr 025/K/2009-R
5.	114/P/2002-R	Archidiecezja Częstochowska (KATOLICKIE RADIO FIAT) koncesja na kolejny okres Nr 028/K/2009-R
6.	116/P/2002-R	RADIO MAZOWSZE Sp. z o.o. (RMF MAXXX - MAZOWSZE) koncesja na kolejny okres Nr 026/K/2009-R
7.	117/P/2002-R	REGION Sp. z o.o. (RMF MAXXX KRAKÓW) koncesja na kolejny okres Nr 027/K/2009-R
8.	121/P/2002-R	Radio ESKA S.A. (Radio ESKA Opole)
9.	122/P/2002-R	OPERA FM Sp. z o.o. (RMF CLASSIC)
10.	125/P/2002-R	A.D.A. CORPORATION RADIO FON Sp. z o.o. (RMF MAXXX - CZĘSTOCHOWA)
11.	127/P/2002-R	Radio PÓŁNOC Sp. z o.o. (RADIO ESKA KOSZALIN)
12.	128/P/2002-R	Radio ABC Sp. z o.o. (RMF MAXXX - SZCZECIN)
13.	129/P/2002-R	POROZUMIENIE RADIOWE - POZNAŃ Sp. z o.o. (107,4 ESKA Rock)
14.	131/P/2002-R	Radio SBB Rodło Sp. z o.o. (PLANETA)
15.	132/P/2002-R	Stempin Jerzy (RADIO SUD)
16.	133/P/2002-R	Media Sp. z o.o. (PLANETA Poznań)
17.	135/P/2002-R	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowe HITT Sp. z o.o. (AntyRadio 101,3 FM)
18.	136/P/2002-R	RADIO ELKA Sp. z o.o. (RADIO ELKA)
19.	137/P/2002-R	Radio PÓŁNOC Sp. z o.o. (RADIO PÓŁNOC)
20.	138/P/2002-R	BRW Sp. z o.o. (RMF MAXXX - WAŁBRZYCH)
21.	141/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Bełchatów)
22.	142/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Lublin)
23.	143/P/2002-R	Hot Radio Przemysł Sp. z o.o. (RADIO ESKA PRZEMYŚL) umorzenie postępowania
24.	146/P/2003-R	RADIO PASMO PIOTRKÓW Sp. z o.o. (RADIO STREFA FM PIOTRKÓW)
25.	184/P/2004-R	Preludium Sp. z o.o. (RMF MAXXX - TRÓJMIASTO)
26.	243/99-R	Białoruskie Centrum Informacyjne Sp. z o.o. (BIAŁORUSKIE RADIO RACJA)
27.	249/2000-R	RM MEDIA Sp. z o.o. (RADIO WAWA 90,1)
28.	278/2002-R	Radio PIN SA (RADIO PIN) umorzenie postępowania
29.	279/2002-R	SPECTRUM FM Sp. z o.o. (AntyRadio 94 FM)
30.	280/2002-R	Nadawca Sp. z o.o. (RADIO VOX FM WARSZAWA)
31.	291/2003-R	International Communication Sp. z o.o. (RADIO WAWA)
32.	295/2003-R	RADIO ELKA Sp. z o.o. (RADIO ELKA GŁOGÓW)

Załącznik nr 2 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Wykaz postępowań, toczących się w 2008 roku, zakończonych przedłużeniem terminu ważności koncesji do 10 lat

Lp.	dotyczy koncesji	nazwa nadawcy (nazwa programu)
1.	004/P/2001-R	Archidiecezja Białostocka (RADIO VOX FM BIAŁYSTOK)
2.	005/P/2001-R	Archidiecezja Gnieźnieńska (RADIO PLUS GNIEZNO)
3.	010/P/2001-R	Archidiecezja Wrocławska (KATOLICKIE RADIO RODZINA)
4.	013/P/2001-R	Diecezja Koszalińsko-Kołobrzeska (RADIO VOX FM KOSZALIN)
5.	016/P/2001-R	Diecezja Opolska (RADIO PLUS OPOLE)
6.	019/P/2001-R	Diecezja Warszawsko-Praska (RADIO WARSZAWA)
7.	026/P/2001-R	Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska (RADIO PLUS GŁOGÓW)
8.	027/P/2001-R	Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska (RADIO PLUS GORZÓW)
9.	028/P/2001-R	Diecezja Zielonogórsko-Gorzowska (RADIO PLUS ZIELONA GÓRA)
10.	029/P/2001-R	Polska Prowincja Zgromadzenia Ducha Świętego pod opieką Niepokalanego Serca Maryi (RADIO PLUS BYDGOSZCZ)
11.	053/P/2001-R	Archidiecezja Krakowska (RADIO VOX FM KRAKÓW)
12.	055/P/2001-R	Radio REKORD FM SA (RADIO REKORD FM)
13.	058/P/2001-R	RADIO RADOM Sp. z o.o. (RADIO ESKA RADOM)
14.	062/P/2001-R	Diecezja Płocka (KATOLICKIE RADIO CIECHANÓW)
15.	063/P/2001-R	Diecezja Płocka (KATOLICKIE RADIO PŁOCK)
16.	064/P/2001-R	Archidiecezja Gdańska (RADIO PLUS)
17.	065/P/2001-R	Archidiecezja Łódzka (RADIO VOX FM ŁÓDŹ)
18.	070/P/2001-R	Diecezja Tarnowska (RDN MAŁOPOLSKA)
19.	073/P/2001-R	RADIO KOŁOBRZEG Sp. z o.o. (RADIO KOŁOBRZEG)
20.	076/P/2001-R	Politechnika Rzeszowska (AKADEMICKIE RADIO CENTRUM)
21.	078/P/2001-R	RADIO PLAMA Sp. z o.o. (RADIO ESKA SZCZECIN)
22.	086/P/2002-R	MAKS-TARNÓW Sp. z o.o. (RADIO ESKA TARNÓW)
23.	087/P/2002-R	MAKS-BOCHNIA Sp. z o.o. (RADIO ESKA BOCHNIA)
24.	088/P/2002-R	PETRUS POLSKA Sp. z o.o. (RADIO WEEKEND)
25.	093/P/2002-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE KOLOR 90,4 FM)
26.	094/P/2002-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE WANDA 92,5 FM)
27.	096/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Toruń)
28.	097/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Warszawa)
29.	098/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Białystok)
30.	099/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Kielce)
31.	100/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Olsztyn)
32.	101/P/2002-R	Diecezja Gliwicka (RADIO PLUS GLIWICE)
33.	102/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Zielona Góra)
34.	103/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Leszno)
35.	104/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Poznań)
36.	105/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Piła)
37.	106/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Gorzów)
38.	109/P/2002-R	FUNDACJA KRAKOWSKIEGO RADIA AKADEMICKIEGO ŻAK (100,5 LUZZZ FM)

39.	111/P/2002-R	Rozgłośnia Radiowa "REZONANS" Sp. z o.o. (RADIO ESKA 99,1 FM)
40.	112/P/2002-R	Radio ESKA SA (Radio ESKA Wrocław)
41.	113/P/2002-R	Diecezja Legnicka (RADIO PLUS LEGNICA)
42.	115/P/2002-R	Diecezja Kielecka (RADIO PLUS KIELCE)
43.	118/P/2002-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE ECHO)
44.	119/P/2002-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (103,8 ROXY FM)
45.	126/P/2002-R	Muzyczne Radio Sp. z o.o. (MUZYCZNE RADIO)
46.	134/P/2002-R	Politechnika Poznańska (RADIO AFERA)
47.	140/P/2002-R	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE NA FALI 89,8 FM)
48.	261/2001-R	Prawosławna Diecezja Białostocko-Gdańska (RADIO ORTODOXIA)
49.	267/2001-R	OPERA FM Sp. z o.o. (RMF CLASSIC - WARSZAWA)
50.	275/2002-R	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO CMOLAS)
51.	278/2002-R	Radio PIN SA (RADIO PIN)

Załącznik nr 3 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Wykaz postępowań o udzielenie lub rozszerzenie koncesji na rozpowszechnianie programu radiowego drogą naziemną, prowadzonych w związku z Ogłoszeniami Przewodniczącego KRRiT rozstrzygniętymi w 2008 roku podjęciem uchwały KRRiT lub zakończonych wydaniem decyzji Przewodniczącego KRRiT.

Lp.	data publikacji w Monitorze Polskim	lokalizacja stacji	sposób rozstrzygnięcia
1.	17.04.2007	Zielona Góra	Decyzja o rozszerzeniu koncesji (zamianie częstotliwości) spółce RADIO ESKA SA
2.	15.06.2007	Domachowo	Decyzja o rozszerzeniu koncesji Archidiecezji Poznańskiej
3.	17.03.2008	Poznań/ Śrem	Decyzja o rozszerzeniu koncesji Archidiecezji Poznańskiej
4.	17.03.2008	Świdnica	Decyzja o rozszerzeniu koncesji Archidiecezji Wrocławskiej
5.	17.03.2008	Wołów	Decyzja o rozszerzeniu koncesji Archidiecezji Wrocławskiej
6.	28.02.2007	Augustów, Gołdap, Olecko, Sejny	Decyzja o rozszerzeniu koncesji Piotrowi Bajerowi
7.	21.05.2007	Wałbrzych Góra Chelmiec	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce Muzyczne Radio Sp. z o.o.
8.	28.02.2007	Białystok	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce OPERA FM Sp. z o. o.
9.	17.04.2007	Bydgoszcz	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce OPERA FM Sp. z o. o.
10.	17.03.2008	Katowice Kosztowy	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce OPERA FM Sp. z o. o.
11.	28.02.2007	Toruń	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce OPERA FM Sp. z o. o.
12.	22.11.2006	Niżankowice k/ Działoszyna	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce PPU "RADIO - MEDIA ZIEMI WIELUŃSKIEJ" Sp. z o.o.
13.	28.02.2007	Łódź	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce RADIO PIN SA
14.	17.03.2008	Darłowo	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce VIGOR MEDIA Sp. z o.o.
15.	17.04.2007	Kwidzyn	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce VIGOR MEDIA Sp. z o.o.
16.	17.04.2007	Miastko	Decyzja o rozszerzeniu koncesji spółce WEEKEND Sp. z o.o.
17.	17.04.2007	Kościerzyna	Decyzja o rozszerzeniu koncesji Stowarzyszeniu ZIEMIA PUCKA
18.	17.04.2007	Węgrów	Decyzja o rozszerzeniu koncesji Warszawskiej Prowincji Redemptorystów
19.	17.04.2007	Ełk	Decyzja o udzieleniu koncesji Emilowi Bajerowi
20.	17.03.2008	Legionowo	Decyzja o udzieleniu koncesji spółce HOBBY Sp. z o.o.
21.	17.04.2007	Siedlce	Decyzja o udzieleniu koncesji spółce RADIO ESKA SA
22.	17.03.2008	Kłodzko/ Boguszyn	Uchwała o rozszerzenie koncesji spółce BRW Sp. z o.o.
23.	17.03.2008	Piła	Uchwała o rozszerzeniu koncesji Diecezji Koszalińsko-Koło-brzeskiej
24.	17.03.2008	Biała Podlaska	Uchwała o rozszerzeniu koncesji spółce Białoruskie Centrum Informacyjne Sp. z o.o.
25.	17.03.2008	Elbląg	Uchwała o rozszerzeniu koncesji spółce OPERA FM Sp. z o.o.
26.	18.06.2008	Poznań	Uchwała o rozszerzeniu koncesji spółce Radio PIN SA
27.	17.03.2008	Olbrachtów k. Żar	Uchwała o udzieleniu koncesji spółce Radio ESKA SA
28.	17.04.2007	Ciechanów, Mława, Płońsk	Uchwała o udzieleniu koncesji spółce Region Sp. z o.o.

Załącznik nr 4 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Wykaz wniosków o udzielenie koncesji satelitarnych złożonych w 2008 roku

Lp.	nazwa wnioskodawcy (nazwa programu), uwagi
1.	C.K.TV. Agencja Reklamowa Sp. z o.o. (BAJKA TV)
2.	C.K.TV. Agencja Reklamowa Sp. z o.o. (FILM TV)
3.	ESKA TV SA (ESKA TV)
4.	EUROPEJSKIE RADIO DLA BIAŁORUSI Sp. z o.o. (Europejskie Radio dla Białorusi) wniosek pozostawiony bez rozpoznania, wpłynął kolejny wniosek
5.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (RADIO ŻŁOTE PRZEBOJE)
6.	INFORADIO Sp. z o.o. (RADIO TOK FM - PIERWSZE RADIO INFORMACYJNE) umorzenie postępowania
7.	ITI Neovision Sp. z o.o. (N-Surround HD/Classic) koncesja Nr 391/2008-R
8.	ITI Neovision Sp. z o.o. (N-Surround HD/Pop) koncesja Nr 390/2008-R
9.	PRV.PL Sp. z o.o. (PINO.TV)
10.	TELEKOMUNIKACJA POLSKA SPÓŁKA AKCYJNA (ORANGE SPORT) koncesja Nr 385/2008-T
11.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT DLA DZIECI)
12.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT DLA MŁODZIEŻY)
13.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT FILM)
14.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT INTERNATIONAL)
15.	Telewizja Polska Spółka Akcyjna (TVP HD)
16.	TELEWIZJA PULS Sp. z o.o. (PULS NEWS) postępowanie zawieszone na wniosek strony
17.	TELEWIZJA PULS Sp. z o.o. (TV PULS ROZRYWKA (HD)) postępowanie zawieszone na wniosek strony
18.	TVN SA (TVN Warszawa) koncesja Nr 382/2008-T

Załącznik nr 5 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Decyzje ws. zmian technicznych w koncesjach naziemnych (wydane w 2008 roku)

Radio

Lp.	nazwa nadawcy (nazwa programu)	nr koncesji	treść decyzji	przyrost odbiorców
1.	Archidiecezja Wrocławska (KATOLICKIE RADIO RODZINA)	010/P/2001-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej we Wrocławiu	-88700
2.	Białoruskie Centrum Informacyjne Sp. z o.o. (BIAŁORUSKIE RADIO RACJA)	243/99-R	Podniesienie mocy stacji nadawczej Białystok/ Krynice	84600
3.	CLASSIC FM Sp. z o.o. (PLANETA Łódź)	091/P/2002-R	Zmiana częstotliwości i mocy stacji nadawczej w Łodzi	-519900
4.	Diecezja Rzeszowska (VIA - KATOLICKIE RADIO RZESZÓW)	023/P/2001-R	Zmiana współrzędnych geograficznych stacji nadawczej Góra Liwocz	8600
5.	FM RADIO JAZZ Sp. z o.o. (PLANETA FM)	161/P/2003-R	Zmiana częstotliwości w Krakowie i Warszawie	15900
6.	Fundacja Edukacji Medialnej (RADIO MAZURY)	157/P/2003-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Morągu	0
7.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 101,3 FM)	293/2003-R	Podniesienie mocy stacji nadawczej w Pabianicach	523300
8.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 101,3 FM)	293/2003-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Pabianicach	-129800
9.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE 91,8 FM)	202/P/2005-R	Podniesienie mocy stacji nadawczej w Wałbrzychu	58300
10	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (ZŁOTE PRZEBOJE PULS 95,6 FM)	030/P/2001-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Lublinie	0
11	INFORADIO Sp. z o.o. (TOK FM - PIERWSZE RADIO INFORMACYJNE)	155/P/2003-R	Przeniesienie stacji nadawczej z Katowic do Siemianowic Śląskich i zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Gdyni wraz z podniesieniem mocy	968100
12	International Communication Sp. z o.o. (RADIO WAWA)	291/2003-R	Zmiana częstotliwości w Warszawie	493800
13	Muzyczne Radio Sp. z o.o. (MUZYCZNE RADIO)	126/P/2002-R	Powielenie częstotliwości 106,7 MHz użytkowanej w lokalizacji Góra Świeradowiec w lokalizacji Bogatynia	9000
14	Politechnika Wrocławska (AKADEMICKIE RADIO LUZ)	342/2006-R	Zmiana częstotliwości stacji nadawczej we Wrocławiu wraz z zwiększeniem mocy z 0,1 do 0,3 kW	106500
15	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO CHOJNICE)	335/2005-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Chojnicach	-31000
16	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO CIESZYN)	366/2007-R	Obniżenie mocy stacji nadawczej w Cieszynie	-2800
17	Polskie Fale Średnie SA (TWOJE RADIO SKARŻYSKO)	369/2007-R	Obniżenie mocy stacji nadawczej w Skarżysko-Kamiennej	-10800
18	Radio ABC Sp. z o.o. (RMF MAXXX - SZCZECIN)	128/P/2002-R	Podniesienie mocy stacji nadawczej w Szczecinie	107900

19	Radio CCM Sp. z o.o. (RADIO CCM)	186/P/2004-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Cieszynie	-1700
20	Radio CCM Sp. z o.o. (RADIO CCM)	186/P/2004-R	Obniżenie mocy stacji nadawczej w Oświęcimiu	-310500
21	RADIO ELKA Sp. z o.o. (RADIO ELKA GŁOGÓW)	295/2003-R	Powielenie częstotliwości 89,4 MHz użytkowanej w lokalizacji Głogów w lokalizacji Lubin	73500
22	Radio Galicja Sp. z o.o. (RMF MAXXX Nowy Sącz)	337/2006-R	Powielenie częstotliwości 104,6 MHz użytkowanej w lokalizacji Krynica Góra Jaworzyna w lokalizacji Męcina Góra Wysokie	161700
23	RADIO PARADA Sp. z o.o. (RADIO PARADA)	145/P/2002-R	Zmiana mocy stacji nadawczej w Łodzi	61800
24	RADIO PASMO PIOTRKÓW Sp. z o.o. (RADIO STREFA FM PIOTRKÓW)	146/P/2003-R	Zwiększenie mocy stacji nadawczej w Piotrkowie Trybunalskim	72900
25	RADIO PASMO PIOTRKÓW Sp. z o.o. (RADIO STREFA FM PIOTRKÓW)	146/P/2003-R	Zmiana wysokości zawieszenia anteny stacji nadawczej w Piotrkowie Trybunalskim	2600
26	Radio VANESSA Sp. z o.o. (RADIO VANESSA)	006/K/2008-R	Zmiana charakterystyki promieniowania anteny stacji nadawczej Strzebnik k/ Raciborza	1100
27	Radio Warmia-Mazury WA-MA SA (PLANETA Olsztyn)	049/P/2001-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Olsztynie Pieczewie	38700
28	RADIOSTACJA Sp. z o.o. (CHILLI ZET)	010/K/2008-R	Zmiana częstotliwości w Krakowie, Łodzi i Warszawie	158000
29	RM MEDIA Sp. z o.o. (RADIO WAWA 90,1)	249/2000-R	Zmiana częstotliwości w Łodzi	464200
30	TRAFFIC Sp. z o.o. (TRAFFIC FM WROCŁAW)	361/2007-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej we Wrocławiu	154900
31	Warszawska Prowincja Redemptorystów (RADIO MARYJA)	003/P/2001-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Zakopanem	0
32	WAWA SA (ESKA ROCK)	085/P/2001-R	Zmiana częstotliwości w Łodzi i Warszawie	-895300
33	WAWA SA (ESKA ROCK)	085/P/2001-R	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Płocku, f=90,4 MHz	-60300
Razem:				1514600

Telewizja

lp.	nazwa nadawcy (nazwa programu)	nr koncesji	treść decyzji	przyrost odbiorców
1.	Polskie Media SA (TV 4)	236/99-T	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Warszawie, zmiana kanału z 58 na 33	326200
2.	TELEWIZJA LUBAŃ - BOLESŁAWIEC Sp. z o.o. (ŁUŻYCE)	199/P/2005- T	Podniesienie mocy do 5 kW stacji nadawczej Lubań/ Nowa Karczma (kanał 51)	4400
3.	Telewizja ODRA Sp. z o.o. (ODRA - ŚWIDNICA, WROCŁAW, OPOLE)	192/P/2005- T	Zmiana lokalizacji i mocy stacji nadawczej we Wrocławiu (kanał 31)	-219200
4.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT)	171/P/2004- T	Zmiana lokalizacji stacji nadawczej w Warszawie, zmiana kanału z 35 na 44	-25700
5.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT)	171/P/2004- T	Podniesienie mocy stacji nadawczej w Jeleniej Górze/ Śnieżne Kotły (kanał 47) i w Giżycku/ Miłkach (kanał 43)	81300
6.	TELEWIZJA PULS Sp. z o.o. (PULS)	187/P/2004- T	Zmiana lokalizacji i zwiększenie mocy z 5 do 20 kW stacji nadawczej w Warszawie (kanał 41)	31400
7.	TVN SA (TVN)	175/P/2004- T	Zmiana lokalizacji i zwiększenie mocy z 10 do 100 kW stacji nadawczej w Warszawie, zmiana kanału z 33 na 35	240600
Razem:				439000

Załącznik nr 6 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Wykaz ogłoszeń Przewodniczącego KRRiT o możliwości uzyskania lub rozszerzenia koncesji na rozpowszechnianie naziemnych programów radiowych opublikowanych w 2008 roku

Lp.	data publikacji w Monitorze Polskim	charakter programu	lokalizacja stacji
1.	07.07.2008	uniwersalny	Płock
2.	07.07.2008	wyspecjalizowany klasyczny lub jazzowy	Kielce
3.	30.06.2008	wyspecjalizowany klasyczny lub jazzowy	Częstochowa
4.	18.06.2008	uniwersalny	Odolanów
5.	18.06.2008	uniwersalny	Łysina k/ Żywca
6.	18.06.2008	wyspecjalizowany muzyczno-tematyczny	Warszawa
7.	18.06.2008	uniwersalny ogólnokrajowy	Krynica, f=105,9 MHz
8.	18.06.2008	uniwersalny ogólnokrajowy	Krynica, f=95,8 MHz
9.	18.06.2008	wyspecjalizowany klasyczny lub jazzowy	Poznań EC Karolin
10.	25.03.2008	uniwersalny	Opalenica/Troszyn
11.	17.03.2008	uniwersalny	Darłowo
12.	17.03.2008	wyspecjalizowany społeczno-religijny	Piła
13.	17.03.2008	wyspecjalizowany społeczno-religijny	Poznań/ Śrem
14.	17.03.2008	uniwersalny	Wągrowiec
15.	17.03.2008	wyspecjalizowany klasyczny lub jazzowy	Elbląg
16.	17.03.2008	wyspecjalizowany muzyczno-literacki	Katowice Kosztowy
17.	17.03.2008	uniwersalny	Olbrachtów k. Żar
18.	17.03.2008	uniwersalny	Biała Podlaska
19.	17.03.2008	wyspecjalizowany społeczno-religijny	Wołów
20.	17.03.2008	uniwersalny	Kłodzko/ Boguszyn
21.	17.03.2008	wyspecjalizowany społeczno-religijny	Świdnica
22.	17.03.2008	uniwersalny	Legionowo

Załącznik nr 7 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Decyzje ws. zmiany nazwy programu oraz innych zmian dotyczących programu (wydane w 2008 roku)

lp.	nazwa nadawcy (obecna nazwa programu)	nr koncesji	treść decyzji
1.	Bajer (RADIO 5)	123/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z RADIO 5 SUWAŁKI na RADIO 5
2.	FM RADIO JAZZ Sp. z o.o. (PLANETA FM)	161/P/2003-R	Zmiana nazwy programu z Radio JAZZ na PLANETA FM, zmiany zapisów programowych
3.	FUNDACJA KRAKOWSKIEGO RADIA AKADEMICKIEGO ŻAK (100,5 LUZZZ FM)	109/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z 100,5 ESKA Rock na 100,5 LUZZZ FM
4.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o. (106,6 Roxy FM)	082/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z RADIO BLUE 106,6 FM na 106,6 Roxy FM, specjalizacji z motoryzacyjnego na kulturalno-muzyczny i zapisów programowych
5.	Klasztor OO. Paulinów Jasna Góra - Częstochowa (RADIA JASNA GÓRA)	067/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z PROGRAM RADIA JASNA GÓRA na RADIO JASNA GÓRA
6.	MAKS-BOCHNIA Sp. z o.o. (RADIO ESKA BOCHNIA)	087/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z nazwy: RADIO MAKS BOCHNIA na nazwę: RADIO ESKA BOCHNIA
7.	Media Sp. z o.o. (PLANETA Poznań)	133/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z RMI FM na PLANETA POZNAŃ
8.	Muzyka Jazz Radio Sp. z o.o. (CHILLI ZET Katowice)	180/P/2004-R	Zmiana nazwy programu z NRJ FM na CHILLI ZET Katowice i zmiana zapisów programowych
9.	Pilskie Radio i TV 100 Sp. z o.o. (RMF MAXXX - PIŁA)	144/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z RADIO 100 na RMF MAXXX - Piła
10.	Preludium Sp. z o.o. (RMF MAXXX - TRÓJMIASTO)	184/P/2004-R	Zmiana nazwy programu z nazwy: RADIO ESKA NORD na nazwę: RMF MAXXX - TRÓJMIASTO
11.	Przedsiębiorstwo Usługowo- Handlowe HITT Sp. z o.o. (AntyRadio 106,4 FM)	034/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z AntyRadio 106,4 FM FLASH na AntyRadio 106,4 FM
12.	Radio ESKA SA (RADIO ESKA TRÓJMIASTO)	045/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z HIT FM na RADIO ESKA TRÓJMIASTO
13.	RADIO PASMO PIOTRKÓW Sp. z o.o. (RADIO STREFA FM PIOTRKÓW)	146/P/2003-R	Zmiana nazwy programu z RADIO STREFA FM na RADIO STREFA FM PIOTRKÓW
14.	Radio PIN SA (RADIO PIN)	278/2002-R	Zmiana nazwy programu z PiN 102 FM - Pieniądz i Nowoczesność na RADIO PIN
15.	Radio PÓŁNOC Sp. z o.o. (RADIO ESKA KOSZALIN)	127/P/2002-R	Zmiana nazwy programu z nazwy: RADIO PÓŁNOC na nazwę RADIO ESKA KOSZALIN
16.	Radio SBB Rodło Sp. z o.o. (PLANETA 103,9 FM)	334/2005-R	Zmiana nazwy programu z RADIO PLANETA 103,9 FM na PLANETA 103,9 FM
17.	Radio Warmia-Mazury WA-MA SA (PLANETA Giżycko)	387/2008-R	Zmiana nazwy programu z Radio WA-MA Giżycko na PLANETA GIŻYCKO
18.	Radio Warmia-Mazury WA-MA SA (PLANETA IŁAWA)	047/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z Radio WA-MA Iława na PLANETA Iława
19.	Radio Warmia-Mazury WA-MA SA (PLANETA MRĄGOWO)	048/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z Radio WA-MA Mrągowo na PLANETA MRĄGOWO

20.	Radio Warmia-Mazury WA-MA SA (PLANETA Olsztyn)	049/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z Radio WA-MA na PLANETA Olsztyn
21.	RADIO WARTA Sp. z o.o. (PLANETA 99,6 FM)	174/P/2004-R	Zmiana nazwy programu z RADIO FLASH 99,6 FM na PLANETA 99,6 FM
22.	RADIO WARTA Sp. z o.o. (PLANETA 102,9 FM)	173/P/2004-R	Zmiana nazwy programu z RADIO FLASH 102,9 FM na PLANETA 102,9 FM
23.	RADIOSTACJA Sp. z o.o. (CHILLI ZET)	010/K/2008-R	Zmiana nazwy programu z PLANETA FM na CHILLI ZET, zmiana zapisów programowych
24.	RADIOSTACJA Sp. z o.o. (PLANETA FM)	046/P/2001-R	Zmiana nazwy programu z RADIOSTACJA na PLANETA FM
25.	TELEWIZJA LUBAŃ - BOLESŁAWIEC Sp. z o.o. (ŁUŻYCE)	199/P/2005-T	Zmiana nazwy programu z STUDIO LUBAŃ - BOLESŁAWIEC na ŁUŻYCE, zwiększenie dobowego czasu nadawania programu oraz udziału tematyki lokalnej w programie
26.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (DOMO)	381/2008-T	Zmiana nazwy programu z Dom z ogrodem na DOMO
27.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT CAFE)	302/2004-T	Zmiana nazwy programu z POLSAT ZDROWIE I URODA na POLSAT CAFE
28.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT NEWS)	380/2008-T	Zmiana nazwy programu z POLSAT 24 na POLSAT NEWS
29.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT PLAY)	323/2005-T	Zmiana nazwy programu z POLSAT TV na POLSAT PLAY
30.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT SPORT EXTRA)	322/2005-T	Zmiana nazwy programu z POLSAT SPORT 2 na POLSAT SPORT EXTRA

Decyzje dotyczące limitu reklam w programie (wydane w 2008 roku)

lp.	nazwa nadawcy (nazwa programu)	nr koncesji	treść decyzji
1.	Archidiecezja Szczecińsko-Kamieńska (RADIO VOX FM LIPIANY)	068/P/2001-R	Zwiększenie limitu reklam z 7 do 15% dziennego czasu nadawania programu
2.	CLASSIC FM Sp. z o.o. (PLANETA Łódź)	091/P/2002-R	Zwiększenie limitu reklam z 7 do 15% dziennego czasu nadawania programu
3.	OPERA FM Sp. z o.o. (RMF CLASSIC)	122/P/2002-R	Zmniejszenie limitu reklam z 15% do 2% dziennego czasu nadawania programu
4.	INFORADIO Sp. z o.o. (TOK FM - PIERWSZE RADIO INFORMACYJNE)	155/P/2003-R	Zwiększenie limitu reklam z 7 do 15% dziennego czasu nadawania programu
5.	FM RADIO JAZZ Sp. z o.o. (PLANETA FM)	161/P/2003-R	Zwiększenie limitu reklam z 2 do 7% dziennego czasu nadawania programu
6.	Radio Bieszczady Sp. z o.o. (RADIO VOX FM BIESZCZADY)	164/P/2003-R	Zwiększenie limitu reklam z 7 do 15% dziennego czasu nadawania programu
7.	Media Zamość Sp. z o.o. (RADIO ESKA ZAMOŚĆ)	167/P/2004-R	Zwiększenie limitu reklam z 7 do 15% dziennego czasu nadawania programu
8.	RADIO WARTA Sp. z o.o. (PLANETA 102,9 FM)	173/P/2004-R	Zwiększenie limitu reklam z 7 do 15% dziennego czasu nadawania programu
9.	Muzyka Jazz Radio Sp. z o.o. (CHILLI ZET Katowice)	180/P/2004-R	Zwiększenie limitu reklam z 2% do 7% dziennego czasu nadawania programu
10.	Radio CCM Sp. z o.o. (RADIO CCM)	186/P/2004-R	Zwiększenie limitu reklam z 2% do 7% dziennego czasu nadawania programu

11.	Radio SBB Rodło Sp. z o.o. (PLANETA 103,9 FM)	334/2005-R	Zwiększenie limitu reklam z 7 do 15% dziennego czasu nadawania programu
12.	TELEWIZJA LUBAŃ - BOLESŁAWIEC Sp. z o.o. (ŁUŻYCE)	199/P/2005-T	Zwiększenie limitu reklam do 15% dziennego czasu nadawania programu
13.	TVN SA (TVN TURBO)	300/2004-T	Zmiana specjalizacji programu z motoryzacyjnego na motoryzacyjny i hobbistyczny
14.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT CAFE)	302/2004-T	Zmiana specjalizacji programu z medycznego na rozrywkowo-kobieco-medyczny
15.	TVC Sp. z o.o. (TVC)	376/2008-T	Zmiana charakteru programu z uniwersalnego na wyspecjalizowany poświęcony telesprzedaży

Załącznik nr 8 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Koncesje, w których dokonano w 2008 roku zmiany listy udziałowców

lp.	koncesja	nazwa nadawcy (nazwa programu)	nowy udziałowcy
1.	164/P/2003-R	Radio Bieszczady Sp. z o.o. (Radio VOX FM BIESZCZADY)	Radio ESKA SA
2.	129/P/2002-R	Porozumienie Radiowe - Poznań Sp. z o.o. (107,4 ESKA) Rock	International Communication Sp. z o.o.
3.	288/2003-T	Telestar Sp. z o.o (iTV)	MNI SA, MNI Premium Sp. z o.o., Katarzyna Szewczyk-Sadowska

Koncesje, w których w 2008 roku wykreślono zapisy własnościowe

lp.	nazwa nadawcy (nazwa programu)	koncesja
1.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o.	079/P/2001-R
2.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o.	030/P/2001-R
3.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o.	082/P/2001-R
4.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o.	061/P/2001-R
5.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o.	154/P/2003-R
6.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o.	259/2000-R
7.	GRUPA RADIOWA AGORY Sp. z o.o.	293/2003-R
8.	PILSKIE RADIO i TV 100 Sp. z o.o. (RMF MAXXX -PIŁA)	0161/95-R
9.	RADIO GALICJA Sp. z o.o. (RMF MAXXX NOWY SĄCZ)	337/2006-R
10.	RADIO PÓŁNOC Sp. z o.o. (RADIO ESKA KOSZALIN)	127/P/2002-R
11.	RADIO PÓŁNOC Sp. z o.o. (RADIO PÓŁNOC)	0136/95-R
12.	REGION Sp. z o.o. (RMF MAXXX KRAKÓW)	117/P/2002-R
13.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (CANAL + SPORT 2)	358/2007-T
14.	CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. (KUCHNIA TV)	357/2007-T
15.	TVN SA (TVN)	232/98-T
16.	TVN SA (TVN 24)	270/2001-T
17.	TVN SA (TVN INTERNATIONAL)	299/2004-T
18.	TVN SA (TVN LINGUA)	355/2007-T
19.	TVN SA (TVN MED)	325/2005-T
20.	TVN SA (TVN METEO)	290/2003-T
21.	TVN SA (TVN SIEDEM)	273/2002-T
22.	TVN SA (TVN STYLE)	303/2004-T
23.	TVN SA (TVN)	175-P/2004/T

Załącznik nr 9 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Wykaz koncesji, w których dokonane zostały zmiany w wyniku wyrażenia przez KRRiT zgody na przeniesienie uprawnień

lp.	koncesja	nazwa nadawcy	nowy udziałowiec -koncesjonariusz
1.	267/2001-R	Arcola Sp. Sp. z o.o.	Opera FM Sp. z o.o.
2.	030/P/2001-R	Bis-Media Sp. z o.o.	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
3.	154/P/2003-R	Jan Babczyszyn Radio JAZZ Sp. z o.o.	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
4.	082/P/2001-R	Lokalne Radio w Opolu Sp. z o.o.	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
5.	259/2000-R	Multimedia Plus Sp. z o.o.	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
6.	170/P/2004-R	Radio Trefl Sp. z o.o.	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
7.	117/P/2002-R	Region Sp. z o.o.	Multimedia Sp. z o.o.
8.	061/P/2001-R	Regionalne Przedsiębiorstwo Związkowe Sp. z o.o.	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
9.	293/2003-R	Tres Sp. z o.o.	Grupa Radiowa Agory Sp. z o.o.
10.	300/2004-T	TVN Turbo Sp. z o.o.	TVN SA

Załącznik nr 10 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Wykaz postępowań w sprawie cofnięcia i uchylenia koncesji na wniosek nadawcy, w których wydano decyzje w 2008 roku.

Lp.	nazwa nadawcy (nazwa programu)	dotyczy koncesji	podstawa wszczęcia postępowania	sposób zakończenia postępowania
1.	Elżbieta Czeremańska-Gocławska (RADIO ESKA PŁOCK)	056/P/2001-R	art. 38 ust. 2 pkt 4 ustawy o rtv (przejęcie kontroli nad działalnością nadawcy)	koncesja została cofnięta
2.	Telewizja Polska SA (TVP ROZRYWKA)	352/2006-T	art. 38 ust. 1 pkt 4 ustawy o rtv (nierozpoczęcie rozpowszechniania programu)	koncesja została cofnięta
3.	ANTEL Sp. z o.o. (TELE 5)	247/2000-T	art. 38 ust. 2 pkt 4 ustawy o rtv (przejęcie kontroli nad działalnością nadawcy)	postępowanie zostało umorzone
4.	Archidiecezja Białostocka (RADIO VOX FM BIAŁYSTOK)	004/P/2001-R	art. 38 ust. 1 pkt 4 ustawy o rtv (nierozpoczęcie rozpowszechniania programu ze stacji w Mońkach)	postępowanie zostało umorzone
5.	International Communication Sp. z o.o. (RADIO 105,5 GOLD FM)	321/2005-R	art. 38 ust. 1 pkt 4 ustawy o rtv (nierozpoczęcie rozpowszechniania programu)	postępowanie zostało umorzone
6.	Telewizja POLSAT SA (POLSAT PLAY)	323/2005-T	art. 38 ust. 1 pkt 4 ustawy o rtv (nierozpoczęcie rozpowszechniania programu)	postępowanie zostało umorzone
7.	Jaworski Wojciech (RADIO ALFA)	095/P/2002-R	art. 38 ust. 1 pkt 2 (naruszenie warunków określonych w ustawie i koncesji, m.in. w zakresie wnoszenia opłat)	postępowanie zostało umorzone, a następnie ponownie wszczęte
8.	MEDIA EKSPERT Sp. z o.o. (promocja.tv)	309/2004-T	art. 38 ust. 1 pkt 4 ustawy o rtv (zaprzeszanie nadawania programu)	postępowanie zostało umorzone, a następnie ponownie wszczęte
9.	Telewizja Polska SA (TVP FILM)	364/2007-T	wniosek nadawcy	koncesja została uchylona
10.	TVN SA (TVN GRA)	319/2005-T	wniosek nadawcy	koncesja została uchylona

Załącznik nr 11 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Wykaz koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach kablowych wydanych w 2008 roku oraz wykaz decyzji koncesyjnych z 2008 roku odnośnie telewizji kablowej

Wykaz koncesji kablowych wydanych w 2008 roku

Lp.	Nr koncesji	Nazwa nadawcy	Siedziba	Nr z rejestru przeds. telekom.	Nazwa operatora	Adres stacji czołowej
1.	TK-0001/08	Stowarzyszenie Telewizji Kablowej RET-SAT 1	Łódź	2233	Stowarzyszenie Telewizji Kablowej RET-SAT 1	ul. Przelajowa 16 Łódź
2.	TK-0002/08	Dariusz Mróz	Żary	5568	VECTRA SA	ul. Pocztowa 3 Żary
3.	TK-0003/08	Dariusz Ziarnik	Łobżenica	5568	VECTRA SA	ul. Dąbrowskiego 8 Piła
				5568	VECTRA SA	ul. Dąbrowskiego 17 Nakło n. Notecią
4.	TK-0004/08	Nowotarska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Nowy Targ	1736	Nowotarska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	ul. Józefczaka 1 Nowy Targ
5.	TK-0005/08	Spółdzielnia Mieszkaniowa LOKATOR	Zduńska Wola	2981	Spółdzielnia Mieszkaniowa LOKATOR	ul. Osmolińska 6 Zduńska Wola
6.	TK-0006/08	Telekomunikacja Polska SA	Warszawa	1	Telekomunikacja Polska SA	Al. Krakowska 180 Wólka Kosowska
7.	TK-0007/08	Władysław Bieniek	Wadowice		INTELCOM S.C.	ul. Kopernika 10 Wadowice
8.	TK-0008/08	Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa”	Oława		Stowarzyszenie Osiedlowa Telewizja Kablowa	ul. F. Chopina 19a Oława
					Stowarzyszenie Osiedlowa Telewizja Kablowa	ul. Chrobrego 20C Oława
9.	TK-0009/08	Krzysztof Dariusz Kacprowicz	Barczewo	1706	MACROST Krzysztof Kacprowicz	ul. Wojska Polskiego 7 Barczewo
				1706	MACROSAT Krzysztof Kacprowicz	ul. Wojska Polskiego 12 Górowo Iławieckie
10.	TK-0010/08	Andrzej Paweł Kazanowski	Skarżysko-Kamienna	5568	VECTRA SA	ul. Wesola 51 Kielce

11.	TK-0011/08	Paweł Tomasz Knapik	Świecie	5568	VECTRA SA	ul. Wyszyńskiego 15 Świecie
12.	TK-0012/08	Piotr Krzysztof Kramnik	Kłodzko	6824	Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kłodzku	ul. Walasiewiczówny 4 Kłodzko
13.	TK-0013/08	Śląska Telewizja Miejska Sp. z o.o.	Świętochłowice	5568	VECTRA SA	ul. Roosevelta 94 Zabrze
14.	TK-0014/08	Andrzej Józef Kaczmarczyk	Rybnik	5568	VECTRA SA	ul. Chabrowa 19 Rybnik
15.	TK-0015/08	Dariusz Stanisław Kwaśny	Jawor	5568	VECTRA SA	ul. Moniuszki 10 Jawor
16.	TK-0016/08	Gmina Miejska Miasta Zabrze	Zabrze	5568	VECTRA SA	ul. Roosevelta 94 Zabrze
17.	TK-0017/08	Telewizja Kablowa Krasnystaw Sp. z o.o.	Krasnystaw	1420	Telewizja Kablowa Krasnystaw Sp. z o.o.	ul. Okrzei 25 Krasnystaw
18.	TK-0018/08	Piotr Kazimierz Samsik	Bełchatów	5568	VECTRA SA	ul. Okrzei 45 Bełchatów
19.	TK-0019/08	Stowarzyszenie Telewizji Kablowej „CENTRUM” Zgierz	Zgierz	7694	Stowarzyszenie Telewizji Kablowej „Centrum” Zgierz	ul. Lechonia 2 Zgierz
				7694	Stowarzyszenie Telewizji Kablowej „Centrum” Zgierz	ul. Stary Rynek 1 Stryków
20.	TK-0020/08	Kazimierz Bednarski	Opole	1451	Zakład Instalacji Zbiorczych Systemów TV-SAT	ul. Armii Krajowej 18-20 Prudnik
21.	TK-0021/08	SpTelek Sp. z o.o.	Zbąszyn	7320	SpTelek Sp. z o.o.	ul. Gen. Dowbor-Muśnickiego 4 Zbąszyn
				5395	Spółdzielnia Telekomunikacyjna w Zbąszyniu	ul. Gen. Dowbor-Muśnickiego 4 Zbąszyn
22.	TK-0022/08	Poddębicka Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Poddębice	180	Multimedia Polska SA	ul. Sienkiewicza 31 Poddębice
23.	TK-0023/08	NGM Sp. z o.o.	Siemianowice Śląskie	6932	NGM Sp. z o.o.	ul. Księdza Kapicy 17 Siemianowice Śląskie
24.	TK-0024/08	Piotr Waszećik	Olsztyn	5568	VECTRA SA	ul. XXX-lecia 3 Nidzica
25.	TK-0025/08	Twoja Telewizja Morska Sp. z o.o.	Wejherowo	2677	Telewizja Kablowa „CHOPIN” Bogdan Łąga, Dariusz Schmidtke Spółka Jawna	ul. Przemysłowa 3 Wejherowo

26.	TK-0026/08	Piotr Waszećnik	Olsztyn	5568	VECTRA SA	ul. Norwida 2 Działdowo
27.	TK-0027/08	Danuta Domańska	Olsztyn	5568	VECTRA SA	ul. Powstańców Warszawy 23 Lidzbark Warmiński
28.	TK-0028/08	Stowarzyszenie Kablowej Telewizji Satelitarnej „ALEKSANDER- SAT”	Aleksandrów Łódzki	7958	Stowarzyszenie Kablowej Telewizji Satelitarnej Aleksander-Sat w Aleksandrowie Łódzkim	Aleja Wyzwolenia 17a Aleksandrów Łódzki

Wśród wymienionych koncesjonariuszy ponownie koncesje otrzymały następujące podmioty:

Lp.	Nr koncesji	Nazwa nadawcy	Siedziba	Poprzednia koncesja
1.	TK-0002/08	Dariusz Kazimierz Mróz	Żary	TK-0019/97
2.	TK-0004/08	Nowotarska Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Nowy Targ	TK-0003/98
3.	TK-0005/08	Spółdzielnia Mieszkaniowa LOKATOR	Zduńska Wola	TK-0025/98
4.	TK-0007/08	Władysław Bieniek	Wadowice	TK-0022/98
5.	TK-0008/08	Stowarzyszenie „Oławska Telewizja Kablowa”	Oława	TK-0009/98
6.	TK-0009/98	Krzysztof Dariusz Kacprowicz	Barczewo	TK-0002/98
7.	TK0013/08	Śląska Telewizja Miejska Sp. z o.o.	Świętochłowice	TK-0007/04
8.	TK-0014/08	Andrzej Józef Kaczmarczyk	Rybnik	TK-0029/98
9.	TK-0016/08	Gmina Miejska Miasta Zabrze	Zabrze	TK-0015/98
10.	TK-0017/08	Telewizja Kablowa Krasnystaw Sp. z o.o.	Krasnystaw	TK-0030/98
11.	TK-0020/08	Kazimierz Bednarski	Opole	TK-0013/98
12.	TK-0022/08	Poddębicka Telewizja Kablowa Sp. z o.o.	Poddębice	TK-0016/98

Wykaz decyzji koncesyjnych z 2008 roku dotyczących rynku telewizji kablowej

11 decyzji dotyczących rozszerzenia koncesji o kolejne sieci kablowe:

- § decyzja Nr D-TK-0009/08-R z dnia 14 stycznia 2008r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0023/06 z dnia 13 lipca 2006 r. udzielonej Adamowi Tadeuszowi Buchowskiemu zam. w Lęborku – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Lebie;
- § decyzja Nr D-TK-0010/08 z dnia 22 stycznia 2008 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0003/03 z dnia 2 kwietnia 2003 r. udzielonej Bogdanowi Miszczakowi zam. w Jedliczu – rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Rzeszowie, Lesku,

Ustrzykach Dolnych i Sanoku oraz w sprawie zmiany pkt I koncesji Nr TK-0003/03 poprzez zmianę nazwy programu;

- § decyzja Nr D-TK-0017/08-R z dnia 4 marca 2008 r. w sprawie zmiany koncesji Nr TK-0017/00 z dnia 29 listopada 2000 r. udzielonej TELE-TOP Grupa Multimedia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni – rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Tarnowie, Koninie, Brodnicy, Inowrocławiu, Konstantynowie Łódzkim, Nakle;
- § decyzja Nr D-TK-0018/08-R z dnia 5 marca 2008 w sprawie zmiany koncesji nr TK-0030/05 z dnia 22 sierpnia 2005 r. udzielonej Mieczysławowi Trybusowi zam. w Gorlicach – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Bieczu;
- § decyzja Nr D-TK-0026/08-R z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK- 0019/04 z dnia 23 września 2004 r. udzielonej Krzysztofowi Marianowi Wenckiemu zam. w Kościerzynie – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Lęborku;
- § decyzja Nr D-TK-0032/08-R z dnia 18 czerwca 2008 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0027/07 z dnia 24 września 2007 r. udzielonej Eltronik Sp. z o.o. z siedzibą w Brodnicy – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Lubawie;
- § decyzja Nr D-TK-0033/08-R z dnia 25 czerwca 2008 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0005/02 z dnia 28 marca 2002 r. udzielonej Telewizji Kablowej Bogatynia Sp. z o.o. z siedzibą w Bogatyni – rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Zgorzelcu, Pieńsku;
- § decyzja Nr D-TK-0040/08-R z dnia 26 września 2008 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0003/08 z dnia 23 stycznia 2008 r. udzielonej Dariuszowi Ziarnikowi zam. w Łobżenicy – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Wągrowcu;
- § decyzja Nr D-TK-0041/08-R z dnia 26 września 2008 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0023/05 z dnia 10 czerwca 2005 r. udzielonej Miejskiemu Ośrodkowi Kultury z siedzibą w Pabianicach – rozszerzenie o sieć kablową zlokalizowaną w Pabianicach;
- § decyzja Nr D-TK-0044/08-R z dnia 14 października 2008 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0015/06 z dnia 18 maja 2006 r. udzielonej Krzysztofowi Buczyńskiemu zam. w Myśliborzu – rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Dębnie i Lipianach ;
- § decyzja Nr D-TK-0046/08-R z dnia 5 listopada 2008 r. w sprawie zmiany koncesji nr TK-0026/07 z dnia 20 września 2007 r. udzielonej Dariuszowi Grzegorzowi Szymaniakowi zam. w Słupcy – rozszerzenie o sieci kablowe zlokalizowane w Turku i Koninie;

17 decyzji w sprawie **umorzenia postępowań**;

- § decyzja Nr D-TK-0002/08 z dnia 9 stycznia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Praszce, prowadzone na wniosek Nr TVK0005/04 złożony przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu w dniu 29 stycznia 2004 r. ze względu na jego bezprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0003/08 z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Brzegu Dolnym, prowadzone na wniosek

Nr TVK0006/04 złożony przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu w dniu 29 stycznia 2004 r., ze względu na jego beprzedmiotowość;

- § decyzji Nr D-TK-0004/08 z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Oleśnicy, prowadzone na wniosek Nr TVK0009/04 złożony przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu w dniu 29 stycznia 2004 r. ze względu na jego beprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0005/08 z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Mielcu, prowadzone na wniosek Nr TVK0011/04 złożony przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu w dniu 29 stycznia 2004 r. ze względu na jego beprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0006/08 z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Pabianicach, prowadzone na wniosek Nr TVK0012/04 złożony przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu w dniu 29 stycznia 2004 r. ze względu na jego beprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0007/08 z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieciach tvk w Gnieźnie, prowadzone na wniosek Nr TVK0015/04 złożony przez MEDIA PLUS Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu w dniu 29 stycznia 2004 r. ze względu na jego beprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0008/08 z dnia 10 stycznia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Mielcu, prowadzone na wniosek Nr TVK0053/04 złożony przez Iwonę Elżbietę Żyłę zam. w Mielcu w dniu 3 sierpnia 2004 r., ze względu na jego beprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0012/08 z dnia 30 stycznia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku z dnia 7 stycznia 2008 r. Telewizji Miejskiej Gorzów Sp. z o.o. z siedzibą w Gorzowie Wielkopolskim o czasowe zawieszenie emisji programu telewizyjnego rozpowszechnianego w sieciach kablowych w Gorzowie Wielkopolskim na podstawie koncesji Nr TK-0013/03, ze względu na jego beprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0014/08 z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Ostrowcu Świętokrzyskim, prowadzone na wniosek Nr TVK0040/04 złożony przez Fundację Pomocy Dzieciom Uśmiech z siedzibą w Ostrowcu Świętokrzyskim w dniu 16 czerwca 2004 r. ze względu na jego beprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0016/08 z dnia 29 lutego 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku z dnia 14 stycznia 2008 r. Andrzeja Niemca zam. w Lubinie o przesunięcie terminu rozpoczęcia rozpowszechniania programu telewizyjnego pod nazwą „TV REGIONALNA” w sieciach kablowych w Lubinie i Ścinawie na podstawie koncesji Nr TK-0034/07 na dzień 7 kwietnia 2008 r., ze względu na jego beprzedmiotowość;

- § decyzja Nr D-TK-0019/08 z dnia 12 marca 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w sieci tvk w Lubaniu złożonego w dniu 3 stycznia 2008 r. przez Jarosława Jerzego Kasztę, zarejestrowanego pod numerem TVK0002/08;
- § decyzja Nr D-TK-0024/08 z dnia 7 kwietnia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku złożonego w dniu 27 września 2007 r. przez Małgorzatę Barbarę Kamińską-Bruszevska w części dotyczącej umorzenia należności z tytułu opłaty za udzielenie koncesji Nr TK-0017/07 z dnia 30 lipca 2007 r. na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Konstantynowie Łódzkim ze względu na jego bezprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0025/08 z dnia 7 kwietnia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku złożonego w dniu 27 września 2007 r. przez Małgorzatę Barbarę Kamińską-Bruszevska w części dotyczącej umorzenia należności z tytułu opłaty za udzielenie koncesji Nr TK-0018/07 z dnia 30 lipca 2007 r. na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Aleksandrowie Łódzkim ze względu na jego bezprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0034/08 z dnia 26 czerwca 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku Gminy Miejskiej miasta Zabrze z siedzibą w Zabrzu z dnia 30 kwietnia 2008 r. w części dotyczącej zmiany treści punktu I. Uchwały KRRiT Nr 616/07 z dnia 30 października 2007 r. polegającej na dopisaniu, że „program nie będzie zawierał reklam komercyjnych”, ze względu na jego bezprzedmiotowość;
- § decyzja Nr D-TK-0035/08 z dnia 7 lipca 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej, złożonego w dniu 8 kwietnia 2008 r. przez NGM Sp. z o.o. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich, zarejestrowanego pod numerem TVK0008/08;
- § decyzja Nr D-TK-0050/08 z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o zmianę koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej, złożonego w dniu 20 października 2008 r. przez Telewizję Przewodową Zielona Góra Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze, zarejestrowanego pod numerem TVK0032/08-R;
- § decyzja Nr D-TK-0051/08 z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie umorzenia postępowania w sprawie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci telewizji kablowej, złożonego w dniu 17 kwietnia 2008 r. przez Pawła Bartłomieja Kura zam. w Stargardzie Szczecińskim, zarejestrowanego pod numerem TVK0011/08.

12 decyzji w sprawie **uchylenia koncesji**;

- § decyzja nr D-TK-0011/08 z dnia 23 stycznia 2008 r. w sprawie uchylenia koncesji Nr TK-0003/99 z dnia 9 czerwca 1999 r. udzieloną Markowi Bruzdewiczowi zam. w Świeciu na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Świeciu;
- § decyzja Nr D-TK-0013/08 z dnia 6 lutego 2008 r. w sprawie uchylenia koncesji Nr TK-0012/07 z dnia 22 czerwca 2007 r. udzielonej Miejsko-Gminnemu Ośrodkowi

Kultury z siedzibą w Sędziszowie Małopolskim na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Ropczycach oraz w sprawie umorzenia opłaty za udzielnie koncesji Nr TK-0012/07 w kwocie 1.068 zł oraz naliczone odsetki i koszty upomnienia;

- § decyzja Nr D-TK-0015/08 z dnia 25 lutego 2008 r. w sprawie uchylecia koncesji Nr TK-0023/06 udzielonej Adamowi Tadeuszowi Buchowskiemu zam. w Lęborku w części dotyczącej sieci kablowej w Lęborku;
- § decyzja Nr D-TK-0022/08 z dnia 7 kwietnia 2008 r. w sprawie w sprawie uchylecia koncesji Nr TK-0017/07 z dnia 30 lipca 2007 r. udzielonej Małgorzacie Barbarze Kamińskiej-Bruszeńskiej zam. w Łodzi na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Konstantynowie Łódzkim;
- § decyzja Nr D-TK-0023/08 z dnia 7 kwietnia 2008 r. w sprawie uchylecia koncesji Nr D-TK-0018/07 z dnia 30 lipca 2007 r. udzielonej Małgorzacie Barbarze Kamińskiej-Bruszeńskiej zam. w Łodzi na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Aleksandrowie Łódzkim,
- § decyzja Nr D-TK-0027/08 z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie uchylecia koncesji Nr TK-0003/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Pile;
- § decyzja Nr D-TK-0028/08 z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie uchylecia koncesji Nr TK-0005/05 z dnia 27 stycznia 2005 r. udzielonej VECTRA SA z siedzibą w Gdyni na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Wejherowie;
- § decyzja Nr D-TK-0036/08 z dnia 21 lipca 2008 r. w sprawie uchylecia koncesji Nr TK-0014/02 z dnia 4 listopada 2002 r. udzielonej Piotrowi Ziemowitowi Orzechowskiemu zam. w Ciechanowie na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Ciechanowie;
- § decyzja Nr D-TK-0038/08 z dnia 19 września 2008 r. w sprawie uchylecia koncesji Nr TK-0026/05 z dnia 17 czerwca 2005 r. udzielonej Spółdzielni Telekomunikacyjnej z siedzibą w Zbąszyniu przy ul. Gen. Dowbor-Muśnickiego 4, na rozpowszechnianie programu radiowego w sieci tvk w Zbąszyniu;
- § decyzja Nr D-TK-0039/08 z dnia 19 września 2008 r. w sprawie uchylecia koncesji Nr TK-0027/05 udzielonej Spółdzielni Telekomunikacyjnej z siedzibą w Zbąszyniu przy ul. Gen. Dowbor-Muśnickiego 4, na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Zbąszyniu;
- § decyzja Nr D-TK-0042/08 z dnia 30 września 2008 r. w sprawie uchylecia koncesji Nr TK-0011/04 z dnia 20 maja 2004 r. udzielonej Mariuszowi Jerzemu Trąbczyńskiemu zam. w Gołubiu-Dobrzyniu przy ul. Żeromskiego 32/33, na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieciach tvk w Rawie Mazowieckiej, Łowiczu, Głownie oraz Sochaczewie;
- § decyzja Nr D-TK-0043/08 z dnia 30 września 2008 r. w sprawie uchylecia koncesji Nr TK-00006/07 z dnia 9 marca 2007 r. udzielonej Henrykowi Culerowi zam. w Jaworze przy ul. Moniuszki 10, na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieci tvk w Jaworze.

9 decyzji w sprawie **zmiany treści koncesji**;

- § decyzja Nr D-TK-0001/08 z dnia 9 stycznia 2008 r. w sprawie zmiany treści pkt I koncesji Nr TK-0006/03 z dnia 9 maja 2003 r. udzielonej Robertowi Stanisławowi Utkowskiemu zam. w Radomiu poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru zamieszkania podmiotu;
- § decyzja Nr D-TK-0020/08 z dnia 12 marca 2008 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji Nr TK-0007/04 z dnia 22 kwietnia 2004 r. udzielonej Śląskiej Telewizji Miejskiej Sp. z o.o. z siedzibą w Świętochłowicach poprzez uaktualnienie danych operatora sieci;
- § decyzja Nr D-TK-0021/08 z dnia 13 marca 2008 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji Nr TK-0029/98 z dnia 11 grudnia 1998 r. udzielonej Andrzejowi Józefowi Kaczmarczykowi zam. w Rybniku poprzez uaktualnienie danych operatora sieci;
- § decyzja Nr D-TK-0029/08 z dnia 26 maja 2008 r. w sprawie zmiany treści pkt I. koncesji Nr TK-0019/04 z dnia 23 września 2004 r. udzielonej Krzysztofowi Marianowi Wenckiemu zam. w Kościerzynie, poprzez zmianę nazwy programu;
- § decyzja Nr D-TK-0030/08 z dnia 26 maja 2008 r. w sprawie zmiany treści pkt XI. koncesji Nr TK-0034/07 z dnia 28 grudnia 2007 r. udzielonej Andrzejowi Niemcowi prowadzącemu działalność gospodarczą pod firmą PRESSMEDIAL Andrzej Niemiec z siedzibą w Lubinie poprzez zmianę podkładu dźwiękowego do przekazów planszowych;
- § decyzja Nr D-TK-0037/08 z dnia 11 września 2008 r. w sprawie zmiany pkt I koncesji Nr TK-0028/04 z dnia 4 listopada 2004 r. wydanej Telewizji Przewodowej Zielona Góra Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze poprzez zmianę adresu oraz wykreślenie pkt IX. koncesji, dotyczącego struktury udziałowej Koncesjonariusza;
- § decyzja Nr D-TK-0045/08 z dnia 24 października 2008 r. w sprawie zmiany pkt I koncesji Nr TK-0035/05 z dnia 24 października 2008 r. wydanej Przedsiębiorstwu Usługowo-Produkcyjno-Handlowemu „JUREX” Sp. z o.o. z siedzibą we Włocławku poprzez wskazanie nowego podmiotu koncesjonariusza oraz uchylenie pkt IX dotyczącego struktury udziałowej Koncesjonariusza;
- § decyzja Nr D-TK-0048/08 z dnia 25 listopada 2008 r. w sprawie zmiany pkt I koncesji Nr TK-0015/00 z dnia 27 listopada 2000 r. wydanej Miejskiej Telewizji Opole Sp. z o.o. z siedzibą w Opolu poprzez usunięcie wskazania ulicy i numeru siedziby podmiotu;
- § decyzja Nr D-TK-0049/08 z dnia 1 grudnia 2008 r. w sprawie zmiany treści pkt II koncesji Nr TK-0028/04 z dnia 4 listopada 2004 r. udzielonej Telewizji Przewodowej Zielona Góra Sp. z o.o. z siedzibą w Zielonej Górze poprzez uaktualnienie danych operatora sieci.

1 decyzja w sprawie **przejścia uprawnień:**

- § decyzja Nr D-TK-0031/08 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie wyrażenia zgody na przejście uprawnień Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjno-Handlowego JUREX Sp. z o.o. wynikających z koncesji Nr TK-0035/05 z dnia 20 października 2005 r. na spółkę „Telewizja Kujawy” Sp. z o.o. z siedzibą we Włocławku.

1 decyzja w sprawie **odmowy zmiany koncesji;**

- § decyzja Nr D-TK-0047/08 z dnia 14 listopada 2008 r. w sprawie odmowy zmiany koncesji Nr TK-0017/00 z dnia 29 listopada 2000 r. udzielonej TELE-TOP Grupa Multimedia Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni przy ul. Tadeusza Wendy 7/9 na rozpowszechnianie programu telewizyjnego w sieciach kablowych, polegających na rozszerzeniu koncesji o sieć kablową MULTIMEDIA POLSKA SA w Chełmnie oraz sieć kablową MULTIMEDIA POLSKA SA w Chełmży

Załącznik nr 12 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Budżet Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Wydatki związane z działalnością Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz jej Biura, jako aparatu wykonawczego, pokrywane są z budżetu państwa.

Projekt planu zatrudnienia, dochodów i wydatków budżetowych Krajowej Rady na 2008 rok, zgłoszony do Ministra Finansów, zakładał:

- średnioroczne zatrudnienie w wysokości 151 etatów
- dochody na poziomie 30 840 tys. zł
- łączne wydatki w wysokości 18 882 tys. zł

Projekt wydatków KRRiT uwzględniał prognozowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług o 2,3% oraz wydatków na wynagrodzenia osobowe w państwowej sferze budżetowej - również o 2,3%.

W ustawie budżetowej na 2008 rok wydatki budżetowe KRRiT określone zostały w kwocie 14 682 tys. zł⁶¹ oraz dochody budżetowe na poziomie zgłoszenia, to jest w kwocie 30 840 tys. zł.

Po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2008 rok, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych, zatwierdzony został układ wykonawczy dochodów i wydatków budżetowych KRRiT w ujęciu paragrafowym.

W planie finansowym zatrudnienia, dochodów i wydatków budżetowych KRRiT do ustawy budżetowej na 2008 rok uwzględniono:

1. zatrudnienie średnioroczne na poziomie	138 etatów kalkulacyjnych
2. dochody budżetowe, w kwocie ogółem	30 840 tys. zł
3. wydatki budżetowe, w kwocie ogółem	14 682 tys. zł
z tego:	
3.1. świadczenia na rzecz osób fizycznych	82 tys. zł
3.2. wydatki bieżące	14 224 tys. zł

⁶¹ Zmniejszenie wydatków budżetowych o 22,2% (to jest o 4 200 tys. zł) spowodowało, iż w celu pokrycia części wydatków rzeczowych Krajowa Rada zmuszona była ograniczyć niezbędne średnioroczne zatrudnienie w Biurze KRRiT o 13 etatów, co skutkowało również zmniejszeniem wydatków na wynagrodzenia wraz z pochodnymi na łączną kwotę 871 tys. zł. Pozostała kwota zmniejszenia w wysokości 3 329 tys. zł spowodowała konieczność zrezygnowania z realizacji części planowanych zadań (w tym dotyczących kontynuacji remontu siedziby KRRiT przy ul. Sobieskiego 101, a w konsekwencji przesunięcie jego realizacji na lata następne, wykonania analizy zapotrzebowania rynku na nowe usługi telewizji cyfrowej, aktualizacji oprogramowania i wydawania Biuletynu Informacyjnego KRRiT) oraz obniżenia poziomu środków m.in. na: badania telemetryczne i radiometryczne, kontrolę nadawców, realizowaną przez współpracowników ds. monitoringu programowego, wdrożenie systemu obiegu dokumentów.

KRRiT dysponowała niewystarczającymi środkami na realizację ustawowych zadań w czerwcu 2008 roku. Przewodniczący KRRiT wystąpił z wnioskiem do Prezesa Rady Ministrów o przyznanie KRRiT środków z ogólnej rezerwy budżetowej na częściowe sfinansowanie bieżącej działalności. Podsekretarz Stanu, Zastępca Szefa Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w piśmie z 11 sierpnia 2008 roku poinformował Przewodniczącą KRRiT o braku możliwości realizacji tego wniosku.

3.3. wydatki inwestycyjne

376 tys. zł

Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w roku sprawozdawczym analizowana była kwartalnie, a plan wydatków budżetowych ulegał odpowiednim korektom na podstawie decyzji Przewodniczącego KRRiT, dotyczących przeniesień środków pomiędzy paragrafami klasyfikacji wydatków w związku ze zmieniającymi się zadaniami w trakcie minionego roku.

Dochody budżetowe KRRiT

Dochody budżetowe KRRiT w 2008 roku wyniosły łącznie 30 905,6 tys. zł - o 0,2 % powyżej kwoty przyjętej w ustawie budżetowej (tj. na poziomie zgłoszenia KRRiT do Ministra Finansów).

Tabela 1. Dochody budżetowe Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w latach 2004 – 2008

(w tys. zł)

Treść	2004 rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	% kol. 6:5	% kol. 6:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. Ustawa budżetowa na dany rok	29 221,0	9 107,0	5 491,0	7 850,0	30 840,0	392,9%	105,5%
2. Wykonanie w ramach ustawy budżetowej na dany rok	34 732,8	6 958,6	7 106,1	5 439,5	30 905,6	568,2%	89,0%
3. % wykonania (poz. 2:1)	118,9%	76,4%	129,4%	69,3%	100,2%	x	x

Tabela 2. Realizacja dochodów budżetowych KRRiT w 2008 roku w układzie paragrafowym

(w tys. zł)

TREŚĆ	ZATWIERDZONY PLAN FINANSOWY ⁶²	WYKONANIE na 31 grudnia 2008 roku	% kol. 3:2
1	2	3	4
DOCHODY BUDŻETOWE			
z tego:	30 840,0	30 905,6	100,2%
§ 0580 Kary za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji	0,0	1 078,0	x
§ 0590 Wpływy z opłat za koncesje i licencje ⁶³	30 540,0	29 433,8	96,4%
§ 0690 Wpływy z różnych opłat ⁶⁴	300,0	316,1	105,4%
§ 0910 Odsetki od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat	0,0	56,7	x
§ 0920 Pozostałe odsetki	0,0	0,3	x
§ 0970 Wpływy z różnych dochodów	0,0	20,7	x

Określone w ustawie budżetowej na 2008 rok dochody wynosiły 30 840 tys. zł. Głównym źródłem dochodów KRRiT były wpływy z opłat koncesyjnych, w tym przede wszystkim wynikające z ponownego udzielenia koncesji na rozpowszechnianie programów radiowych przez Radio RMF i Radio ZET (23 640 tys. zł).

⁶² zgodny z układem wykonawczym dochodów budżetowych w układzie paragrafowym do ustawy budżetowej na 2008 rok.

⁶³ wpływy za koncesje radiowe i telewizyjne (wydłużenie okresu obowiązywania koncesji, ponowne udzielenie, rozszerzenie lub zmiany).

⁶⁴ przede wszystkim rejestracja programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej

Dochody budżetowe KRRiT zrealizowane zostały w wysokości 30 905,6 tys. zł – o 0,2% powyżej planu. Największy udział w tych dochodach (95,2%) stanowiły wpłaty z opłat koncesyjnych (29 433,8 tys. zł), wniesione przede wszystkim przez: Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. (11 400,7 tys. zł) i Radio ZET Spółka z o.o. (10 888,9 tys. zł).

Zaległe płatności wobec KRRiT na dzień 31 grudnia 2008 roku

wyniosły ogółem:	2 404,4 tys. zł
z tego z tytułu:	
– kar za naruszenie przepisów ustawy o radiofonii i telewizji –	2 243,0 tys. zł
– opłat za udzielone przez KRRiT koncesje radiowe i telewizyjne (w tym w sieciach telewizji kablowej) -	126,6 tys. zł
– odsetek za zwłokę i upomnień -	22,0 tys. zł
– zwrotu kosztów postępowania procesowego -	10,8 tys. zł
– wpisów do rejestru telewizji kablowych -	2,0 tys. zł

Wydatki budżetowe KRRiT

W latach 2004-2006 i w 2008 roku środki budżetowe przyznane KRRiT w ramach ustawy budżetowej na dany rok, w porównaniu do potrzeb zgłaszanych przez KRRiT, były znacznie niższe. Tylko w 2007 roku wydatki budżetowe KRRiT określone zostały na poziomie zgłoszenia do Ministra Finansów.

W latach 2005-2006 środki te w odniesieniu do zgłoszeń KRRiT były niższe aż odpowiednio o 28,7% i 16,5%. W celu umożliwienia realizacji ustawowych zobowiązań, na wniosek Przewodniczącego KRRiT, budżet Krajowej Rady był dofinansowywany z rezerw Rady Ministrów o 2 721,6 tys. zł w 2005 roku i 1 868,0 tys. zł w 2006 roku. Natomiast w 2008 roku środki te były niższe o 22,2%, co skutkowało brakiem możliwości realizacji ustawowych zadań⁶⁵ w zakresie planowanym na 2008 rok.

Wydatki budżetowe zrealizowane w 2008 roku wyniosły ogółem 14 681 tys. zł, to jest blisko 100% planu po zmianach (14 682 tys. zł).

Należy podkreślić, że w okresie 2004 – 2006 poziom wydatków budżetowych KRRiT ulegał corocznie obniżeniu, w 2007 roku zwiększył się o 1,2% w porównaniu do roku poprzedniego, natomiast zrealizowane wydatki w 2008 roku były niższe o 13,8% w porównaniu do 2007 roku i aż o 25,3% w porównaniu do wykonania 2004 roku, co szczegółowo prezentuje tabela poniżej:

⁶⁵ Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 roku radiofonii i telewizji (Dz.U. z 25.11.2004 r. Nr 253, poz. 2531 z późn. zmianami)

Tabela 3. Wydatki budżetowe Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w latach 2004 – 2008

(w tys. zł)

Treść	2004 rok	2005 rok	2006 rok	2007 rok	2008 rok	% kol. 6:5	% kol. 6:2
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
1. Zgłoszenie KRRiT do projektu planu	22 497,0	22 289,0	18 235,0	17 223,0	18 882,0	109,6%	83,9%
2. Ustawa budżetowa na dany rok	21 394,0	15 887,0	15 235,0	17 223,0	14 682,0	85,2%	68,6%
3.% (poz. 2:1)	95,1%	71,3%	83,5%	100,0%	77,8%	x	x
4. Dofinansowanie z rezerw Rady Ministrów	x	2 721,6	1 868,0	x	x	x	x
5. Razem budżet (poz. 2 + 4)	21 394,0	18 608,6	17 103,0	17 223,0	14 682,0	85,2%	68,6%
6. % (poz. 5:1)	95,1%	83,5%	93,8%	100,00%	77,8%	x	x
7. Wykonanie w ramach budżetu po zmianach na dany rok (do poz. 5)	19 190,3	17 900,3	16 816,2	17 021,6	14 681,0	86,2%	76,5%
8. Faktyczne wykonanie łącznie z wydatkami niewygasającymi z roku poprzedniego	19 651,0	18 158,9	16 816,2	17 021,6	14 681,0	86,2%	74,7%
9. % wykonania (poz. 7:5)	89,7%	96,2%	98,3%	98,8%	100,0%	x	x

W 2008 roku Ministerstwo Finansów przekazało KRRiT środki finansowe w łącznej kwocie 14 682 tys. zł, z których w styczniu 2009 roku zwrócono do budżetu państwa ok. 989 zł.

Zestawienie dotyczące realizacji wydatków budżetowych KRRiT w 2008 roku w układzie paragrafowym prezentuje tabela poniżej:

Tabela 4. Realizacja wydatków budżetowych KRRiT w 2008 roku w układzie paragrafowym

(w tys. zł)

TREŚĆ	ZATWIERDZONY PLAN FINANSOWY ⁶⁶	PLAN PO ZMIANACH na 31.12.2008 r.	WYKONANIE na 31.12.2008 r.	% kol. 4:3
1.	2.	3.	4.	5.
WYDATKI BUDŻETOWE	14 682,0	14 682,0	14 681,0	99,99%
z tego:				
1. Świadczenia na rzecz osób fizycznych	82,0	3,4	3,4	100,00%
z tego:				
§ 3020 Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	7,0	3,4	3,4	100,00%
§ 3040 Nagrody o charakterze szczególnym niezaliczone do wynagrodzeń	75,0	0,0	0,0	x
2. Wydatki bieżące jednostek budżetowych	14 224,0	14 619,6	14 618,7	99,99%
z tego:				
§ 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników	9 163,0	9 004,4	9 004,4	100,00%
§ 4040 Dodatkowe wynagrodzenie roczne	619,0	618,6	618,6	100,00%
§ 4110 Składki na ubezpieczenia społeczne	1 250,0	1 244,9	1 244,9	100,00%
§ 4120 Składki na Fundusz Pracy	235,0	225,1	225,1	100,00%
§ 4140 Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	55,0	77,5	77,5	100,00%

⁶⁶ Zgodny z układem wykonawczym wydatków budżetowych KRRiT w układzie paragrafowym do ustawy budżetowej na 2008 rok

§ 4170 Wynagrodzenie bezosobowe	201,0	204,0	204,0	100,00%
§ 4210 Zakup materiałów i wyposażenia	193,0	215,3	215,0	99,86%
§ 4240 Zakup pomocy naukowych, dydaktycznych i książek	2,0	1,2	1,2	100,00%
§ 4260 Zakup energii	89,0	79,1	79,1	100,00%
§ 4270 Zakup usług remontowych	147,0	140,7	140,7	100,00%
§ 4280 Zakup usług zdrowotnych	10,0	4,9	4,9	100,00%
§ 4300 Zakup usług pozostałych	735,0	839,0	839,0	100,00%
§ 4350 Zakup usług dostępu do sieci Internet	62,0	30,9	30,9	100,00%
§ 4360 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii komórkowej	96,0	118,2	118,2	100,00%
§ 4370 Opłaty z tytułu zakupu usług telekomunikacyjnych telefonii stacjonarnej	103,0	100,6	100,6	100,00%
§ 4380 Zakup usług obejmujących tłumaczenia	20,0	18,3	18,3	100,00%
§ 4390 Zakup usług obejmujących wykonanie ekspertyz, analiz i opinii	41,0	8,5	8,5	100,00%
§ 4400 Opłaty za administrowanie i czynsze za budynki, lokale i pomieszczenia garażowe	584,0	1 102,8	1 102,8	100,00%
§ 4410 Podróże służbowe krajowe	25,0	26,0	26,0	100,00%
§ 4420 Podróże służbowe zagraniczne	100,0	96,6	96,1	99,48%
§ 4430 Różne opłaty i składki	30,0	27,1	27,1	100,00%
§ 4440 Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	110,0	116,8	116,8	100,00%
§ 4480 Podatek od nieruchomości	6,0	5,6	5,6	100,00%
§ 4520 Opłaty na rzecz budżetów jednostek samorządu terytorialnego	x	1,6	1,6	100,00%
§ 4540 Składki do organizacji międzynarodowych	157,0	145,7	145,7	100,00%
§ 4580 Pozostałe odsetki	x	6,2	6,2	100,00%
§ 4610 Koszty postępowania sądowego i prokuratorskiego	20,0	0,1	0,1	100,00%
§ 4700 Szkolenia pracowników niebędących członkami korpusu służby cywilnej	9,0	30,0	30,0	100,00%
§ 4710 Fundusz dyspozycyjny	6,0	3,5	3,4	97,14%
§ 4740 Zakup materiałów papierniczych do sprzętu drukarskiego i urządzeń kserograficznych	21,0	20,4	20,4	100,00%
§ 4750 Zakup akcesoriów komputerowych, w tym programów i licencji	135,0	106,0	106,0	100,00%
3. Wydatki majątkowe	376,0	59,0	58,9	99,83%
z tego:				
§ 6060 Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	376,0	59,0	58,9	99,83%

Załącznik nr 13 do Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku

Biuro Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (schemat organizacyjny, zatrudnienie)

Zgodnie z art. 11 ustawy Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji wykonuje swoje zadania przy pomocy organu pomocniczego - Biura KRRiT. Organizację i tryb działania Biura KRRiT określa regulamin organizacyjny uchwalany przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji⁶⁷.

Biurem KRRiT kieruje dyrektor. W strukturze Biura KRRiT jest przewidziane stanowisko audytora wewnętrznego, co wynika z przepisów ustawy o finansach publicznych.

Zatwierdzony plan finansowy na 2008 rok zakładał średnioroczne zatrudnienie w KRRiT w wysokości 138 etatów kalkulacyjnych, natomiast zrealizowano 127,99 etatu, co szczegółowo przedstawia się następująco:

1. Członkowie KRRiT	5,00 etatów
2. Biuro KRRiT	122,99 etatu
z tego na stanowiskach:	
a) urzędniczych	122,41 etatu
b) robotniczych i obsługi	0,58 etatu

Zestawienie dotyczące stanu zatrudnienia w Biurze KRRiT na dzień 31 grudnia 2008 roku prezentuje poniższa tabela:

Stan zatrudnienia w Biurze KRRiT na dzień 31 grudnia 2008 roku

Komórka organizacyjna	Liczba osób ⁶⁸
Dyrektor Biura KRRiT	1
Stanowiska podległe Przewodniczącemu KRRiT (w tym: <i>pełnomocnik do spraw ochrony informacji niejawnych</i>)	2
Stanowiska podległe Dyrektorowi Biura KRRiT	3
Departament Prezydialny (DPz)	16
Departament Prawny (DPr)	10
Departament Polityki Europejskiej i Współpracy z Zagranicą (DPE)	5
Departament Programowy (DPg)	15
Departament Koncesyjny (DK)	12
Departament Komunikacji Kablowej (DKK)	6

⁶⁷ Uchwałą nr 683 z 20 grudnia 2006 roku

⁶⁸ w powyższym zestawieniu nie ujęto: pracowników przebywających na urloпах bezpłatnych (4 osoby) i wychowawczych (4 osoby). Uwzględniono natomiast pracowników przebywających na długotrwałych zwolnieniach lekarskich – zasiłek chorobowy wypłacał ZUS (4 osoby).

Departament Techniki (DT)	7
Departament Reklamy (DR)	8
Departament Ekonomiczny (DE)	13
Departament Finansowy (DF)	6
Departament Administracyjno – Gospodarczy (DAG)	7
Zespół ds. Informatyki (ZI)	4
Zespół Ekspertki (ZE) <i>(podległy bezpośrednio Przewodniczącemu KRRiT)</i>	1
Sekretariat Członków KRRiT	11
Razem	127⁶⁹

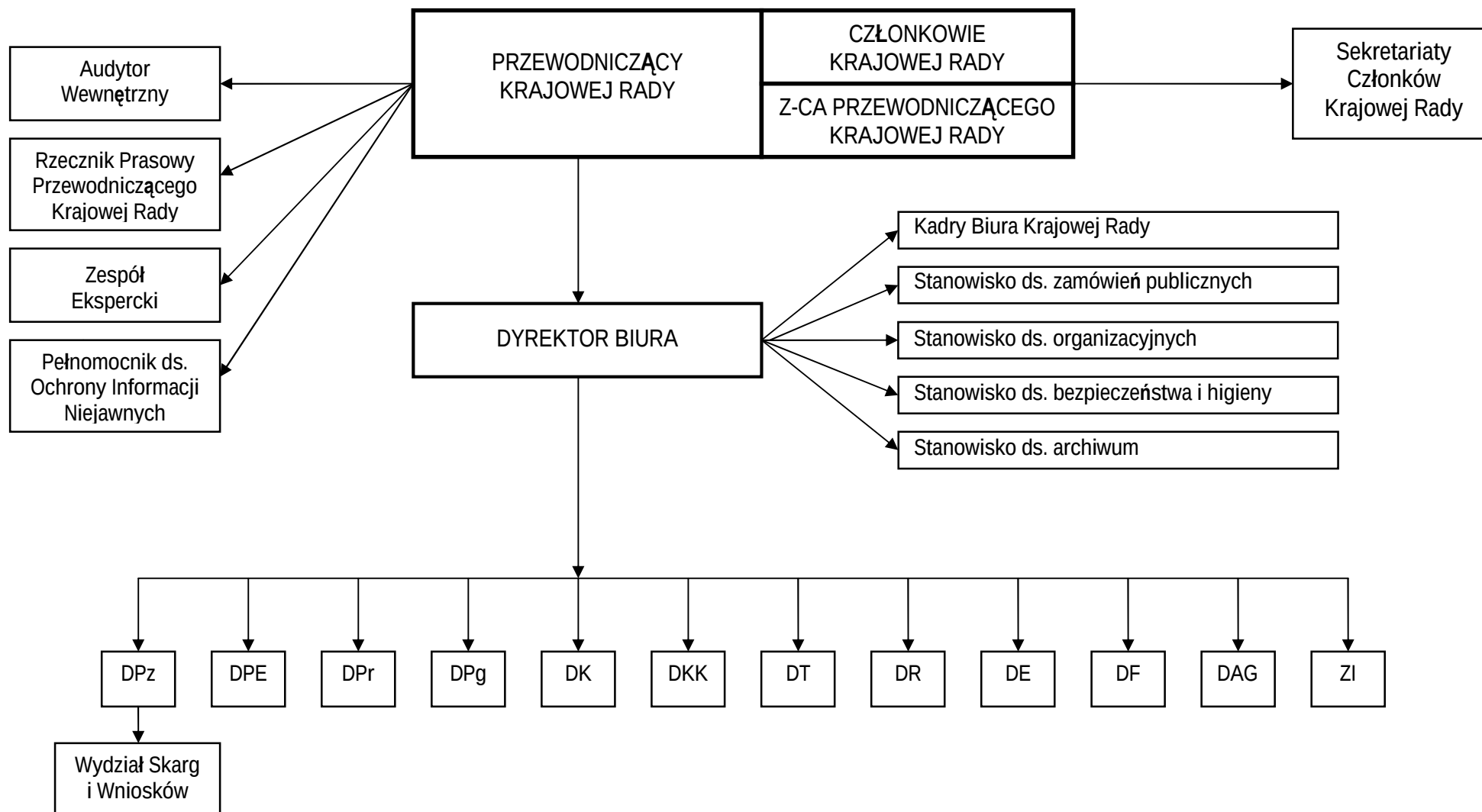
Stan kadry kierowniczej Biura KRRiT na 31 grudnia 2008 roku wynosił 21 osób.

Dyrektor Biura i dyrektorzy departamentów podejmowali działania na podstawie wydanego przez Przewodniczącego KRRiT zarządzenia nr 1 z 21 lutego 2006 roku w sprawie pełnomocnictw i uposażeń.

Aktualny schemat organizacyjny Biura KRRiT prezentuje wykres na kolejnej stronie.

⁶⁹ na 123,875 etatu wg umów o pracę, natomiast na 122,99 etatu średniorocznego wg sprawozdania Rb-70 (Kwartalne sprawozdanie o zatrudnieniu i wynagrodzeniach od początku roku do końca kwartału IV 2008 roku)

Schemat organizacyjny Biura KRRiT wprowadzony uchwałą nr 683 z dnia 20 grudnia 2006 roku

KRRiT

KRAJOWA RADA
RADIOFONII I TELEWIZJI

INFORMACJA
O PODSTAWOWYCH PROBLEMACH
RADIOFONII I TELEWIZJI
W 2008 ROKU

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I.	Radiofonia i telewizja publiczna.....	1
1.1.	Środki z rachunku bankowego KRRiT przekazane nadawcom publicznym oraz ich wydatkowanie	1
1.2.	Podstawowe wskaźniki finansowo-ekonomiczne w 2008 roku w porównaniu do lat 2006-2007	14
1.3.	Działania na rzecz poprawy zasięgu programów nadawców publicznych	31
ROZDZIAŁ II.	Radiofonia i telewizja koncesjonowana	33
2.1.	Kształt koncesjonowanego rynku audiowizualnego – rynek radiowy.....	33
2.2.	Kształt koncesjonowanego rynku audiowizualnego – rynek telewizyjny	42
ROZDZIAŁ III.	Rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów w sieciach kablowych	48
ROZDZIAŁ IV.	Oferta programowa nadawców radiowych i telewizyjnych	54
4.1.	Nadawcy publiczni	54
4.2.	Nadawcy koncesjonowani	83
4.3.	Porównanie oferty programowej nadawców publicznych i koncesjonowanych	102
ROZDZIAŁ V.	Audytoryum radia i widownia telewizyjna	105
5.1.	Udział w rynku i wielkość audytoryum stacji radiowych w 2008 roku	105
5.2.	Udział w rynku i struktura widowni programów telewizyjnych w 2008 roku	112
ROZDZIAŁ VI.	Rynek reklamy	118
6.1.	Analizy i perspektywy rozwoju rynku reklamowego w Polsce	118
6.2.	Porównanie czasu wyemitowanych reklam, ogłoszeń i telesprzedaży w radiofonii publicznej i komercyjnym, w telewizji publicznej i komercyjnej.....	120
ROZDZIAŁ VII.	Międzynarodowy kontekst regulacji rynku radiowo – telewizyjnego	126
7.1.	Problem tzw. „głośnej reklamy” w wybranych krajach europejskich i pozaeuropejskich	126
7.2.	Pomoc publiczna w związku z wprowadzaniem telewizji cyfrowej w wybranych krajach Unii Europejskiej	130

ROZDZIAŁ VIII.	Konieczne zmiany prawne w zakresie ustaw regulujących działalność nadawców radiowych i telewizyjnych	137
ZAŁĄCZNIKI:		147
	Zestawienie pokrycia ludnościowego i powierzchniowego wybranych stacji radiowych i telewizyjnych (stan na dzień 31.12.2008 roku)	
	Mapy przedstawiające przybliżone zasięgi stacji publicznej i komercyjnej radiofonii i telewizji	

Wersja elektroniczna „Sprawozdania KRRiT z działalności w 2008 roku” oraz „Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji w 2008 roku” znajduje się na stronie internetowej KRRiT www.krrit.gov.pl

I. RADIOFONIA I TELEWIZJA PUBLICZNA

Na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji od 1994 roku działa 19 nadawców publicznych: 18 spółek radiofonii publicznej oraz Telewizja Polska SA. Zgodnie z art. 31 ww. ustawy przychodami nadawców publicznych, z których finansowana jest ich działalność są wpływy pochodzące z:

- opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych, odsetek za zwłokę w ich uiszczeniu, kar za używanie nie zarejestrowanych odbiorników radiowych i telewizyjnych,
- obrotu prawami do audycji,
- reklam i audycji sponsorowanych,
- innych źródeł.

Przychodami spółek publicznej radiofonii i telewizji mogą być również dotacje z budżetu państwa.

1.1. Środki z rachunku bankowego KRRiT przekazane nadawcom publicznym oraz ich wydatkowanie

Środki z rachunku bankowego KRRiT w 2008 roku

Na finansowanie misji publicznej realizowanej przez nadawców publicznych przekazywane były środki zgromadzone na wyodrębnionym rachunku bankowym KRRiT z tytułu:

- wpływów z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiowych i telewizyjnych,
- wpływów pozaabonamentowych, to jest z tytułu odsetek za zwłokę w uiszczeniu opłat abonamentowych, kar za używanie nie zarejestrowanych odbiorników radiowych i telewizyjnych, odsetek od Rejonowych Urzędów Poczty Polskiej za nieterminowe przekazywanie wpływów z opłat abonamentowych, odsetek bankowych od kapitalizacji środków, które gromadzone były na wyodrębnionym rachunku KRRiT.

Udział środków z rachunku bankowego KRRiT w przychodach ogółem nadawców publicznych w 2008 roku przedstawiał się następująco:

1) Radiofonia publiczna ogółem	ponad 66%
2) Telewizja Polska SA w Warszawie	około 21%

Wpływy abonamentowe, które zasilły rachunek bankowy KRRiT w 2008 roku i zostały przekazane na konta bankowe spółek radiofonii i telewizji publicznej wyniosły łącznie **726 mln zł**, co stanowiło około **82,3%** prognozowanych wpływów abonamentowych na ww. okres (882 mln zł).

Wpływy pozaabonamentowe, które zasilły rachunek bankowy KRRiT i zostały przekazane na konta bankowe spółek radiofonii i telewizji publicznej w 2008 roku wyniosły **6,4 mln zł**.

Łącznie z rachunku bankowego KRRiT w 2008 roku przekazano nadawcom publicznym środki **w kwocie 732,4 mln zł**. Prognoza środków z rachunku bankowego KRRiT na 2008 rok zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 336/2007 z 27 czerwca 2007 roku wynosiła 891 mln zł. Wystąpił więc ubytek tych środków w wysokości 158,6 mln zł, to jest na poziomie 17,8%.

Wykonanie środków z rachunku bankowego KRRiT w porównaniu do środków prognozowanych na 2008 rok dla spółek radiofonii i telewizji publicznej przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 1

w tys.zł

TREŚĆ	Prognoza środków z rachunku bankowego KRRiT zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 336/2007	Wykonanie środków z rachunku bankowego KRRiT	Ubytek kol.(3-2)
1.	2.	3.	4.
1. Radio Białystok SA	10 499	8 630	-1 869
2. Radio Bydgoszcz SA	10 120	8 319	-1 801
3. Radio Gdańsk SA	10 890	8 952	-1 938
4. Radio Katowice SA	10 793	8 872	-1 921
5. Radio Kielce SA	10 066	8 274	-1 792
6. Radio Koszalin SA	10 637	8 744	-1 893
7. Radio Kraków SA	11 038	9 073	-1 965
8. Radio Lublin SA	10 854	8 922	-1 932
9. Radio Łódź SA	9 713	7 984	-1 729
10. Radio Olsztyn SA	10 303	8 469	-1 834
11. Radio Opole SA	10 716	8 809	-1 907
12. Radio Merkury SA w Poznaniu	11 540	9 486	-2 054
13. Radio Rzeszów SA	11 295	9 285	-2 010
14. Radio Szczecin SA	10 096	8 299	-1 797
15. Radio dla Ciebie SA w Warszawie	11 651	9 577	-2 074
16. Radio Wrocław S.A	11 134	9 152	-1 982
17. Radio Zachód SA w Zielonej Górze	10 419	8 565	-1 854
18. Spółki radiofonii regionalnej, razem	181 764	149 412	-32 352
19. Polskie Radio SA w Warszawie	196 911	161 864	-35 047
20. Razem spółki radiofonii publicznej	378 675	311 276	-67 399
21. Telewizja Polska SA w Warszawie	512 325	421 139	-91 186
22. OGÓŁEM	891 000¹⁾	732 415²⁾	-158 585

¹⁾ wpływy abonamentowe 882.000 tys.zł plus wpływy pozaabonamentowe 9.000 tys.zł

²⁾ wpływy abonamentowe 725.973 tys.zł plus wpływy pozaabonamentowe 6.442 tys.zł

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji przyjęła Uchwałą Nr 336/2007 w dniu 27 czerwca 2007 roku sposób podziału prognozowanych środków z rachunku bankowego KRRiT między jednostki radiofonii i telewizji publicznej. Ewentualne skorygowanie prognoz w trakcie 2008 roku, poprzez zmianę podziału między telewizję i radiofonię, nie było możliwe, z uwagi na fakt, że Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie posiada w tej kwestii ustawowych uprawnień.

Wykorzystanie środków publicznych 2008 roku

Wydatki związane z realizacją misji publicznej w 2008 roku.

Zgodnie z art. 2 i 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 roku o zmianie ustawy o radiofonii i telewizji (Dz.U. z 2004 roku Nr 91, poz. 874 ogłoszony dnia 30 kwietnia 2004 r.) poczynwszy od 1 lipca 2004 r. spółki radiofonii i telewizji publicznej przedstawiają Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji rozliczenie środków publicznych. Od II kwartału 2008 roku sprawozdania są sporządzane w oparciu o przepisy rozporządzenia Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji z dnia 22 kwietnia 2008 roku w sprawie sposobu prowadzenia przez spółki publicznej radiofonii i telewizji dokumentacji w oparciu o zasady rachunkowości oraz sposobu sporządzania sprawozdań składanych przez zarządy tych spółek Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji (Dz.U. z 2008 r. Nr 84, poz. 515).

Należy zauważyć, że w 2008 roku w wielu przypadkach zarządy spółek składały sprawozdania w terminie późniejszym od określonego ustawowo, jedynie Zarząd Radia dla Ciebie w Warszawie przedłożył KRRiT wszystkie sprawozdania w terminach ustawowych.

Rozliczenie środków publicznych przekazanych spółkom radiofonii i telewizji publicznej.

*

Na dzień 31 grudnia 2007 roku ze środków przyznanych celowo w 2003 roku, na podstawie uchwały KRRiT Nr 378/2002 z dnia 27 czerwca 2002 roku, Telewizji Polskiej SA w Warszawie pozostały wpływy abonamentowe w wysokości 428,7 tys.zł, na realizację następujących zadań:

1) koprodukcji programów z ARTE	142,4 tys.zł
2) programu SAP R/3	286,3 tys.zł

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, na wniosek Zarządu Telewizji Polskiej SA w Warszawie, na posiedzeniu w dniu 9 września 2008 r. przyjęła uchwałę Nr 415/2008 w sprawie zmiany uchwały Nr 378/2002 i wyraziła zgodę na wykorzystanie ww. środków na finansowanie kosztów realizacji misji, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

Ponadto w dyspozycji Telewizji Polskiej SA pozostawały wpływy pozaabonamentowe w kwocie 1.044,2 tys.zł, przyznane uchwałą KRRiT Nr 526/2007 z 4 września 2007 roku, na zadanie związane z utworzeniem i funkcjonowaniem punktu korespondenckiego TVP w Afganistanie.

Ze środków przekazanych na zadania celowe Polskiego Radia SA w Warszawie na dzień 31.12.2007 roku pozostały przekazane na podstawie uchwał KRRiT, niewykorzystane środki z rachunku bankowego KRRiT:

1) z lat 2005-2007 na modernizację i wyposażenie siedziby Orkiestry Kameralnej Amadeus w łącznej wysokości 6.929,1 tys.zł,

z tego:

a) pozostałość ze środków przekazanych wg uchwał KRRiT Nr 329/2004, Nr 73/2006, Nr 145/2006, Nr 257/2006, Nr 647/2006 oraz Nr 20/2007, w kwocie 3.329,1 tys.zł

b) środki przyznane uchwałą KRRiT Nr 526/2007 z dnia 4 września 2007 roku w wysokości 3.600,0 tys.zł

2) niewykorzystane środki w kwocie 6.677,7 tys.zł przekazane w 2007 roku, z tego:

a) z uchwały Nr 708/2007 – 1.088 tys.zł, z przeznaczeniem na:

a.1) cyfryzację systemu produkcji informacji dźwięku – 1.088 tys.zł

b) z uchwały Nr 724/2007 – 5.589,7 tys.zł, z przeznaczeniem na:

b.1) modernizację i rozbudowę studia Lutosławskiego – 1.200,0 tys.zł

b.2) modernizację bazy nadawczej – 1.952,0 tys.zł

b.3) system opracowania i konserwacji archiwów – 2.437,7 tys.zł

Ponadto na dzień 31 grudnia 2007 roku pozostały wpływy pozaabonamentowe przekazane Radiu Opole SA z rachunku bankowego KRRiT w 2003 i 2005 roku, w wysokości 487,4 tys.zł, z tego:

1) pozostałość w kwocie 370,3 tys.zł z tytułu środków przyznanych w 2003 roku zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 576/2003 z późn.zm. przeznaczonych na zakup i wdrożenie informatycznego systemu zarządzania,

2) pozostałość w kwocie 117,1 tys.zł z tytułu środków przyznanych w 2005 roku uchwałą Nr 438/2005 z 22 września 2005 roku, z przeznaczeniem na realizację projektu pn. Archiwum XX wieku.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji, na wniosek Zarządu Radio Opole SA, na posiedzeniu w dniu 3 lutego 2009 r. przyjęła uchwałę Nr 38/09 wyrażając zgodę na wykorzystanie środków celowych określonych pierwotnie na wdrożenie informatycznego systemu zarządzania i przeznaczenie tych niewykorzystanych środków na finansowanie kosztów realizacji misji, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji.

*

Rozliczenie środków publicznych przekazanych w 2008 roku spółkom radiofonii i telewizji publicznej, prezentuje wykorzystanie tych środków w spółkach regionalnej radiofonii publicznej oraz Telewizji Polskiej SA w Warszawie. Informacja nie przedstawia natomiast rozliczenia wykorzystania tych środków w Polskim Radio SA w Warszawie, z uwagi na fakt, iż do dnia 19 marca br. nie wpłynęły ostateczne, skorygowane rozliczenia wykorzystania środków publicznych przez spółkę w poszczególnych kwartałach ubiegłego roku.

1. Stan środków publicznych TVP SA w Warszawie
oraz spółek regionalnych na dzień 1 stycznia 2008 roku

1.1. dotacje budżetowe, razem	0,0 tys.zł
1.2. środki z rachunku bankowego KRRiT	37.456,7 tys.zł
z tego:	
1.2.1. Telewizja Polska SA	31.291,0 tys.zł
1.2.2. Spółki regionalne, razem	6.165,7 tys.zł
2. Wpływy środków publicznych w 2008 roku spółek regionalnych oraz TVP SA w Warszawie	
2.1. dotacje budżetowe, razem	35.996,4 tys.zł
2.2. środki przekazane z rachunku bankowego KRRiT	732.415,1 tys.zł
nadawcom publicznym, razem	(liczone jako 100,0%)
z tego (1):	
2.2.1. Telewizja Polska SA	421.138,7 tys.zł (57,5%)
2.2.2 Polskie Radio SA	161.863,7 tys.zł (22,1%)
2.2.3 Spółki regionalne, razem	149.412,7 tys.zł (20,4%)
z tego(2):	
a) I kwartał	262.571,0 tys.zł tj. o 60.430 tys.zł mniej w porównaniu do prognozy na ten kwartał (tj. o 18,7%)
b) II kwartał	165.774,9 tys.zł tj. o 25.375,1 tys.zł mniej (tj. o 13,3%)
c) III kwartał	147.346,4 tys.zł tj. o 45.504,6 tys.zł mniej (tj. o 26,6%)
d) IV kwartał	156.722,8 tys.zł tj. o 27.275,2 tys.zł mniej (tj. o 14,8%)
3. Środki publiczne w dyspozycji Telewizji Polskiej i spółek regionalnej radiofonii w 2008 roku	
3.1. dotacje budżetowe, razem	35.996,4 tys.zł
3.2. środki z rachunku bankowego KRRiT	608.008,1 tys.zł
z tego:	
3.2.1. Telewizja Polska SA	452.429,7 tys.zł
3.2.3. Spółki regionalne, razem	155.578,4 tys.zł
4. Wydatki Telewizji Polskiej i spółek regionalnej radiofonii finansowane ze środków publicznych w 2008 roku	
4.1. z dotacji budżetowych, razem	35.978,4 tys.zł
4.2. ze środków z rachunku bankowego KRRiT	551.053,8 tys.zł
z tego (1):	
a) I kwartał	197.355,9 tys.zł

b) II kwartał	142.023,6 tys.zł
c) III kwartał	96.556,1 tys.zł
d) IV kwartał	115.118,1 tys.zł
z tego (2):	
4.2.1 Telewizja Polska S.A.	397.568,0 tys.zł
w tym wydatki z tytułu:	
a) usług transmisyjnych	35.412,9 tys.zł
b) praw autorskich i pokrewnych	848,2 tys.zł
c) produkcji filmowej	9.221,0 tys.zł
z tego:	
a) I kwartał	150.005,6 tys.zł
b) II kwartał	101.951,5 tys.zł
w tym wydatki z tytułu:	
b.1) usług transmisyjnych	3.039,8 tys.zł
b.2) praw autorskich i pokrewnych	254,1 tys.zł
b.3) produkcji filmowej	4.226,9 tys.zł
c) III kwartał	63.305,9 tys.zł
w tym wydatki z tytułu:	
c.1) usług transmisyjnych	10.114,7 tys.zł
c.2) praw autorskich i pokrewnych	213,3 tys.zł
c.3) produkcji filmowej	981,8 tys.zł
d) IV kwartał	82.305,0 tys.zł
w tym wydatki z tytułu:	
d.1) usług transmisyjnych	3.855,8 tys.zł
d.2) praw autorskich i pokrewnych	270,9 tys.zł
d.3) produkcji filmowej	3.526,2 tys.zł
4.2.2 Spółki regionalne, razem	153.485,9 tys.zł
w tym wydatki z tytułu:	
a) usług transmisyjnych	21.382,8 tys.zł
b) praw autorskich i pokrewnych	8.948,5 tys.zł
z tego:	
a) I kwartał	47.350,3 tys.zł
b) II kwartał	40.072,2 tys.zł

w tym wydatki z tytułu:

b.1) usług transmisyjnych 5.970,5 tys.zł

b.2) praw autorskich i pokrewnych 2.339,9 tys.zł

c) III kwartał 33.250,2 tys.zł

w tym wydatki z tytułu:

c.1) usług transmisyjnych 5.518,8 tys.zł

c.2) praw autorskich i pokrewnych 2.127,7 tys.zł

d) IV kwartał 32.813,2 tys.zł

w tym wydatki z tytułu:

d.1) usług transmisyjnych 6.109,9 tys.zł

d.2) praw autorskich i pokrewnych 2.025,8 tys.zł

5. Stan środków publicznych Telewizji Polskiej SA w Warszawie
i spółek regionalnej radiofonii na 31 grudnia 2008 roku

5.1 dotacje budżetowe, razem 18,0 tys.zł

5.2 środki z rachunku bankowego KRRiT, razem 56.954,2 tys.zł

z tego:

5.2.1. Telewizja Polska SA 54.861,7 tys.zł

5.2.2. Spółki regionalne, razem 2.092,5 tys.zł

Należy zaznaczyć, że zgodnie z art. 8 ust. 4 ustawy z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych, pozostałe na dzień 31 grudnia 2008 roku środki przekazane spółkom radiofonii i telewizji z rachunku bankowego KRRiT, zostały na kontach spółek do wykorzystania w I-szym kwartale 2009 roku.

Na dzień 31 grudnia 2008 roku ze środków przekazanych na zadania celowe w dyspozycji Telewizji Polskiej S.A. pozostały wpływy w kwocie 415,5 tys.zł, przyznane na utworzenie i funkcjonowanie punktu korespondenckiego w Afganistanie.

Ze środków przekazanych z rachunku bankowego KRRiT na podstawie uchwał KRRiT na zadania celowe Polskiego Radia S.A. w Warszawie pozostały niewykorzystane środki według poniższej specyfikacji:

1) z lat 2005-2007 na modernizację i wyposażenie siedziby Orkiestry Kameralnej Amadeus w łącznej wysokości 6.900,1 tys.zł,

z tego:

a) pozostałość ze środków przekazanych wg uchwał KRRiT Nr 329/2004, Nr 73/2006, Nr 145/2006, Nr 257/2006, Nr 647/2006 oraz Nr 20/2007, w kwocie 3.300,1 tys.zł

b) środki przyznane uchwałą KRRiT Nr 526/2007 z dnia 4 września 2007 roku w wysokości 3.600,0 tys.zł

2) z 2007 roku w kwocie 2.792,6 tys.zł, z tego:

- a) z uchwały Nr 708/2007 – 339,3 tys.zł, z przeznaczeniem na cyfryzację systemu produkcji informacji dźwięku
- b) z uchwały Nr 724/2007 – 2.453,3 tys.zł, z przeznaczeniem na modernizację i rozbudowę studia Lutosławskiego, modernizację bazy nadawczej oraz system opracowania i konserwacji archiwów

Ponadto na dzień 31 grudnia 2008 roku pozostały wpływy przekazane Radiu Opole SA z rachunku bankowego KRRiT w 2003 i 2005 roku, w wysokości 238,2 tys.zł, z tego:

- 1) pozostałość w kwocie 121,1 tys.zł z tytułu środków przyznanych w 2003 roku zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 576/2003 z późn. zm. przeznaczonych na zakup i wdrożenie informatycznego systemu zarządzania,
- 2) pozostałość w kwocie 117,1 tys.zł z tytułu środków przyznanych w 2005 roku uchwałą Nr 438/2005 z 22 września 2005 roku, z przeznaczeniem na realizację projektu pn. Archiwum XX wieku.

Na saldo środków z rachunku bankowego KRRiT Polskiego Radia SA w Warszawie składa się pozostałość środków przekazanych w latach 2002-2007 na cyfryzację produkcji radiowej oraz w latach 2005-2007 na modernizację siedziby Orkiestry Kameralnej Amadeus w Poznaniu.

Przekazane w latach 2002-2007 z rachunku bankowego KRRiT środki na cyfryzację produkcji radiowej oraz wydatki poniesione z tego tytułu prezentuje poniższa tabela:

Tabela nr 2

w tys.zł

ROK	Stan środków z rachunku bankowego KRRiT na początek roku	Prognoza środków na podstawie uchwały KRRiT	Środki przekazane z rachunku bankowego KRRiT	Wydatki poniesione w danym roku	Saldo środków z rachunku bankowego KRRiT na koniec roku
1.	2.	3.	4.	5.	6.
2002 rok	2 721,4 ¹⁾	9 600,0 ²⁾	10 625,0 ³⁾	9 109,2	4 237,2
lata 2003-2006	4 237,2	64 000,0 ⁴⁾	62 585,1	66 647,1	175,2
z tego:					
2003 rok	4 237,2	14 500,0 ⁵⁾	14 500,0	18 625,6	111,6
2004 rok	111,6	15 500,0 ⁶⁾	15 240,6	15 352,2	0,0
2005 rok	0,0	16 500,0 ⁷⁾	15 926,8	15 926,8	0,0
2006 rok	0,0	17 500,0 ⁸⁾	16 917,7 ⁹⁾	16 742,5	175,2
2007 rok	175,2	0,0	7 833,2 ¹⁰⁾	1 330,7	6 677,7
2008 rok	6 677,7	0,0	0,0	3 885,1	2 792,6
OGÓŁEM w latach 2002-2008	2 721,4 ¹⁾	73 600,0	81 043,3	80 972,1	2 792,6

1) saldo środków z rachunku bankowego KRRiT przekazanych Polskiemu Radiu SA na cyfryzację w 2001 roku z tytułu uchwały KRRiT Nr 369/2000

2) zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 285/2001

3) spółka otrzymała dodatkowo wpływy pozaabonamentowe zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 312/2002 w wysokości 1.025 tys.zł

4) zgodnie z uchwałą wieloletnią KRRiT Nr 236/2002

5) zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 378/2002

6) zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 286/2003

7) zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 239/2004

8) zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 301/2005

9) w tym wpływy w kwocie 502,1 tys.zł z tytułu wyrównania ubytku z 2005 roku

10) z tego: wpływy w kwocie 71,1 tys.zł z tytułu wyrównania ubytku z 2005 roku i 1.084,4 tys.zł z tytułu wyrównania ubytku z 2006 roku oraz z tytułu uchwały KRRiT Nr 708/2007 wpływy w kwocie 1.088 tys.zł i Nr 724/2007 kwotę 5.589,7 tys.zł

Zarząd Polskiego Radia SA nie przedstawił Krajowej Radzie, wraz z omówieniem różnic, rozliczenia rzeczowo-finansowego środków przekazanych na podstawie uchwały Nr 236/2002 na zadania inwestycyjne związane z cyfryzacją produkcji radiowej w latach 2003-2006, w porównaniu do planu zgłoszonego na ten cel.

Natomiast przekazane na konto Polskiego Radia SA w Warszawie środki z rachunku bankowego KRRiT na modernizację siedziby Orkiestry Kameralnej Amadeus w Poznaniu oraz wydatki poniesione z tego tytułu prezentuje poniższa tabela:

Tabela nr 3

w tys.zł

ROK	Stan środków z rachunku bankowego KRRiT na początek roku	Prognoza środków na podstawie uchwały KRRiT	Środki przekazane z rachunku bankowego KRRiT	Wydatki poniesione w danym roku	Saldo środków z rachunku bankowego KRRiT na koniec roku
1.	2.	3.	4.	5.	6.
2005 rok	0,0	4 000,0 ¹⁾	3 861,0	357,0	3 504,0
2006 rok	3 504,0	0,0	121,9 ²⁾	237,9	3 388,0
2007 rok	3 388,0	3 600,0 ³⁾	3 617,1 ⁴⁾	75,9	6 929,1
2008 rok	6 929,1	0,0	0,0	29,0	6 900,1
OGÓŁEM			7 600,0	699,8	6 900,1 ⁵⁾

1) zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 329/2004

2) wpływy z tytułu wyrównania ubytku z 2005 roku

3) zgodnie z uchwałą KRRiT Nr 526/2007

4) w tym: wpływy w kwocie 17,1 tys.zł z tytułu wyrównania ubytku z 2005 roku

5) z informacji dodatkowych przekazanych przy piśmie Zarządu Polskiego Radia SA wynika, że szacunkowe przychody finansowe z tytułu niewykorzystania w latach 2005-2008 środków na modernizację siedziby Orkiestry Kameralnej Amadeus wyniosły 1.029,8 tys.zł

6. Wydatki poniesione w 2008 roku przez spółki radiofonii i telewizji publicznej razem, na zadania misyjne, zgodnie z art.21 ust.1a ustawy o rtv, i finansowane ze środków publicznych (środki z rachunku bankowego KRRiT **plus** dotacje budżetowe), zestawione na podstawie danych zawartych w sprawozdaniach kwartalnych otrzymanych z poszczególnych spółek, przedstawiają się następująco:

Tabela nr 4

w tys.zł

TREŚĆ	Tworzenie i rozpowszechnianie programów				Budowa i eksploatacja nadawczych i przekaznikowych stacji radiowych i	Prowadzenie prac nad nowymi technikami tworzenia programów radiowych i telewizyjnych	Inne zadania publiczne związane z realizacją misji	Razem
	ogólnokrajowych	regionalnych, razem	innych dla społeczności lokalnych	dla odbiorców za granicą				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
1. Telewizja Polska S.A. w Warszawie	228.865,4	168.286,2	0,0	35.288,8	0,0	0,0	736,6	433.177,0
w tym wydatki z tytułu:								
a) usług transmisyjnych	24.268,1	8.284,3	0,0	2.860,5	0,0	0,0	0,0	35.412,9
b) praw autorskich i pokrewnych	54,8	793,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	848,2
c) produkcji filmowej	9.221,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	9.221,0

2.Spółki regionalnej radiofonii, razem w tym wydatki z tytułu:	0,0	152.101,7	1.320,1	0,0	433,5	0,0	0,0	153.855,3
a) usług transmisyjnych	0,0	21.202,9	179,9	0,0	0,0	0,0	0,0	21.382,8
b) praw autorskich i pokrewnych	0,0	8.711,2	237,3	0,0	0,0	0,0	0,0	10.376,2

7. Natomiast wydatki poniesione przez spółki regionalnej radiofonii i Telewizję Polską SA w 2008 roku finansowane ze środków uzyskanych z rachunku bankowego KRRiT przeznaczone na następujące zadania związane z realizacją misji:

1) tworzenie i rozpowszechnianie programów ogólnokrajowych

1.1) Telewizja Polska S.A. 226.118,8 tys.zł

z tego:

a) Program I 104.967,7 tys.zł

b) Program II 121.151,1 tys.zł

2) tworzenie i rozpowszechnianie programów regionalnych, razem 317.259,5 tys.zł

z tego:

2.1) Telewizja Polska S.A. 165.527,2 tys.zł

2.2) spółki regionalnej radiofonii 151.732,3 tys.zł

3) tworzenie i rozpowszechnianie innych programów dla odbiorców za granicą w języku polskim i innych językach

3.1) Telewizja Polska SA 5.288,8 tys.zł

4) tworzenie i rozpowszechnianie innych programów realizujących demokratyczne, społeczne i kulturalne potrzeby społeczności lokalnych, przez 3 spółki regionalnej radiofonii, razem 1.320,1 tys.zł

z tego:

4.1) Radio Koszalin .A 310,3 tys.zł
(program miejski w Słupsku)

4.2) Radio Olsztyn SA 172,1 tys.zł
(program dla mniejszości ukraińskiej)

4.3) Radio Zachód SA w Zielonej Górze 837,7 tys.zł
(program miejski w Gorzowie Wielkopolskim oraz Zielonej Górze)

z tego:

- Gorzów Wielkopolski 591,3 tys.zł

- Zielona Góra 246,4 tys.zł

- 5) budowa i eksploatacja nadawczych i przekaźnikowych stacji radiowych i telewizyjnych, razem spółki regionalnej radiofonii, razem 433,5 tys.zł
- z tego:
- 5.1) Radio Pomorza i Kujaw SA w Bydgoszczy 284,4 tys.zł
- 5.2) Radio Opole SA 149,1 tys.zł
- 6) inne zadania publiczne, związane z realizacją misji
- 6.1) Telewizja Polska SA 633,1 tys.zł
(w tym wydatki związane z funkcjonowaniem punktu korespondenckiego w Afganistanie 628,7 tys.zł)

Koszty związane z realizacją misji publicznej w 2008 roku – informacja oparta na danych zawartych w sprawozdaniach rocznych otrzymanych od nadawców publicznych.

Łączne koszty związane z realizacją misji nadawców publicznych wyniosły około 2 miliardy 308 milionów złotych, z tego w:

- 1) Telewizji Polskiej SA, około - 1 miliard 876 mln zł (tj. 81,3%)

w tym koszty z tytułu:

- a) usług transmisyjnych 136,7 mln zł

z tego w:

- a.1) programach ogólnokrajowych 81,8 mln zł
- a.2) programach regionalnych 24,6 mln zł
- a.3) programach dla odbiorców za granicą 5,7 mln zł
- a.4) programach wyspecjalizowanych 9,4 mln zł
- a.5) innych usługach wynikających z realizacji misji 15,1 mln zł

- b) praw autorskich i pokrewnych 100,2mln zł

- c) produkcji filmowej 11,2mln zł

- 2) Radiofonii publicznej - 432 miliony zł, (tj. 18,7%)

z tego w: (liczone jako 100,0%)

- 2.1) Polskim Radio S.A. około - 250 milionów zł (10,8%)

w tym koszty z tytułu:

- a) usług transmisyjnych 47,1mln zł

z tego w :

- a.1) programach ogólnokrajowych 43,1 mln zł
- a.2) programach dla odbiorców za granicą 4,0 mln zł

- b) praw autorskich i pokrewnych 16,0 mln zł

2.2) spółkach regionalnej radiofonii, razem około - 182 mln zł (7,9%)

w tym koszty z tytułu:

a) usług transmisyjnych 16,4 mln zł

z tego w :

a.1) programach ogólnokrajowych 16,1 mln zł

a.2) programach dla społeczności lokalnych 0,3 mln zł

b) praw autorskich i pokrewnych 9,5 mln zł

Koszty realizacji misji nadawców publicznych w 2008 roku w podziale na poszczególne zadania, przedstawiały się następująco:

1) Telewizja Polska SA w Warszawie	1.875,9 mln zł	100,0%
---	-----------------------	---------------

z tego:

a) tworzenie i rozpowszechnianie programów ogólnokrajowych	1.087,1 mln zł	tj.58,0%
--	----------------	----------

z tego:

a.1) Program I	575,8 mln zł
----------------	--------------

a.2) Program II	511,2 mln zł
-----------------	--------------

b) tworzenie i rozpowszechnianie programów regionalnych	378,2 mln zł	tj.20,2%
---	--------------	----------

(z tego: Oddział Terenowy Białystok - 10,6 mln zł, Oddział Terenowy Bydgoszcz - 9,8 mln zł, Oddział Terenowy Gdańsk - 14,2 mln zł, Oddział Terenowy Gorzów Wielkopolski - 4,1 mln zł, Oddział Terenowy Katowice - 19,6 mln zł, Oddział Terenowy Kielce - 5,7 mln zł, Oddział Terenowy Kraków - 17,5 mln zł, Oddział Terenowy Lublin -13,1 mln zł, Oddział Terenowy Łódź -16,6 mln zł, Oddział Terenowy Olsztyn - 6,1 mln zł, Oddział Terenowy Opole -5,1 mln zł, Oddział Terenowy Poznań -16,9 mln zł, Oddział Terenowy Rzeszów -7,7 mln zł, Oddział Terenowy Szczecin -12,8 mln zł, Oddział Terenowy Wrocław -16,3 mln zł, Oddział Terenowy Warszawa -28,9 mln zł, TVP Info -173,0 mln zł)

c) tworzenie i rozpowszechnianie programów wyspecjalizowanych	121,0 mln zł	tj. 6,4%
---	--------------	----------

c.1) TVP Kultura	37,3 mln zł
------------------	-------------

c.2) TVP Sport	68,6 mln zł
----------------	-------------

c.3) TVP Historia	15,1 mln zł
-------------------	-------------

d) tworzenie i rozpowszechnianie programów dla odbiorców za granicą	82,7 mln zł	tj. 4,4%
---	-------------	----------

e) inne zadania publiczne związane z realizacją misji	206,9 mln zł	tj.11,0%
---	--------------	----------

Koszty realizowanej misji publicznej Telewizji Polskiej SA w Warszawie finansowane były w 21% ze środków przekazanych z rachunku bankowego KRRiT.

2) Polskie Radio S.A. w Warszawie **250,4 mln zł** **100,0%**

z tego:

a) tworzenie i rozpowszechnianie programów ogólnokrajowych
(brak danych o podziale kosztów między programy pierwszy, drugi, trzeci i czwarty)	213,9 mln zł	tj. 85,4%
b) tworzenie i rozpowszechnianie programów dla odbiorców za granicą	22,4 mln zł	tj. 9,0%
c) budowa i eksploatacja nadawczych przekaźnikowych stacji radiowych	7,1 mln zł	tj. 2,8%
d) inne zadania publiczne związane z realizacją misji	7,1 mln zł	tj. 2,8%

Koszty realizowanej misji publicznej Polskim Radio SA w Warszawie finansowane były w 88% ze środków z rachunku bankowego KRRiT.

3) Spółki regionalnej radiofonii, razem **181,9 mln zł** **100,0%**

z tego:

a) tworzenie i rozpowszechnianie programów regionalnych
(z tego: Radio Białystok SA – 9,0 mln zł, Radio Pomorza i Kujaw SA w Bydgoszczy – 9,2 mln zł, Radio Gdańsk SA – 11,6 mln zł, Radio Katowice SA – 11,7 mln zł, Radio Kielce SA – 9,8 mln zł, Radio Koszalin SA – 10,7 mln zł, Radio Kraków SA – 10,8 mln zł, Radio Lublin SA – 9,9 mln zł, Radio Łódź SA – 9,6 mln zł, Radio Olsztyn SA – 9,5 mln zł, Radio Opole SA – 10,3 mln zł, Radio Merkury w Poznaniu SA – 12,6 mln zł, Radio Rzeszów SA – 11,1 mln zł, Radio Szczecin SA – 10,1 mln zł, Radio dla Ciebie SA w Warszawie – 11,8 mln zł, Radio Wrocław SA – 10,6 mln zł, Radio Zachód SA w Zielonej Górze – 9,1 mln zł)	177,4 mln zł	tj. 97,7%
b) tworzenie i rozpowszechnianie programów realizujących demokratyczne, społeczne i kulturalne potrzeby społeczności lokalnych
(z tego: Radio Koszalin SA – 0,3 mln zł, Radio Olsztyn SA – 0,2 mln zł, Radio Merkury w Poznaniu SA – 0,5 mln zł, Radio Wrocław SA – 1,0 mln zł, Radio Zachód SA w Zielonej Górze – 2,1 mln zł)	4,1 mln zł	tj. 2,1%

- c) budowa i eksploatacja nadawczych
przebieżnikowych stacji radiowych 0,4 mln zł tj. 0,2%
(z tego: *Radio Pomorza i Kujaw SA w Bydgoszczy – 0,3 mln zł, Radio
Opole SA – 0,1 mln zł*)
- d) inne zadania publiczne związane z realizacją
misji (*Radio Koszalin SA*) 0,04 mln zł

Koszty realizowanej misji publicznej spółek regionalnych finansowane były w 89% ze środków przekazanych z rachunku bankowego KRRiT.

W trakcie 2008 roku Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji rozpatrzyła następujące informacje w sprawie wykorzystania środków publicznych przekazanych spółkom radiofonii i telewizji publicznej:

- a) Informację dotyczącą sposobu wykorzystania środków publicznych przyznanych spółkom radiofonii i telewizji publicznej oraz kosztów poniesionych na działalność, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji publicznej za IV kwartał 2007 roku w dniu 29 kwietnia i 13 maja 2008 r.
- b) Informację dotyczącą sposobu wykorzystania środków, o których mowa w art. 31 ust.1 i 2 ustawy o radiofonii i telewizji publicznej w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 roku w dniu 16 maja 2008 r.
- c) Informację dotyczącą sposobu wykorzystania środków publicznych przyznanych spółkom radiofonii i telewizji publicznej oraz kosztów poniesionych na działalność, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji publicznej za I kwartał 2008 roku w dniu 17 czerwca 2008 r.
- d) Informację dotyczącą sposobu wykorzystania środków publicznych przyznanych spółkom radiofonii i telewizji publicznej oraz kosztów poniesionych na działalność, o której mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji publicznej za II kwartał 2008 roku w dniu 21 października 2008 r.

1.2. Podstawowe wskaźniki finansowo-ekonomiczne w 2008 roku w porównaniu do lat 2006-2007

W omawianym okresie dla 18 spółek radiofonii publicznej najważniejszym elementem przychodów były wpływy abonamentowe (średniorocznie ponad 70%), natomiast dla Telewizji Polskiej SA w Warszawie wpływy abonamentowe (średniorocznie 24,5%) były uzupełnieniem przychodów ze sprzedaży czasu reklamowego.

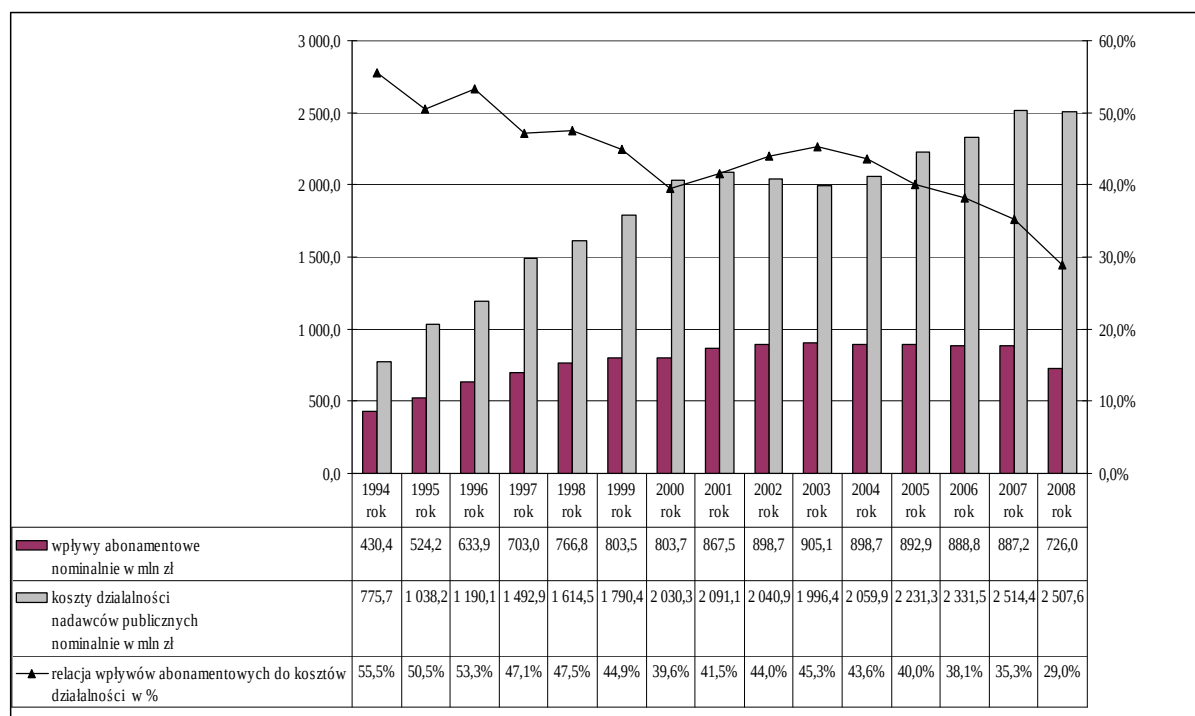
Udział środków uzyskanych przez spółki radiofonii i telewizji publicznej z rachunku bankowego KRRiT (wpływy abonamentowe + wpływy pozaabonamentowe) w przychodach bieżących ogółem, w latach 2006–2008 przedstawiał się następująco:

	<u>2006 rok</u>	<u>2007 rok</u>	<u>2008 rok</u>	<u>średniorocznie</u>
1. Telewizja Polska SA w Warszawie	28,3%	24,6%	20,5%	24,5%
2. Radiofonia publiczna ogółem	72,3%	71,9%	66,3%	70,2%
z tego:				
a) Polskie Radio SA w Warszawie	66,3%	65,6%	63,1%	65,0%
b) Spółki regionalnej radiofonii publicznej, razem,	81,1%	80,2%	70,1%	77,1%
z tego:				
• Radio Białystok SA	79,5%	79,7%	65,7%	75,0%
• Radio Pomorza i Kujaw SA w Bydgoszczy	83,8%	87,4%	77,5%	82,9%
• Radio Gdańsk SA	76,8%	75,0%	66,4%	72,7%
• Radio Katowice SA	78,1%	79,8%	70,1%	76,0%
• Radio Kielce SA	84,1%	82,0%	73,9%	80,0%
• Radio Koszalin SA	87,7%	88,5%	79,1%	85,1%
• Radio Kraków SA	72,4%	71,8%	67,8%	70,7%
• Radio Lublin SA	83,9%	78,5%	78,4%	80,3%
• Radio Łódź SA	78,6%	80,0%	69,2%	75,9%
• Radio Olsztyn SA	80,3%	80,5%	70,7%	77,2%
• Radio Opole SA	81,7%	78,5%	68,3%	76,2%
• Radio Merkur SA w Poznaniu	82,0%	76,3%	68,7%	75,7%
• Radio Rzeszów SA	89,0%	88,5%	78,7%	85,4%
• Radio Szczecin SA	83,1%	82,6%	67,3%	77,7%
• Radio dla Ciebie SA w Warszawie	81,5%	83,0%	73,0%	79,2%
• Radio Wrocław SA	75,3%	68,3%	58,6%	67,4%
• Radio Zachód SA w Zielonej Górze	85,1%	84,5%	65,4%	78,3%

W latach 2007-2008 we wszystkich spółkach nastąpił spadek poziomu udziału wpływów abonamentowych w przychodach ogółem.

Uzyskiwane przez nadawców publicznych środki z rachunku bankowego KRRiT jedynie w części pokrywały ich koszty działalności oraz relację wpływów abonamentowych do kosztów działalności potwierdza poniższy wykres prezentujący dynamikę wpływów abonamentowych netto (tj. po potrąceniu prowizji Poczty Polskiej) oraz kosztów działalności w latach 1994 - 2008:

Wykres nr 1

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji w 2008 roku rozpatrzyła następujące informacje w sprawie sytuacji nadawców publicznych:

- Informację o wielkościach ekonomiczno-finansowych spółek radiofonii publicznej po IV kwartałach 2007 roku, sporządzoną w oparciu o sprawozdania o przychodach, kosztach i wyniku finansowym oraz nakładach na środki trwałe F-01 za IV kwartał 2007 roku, w dniu 13 maja 2008 r.
- Informację o sytuacji finansowo-ekonomicznej nadawców publicznych za 2007 rok, sporządzoną na podstawie materiałów przedbilansowych, w dniu 13 maja 2008 roku
- Informację o wielkościach ekonomiczno-finansowych spółek radiofonii publicznej po II kwartałach 2008 roku, sporządzoną w oparciu o sprawozdania F-01 za II kwartał 2008 roku, w dniu 23 września 2008 r.
- Aspekty finansowo-ekonomiczne działalności spółek radiofonii publicznej w latach 2005-2007, przygotowane na podstawie materiałów bilansowych, w dniu 25 listopada 2008 roku
- Informację o podstawowych wielkościach finansowo-ekonomicznych Telewizji Polskiej SA w Warszawie w 2007 roku w porównaniu do 2006 roku, przygotowaną na podstawie materiałów bilansowych, w dniu 9 grudnia 2008 r.
- Informację o wielkościach ekonomiczno-finansowych spółek radiofonii publicznej po III kwartałach 2008 roku, sporządzoną w oparciu o sprawozdania F-01 za III kwartał 2008 roku, w dniu 9 grudnia 2008 roku.

Radiofonia publiczna

W 2008 roku najpoważniejszym składnikiem przychodów ogółem **18 spółek radiofonii publicznej** były środki przekazywane z rachunku bankowego KRRiT, stanowiące **66,3%**, z tego: Polskie Radio SA w Warszawie – **63,1%**, natomiast spółki regionalnej

radiofonii publicznej razem – **70,1%**. W poszczególnych spółkach regionalnych udział tych wpływów w przychodach ogółem wahał się w granicach 58,6% (Wrocław) – 79,1% (Koszalin).

Należy jednocześnie odnotować, że w latach 2007-2008 najwyższy poziom spadku udziału tych środków jako wpływów w przychodach bieżących ogółem wystąpił w Zielonej Górze (o 19,01%) i Szczecinie (o 15,3%).

Przychody z reklamy (bez sponsoringu) miały charakter uzupełniający do wpływów abonamentowych stanowiąc w 2008 roku średnio **17,5%** dla całej radiofonii publicznej, z tego: Polskie Radio SA – **23,0%**, spółki regionalnej radiofonii publicznej, razem – **11,0%**.

Wpływy abonamentowe i przychody z reklamy łącznie stanowiły aż **83,8%** przychodów ogółem, z tego: Polskie Radio SA w Warszawie – **86,1%**, a spółki regionalne, razem – **81,1%**.

Pozostałe przychody spółek radiofonii publicznej to między innymi sponsoring, przychody finansowe, przychody ze sprzedaży programów oraz ze sprzedaży usług produkcyjno-technicznych i stanowiły łącznie **16,2%** przychodów ogółem, z tego: Polskie Radio SA łącznie 13,9%, a spółki regionalne razem 18,9%.

W latach 2006-2008 struktura procentowa udziału poszczególnych przychodów, w przychodach ogółem w spółkach radiofonii publicznej, ulegała wahaniom, zmieniając się następująco:

	<u>2006 rok</u>	<u>2007 rok</u>	<u>2008 rok</u>
1. <u>RADIOFONIA</u> <u>PUBLICZNA, razem</u>			
a) wpływy abonamentowe	72,3%	71,9%	66,3%
b) przychody z reklamy	14,5%	14,5%	17,5%
c) przychody finansowe	0,7%	1,0%	1,9%
d) pozostałe przychody	12,5%	12,6%	14,3%
2. <u>POLSKIE RADIO SA</u> <u>w Warszawie</u>			
a) wpływy abonamentowe	66,3%	65,6%	63,1%
b) przychody z reklamy	18,7%	18,6%	23,0%
c) przychody finansowe	0,3%	0,7%	1,4%
d) pozostałe przychody	14,7%	15,1%	12,5%
3. <u>SPÓŁKI REGIONALNE</u> <u>RADIOFONII PUBLICZNEJ,</u> <u>razem</u>			
a) wpływy abonamentowe	81,1%	80,0%	70,1%
b) przychody z reklamy	8,3%	9,1%	11,0%
c) przychody finansowe	1,2%	1,5%	2,5%
d) pozostałe przychody	9,4%	9,4%	16,4%

W 2008 roku, na podstawie materiałów przedbilansowych, odnotowano następujące zmiany w zakresie podstawowych wskaźników finansowo-ekonomicznych spółek radiofonii publicznej w porównaniu do 2007 roku:

1. Zatrudnienie przeciętne

Tabela nr 5

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol.4:2
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	1 389,8	46,9%	1 226,5	44,1%	88,3%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	1 571,5	53,1%	1 554,3	55,9%	98,9%
RAZEM	2 961,3	100,0%	2 780,8	100,0%	93,9%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku przeciętne zatrudnienie uległo obniżeniu o 180,5 etatu, tj. o 6,1%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA nastąpiło zmniejszenie o 163,3 etatu tj. o 11,3%
- w spółkach regionalnych wzrosło zatrudnienie o 17,2 etatu tj. o 1,1%.

Przeciętne na 1 spółkę regionalnej radiofonii średnie zatrudnienie w 2008 roku wyniosło 91,4 etatu (2007 r. – 92,4 etatu)

W 2008 roku przeciętne zatrudnienie w poszczególnych spółkach regionalnych przedstawiało się następująco: Radio Białystok SA – 92,1 etatu, Radio Pomorza i Kujaw SA w Bydgoszczy – 95,0 etatów, Radio Gdańsk SA – 96,2 etatu, Radio Katowice SA – 112,4 etatu, Radio Kielce SA – 88,4 etatu, Radio Koszalin SA – 83,8 etatu, Radio Kraków SA – 95,7 etatu, Radio Lublin SA – 101,0 etatu, Radio Łódź SA – 100,3 etatu, Radio Olsztyn SA – 70,8 etatu, Radio Opole SA – 84,0 etatu, Radio Merkur SA w Poznaniu – 82,8 etatu, Radio Rzeszów SA – 99,3 etatu, Radio Szczecin SA – 75,7 etatu, Radio dla Ciebie SA w Warszawie – 70,7 etatu, Radio Wrocław SA – 99,0 etatów, Radio Zachód SA w Zielonej Górze – 107,1 etatu.

2. Stan zatrudnienia na 31 grudnia

Tabela nr 6

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol.4:2
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	1 240,6	44,0%	1 259,2	45,0%	101,5%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	1 577,7	56,0%	1 537,8	55,0%	97,5%
RAZEM	2 818,3	100,0%	2 797,0	100,0%	99,2%

Stan zatrudnienia w całej radiofonii publicznej obniżył się o 21,3 etatów to jest o 0,8%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wzrósł o 18,6 etatu tj. o 1,5%
- w spółkach regionalnych obniżył się o 39,9 etatu tj. o 2,5%.

3. Średniomiesięczne wynagrodzenie (w złotych na 1 pracownika etatowego)

Tabela nr 7

TREŚĆ	2007 rok	2008 rok	% kol.3:2
1.	2.	3.	4.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	5 283,0	5 503,0	104,2%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	4 220,0	4 402,0	104,3%
RAZEM - średnio	4 751,5	4 952,5	104,2%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku przeciętne wynagrodzenie wzrosło o 201 zł, tj. o 4,2%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wystąpił wzrost o 220 zł, tj. o 4,2%
- w spółkach regionalnych wystąpił wzrost o 182 zł, tj. o 4,3%,

podczas gdy maksymalny roczny wskaźnik przyrostu wynagrodzeń w 2008 roku wynosił 6,0% (Dz.U. z 2007 roku Nr 212, poz. 1559).

4. Ogólny poziom przychodów (w mln zł)

Tabela nr 8

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol.4:2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	287,3	56,3%	256,5	54,6%	89,3%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	222,9	43,7%	213,1	45,4%	95,6%
RAZEM	510,2	100,0%	469,6	100,0%	92,0%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku ogólny poziom przychodów uległ obniżeniu o 40,6 mln zł, tj. o 8,0%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA uległ obniżeniu o 30,8 mln zł, tj. o 10,7%
- w spółkach regionalnych uległ obniżeniu o 9,8 mln zł, tj. o 4,4%.

4.1. Struktura przychodów Polskiego Radia SA w Warszawie w latach 2007-2008 przedstawiała się następująco:

Tabela nr 9

w mln zł

TREŚĆ	2007 rok wykonanie bilansowe		2008 rok wykonanie przedbilansowe		Dynamika zmian w % kol.3/2
	kwota	struktura %	kwota	struktura %	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Przychody z podstawowej działalności operacyjnej (przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi)	271,1	94,4%	246,9	96,3%	91,1%
2. Pozostałe przychody operacyjne	14,2	5,0%	6,0	2,3%	42,1%
3. Przychody finansowe	2,0	0,7%	3,5	1,4%	177,6%
4. Ogółem przychody	287,3	100,0%	256,5	100,0%	89,3%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku ogólny poziom przychodów Polskiego Radia SA uległ obniżeniu o 10,7%, z tym, że:

- przychody z działalności operacyjnej uległy obniżeniu o 8,9%
- przychody z pozostałej działalności operacyjnej uległy obniżeniu o 57,9%
- przychody finansowe wzrosły o 77,6%.

4.2. Struktura przychodów spółek regionalnej radiofonii w latach 2007-2008 przedstawiała się następująco:

Tabela nr 10

mln zł

TREŚĆ	2007 rok wykonanie bilansowe		2008 rok wykonanie przedbilansowe		Dynamika zmian w % kol.3/2
	kwota	struktura %	kwota	struktura %	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Przychody z podstawowej działalności operacyjnej (przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi)	210,8	94,6%	186,4	87,5%	88,3%
2. Pozostałe przychody operacyjne	8,7	3,9%	21,4	10,0%	244,3%
3. Przychody finansowe	3,3	1,5%	5,3	2,5%	159,4%
4. Ogółem przychody	222,9	100,0%	213,1	100,0%	95,6%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku ogólny poziom przychodów spółek regionalnych uległ obniżeniu o 4,4%, z tym, że:

- przychody z działalności operacyjnej uległy obniżeniu o 11,7%
- przychody z pozostałej działalności operacyjnej **wzrosły aż o 144,3%**
- przychody finansowe wzrosły o 59,4%.

W 2008 roku przychody spółek regionalnych uległy znacznemu zmniejszeniu, co spowodowane zostało ubytkiem wpływów abonamentowych. Skutki ubytku wpływów abonamentowych część spółek regionalnej radiofonii zrekomensowała jednorazowymi przychodami z tytułu zwrotu podatku VAT przez urzędy skarbowe. Potwierdzeniem powyższego jest występujące w 2008 roku zwiększenie o ponad 144% poziomu pozostałych przychodów operacyjnych w porównaniu do tych przychodów w 2007 roku. Zwiększeniu uległ także udział pozostałych przychodów operacyjnych w przychodach ogółem z 3,9% w 2007 roku do 10,0% w 2008 roku. Zwiększenia pozostałych przychodów operacyjnych w porównaniu do 2007 roku nie odnotowano jedynie w Radiu Gdańsk SA oraz Radiu Lublin SA.

5. Ogólny poziom kosztów rodzajowych (w mln zł)

Tabela nr 11

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol.4:2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	275,8	57,8%	267,9	57,8%	97,1%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	201,7	42,2%	195,4	42,2%	96,9%
RAZEM	477,5	100,0%	463,3	100,0%	97,0%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku ogólny poziom kosztów rodzajowych uległ obniżeniu o 14,2 mln zł, tj. o 3,0%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA uległ obniżeniu o 7,9 mln zł, tj. o 2,9%
- w spółkach regionalnych uległ obniżeniu o 6,3 mln zł, tj. o 3,1%.

6. Struktura kosztów rodzajowycha) Polskie Radio SA w Warszawie

Tabela nr 12

w %

TREŚĆ	2007 rok	2008 rok
1. Wynagrodzenia	41,1	39,3
2. Świadczenia na rzecz pracowników	6,8	6,5
3. Razem wynagrodzenia ze świadczeniami na rzecz pracowników	47,9	45,8
4. Amortyzacja	9,3	9,1
5. Usługi obce:	26,5	26,3
w tym:		
- emisja	15,7	16,0
- dosył sygnału	0,7	0,6
- opłata za częstotliwość	1,0	1,0
6. Zużycie materiałów i energii	2,6	2,9
7. Podatki i opłaty	2,5	2,5
8. Pozostałe koszty	14,1	13,4
w tym:		
- prawa autorskie i odtwórcze	7,4	6,0

W Polskim Radio SA w 2008 roku odnotowano obniżenie udziału wynagrodzeń ze świadczeniami na rzecz pracowników w porównaniu do 2007 roku (o 2,1 punktu procentowego). Natomiast koszty usług transmisyjnych (emisja, dosył sygnału oraz częstotliwość) poniesione przez Polskie Radio SA w 2008 roku stanowiły 16,0% kosztów rodzajowych ogółem. Udział tych kosztów był wyższy o 0,3 punktu procentowego od udziału zanotowanego w 2007 roku.

W Polskim Radiu SA w Warszawie wypłacone w 2008 roku diety dla przewodniczącego i członków rad programowych wyniosły 35,7 tys.zł (2007 rok – 36,4 tys.zł).

Koszty związane z działalnością promocyjną Polskiego Radia SA wyniosły w 2008 roku 8,8 mln zł i wzrosły o 29,4% w porównaniu do 2007 roku o (6,8 mln zł).

b) Spółki regionalnej radiofonii publicznej razem

Tabela nr 13

w %

TREŚĆ	2007 rok	2008 rok
1. Wynagrodzenia	46,2	47,5
2. Świadczenia na rzecz pracowników	8,8	8,4
3. Razem wynagrodzenia ze świadczeniami na rzecz pracowników	55,0	55,9
4. Amortyzacja	8,8	8,1
5. Usługi obce:	23,1	20,5
w tym:		
- emisja	8,1	5,7
- dosył sygnału	1,9	1,8
- opłata za częstotliwość	0,6	0,6
6. Zużycie materiałów i energii	4,4	4,6
7. Podatki i opłaty	2,8	2,5
8. Pozostałe koszty	9,2	8,2
w tym:		
- prawa autorskie i odtwórcze	4,7	4,9

Odnotowano wzrost udziału kosztów wynagrodzeń ze świadczeniami na rzecz pracowników w kosztach rodzajowych ogółem do 55,9% (z 55,0% w 2007 roku).

Koszty usług transmisyjnych (emisja, dosył sygnału oraz częstotliwość) poniesione przez spółki regionalne radiofonii razem w 2008 roku stanowiły 8,1% kosztów rodzajowych ogółem. Udział tych kosztów w kosztach rodzajowych uległ zmniejszeniu z uwagi na dokonane przez spółki korekty kosztów emisji dotyczące lat 2006-2008, które były wynikiem podpisania z TP-Emitel nowych umów.

Zmniejszony poziom kosztów transmisyjnych, a w szczególności kosztów emisji (2007 rok - 22,5 mln zł, w tym emisja 17,6 mln zł ; 2008 rok – 16,0 mln zł, w tym emisja – 11,2 mln zł), wpłynął w rezultacie na zmniejszenie poziomu ogółem kosztów rodzajowych spółek regionalnych poniesionych w 2008 roku.

We wszystkich 17 spółkach regionalnej radiofonii publicznej w 2008 roku wypłacono diety dla rad programowych w łącznej kwocie 271,0 tys.zł, tj. o 45,9% mniej w porównaniu do 2007 roku (500,9 tys.zł).

Koszty związane z działalnością promocyjną spółek regionalnych wyniosły w 2008 roku 7,7 mln zł, tj. o 10,5% mniej w porównaniu do 2007 roku (8,6 mln zł) (liczone bez kosztów promocji Radia Kraków, które nie prowadzi odrębnej ewidencji w tym zakresie).

7. Należności krótkoterminowe wg stanu na 31 grudnia

Tabela nr 14

w mln zł

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol.4:2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	16,8	50,0%	21,1	57,2%	125,6%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	16,8	50,0%	15,8	42,8%	94,0%
RAZEM	33,6	100,0%	36,9	100,0%	109,8%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku poziom należności krótkoterminowych wg stanu na 31 grudnia wzrósł o 3,3 mln zł, tj. o 9,8%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wzrósł o 4,3 mln zł, tj. o 25,6%
- w spółkach regionalnych uległ obniżeniu o 1,0 mln zł, tj. o 6,0%.

8. Zobowiązania krótkoterminowe wg stanu na 31 grudnia

Tabela nr 15

w mln zł

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol.4:2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	32,7	64,1%	57,9	73,2%	177,1%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	18,3	35,9%	21,2	26,8%	115,8%
RAZEM	51,0	100,0%	79,1	100,0%	155,1%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku poziom zobowiązań krótkoterminowych wg stanu na 31grudnia dla całej radiofonii wzrósł o 28,1 mln zł tj. o 55,1%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA nastąpił wzrost o 25,2 mln zł, tj. o 77,1%.
- w spółkach regionalnych nastąpił wzrost o 2,9 mln zł, tj. o 15,8%

W stanie zobowiązań Polskiego Radia SA w Warszawie na dzień 31.12.2008 roku zobowiązania sporne z tytułu usług transmisyjnych na rzecz TP Emitel, które wyniosły około 38,4 mln zł, co stanowiło ponad 66% łącznych zobowiązań krótkoterminowych spółki.

9. Aktywa obrotowe wg stanu na 31 grudnia

Tabela nr 16

w mln zł

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol.4:2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	78,6	45,9%	83,5	47,7%	106,2%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	92,8	54,1%	91,7	52,3%	98,8%
RAZEM	171,4	100,0%	175,2	100,0%	102,2%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku poziom aktywów obrotowych wg stanu na 31 grudnia wzrósł o 3,8 mln zł, tj. o 2,2%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wystąpił wzrost o 4,9 mln zł, tj. o 6,2%
- w spółkach regionalnych uległ obniżeniu o 1,1 mln zł, tj. o 1,2%.

10. Aktywa trwałe netto wg stanu na 31 grudnia

Tabela nr 17

w mln zł

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol.4:2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	190,3	55,6%	187,0	56,2%	98,3%
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	151,8	44,4%	145,8	43,8%	96,0%
RAZEM	342,1	100,0%	332,8	100,0%	97,3%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku wartość aktywów trwałych wg stanu na 31 grudnia uległa obniżeniu o 9,3 mln zł, tj. o 2,7%, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wystąpił spadek o 3,3 mln zł, tj. o 1,7%
- w spółkach regionalnych wystąpił spadek o 6,0 mln zł, tj. o 4,0%.

Powyższe oznacza, że majątek ulegał szybszemu umorzeniu w porównaniu do procesu odtwarzania majątku, wspartego modernizacją lub inwestycjami rozwojowymi, co jest zjawiskiem niekorzystnym.

11. Wynik netto wg stanu na 31 grudnia

Tabela nr 18

w mln zł

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol.4:2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Polskie Radio SA w Warszawie	15,8	57,0%	-13,5	x	x
2. Spółki regionalnej radiofonii publicznej	11,9	43,0%	12,1	x	101,7%
RAZEM	27,7	100,0%	-1,4	x	x

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku poziom wyniku netto wg stanu na 31 grudnia uległ obniżeniu o 29,1 mln zł, tj. z zysku w 2007 roku w wysokości 27,7 mln zł do straty w 2008 roku w wysokości 1,4 mln zł, z tym, że:

- w Polskim Radio SA wystąpił spadek o 29,3 mln zł, tj. z zysku w 2007 roku w wysokości 15,8 mln zł do straty w 2008 roku w wysokości 13,5 mln zł.
- w spółkach regionalnych wystąpił wzrost o 0,2 mln zł, tj. aż o 1,7%.

Zysk na działalności w 2008 roku osiągnęły następujące spółki regionalnej radiofonii publicznej: Radio Białystok (1.761 tys.zł), Radio Wrocław (1.645,6 tys.zł), Radio Olsztyn (1.603,0 tys.zł), Radio Zachód w Zielonej Górze (1.532,6 tys.zł), Radio Szczecin (1.274,2 tys.zł), Radio Opole (992,4 tys.zł), Radio Łódź (767,3 tys.zł), Radio Kielce (605,0 tys.zł), Radio Kraków (578,7 tys.zł), Radio Merkur w Poznaniu (544,0 tys.zł), Radio Pomorza i Kujaw w Bydgoszczy (332,5 tys.zł), Radio Gdańsk (315,0 tys.zł), Radio Rzeszów (241,8 tys.zł) oraz Radio dla Ciebie w Warszawie (164,5 tys.zł).

Natomiast stratę na działalności w 2008 roku zanotowały pozostałe spółki regionalne: Radio Lublin (14,8 tys.zł), Radio Katowice (28,0 tys.zł) oraz Radio Koszalin (211,3 tys.zł).

Telewizja publiczna

Według danych przedbilansowych w 2008 roku najpoważniejszym składnikiem przychodów ogółem Telewizji Polskiej SA były wpływy z reklamy (łącznie ze sponsoringiem) w wysokości **1.374,8 mln zł**, co stanowiło **66,9%** przychodów ogółem (wpływy z reklamy 61,2%, a wpływy ze sponsoringu 5,7%).

Natomiast wpływy abonamentowe stanowiły **20,5%** przychodów spółki.

Przychody z reklamy (ze sponsoringiem) i wpływy abonamentowe stanowiły łącznie około **87,4%** przychodów ogółem Telewizji Polskiej SA.

W latach 2006-2008 struktura procentowa udziału poszczególnych pozycji przychodów w przychodach ogółem, przedstawiała się następująco:

	<u>2006 rok</u>	<u>2007 rok</u>	<u>2008 rok</u>
• przychody z reklamy	57,0%	55,2%	61,2%
• sponsoring	5,7%	5,2%	5,7%
• wpływy abonamentowe	28,3%	24,7%	20,5%
• przychody finansowe	1,5%	1,5%	1,8%
• pozostałe przychody	7,4%	13,4%	10,8%

W 2008 roku odnotowano na podstawie materiałów przedbilansowych, następujące zmiany w zakresie podstawowych wskaźników finansowo-ekonomicznych w Telewizji Polskiej SA w porównaniu do 2007 roku (wykonanie bilansowe):

Średnie zatrudnienie

Tabela nr 19

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		%
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	3 172,5	69,2%	3 274,2	71,2%	103,2
Oddziały terenowe	1 409,1	30,8%	1 323,9	28,8%	94,0
RAZEM	4 581,6	100,0%	4 598,1	100,0%	100,4

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku przeciętne zatrudnienie wzrosło o 16,5 etatu, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym nastąpiło zwiększenie o 101,7 etatu, tj. o 3,2%
- w Oddziałach terenowych nastąpiło ograniczenie zatrudnienia o 85,2 etatu tj. o 6,0%.

W 2008 roku średnie zatrudnienie w oddziałach terenowych spółki, stanowiło 28,3% zatrudnienia ogółem TVP SA Poziom tego udziału obniżył się o 2 punkty procentowe w porównaniu do 2007 roku.

Przeciętne zatrudnienie w poszczególnych Oddziałach Terenowych TVP w 2008 roku przedstawiało się następująco: Oddział Terenowy Białystok – 73,3 etatu, Bydgoszcz – 60,7 etatu, Gdańsk – 113,2 etatu, Gorzów Wielkopolski – 17,3 etatu, Katowice – 119,2 etatu, Kielce – 17,2 etatu, Kraków – 94,2 etatu, Lublin – 101,2 etatu, Łódź – 105,1 etatu, Olsztyn – 16,9 etatu, Opole – 17,6 etatu, Poznań – 129,8 etatu, Rzeszów – 69,4 etatu, Szczecin – 102,1 etatu, Warszawa (łącznie z TVP Info) – 96,6 etatu, Wrocław – 138,6 etatu.

Stan zatrudnienia na 31 grudnia

Tabela nr 20

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		%
	etaty	struktura % udziału	etaty	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	3 172,5	69,2%	3 328,7	72,5%	104,9%
Oddziały terenowe	1 409,1	30,8%	1 260,1	27,5%	89,4%
RAZEM	4 581,6	100,0%	4 588,8	100,0%	100,2%

Na 31 grudnia zatrudnienia w spółce wzrosło o 7,2 etatu tj. o 0,2%. Na powyższe złożyło się:

- zwiększenie w Zakładzie Głównym o 156,2 etatu, tj. o 4,9%,
- zmniejszenie w oddziałach terenowych o 149,0 etatów, tj. o 10,6%.

Średniomiesięczne wynagrodzenie (w złotych na 1 pracownika etatowego)

Tabela nr 21

TREŚĆ	2007 rok	2008 rok	%
Zakład Główny	7 349	8 192	111,5
Oddziały terenowe	6 176	6 814	110,3
RAZEM	6 988	7 795	111,5

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku przeciętne wynagrodzenie wzrosło o 807 zł, tj. o 8,4%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym wzrost wyniósł 843 zł, tj. 11,5%
- w Oddziałach terenowych wzrost wyniósł 638 zł, tj. 10,3%

Na wzrost przeciętnych wynagrodzeń wpływ miały skutki przechodzące podwyżek wynagrodzeń zasadniczych, które wprowadzone były od 1 września 2007 r. Ponadto na wzrost płac wpłynęło pojawienie się całorocznych kosztów funkcjonowania powołanych w końcu 2007 roku kanałów tematycznych (TV Białoruś i TVP Historia).

Poziom przychodów ogółem – po eliminacji obrotów wewnętrznych (w mln zł)

Tabela nr 22

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol. 4 : 2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	1 839,9	85,8%	1 789,8	85,2%	97,3%
Oddziały terenowe	303,4	14,2%	311,8	14,8%	102,8%
RAZEM	2 143,3	100,0%	2 101,6	100,0%	98,1%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku ogólny poziom przychodów uległ obniżeniu o 41,7 mln zł, tj. o 1,9%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym wystąpiło obniżenie przychodów o 51,1 mln zł, tj. o 2,7%
- w oddziałach terenowych nastąpił wzrost o 8,4 mln zł, tj. o 2,8%.

Struktura przychodów Telewizji Polskiej SA w Warszawie w latach 2007-2008 przedstawiała się następująco:

Tabela nr 23

w mln zł

TREŚĆ	2007 rok wykonanie bilansowe		2008 rok wykonanie przebilansowe		Dynamika zmian w % kol.3/2
	kwota	struktura %	kwota	struktura %	
1.	2.	3.	4.	5.	6.
1. Przychody z podstawowej działalności operacyjnej (przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi)	1 937,0	90,4%	1 983,8	94,4%	102,4%
2. Pozostałe przychody operacyjne	173,5	8,1%	81,7	3,9%	47,1%
3. Przychody finansowe	32,9	1,5%	36,1	1,7%	109,9%
4. Ogółem przychody	2 143,3	100,0%	2 101,6	100,0%	98,1%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku ogólny poziom przychodów Telewizji Polskiej SA uległ obniżeniu o 1,9%, z tym, że:

- przychody z działalności operacyjnej wzrosły o 2,4%
- przychody z pozostałej działalności operacyjnej uległy obniżeniu o 52,9%
- przychody finansowe wzrosły o 9,9%.

W Telewizji Polskiej SA wystąpił wzrost w zakresie przychodów z podstawowej działalności operacyjnej o 2,4%, w porównaniu do 2007 roku, a także zwiększenie udziału tych przychodów w strukturze przychodów ogółem o 4 pkt procentowe.

Na powyższe wpłynął wzrost przychodów z działalności własnej spółki, głównie ze sprzedaży czasu reklamowego i sponsoringu.

Poziom kosztów ogółem – po eliminacji obrotów wewnętrznych (w mln zł)

Tabela nr 24

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	1 681,5	82,6%	1 669,3	81,7%	99,3%
Oddziały terenowe	355,4	17,4%	375,0	18,3%	105,5%
RAZEM	2 036,9	100,0	2 044,3	100,0%	100,4%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku poziom kosztów ogółem wzrósł o 7,4 mln zł, tj. o 0,4%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym wystąpił spadek o 12,2 mln zł, tj. o 0,7%
- w oddziałach terenowych wystąpił wzrost o 19,6 mln zł, tj. o 5,5%.

Struktura kosztów rodzajowych dla całej Spółki TVP po eliminacji obrotów wewnętrznych (w procentach)

Tabela nr 25

TREŚĆ	2007 rok	2008 rok
1. Wynagrodzenia	28,3	29,4
2. Świadczenia na rzecz pracowników	4,2	3,9
3. Razem wynagrodzenia ze świadczeniami	32,5	33,3
4. Amortyzacja	16,1	16,2
5. Usługi obce	22,3	21,7
w tym		
- emisja, częstotliwość, poł. kablowe	7,9	7,4
- wydatki na usługi OBOP-u	0,9	0,9
6. Zużycie materiałów i energii	15,9	16,6
7. Podatki i opłaty	1,9	1,9
8. Pozostałe koszty	11,2	10,4
w tym m.in.:		
ZAIKS-male i wielkie prawa,	3,3	3,0
inne tantiemy	1,7	1,2

Koszty usług transmisyjnych (emisja, dosył sygnału oraz częstotliwość) poniesione przez Telewizję Polską SA w 2008 roku stanowiły 7,4% kosztów rodzajowych ogółem. Udział tych kosztów zmniejszył się w porównaniu do 2007 roku o 0,5 punktu procentowego.

W 2008 roku koszty związane z działalnością Rad Programowych w Zakładzie Głównym Telewizji Polskiej SA zwiększyły się o **24,7%** w porównaniu do 2007 roku, w tym diety o **1,4%**. Natomiast w oddziałach terenowych TVP SA koszty związane z działalnością Rad Programowych w 2007 roku zmniejszyły się o **25,7%** w porównaniu do 2007 roku, w tym diety o **26,8%**, co przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 26

w tys. zł

TREŚĆ	2007 rok	2008 rok	%
Zakład Główny	93,4	116,5	124,7
w tym diety	50,5	51,2	101,4
Oddziały terenowe	512,9	380,9	74,3
w tym diety	474,6	247,7	73,2
RAZEM TVP SA w Warszawie	606,3	497,4	82,0
w tym diety	525,1	398,6	75,9

Koszty związane z działalnością promocyjną Telewizji Polskiej wyniosły w 2008 roku 37,7 mln zł i uległy zmniejszeniu o 8,3% w porównaniu do 2007 roku o (41,1 mln zł).

Zobowiązania krótkoterminowe (wg cen bieżących – nominalnych) wg stanu na 31 grudnia 2008 r. wyniosły 222,8 mln zł i były niższe o 5,1% w porównaniu do 2007 roku (234,7 mln zł).

Należności krótkoterminowe wg stanu na 31 grudnia 2008 r. wyniosły 296,1 mln zł i były wyższe aż o 13,2% to jest 34,6 mln zł, w porównaniu do 2007 roku (261,5 mln zł).

Aktywa trwałe (w mln zł)

wg stanu na 31 grudnia

Tabela nr 27

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	768,6	78,0	842,4	78,9	109,6
Oddziały terenowe	216,2	22,0	224,8	21,1	104,0
RAZEM	984,8	100,0	1 067,2	100,0	108,4

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku wartość aktywów trwałych wg stanu na 31 grudnia wzrosła o 82,4 mln zł, tj. o 8,4%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym o 73,8 mln zł, tj. o 9,6%
- w Oddziałach terenowych o 8,6 mln zł, tj. o 4,0%.

Aktywa obrotowe (w mln zł)

wg stanu na 31 grudnia

Tabela nr 28

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		%
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Zakład Główny	782,2	92,7	727,0	93,2	92,9
Oddziały terenowe	61,7	7,3	52,7	6,8	85,4
RAZEM	843,9	100,0	779,7	100,0	92,4

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku wartość aktywów obrotowych w TVP SA wg stanu na 31 grudnia wystąpił spadek o 64,2 mln zł, tj. o 7,6%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym o 55,2 mln zł, tj. o 7,1%
- w Oddziałach terenowych o 9,0 mln zł, tj. o 14,6%.

Struktura majątku Telewizji Polskiej SA (w mln zł)
wg stanu na 31 grudnia

Tabela nr 29

TREŚĆ	2007 rok		2008 rok		% kol. 4 : 2
	kwota	struktura % udziału	kwota	struktura % udziału	
1	2	3	4	5	6
Aktywa trwałe	984,8	53,9	1 067,2	57,8	108,4
Aktywa obrotowe	843,9	46,1	779,7	42,2	92,4
AKTYWA RAZEM	1 828,7	100,0	1 846,9	100,0	101,0

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku wartość majątku ogółem w TVP SA wg stanu na 31 grudnia wzrosła o 18,2 mln zł, tj. o 1,0%.

Na majątek ogółem złożyły się aktywa obrotowe i trwałe:

- Zakładu Głównego w kwocie łącznej 1.569,4 mln zł, co stanowi aż 85,0% majątku ogółem TVP,
- oraz Oddziałów Terenowych w kwocie łącznej 277,5 mln zł, tj. 15,0% majątku ogółem TVP.

W strukturze majątku ogółem w 2008 roku większy udział stanowiły aktywa trwałe (57,8%), czyli odwrotnie niż w 2007 roku, kiedy aktywa trwałe stanowiły 42,2%.

Wynik netto wg stanu na 31 grudnia (w mln zł)

Tabela nr 30

TREŚĆ	2007 rok	2008 rok	%
Zakład Główny - wynik brutto	111,1	63,6	57,2%
Oddziały terenowe - wynik brutto	- 4,7	- 6,2	131,9%
TVP SA wynik netto	86,0	57,3	66,6%

W 2008 roku w porównaniu do 2007 roku wynik netto wg stanu na 31 grudnia uległ zmniejszeniu o 28,7 mln zł, tj. o 33,4%, z tym, że:

- w Zakładzie Głównym wystąpił spadek wyniku brutto o 47,7 mln zł, tj. o 42,8%
- w Oddziałach terenowych wystąpił spadek wyniku brutto o 1,5 mln zł.

Podsumowanie na temat sytuacji ekonomiczno-finansowej radiofonii i telewizji publicznej

W zakresie poziomu wpływów abonamentowych, które powinny być najważniejszym źródłem finansowania misji publicznej realizowanej przez spółki radiofonii i telewizji publicznej od 2003 roku odnotowano systematyczny jego spadek. Egzekucja administracyjna zwiększających się zaległości we wnoszeniu opłat rtv praktycznie została wstrzymana.

Zmiany łącznego poziomu wpływów abonamentowych przekazanych przez jednostki Poczty Polskiej na rachunek bankowy Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji za lata 2002-2008 oraz kwot przelanych przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji na konta spółek radiofonii i telewizji publicznej w latach 2002-2008 prezentuje poniższa tabela:

Tabela nr 31

w mln zł

ROK	Wpływy abonamentowe przekazane przez Poczta Polską za dany rok ¹⁾	Wpływy abonamentowe przekazane w danym roku ²⁾	Różnica Kol. 3-2	% Kol. 3:2
1	2	3	4	5
1) 2002	919,5	898,7	- 20,8	97,74 %
2) 2003	910,6	905,1	- 5,5	99,40 %
3) 2004	899,8	898,7	-1,1	99,88 %
4) 2005	902,1	892,9	- 9,2	98,98 %
5) 2006	887,2	888,8	+ 1,6	100,18 %
6) 2007	874,5	887,2	+ 12,7	101,45 %
• średnia z lat 2002-2007	899,0	895,2	- 3,8	99,58 %
7) 2008	726,5	726,0	- 0,5	99,93 %
• średnia z lat 2002-2008	874,3	871,1	-3,2	99,63 %

¹⁾ od 1 dekady stycznia do 3 dekady grudnia włącznie²⁾ od 2 i 3 dekady grudnia roku poprzedniego do 1 dekady grudnia danego roku

Brak nowych rozwiązań w ustawie z 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych, które poprawiłyby ściągalność opłat abonamentowych rtv, w celu zwiększenia i stabilizacji poziomu inkasowanych wpływów abonamentowych, jako środków publicznych przekazywanych nadawcom publicznym spowodowało, iż Krajowa Rada w 2008 roku przekazała aż o 18% mniej środków w porównaniu do 2007 roku.

Skutki ubytku wpływów abonamentowych część spółek regionalnej radiofonii zrekompensowała w wyniku jednorazowego zwrotu podatku VAT przez urzędy skarbowe.

Powyższe przyczyny ograniczyły, szczególnie radiofonii regionalnej, możliwość odpowiedniego finansowania rozwoju technologicznego, jak również bieżącej działalności związanej z realizowaniem w programie (ogólnokrajowym i regionalnym) misji publicznej.

Ograniczenie środków przeznaczanych przez spółki radiofonii publicznej na inwestycje odtworzeniowe, modernizacje i inwestycje rozwojowe, wpłynęło na zmniejszenie wartości majątku trwałego znajdującego się w posiadaniu tych spółek.

Telewizja Polska SA zmuszona była wyrównać niedobory z tego tytułu poprzez zwiększenie przychodów komercyjnych, ponoszonych również na finansowanie kosztów uruchamianych programów wyspecjalizowanych, na które wcześniej otrzymała koncesję z Krajowej Rady.

1.3. Działania na rzecz poprawy zasięgu programów nadawców publicznych

Radiofonia publiczna

Radiofonia publiczna w Polsce to Polskie Radio SA – rozgłośnia centralna - nadająca cztery programy ogólnopolskie oraz 17 spółek regionalnych, nadających 17 różnych programów na obszarach swojego działania.

Program 1 Polskiego Radia nadawany jest na częstotliwościach 198 kHz i 225 kHz z zakresu fal długich oraz 58 częstotliwościach, w tym na 50 częstotliwościach o mocy większej od 1 kW z zakresu UKF. W 2008 roku Program 1 Polskiego Radia obejmował swym zasięgiem 92,88 % ludności kraju.

W 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 4 postanowienia, z czego 3 postanowienia dla nowych częstotliwości oraz 1 dotyczące zamiany programu.

Program 2 Polskiego Radia nadawany jest na 59 częstotliwościach, w tym na 34 częstotliwościach o mocy większej od 1 kW. W 2008 roku Program 2 Polskiego Radia zwiększył zasięg ludnościowy do 69,89 %.

W 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 8 postanowień, dotyczących zmiany parametrów stacji nadawczych lub zamiany programu.

Program 3 Polskiego Radia nadawany jest na 44 częstotliwościach, w tym na 40 częstotliwościach o mocy większej od 1 kW. Zasięg ludnościowy wyniósł 92,9 %.

W 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 4 postanowienia, w tym 3 postanowienia dla nowych częstotliwości oraz 1 dotyczące zamiany programu.

Program 4 - Radio BIS, przekształcone w Radio EURO - nadawany jest na 40 częstotliwościach, w tym na 11 częstotliwościach o mocy większej od 1 kW. W 2008 roku Program 4 zwiększył zasięg ludnościowy do 33,24%, a Przewodniczący KRRiT wydał 7 postanowień, w tym zarówno dla nowych częstotliwości i zmiany parametrów stacji nadawczych, jak i zamiany programu.

Regionalne rozgłoszenie Polskiego Radia wykorzystują łącznie 93 stacje nadawcze, w tym 57 stacji o mocy większej od 1 kW. W 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 7 postanowień, dotyczących zmiany parametrów technicznych stacji nadawczych. Spośród wydanych postanowień 4 to nowe rezerwacje dla programu regionalnego Radia Lublin, Radia Koszalin i Radia Szczecin. Zasięg ludnościowy Radia Lublin wyniósł 89,49%, Radia Koszalin - 83 % zaś Radia Szczecin - 95,12 %.

Telewizja publiczna

Telewizję publiczną w Polsce tworzy spółka Telewizja Polska SA, nadająca dwa programy ogólnopolskie TVP 1 i TVP 2 oraz 17 oddziałów terenowych, tworzących TVP INFO.

Program TVP 1 wykorzystuje 179 kanałów, w tym 40 z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW. Program TVP 1 obejmuje swym zasięgiem 99,6% ludności kraju. W 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 3 postanowienia, z czego 2 dotyczyły zmiany parametrów stacji nadawczych zaś 1 zmiany lokalizacji stacji nadawczej. Jednak w wyniku tych postanowień zasięg ludnościowy TVP1 nie uległ zmianie.

Program TVP 2 wykorzystuje 174 kanały, w tym 45 z mocą równą lub większą od 10 kW. Program obejmuje swym zasięgiem 99,39% ludności kraju. W 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 3 postanowienia, z czego 2 dotyczyły zmiany parametrów stacji nadawczych zaś 1 zmiany lokalizacji stacji nadawczej. W wyniku tych postanowień nie zmienił się jednak zasięg ludnościowy TVP2.

Program regionalny TVP INFO wykorzystuje 56 kanałów, w tym 24 kanały z mocą promieniowaną równą lub większą od 10 kW. Program obejmuje swym zasięgiem 70,81% ludności kraju. W 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 5 postanowień, z czego 4 dotyczyły zmiany parametrów stacji nadawczych, a 1 zmiany lokalizacji stacji nadawczej. W wyniku tych postanowień nie zmienił się jednak zasięg ludnościowy TVP INFO.

II. RADIOFONIA I TELEWIZJA KONCESJONOWANA

2.1. Kształt koncesjonowanego rynku audiowizualnego - rynek radiowy

Dotychczasowy, poziomy układ rynku radiowego, w związku z kolejnymi akwizycjami grup mediowych: EUROZET, BROKER, ZPR i AGORY ostatecznie stał się przeszłością.

Nastąpiła pionowa koncentracja polegająca na wykupieniu przez te grupy udziałów w spółkach realizujących koncesje o różnym zasięgu technicznym oraz o różnym stopniu specjalizacji, także pakietyzacja oferty programowej poprzez skierowanie jej do różnych wiekowo grup odbiorców.

Obecność grup radiowych na rynkach ogólnokrajowych, ponadregionalnych i lokalnych

Tabela nr 32

Nazwa grupy mediowej		BROKER	EUROZET	ZPR	AGORA
Koncesja ogólnokrajowa	nazwa programu	RMF FM	Radio ZET	brak	brak
	zasięg ludn. w tys.	35.586	33.959		
Koncesja ponadregionalna	nazwa programu	RMF Classic	CHILLI ZET	ESKA ROCK	TOK FM
	liczba nadajników	10	14	19	10
	zasięg ludn. w tys.	5.622	5.610	9.342	7.285
Koncesje lokalne realizujące program pod wspólną nazwą	nazwa projektu 1	RMF MAXXX	PLANETA	Radio ESKA	Złote Przeboje
	liczba nadajników	26	15	39	24
	zasięg ludn. w tys.	8.091	6.405	15.890	12.364
	nazwa projektu 2		AntyRadio		ROXY
	liczba nadajników		5		7
	zasięg ludn. w tys.		4.504		4.883
Pozostałe lokalne	liczba nadajników			8	1
	zasięg ludn. w tys.			4.003	320

Łączna liczba odbiorców, do których docierają programy rozpowszechniane przez grupy radiowe, przedstawiona jest w zestawieniu poniżej.

Nazwa grupy mediowej	Zasięg ludnościowych w tys.
BROKER	49.299
EUROZET	50.478
ZPR	29.235
AGORA	24.852

W Załączniku znajdują się mapy prezentujące rozmieszczenie stacji nadawczych rozpowszechniających programy przedstawione w tabeli powyżej.

Kontynuowany od 10 lat proces konsolidacji programowej, przebiegający w wyniku kapitałowych zmian w spółkach nadawców, dobiega końca. Oprócz tzw. mediów trzeciego sektora, czyli rozgłośni, których funkcjonowanie gwarantuje podmiot zajmujący się działaniem w sferze publicznej, nienastawiony na zysk np. fundacje i stowarzyszenia, samorządy lokalne, szkoły wyższe i związki wyznaniowe, pozostało na rynku radiowym niewielu samodzielnych przedsiębiorców, których celem jest tworzenie i rozpowszechnianie programu radiowego na zasadach komercyjnych. Nowi, próbujący swych sił nadawcy nie potrafią sprostać wymogom rynkowym. W miejsce niezależnych stacji lokalnych, pojawiają się zunifikowane programy lokalne, tworzone przez przygotowane do działania w tym segmencie rynku sieci radiowe.¹

W 2008 roku liczba samodzielnych stacji radiowych wynosiła 43² (w 2001 było ich 91). Niezależni nadawcy lokalni, poza 8 wyjątkami (Warszawa, Kraków, Gliwice, Łódź, Wrocław - dwie stacje i Białystok – dwie stacje), działają na mniejszych rynkach.

Niezależni nadawcy lokalni w większości są zrzeszeni w tzw. Pakiecie Niezależnych, organizowanym przez EUROZET, upatrując w tym szansę na dotarcie do reklamy ogólnokrajowej, gdyż przychody z rynku reklamy lokalnej są często niewystarczające na pokrycie nawet kosztów prowadzenia działalności. Niezależni nadawcy lokalni, aby zwiększyć przychody, zabiegają o włączenie ich oferty do pakietów ogólnopolskich kampanii reklamowych, organizowanych poprzez RRM – dom sprzedaży EUROZETU. Współpraca ta ma także charakter programowy. Przynależność do tzw. Pakietu Niezależnych nie gwarantuje jednak istotnej poprawy kondycji finansowej samodzielnych nadawców lokalnych, ponieważ ich udział w ogólnopolskich kampaniach reklamowych jest niewielki.

Nadawcy lokalni rozpowszechniający programy społeczno-religijne, dla środowiska akademickiego i działający w oparciu o jednostki samorządu terytorialnego, tworzą programy, których celem jest przede wszystkim realizacja zadań innych niż komercyjne. Mają one również wsparcie finansowe, organizacyjne od swoich instytucji.

Archidiecezje i diecezje, zakony i parafie Kościoła Katolickiego dysponują łącznie 42 koncesjami. Działają one samodzielnie (24 stacje), bądź w powiązaniu z dwoma spółkami producenckimi tworzącymi sieci: PLUS (12 stacji) i VOX (8 stacji). Do odbiorców innych wyznań swoją ofertę kierują 3 rozgłośnie³.

¹ KRRiT szczegółowo przedstawiła zagrożenia dla samodzielności nadawców lokalnych oraz konieczne zmiany w przepisach, dotyczących radiofonii w dokumencie „*Obrona lokalności i demokracji lokalnej – strategia działania Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji na rzecz ochrony lokalnego charakteru i pluralizmu oferty programowej w lokalnych mediach elektronicznych*” oraz w „*Raporcie otwarcia: rynek radiowo- telewizyjny w Polsce*”, dostępnych na stronie internetowej pod adresem: www.krrit.gov.pl

² w liczbie tej nie uwzględniono 40 stacji na falach średnich, których właścicielem jest spółka POLSKIE FALE ŚREDNIE SA. Niestety nie wszystkie z nich emitują program. Z ostatniej kontroli przeprowadzonej przez UKE wynika, że 19 rozgłośni średnionalowych nie działa. Przewodniczący KRRiT wystąpił do nadawcy o złożenie wyjaśnień oraz wezwał do natychmiastowego uruchomienia programu. W niektórych przypadkach wszczęto postępowanie o cofnięcie koncesji.

³ Fundacja Edukacji Medialnej „Radio Mazury” (stacja międzywyznaniowa – wyznania katolickiego, protestanckiego i prawosławnego), „Radio CCM” na Śląsku i Śląsku Cieszyńskim (do środowisk ewangelickich) oraz „Radio Ortodoxia” z Białegostoku (do wyznawców religii prawosławnej).

Odrębną grupą wśród nadawców lokalnych są stacje akademickie. Program skierowany do środowisk akademickich obecny jest w 11 miastach⁴. Większość z nich tworzą i rozpowszechniają zespoły redakcyjne powołane przez szkoły wyższe pod bezpośrednim nadzorem rektora.

W tworzenie programów lokalnych w 8 miastach zaangażowane są samorządy terytorialne. Koncesje te realizowane są przez spółki gminne, związki gmin lub ośrodki i domy kultury w ich zarządzie.

W Załączniku znajdują się mapy prezentujące rozmieszczenie stacji nadawczych rozpowszechniających programy społeczno-religijne, dla środowiska akademickiego i działające w oparciu o jednostki samorządu terytorialnego.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa koncesjonowanych nadawców radiowych w 2007 roku

Wejście do sektora medialnego, czyli wdrożenie nowego projektu radiowego lub telewizyjnego, wiąże się z koniecznością uzyskania wielu uprawnień – koncesji na nadawanie programu, decyzji w sprawie dokonania rezerwacji częstotliwości, pozwoleń radiowych, umów operatorskich, dotyczących technicznej emisji sygnału, umów licencyjnych z organizacjami zbiorowego zarządzania prawami autorskimi.

Inwestycja w media elektroniczne wymaga posiadania odpowiedniego kapitału, pozwalającego na dokonanie opłaty koncesyjnej, zakup sprzętu do produkcji i emisji programu oraz zatrudnienia wykwalifikowanych pracowników. Inwestycja taka podlega zwrotowi w dłuższym czasie, a przez instytucje finansowe traktowana jest jako inwestycja wysokiego ryzyka.

Po zakończonym okresie wyraźnej segmentacji rynku radiowego na rynki lokalne, rynek ponadregionalny i ogólnokrajowy, rozpoczęła się transformacja rynku mediów w kierunku koncentracji kapitałowej, odpowiadająca dynamice powstawania nowej gospodarki. Proces ponownego udzielenia koncesji, otwierający kolejne 7 lat działalności nadawców radiowych sprzyjał wzrostowi zainteresowania ze strony inwestorów. W konsekwencji zmian własnościowych w lokalnych stacjach radiowych z udziałem grup mediowych, powstały sieci stacji lokalnych, dla których podstawowym celem jest rozwój uniwersalnych produktów, dedykowanych ściśle określonym grupom odbiorców.

Grupy medialne, po zbudowaniu silnej pozycji na rynku, realizują potrzebę dalszego rozwoju co powoduje, iż trwa obecnie walka konkurencyjna o podział rynku. Ze względu na brak wolnych częstotliwości grupy dokonują dywersyfikacji spółek, które już posiadają koncesję.

Z analizy sytuacji ekonomicznej nadawców lokalnych wynika, że samodzielne utrzymanie stacji na rynku radiowym jest możliwe jedynie w przypadku braku konkurencji na rynku reklamy lokalnej lub zapewnienia finansowania ze środków pozyskiwanych z prowadzonej jednocześnie innej dochodowej działalności gospodarczej. Jednak nawet wtedy los stacji lokalnych jest niepewny ze względu na zbyt wolny rozwój rynków reklamy lokalnej, nieadekwatny do ponoszonych kosztów.

⁴ Białystok, Kielce, Kraków, Lublin, Łódź, Olsztyn, Poznań, Rzeszów, Warszawa, Wrocław, Zielona Góra

Obserwując rynek audiowizualny można dojść do wniosku, że postępująca koncentracja kapitału jest odpowiedzią na warunki ekonomiczne istniejące w tym sektorze gospodarczym. W tej sytuacji naturalnym efektem jest budowa silnych grup medialnych.

Grupy medialne prowadzące działalność ogólnopolską, ponadregionalną oraz na rynkach lokalnych

Ze względu na postępującą koncentrację kapitałową analizę sprawozdań finansowych nadawców za 2007 rok przeprowadzono dla poszczególnych grup medialnych, z uwzględnieniem łącznych wyników nadawców ogólnokrajowych, ponadregionalnych oraz lokalnych:

- grupa EUROZET⁵ (EUROZET Sp. z o.o.) – nadawca programu pod nazwą „Radio ZET” o zasięgu obejmującym 89% mieszkańców Polski, programu pod nazwą „CHILLI ZET” o zasięgu obejmującym 13,6% ludności oraz 16 programów lokalnych;
- grupa BROKER⁶ (BROKER FM SA) – nadawca programu pod nazwą „RMF FM” o zasięgu obejmującym 93,3% mieszkańców Polski oraz 15 programów lokalnych⁷;
- grupa ZPR (Zjednoczone Przedsiębiorstwa Rozrywkowe SA) – nadawca programu pod nazwą „ESKA ROCK” o zasięgu obejmującym 22,5% ludności Polski oraz 39 programów lokalnych;
- grupa AGORA (Grupa Radiowa Agory Sp. z o. oraz spółka Inforadio Sp. z o.o., w której AGORA SA posiada większość udziałów) – nadawca programu pod nazwą „TOK FM Pierwsze Radio Informacyjne”, o zasięgu obejmującym 19,1% mieszkańców Polski i 27 programów lokalnych.

W 2007 roku radiowe grupy medialne odnotowały łączne przychody z działalności gospodarczej wyższe o 16 % w porównaniu z 2006 rokiem, w tym przychody łącznie ze sprzedaży, przede wszystkim czasu reklamowego, wzrosły o ponad 14 %.

Wzrost przychodów ze sprzedaży odnotowały wszystkie grupy medialne. Najwyższy wzrost osiągnęła grupa EUROZET (o 17%), grupy ZPR i AGORA wzrost o 15 %, a najniższy grupa BROKER - nieco ponad 11%.

Nadawcy obejmujący swym zasięgiem około 90% ludności Polski - Radio Muzyka Fakty Sp. z o.o. oraz Radio ZET Sp. z o.o., odnotowali łącznie w 2007 roku 8% wzrost przychodów z podstawowej działalności w porównaniu do przychodów osiągniętych w 2006 roku.

Również trzech nadawcy obejmujący swoim zasięgiem więcej niż 13% ludności Polski zamieszkującej duże miasta, - Radio WAWA SA, ZET Premium Sp. z o.o. (poprzednia nazwa Radiostacja Sp. z o.o.) i Inforadio Sp. z o.o. - odnotowali w 2007 roku wzrost o prawie 19%

⁵ w poprzednich sprawozdania opisywana jako grupa Ad. point

⁶ w poprzednich sprawozdaniach opisywana jako grupa Multimedia

⁷ ponadregionalna stacja RMF Classic ze względu na wyspecjalizowany charakter programu, literacko-muzyczny z muzyką klasyczną nie została ujęta w tym podsumowaniu. Niszowy charakter programu nie znajduje szerokiego zainteresowania wśród reklamodawców, w związku z czym istnieje konieczność dofinansowania działalności Spółki

łącznych przychodów ze sprzedaży czasu reklamowego i sponsoringu, w porównaniu z poprzednim rokiem.

Wzrost łącznych przychodów ze sprzedaży odnotowali także wszyscy lokalni nadawcy radiowi działający w ramach grup medialnych, łącznie o prawie 22% – grupa BROKER wzrost o ponad 110% (jeden z nadawców odnotował 2,5 krotny wzrost przychodów), grupa EUROZET wzrost o 53%, grupa AGORY wzrost o 13% i grupa ZPR wzrost o 16%.

Analizowane grupy medialne odnotowały w 2007 roku łącznie wzrost kosztów działalności gospodarczej o prawie 7% (w tym ponad 6 % wzrost kosztów podstawowej działalności) w porównaniu z 2006 rokiem. Koszty działalności gospodarczej wzrosły we wszystkich grupach, od 3% w grupie EUROZET i AGORA, 10% w grupie BROKER, do 19% w grupie ZPR.

Nadawcy ogólnokrajowi zakończyli 2007 rok, podobnie jak i lata poprzednie, dodatnim wynikiem finansowym. Dzięki ograniczeniu kosztów podstawowej działalności wynik na sprzedaży był o ponad 70% wyższy w porównaniu do 2006 roku. Nadawcy dysponujący zasięgiem ponadregionalnym zakończyli 2007 rok stratą, jednak niższą o połowę niż w roku poprzednim.

Rok 2007 dla ogółu lokalnych nadawców, działających w ramach grup medialnych, zakończył się dodatnim wynikiem na działalności gospodarczej dzięki wynikom, jakie odnotowali nadawcy z grup: ZPR i EUROZET. Natomiast AGORA i BROKER, ponieśli straty na działalności gospodarczej. Nadawcy lokalni z grupy BROKER zakończyli 2007 rok stratą znacznie większą niż w roku poprzednim, na co wpływ miały ujemne wyniki finansowe przejętych spółek.

Na koniec 2007 roku kapitały własne radiowych grup medialnych: ZPR, EUROZET i BROKER miały wartość dodatnią. Grupa AGORY z powodu ponoszonych w ubiegłych latach strat na działalności miała kolejny rok z rzędu ujemny kapitał własny.

Ponoszone od wielu lat straty powodują, że kapitały własne nadawców ponadregionalnych wykazują nadal wartość ujemną.

Wśród nadawców radiowych, działających w ramach grup medialnych, jedynie lokalni nadawcy radiowi, działający w ramach grupy ZPR, wykazali na koniec 2007 roku, podobnie jak w latach poprzednich, dodatnią wartość kapitałów własnych.

Radiowe grupy medialne odnotowały ogółem na koniec 2007 roku wzrost wartości zobowiązań długoterminowych, w porównaniu do stanu z końca 2006 roku. Spowodowane to zostało bardzo znacznym wzrostem wartości zobowiązań długoterminowych – pożyczek od udziałowców – udzielonych lokalnym nadawcom działającym w ramach grupy BROKER. Pożyczki te zostały przeznaczone na sfinansowanie rozwoju projektu radiowego RMF MAXXX.

W 2007 roku zwiększyła się znacznie, (o prawie 140%) wartość majątku trwałego radiowych grup medialnych, w tym wartość rzeczowego majątku trwałego wzrosła o 18%. W przypadku lokalnych nadawców działających w ramach grup medialnych wartość majątku trwałego wzrosła o ponad 60%, w tym wartość rzeczowego majątku trwałego o prawie 35%. Wzrost wartości majątku trwałego radiowych grup medialnych (grupa BROKER) i lokalnych nadawców, działających w ramach grup medialnych (grupa AGORY), wynikał ze znacznego przeszacowania wartości spółek zależnych.

Suma zobowiązań krótkoterminowych radiowych grup medialnych zwiększyła się o ponad 12% w porównaniu ze stanem na koniec 2006 roku. W przypadku lokalnych

nadawców działających w ramach grup medialnych, łączna wartość zobowiązań krótkoterminowych wzrosła o prawie 40% (w tym w grupie radiowej ZPR o ponad 120% w wyniku inwestycji finansowych spółki Radio ESKA SA).

Ogólna wartość majątku obrotowego radiowych grup medialnych wzrosła o prawie 33%, w tym wartość należności wzrosła o 31%. Lokalni nadawcy radiowi, działający w ramach grup medialnych odnotowali 40% wzrost wartości majątku obrotowego, głównie dzięki bardzo znacznemu wzrostowi wartości inwestycji krótkoterminowych, zrealizowanych przez spółkę Radio ESKA SA w jednostkach powiązanych z grupą radiową ZPR.

W obu analizowanych okresach wartość majątku obrotowego radiowych grup medialnych z wysoką nadwyżką przewyższała wartość krótkoterminowego zadłużenia, a omawiana relacja uległa poprawie, bowiem na koniec 2007 roku łączna wartość majątku obrotowego stanowiła 198% krótkoterminowego zadłużenia (na koniec 2006 roku 167%).

Niekorzystną relację wartości majątku obrotowego do wartości zadłużenia krótkoterminowego odnotowali, tak samo jak w roku poprzednim, nadawcy lokalni działający w ramach grupy medialnej BROKER. Wartość majątku obrotowego na koniec 2007 roku tylko w 54% pokrywała wartość zobowiązań krótkoterminowych. Wynikało to z faktu, niespłacania przez nadawców lokalnych pożyczek zaciągniętych u udziałowca oraz wskazywało na problemy płatnicze w omawianym okresie większości lokalnych nadawców radiowych działających w ramach grupy radiowej BROKER.

Podsumowanie

Rok 2007 był dla grup medialnych korzystniejszy niż rok poprzedni. Wzrost przychodów ze sprzedaży był znacznie wyższy niż wzrost kosztów działalności, co pozwoliło osiągnąć tym grupom lepsze niż w roku poprzednim wyniki działalności. Grupy medialne inwestowały w zakup nowych spółek, posiadających koncesje na nadawanie programów radiowych, wykorzystując na ten cel środki własne i kredyty długoterminowe.

Niezależni lokalni nadawcy radiowi

Analizę sytuacji finansowej niezależnych lokalnych nadawców radiowych w 2007 roku przeprowadzono w oparciu o wyniki 41⁸ koncesjonariuszy (w analizie sytuacji finansowej tej grupy nadawców za 2006 rok uwzględniano wyniki 48 przedsiębiorców). Spadek liczby niezależnych lokalnych nadawców radiowych miał znaczący wpływ na wyniki⁹ osiągnięte łącznie przez tą grupę nadawców.

W 2007 roku lokalni niezależni nadawcy radiowi odnotowali sumę przychodów z działalności gospodarczej niższą o ponad 9% w porównaniu do 2006 roku, w tym przychody ze sprzedaży, przede wszystkim czasu reklamowego, spadły o prawie 10%.

Analogicznie spadły koszty działalności gospodarczej w tej grupie o prawie 9% w porównaniu do 2006 roku.

Rok 2007 był kolejnym rokiem, który niezależni lokalni nadawcy radiowi łącznie zakończyli stratą na działalności gospodarczej. Strata odnotowana na koniec 2007 roku była

⁸ 41 przedsiębiorców wykonujących 81 koncesji (w tym 40 koncesji wykonywanych przez spółkę Polskie Fale Średnie SA

⁹ sprawozdania finansowe 10 nadawców, ze względu na zaistniałe zmiany w strukturze właścicielskiej zostały uwzględnione w analizie finansowej radiowych grup medialnych (ZPR, BROKER i EUROZET), a 3 nowych nadawców rozpoczęło działalność

nieznacznie większa niż w latach poprzednich. Również na podstawowej działalności, czyli sprzedaży czasu antenowego, niezależni lokalni nadawcy radiowi tak, jak i w poprzednich okresach, odnotowali stratę, jednak znacznie mniejszą niż w 2006 roku.

Podobnie, jak w roku poprzednim, nadawcy ci odnotowali na koniec 2007 roku dodatnią wartość kapitału własnego ogółem.

W 2007 roku nastąpił spadek poziomu wszystkich zobowiązań długoterminowych niezależnych stacji radiowych o prawie 30%. Nadal podobnie, jak w poprzednich latach, przedsiębiorcy z tej grupy (małe i średnie firmy) mają trudności w uzyskaniu długoterminowych kredytów lub pożyczek od udziałowców.

Wartość majątku trwałego zmniejszyła się w 2007 roku o prawie 19% w porównaniu ze stanem na koniec 2006 roku.

W przypadku niezależnych stacji radiowych poziom zobowiązań krótkoterminowych obniżył się łącznie o prawie 20%.

Na koniec 2007 roku wartość majątku obrotowego ogółem spadła o ponad 14%.

W obu porównywanych okresach ogólna wartość zobowiązań krótkoterminowych niezależnych nadawców lokalnych przewyższała wartość majątku obrotowego, relacja ta na koniec 2007 roku uległa niewielkiej poprawie w porównaniu ze stanem na koniec 2006 roku. Na koniec 2007 roku kwota zobowiązań krótkoterminowych o 9% przewyższała wartość majątku obrotowego, gdy na koniec 2006 roku przewyższała o 17%.

Podsumowanie

Wyniki 2007 roku wskazują, że rok ten był mniej korzystny niż poprzedni. Nadawcy odnotowali niższe przychody ze sprzedaży czasu reklamowego. Mimo ograniczenia kosztów działalności, w stopniu większym niż w roku ubiegłym, finansowali swoją działalność kredytami i pożyczkami krótkoterminowymi. Brak wystarczających środków własnych oraz trudności w uzyskaniu kredytów inwestycyjnych spowodował, że z roku na rok maleje wartość rzeczowego majątku trwałego - nadawcy nie inwestują w odtworzenie rzeczowego majątku trwałego.

Podsumowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej radiowych nadawców koncesjonowanych prowadzących komercyjną działalność

Generalnie większość spółek, niezależnie od faktu czy działały w 2007 roku samodzielnie czy w grupach radiowych, posiadała nadal niedobór własnych kapitałów umożliwiających stabilny rozwój stacji radiowych. Jednak w lepszej sytuacji byli nadawcy działający w grupach medialnych, bowiem prowadzona przez nich działalność była zabezpieczona finansowo. Mogli korzystać ze środków finansowych przekazywanych w formie pożyczek przez inne wiodące podmioty grup medialnych.

Ponadto nadawcy, działający w ramach grup medialnych, których właściciele kładą większy nacisk na ekspansję, nie byli zmuszeni, w porównywalnym stopniu co nadawcy działający samodzielnie, dostosowywać kosztów rocznej działalności do możliwości ich sfinansowania.

Nadawcy radiowi, działający w ramach grup medialnych mogą sobie pozwolić na „agresywną” konkurencję poprzez silną promocję marki, jak i stosowanie rabatów reklamowych, bowiem pozyskują przychody reklamowe z rynków lokalnych, stanowiąc

bezpośrednią konkurencję dla samodzielnych nadawców lokalnych, jak i z rynku ogólnokrajowego.

Nadawcy radiowi prowadzący działalność w ramach instytucji kościelnych¹⁰

Podstawowymi gwarantami finansowania działalności kościelnych rozgłośni radiowych są właściciele koncesji: archidiecezje, diecezje, parafie i zakony. Finansowanie bieżącej działalności tych stacji następuje w całości lub w części z przekazywanych im dotacji oraz z ofiar od słuchaczy.

Spośród 35 sprawozdań finansowych dotyczących wyodrębnionej działalności rozgłośni radiowych, działających w strukturach kościelnych¹¹, 17 % stacji odnotowało na koniec 2007 roku dodatni wynik ze sprzedaży (o trzy punkty procentowe mniej niż w roku poprzednim). Również na całej prowadzonej działalności gospodarczej dodatni wynik odnotowało mniej stacji niż w roku poprzednim (45% stacji, co świadczy o pogorszeniu wyników w stosunku do roku poprzedniego o 15%).

W 2007 roku przychody z podstawowej działalności były na takim samym poziomie, jak w roku poprzednim, zaś pozostałe przychody operacyjne, na które składały się głównie dotacje i ofiary od słuchaczy spadły o ponad 8%. Z tego względu, iż koszty działalności stacji nieznacznie wzrosły, w przypadku 17 nadawców, osiągnięte przychody były niewystarczające na pokrycie rocznych kosztów działalności, w związku z czym zakończyli oni 2007 rok stratą (w 2006 roku w takiej sytuacji było 14 nadawców).

Siedem stacji odnotowało stratę na koniec i 2006 i 2007 roku. Oznacza to, że stacje te już kolejny rok dotowane były w niewystarczającym stopniu.

Dla ośmiu lokalnych rozgłośni radiowych, posiadających status nadawcy społecznego, jedynym źródłem przychodów, są dotacje oraz ofiary od słuchaczy. W trzech stacjach przedstawiających sprawozdania finansowe w postaci rachunku zysków i strat w 2007 roku kwota dotacji była niewiele wyższa w porównaniu z 2006 rokiem, i w przypadku jednej stacji (tej samej co w roku poprzednim) nie wystarczała ona na pokrycie rocznych kosztów działalności.

Od kwietnia 2005 roku grupa 9 nadawców kościelnych (wykonujących 11 koncesji), współpracujących poprzednio w ramach porozumienia programowego PLUS, związała się z nowymi spółkami, produkującymi i dostarczającymi ten program radiowy¹².

¹⁰ na koniec 2007 roku wykonywanych było 45 koncesji na nadawanie programów radiowych, przyznanych instytucjom kościelnym – archidiecezjom, diecezjom, parafiom i zgromadzeniom zakonnym. Przedstawione przez tych nadawców sprawozdania finansowe, za wyjątkiem jednego, dotyczą tylko wyodrębnionej działalności rozgłośni radiowych, działających w strukturach kościelnych. Sześć sprawozdań zawierało jedynie dane dotyczące kosztów funkcjonowania radia i informację, że zostały one pokryte w całości darowiznami wiernych lub dotacjami diecezji. Różnorodność form składanych przez nadawców kościelnych sprawozdań wynika z faktu, że sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z wewnętrznymi przepisami kościelnymi

¹¹ 2 diecezje posiadające więcej niż jedną koncesję na nadawanie programów radiowych przedstawiły dodatkowo 3 sprawozdania finansowe, dotyczące działalności poszczególnych stacji radiowych. Po uwzględnieniu tych sprawozdań analiza sytuacji finansowej obejmowała 31 sprawozdań, zawierających pełną sprawozdawczość finansową i 4 sprawozdania, dotyczące tylko rachunku zysków i strat

¹² część z nich zakupiła udziały w spółkach, w których większościowym udziałowcem jest Ad.point Sp. z o.o. (do kwietnia 2007 roku własność CR MEDIA SA obecnie zaś EUROZET Sp. z o.o.). Spółki te dostarczają elementy programu „Radio PLUS” na podstawie usługi operatorskiej świadczonej udziałowcom, pozostałym zaś na podstawie umów franczyzowych

Sześciu nadawców (wykonujących 8 koncesji) związało się, ze stworzoną przez ZPR SA w październiku 2005 roku siecią VOX¹³.

W 2007 roku stacje, działające w ramach sieci PLUS, pomimo osiągnięcia o prawie 5% wyższych przychodów z podstawowej działalności, tak samo jak w roku poprzednim odnotowały stratę. Stacje te otrzymały dotacje na poziomie o ponad 20% wyższym niż w roku poprzednim, jednak były one w niewystarczającej wysokości. Spowodowało to, że 2007 rok stacje zakończyły stratą na prowadzonej działalności, jednak niższą niż w roku poprzednim.

Stacje, działające w ramach sieci VOX, odnotowały spadek przychodów z działalności o ponad 2%, ale dzięki ograniczeniu kosztów działalności zakończyły 2007 rok dodatnim wynikiem ze sprzedaży. Stacje te w 2007 roku otrzymały dotacje niewiele wyższe niż w roku poprzednim, mimo to osiągnięty na koniec roku wynik na działalności gospodarczej był dodatni i wyższy niż w roku poprzednim.

Nadawcy kościelni, prowadzący samodzielnie działalność w 2007 roku, odnotowali przychody i koszty podstawowej działalności na poziomie podobnym, jak w 2006 roku. Tak, jak w roku poprzednim działalność ta przyniosła stratę. Jednocześnie stacje otrzymały o prawie 25% niższe dotacje niż w 2006 roku. Wprawdzie na koniec 2007 roku stacje osiągnęły dodatni wynik na działalności gospodarczej jednak był on drastycznie niższy niż na koniec 2006 roku.

Podstawę analizy pozostałych wielkości, służących ocenie sytuacji wszystkich stacji radiowych prowadzących działalność w ramach instytucji kościelnych, stanowi 31 pełnych sprawozdań finansowych. Na tej podstawie można stwierdzić, że:

- wartość pożyczek i kredytów długoterminowych wzrosła w 2007 roku o ponad 40%, a udział stacji, które korzystały z pożyczek długoterminowych pozostał na poziomie 16%, takim samym jak w roku poprzednim;
- zwiększył się natomiast udział stacji korzystających z pożyczek krótkoterminowych z 23% w 2006 roku do ponad 32 % w następnym roku. Jednocześnie wartość udzielonych pożyczek krótkoterminowych wzrosła ponad 40%;
- nadal, tak samo jak w roku poprzednim, w przypadku 29% nadawców wartość zobowiązań krótkoterminowych była wyższa niż wartość całego majątku obrotowego, co świadczy, że ich działalność finansowana była częściowo nieuregulowanymi zobowiązaniami.

Analiza wyników osiągniętych przez stacje kościelne na koniec 2007 roku wskazuje na nieznaczne pogorszenie sytuacji finansowej koncesjonowanych nadawców, prowadzących działalność w ramach instytucji kościelnych.

¹³ spółka producencka z udziałem ZPR SA dostarcza archidiecezjom i diecezjom program pod nazwą „Radio VOX FM” na podstawie umów franczyzowych. Dodatkowo, część nadawców związała się kapitałowo z tą spółką

Nadawcy radiowi prowadzący działalność w ramach innych form prawnych¹⁴

Radia akademickie działają w ramach struktur organizacyjnych uczelni¹⁵, które są ekonomicznym gwarantem ich działalności. Finansowanie następuje poprzez dotowanie stacji akademickich ze środków uczelni, a tylko w niewielkim stopniu z wpływów z reklam. Sprawozdania wyższych uczelni wskazują, że posiadały one w 2007 roku wystarczające środki na zabezpieczenie bieżącej działalności stacji.

Działalność stacji radiowych należących do Centrów, Ośrodków i Miejskich Domów Kultury finansowana jest poprzez dotacje instytucji samorządowych i dzięki wpływom z reklam. Funkcjonowanie tej grupy nadawców radiowych było w 2007 roku, podobnie jak w latach ubiegłych, należycie zabezpieczone od strony finansowej.

2.2. Kształt koncesjonowanego rynku audiowizualnego - rynek telewizyjny

Na istotne zmiany w telewizyjnej ofercie programowej, dostępnej widzom drogą naziemną, trzeba będzie poczekać do czasu uruchomienia cyfrowego nadawania naziemnego¹⁶. Do tego czasu jedyną ogólnokrajową koncesjonowaną siecią - obejmującą 85,6% ludności kraju - jest Telewizja POLSAT. Ponadregionalne programy uniwersalne TVN i TV 4 i PULS – rozpowszechniane drogą naziemną - nie docierają nawet do połowy Polaków. Sieć naziemnych stacji nadawczych TVN pozwala na dotarcie do około 47,1 % mieszkańców kraju, warunki techniczne określone w koncesji TV 4 umożliwiają odbiór około 26,7 % widzom. Dotychczas sieć Telewizji PULS miała najmniejszy zasięg wśród nadawców tej kategorii. Rozszerzenie koncesji o 4 nowe stacje nadawcze pozwoliło na wzrost zasięgu tej stacji do 25,1 % mieszkańców.

Programy nadawców ogólnopolskich i ponadregionalnych dostępne są także dla abonentów satelitarnych „platform cyfrowych” („CYFRA+”, „POLSAT CYFROWY”, „n”, platforma Telekomunikacji Polskiej SA) oraz znajdują się w podstawowej ofercie większości sieci telewizji kablowej, co znacznie zwiększa możliwości dotarcia tych programów do odbiorców.

Platformy systematycznie zwiększają sieć swoich abonentów dzięki wzbogacaniu pakietu oferowanych widzom programów, rozszerzaniu oferty o kolejne programy w standardzie HDTV (obraz w wysokiej rozdzielczości) oraz uruchamianiu nowych usług. Większość polskich programów satelitarnych nadawana jest przez właścicieli platform i tworzona jest w celu rozprowadzania na „platformach cyfrowych” oraz w sieciach telewizji kablowej.

CANAL + Cyfrowy Sp. z o.o. posiada 10 koncesji na nadawanie programów satelitarnych: „ALE KINO!”, „ZIG ZAP”, „CANAL + POLSKA”, „CANAL + POLSKA ŻÓŁTY”, „CANAL + POLSKA NIEBIESKI SPORT”, „MINIMINI”, „PLANETE”, „KUCHNIA.TV”, „CANAL + SPORT 2”, „DOMO”.

¹⁴ obowiązek przedstawienia sprawozdań finansowych za 2007 rok dotyczył 19 podmiotów prowadzących działalność radiową w ramach innych form prawnych. Do tej grupy koncesjonariuszy zaliczono: wyższe uczelnie oraz stowarzyszenia, fundacje, centra kultury i sztuki oraz miejskie domy kultury. Nadawcy z tej grupy przekazali sprawozdania dotyczące całości prowadzonej działalności bez wyodrębnionej działalności radiowej

¹⁵ jedynie w przypadku „100,5 LUZZZ FM” z Krakowa koncesjonariuszem jest Fundacja Krakowskiego Radia ŻAK

¹⁶ zagadnienia związane z konwersją cyfrową zostały omówione w Rozdziale I Sprawozdania

Telewizja POLSAT SA posiada 6 koncesji: „POLSAT SPORT”, „POLSAT SPORT EXTRA”, „POLSAT SPORT HD”, „POLSAT CAFE”, „POLSAT PLAY”, „POLSAT HD”.

Grupa ITI posiada koncesje na rozpowszechnianie 14 programów satelitarnych: „TVN 24”, „TVN SIEDEM”, „TVN METEO”, „TVN TURBO”, „TVN STYLE”, „TVN LINGUA”, „TVN-CNBC Biznes”, „OTV”, „religia.tv”, „n SPORT”, dwa programy dla zagranicy „TVN INTERNATIONAL” i „TVN INTERNATIONAL West” oraz dwa programy radiowe: „N-surround HD/Pop”, „N-surround HD/Classic”.

Ofertę tematyczną powoli rozwija również nadawca publiczny, Telewizja Polska SA, posiadający koncesje na rozpowszechnianie programów drogą satelitarną: „TVP HISTORIA”, „TVP KULTURA”, „TVP SPORT”, „TVP HD”.

Zdecydowaną większość wśród 53 polskich programów satelitarnych stanowią programy wyspecjalizowane ze względu na tematykę lub odbiorcę. Oprócz polskich programów satelitarnych odbiorcy mają również dostęp do zagranicznych programów nadawanych w języku polskim.

Sytuacja ekonomiczno-finansowa koncesjonowanych nadawców telewizyjnych w 2007 roku

Nadawcy telewizyjni są bardzo zróżnicowani¹⁷ pod względem ilości wykonywanych koncesji, charakteru emitowanych programów, zasięgu, systemu przekazywania sygnału, liczby odbiorców, potencjału programowego, organizacyjnego i finansowego, wykorzystywanego czasu reklamy, itp. Znalazło to odzwierciedlenie w bardzo dużej rozpiętości i zróżnicowaniu wysokości poniesionych kosztów, osiągniętych przychodów i wypracowanych wyników finansowych.

¹⁷ na koniec 2007 roku obowiązywało 63 koncesji na nadawanie programów telewizyjnych rozpowszechnianych za pomocą stacji naziemnych lub satelity. Obowiązkiem złożenia sprawozdań finansowych za 2006 rok objętych było tylko 26 nadawców telewizyjnych, co wynikało z faktu wykonywania przez 8 podmiotów aż 45 koncesji. Do oceny wyników osiągniętych przez koncesjonowanych nadawców telewizyjnych nie uwzględniono: sprawozdań finansowych spółki Telewizja Polska SA, Wyższej Szkoły Ekonomiczno-Społecznej i Fundacji Innowacja, bowiem dotyczyły one całości działalności koncesjonariuszy, w której działalność koncesjonowana stanowiła ułamek procenta oraz sprawozdania jednego koncesjonariusza, który otrzymał koncesję pod koniec 2007 roku. Koncesjonariusz spółka Media Ekspert Sp. z o.o. nie przedstawiła sprawozdania finansowego za 2007 rok. Koncesja nie jest realizowana i w związku z tym KRRiT uchwałą Nr 563/2008 z dnia 12 listopada 2008 roku wszczęła postępowanie o cofnięcie koncesji

Nadawcy prowadzący działalność telewizyjną w ramach grup medialnych, wykonujący w 2007 roku więcej niż jedną koncesję¹⁸

POLSAT, TVN i CANAL + Cyfrowy w 2007 roku wypracowali łącznie 97,3% ogółu przychodów rocznych z prowadzonej działalności gospodarczej tej grupy (w tym 97% przychodów ze sprzedaży), przy poniesionych kosztach stanowiących 95,6% łącznych kosztów.

Ta grupa nadawców odnotowała w 2007 roku wzrost łącznych przychodów z działalności gospodarczej o ponad 27% w porównaniu z 2006 rokiem, dzięki wyższym przychodom z podstawowej działalności.

Największy wzrost przychodów nadawców telewizyjnych, pochodzących ze sprzedaży w 2007 roku, odnotowali nadawcy działający w ramach grupy POLSAT (o ponad 46%), a następnie w ramach grupy TVN (o ponad 22%) oraz CANAL + Cyfrowy (o prawie 9%). Przychody te dla wszystkich nadawców telewizyjnych zwiększyły się o ponad 26% w porównaniu z rokiem poprzednim.

Łączne koszty działalności gospodarczej w 2007 roku były o 37% wyższe niż w 2006 roku. Nadawcy działający w ramach grup POLSAT i TVN odnotowali wzrost łącznych kosztów działalności odpowiednio o 37% i 47%, co wynikało ze wzrostu kosztów działalności operacyjnej odpowiednio o 34% i 40%.

W 2007 roku, podobnie jak w roku poprzednim, wszyscy nadawcy działający w ramach grup medialnych zakończyli dodatnim wynikiem finansowym, na co wpływ miał głównie wzrost przychodów z ich podstawowej działalności.

Kapitały własne nadawców grup: POLSAT, TVN i spółki CANAL + Cyfrowy posiadały na koniec 2007 roku wysoką wartość dodatnią. Po raz pierwszy od początku działalności spółka CANAL + Cyfrowy na koniec 2007 roku wykazała dodatni kapitał własny (w wyniku połączenia spółki z Telewizyjną Korporacją Partycypacyjną SA podwyższono kapitał zakładowy i pokryto w znacznym stopniu straty z lat ubiegłych).

Ogólny stan zobowiązań długoterminowych nadawców telewizyjnych, działających w ramach grup medialnych, na koniec 2007 roku był o połowę niższy, a stan zobowiązań krótkoterminowych o ponad 45% wyższy, niż na koniec 2006 roku.

W przypadku nadawców grupy POLSAT, w porównaniu z 2006 rokiem, nastąpił wzrost zobowiązań długoterminowych o 43% (w tym kwota kredytów i pożyczek długoterminowych wzrosła o ponad 33%). Natomiast zobowiązania krótkoterminowe wzrosły jedynie o 5%, przy poziomie kredytów krótkoterminowych niższym o połowę, w porównaniu ze stanem na koniec 2006 roku.

¹⁸ POLSAT – posiada koncesję o zasięgu ogólnopolskim na program telewizyjny, rozpowszechniany ze stacji naziemnych, 8 koncesji na programy rozpowszechniane satelitarnie, koncesję na bezprzewodowe satelitarne rozprowadzanie programów telewizyjnych i radiowych oraz jest jedynym udziałowcem spółki MEDIA BIZNES, wykonującej koncesję na program rozpowszechniany satelitarnie

TVN – posiada koncesję o zasięgu ponadregionalnym na program telewizyjny, rozpowszechniany ze stacji naziemnych, 10 koncesji na programy rozpowszechniane satelitarnie, jak również koncesję na program poświęcony tematyce lokalnej, rozpowszechniany ze stacji naziemnej, gdzie TVN SA jest jedynym udziałowcem spółki wykonującej koncesję. W analizie finansowej do grupy TVN zaliczono również sprawozdanie koncesjonariusza spółki ITI Neovision Sp. z o.o. wykonującej koncesję na program satelitarny

CANAL + Cyfrowy – posiada koncesję na bezprzewodowe satelitarne rozprowadzanie programów telewizyjnych i radiowych oraz 10 koncesji na programy rozpowszechniane satelitarnie

W grupie nadawców TVN nastąpił również wzrost poziomu zobowiązań długoterminowych (o ponad 48%) w porównaniu z 2006 rokiem, i 1,5-krotny wzrost zobowiązań krótkoterminowych (na co największy wpływ miały wyniki spółki ITI Neovision Sp. z o.o.).

CANAL + Cyfrowy na koniec 2007 roku nie posiadał zobowiązań długoterminowych, ponieważ w wyniku połączenia Spółki z Telewizyjną Korporacją Partycypacyjną SA wygasła całość zadłużenia spółki wobec tego podmiotu. Wartość zobowiązań krótkoterminowych wzrosła o ponad 20%, w porównaniu do stanu na koniec 2006 roku.

Majątek trwały nadawców telewizyjnych, działających w ramach grup medialnych na koniec 2007 roku zwiększył się o 20%, głównie za sprawą wzrostu wartości rzeczowego majątku trwałego. Największy wzrost odnotowali nadawcy telewizyjni, działający w ramach grupy TVN.

Wartość majątku obrotowego analizowanych grup medialnych łącznie, zwiększyła się o ponad 35%, w porównaniu z 2006 rokiem. Na sytuację tę miał wpływ przede wszystkim wzrost należności krótkoterminowych o ponad 80% w stosunku do 2006 roku.

W grupie POLSAT wartość majątku obrotowego wzrosła odpowiednio o ponad 35%, w tym wartość należności wzrosła o ponad 100% (wartość inwestycji krótkoterminowych obniżyła się o ponad 16%).

W grupie TVN wartość majątku obrotowego zwiększyła się o około 24% w porównaniu z 2006 rokiem, o około 85% wzrosła wartość należności i wartość inwestycji krótkoterminowych.

W spółce CANAL + Cyfrowy wartość majątku obrotowego wzrosła o 54% w porównaniu z 2006 rokiem, w tym zwiększyła się o ponad 70% wartość inwestycji krótkoterminowych (wartość należności wzrosła o około 3%).

W obu porównywalnych okresach, 2006-2007, wartość majątku obrotowego nadawców telewizyjnych, działających w ramach grup medialnych z wysoką nadwyżką przewyższała wartość krótkoterminowego zadłużenia, co świadczy o posiadanych przez ogół tych nadawców bieżącej płynności finansowej.

W grupie nadawców POLSAT omawiana relacja uległa znacznej poprawie, bowiem łączna wartość majątku obrotowego na koniec 2007 roku stanowiła 142% krótkoterminowych zobowiązań. Na koniec poprzedniego roku aktywa obrotowe stanowiły 109% bieżących zobowiązań.

Podobnie, jak w przypadku nadawców z grupy POLSAT, spółka CANAL + Cyfrowy również zanotowała istotny przyrost majątku obrotowego, stanowiący na koniec 2007 roku 465% wartości krótkoterminowych zobowiązań. Dla porównania, na koniec 2006 roku, omawiana relacja wyniosła 369%.

Odmierna sytuacja wystąpiła w przypadku nadawców, działających w ramach grupy TVN, gdyż na koniec 2007 roku majątek obrotowy stanowił 132% wartości zobowiązań, podczas gdy rok wcześniej wskaźnik ten wynosił 270%.

Pozostali naziemni nadawcy telewizyjni

Nadawcy ci¹⁹ wypracowali razem 1,6% ogółu przychodów rocznych, osiągniętych przez koncesjonowanych nadawców telewizyjnych, w tym 2,0% przychodów ze sprzedaży, przy kosztach, stanowiących 3,2% łącznych rocznych kosztów, poniesionych przez nadawców telewizyjnych, prowadzących koncesjonowaną działalność.

Omawiana grupa nadawców telewizyjnych odnotowała 11% wzrost łącznych przychodów, przy jednoczesnym wzroście o ponad 80% łącznych kosztów działalności gospodarczej. Tylko jeden z nadawców zakończył 2007 rok dodatnim wynikiem finansowym.

Ogólna wartość kapitałów własnych nadawców, rozpowszechniających programy telewizyjne z nadajników naziemnych, obniżyła się znacznie na koniec 2007 roku. Tak, jak i w latach poprzednich, kapitały własne miały wartość ujemną, o ponad 150% wyższą niż na koniec 2006 roku. Wpłynęły na to ujemne wyniki finansowe, którymi czterech nadawców z tej grupy zakończyło 2007 rok.

Na koniec 2007 roku nadawcy z tej grupy odnotowali bardzo duży wzrost zobowiązań z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek. Jeden z nadawców zwiększył kwotę długoterminowych kredytów i pożyczek ponad dziesięciokrotnie, w porównaniu ze stanem na koniec 2006 roku.

Majątek trwały tej grupy nadawców zwiększył się pięciokrotnie dzięki bardzo dużemu wzrostowi wartości rzeczowego majątku trwałego.

W analizowanym okresie nastąpił wzrost wartości zobowiązań krótkoterminowych o ponad 18% w porównaniu z 2006 rokiem, co świadczy o zwiększeniu dofinansowywania prowadzonej działalności niespłaconym zadłużeniem krótkoterminowym.

Wartość majątku obrotowego ogółem omawianej grupy nadawców zwiększyła się o ponad 110% w porównaniu z 2006 roku, w tym kwota należności krótkoterminowych i kwota inwestycji krótkoterminowych były wyższe o około 60%.

W obu porównywalnych okresach 2006-2007 łączna wartość majątku obrotowego z wysoką nadwyżką przewyższała łączną wartość krótkoterminowego zadłużenia. Wyniki trzech nadawców świadczą, że posiadają oni bieżącą płynność finansową. W przypadku pozostałych dwóch nadawców majątek obrotowy stanowił od 15% do 30% bieżących zobowiązań.

Samodzielni satelitarni nadawcy telewizyjni

Osobną grupę wśród nadawców telewizyjnych stanowi 7 niezależnych stacji satelitarnych.

Nadawcy ci, wypracowali ogółem 1,1% przychodów rocznych osiągniętych przez wszystkich nadawców telewizyjnych, w tym 1,0% przychodów ze sprzedaży, przy kosztach stanowiących 1,3% łącznych, rocznych kosztów poniesionych przez wszystkich nadawców telewizyjnych.

¹⁹ poza grupami medialnymi 5 podmiotów wykonywało w 2007 roku 9 koncesji na rozpowszechnianie programów telewizyjnych z nadajników naziemnych. Jest to bardzo zróżnicowana grupa. Należą do niej zarówno dwie sieci ponadregionalne PULS, TV4, jak i Telewizja ODRA (nadająca programy w 9 miejscowościach) oraz dwóch nadawców lokalnych, mających jednocześnie prawo do zestawiania swoich dwugodzinnych programów lokalnych z innym programem ponadregionalnym radiowym lub telewizyjnym

Omawiana grupa nadawców telewizyjnych odnotowała prawie 6% spadek łącznych przychodów oraz 9% spadek łącznych kosztów działalności gospodarczej.

Łączna wartość kapitałów własnych nadawców satelitarnych w analizowanym okresie miała już drugi rok z rzędu wartość dodatnią.

W 2007 roku nastąpił wzrost zobowiązań długoterminowych z tytułu otrzymanych pożyczek o ponad 60%.

Wartość majątku trwałego zwiększyła się ponad dwukrotnie, a wartość rzeczowego majątku trwałego wzrosła o ponad 60%.

Majątek obrotowy omawianej grupy nadawców zwiększył się o prawie 60%, w porównaniu z 2006 rokiem, głównie z powodu wzrostu kwoty należności krótkoterminowych o około 50%.

W analizowanym okresie nastąpił spadek wartości zobowiązań krótkoterminowych o prawie 20% w porównaniu z 2006 rokiem.

Po raz pierwszy od dwóch lat, łączna wartość majątku obrotowego przewyższała wartość zobowiązań krótkoterminowych. Jednak w przypadku dwóch nadawców aktywa obrotowe na koniec 2007 roku stanowiły jedynie od 33% w stosunku do 57% zadłużenia krótkoterminowego.

Podsumowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej nadawców telewizyjnych

Wyniki 2007 roku wskazują, że był on mniej korzystny niż rok poprzedni. Dynamika wzrostu kosztów nie była rekompensowana równie wysoką dynamiką wzrostu przychodów. Nadal największymi beneficjentami rynku reklamowego byli nadawcy, funkcjonujący w ramach grup medialnych. Dysponują oni odpowiednimi kapitałami, a ich programy odpowiadają na zapotrzebowanie rynku. Dzięki posiadaniu własnych platform satelitarnych proponują oni odbiorcom zróżnicowaną ofertę.

W grupie nadawców telewizyjnych, wykonujących koncesje satelitarne, po raz pierwszy od dwóch lat, spadły przychody z reklam co świadczy o wzroście konkurencji. Zbyt niski poziom kapitałów oraz ograniczony zasięg emitowanych programów jest głównym powodem „wykruszania się” nadawców z tej grupy, lecz na ich miejsce przybywają nowi.

Nadal trudną sytuację mieli nadawcy telewizyjni, działający poza grupami medialnymi, emitujący program za pomocą stacji naziemnych dla ograniczonego kręgu odbiorców. Przy prowadzeniu kapitałochłonnej działalności mają stałe problemy z pozyskaniem kapitałów umożliwiających stabilny rozwój.

III. ROZPOWSZECHNIANIE I ROZPROWADZANIE PROGRAMÓW W SIECIACH KABLOWYCH

Poza rozprowadzaniem programów wytworzonych przez innych nadawców, operatorzy kablowi rozpowszechniają także, na podstawie uzyskanej koncesji, własne programy. W 2008 roku Przewodniczący KRRiT wydał 28 koncesji na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej. W tym okresie Przewodniczący KRRiT wydał także 11 decyzji o rozszerzeniu koncesji na rozpowszechnianie programów, zwiększając ich zasięg o kolejne sieci telewizji kablowej.

Koncesje na rozpowszechnianie programu w sieciach kablowych są udzielane na programy emitowane od 20 minut na tydzień, do 16 godzin na dobę – rzeczywisty czas emisji jest najczęściej dłuższy od minimalnego czasu wpisanego w koncesję.

Dotychczas Przewodniczący KRRiT wydał 422 koncesje na rozpowszechnianie programów w sieciach telewizji kablowej, w tym 8 na program radiowy: 1 – w 1993 roku, 39 – w 1994 roku, 34 – w 1995 roku, 28 – w 1996 roku, 27 – w 1997 roku, 32 – w 1998 roku, 11 – w 1999 roku, 18 – w 2000 roku, 12 – w 2001 roku, 19 – w 2002 roku, 30 – w 2003 roku, 35 – w 2004 roku, 36 – w 2005 roku, 41 – w 2006 roku, 34 – w 2007 roku, 28 – w 2008 roku.

Przewodniczący KRRiT wydał też 101 decyzji o rozszerzeniu koncesji na rozpowszechnianie programów (w tym 11 w 2008 roku), zwiększając ich zasięg o kolejne sieci telewizji kablowej.

Spośród koncesji wydanych w 2008 roku, najdłuższy czas nadawania programu wynosi 16 godzin na dobę, natomiast najkrótszy wynosi 20 minut w tygodniu.

We wnioskach o udzielenie koncesji wnioskodawcy najczęściej ubiegają się o możliwość rozpowszechniania programu uniwersalnego (16 koncesji w 2008 roku) oraz wyspecjalizowanego o charakterze informacyjno-publicystycznym (w 2008 roku wydano 10 takich koncesji). Wyspecjalizowany charakter programu ułatwia nadawcy zrealizowanie zamierzeń dotyczących lokalności nadawanych audycji. Własne programy koncesjonowane są głównie poświęcone tematyce lokalnej i wypełniają lukę w dostępie do informacji, której nie są w stanie zapewnić naziemni nadawcy ogólnopolscy oraz regionalne programy rozpowszechniane przez Telewizję Polską SA (zastąpione w 2007 roku nową formułą programową TVP INFO).

Częstym zjawiskiem na rynku lokalnych programów rozpowszechnianych w sieciach kablowych jest wymiana programowa pomiędzy nadawcami, co znacznie obniża koszty programów i wzbogaca oferowane treści.

Programy rozpowszechniane w sieciach kablowych przez lokalnych nadawców są prezentowane w konkursie „*To nas dotyczy*”, organizowanym przez Polską Izbę Komunikacji Elektronicznej, Fundację Akademia Mediów i Ogólnopolskie Stowarzyszenie Telewizji Lokalnych. Głównymi nagrodami w Konkursie są statuetki Kryształowego Ekranu. V Edycja Konkursu dla Telewizji Lokalnych „*To nas dotyczy*” miała swój finał 5-7 maja 2008 roku podczas uroczystej Gali Kablowej, w czasie XXXII Konferencji Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej w Jachrance k/Warszawy.

W kategorii "program informacyjny" zwyciężyła audycja „PULS DNIA” - WTK Poznań, w kategorii "krótka forma telewizyjna - reportaż" nagrodzono audycję Roberta Biłasa i Grzegorza Bończaka „Turka – ojczyzna Bojków” z Telewizji Sanok, w kategorii "wywiad" materiał Agaty Kosiek „Z dalekiego stepu” - Telewizja PROART z Ostrowa Wielkopolskiego natomiast w kategorii "magazyn telewizyjny" laur zdobyła audycja autorstwa Jaromira Sosnowskiego „Moto siódemka” z Telewizji TV7 ze Szczecina. Nagrodę specjalną Konkursu, za szczególne osiągnięcia w pięciu jego dotychczasowych edycjach, wręczono Telewizji Sanok.

Podczas Konferencji Polska Izba Komunikacji Elektronicznej podjęła decyzję o utworzeniu internetowej platformy telewizyjnej PIKSEL TV. Według PIKE projekt ma na celu szybkie dostarczanie informacji, dotyczących branży oraz wymianę informacji o działaniach operatorów telewizji kablowych. Celem powstania projektu jest także stworzenie platformy wymiany audycji telewizyjnych między telewizjami lokalnymi.

Od 12 do 15 października 2008 roku w Zakopanem odbyła się XXXIII Konferencja i Wystawa PIKE. Tematem konferencji była *"Cyfryzacja przekazu medialnego - aspekty społeczne, prawne i technologiczne."* Podczas Konferencji odbył się Przegląd III Festiwalu Kanałów Tematycznych. Nagrody Festiwalu „Tytanowe Oka” wręczono: w kategorii „Debiut roku” kanałowi Niclodeon Polska, w kategorii „Kampania promocyjna” - kanałowi Discovery Channel, w kategorii „Współpraca z operatorami” zwycięzcą został CANAL+. Nagrodę Publiczności otrzymał kanał Discovery Channel.

Festiwal Kanałów Tematycznych służy prezentacji ofert programowych nadawców i jest jednocześnie konkursem wyłaniającym corocznie najlepsze kanały tematyczne.

Podczas Konferencji wręczono także nagrody „Złota PIKE 2008”, do których kandydatów zgłosili operatorzy tvk – członkowie Izby. W kategorii „Operator” laureatem nagrody została firma TOYA, w kategorii „Nadawca” - CANAL+ Cyfrowy, w kategorii „Dostawca” - firma „Vector”, w kategorii „Osoba lub instytucja” - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Gospodarki, Adam Szejnfeld. Za transmisje sportowe z Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej oraz Olimpiady w Pekinie, Prezes Zarządu Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej Jerzy Straszewski, wyróżnił osobistą nagrodą dwa kanały: Polsat Sport HD i TVP Sport HD.

Obecnie z usług telewizji kablowych korzysta ponad 4,5 mln gospodarstw domowych. Z usług 10 największych firm operatorskich korzysta ponad 3 mln abonentów, co stanowi ok. 70% ogółu korzystających z telewizji kablowej.

W rejestrach KRRiT zarejestrowanych jest ponad 600 operatorów. Zarządzają oni ponad 4,5 mln gniazd abonenckich, zaś ich możliwości szacuje się na ok. 7 mln. Oznacza to, że w chwili obecnej ponad 1/3 wszystkich gospodarstw domowych w Polsce ma dostęp do telewizji kablowej.

Z usług telewizji cyfrowej korzysta obecnie ok. 370 tys. abonentów (wobec 170 tys. w 2007 roku).

Najwięcej abonentów w zakresie usługi telewizji cyfrowej mają:

- VECTRA SA – 145 tys. (80 tys. w 2007 roku);
- ASTER – 63 tys. (50 tys. w 2007 roku),
- Multimedia Polska – 55 tys. (9 tys. w 2007 roku),
- INEA – 41 tys. (16 tys. w 2007 roku),
- TOYA – 17 tys. (10 tys. w 2007 roku),

- UPC Polska – 10 tys. (w 2007 roku operator nie oferował usługi).

(dane PIKE, wrzesień 2007 - 2008)

Telekomunikacja Polska SA pozyskała natomiast, jak dotąd, dla swojej usługi *Videostada* ok. 55 tys. abonentów.

Korzyści, jakie niesie ze sobą wprowadzenie cyfrowej technologii w sieci kablowej to m.in. odbiór obrazu i dźwięku w cyfrowej jakości, możliwość wyboru przez użytkownika odpowiadającej mu wersji językowej, możliwość wyboru napisów, kontrola rodzicielska – wprowadzenie kodu zabezpieczającego przed odbiorem programów przez osoby nieuprawnione. Telewizja cyfrowa umożliwia operatorom wprowadzenie szeregu nowych usług, m.in. *video on-demand* (video na żądanie) czy *pay-per-view* (płać i oglądaj).

Na rynku medialnym daje się zauważyć coraz bardziej dynamiczna tendencja do zacierania różnic pomiędzy telekomami a operatorami telewizji kablowej. Firmy posiadające infrastrukturę telekomunikacyjną świadczą te same usługi dostępu do telewizji, telefonu i internetu - „*Triple play*”. W 2008 roku operator ASTER wprowadził do swojej oferty także usługę telefonii komórkowej, rozpoczął tym samym działalność, jako operator wirtualny.

Konkurencja dla operatorów telewizji kablowej – głównie ze strony Telekomunikacji Polskiej SA (ok. 10 mln potencjalnych klientów), która oferuje usługę telefonii stacjonarnej, telefonii komórkowej (*Orange*), dostępu do sieci Internet (*infostrada*) oraz dostęp do telewizji cyfrowej (*videostada*), a także ze strony satelitarnych platform cyfrowych (Polsat Cyfrowy, Canal+ Cyfrowy oraz „N”) – powoduje konsolidację rynku sieci kablowych oraz rozszerzenie oferty. Coraz więcej sieci kablowych inwestuje w udostępnienie swoim klientom dostępu do sieci Internet, telefonii oraz telewizji cyfrowej. Usługa IPTV (*Internet Protocol Television*) oferowana przez Telekomunikację Polską SA, korzystająca z systemu sieci xDSL, w stanowisku z 31 maja 2006 roku została uznana przez KRRiT za rozprowadzanie programów w sieciach kablowych. Konsekwencją stanowiska KRRiT jest konieczność uzyskania wpisu do rejestru programów prowadzonych przez Przewodniczącego KRRiT, jak również konieczność uzyskania koncesji na programy wprowadzane do sieci xDSL (podobnie jak programy wprowadzane do tradycyjnych sieci kablowych).

Na tym polu pojawia się konkurencja ze strony obecnie działających operatorów kablowych, którzy również uruchamiają usługi IPTV (np. Spółka Multimedia Polska SA).

Również dostawcy usługi dostępu do sieci Internet zaczęli świadczyć usługę IPTV. W 2008 roku usługę dostępu do telewizji, również wysokiej rozdzielczości, zaczęła oferować Śląska Grupa Telekomunikacyjna SA (usługa JAMBOX).

Z danych Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej, wynika, że ok. 460 tys. abonentów korzysta z usług dostępu do telefonu stacjonarnego oferowanego przez operatorów kablowych (ok. 350 tys. w 2007 roku).

Liderem w tej dziedzinie są spółki: Multimedia Polska, która dla swojej usługi pozyskała 191,5 tys. abonentów (157 tys. w 2007 roku), UPC Polska – 139 tys. (97 tys. w 2007 roku), Grupa ASTER – 61 tys. (45 tys. w 2007 roku), VECTRA SA – 37 tys. (22 tys. w 2007 roku), TOYA – 12 tys. (7 tys. w 2007 roku), INEA – 11,5 tys. (5 tys. w 2007 roku) (dane PIKE, wrzesień 2007- 2008).

Polska Izba Komunikacji Elektronicznej szacuje, że z usług operatorów kablowych dostępu do sieci Internet korzysta ok. 1100 tys. abonentów (w 2007 roku ok. 900 tys.).

Największą liczbę abonentów usługi dostępu do sieci Internet mają: UPC Polska – 358 tys. (263 tys. w 2007 roku), Multimedia Polska – 260 tys. (190 tys. w 2007 roku), VECTRA

SA – 175 tys. (122 tys. w 2007 roku), Grupa ASTER – 152 tys. (118 tys. w 2007 roku), TOYA – 58 tys. (45 tys. w 2007 roku), INEA – 55,5 tys. (40 tys. w 2007 roku).

(dane PIKE, wrzesień 2007- 2008).

Powiększenie oferty programowej, dostępnej w sieciach telewizji kablowej oraz rozszerzanie oferowanych usług umożliwia operatorom pozyskiwanie środków na rozwój sieci (podnoszenie opłat). Wzrost ceny abonamentu wywołuje protesty ze strony odbiorców, zwłaszcza w momencie likwidowania przez spółdzielnie mieszkaniowe możliwości korzystania z anten zbiorczych (w takim przypadku następuje przymus korzystania z usług operatora sieci telewizji kablowej). Problem ten potwierdzają skargi, napływające do Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Nie ma przepisów chroniących obywateli przed działalnością administracji domów mieszkalnych, które podpisują umowy z operatorami telewizji kablowych. Ustawa o radiofonii i telewizji nie daje kompetencji KRRiT w zakresie nakładania obowiązku dostarczania przez operatorów telewizji kablowych darmowych pakietów, złożonych z programów rozpowszechnianych drogą rozsiewczą – naziemną, które byłyby dostępne za pomocą tradycyjnych anten.

Nasylenie rynku programami nie daje gwarancji, że po pojawieniu się na rynku nowego programu będzie on automatycznie wprowadzany do oferty operatorów sieci kablowych. Z tego powodu bardzo trudno przewidzieć wpływy z tytułu opłat za wpisy do rejestru programów rozprowadzanych w sieciach kablowych.

W dalszym ciągu problemem dla KRRiT jest kwestia stacji telewizyjnych nadających programy, skierowane na rynek polski, a mających swoją oficjalną siedzibę za granicą – tzw. programy zdelokalizowane.

Problemem związanym z funkcjonowaniem nadawców zdelokalizowanych jest rozbieżność pomiędzy europejskimi regulacjami, odnoszącymi się do rozpowszechniania programów telewizyjnych a koncesjami wydawanymi przez organy krajowe powołane do regulacji rynku mediów elektronicznych.

Art. 22. ust. 1 dyrektywy Rady i Parlamentu Europejskiego nr 97/36/WE stwierdza, że *„Państwa Członkowskie podejmą stosowne środki w celu zagwarantowania, by transmisje nadawców telewizyjnych podlegających ich jurysdykcji nie zawierały jakichkolwiek programów mogących poważnie zaszkodzić rozwojowi fizycznemu, umysłowemu lub moralnemu małoletnich, w szczególności programów zawierających pornografię lub nieuzasadnioną przemoc.”* Na podstawie art. 18. ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji zabronione jest rozpowszechnianie audycji lub innych przekazów zagrażających fizycznemu, psychicznemu lub moralnemu rozwojowi małoletnich, w szczególności zawierających treści pornograficzne lub w sposób nieuzasadniony eksponujących przemoc. Problem delokalizacji dotyczy m.in. takich programów, jak „INXTC TV”, „X-PLUS TV” „PRIVATE GOLD”, „THE ADULT CHANEL”, „PRIVATE SPICE” czy „HUSTLER TV”.

Problemem jest przede wszystkim wyegzekwowanie przestrzegania prawa krajowego przez nadawców zdelokalizowanych co np. dotyczyło też popularnego w Polsce programu MTV POLSKA, rozpowszechnianego na podstawie koncesji, udzielonej przez brytyjskiego regulatora „Independent Television Commission” (poprzednik OFCOM).

Zgodnie z art. 18. ust. 5. ustawy o radiofonii i telewizji²⁰ *audycje lub inne przekazy, zawierające sceny lub treści mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich mogą być rozpowszechniane wyłącznie w godzinach od 23.00 do 6.00.*

²⁰ DZ.U. 2004 r. Nr 253 poz. 2531 z późn. zm.

Implementacja dyrektywy 2007/65/EC „o audiowizualnych usługach medialnych” pozwoli na wprowadzenie do polskiego prawa przepisów, według których nastąpi określenie właściwej jurysdykcji dostawcy audiowizualnych usług medialnych.

Przy pracach nad implementacją dyrektywy 2007/65/EC należy zwrócić uwagę na art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji mówiący, że *organ rejestracyjny odmówi wpisu do rejestru programu, jeżeli w rozpowszechnianym programie, w okresie ostatnich 12 miesięcy, co najmniej dwukrotnie zamieszczone zostały treści naruszające przepisy art. 18.* Takie brzmienie w praktyce uniemożliwia odmowę rejestracji ze względu na treści, publikowane w audycjach, szczególnie w programach, na które koncesje zostały wydane przez regulatora zagranicznego i programy kodowane rozpowszechniane w sposób rozsiewczy satelitarny.

W pracach związanych z implementacją dyrektywy można także rozważyć wprowadzenie obowiązku przekazywania do KRRiT zarejestrowanego programu, rozprowadzanego przez operatora sieci telewizji kablowej. Uniemożliwiłoby to działania operatorów, którzy odmawiają przekazania zarejestrowanego programu, rozprowadzanego w sieci, zasłaniając się umową z nadawcą programu, który zabronił rejestracji programu. Rozwiązanie to umożliwiłoby natomiast Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji pełniejszą kontrolę treści rozprowadzanych w zarejestrowanych programach, a tym samym realizację art. 45 ust 2 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji. Obecnie jedynie nadawca krajowy, na podstawie art. 20. ust 1 ustawy o radiofonii i telewizji ma obowiązek utrwalania audycji, reklam lub innych przekazów na odpowiednich nośnikach i przechowywania ich przez okres 28 dni od dnia rozpowszechnienia audycji. Proste przeniesienie tego przepisu do potrzeb kontroli programów rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej oraz za pomocą innych platform jest niemożliwe ze względów technicznych. Jednak wprowadzenie obowiązku zarejestrowania programu rozprowadzanego w sieci kablowej na żądanie regulatora rynku wydaje się mieć uzasadnienie do przeprowadzania działań kontrolnych przez KRRiT.

Obecnie obowiązująca w polskiej ustawie o radiofonii i telewizji zasada kolejności wprowadzania programów do sieci kablowych określona w art. 43 ustawy o radiofonii i telewizji nie realizuje celów związanych z zasadą *must-carry*. Określa ona jedynie kolejność wprowadzania programów zamiast obowiązku udostępniania odbiorcom programów mających pełnić funkcję usługi powszechnej. Przepisy art. 43 ustawy o radiofonii i telewizji nie regulują sprawy ponoszenia opłat przez nadawcę i operatora, nie znoszą również opłat – czego efektem był konflikt w 2005 roku pomiędzy TVP SA a operatorami sieci kablowych w sprawie opłat za programy telewizji publicznej udostępniane w sieciach kablowych (konflikt nie został zakończony do dzisiaj, a ostatnie porozumienie w sprawie rozprowadzania programów Telewizji Polskiej SA zawarte 8 maja 2007 roku wygasło w styczniu 2008 roku). Niezbędnym jest zatem połączenie obowiązku dostarczania programów pełniących funkcję usługi powszechnej (*must-carry*) z nałożeniem obowiązku udostępniania tych programów sieciom kablowym (*must-offer*) oraz rozszerzenie tych zasad na satelitarne platformy cyfrowe i inne nośniki, niezależnie od technologii użytej do świadczenia usług audiowizualnych – zgodnie z dyrektywą 2002/22/WE (np. w formie określonej kolejności prezentacji programów w elektronicznych przewodnikach po programach, obowiązku wprowadzenia programu do oferty).

Należy również dążyć w nowelizacji ustawy do zapewnienia „neutralności technologicznej” usług audiowizualnych. Dyrektywa 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 7 marca 2002 roku w *sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywa ramowa)* stwierdza w preambule:

„(5) Konwergencja sektorów telekomunikacji, mediów i technologii informacyjnych oznacza, iż wszelkie sieci i usługi związane z przekazywaniem informacji powinny zostać objęte jednolitymi unormowaniami prawnymi....” i dalej „(18) Nałożony na Państwa Członkowskie wymóg zagwarantowania, by krajowe organy regulacyjne brały pod uwagę dążenie do uczynienia unormowań prawnych możliwie neutralnymi pod względem technologii, tzn. by nie narzucać lub nie dyskryminować danego rodzaju technologii, nie wyklucza podejmowania środków proporcjonalnych dla promowania niektórych specyficznych usług, jeżeli jest to uzasadnione, np. telewizji cyfrowej jako środka na zwiększenie wydajności spektrum częstotliwości.”

W artykule 8 dyrektywy 2002/21/WE *„Cele prowadzonej polityki oraz zasady prawne”* czytamy z kolei, iż *„...Państwa Członkowskie zapewnią, by krajowe organy regulacyjne, wypełniając swoje zadania wynikające z postanowień niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych, w szczególności te związane z zapewnieniem efektywnej konkurencji, brały przede wszystkim pod uwagę dążenie do zagwarantowania neutralności technologicznej przyjmowanych norm prawnych...”*

IV. OFERTA PROGRAMOWA NADAWCÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH

4.1. Nadawcy publiczni

Radiofonia publiczna

Polskie Radio SA nadawało w 2008 r. cztery programy ogólnopolskie oraz program skierowany do słuchaczy za granicą:

- **Program 1** (*Jedynka*), o charakterze uniwersalnym, poruszający problematykę społeczną, skierowany do dorosłych, dojrzałych intelektualnie słuchaczy. W ramach Programu 1, na falach długich (198 MHz) nadawane były audycje Radia Parlament.
- **Program 2** (*Dwójka*), o profilu muzyczno-literackim, kierowany jest do odbiorców zainteresowanych wiedzą humanistyczną i sztuką: muzyką, literaturą, formami udratyzowanymi.
- **Program 3** (*Trójka*) z ofertą informacyjno-rozrywkową adresowany jest do młodszego, wykształconego odbiorcy. Audycje *Trójki* mają skłaniać słuchaczy do samodzielnego pogłębiania prezentowanych w programie zagadnień oraz do formułowania własnych opinii.
- **Polskie Radio Euro** powstało na skutek zmiany profilu dotychczasowego czwartego programu Polskiego Radia SA – Polskiego Radia Bis. Nowy program, uruchomiony w maju 2008 r., jest adresowany do młodych słuchaczy. Przybliża tematykę europejską, prezentuje ofertę edukacyjną i muzyczną oraz wydarzenia sportowe. Program oferuje również platformę multimedialną dla słuchaczy.
- **Polskie Radio dla Zagranicy** nadawane jest z myślą o Polonii na całym świecie oraz słuchaczach mieszkających za granicą. Audycje Polskiego Radia dla Zagranicy nadawane są w siedmiu językach: angielskim, białoruskim, hebrajskim, niemieckim, polskim, rosyjskim oraz ukraińskim.

Wymienione pięć programów tworzy szeroką, dopełniającą się ofertę kierowaną do różnych grup odbiorców. Znajduje to potwierdzenie w strukturze gatunkowej programów ogólnopolskich PR SA, przedstawionej na wykresach, sporządzonych na podstawie pomiaru czasu emisji poszczególnych typów audycji w programach PR w 2008 roku.

Programy ogólnokrajowe Polskiego Radia SA

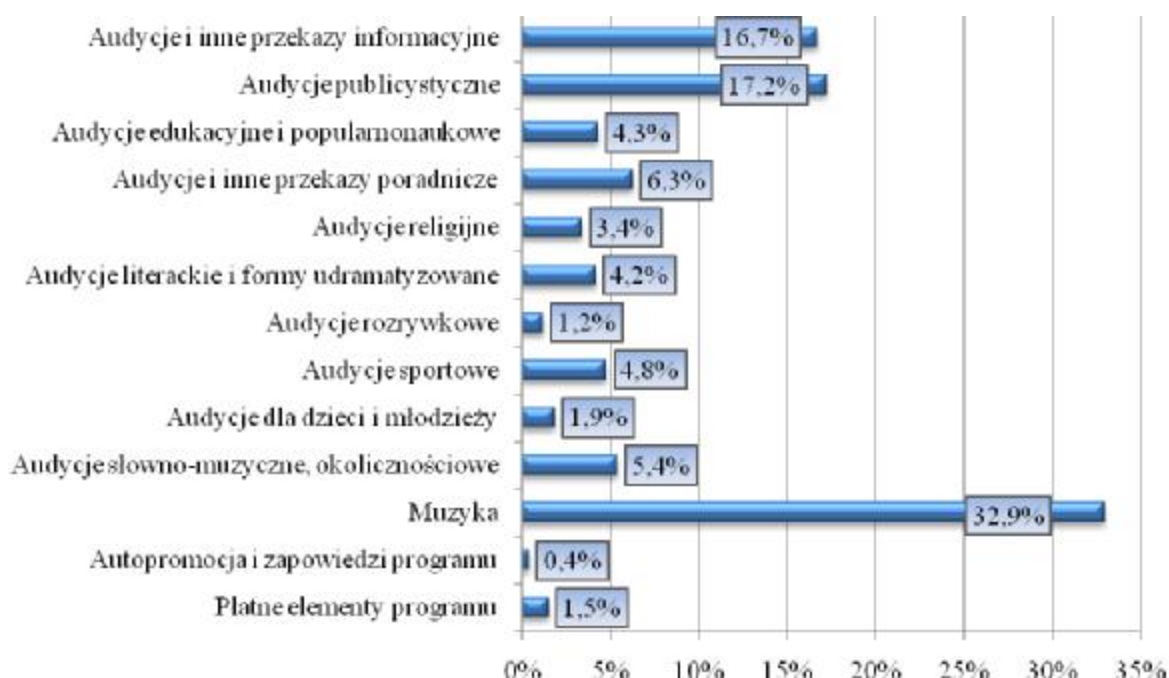
Program 1 nadawał w 2008 roku w zrównoważonym stopniu muzykę, audycje publicystyczne oraz przekazy informacyjne. Najwięcej czasu, ze wszystkich programów poświęcił audycjom sportowym oraz poradniczym. Program 2, w porównaniu z innymi programami, zawierał najmniej audycji informacyjnych, za to najwięcej czasu – zgodnie ze

swoim profilem - poświęcił audycjom literackim i formom udratyzowanym. Dominującym elementem tego programu, była muzyka poważna i audycje słowno-muzyczne. Program 3 wyróżnił się na tle innych programów największą ilością audycji rozrywkowych, zaś Polskie Radio Euro nadawało najwięcej audycji edukacyjnych i popularnonaukowych. Radio dla Zagranicy skupiło się przede wszystkim na audycjach publicystycznych i programach informacyjnych.

Program 1

W 2008 roku, program *Jedynki* zapewniał słuchaczom dostęp do informacji, przedstawiał audycje edukacyjne, kulturalne, sportowe i poradnicze. Struktura gatunkowa Programu 1 przedstawiona jest na wykresie poniżej.

Wykres nr 2 Struktura gatunkowa Programu 1 PR SA

W porównaniu z 2007 rokiem, struktura gatunkowa *Jedynki* stała się bardziej zrównoważona – zmniejszyły się dysproporcje w czasie przeznaczonym na różne rodzaje audycji. Istotną zmianą zaszła w przypadku audycji publicystycznych, które zajęły niemal dwukrotnie mniej czasu niż przed rokiem. Wzrósł natomiast udział w programie audycji informacyjnych (o 4,8 pkt. proc.), edukacyjnych i popularnonaukowych (o 1,1 pkt. proc.), poradniczych (o 4,4 pkt. proc.), religijnych (o 0,7 pkt. proc.), literackich (o 1,1 pkt. proc.), sportowych (o 0,7 pkt. proc.), audycji dla dzieci i młodzieży (o 0,3 pkt. proc.). W porównaniu z 2007 rokiem o 2,3 pkt. proc. spadł ogólny udział muzyki w programie *Jedynki*.

Program 1, zgodnie z art. 25 ustawy o radiofonii i telewizji, nadał w ciągu roku 166 godzin audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych (audycje „Radio dzieciom” i „Ludzie nauki”), co stanowiło 1,9% czasu nadawania programu. Wypełniał również zadania określone w art. 21. ustawy, emitując 228 godzin audycji publicystycznych i edukacyjnych, reportaży i programów informacyjnych służących umacnianiu rodziny, 242 godziny audycji służących kształtowaniu postaw prozdrowotnych, 44 godziny audycji publicystycznych i informacyjnych służących zwalczaniu patologii

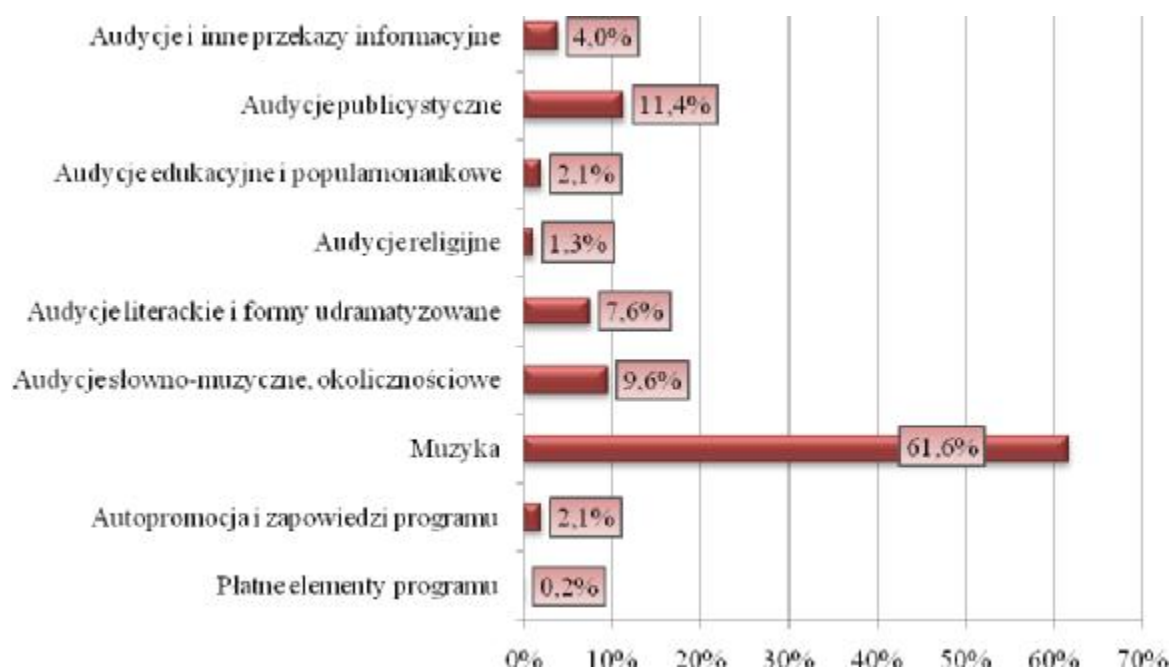
społecznych oraz 48 godzin audycji, które nadawca zakwalifikował jako audycje o mniejszościach narodowych i etnicznych. Były one nadawane w języku polskim (głównie informacja, publicystyka oraz muzyka).

Radio Parlament nadawane na falach długich (198 MHz) w ramach Programu 1, wyemitowało 796 godzin transmisji obrad Sejmu i Senatu, komentarzy, audycji publicystycznych i muzyki.

Program 2

Program 2 wypełniała przede wszystkim muzyka poważna, stanowiąc 61,6% rocznego czasu nadawania programu (jest to o 1,2 pkt. proc. mniej niż w 2007 roku). Nieco więcej czasu niż przed rokiem poświęcono audycjom publicystycznym oraz edukacyjnym i popularnonaukowym. Zmalał natomiast udział audycji literackich i form udratyzowanych.

Wykres nr 3 Struktura gatunkowa Programu 2 PR SA

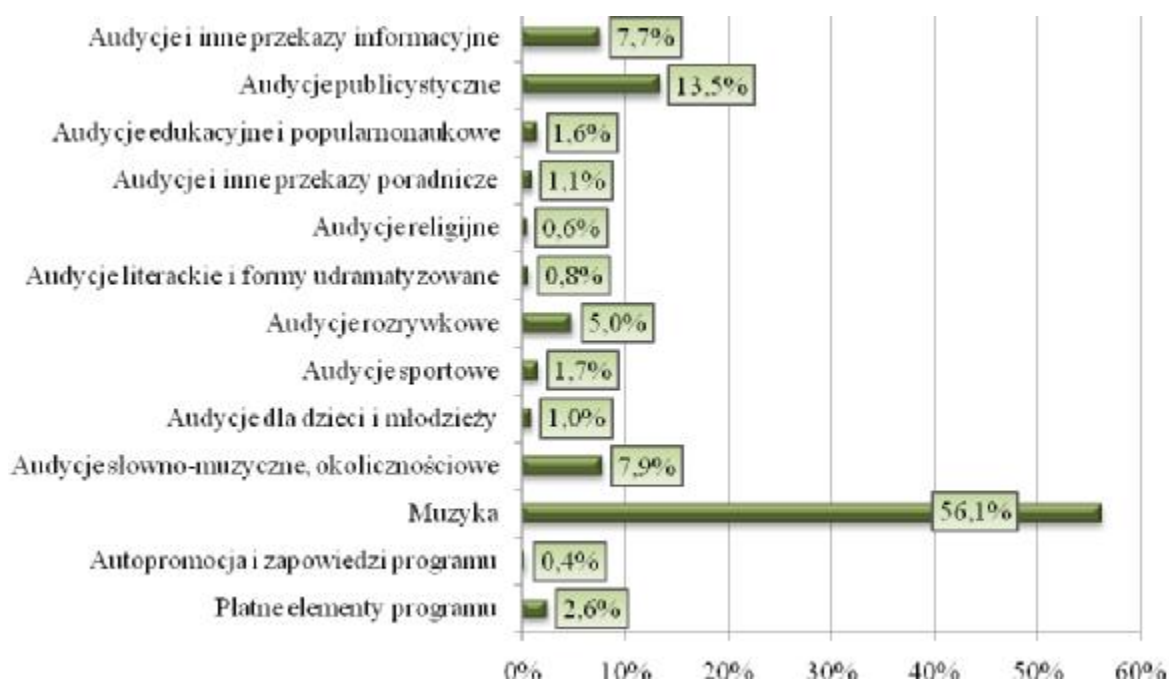
Program 3

Struktura gatunkowa Programu 3 PR SA w 2008 r., przedstawiona na wykresie poniżej nie uległa znaczącym zmianom w stosunku do 2007 roku. Został nieco zwiększony udział audycji publicystycznych – wzrósł on o 2,1 pkt. proc. i stanowił 13,5%. Skrócił się natomiast czas poświęcony przekazom informacyjnym (o 0,6 pkt. proc.), audycjom edukacyjnym i popularnonaukowym (o 0,7 pkt. proc.) oraz muzyce (o 3,5 pkt. proc.). Niewielkiemu zwiększeniu uległ udział audycji literackich i form udratyzowanych, audycji rozrywkowych, serwisów sportowych, audycji dla dzieci i młodzieży.

W 2008 roku *Trójka* nadała 17 godzin audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych (audycje „*Co w mowie piszczy*” i „*Tym żył świat*”), 55,5 godziny audycji publicystycznych, edukacyjnych i informacyjnych służących umacnianiu rodziny, 101 godzin audycji służących kształtowaniu postaw prozdrowotnych,

18 godzin audycji wspierających zwalczanie patologii społecznych oraz 9 godzin audycji, które nadawca zakwalifikował do kategorii audycji o mniejszościach narodowych i etnicznych. Były to audycje nadawane w języku polskim (głównie informacja, publicystyka oraz rozrywka).

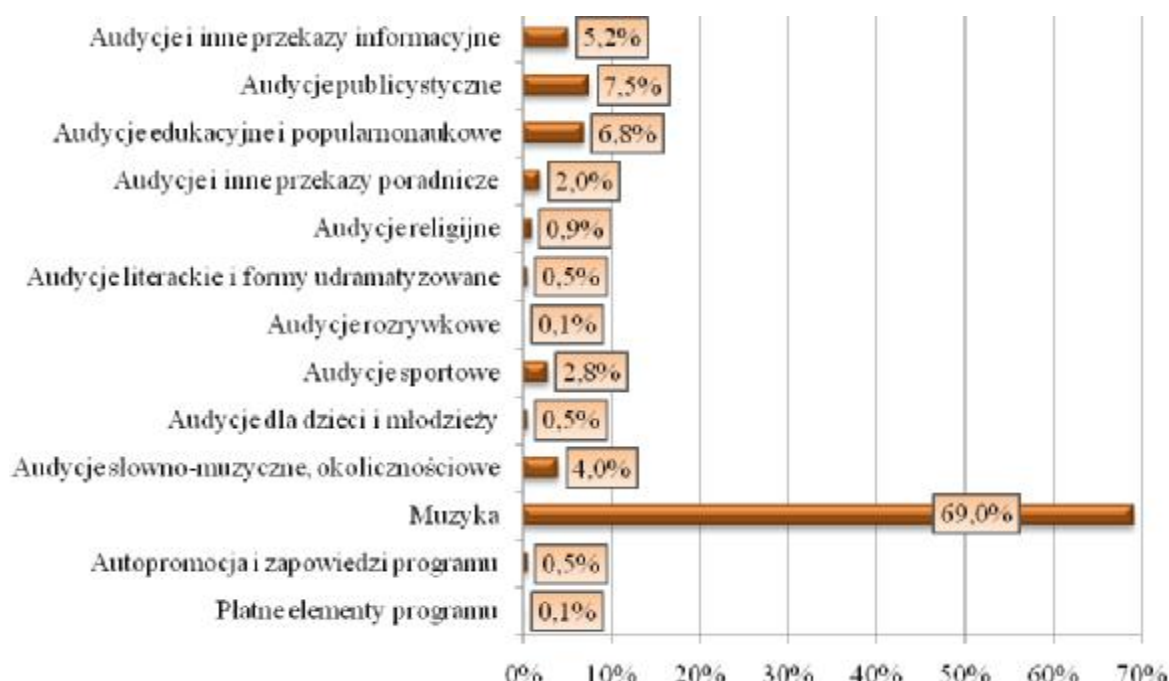
Wykres nr 4 Struktura gatunkowa Programu 3 PR SA

Polskie Radio Euro

Polskie Radio Euro rozpoczęło nadawanie na częstotliwościach Polskiego Radia Bis w dniu 26 maja 2008 roku. Jest ono projektem pilotażowym, który docelowo ma integrować tradycyjne radio z Internetem i dźwięk radiowej relacji z obrazem. Oferta programowa dotychczasowego Radia Bis, została rozszerzona o sport i tematykę europejską. Udział audycji sportowych zwiększył się ponad pięciokrotnie w stosunku do 2007 roku, osiągając 2,8% ogólnego czasu nadawania programu. Podstawą nowej bazy muzycznej tego programu był współczesny rock. Na antenie radia prezentowana była także muzyka elektroniczna i klubowa. Muzyka zajmowała w 2008 roku 69% czasu antenowego, tj. o 2,9 pkt. proc. więcej niż przed rokiem. Polskie Radio Euro zmniejszyło natomiast udział w programie audycji publicystycznych (o 4,9 pkt. proc.) oraz audycji edukacyjnych i popularnonaukowych (o 1,7 pkt. proc.). Struktura gatunkowa Polskiego Radia Euro zaprezentowana jest na wykresie poniżej.

Wykres nr 5 Struktura gatunkowa Polskiego Radia Euro

Polskie Radio Bis/Euro nadało w 2008 roku 18 godzin audycji oświatowych dla szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych, 58 godzin audycji prorodzinnych, 74 godzin audycji służących kształtowaniu postaw prozdrowotnych, 19 godzin audycji wspierających zwalczanie patologii społecznych oraz 7 godzin audycji, które nadawca zakwalifikował do audycji o mniejszościach narodowych i etnicznych. Były to audycje nadawane w języku polskim (głównie informacja, publicystyka oraz edukacja i porady).

Udział różnych rodzajów audycji w poszczególnych programach oraz w łącznym czasie emisji programów ogólnokrajowych Polskiego Radia SA w 2008 roku przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 33 Struktura gatunkowa poszczególnych programów ogólnopolskich PR SA w 2008 roku. i czterech programów łącznie.

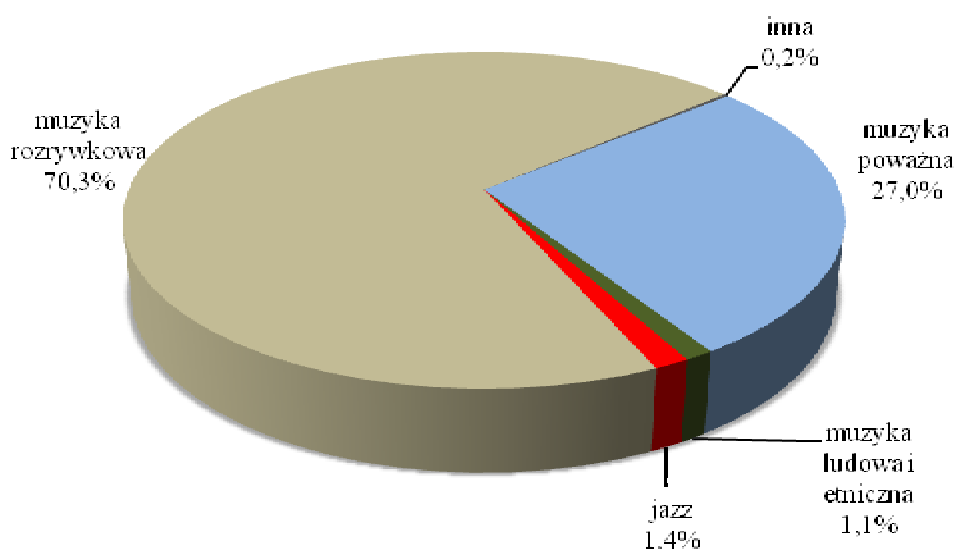
Rodzaje audycji	Program 1 PR SA	Program 2 PR SA	Program 3 PR SA	Radio Euro	W czterech programach ogólnopolskich PR SA łącznie	
	Procent rocznej liczby godzin programu				Łączna liczba godzin	Średni %
informacyjne	16,7%	4,0%	7,7%	5,2%	2949	8,4%
publicystyczne	17,2%	11,4%	13,5%	7,5%	4356	12,4%
edukacyjno-poradnicze	10,5%	2,1%	2,7%	8,8%	2121	6,0%
religijne	3,4%	1,3%	0,6%	0,9%	542	1,5%
literackie i formy udratyzowane	4,2%	7,6%	0,8%	0,5%	1149	3,3%
rozrywkowe	1,2%	0,0%	5,0%	0,1%	555	1,6%
sportowe	4,8%	0,0%	1,7%	2,8%	813	2,3%
dla dzieci i młodzieży	1,9%	0,0%	1,0%	0,5%	294	0,8%
słowno-muzyczne	5,4%	9,6%	7,9%	4,0%	2369	6,7%

razem audycje słowne i słowno-muzyczne (bez autopromocji i elementów płatnych)	65,2%	36,1%	40,9%	30,3%	15148	43,1%
muzyka w programie	32,9%	61,6%	56,1%	69,0%	19295	54,9%
autopromocja, zapowiedzi programu i elementy płatne programu	1,9%	2,3%	3,0%	0,7%	693	2,0%
liczba godzin nadanego programu (=100%)	8784	8784	8784	8784	35136	35136

W 2008 roku, łączny udział **audycji słownych** w czterech ogólnopolskich programach PR SA wyniósł **43,1%**, a więc o 0,9 pkt. proc. więcej niż w 2007 roku. Natomiast o 1 pkt. proc. zmniejszył się udział muzyki w tych programach - 54,9% łącznego czasu ich nadawania.

Największy udział w słownych pozycjach programu miały audycje publicystyczne (12,4% łącznego czasu nadawania czterech programów – o 3,6 pkt. proc. mniej niż w 2007 r.), przy czym, publicystyce najwięcej czasu poświęcił Program 1 PR SA. Kolejne miejsce zajęły przekazy informacyjne (8,4% – o 1,1 pkt. proc. więcej niż w 2007 r.), którym również najwięcej czasu, spośród programów ogólnopolskich PR SA, poświęciła *Jedynka*. Trzecie miejsce wśród audycji słownych zajęły audycje edukacyjno-popularnonaukowe i poradnicze (6,0% - o 2,1 pkt. proc. więcej niż w 2007 r.). Ich udział, w stosunku do ubiegłego roku, wzrósł we wszystkich 4 programach. Audycje literackie i formy uduchowione stanowiły 3,3% łącznego czasu nadawania czterech programów. Ich udział pozostał na poziomie 2007 roku, a najwięcej nadano ich w Programie 2 (7,6%). Na podobnym poziomie pozostał również udział audycji rozrywkowych (1,6%), których najwięcej nadawanych było w Programie 3 (5%). O 0,8 pkt. proc. wzrósł udział audycji sportowych - 2,3%. Jest to najwyższy udział w ciągu ostatnich lat. Nieco więcej niż w 2007 roku – 1,5% czasu nadawania wszystkich programów, zajęły audycje religijne. Audycje dla dzieci i młodzieży utrzymały 0,8% czasu w czterech ogólnopolskich programach radiowych.

Wykres nr 6 Muzyka nadawana w 4 programach ogólnopolskich PR SA łącznie, w 2008 r.

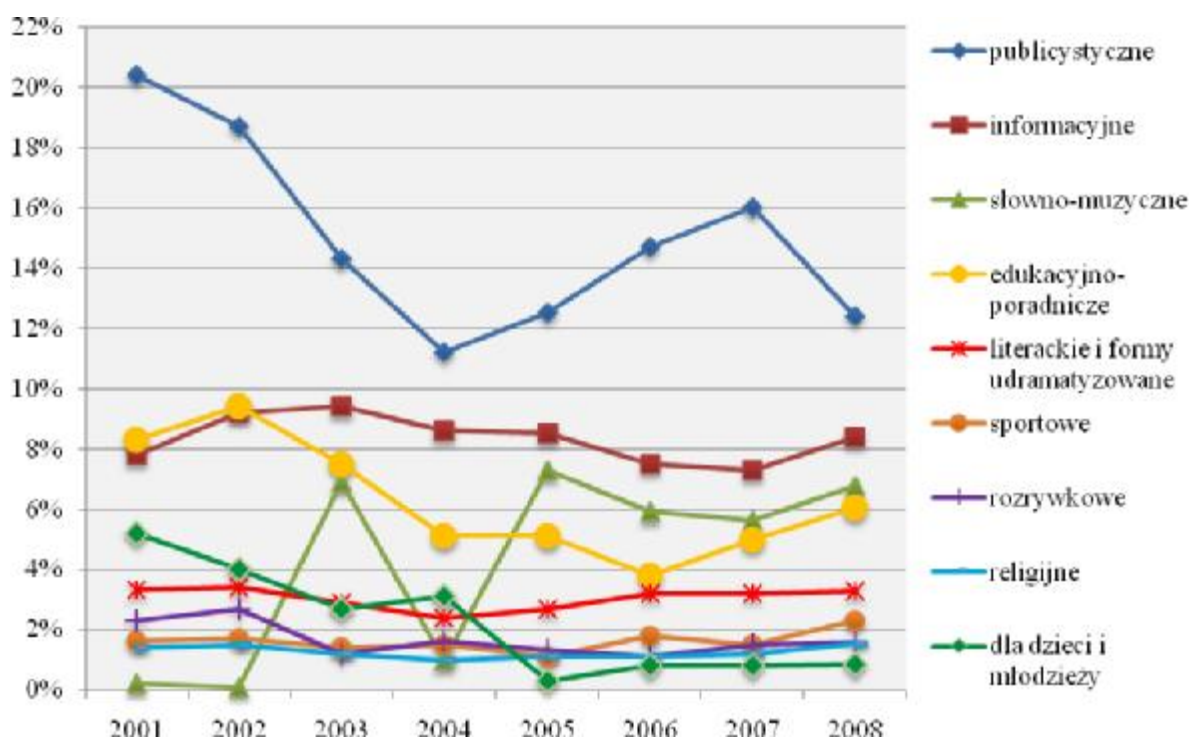

Muzyka nadawana była w ramach audycji muzycznych, słowno-muzycznych oraz w blokach programowych i pasmach muzycznych. W programach ogólnopolskich PR SA

przeważała muzyka rozrywkowa, która zajęła 38,6% ogólnej liczby godzin emisji czterech programów. 14,8% czasu w programach radiowych zajęła muzyka poważna, co stanowiło 27% procent nadawanej muzyki. Jazz stanowił 0,7%, a muzyka ludowa i etniczna 0,6% łącznego czasu w czterech programach ogólnopolskich.

Tendencje w kształtowaniu programu nadawanego przez PR SA można prześledzić, patrząc na zmiany w strukturze gatunkowej programów, jakie zachodziły w ostatnich latach. Udział poszczególnych typów audycji w czterech programach PR SA został przedstawiony na wykresie poniżej.

Wykres nr 7 Struktura gatunkowa 4 programów ogólnopolskich PR SA łącznie, w latach 2001-2008

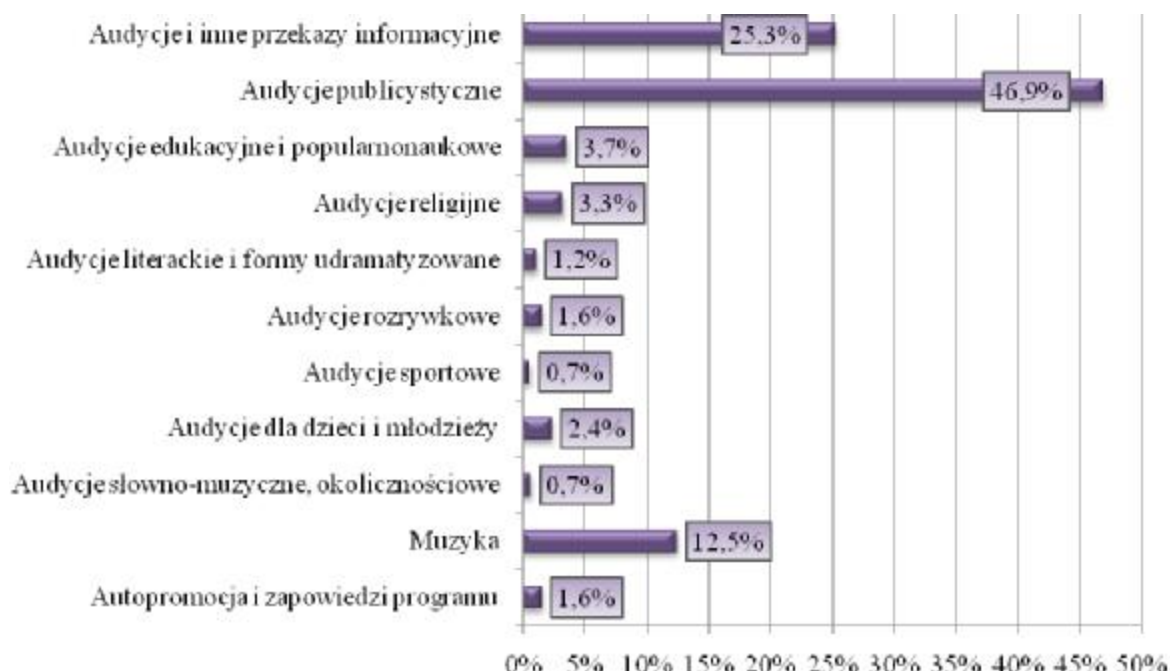

Z analizy powyższego wykresu wynika, że udział różnych rodzajów audycji w programach staje się coraz bardziej zrównoważony, zmniejszyły się bowiem różnice w czasie poświęconym na poszczególne rodzaje audycji. Największym zmianom w ciągu ostatnich ośmiu lat podlegały udziały w programach PR SA takich rodzajów audycji jak publicystyka, audycje edukacyjne oraz dla dzieci i młodzieży. W miarę stały udział utrzymywały informacja, audycje literackie i formy udratyzowane, audycje sportowe, rozrywkowe oraz religijne.

Polskie Radio dla Zagranicy

W przeciwieństwie do pozostałych programów PR SA, struktura gatunkowa tego programu oparta była głównie o audycje publicystyczne (46,9% - o 4,7 pkt. proc. więcej niż w 2007 roku) i informacyjne (25,3%). Muzyka wypełniała tylko 12,5% rocznego czasu nadawania programu – o 1,7 pkt. proc. mniej niż w 2007 r. Wykres prezentujący strukturę gatunkową Polskiego Radia dla Zagranicy zamieszczony jest poniżej.

Wykres nr 8 Struktura gatunkowa Polskiego Radia dla Zagranicy

Znaczną część tego programu wypełniały powtórki i retransmisje audycji nadawanych w innych programach PR SA. Stanowiły one 44,2% rocznego programu, co oznacza wzrost ich udziału o około 7 pkt. proc. w stosunku do 2007 roku.

Rozgłoszenie regionalne radia publicznego

W 2008 roku 17 publicznych rozgłosni regionalnych nadawało program całodobowy, o charakterze uniwersalnym, z udziałem różnych rodzajów audycji. W stosunku do 2007 roku rozgłoszenie w niewielkim stopniu zmodyfikowały udziały poszczególnych rodzajów audycji w swoich programach. Głównie zwiększono udział audycji publicystycznych (średnio o 0,4%) i informacyjnych (średnio o 0,3%), a zmniejszono autopromocję (o 0,4%). Strukturę gatunkową poszczególnych programów przedstawia tabela poniżej.

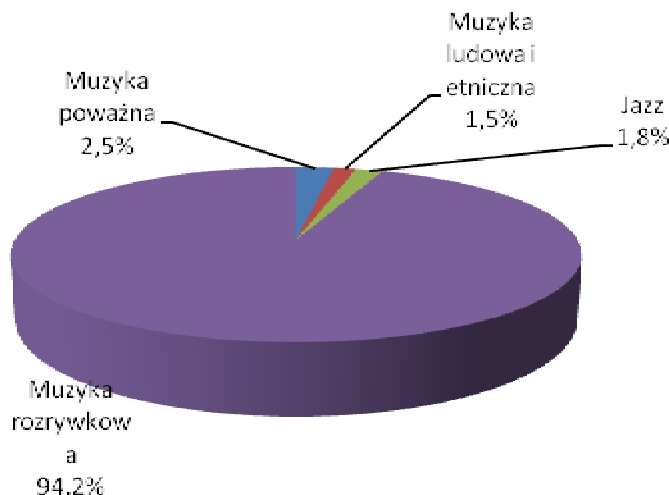
Tabela nr 34 Struktura gatunkowa programów rozgłośni regionalnych w 2008 roku

Rozgłosnie Regionalne PR	Rodzaje audycji													
	Informacja	Publicystyka	Edukacja i poradnictwo	Religia	Literackie i formy udramatyzowane	Reportaże	Rozrywka	Sport	Dla dzieci i młodzieży	Dla mniejszości narodowych i etnicznych	Inne	muzyka	Płatne elementy programu	Autopromocja
	odsetek rocznego czasu emisji													
Białystok	14,6	8,9	5,4	0,8	1,4	1,9	2,2	1,9	4,7	3,3	0	51,9	2,4	0,7
Bydgoszcz	10,5	9,5	8,5	0,7	0,7	2,8	0,5	4,1	3,8	0	0	55,5	2,9	0,5
Gdańsk	14,9	6	3,8	0,3	0,8	0,7	1,5	2,2	0,6	1,8	0	62,3	4,4	0,6
Katowice	17,9	6	7,6	1,2	1	0,8	0,5	2,7	1,2	0,5	0	55,5	3,4	1,8
Kielce	10,9	5,1	5,6	0,7	1,3	0,6	2,9	3,3	10,3	0,5	0	55,2	2,3	1,3
Koszalin	14,3	4,9	3	0,6	2	1,2	1,1	1,9	0,7	1,0	0	67,3	1,3	0,6
Kraków	11,1	13,7	3,2	0,2	2,8	1,2	0,4	3,9	0,3	0,6	0	59,3	2,2	1,2
Lublin	13,0	7,5	6	0,8	1,4	0,8	1	2,1	0,5	0,2	0	62,8	2,6	1,3
Łódź	10,6	9,5	8,8	0,4	1,4	1,2	1,5	2,5	0,5	0,1	2,3	56,7	1,1	3,7
Olsztyn	14,2	8,4	5,1	0,8	1,3	0,9	1,8	4,1	0,6	2,1*	0	60	1,5	0,7
Opole	14,2	9,2	12,7	0,5	1,7	0,6	0,7	2,4	0,9	1,8	0	46,9	2	6,3
Poznań	10,6	9,5	8,8	0,4	1,4	1,2	1,5	2,5	0,5	0	2,3	56,7	1,1	3,7
Rzeszów	15,5	15,1	4,8	0,5	1,7	1,2	1,7	4,1	0,2	1,7	0	51	1,7	0,7
Szczecin	14,4	8,9	10,9	0,5	1,8	0,8	1,6	1,7	1	0,4	0	55,8	1,3	0,8
W-wa RDC	22,9	8,7	1,7	0,9	0,7	0,3	0,3	1,7	0,1	12,7**	0	60,6	1,4	0,5
Wrocław	13,1	5,7	3,2	0,1	0,1	0,2	3,9	3,4	0	0,3	0	63,5	3,2	3,2
Zielona Góra	13,0	10,4	4,1	0,4	0,7	1,2	1,6	4,4	0,4	0	1,1	57	4,2	1,6
ŚREDNIO w siedemnastu rozgłosniach	13,8	8,7	6,1	0,6	1,3	1,0	1	2,9	1,6	1,6	0	58,0	2,3	1,7

* Liczba godzin audycji nadanych z nadajnika w Miłkach

**Łącznie z audycjami tworzonymi we współpracy z Europejskim Radiem dla Białorusi (z nadajnika w Łosicach).

Wykres nr 9 Muzyka nadawana w 17 rozgłosniach regionalnych

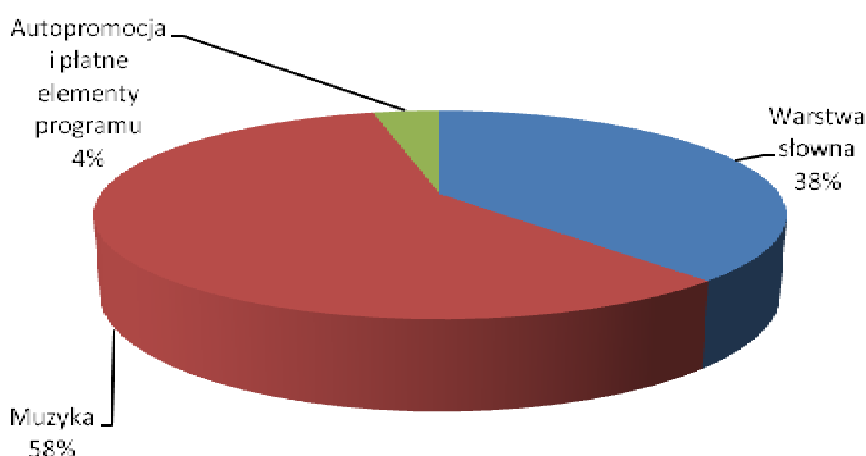
Udział muzyki w 2008 roku - w stosunku do 2007 roku - zmniejszył się średnio o 0,2%. Średni udział emisji muzyki we wszystkich programach w 2008 roku wynosił łącznie 58%.

Najwięcej czasu zajęła muzyka w programach w Koszalinie, Wrocławiu, Lublinie, Gdańsku, Warszawie (na poziomie 67,3- 60%), a najmniej - w Opolu (46,9%).

W stosunku do 2007 roku zmniejszył się udział muzyki jazzowej o 1,2 pkt. proc. oraz muzyki poważnej o 0,5, zaś zwiększył się udział muzyki rozrywkowej (o 1,2 pkt. proc.), i ludowej (o 0,5 pkt. proc.).

Z analizy udziału słowa i muzyki w programach wszystkich rozgłośni regionalnych wynika, że w 2008 roku w średni udział słowa wyniósł 38%, a muzyki 58%.

Wykres nr 10 Proporcje słowa i muzyki na podstawie danych z 17 rozgłośni regionalnych

W 2008 roku udział warstwy słownej nie zmienił się w porównaniu z rokiem 2007. Największy jej udział był w następujących programach: w Rzeszowie (46,7%), Białymstoku (45%), Opolu (44,7%), Szczecinie (42,1%), Kielcach (42,1%). W pozostałych rozgłośniach udział warstwy słownej pozostawał na poziomie od 30,2% do 41,1% rocznego programu.

Udział tematyki regionalnej w programach rozgłośni kształtował się na średnim poziomie 31% rocznego czasu nadawania programu łącznie we wszystkich rozgłośniach tj. o 0,5 pkt. proc. więcej niż w 2007 roku. Najwięcej uwagi poświęcono tematyce regionalnej w Rzeszowie (46,5%) i w Białymstoku (44,2%), a najmniej – w Wrocławiu (20,5%). Tematy regionalne podejmowane były w ramach różnych rodzajów audycji słownych. Prezentowano również muzykę ludową.

Tabela nr 35 Udział tematyki regionalnej w programach rozgłośni radia publicznego w 2008 roku

Rozgłoszenie Regionalne PR	Odsetek rocznego czasu emisji tematyki regionalnej												Ogółem udział tematyki regionalnej w programie	
	Informacja	Publicystyka	Edukacja i poradnictwo	Religii	Literackie i formy udramatyzowane	Reportaże	Rozrywka	Sport	Dla dzieci i młodzieży	Dla mniejszości narodowych i etnicznych	muzyka	inne		
													w godz.	w %
Białystok	12,8	7,9	4,9	0,8	0,8	1,6	2,2	1,9	4,7	3,3	3,5	0	3879	44
Bydgoszcz	7,9	8,8	7,2	0,6	0,3	2,7	0,4	3,2	3,2	0	3,0	0	3272	37
Gdańsk	11,4	4,7	2,7	0,3	0,6	0,5	0,7	1,9	0,6	1,8	5,0	0,02	2654	30
Katowice	11,6	3,9	3,8	0,7	0,3	0,7	0,4	2,5	0,5	0,5	4	0	2506	29
Kielce	7,2	4,3	4	0,7	0,4	0,6	2,4	2,6	0,1	0,5	2,6	0	2236	25
Koszalin	7,6	3,7	1,6	0,5	0,3	1,1	0,4	1,6	0,2	1	3,1	0	1850	21
Kraków	9,7	10,3	1,7	0	1,6	1	0,2	3,9	0,3	0,6	10	0	3462	39
Lublin	10,7	5,7	4,6	0,2	0	0,5	0,1	1,9	0,3	0,2	0,4	0	2170	25
Łódź	7,4	7,9	4,9	0,4	0	0,7	0,3	2,3	0,2	0,1	3,3	2,3	2431	28
Olsztyn	11,3	7,2	4	0,5	0,2	0,8	1,4	3,6	0,5	2,1*	3,2	0	2910	33
Opole	9,7	6,9	8,8	0,4	0,5	0,6	0,2	2	0,2	1,8	1,3	0	2862	33
Poznań	11,9	5,3	2,3	0,3	0,4	0,6	0,7	2,5	0,2	0	3,9	0	2476	28
Rzeszów	14,2	13,7	3,9	0,5	0,4	1	1,2	3,8	0,2	1,7	6	0,1	4083	46
Szczecin	9,9	4,3	5,1	0,3	0,1	0,4	0,2	1,4	0,6	0,4	1,1	0	2107	24
W-wa RDC	9,4	5,4	0,6	0	0,3	0,1	0,1	0,9	0,1	12,7**	8,2	0	3316	38
Wrocław	8,3	3,8	2,1	0,1	0,1	0,2	0,8	2,9	0	0,3	2	0	1800	20
Zielona Góra	9,3	6	1,7	0,1	0,7	1	1,7	3,8	0,3	0	2	1,1	2324	26
ŚREDNIO w siedemnastu rozgłoszeniach	10	6,5	3,8	0,4	0,4	0,8	0,8	2,5	0,7	1,6	3,7	0,2	2726	31

* Liczba godzin audycji nadanych z nadajnika w Miłkach

**Łącznie z audycjami tworzonymi we współpracy z Europejskim Radiem dla Białorusi (z nadajnika w Łosicach).

Programy miejskie radia publicznego

Programy miejskie nadawane są przez 4 rozgłoszenie regionalne: we Wrocławiu (**Radio RAM**), Zielonej Górze – (dwa programy: **Radio Zielona Góra** i **Radio Miejskie Gorzowa 95,6 FM**) w Koszalinie – (**Radio Słupsk 95,3 FM**). Trzy programy - we Wrocławiu, Zielonej Górze i Gorzowie Wielkopolskim były nadawane przez całą dobę, a program miejski w Słupsku przez blisko 3 godziny na dobę, a w pozostałą część wypełniał program regionalny Radia Koszalin. W warstwie słownej, jak wynika z danych nadawców, najwięcej czasu we wszystkich programach miejskich przeznaczono na audycje informacyjne (średnio 10,7%) i publicystyczne (średnio 6,8%, czyli o niemalże 1 pkt. proc. więcej niż w 2007 roku).

Tabela nr 36 Struktura gatunkowa programów miejskich rozgłośni regionalnych w 2008 roku

Programy miejskie	Rodzaje audycji													
	Informacja	Publicystyka	Edukacja i poradnictwo	Religia	Literackie i formy udratyzowane	Reportaże	Rozrywka	Sport	Dla dzieci i młodzieży	Dla mniejszości narodowych i etnicznych	Inne	muzyka	Płatne elementy programu	Autopromocja
	odsetek rocznego czasu emisji													
Gorzów Wielkopolski	7,6	2,7	0,3	0,01	0,2	0,1	2,3	1,8	0,2	0	3,6	73,2	2,7	5,2
Słupsk	17,2	18	0,3	0,2	0	0	1	1,2	0	0	0	62	0,0	0,4
Wrocław - RAM	8,9	2,7	0	0	0	0	2,5	0,2	0,0	0	0,0	80,9	3,3	1,1
Zielona Góra	9,2	3,8	0,6	0	0,8	0	2,9	1,8	0,2	0	3,0	71,0	2,2	4,5
ŚREDNIA	10,7	6,8	0,4	0,1	0,3	0,2	2,1	1,2	0	0	2,0	71,8	2,0	3,5

Udział warstwy słownej nie zmienił się w stosunku do 2007 roku. Największy był w programie słupskim (37,5% rocznego programu). Generalnie w programach tych wysoki udział miała muzyka (od 62 do ponad 80,0%).

Wykres nr 11 Proporcje słowa i muzyki na podstawie danych z 4 programów miejskich

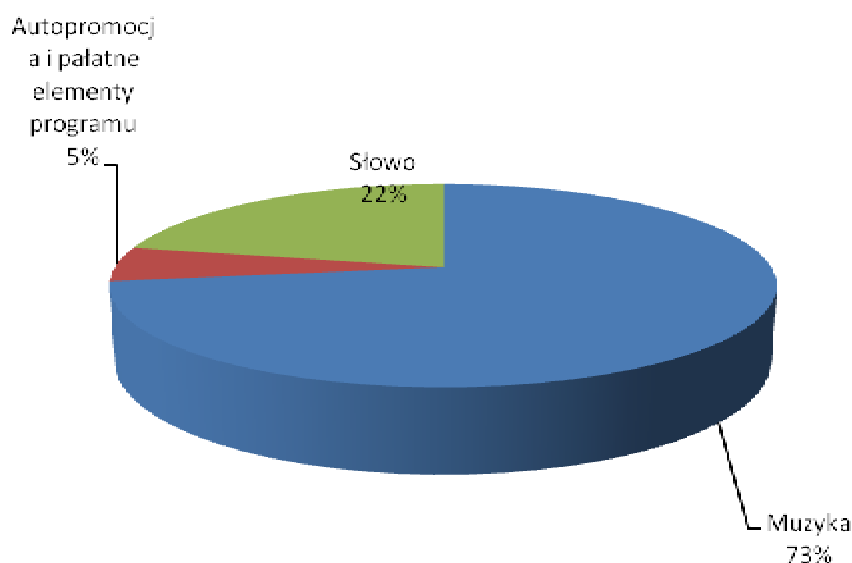

Tabela nr 37 Udział tematyki miejskiej w programach miejskich rozgłośni radia publicznego w 2008r.

Programy miejskie	Odsetek rocznego czasu emisji tematyki miejskiej									Ogółem	
	Informacja	Publicystyka	Edukacja i poradnictwo	Religia	Literackie i formy udramatyzowane	Reportaże	Rozrywka	Sport	Muzyka	udział tematyki miejskiej w programie	
										w godz.	w %
Gorzów Wielkopolski	6	2,5	0,1	0,01	0	0,4	0,5	1,8	0	995	11
Słupsk	15,1	14	0,3	0,2	0	0	0	0,9	0	249	31
Wrocław - RAM	5,6	0,6	0	0	0	0	0,2	0,1	3,6	894	10
Zielona Góra	8,3	3,4	0,1	0	0,6	0	3,3	2,5	0	1621	18
ŚREDNIA	8,7	5,1	0,2	0,1	0,2	0,1	1,1	1,3	0,9	939	18

Jak wynika ze sprawozdań nadawców tematyka miejska była realizowana w różnych formach. Najczęściej była obecna w audycjach informacyjnych i publicystycznych. Jedynym programem, w którym obecna była muzyka ludowa oraz rozrywkowa wykonywana przez zespoły lokalne był program miejski we Wrocławiu.

Telewizja publiczna

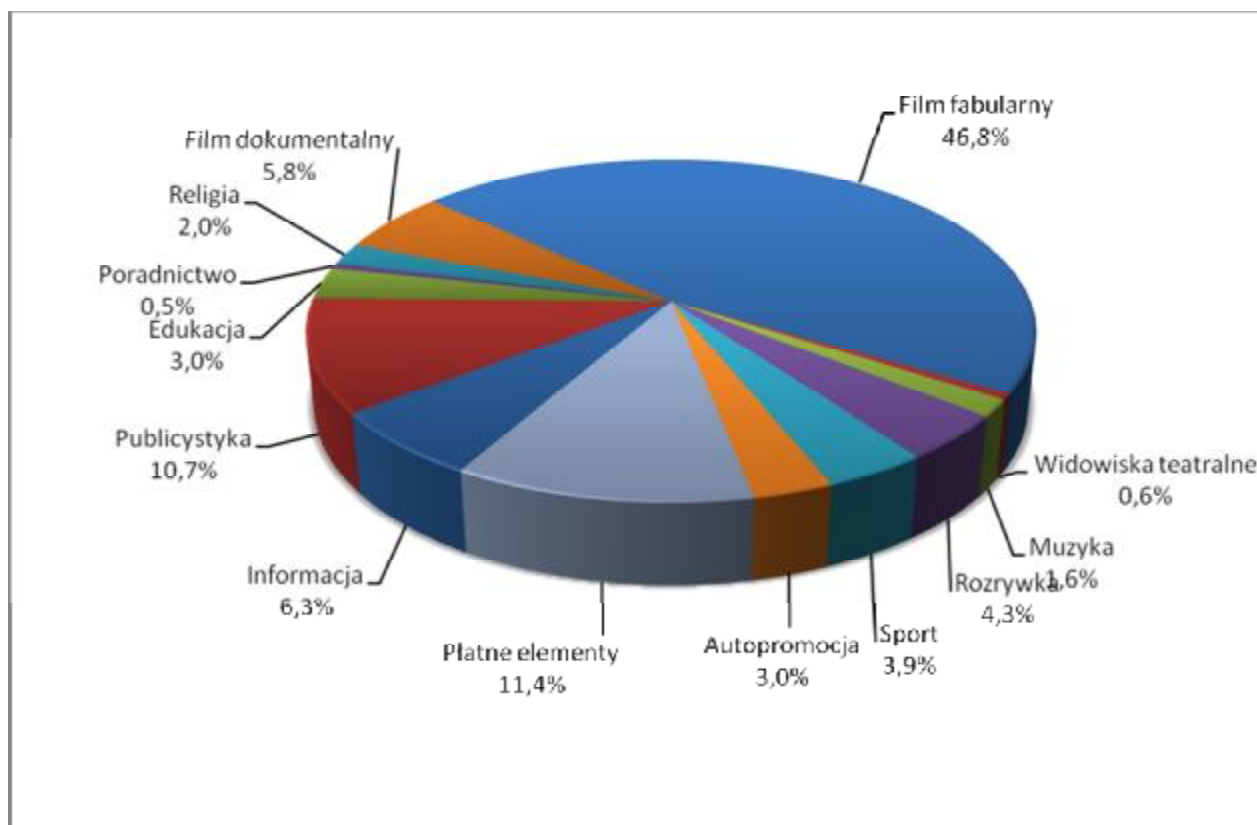
Programy ogólnokrajowe Telewizji Polskiej SA

W 2008 roku Telewizja Polska SA wyemitowała 15816,0 godz. naziemnych programów ogólnokrajowych, z czego 8004,3 godz. Programu 1 i 7811,7 godz. Programu 2. W porównaniu z 2007 rokiem roczny czas emisji Programu 1 wzrósł o 195,1 godz., Programu 2 – o 140,1 godz. Średni dobowy czas emisji obu programów wyniósł 21,9 godz. Audycje premierowe w obu programach stanowiły ponad połowę rocznego czasu emisji: Program 1 – 60,7%, a Program 2 – 53%. Oba programy ogólnokrajowe były względem siebie komplementarne, tzn. treści i formy występujące w mniejszym wymiarze godzinowym w jednym z programów były na ogół kompensowane wyższym ich wymiarem w drugim, np.: w Programie 1 było więcej informacji, publicystyki, edukacji, religii i widowisk teatralnych, a w Programie 2 filmów dokumentalnych, rozrywki i muzyki.

Program 1 TVP

Program 1 zachował w 2008 roku charakter uniwersalny. Nadawane w nim audycje cechowała różnorodność, dotycząca zarówno treści, jak i form telewizyjnych.

Wykres nr 12 Struktura gatunkowa Programu 1 TVP SA w 2008 r.

Informacja

Audycje informacyjne w Programie 1 zajęły 6,3% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 9,7 godz. tygodniowo. W stosunku do 2007 roku ich udział zmniejszył się o 0,5 pkt. proc. Składały się na nie przede wszystkim dzienniki (6,2% rocznego programu) oraz w niewielkim stopniu transmisje i retransmisje ważnych wydarzeń.

Publicystyka

Audycje publicystyczne stanowiły w Programie 1 10,7% rocznego czasu emisji (średnio 16,5 godz. tygodniowo). Ich udział był mniejszy o 1,2 pkt. proc. w porównaniu z rokiem 2007. Ponad połowę czasu emisji publicystyki (5,1% rocznego czasu nadawania) zajęła publicystyka społeczno-polityczna, w której omawiano i komentowano zjawiska i wydarzenia w Polsce i na świecie. Audycje poświęcone publicystyce kulturalnej stanowiły jedynie 1,1% rocznego programu. Ich udział w programie zmniejszył się o 6,2 pkt. proc. w stosunku do 2007 roku. Czas przeznaczony na publicystykę kulturalną wypełniono magazynami: filmowym, muzycznym i literackim (*Łossskot*, *Kinematograf*, *Weekendowy magazyn filmowy*, *Hurtownia książek*). W programie była również obecna publicystyka ekonomiczna, która zajęła 0,2% rocznego czasu emisji.

Filmy fabularne

Filmy fabularne, podobnie jak w roku 2007, zajęły w programie najwięcej miejsca. Stanowiły one 46,8% rocznego czasu emisji (wzrost o 2,4 pkt. proc. w stosunku do roku 2007). Filmy te wypełniały średnio 72,1 godz. tygodniowego czasu nadawania. Największy udział w programie miały filmy kinowe (31,8%), mniej czasu zajęły filmy telewizyjne (9,9%) i animowane (5,1%).

Tabela nr 38 Kraje pochodzenia filmów fabularnych wyemitowanych w 2008 r. w Programie 1 (bez koprodukcji)

Nazwa kraju	godz.	%
Polska	731,3	9,1%
Wielka Brytania	273,8	3,4%
Francja	126,1	1,6%
Niemcy	83,3	1,0%
Włochy	44,2	0,6%
Inne kraje europejskie	281,3	3,5%
USA	1547,9	19,3%
Ameryka Południowa	0	0,0%
Azja	390,1	4,9%
Inne kraje świata	168,8	2,1%

W roku 2008 zmniejszył się udział filmów polskich (o 4,6 pkt. proc.), a wzrósł czas emisji filmów amerykańskich (o 1,7 pkt. proc.). Filmy europejskie – głównie brytyjskie, francuskie, niemieckie i włoskie – wypełniły łącznie 10,1% rocznego czasu nadawania programu. Ich udział był o 1 pkt. proc. niższy niż w 2007 roku. W ubiegłym roku wzrósł o 5 pkt. proc. udział filmów pochodzących z krajów Azji i innych części świata. Zająły one łącznie 7% rocznego czasu nadawania.

Filmy dokumentalne i reportaże

W 2008 roku filmy dokumentalne stanowiły 5,8% rocznego czasu nadawania Programu 1 (spadek o 1,2 pkt. proc. w porównaniu z 2007 rokiem). Średnio zajmowały one 9 godz. w tygodniowym programie. Wśród nich były filmy popularnonaukowe, które zajęły 4,1% rocznego czasu nadawania, reportaże – 1,4% oraz telenowele dokumentalne – 0,4%. W ofercie dokumentalnej znalazły się filmy o polskich pisarzach i poetach (m.in. *Errata do biografii*), o ludziach i zdarzeniach przedwojennej i powojennej Polski (m.in. *Na własne oczy*, *Dotknij życia*) oraz cykl *Notacje*, w którym prezentowano rozmowy z wybitnymi Polakami.

Audycje edukacyjne

Audycje edukacyjne zajęły 3% rocznego czasu nadawania (o 0,4 pkt. proc. mniej niż w 2007 roku). Średnio zajęły one 4,6 godz. w tygodniowym programie. W ubiegłym roku kontynuowano emisję cykli o tematyce unijnej. Nadawano cykle kulturalne i przyrodnicze prezentujące różne zakątki świata, zabytki, obyczaje mieszkańców, świat zwierząt i roślin na różnych kontynentach wraz z ich różnorodnością i niepowtarzalnością (m.in. *Zwierzęta świata*, *BBC w Jedynce*).

Audycje poradnicze

Audycje poradnicze stanowiły 0,5% rocznego czasu nadawania. (spadek o 0,2 pkt. proc. w stosunku do poprzedniego roku) Średnio zajęły one 0,8 godz. w tygodniowym programie. Nadawano m.in. porady dotyczące zdrowia, kulinarne, prawno – konsumenckie, porady dla działkowców i rolników.

Sport

W 2008 roku audycje dotyczące sportu zajęły 3,9% rocznego czasu nadawania. Ich udział zwiększył się o 1,3 pkt. proc. w stosunku do 2007 r. Wypełniały one średnio 6,1 godz. tygodniowego programu. Na ich ofertę złożyły się serwisy sportowe nadawane m.in. po głównym wydaniu *Wiadomości*, transmisje i relacje z meczów i zawodów oraz publicystyka sportowa.

Audycje religijne

Audycje religijne zajęły 2% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 3,1 godz. w tygodniowym programie. Na audycje te złożyły się m.in. niedzielne transmisje modlitwy *Anioł Pański* z Watykanu czy niedzielny magazyn religijno-społeczny.

Rozrywka

Audycje rozrywkowe zajęły 4,3% rocznego programu. Ich udział w programie wzrósł o 0,6 pkt. proc. w stosunku do 2007 r. Audycje te wypełniały średnio 6,6 godz. tygodniowego programu. Oferta rozrywkowa składała się z kabaretów, audycji satyrycznych, talk show, teleturniejów i widowisk.

Muzyka

W 2008 roku audycje prezentujące muzykę lub zawierające jej omówienia stanowiły 1,6% rocznego czasu nadawania programu. Ich udział zmniejszył się o 0,7 pkt. proc. w stosunku do 2007 r. W tygodniu nadano średnio 2,4 godz. takich audycji.

Audycje poświęcone muzyce poważnej, tzn. prezentujące utwory muzyki poważnej lub poświęcone omówieniu ważnych wydarzeń muzycznych – nadawane poza stałymi audycjami publicystyki kulturalnej – zajęły 0,4% rocznego czasu nadawania. W tygodniu wyemitowano średnio 0,6 godz. takich audycji.

Audycje poświęcone muzyce rozrywkowej zajęły 1,2% rocznego czasu nadawania (średnio 1,8 godz. tygodniowo). Udział tych audycji w programie zmniejszył się o 0,8 pkt. proc. w porównaniu z rokiem 2007. Na ofertę omawianych audycji złożyły się transmisje koncertów, audycje o muzyce rozrywkowej, teledyski i listy przebojów.

Widowiska teatralne

W 2008 roku widowiska teatralne i formy udratyzowane zajęły w programie 0,6% rocznego czasu nadawania (średnio 0,9 godz. tygodniowo). Zmniejszył się udział tych audycji w programie o 0,2 pkt. proc. w porównaniu z rokiem 2007. Przedstawienia nadawano w poniedziałkowym cyklu *Teatr Telewizji* (36 spektakli), w którym prezentowano twórczość polskich, jak i zagranicznych dramatopisarzy.

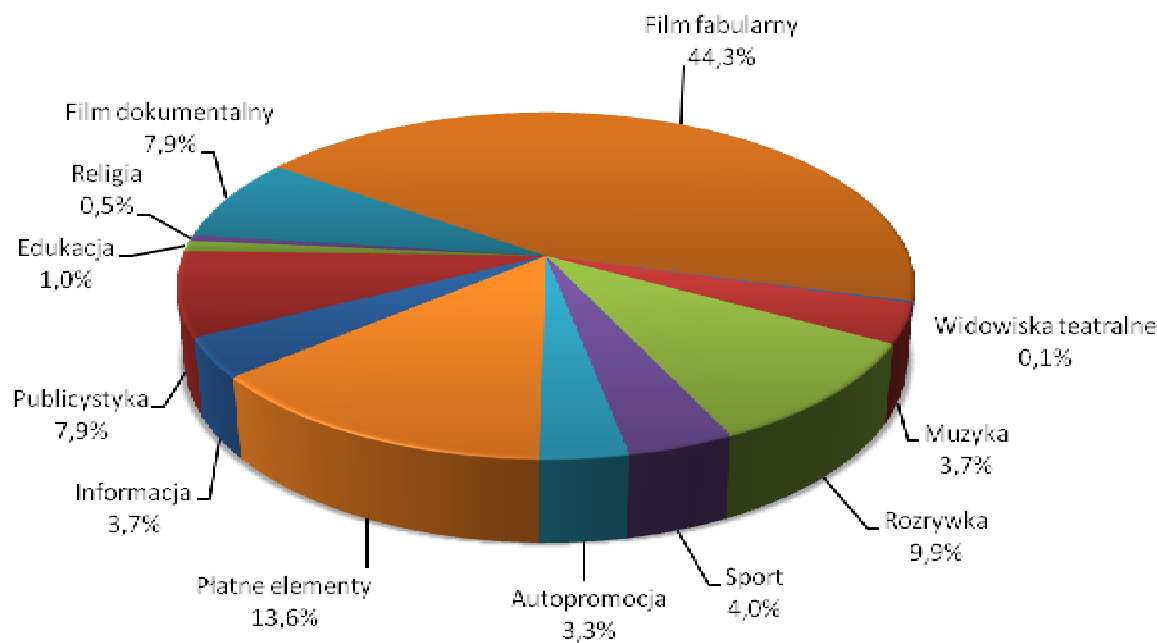
Audycje dla dzieci i młodzieży

Oferta adresowana do tej grupy odbiorców stanowiła 8,5% rocznego czasu rozpowszechniania programu (średnio 13,1 godz. tygodniowo). Udział audycji dla tej grupy odbiorców zmniejszył się o 0,6 pkt. proc. w stosunku do 2007 roku. Dzieciom i młodzieży oferowano: filmy i seriale fabularne, w tym animowane, audycje edukacyjne i popularnonaukowe, filmy dokumentalne, audycje religijne i rozrywkowe. Nadawano cykle edukacyjne, poświęcone m.in. rozbudzaniu w dzieciach chęci do czytania czy rozbudzaniu zainteresowania dzieci starszych różnymi dziedzinami kultury (m. in. muzyką) i nauki (m.in. odkryciami i wynalazkami). Stałe miejsce w programie miały lekcje języka angielskiego dla dzieci oraz audycje poradnikowe o tematyce kulinarnej. Filmy animowane dla najmłodszych ukazywały się głównie w cyklu *Wieczorynka* oraz w codziennym paśmie przedpołudniowym. Nadawano również cykle przyrodnicze i podróżnicze. Kontynuowano emisję cyklicznej audycji religijnej *Ziarno*, w której koncentrowano się na wychowaniu w duchu miłości i wzajemnego szacunku.

Program 2 TVP

Program 2 zachował w 2008 roku uniwersalny charakter. Był zróżnicowany gatunkowo i tematycznie.

Wykres nr 13 Struktura gatunkowa Programu 2 TVP SA w 2008 r.

Informacja

W 2008 roku udział audycji informacyjnych stanowił 3,7% rocznego czasu nadawania (średnio 5,5 godz. tygodniowo). Ich udział zmniejszył się o 0,7 pkt. proc. w porównaniu z 2007 rokiem. Głównym serwisem informacyjnym tego programu była, podobnie jak w latach poprzednich, *Panorama*.

Publicystyka

W 2008 roku na audycje publicystyczne przeznaczono 7,9% rocznego czasu (średnio 11,8 godz. tygodniowo). Udział tych audycji wzrósł o 3,3 pkt. proc. w porównaniu z 2007 rokiem. Publicystyka społeczno-polityczna zajęła 2,3% programu. W ramach tej oferty nadawano m.in. debatę poruszającą istotne problemy społeczne i cywilizacyjne *Warto rozmawiać*. Publicystyka kulturalna wypełniła 1,1% rocznego czasu nadawania. Emitowano cykliczne magazyny kulturalne, filmowe, muzyczne, literackie (m.in. *Kocham kino*, *Ulice kultury*, *Telewizyjne wiadomości literackie*). Natomiast publicystyka dotycząca innych obszarów tematycznych niż wymienione zajęła 4,3% rocznego czasu nadawania.

Filmy fabularne

Filmy fabularne w ubiegłym roku zajęły 44,3% rocznego czasu nadawania (średnio 66,5 godz. tygodniowo). Udział filmów fabularnych w programie zwiększył się o 2,1 pkt. proc. Najwięcej czasu wypełniły filmy telewizyjne (31,5%). Filmy kinowe zajęły 11% programu, a animowane 0,9% programu.

Tabela nr 39 Kraje pochodzenia filmów fabularnych wyemitowanych w Programie 2 TVP w 2008 r. (bez koprodukcji)

Nazwa kraju	godz.	%
Polska	1396,9	17,9%
Wielka Brytania	64,4	0,8%
Francja	109,3	1,4%
Niemcy	45,5	0,6%
Włochy	14,2	0,2%
Inne kraje europejskie	52,9	0,7%
USA	1309,5	16,8%
Ameryka Południowa	0	0,0%
Azja	13	0,2%
Inne kraje świata	320,3	4,1%

W roku 2008 wzrósł o 1,3 pkt. proc. udział filmów polskich. Czas emisji filmów amerykańskich pozostał na tym samym poziomie co w poprzednim roku. Filmy europejskie – głównie brytyjskie, francuskie, niemieckie i włoskie – wypełniły łącznie 3,7% rocznego czasu nadawania programu, filmy pochodzące z krajów Azji i innych części świata – 4,3%.

Filmy dokumentalne i reportaże

Filmy dokumentalne stanowiły 7,9% rocznego czasu nadawania (średnio 11,8 godz. tygodniowo). Ich udział zmniejszył się o 1,1 pkt. proc w stosunku do 2007 r. Wśród filmów dokumentalnych dominowały filmy popularnonaukowe (6%), które dotyczyły sztuki, kultury różnych narodów, historii, wybitnych postaci, przywódców, podróży, dziejów życia na Ziemi, nauk przyrodniczych i medycznych. W ofercie tej znalazły się też audycje przeznaczone dla niepełnosprawnych. W programie ukazywały się również reportaże o tematyce społecznej i telenowele dokumentalne.

Rozrywka

W Programie 2 audycje rozrywkowe stanowiły 9,9% rocznego czasu nadawania (średnio 14,9 godz. tygodniowo). Ich udział wzrósł o 0,6 pkt. proc. w porównaniu z 2007 rokiem. W programie obecne były m.in. kabarety, audycje satyryczne, widowiska rozrywkowe, talk show.

Audycje edukacyjne

W 2008 roku audycje edukacyjne zajęły 1% emisji rocznego programu (średnio 1,5 godz. tygodniowo). Ich udział zwiększył się o 0,9 pkt. proc. w stosunku do poprzedniego roku. W ramach tej oferty nadawano m.in. audycje o tematyce unijnej i społecznej (m.in. *Przystanek praca*).

Sport

W Programie 2 na audycje sportowe przeznaczono 4% rocznego czasu emisji (średnio 6 godz. tygodniowo). Ich udział zwiększył się o 0,7% w stosunku do 2007 roku. Wśród audycji sportowych najwięcej czasu przeznaczono na transmisje i retransmisje.

Audycje religijne

Udział audycji religijnych w rocznym czasie nadawania wyniósł 0,5% (średnio 0,8 godz. tygodniowo). Czas ten wypełniono audycjami cyklicznymi, które były emitowane już w 2007 roku.

Muzyka

Audycje prezentujące muzykę poważną lub rozrywkową oraz zawierające jej omówienia stanowiły 3,7% rocznego czasu nadawania programu (średnio 5,6 godz. tygodniowo). Ich udział zwiększył się o 0,6 pkt. proc. w stosunku do 2007 r. Audycje poświęcone muzyce poważnej zajęły 0,4% rocznego czasu nadawania (średnio 0,5 godz. tygodniowo). Większość czasu emisji przeznaczonego na te audycje zajęły prezentacje wykonań utworów muzyki poważnej. W 2008 roku na muzykę rozrywkową przeznaczono 3,3% rocznego czasu nadawania (średnio 4,8 godz. tygodniowo). Wśród tych audycji dominowały transmisje koncertów. W programie była także obecna muzyka jazzowa (0,1%).

Widowiska teatralne

W 2008 roku, podobnie jak w 2007 r., na widowiska teatralne przeznaczono 0,1% rocznego czasu emisji (średnio 0,2 godz. tygodniowo). Z oferty teatralnej zniknęło nadawane od wielu lat *Studio Teatralne Dwójki*.

Audycje dla dzieci i młodzieży

W Programie 2 audycje dla dzieci i młodzieży zajęły 1,6% rocznego czasu rozpowszechniania programu (średnio 2,4 godz. tygodniowo). Ich udział zmniejszył się o 0,8 pkt. proc. w stosunku do 2007 roku. Na ofertę adresowaną do tego odbiorcy złożyły się przede wszystkim filmy i seriale, w tym animowane (m.in. *Dwójka dzieciom*), a także filmy dokumentalne i audycje rozrywkowe.

Pasmo rozłączone Programu 2

Integralną częścią Programu 2 jest pasmo rozłączone, w którym oddziały terenowe TVP SA również w ubiegłym roku codziennie rozpowszechniały swoje programy regionalne o charakterze informacyjno-publicystycznym.

Tabela nr 40 Struktura gatunkowa pasma rozłączonego Programu 2 TVP SA w 2008 r.

Rodzaj audycji	godz.	%
Informacja	1897,0	74,2%
Publicystyka	139,4	5,5%
Edukacja	13,4	0,5%
Poradnictwo	2,5	0,1%
Religia	14,1	0,6%
Film dokumentalny	6,9	0,3%
Muzyka rozrywkowa	1,0	0,0%
Rozrywka	0,5	0,0%
Sport	79,9	3,1%
Autopromocja i zapowiedzi	161,6	6,3%
Płatne elementy	240,8	9,4%
Razem	2557,1	100,0%

W 2008 roku każdy z oddziałów terenowych wyemitował w tym paśmie średnio 159,8 godz. programu. Łączna liczba godzin tego programu wzrosła o 116 godz. w stosunku do 2007 roku. Dziennie każdy z oddziałów nadawał 26,2 minuty tego programu. Audycje wyprodukowane samodzielnie przez oddziały wypełniły 90,4% pasma rozłączonego, pozostałe zaś pochodziły z innych źródeł (z centrali, produkcja zewnętrzna).

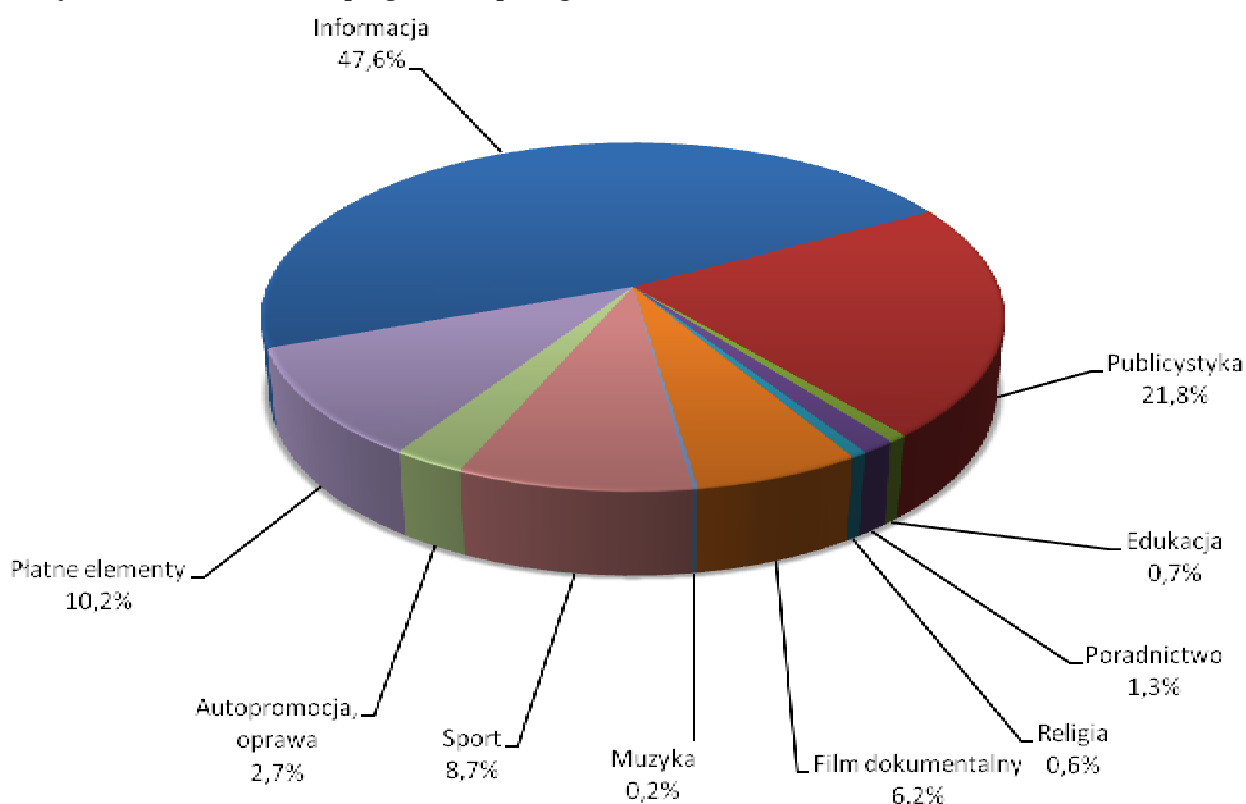
Programy regionalne Telewizji Polskiej SA

W 2008 roku Telewizja Polska SA rozpowszechniła 121106,7 godzin programów regionalnych pod nazwą TVP INFO. Podobnie jak w poprzednich latach, każdy z programów regionalnych konstruowany był z programu wspólnego zestawianego centralnie w Warszawie i programu pasm rozłączonych (właściwy program regionalny) samodzielnie tworzonego przez oddziały terenowe.

Program wspólny TVP INFO

Program wspólny stanowił 82,5% programów regionalnych i miał charakter informacyjno-publicystyczny.

Wykres nr 14 Struktura programu wspólnego TVP INFO w 2008 r.

Audycje informacyjne zajęły 47,6% czasu emisji programu wspólnego. Ich udział wzrósł o 3,1 pkt proc. w stosunku do 2007 roku. Wypełniały one średnio 57 godz. tygodniowego programu. Podobnie jak w minionych latach, również w 2008 roku w programie wspólnym obok różnego rodzaju audycji informacyjnych obecne były transmisje m.in. z obrad Sejmu RP (8 % rocznego programu wspólnego).

Audycje publicystyczne zajęły 21,8% rocznego czasu nadawania programu wspólnego. W stosunku do 2007 roku nastąpił spadek o 2,5 pkt proc. Tygodniowo nadawano średnio 26,3 godz. tych audycji. Wśród nich najwięcej czasu zajęły audycje o tematyce społeczno-politycznej – średnio 11,5% rocznego programu wspólnego. Audycje poświęcone tematyce ekonomicznej wypełniły 5,3% programu, a kulturalnej – 1,2%.

Na filmy dokumentalne przeznaczono 6,2% rocznego programu (spadek o 3,3 pkt proc.). Filmy te wypełniały średnio 7,4 godz. tygodniowego programu. Wśród nadanych

filmów znalazły się telenowele dokumentalne (4,7% rocznego czasu emisji programu wspólnego) i reportaże (1,4%).

Udział audycji poradniczych w rocznym czasie emisji wyniósł 1,3%, a audycji edukacyjnych – 0,7%. Audycje edukacyjne wypełniały średnio 51,5 min tygodniowego programu, a poradnicze ok. 1,5 godz.

W ubiegłym roku audycje sportowe stanowiły 8,7% programu wspólnego. Tygodniowo zajmowały średnio 10,4 godz. programu. Transmisje z imprez sportowych wypełniły 3,1% rocznego programu wspólnego, a serwisy informacyjne i magazyny poświęcone sportowi – 5,6%.

Audycje religijne stanowiły 0,6% rocznego czasu emisji programu (średnio 40,4 min w tygodniowym programie). Czas ten przeznaczono na transmisję mszy św. i katechez.

Incydentalnie w programie wspólnym pojawiała się muzyka. Jej udział w rocznym czasie nadawania wyniósł 0,2%.

Tabela nr 41 Udział produkcji własnej, produkcji TVP oraz produkcji zewnętrznej w programie wspólnym w 2008 r.*

Oddział terenowy TVP	Produkcja oddziału terenowego		Produkcja TVP		Produkcja zewnętrzna	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%
Białystok	454,7	7,3%	4594,7	74%	382,8	6,1%
Bydgoszcz	438,3	7,1%	4567,6	74%	382,5	6,2%
Gdańsk	454,7	7,3%	4602,1	74%	382,8	6,1%
Gorzów Wielkopolski	454,7	7,3%	4605,9	74%	382,8	6,1%
Katowice	450,7	7,2%	4591,8	74%	382,8	6,1%
Kielce	454,7	7,3%	4605,9	74%	382,8	6,1%
Kraków	454,7	7,3%	4567,1	74%	381,3	6,1%
Łódź	454,0	7,3%	4600,1	74%	382,8	6,1%
Lublin	454,7	7,3%	4605,9	74%	382,8	6,1%
Olsztyn	454,7	7,3%	4605,9	74%	382,8	6,1%
Opole	454,7	7,3%	4605,9	74%	382,8	6,1%
Poznań	454,7	7,3%	4605,9	74%	382,8	6,1%
Rzeszów	454,7	7,3%	4605,9	74%	382,8	6,1%
Szczecin	454,7	7,3%	4605,9	74%	382,8	6,1%
Warszawa	454,1	7,3%	4601,8	74%	382,4	6,1%
Wrocław	445,1	7,1%	4603,4	74%	382,8	6,1%
Razem	7243,9	7,3%	73575,8	74%	6122,6	6,1%

*Produkcja własna OTV, produkcja TVP oraz produkcja zewnętrzna nie obejmują płatnych elementów programu. W związku z tym udziały procentowe w tabeli podane przy każdym z oddziałów terenowych nie sumują się do 100%.

W roku 2008 program wspólny TVP INFO zestawiano z audycji wyprodukowanych przez oddziały terenowe TVP, przez centralę TVP SA i przez producentów zewnętrznych (polskich i zagranicznych). Największy odsetek rocznego czasu emisji programu wspólnego zajęły audycje wyprodukowane centralnie (74%). Audycje wyprodukowane przez oddziały terenowe zajęły 7,3% rocznego czasu nadawania. Udział w programie audycji producentów zewnętrznych stanowił 6,1% rocznej emisji programu.

Programy pasm rozłączonych TVP INFO

W 2008 roku w pasmach rozłączonych TVP INFO oddziały terenowe rozpowszechniły 16 programów o łącznym czasie 21218,2 godzin. Każdy z oddziałów w ciągu roku rozpowszechnił średnio 1326,1 godz. samodzielnie zestawianego programu. W stosunku do 2007 roku udział pasm rozłączonych w programach regionalnych prawie się nie zmienił i wyniósł 17,5%. Każdy z oddziałów terenowych nadawał dziennie średnio 3 godz. 37 min programu informacyjno-publicystycznego.

W 2008 roku największy udział w programach pasm rozłączonych miały audycje informacyjne i publicystyczne, które łącznie zajęły 49,7% rocznego czasu nadawania.

Audycje informacyjne wypełniły średnio 23,6% rocznego czasu nadawania. W tygodniowym programie rozłączonym zajmowały one średnio 6,6 godz. Audycje publicystyczne wypełniły średnio 26,1% rocznego czasu rozpowszechniania programów w pasmach rozłączonych, co oznacza średnio 6,8 godz. tygodniowo. Wśród audycji publicystycznych najwięcej było poświęconych tematyce społeczno-politycznej (16%). W skali roku na publicystykę kulturalną przeznaczono 6,7%, a na ekonomiczną 0,9%.

W 2008 roku udział filmów dokumentalnych, w ramach których nadawane były reportaże, filmy popularnonaukowe i telenowele dokumentalne, wyniósł średnio 8,8%. Wypełniały one średnio 2,2 godz. tygodniowego programu. Reportaże zajęły 7,9% rocznego czasu emisji programów, filmy popularnonaukowe – 0,7% a telenowele dokumentalne – 0,2%.

W ubiegłym roku udział audycji religijnych wyniósł średnio 3,8% rocznego czasu rozpowszechniania, co oznacza, że wypełniły one średnio 57,4 min tygodniowego programu. Msze święte transmitowały regularnie raz w tygodniu oddziały terenowe w Bydgoszczy, Krakowie, Rzeszowie i Kielcach. Oddział terenowy w Białymstoku miał w swoim programie audycje dla wyznawców innych religii, na które przeznaczył 3,2% rocznego programu.

W 2008 roku audycje sportowe wypełniły średnio 11,1% rocznego czasu nadawania, tzn. średnio 2,8 godz. tygodniowo. Ich udział w programie wzrósł o 0,4 pkt. proc. W audycjach informowano o regionalnych wydarzeniach sportowych (4,2% rocznego czasu nadawania) oraz prezentowano zawody i mecze (6,8%).

W ubiegłym roku audycje edukacyjne zajęły średnio 4,6% czasu emisji programów, tzn. średnio 1,2 godz. tygodniowo. Audycje poradnicze zajęły średnio 3,6% w programach oddziałów terenowych, co oznacza średnio 54,5 min tygodniowo. Udziały tych audycji w programie nie zmieniły się w stosunku do 2007 r.

Muzyka poważna zajęła łącznie 0,3% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio ok. 5 min w ciągu tygodnia. Była ona obecna w programach 10 oddziałów terenowych.

Muzyka rozrywkowa obecna była w programach wszystkich oddziałów terenowych. Jej średni udział w programach wyniósł 2,4%. Koncerty muzycznych zespołów rozrywkowych, teledyski i audycje o muzyce rozrywkowej wypełniały średnio 36,6 min każdego z programów w ciągu tygodnia.

Muzyka jazzowa pojawiała się w programach 6 oddziałów terenowych (Gdańsk, Katowice, Poznań, Rzeszów, Szczecin i Wrocław). Jej średni udział w rocznym czasie nadawania programów wyniósł 0,1%.

W 2008 roku średni udział audycji rozrywkowych wyniósł 1,9%. Zajmowały one średnio ok. 29 min tygodniowo. Audycje rozrywkowych nie rozpowszechniały oddziały terenowe w Gorzowie Wielkopolskim, Krakowie, Rzeszowie i Szczecinie. W programach

obecne były podobnie jak w ubiegłych latach głównie kabarety, widowiska rozrywkowe i talk show.

W ubiegłym roku filmy fabularne miały udział w programach na poziomie 0,6%. Były one nadawane przez oddziały w Katowicach, Opolu, Poznaniu, Wrocławiu i Warszawie. Przedstawienia teatralne, operowe i baletowe pojawiały się incydentalnie w programie oddziału terenowego w Gdańsku i Poznaniu.

W 2008 roku w programach pasm rozłączonych największy udział miały audycje samodzielnie wyprodukowane przez oddziały terenowe. Zająły one średnio 70,1% rocznego czasu emisji. Audycje wyprodukowane w centrali TVP stanowiły średnio 8,8%, a przez producentów zewnętrznych – 8,2%. Pozostałą część rocznego czasu emisji poszczególnych programów w pasmach rozłączonych wypełniły płatne elementy programu.

Tabela nr 42 Udział produkcji własnej, produkcji TVP oraz produkcji zewnętrznej w programach pasm rozłączonych oddziałów terenowych w 2008 r.*

Oddziały terenowe TVP	Produkcja oddziału terenowego		Produkcja TVP		Produkcja zewnętrzna	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%
Białystok	893,4	66,9%	156,6	11,7%	134,5	10,1%
Bydgoszcz	916,4	64,9%	137,5	9,7%	145,7	10,3%
Gdańsk	1024,7	78,4%	36,3	2,8%	53,3	4,1%
Gorzów Wielkopolski	931,4	71,3%	87,8	6,7%	92,2	7,1%
Katowice	947,2	70,4%	106,9	7,9%	86,8	6,5%
Kielce	703,3	52,6%	119,8	9,0%	358,4	26,8%
Kraków	1048,4	76,7%	66,4	4,9%	115,3	8,4%
Łódź	1062,0	80,0%	3,8	0,3%	111,3	8,4%
Lublin	932,6	71,0%	134,8	10,3%	54,5	4,1%
Olsztyn	677,2	51,9%	309,1	23,7%	107,5	8,2%
Opole	937,1	73,0%	130,2	10,1%	75,6	5,9%
Poznań	934,4	71,6%	93,0	7,1%	65,2	5,0%
Rzeszów	1041,1	79,8%	185,7	14,2%	18,2	1,4%
Szczecin	936,5	70,6%	146,7	11,1%	82,1	6,2%
Warszawa	878,0	67,2%	79,7	6,1%	167,4	12,8%
Wrocław	1004,4	75,3%	67,2	5,0%	61,8	4,6%

*Produkcja własna OTV, produkcja TVP oraz produkcja zewnętrzna nie obejmują płatnych elementów programu. W związku z tym udziały procentowe w tabeli podane przy każdym z oddziałów terenowych nie sumują się do 100%.

Audycje produkowane przez oddziały terenowe dla programów Telewizji Polskiej SA

Audycje wyprodukowane przez oddziały terenowe TVP były częścią programów ogólnokrajowych, programu satelitarnego TV Polonia oraz w programu wspólnego TVP INFO.

Tabela nr 43 Udział audycji wyprodukowanych przez oddziały terenowe TVP SA rozpowszechnionych w 2008 r. w Programie 1, Programie 2, TV Polonia oraz w programie wspólnym

Oddział terenowy TVP	Program 1	Program 2	Program wspólny	TV Polonia	Razem
	godz.				
Białystok	4,4	0,9	19,5	20,0	44,8
Bydgoszcz	11,9	4,2	2,5	43,7	62,3
Gdańsk	28,8	49,1	10,2	117,5	205,6
Gorzów Wielkopolski	4,3	0,4	0,2	6,2	11,1
Katowice	21,8	9,6	27,0	72,4	130,8
Kielce	7,8	0,4	1,7	3,8	13,7
Kraków	76,9	195,3	67,1	181,0	520,3
Łódź	6,6	22,4	31,8	64,0	124,8
Lublin	5,6	7,1	48,6	97,9	159,2
Olsztyn	4,9	2,6	1,4	24,1	33,0
Opole	4,4	0,6	0,7	5,0	10,7
Poznań	20,4	69,5	128,1	62,8	280,8
Rzeszów	5,4	0,9	9,9	26,8	43,0
Szczecin	27,3	2,6	38,1	68,2	136,2
Warszawa	31,3	2,8	37,0	38,7	109,8
Wrocław	25,1	31,1	21,7	120,6	198,5
Razem	286,9	399,5	445,5	952,7	2084,6

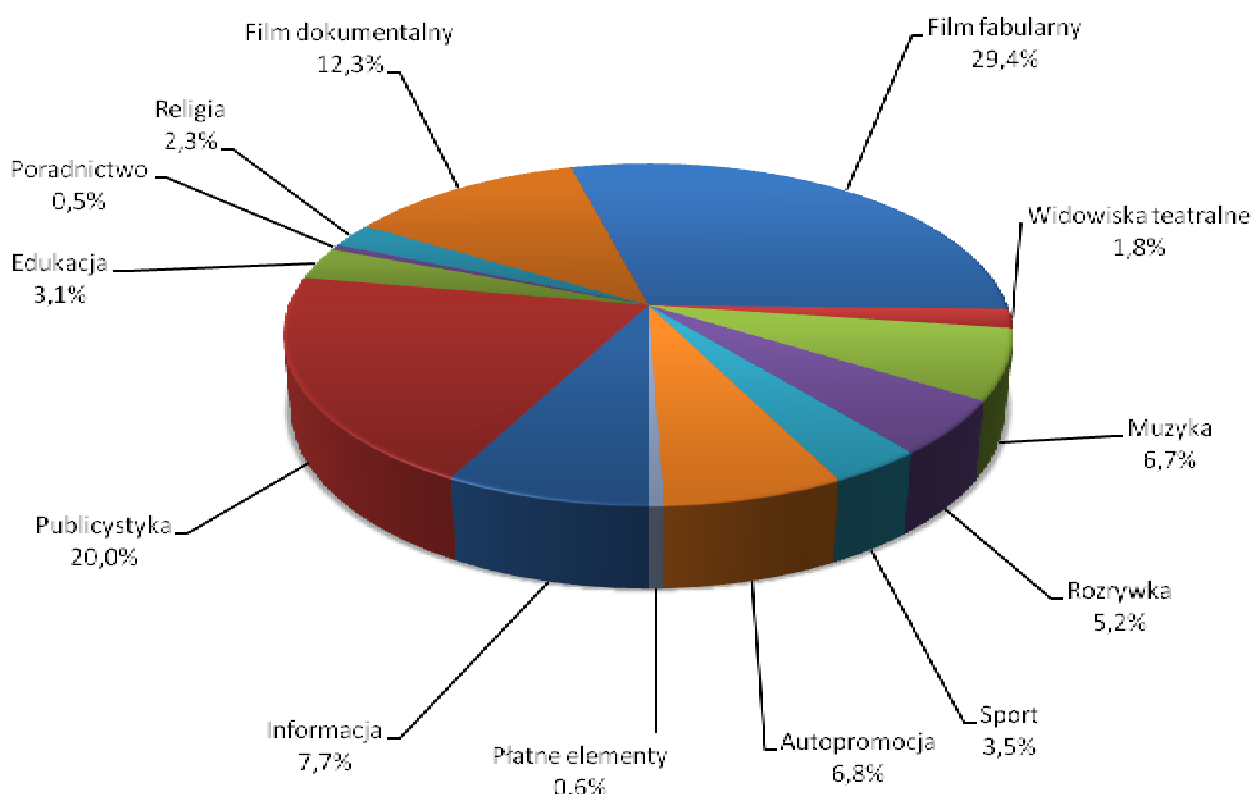
W 2008 roku w obu programach ogólnokrajowych i satelitarnym TV Polonia spadła liczba godzin – łącznie o 312 godz. – audycji wyprodukowanych przez oddziały terenowe. Największy spadek tych audycji nastąpił w Programie 2 (o 134,9 godz.).

Programy satelitarne Telewizji Polskiej SA

TV Polonia

W 2008 roku program **TV Polonia** tworzony jest dla Polonii i Polaków za granicą. Głównym zadaniem TV Polonia jest podtrzymywanie więzi z rodakami za granicą, upowszechnianie języka ojczystego, kultury narodowej, historii, dostarczanie aktualnych informacji o życiu w kraju, a także promowanie Polski i Polaków za granicą.

Wykres nr 15 Struktura gatunkowa TV Polonia w 2008 r.

W stosunku do poprzedniego roku w 2008 roku nastąpiły niewielkie zmiany w strukturze gatunkowej nadawanego programu. Wzrósł udział filmów fabularnych (o 2,1 pkt. proc.), sportu (o 1,1 pkt. proc), audycji edukacyjnych (o 0,8 pkt. proc.), autopromocji i zwiastunów (o 0,4 pkt. proc.), reklamy (o 0,4 pkt. proc.). Zmniejszył się natomiast udział filmu dokumentalnego (o 1,9 pkt. proc.), publicystyki (o 1,4 pkt. proc.), rozrywki (o 0,7 pkt. proc.), religii (o 0,6 pkt. proc.), informacji (o 0,3 pkt. proc.), poradnictwa (o 0,2 pkt. proc.). Na zbliżonym poziomie pozostał udział widowisk teatralnych (1,8 pkt. proc.) i muzyki (6,7 pkt. proc.).

Największy udział w programie TV Polonia, podobnie jak w latach wcześniejszych, miały filmy fabularne (29,4% rocznego czasu nadawania). W ciągu tygodnia przeznaczano na nie średnio 49,6 godz. programu. Dominowały filmy telewizyjne, które zajęły 24,1% rocznego czasu nadawania. W fabularnej ofercie filmowej (bez koprodukcji) przeważały filmy polskie (25,5%). Udział filmów fabularnych wyprodukowanych w innych krajach europejskich wyniósł 0,5%. Filmy pochodzące z innych krajów świata wypełniły 0,7% czasu nadawania.

Audycje publicystyczne zajęły 20% tygodniowego czasu nadawania. Wśród nich największy udział miała publicystyka społeczno-polityczna (7,9%). Nieco mniejszy był udział audycji poświęconych tematyce kulturalnej (7,4%). Publicystyka ekonomiczna wypełniła 0,7% czasu. W ciągu tygodnia na audycje publicystyczne przeznaczano średnio 33,7 godz.

Ważnym elementem programu TV Polonia były filmy dokumentalne, które wypełniły 12,3% programu, z czego filmy popularnonaukowe 5,7%, a reportaże zajęły 5,5%. Telenowele dokumentalne wypełniły 1% czasu. W ciągu tygodnia na filmy dokumentalne przeznaczano średnio 20,8 godz. programu.

Audycje informacyjne stanowiły 7,7% rocznego czasu nadawania programu. Niemal w całości kategorię tę wypełniały serwisy informacyjne i dzienniki (7,6%). Nadawano także

transmisje ważnych wydarzeń (0,1%). Średnio w ciągu tygodnia pozycje te zajmowały 13,1 godz.

Muzyka wypełniła 6,7% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 11,3 godz. tygodniowo. W programie nadawano audycje dotyczące muzyki rozrywkowej, które zajęły 6,4% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 10,8 godz. muzyki w tygodniu. Muzyka poważna zajęła 0,2% rocznego czasu nadawania, w tym całość stanowiły prezentacje wykonań utworów muzyki poważnej. W tygodniowym programie muzyka poważna wypełniała średnio 0,4 godz.

Wśród audycji rozrywkowych największy udział w rocznym czasie nadawania miały widowiska rozrywkowe (3,2% rocznego czasu nadawania), mniejszy zaś - kabarety i audycje satyryczne (0,9%), talk show (0,8%) i teleturnieje (0,3%). Pozycje te stanowiły 5,2% rocznego czasu nadawania programu, co oznacza, że tygodniowo zajmowały średnio 8,8 godz. programu.

Sportowi poświęcono 3,5% rocznego czasu nadawania programu. Informacje i magazyny o sporcie poświęcone różnym dyscyplinom zajęły – 2,4% programu. Transmisje i retransmisje imprez sportowych wypełniły 1,1% rocznego programu. Średnio w ciągu tygodniu audycje te zajmowały 6 godz. programu.

Audycje edukacyjne stanowiły 3,1% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio ok. 5,2 godz. tygodniowo.

Audycje religijne stanowiły 2,3% rocznego czasu nadawania programu. Dominowały katechezy i audycje edukacyjne o tematyce religijnej poświęcone religii katolickiej (1,2%). Ponadto transmitowano msze św., i katolickie uroczystości religijne (1,1%). W ciągu tygodnia na audycje religijne przeznaczano średnio 3,9 godz. programu.

Widowiska teatralne zajęły 1,8% rocznego czasu nadawania. Złożyły się na nie spektakle teatru telewizji. Średnio w tygodniu nadawano 3 godz. tych audycji.

Audycje poradnicze zajęły 0,5% rocznego czasu nadawania. Średnio przeznaczano na nie 0,9 godz. w tygodniu.

W programie ukazywało się 30 cykli realizowanych specjalnie dla środowisk polonijnych, na które przeznaczono 1615,8 godz. (18,4% rocznego czasu nadawania). Najwięcej tego czasu zajęły filmy dokumentalne i reportaże – 5,7%, audycje publicystyczne – 5,1% oraz audycje rozrywkowe i muzyka rozrywkowa – 5,3%.

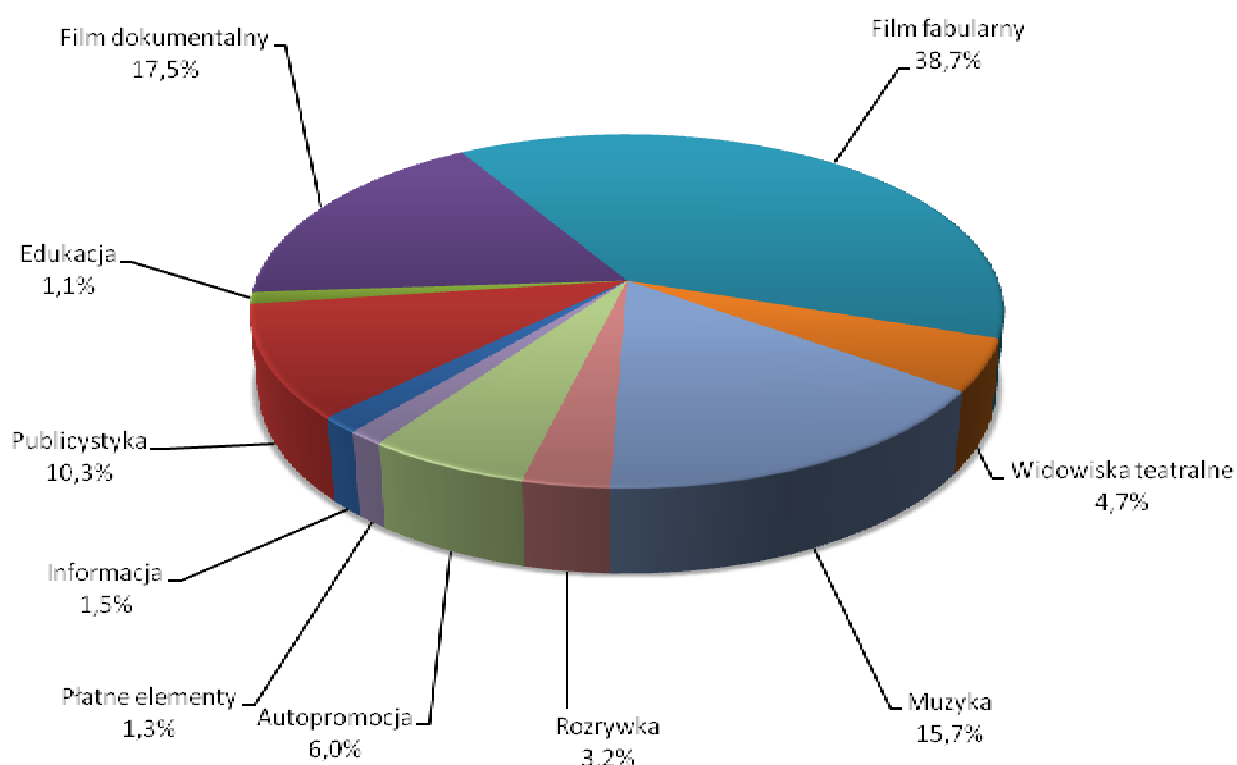
W TV Polonia były retransmitowane *Wiadomości* i Serwis INFO oraz *Teleexpress*, wybrane audycje publicystyczne, przedstawienia teatralne, telenowele oraz audycje dla dzieci. W 2008 roku w TV Polonia na audycje premierowe przeznaczono 6,7% rocznego czasu trwania programu.

TVP Kultura

W 2008 roku Telewizja Polska SA rozpowszechniła 6956,9 godz. programu wyspecjalizowanego poświęconego w całości kulturze pn. **TVP Kultura**.

W stosunku do poprzedniego roku w 2008 roku nastąpiły niewielkie zmiany w strukturze gatunkowej nadawanego programu. Wzrósł udział widowisk teatralnych (o 1,3 pkt. proc.), rozrywki (o 1,3 pkt. proc.), edukacji (o 1,1 pkt. proc.), informacji (o 0,7 pkt. proc.), filmów fabularnych (o 0,6 pkt. proc.). Zmniejszył się natomiast udział muzyki (o 5,9 pkt. proc.) i filmu dokumentalnego (o 0,8 pkt. proc.). Na zbliżonym poziomie pozostał udział publicystyki.

Wykres nr 16 Struktura gatunkowa TVP Kultura w 2008 r.

W okresie sprawozdawczym, w TVP Kultura najwięcej czasu przeznaczono na filmy fabularne – 38,7% (średnio 51,8 godz. tygodniowo). Filmy produkcji polskiej zajęły 14,5% rocznego czasu nadawania, natomiast filmy pochodzące z pozostałych krajów europejskich – 17,7%. Filmy produkcji USA stanowiły 2,1% programu, a dzieła kinematograficzne z innych części świata – 7,2%.

Filmy dokumentalne zajęły 17,5% rocznego czasu nadawania (średnio 23,4 godz. tygodniowo). Filmy popularnonaukowe zajęły 15,5%, a reportaże poświęcone kulturze 1,9% rocznego programu.

Muzyka zajęła 15,7% rocznego programu. Średnio przeznaczano na nią 21 godz. w tygodniu. W programie obecne były audycje poświęcone prezentacji i omówieniu muzyki rozrywkowej, poważnej i jazzowej. Muzyka rozrywkowa stanowiła 7,9% rocznego czasu nadawania programu (średnio 10,6 godz. tygodniowo). Muzyka poważna wypełniła 6,4% programu (średnio 8,6 godz. tygodniowo). Utworami muzyki jazzowej wypełniono 1,3% programu (średnio 1,8 godz. tygodniowo).

Audycje publicystyczne o tematyce kulturalnej wypełniły 10,3% rocznego czasu nadawania programu (średnio 13,8 godz. tygodniowo).

Widowiska teatralne stanowiły 4,7% rocznego czasu nadawania programu, co oznacza średnio 6,3 godz. w tygodniu. W programie balet zajął 3,1% (średnio 4,1 godz. w tygodniu), przedstawienia teatru telewizji – 1,6% (średnio 2,2 godz. w tygodniu).

Audycje rozrywkowe wypełniły 3,2% rocznego czasu nadawania programu. Średnio w tygodniu przeznaczano na nie 4,3 godz. Nadawano widowiska rozrywkowe (2,4%) oraz kabarety i audycje satyryczne (0,8%).

Audycje informacyjne dotyczące kultury stanowiły 1,5% rocznego czasu nadawania programu, co oznacza, że średnio w tygodniu przeznaczano na nie 2 godz.

W programie obecna była również edukacja dot. różnych dziedzin kultury i sztuki (1,1%).

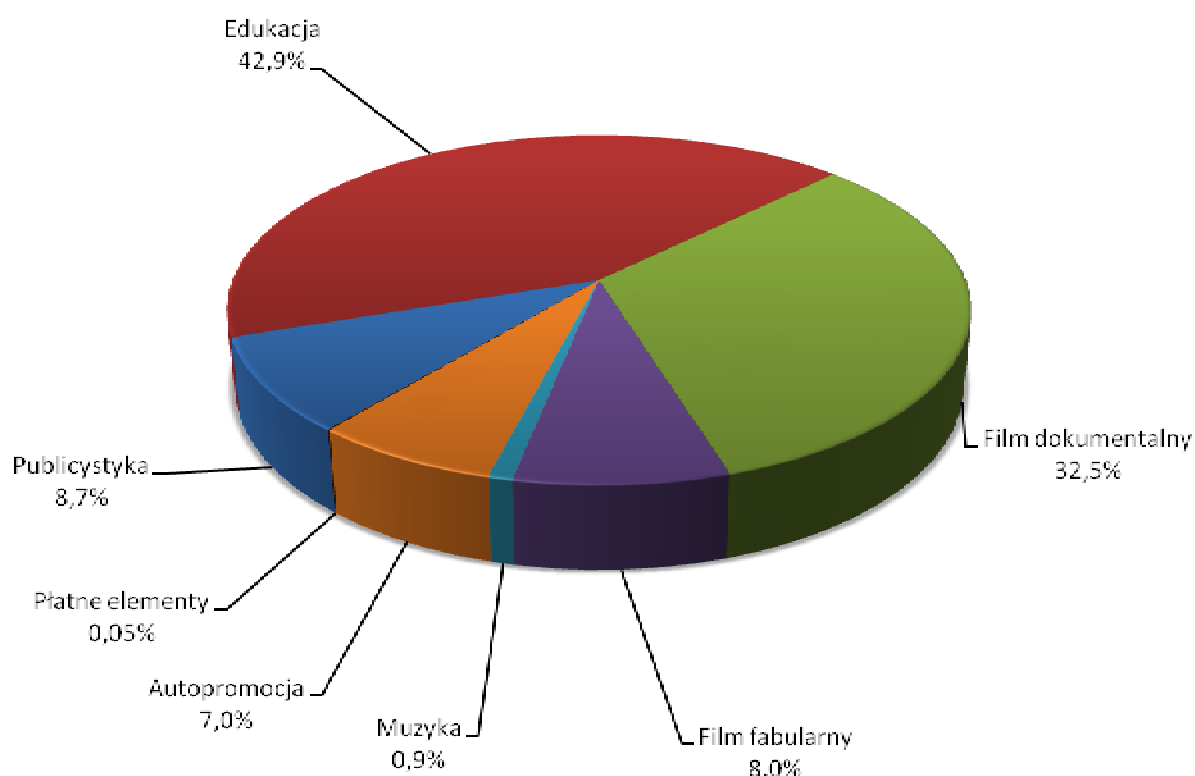
W 2008 roku premiery stanowiły 41,2% rocznego czasu nadawania.

W programie *TVP Kultura* realizowano obowiązki wynikające z koncesji oraz wypełniano powinności nadawcy publicznego wynikające z art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji, a w szczególności służyło rozwojowi kultury ze szczególnym uwzględnieniem polskiego dorobku artystycznego. Prezentowano sylwetki i dokonania uznanych twórców oraz sztukę awangardową. W archiwalnych dokumentach przypomniano wydarzenia kulturalne i artystyczne, które miały wpływ na tworzenie nowych kierunków w sztuce i literaturze.

TVP Historia

W 2008 roku wyemitowano 5679,9 godz. programu wyspecjalizowanego poświęconego w całości historii pn. *TVP Historia*.

Wykres nr 17 **Struktura gatunkowa TVP Historia w 2008 r.**

W programie dominowały audycje edukacyjne, które zajęły 42,9% rocznego czasu nadawania programu (średnio w tygodniu 46,8 godz.).

Filmy dokumentalne stanowiły 32,5% rocznego czasu nadawania programu (średnio w tygodniu 35,5 godz.). Wśród nich przeważały filmy popularnonaukowe (26,9%), ale ukazywały się także reportaże (5,5%).

Audycje publicystyczne dotyczące historii zajęły 8,7% programu. Średnio w tygodniu wypełniały one 9,5 godz. programu.

Filmy fabularne o tematyce historycznej wypełniły 8% programu. Średnio przeznaczano na nie 8,7 godz. W fabularnej ofercie filmowej dominowały filmy polskie – 7,5%. Filmy europejskie zajęły 0,4% programu, a filmy innych krajów świata 0,1%. Były to głównie filmy telewizyjne (6,7%). Film kinowy stanowił 1,3% rocznego programu.

Muzyka zajęła 0,9% programu (średnio 1 godzinę w tygodniu), w tym muzyka rozrywkowa – 0,8%, a poważna – 0,1%.

Premiery stanowiły 23,1% rocznego czasu nadawania programu.

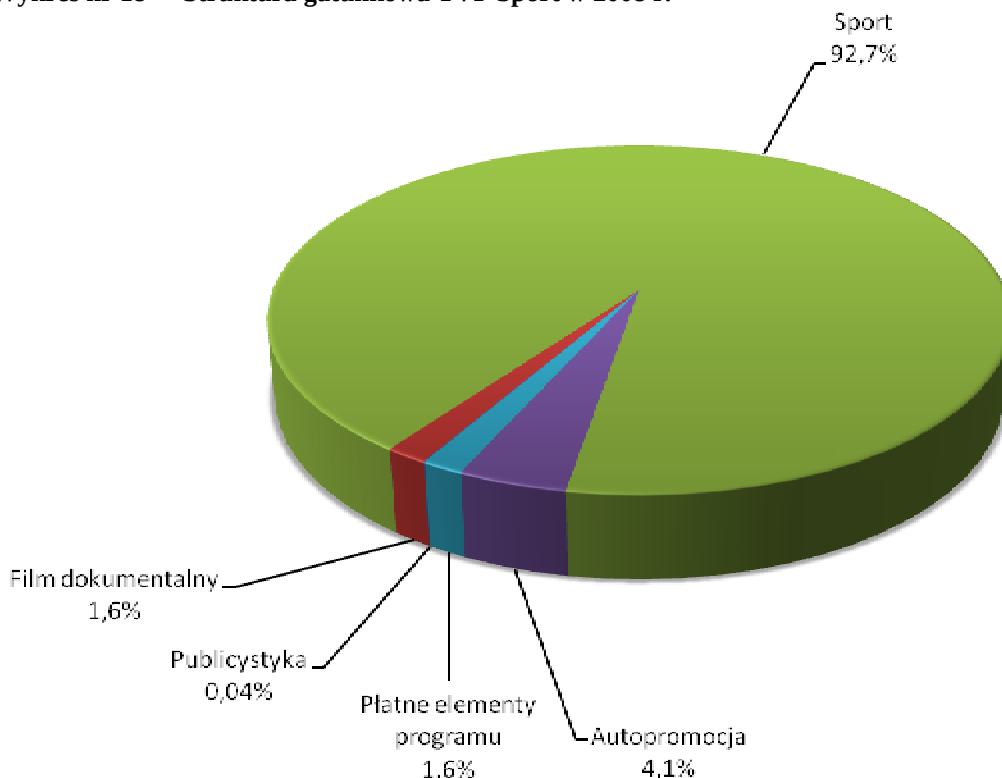
W programie realizowano obowiązki wynikające z koncesji oraz wypełniano powinności nadawcy publicznego wynikające z art. 21 ustawy o radiofonii i telewizji. Upowszechniano w nim wiedzę historyczną ze szczególnym uwzględnieniem historii Polski oraz prezentowano i popularyzowano wyniki najnowszych badań nad historią. W programie nadawane były audycje dotyczące historii powszechnej, prezentowanej w kontekście rozwoju kultury zachodniej i kształtowania się polskiej i europejskiej tożsamości, dziejów wojskowości, kontrowersyjnych faktów i zjawisk historycznych.

TVP Sport

W 2008 roku wyemitowano 6765,5 godz. programu wyspecjalizowanego poświęconego w całości tematyce sportowej pn. **TVP Sport**.

W 2008 roku w stosunku do 2007 roku nastąpiły niewielkie zmiany w strukturze gatunkowej nadawanego programu. Udział audycji sportowych wzrósł o 1,5 pkt. proc., zaś udział dokumentu zmalał o 2,9 pkt. proc.

Wykres nr 18 Struktura gatunkowa TVP Sport w 2008 r.

Średnio w tygodniu przeznaczano na audycje sportowe 120,6 godz. emisji programu. Były to transmisje imprez sportowych (70,1%), informacje i magazyny dotyczące różnych dyscyplin (18,7%) oraz inne audycje poświęcone sportowi (3,9%).

Filmy dokumentalne zajęły 1,6% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 2,1 godz. w tygodniu. Nadawano wśród nich reportaże (1,5%) oraz filmy popularnonaukowe (0,1%).

Audycje publicystyczne zajęły 0,04% rocznego czasu nadawania, co oznacza średnio 0,1 godz. w tygodniu. Dotyczyły tematyki innej niż sportowa.

Premiery stanowiły 61,2% rocznego czasu nadawania.

W programie realizowano obowiązki wynikające z koncesji i ustawy o radiofonii i telewizji. Prezentowano i upowszechniano różne dyscypliny sportowe oraz dostarczano informacji o najważniejszych wydarzeniach i zjawiskach związanych ze sportem. W programie obecne były audycje dotyczące różnych dyscyplin sportu, w tym m.in.: piłki nożnej, ręcznej, koszykowej, siatkowej, biegów, hokeja czy sportów motorowych.

4.2. Nadawcy koncesjonowani

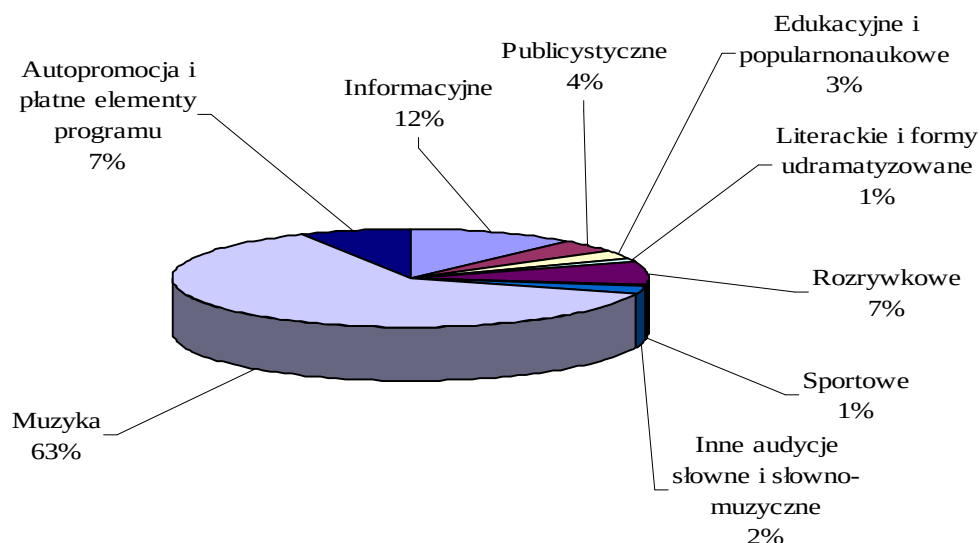
Radiofonia koncesjonowana

W 2008 roku programy ogólnokrajowe i ponadregionalne nadawane były całodobowo. Zawierały one różne rodzaje audycji. Strukturę gatunkową tych programów oraz udział poszczególnych rodzajów audycji w ciągu roku (na podstawie sprawozdań nadawców) przedstawiają zamieszczone poniżej wykresy.

Programy ogólnokrajowe

Program pn. **RMF FM** nadaje, zgodnie z koncesją (nr 001/K/2008-R), program o charakterze uniwersalnym.

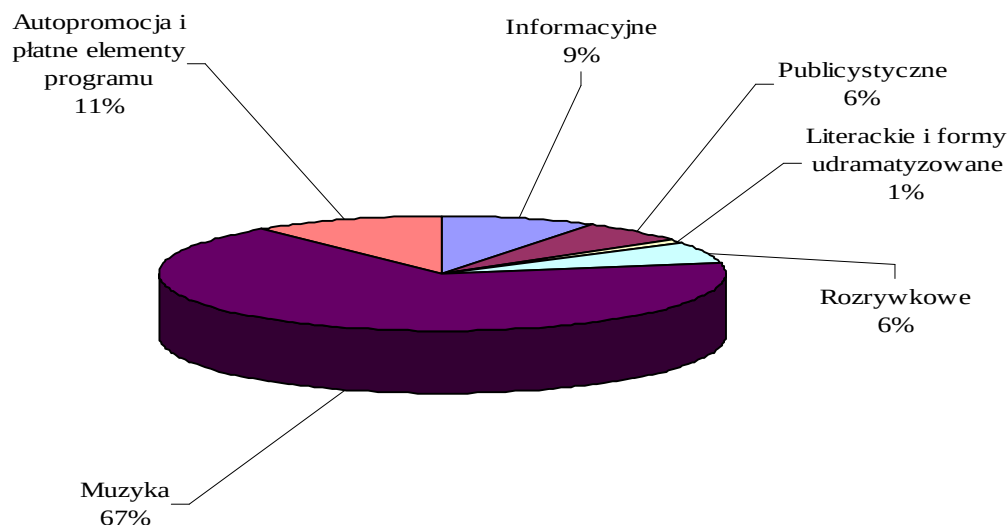
Wykres nr 19 Struktura gatunkowa programu pn. RMF FM w 2008 r.

Jak wskazuje powyższy diagram, program RMF FM zawierał różnorodne gatunki i formy radiowe. W 2008 r. największy udział w strukturze gatunkowej miała muzyka (63% rocznego czasu nadawania), zaś w części słownej programu audycje informacyjne (12%), następnie kolejno: rozrywkowe (7%), publicystyczne (4%), edukacyjne (3%), literackie (1%) oraz sportowe (1%). Udział warstwy słownej stanowił 30,3% rocznego czasu nadawania programu.

Program pn. **Radio ZET** nadaje, zgodnie z koncesją (nr 002/K/2008-R), program o charakterze uniwersalnym.

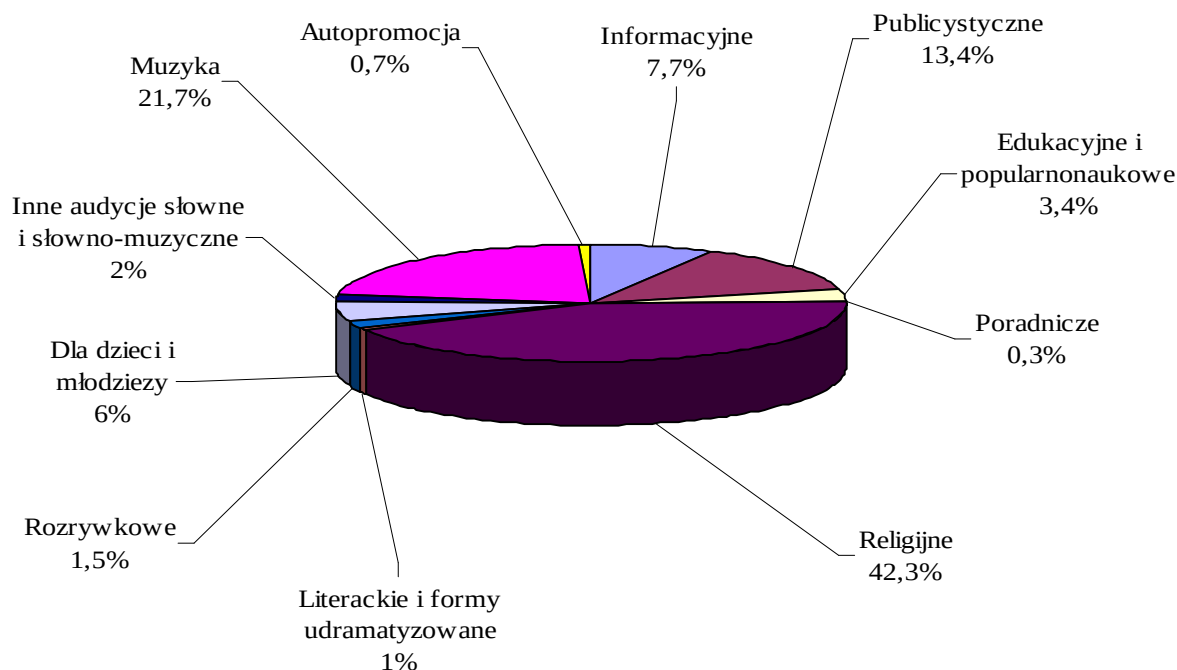
Wykres nr 20 Struktura gatunkowa programu pn. Radio ZET w 2008 r.

Jak wynika z nadesłanego przez nadawcę sprawozdania rocznego za 2008 rok, w strukturze gatunkowej programu Radia ZET, oprócz dominującej muzyki (67% rocznego czasu nadawania), występują wyłącznie cztery rodzaje audycji; informacyjne (9%), publicystyczne (6%), rozrywkowe (6%) oraz literackie (1%). Udział warstwy słownej w tym programie stanowił 22 % rocznego czasu nadawania.

Program pn. **Radio Maryja** nadaje, zgodnie z koncesją nr 003/K/2008-R, program o charakterze wyspecjalizowanym społeczno-religijnym

Wykres nr 21 Struktura gatunkowa programu pn. Radio Maryja w 2008 r.

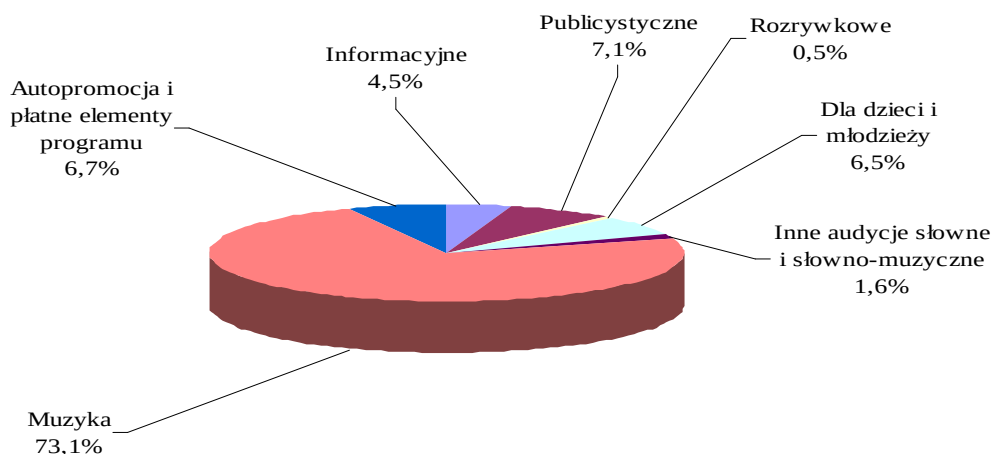

W programie Radia Maryja – zgodnie ze specjalizacją dominowały audycje religijne (42,3%) oraz publicystyczne (13,4%). Nadawano także audycje informacyjne (7,7%), dla dzieci i młodzieży (6%), edukacyjne (3,4%), rozrywkowe (1,5%), literackie (1%) oraz poradnicze (0,3%). Udział słowa w programie jest bardzo wysoki i wynosi 77,6%. Należy podkreślić, że wyspecjalizowany charakter programu realizowany jest w tym programie głównie przez audycje słowne. Muzyka natomiast ma niewielki udział - zajmuje tylko 21,7%, przy czym w większości jest to muzyka religijna.

Programy o zasięgu ponadregionalnym

Program pn. **Chilli ZET** nadaje, zgodnie z koncesją 010/K/2008-R, program o charakterze uniwersalnym.

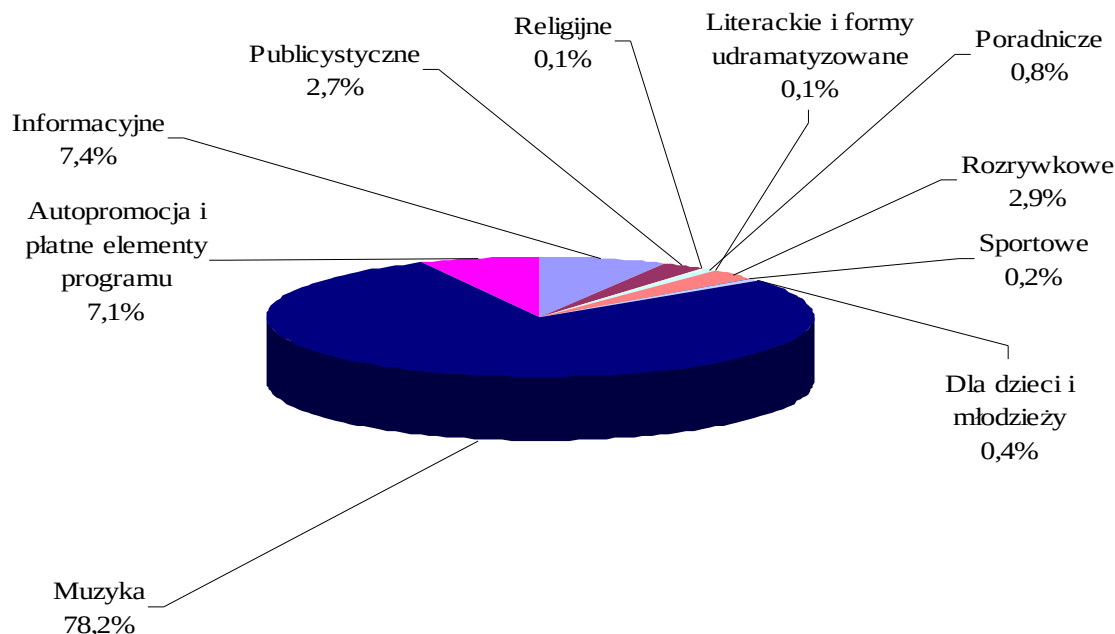
Wykres nr 22 Struktura gatunkowa programu pn. Chilli ZET w 2008 r.

Program pn. Chilli ZET (do 28.11.2008 nadawany pn. PLANETA FM) zawiera różne formy i gatunki radiowe. Wśród nadawanych audycji w 2008 roku największy udział w programie miały audycje publicystyczne (7,1%), następnie adresowane do młodzieży (6,5 %). Program ten w ciągu roku zmieniał format muzyczny z dominanty hip-hopu na chillout.

Program pn. **ESKA Rock** nadaje, zgodnie z koncesją 020/K/2008-R, program o charakterze uniwersalnym.

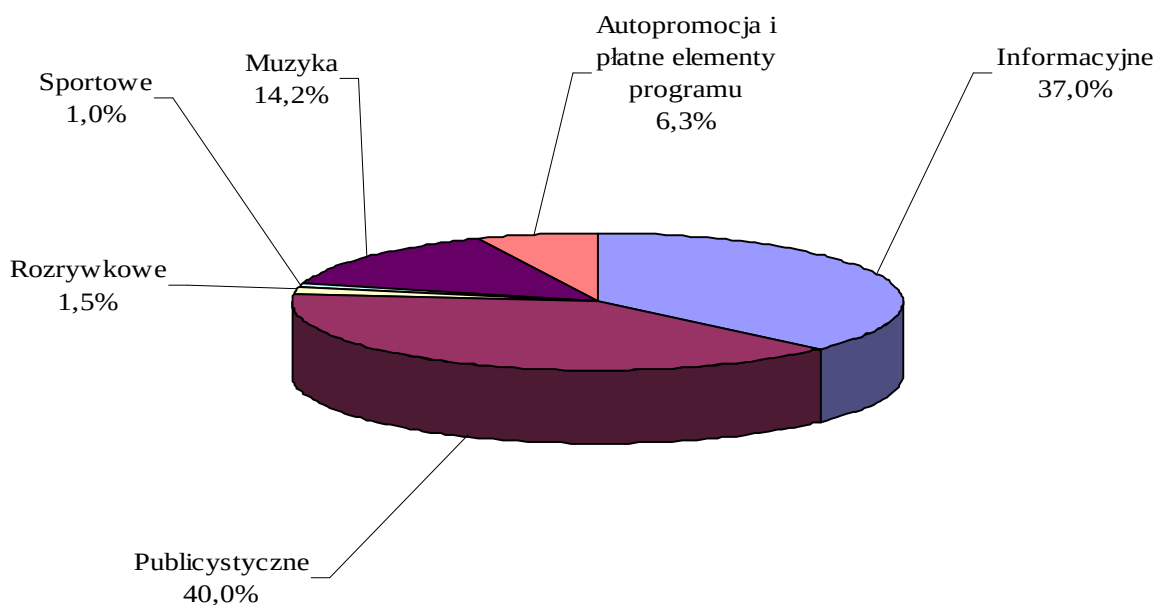
Wykres nr 23 Struktura gatunkowa programu pn. ESKA Rock w 2008 r.

W 2008 roku, w programie pn. ESKA Rock (do 28.05.2008 r. nadawany pn. Radio WAWA) dominowały audycje informacyjne (7,4 % rocznego udziału) oraz rozrywkowe (2,9 %). Program ten zmienił w ciągu roku format muzyczny – zrezygnował z nadawania wyłącznie utworów polskich na rzecz popularnych utworów rockowych, zarówno polskich jak i zagranicznych.

Program pn. **Radio TOK FM** nadaje, zgodnie z koncesją 155/P/2003-R, program o charakterze wyspecjalizowanym informacyjno – publicystycznym

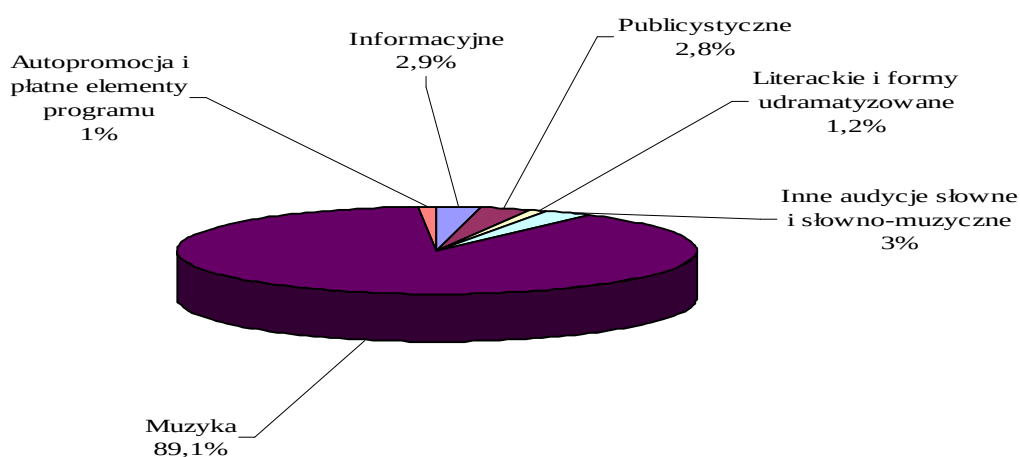
Wykres nr 24 Struktura gatunkowa programu pn. TOK FM w 2008 r.

Zgodnie ze specjalizacją informacyjno-publicystyczną, w programie radia TOK FM dominowały audycje publicystyczne (40% rocznego udziału) oraz informacyjne (37 %). Muzyka w tym programie zajmowała niewiele miejsca – jedynie 14% rocznego programu.

Program pn. **Radio RMF Classic**, zgodnie z koncesją 122/P/2002-R, program o charakterze wyspecjalizowanym muzyczno-literackim

Wykres nr 25 Struktura gatunkowa programu pn. RMF Classic w 2008 r.

Program RMF Classic, wypełniając warunki dotyczące specjalizacji, zawierał przede wszystkim muzykę poważną, która stanowiła niemalże 90% rocznego czasu nadawania, z czego 76,8% czasu stanowiła muzyka klasyczna.

Programy o zasięgu lokalnym

Obraz programów lokalnych odtworzony na podstawie przeprowadzonych w 2008 roku monitoringów przedstawiono w rozdziale 3 „Sprawozdania z działalności KRRiT w 2008 roku”.

Telewizja koncesjonowana

Oferta programowa w telewizji naziemnej²¹

Polsat, TVN, TV4 i Puls (programy o charakterze uniwersalnym)

Podobnie jak w latach poprzednich (2006, 2007) **TVN** w 2008 r. nadawał program całodobowy. Wydłużył się nieco czas nadawania pozostałych trzech programów. Średni dobowy czas emisji programu **Polsat** wynosił 23 godziny 42 minuty, programu **TV4** - stanowił 23 godziny 46 minut, a **Puls** - 22 godziny 56 minut na dobę.

Udział audycji premierowych był najwyższy w programie Polsat – 65% (zwiększył się w porównaniu z rokiem 2007 o 15 pkt. proc.), w programie **TV4** wyniósł 49% rocznego czasu nadawania (zmniejszył się w porównaniu z rokiem 2007 o 6 pkt. proc.), a w **TVN** premiery stanowiły 45% rocznego czasu nadawania programu (o 2 pkt. proc. mniej niż w 2007 roku). Udział premier był najniższy w programie **Puls** - 30% rocznego czasu nadawania programu (w porównaniu z 2007 rokiem wzrósł jednak o 3 pkt. proc.).

Tabela nr 44 Porównanie struktury gatunkowej programów TVN, Polsat , TV4 i Puls w 2008 r.

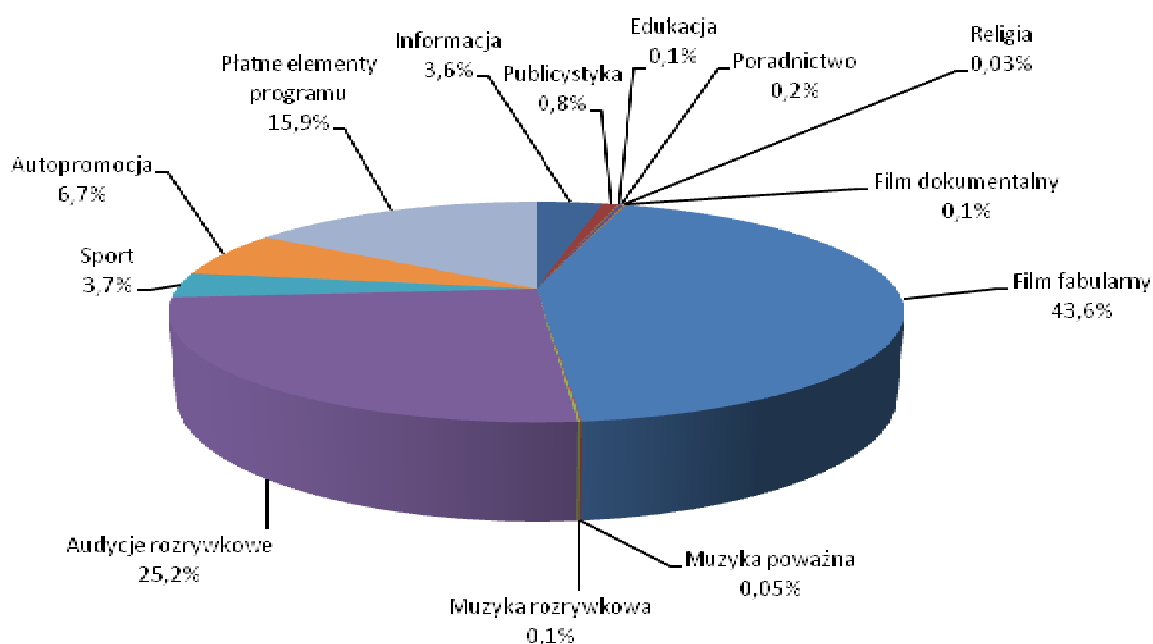
	POLSAT		TVN		TV4		PULS	
	godz.	%	godz.	%	godz.	%	godz.	%
Roczna liczba godzin programu	8666	100	8784	100	8696,7	100	8396,5	100
Informacja	311	3,6	173	2	163	1,9	568,3	6,8
Publicystyka	71	0,8	1337	15,2	1141	13,1	736,2	8,8
Edukacja	6	0,1	0	0	177	2	689,5	8,2
Poradnictwo	20	0,2	93	1,1	94	1,1	0	0
Religia	3	0,03	0	0	7	0,1	596,8	7,1
Film dokumentalny	8	0,1	18	0,2	249	2,9	65,7	0,8
Film fabularny	3775	43,6	2268	25,8	2384	27,4	3358,8	40
Muzyka poważna	4	0,05	0	0	0,6	0,01	0	0
Muzyka jazzowa	0	0	0	0	15,5	0,2	0	0
Muzyka rozrywkowa	9	0,1	17	0,2	510,6	5,9	8,9	0,1
Audycje rozrywkowe	2181	25,2	2573	29,3	1540	17,7	545,5	6,5

²¹ na podstawie danych sprawozdawczych nadawców

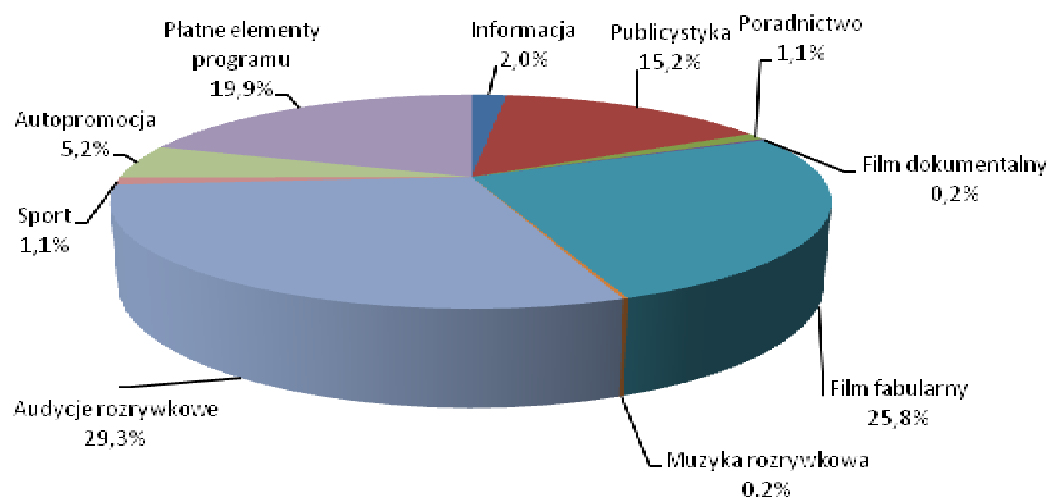
Sport	321	3,7	97	1,1	278	3,2	23,4	0,3
Autopromocja, zwiastuny	583	6,7	456	5,2	549	6,3	532,0	6,3
Płatne elementy programu	1374	15,9	1752	19,9	1588	18,3	1271,4	15,1

Z przedstawionych w tabeli danych wynika, że w porównaniu z danymi za 2007 rok w każdym z omawianych programów nastąpiły w ciągu ubiegłego roku zmiany udziałów w rodzajach nadawanych audycji. W programie *Polsat* nieznacznie zwiększono w 2008 roku udział informacji i edukacji, zmniejszając jednocześnie udział publicystyki (o połowę w stosunku do danych z 2007 roku), muzyki rozrywkowej, audycji religijnych, filmu dokumentalnego i sportu. W programie *TVN* zwiększono w 2008 roku czas nadawania audycji rozrywkowych oraz filmu dokumentalnego, przy jednoczesnym zmniejszeniu udziału audycji poradniczych i filmu fabularnego. Udział informacji i publicystyki, sportu i muzyki rozrywkowej był podobny w 2008 roku jak rok wcześniej. W *TV4* zwiększono znacząco (o 4 pkt. proc.) liczbę godzin informacji i publicystyki, w mniejszym stopniu - edukacji i poradnictwa, a także filmu fabularnego i dokumentalnego. Zmniejszono natomiast udział audycji rozrywkowych i sportowych. W ubiegłym roku nie nadawano widowisk teatralnych, które pojawiły się w programie w 2007 roku. Porównywalny z kolei do 2007 roku pozostał udział muzyki w tym programie. W programie *Puls* znacznie zwiększono udział audycji informacyjnych, edukacyjnych, w nieco mniejszym stopniu – również audycji rozrywkowych. Z kolei w omawianym roku nie nadawano audycji poradniczych (w 2007 roku stanowiły one 2%) i muzyki poważnej (w 2007 roku jej udział wyniósł 0,1%); znacząco zmniejszył się udział filmu dokumentalnego, niższy był także filmu fabularnego, publicystyki i audycji religijnych.

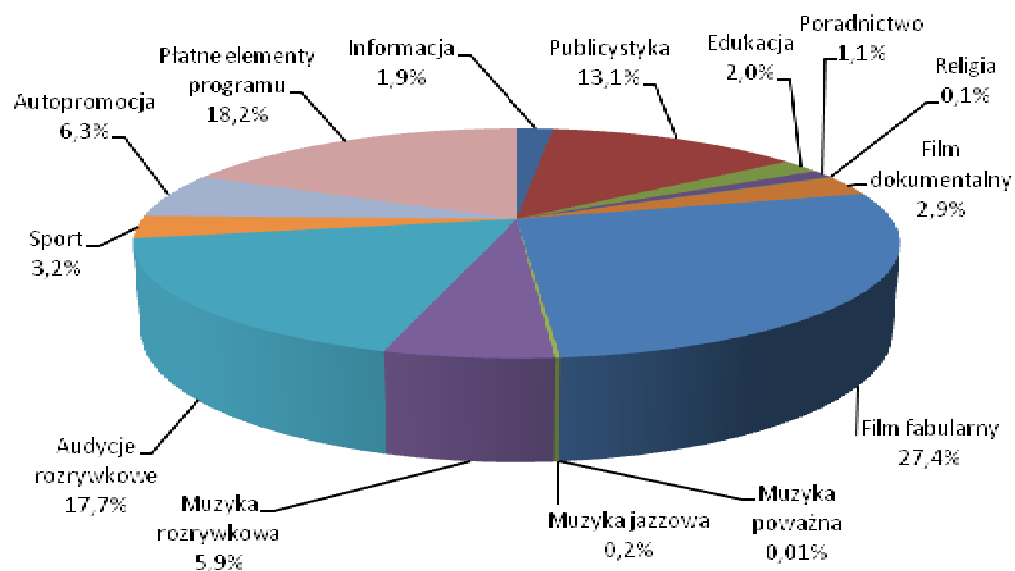
Wykres nr 26 Struktura gatunkowa programu *Polsat* w 2008 r.

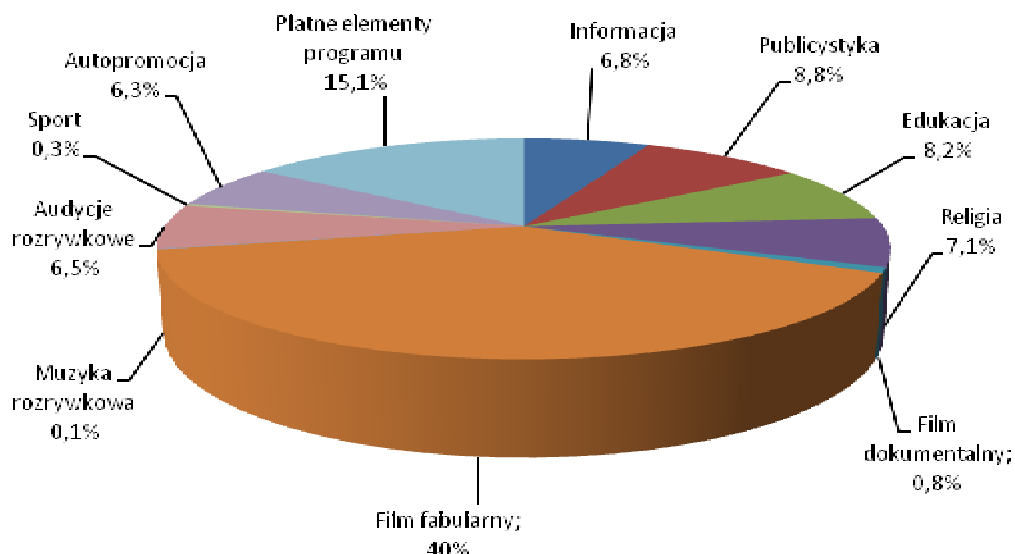
Wykres nr 27 Struktura gatunkowa programu TVN w 2008 r.

Wykres nr 28 Struktura gatunkowa programu TV4 w 2008 r.

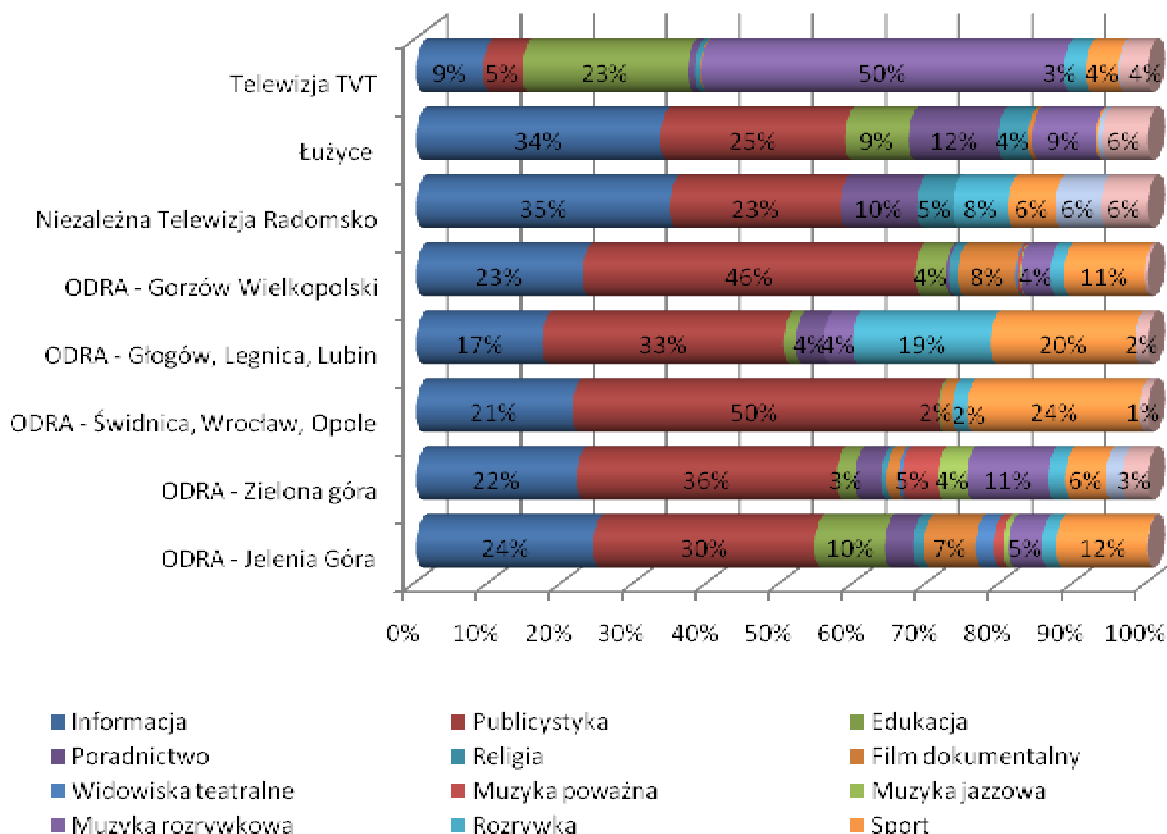
Wykres nr 29 Struktura gatunkowa programu Puls w 2008 r.

Telewizyjne programy lokalne

W 2008 roku nadawano osiem naziemnych programów lokalnych. Trzy – **Łużyce** (poprzednia nazwa: **Studio Lubań-Bolesławiec**), **Niezależna Telewizja Radomsko** i **Telewizja TVT** (nadająca program w Żorach) były emitowane samodzielnie; pozostałych pięć programów nadawanych było w ramach spółki TV ODRA; były to **TV Odra - Jelenia Góra**; **TV Odra - Zielona Góra**; **TV Odra - Świdnica, Wrocław, Opole**; **TV Odra - Głogów, Legnica, Lubin**; **TV Odra - Gorzów Wielkopolski**. Wszystkie wymienione programy miały charakter uniwersalny i zawierały tematykę lokalną.

Wykres nr 30 Struktura gatunkowa naziemnych programów lokalnych w 2008 r.

W każdym z omawianych programów, oprócz Telewizji TVT, największy udział miały, podobnie jak w poprzednim roku, informacja i publicystyka. Udział informacji był większy w porównaniu z rokiem 2007 w programach: *ODRA-Zielona Góra* oraz *Niezależna Telewizja Radomsko*. Z kolei większy udział audycji publicystycznych stwierdzono także w programie lokalnym w Radomsku oraz w dwóch programach z grupy ODRA – Odra-Głogów, Legnica, Lubin oraz w Odra Gorzów Wielkopolski. W programie Telewizji TVT największy udział miała muzyka rozrywkowa oraz audycje edukacyjne.

W 2008 roku w większości programów niższy niż w 2007 roku był udział audycji edukacyjnych (z wyjątkiem programu *Łużyce*, w którym zanotowano niewielki wzrost udziału). Natomiast niemal we wszystkich programach zwiększył się udział audycji rozrywkowych (poza programem *ODRA-Gorzów Wielkopolski*, w którym nastąpił spadek oraz programem *Łużyce*, w którym, podobnie jak rok wcześniej, rozrywki nie nadawano).

Analogicznie do 2007 r., również w 2008 roku w żadnym z programów lokalnych nie nadawano filmów fabularnych. Nowością z kolei było nadawanie w ubiegłym roku

w programie *ODRA-Jelenia Góra* widowisk teatralnych, które w 2007 roku nie pojawiły się w żadnym lokalnym programie telewizji naziemnej.

Oferta programowa telewizyjnych programów satelitarnych²²

Charakterystyka ogólna

W 2008 roku nową koncesję otrzymało kilkanaście nowych telewizyjnych programów satelitarnych. Swoją ofertę poszerzyli: Canal+ (*DOMO* – program poradnikowo-dokumentalny), Polsat (*Polsat News*, *Polsat HD*, *Polsat Sport HD*) i spółka TVN (*TVN International West*, *TVN Warszawa*). Koncesję na nadawanie satelitarne otrzymała także Telekomunikacja Polska SA – na program *Orange Sport*. Oprócz wspomnianego już programu poradnikowego *DOMO*, koncesje otrzymały dwa kolejne programy o podobnym charakterze: *Patio TV* (FABRYKA MEDIÓW Sp. z o.o.) i *TV Dom* (TM Media Sp. z o.o.).

CANAL+Cyfrowy, podobnie jak w latach poprzednich, dysponował trzema programami o charakterze filmowym (*CANAL+ Polska* i *CANAL+ Żółty, Ale Kino*), dwoma adresowanymi do dzieci i młodzieży (*MiniMini* i *ZigZap*), jednym o charakterze dokumentalnym (*Planete*), dwoma prezentującymi tematykę sportową (*CANAL+ Niebieski Sport*, *Canal+Sport2*) oraz programem *Kuchnia.tv*, poświęconym sztuce kulinarnej. Ofertę Canal+ wzbogacono o program poradnikowo-dokumentalny *DOMO*, przedstawiający inspiracje dla domu i ogrodu.

TVN SA, podobnie jak w latach poprzednich, nadawała programy: uniwersalny (*TVN International*), filmowo-rozrywkowy (*TVN Siedem*), informacyjno-publicystyczny (*TVN 24*), poświęcony informacjom meteorologicznym (*TVN Meteo*), motoryzacyjny (*TVN Turbo*), adresowany do kobiet (*TVN Style*), skierowany do lekarzy (*TVN Med*), edukacyjny poświęcony nauce języków obcych (*TVN LINGUA*) oraz biznesowo-ekonomiczny (*TVN-CNBC Biznes*). W połowie roku zakończył nadawanie program rozrywkowy *TVN Gra* (uchylenie koncesji na wniosek Koncesjonariusza z dniem 31 maja 2008r.), natomiast jesienią rozpoczął emisję program *TVN Warszawa*, poświęcony tematyce lokalnej stolicy. Spółka TVN otrzymała także koncesję na program *TVN International West*, przeznaczony dla polskiej emigracji przebywającej na Zachodzie. Spółka ITI Neovision Sp. z o.o., nadawała w ubiegłym roku, podobnie jak w roku 2007, program sportowy *nSport*, prowadzony przez Jerzego Owsiaaka kulturalno-publicystycznego *OTV* oraz społeczno-religijny *Religia.tv*.

Oferta Telewizji POLSAT SA powiększyła się o program informacyjno-publicystyczny *Polsat News* – będący konkurencją dla TVN 24 oraz programu telewizji publicznej TVP INFO. Spółka otrzymała także koncesje na nadawanie dwóch swoich programów w wysokiej rozdzielczości: *Polsat HD* i *Polsat Sport HD*. Ponadto program o charakterze medycznym *POLSAT Zdrowie i Uroda* zmienił nazwę na *Polsat Cafe* oraz zmodyfikował charakter – na rozrywkowo-kobieco-medyczny.

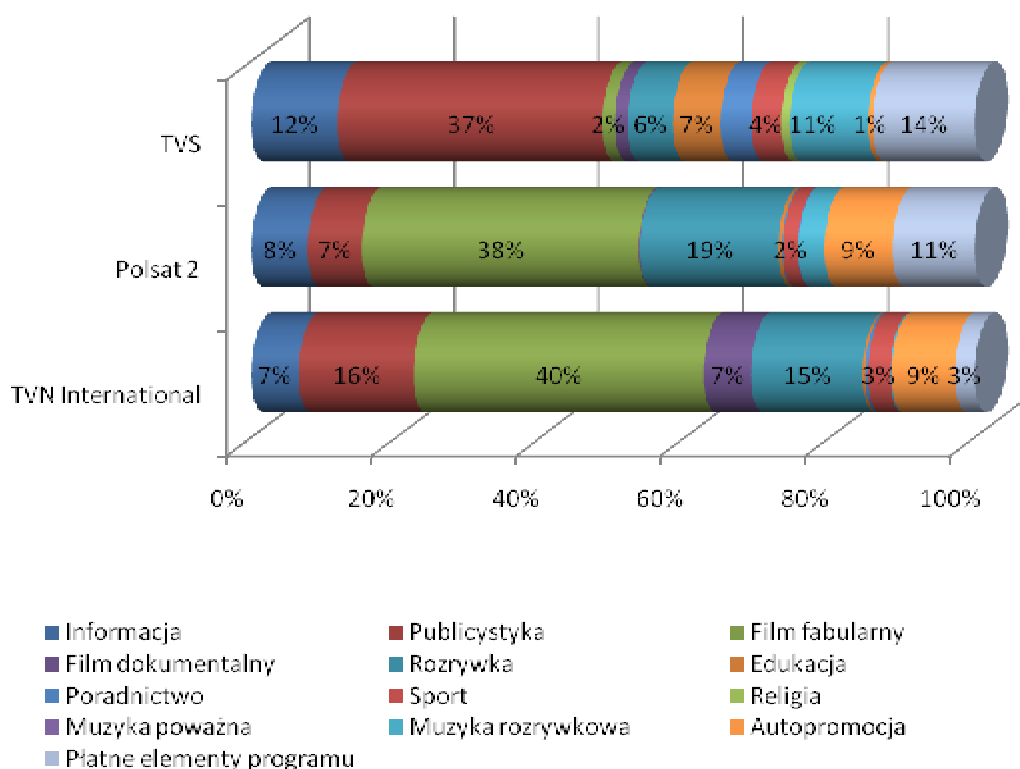
²² na podstawie danych sprawozdawczych nadawców

Satelitarne programy o charakterze uniwersalnym

Grupę programów o charakterze uniwersalnym tworzyły: **POLSAT 2**, **TVN International** oraz **TVS** (program uniwersalny z tematyką regionalną dotyczącą Górnego Śląska). W marcu ubiegłego roku wygasła koncesja na nadawanie programu **Trochę Młodsza Telewizja**.

W maju z kolei koncesję otrzymała Telewizja POLSAT SA na program o charakterze uniwersalnym rozpowszechniany w wysokiej rozdzielczości pn. **POLSAT HD** (koncesja 378/2008-T z 19 maja). Spółka TVN otrzymała koncesję na nadawanie kolejnego programu przeznaczonego dla Polaków przebywających poza granicami kraju: **TVN International West** (koncesja nr 377/2008-T wydana 6 maja 2008r.), a jesienią rozpoczął nadawanie program o tematyce lokalnej pn. **TVN Warszawa** (koncesja nr 382/2008-T wydana 30 czerwca 2008r.).

Wykres nr 31 **Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze uniwersalnym w 2008 r.**

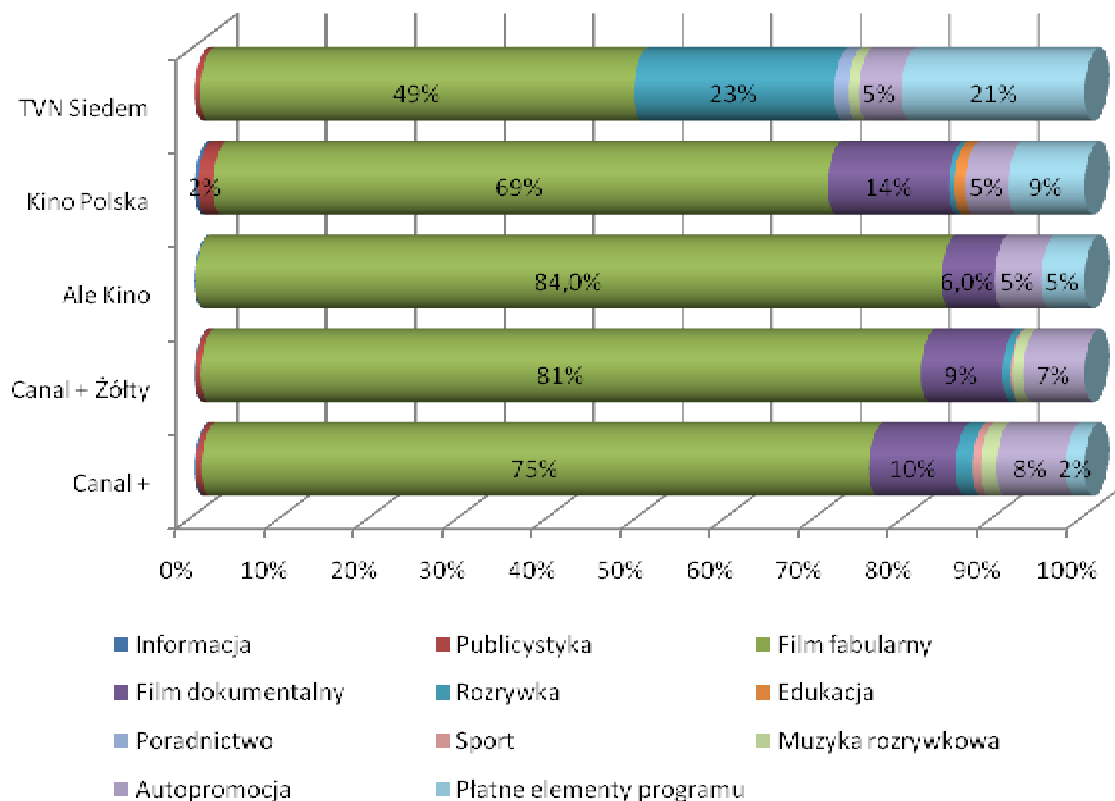

Jak pokazuje wykres, najwyższy udział informacji i publicystyki nadawano w programie TVS. Najmniejszy był z kolei w tym programie udział filmu fabularnego i audycji rozrywkowych. W pozostałych dwóch programach udział fabuły był podobny a rozrywki porównywalny – nieco wyższy w Polsacie 2. W programie TVS wysoki udział miały także edukacja i poradnictwo – nie nadawane w programie TVN International, a w Polsacie 2 stanowiące niewielki procent programu.

Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - filmowym

W 2008 roku oferta programów telewizyjnych o profilu filmowym była podobna jak rok wcześniej. Nadal najbardziej zróżnicowaną ofertę proponowała grupa **CANAL+ Cyfrowy** nadając trzy programy filmowe: **CANAL+ Polska**, **CANAL+ Polska Żółty**, **ALE KINO!**. W ofercie kanałów tematycznych grupy **TVN** znajdował się jeden program pn. **TVN Siedem** (filmowo-rozrywkowy). W prezentowaniu filmu polskiego specjalizował się program **Kino Polska**.

Wykres nr 32 Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze filmowym w 2008 r.

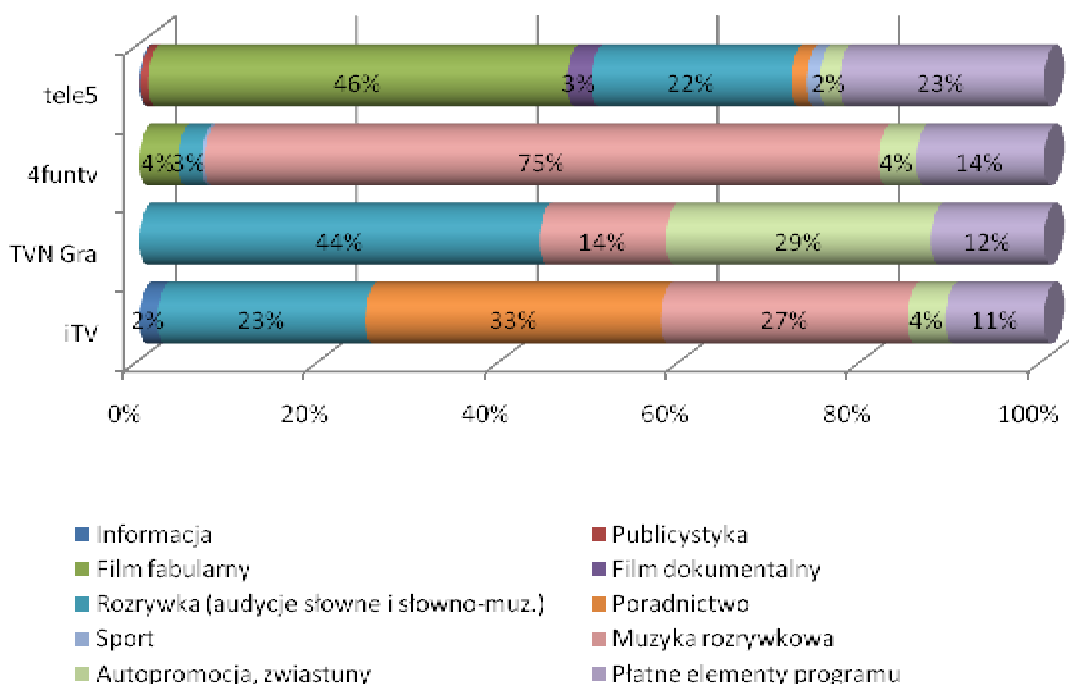

Najwyższy udział filmu fabularnego w ubiegłym roku nadano, podobnie jak w 2007 roku, w programie *Ale Kino*. Nieco mniejszy udział miał on w programie *Canal+ Polska Żółty*, a najmniej tego gatunku zawierał program *TVN Siedem* – ze względu na swój filmowo-rozrywkowy charakter (ponad dwudziestoprocentowy udział ma w tym programie rozrywka). Z kolei najwyższy udział filmu dokumentalnego stwierdzono w programie *Kino Polska*.

Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - rozrywkowym

Grupę programów o charakterze rozrywkowym tworzyły: **TELE 5**, **iTV**, **4 fun.tv**, **Polsat Play** oraz **TVN Gra**. Ostatni z wymienionych programów był nadawany tylko przez kilka miesięcy ubiegłego roku - z dniem 31 maja 2008 koncesja **TVN Gra** została uchylona. Z kolei **Polsat Play** (charakter wyspecjalizowany rozrywkowy, adresowany do widzów dorosłych) we wrześniu ubiegłego roku zmienił nazwę z **TV Play** na **Polsat Play**.

Wykres nr 33 Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze rozrywkowym w 2008 r.

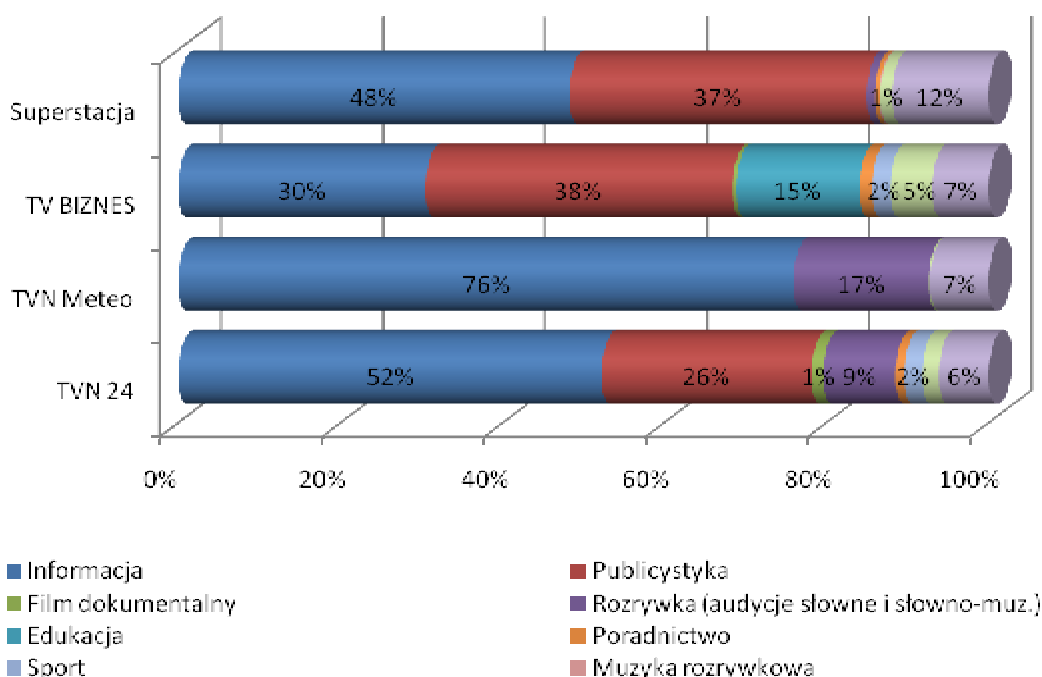
Najbogatszy pod względem rodzajów audycji był w ubiegłym roku program *Tele 5* (7 rodzajów audycji). *Tele 5* jako jedyny w grupie programów rozrywkowych zawierał audycje publicystyczne. Nie była w nim z kolei nadawana muzyka. Najwyższy udział miał w nim film fabularny, w programie *iTV* - audycje poradnikowe, w *TVN Gra* – audycje rozrywkowe, a w *4fun.tv* – muzyka.

Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - informacyjnym

Grupę programów informacyjnych tworzyły w ubiegłym roku cztery programy: **TVN 24**, **TVN Meteo**, **TV Biznes** oraz **Superstacja**. Nadawanie w 2008 roku rozpoczął także nowy program o charakterze informacyjno - publicystycznym pn. **POLSAT NEWS** (koncesja nr 380/2008-T z 19 maja 2008 dla Telewizji POLSAT S.A).

Programy z grupy TVN oraz **Superstacja** nadawały program całodobowo. Natomiast średni dobowy czas nadawania programu **TV Biznes** wyniósł 22 godz. 8 minut.

Wykres nr 34 Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze informacyjnym w 2008 r.

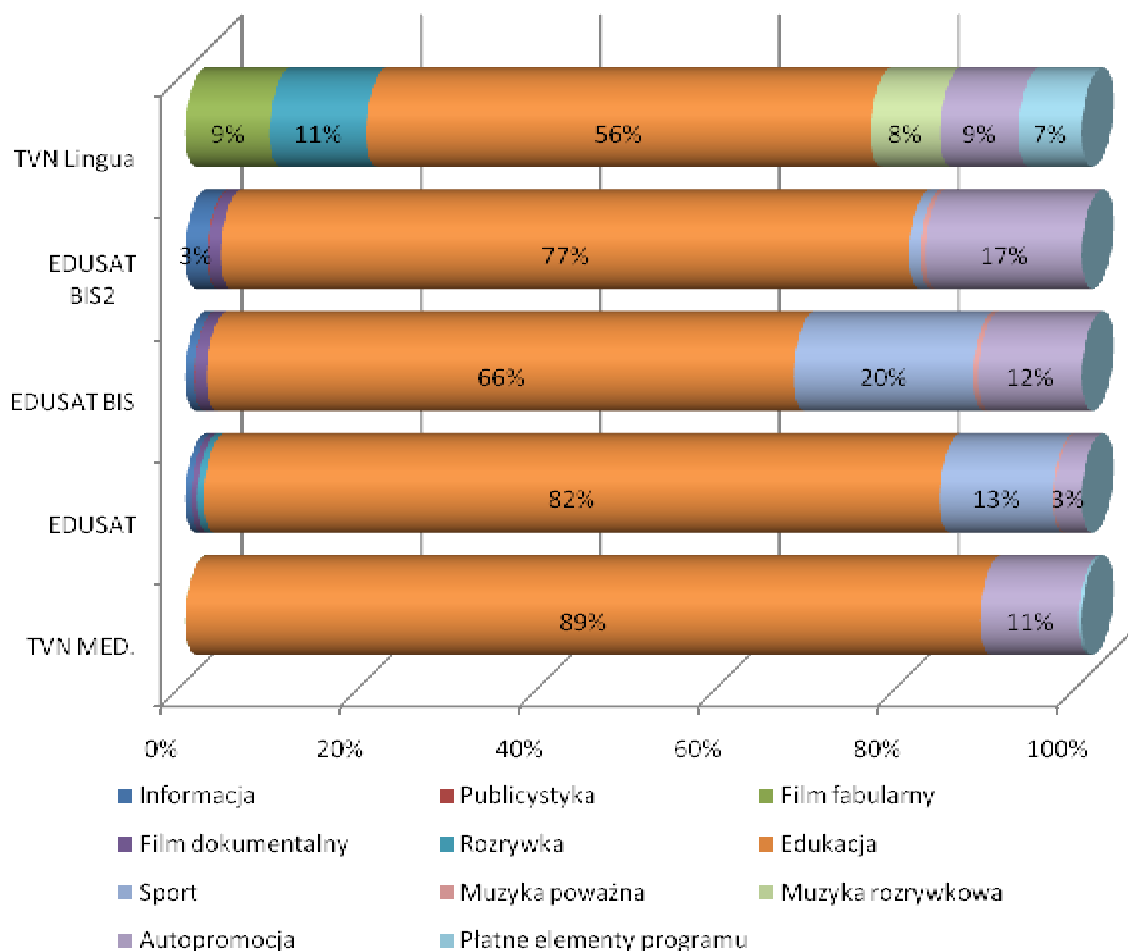

Najwyższy udział audycji informacyjnych był w programie **TVN Meteo**, a najwyższy łączny udział informacji i publicystyki - w programie **Superstacja** (85%). Poza tym w programach **TVN 24** i **TV Biznes** nadawano filmy dokumentalne, audycje poradnicze, sportowe, a w **TV Biznes** znaczący udział miała edukacja (15%). Z kolei rozrywkę zawierały programy z grupy TVN oraz - w minimalnym stopniu - **Superstacja**.

Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - edukacyjnym

Ofertę programów edukacyjnych tworzyły w ubiegłym roku: **Edusat**, **Edusat BIS**, **Edusat BIS 2**, **TVN MED** oraz **TVN Lingua**. W ubiegłym roku koncesje otrzymały także nowe programy: edukacyjno-poradniczy: **PATIO TV** (koncesja nr 375/2008-T wydana 17 stycznia) oraz poradnikowo-dokumentalne: **DOMO** (koncesja nr 381/2008-T z 19 czerwca) i **TV DOM** (koncesja nr 384/2008-T z 4 sierpnia).

Wykres nr 35 Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze edukacyjnym w 2008 r.

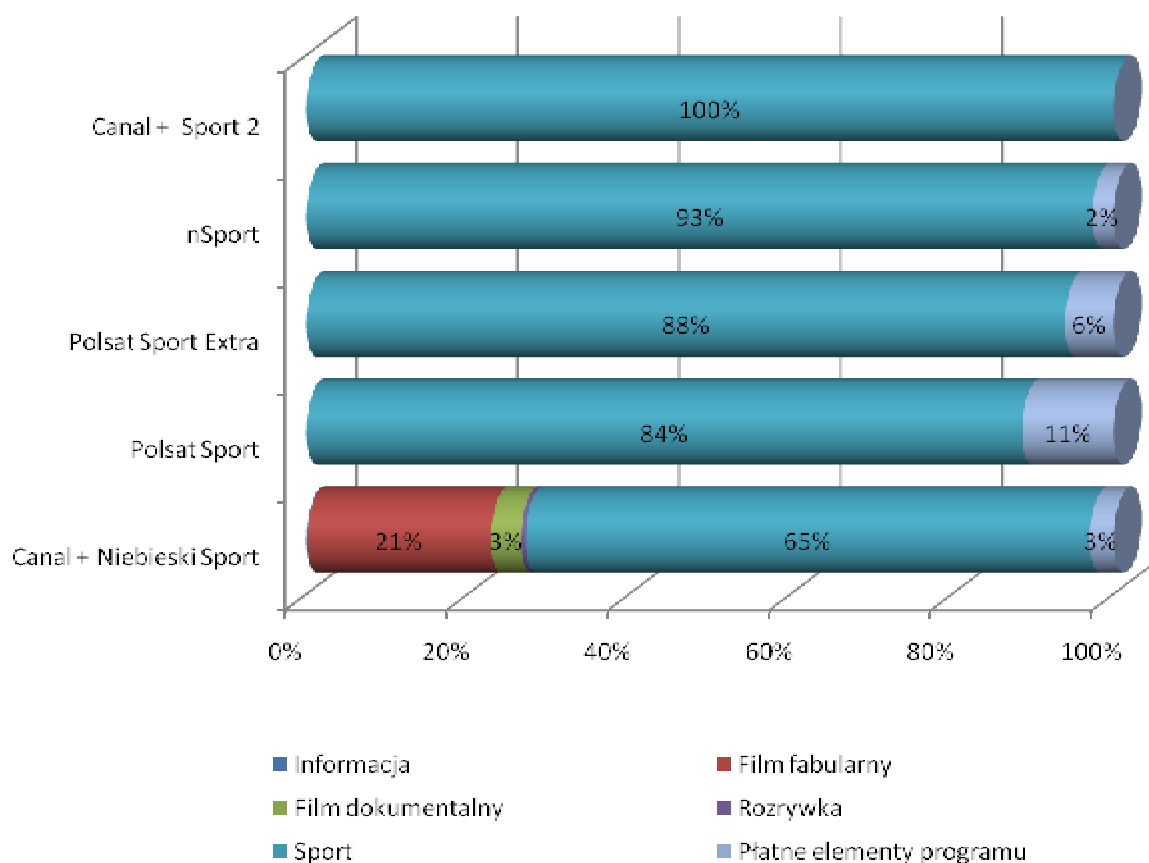

Wśród omawianych programów najwyższy udział audycji edukacyjnych stwierdzono w programie *TVN Med*. Udział tych audycji zmniejszył się w ubiegłym roku w porównaniu z danymi z 2007 roku, we wszystkich programach z grupy *Edusat*. Największą różnicę zanotowano w programie *Edusat Bis* (o 19 pkt. proc. mniej niż w 2007 r.), najmniej w programie *Edusat* (o 7 pkt. proc. mniej niż w 2007 roku).

Satelitarne programy o charakterze wyspecjalizowanym - sportowym

W 2008 roku, do dotychczas istniejących programów sportowych: **POLSAT Sport**, **POLSAT Sport Extra** i **CANAL+ Polska Niebieski Sport**, **Canal+ Sport 2**, **nSport**, dołączyły kolejne: **POLSAT SPORT HD** (koncesja nr 379/2008-T z 19 maja) oraz **Orange Sport** (koncesja nr 385/2008-T z 5 sierpnia). Oferta poszczególnych programów różniła się w zakresie struktury gatunkowej, jak też w liczbie i rodzajach prezentowanych dyscyplin sportowych.

Wykres nr 36 Struktura gatunkowa programów satelitarnych o charakterze sportowym w 2008r.

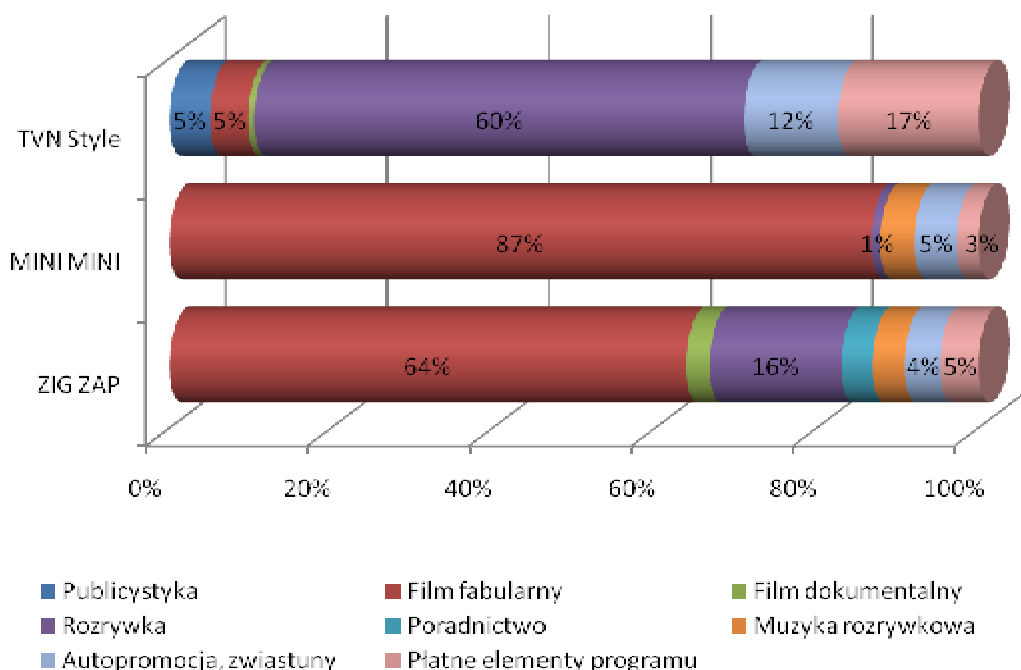

W programach: **nSport**, **Polsat Sport**, **Polsat Sport Extra** i **Canal + Sport 2** nadawano wyłącznie audycje sportowe (w ostatnim z wymienionych transmisje i retransmisje sportowe zajęły 100% rocznej emisji programu – nie nadawano autopromocji i reklamy). Natomiast program **Canal+ Polska Niebieski Sport** zawierał również film fabularny, film dokumentalny oraz rozrywkę.

Satelitarne programy wyspecjalizowane ze względu na odbiorcę

Grupę programów wyspecjalizowanych ze względu na odbiorcę tworzyły: **ZigZap** i **MiniMini** dla dzieci i młodzieży (grupa CANAL+ Cyfrowy) oraz **TVN Style** dla kobiet. W ubiegłym roku program *Polsat Zdrowie i Uroda* zmienił charakter z wyspecjalizowanego - medycznego, na wyspecjalizowany - rozrywkowo-kobieco-medyczny oraz nazwę programu - obecnie **Polsat Cafe**. Poprzez dodanie treści o tematyce skierowanej do kobiet (program ma służyć nie tylko kobietom spełnionym zawodowo i aktywnym, interesujących się nowinkami w świecie urody, mody i kultury, ale także tym, które szukają swego miejsca w świecie), program stał się konkurencją dla *TVN Style*.

Wykres nr 37 Struktura gatunkowa programów satelitarnych, wyspecjalizowanych ze względu na odbiorcę w 2008 r.

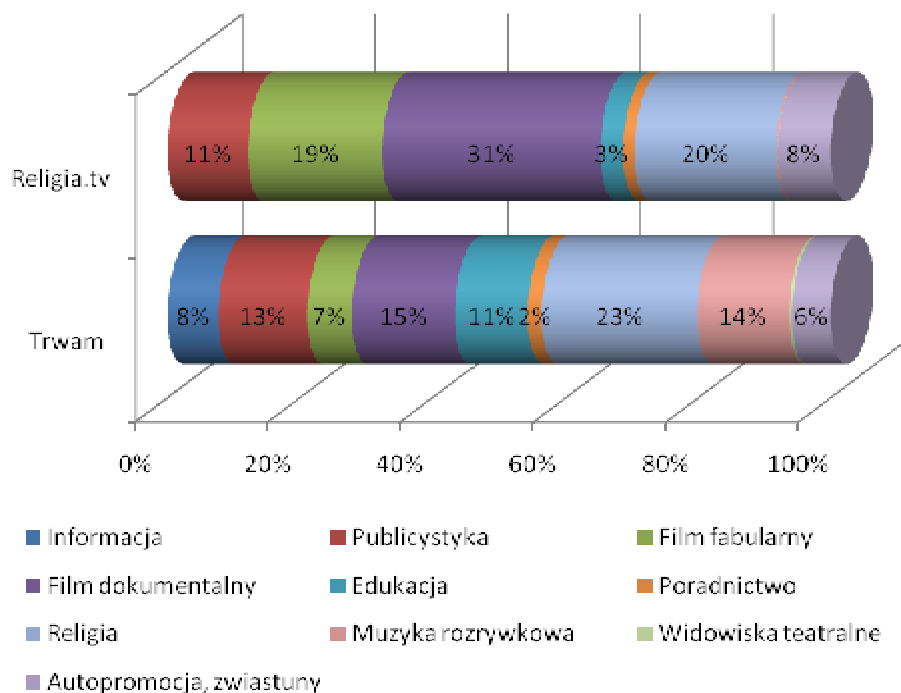

W programie *TVN Style* dominowała rozrywka, której stosunkowo wysoki udział był także w programie *ZigZap*. Programy dziecięco-młodzieżowe nie miały w swojej ofercie publicystyki, która obecna była w *TVN Style*. Największy udział filmu fabularnego (w większości animowanego) był w programie *MiniMini*. Audycje poradnicze nadawano wyłącznie w programie *ZigZap*, a muzykę – wyłącznie w obydwu programach należących do Canal+ Cyfrowy.

Satelitarne programy o profilu religijnym

W omawianej grupie znalazły się dwa programy wyspecjalizowane: **TRWAM** (o charakterze edukacyjno-poradniczym i religijnym) oraz **Religia.tv** (o charakterze społeczno – religijnym).

Wykres nr 38 **Struktura gatunkowa programów satelitarnych, wyspecjalizowanych o profilu religijnym w 2008 r.**

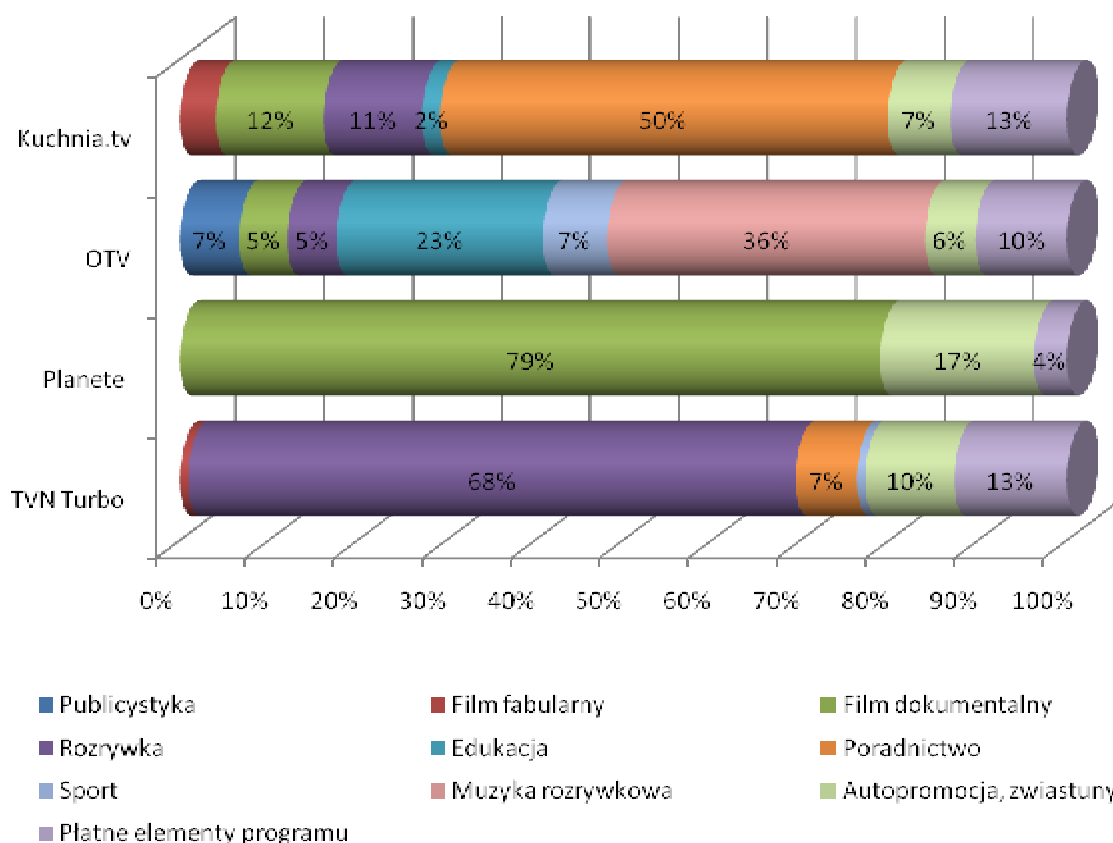

W ww. programach najwyższy udział w strukturze miały audycje religijne. Jak pokazuje wykres – był to udział podobny (20% - 23%). Dużo miejsca w tych programach zajmowały także filmy dokumentalne oraz publicystyka. W programie *Religia.tv* dokument miał najwyższy udział w strukturze programu. Audycje informacyjne nadawane były tylko w telewizji *Trwam*. W programie tym wysoki udział miała także muzyka rozrywkowa, podczas gdy w programie *Religia.tv* stanowiła ona niecały 1%.

Pozostałe programy o charakterze wyspecjalizowanym

W ubiegłym roku emitowane były również programy: **Planete** nadający filmy dokumentalne, **TVN Turbo** - motoryzacyjny i hobbistyczny, **Kuchnia.tv** - poświęcony sztuce kulinarnej oraz **OTV** - kulturalno-publicystyczny.

Wykres nr 39 Struktura gatunkowa pozostałych programów satelitarnych o charakterze wyspecjalizowanym w 2008r.

W strukturze każdego z ww. programów dominowały inne rodzaje audycji: w **TVN Turbo** największy udział miały audycje rozrywkowe, w **OTV** – muzyka rozrywkowa oraz edukacja, w programie **Kuchnia.tv** – audycje poradnikowe. Program **Planete** wypełniały (oprócz autopromocji i płatnych elementów) wyłącznie filmy dokumentalne.

4.3. Porównanie oferty programowej nadawców publicznych i koncesjonowanych

Telewizja

Podstawą porównania oferty telewizyjnej w 2008 roku były programy koncesjonowane rozpowszechniane drogą naziemną o zasięgu ogólnokrajowym i ponadregionalnym: *Polsat*, *TVN*, *TV 4*, *PULS* i dwa programy telewizji publicznej: *TVP 1* i *TVP 2*.

Cechą wspólną (podobieństwem) wymienionych programów jest ich uniwersalny charakter (różnorodność rodzajów audycji i form) oraz wysoki udział fabuły (film kinowy i telewizyjny, seriale, telenowele itp.).

Obok filmu fabularnego w programach zarówno telewizji publicznej, jak i koncesjonowanych (*Polsat*, *TVN*, *TV4*, *Puls*) w ubiegłym roku dominowały audycje rozrywkowe. Udział tych audycji był jednak dużo wyższy w stacjach koncesjonowanych: średnio 19,7% (od 6,5% w programie *Puls* do 29,3% w programie *TVN*) niż w programach telewizji publicznej - stanowiły średnio 7,1% rocznego czasu emisji programu (w *TVP2* - 9,9%, zaś w *TVP1* - 4,3%).

Audycje publicystyczne miały wysoki, ponad 10% udział w dwóch programach koncesjonowanych (13,1% w telewizji *TV 4*, blisko 15,2% w *TVN*) oraz w *TVP 1* (niecałe 10,7%).

Cechą odróżniającą programy telewizji publicznej od koncesjonowanych był wysoki udział filmu dokumentalnego. W *TVP 2* stanowił on 7,9% programu w ubiegłym roku, w *TVP1* 5,8%. Wśród programów koncesjonowanych wyjątkiem w tym zakresie był *TV 4*, w którym udział filmu dokumentalnego wyniósł blisko 3%. W pozostałych programach udział dokumentu wahał się od 0,1% (*Polsat*) do 0,8 % (*Puls*).

Programy telewizji publicznej różniła od programów koncesjonowanych obecność widowisk teatralnych. Stanowiły one w ciągu roku w *TVP 1* - 0,6% a w *TVP 2* - 0,1% czasu nadawania każdego z tych programów.

Audycje religijne nadawane były w największym wymiarze w telewizji *Puls* (7,1%). Znacznie mniejszy udział miały w *TVP1* (2%), w *TVP 2* (0,5%) oraz w *TV 4* (0,1%).

Udział audycji sportowych był najwyższy w telewizji publicznej. Audycje sportowe stanowiły od 3,9% w *TVP 1* do 4% w *TVP 2*. Nieco mniej sport zajął *Polsacie* (3,7%) i w *TV4* (3,2%).

Odwrotnie niż w ubiegłym roku najwięcej audycji edukacyjnych nadawano w telewizji koncesjonowanej. W telewizji *Puls* zajęły one 8,2% rocznego programu, a w telewizji publicznej: w *TVP 1* - 3% rocznego czasu. Edukacji nie nadawano w *TVN*.

Najwięcej audycji poradniczych emitowano w *TVN* i *TV 4* (po 1,1%), zaś poradnictwo nie było obecne w *TVP 2* i w telewizji *Puls*.

Najwięcej muzyki nadawano w programie koncesjonowanym *TV 4* – 6,1% (w tym muzyki rozrywkowej 5,9%). W pozostałych programach koncesjonowanych udział muzyki był niższy niż w telewizji publicznej i wahał się pomiędzy 0,1% do 0,2% (w *TVP 2* - 3,7% i w *TVP 1* - 1,6%). W programach koncesjonowanych nie nadawano muzyki poważnej, a jazzową jedynie w *TV 4* – 0,2%. Te rodzaje muzyki obecne były w ofercie telewizji publicznej: w *TVP 2* obok rozrywkowej również muzykę klasyczną i jazzową; podobnie w *TVP1*.

Radio

Na podstawie pomiaru czasu emisji poszczególnych typów audycji w programach radiowych, które nadawcy radiowi przedstawili w rocznych sprawozdaniach, porównana została oferta programów radiowych o charakterze uniwersalnym: publicznych i koncesjonowanych – o zasięgu ogólnopolskim (Program 1 PR SA, Program 3 PR SA, RMF FM i Radio Zet), regionalnym (17 rozgłośni regionalnych radio publicznego) oraz 27 programów koncesjonowanych o charakterze uniwersalnym i zasięgu lokalnym monitorowanych w 2008 r.

Programy ogólnopolskie

Ogólnopolskie programy Polskiego Radia SA dostarczały słuchaczom bardziej różnorodną, co do gatunków i form radiowych, ofertę niż ogólnopolskie programy koncesjonowane. Warstwa słowna w programach publicznych zajmowała zdecydowanie więcej rocznego czasu nadawania niż w koncesjonowanych. Stanowiła ona około połowę rocznego czasu ich emisji: 65% czasu nadawania Programu 1 i 41% nadawania Programu 3. Tymczasem w koncesjonowanych RMF FM i Radio Zet dominowała muzyka, pozostawiając audycjom słownym 37% rocznego czasu nadawania programu RMF FM i 22% tego czasu w Radio Zet.

We wszystkich programach ogólnopolskich (koncesjonowanych i publicznych) największy udział wśród audycji słownych miały publicystyka i informacja. Charakterystyczne jest, że w programach radio publicznego wyraźnie przeważała publicystyka zajmując 17,2% rocznego czasu nadawania Programu 1 i 13,5% tego czasu w Programie 3. Natomiast w programach koncesjonowanych, dominowały przekazy informacyjne (12% w RMF FM i 9% w Radio Zet). Programy koncesjonowane publicystyce poświęciły w ciągu roku znacznie mniej czasu (4% w RMF FM i 6% w Radio Zet), rezerwując więcej czasu na audycje rozrywkowe (7% w RMF FM i 6% w Radio Zet). Udział rozrywki w ogólnopolskich programach radio publicznego był znacznie niższy (1% w Programie 1 i 5% w Programie 3).

Programy Polskiego Radia SA od programów koncesjonowanych odróżnia również obecność audycji edukacyjnych, popularnonaukowych oraz poradniczych. Zajęły one w ciągu roku 10,5% czasu w *Jedynce* oraz 2,7% w *Trójce*. Radio RMF FM poświęciło tym audycjom 3%, a więc tyle, co Program 3 PR SA. Radio Zet natomiast, w ogóle nie nadawało tego typu audycji.

Programy radio publicznego zapewniły słuchaczom także szerszy dostęp do przekazów sportowych. Sport zajął 5% czasu nadawania w Programie 1, 2% czasu nadawania, w Programie 3 oraz 1% w RMF FM. Radio Zet nie nadawało audycji sportowych.

Audycje literackie i formy udratyzowane miały większy udział w programach publicznych niż koncesjonowanych były szerzej obecne tylko w (w Programie 1 PR SA - 4% rocznego czasu emisji programu, a w RMF FM i Radiu Zet po 1%). Audycje religijne mogli usłyszeć tylko odbiorcy programów publicznych.

W omawianych programach koncesjonowanych obecna była przede wszystkim popularna muzyka rozrywkowa, podczas gdy publiczne nadawały także muzykę poważną, jazzową oraz muzykę ludową. Muzyka w ciągu roku zajęła średnio w programach radio publicznego 44% (*Jedynka* - 33%; *Trójka* – 56%), a w koncesjonowanych średnio 65% (RMF FM – 63%; Zet – 67%).

Programy regionalne i lokalne

Porównanie oferty rozgłośni regionalnych radia publicznego oraz monitorowanych w 2008 r. koncesjonowanych programów lokalnych pokazuje, że warstwa słowna w programach radia publicznego zajęła, w przypadku rozgłośni regionalnych, niemal dwukrotnie więcej miejsca (38,6%) niż w programach koncesjonowanych (19,8%). Różnica ta wynika przede wszystkim z większej ilości przekazów informacyjnych nadawanych w rozgłosniach regionalnych, które zajęły w nich 13,8% czasu nadawania, podczas, gdy w koncesjonowanych programach lokalnych, średnio 8,1%. Rozgłosnie regionalne PR wyemitowały też niemal dwukrotnie więcej audycji publicystycznych i czterokrotnie więcej sportowych. Poza tym, w programach regionalnych radia publicznego nadawano takie rodzaje audycji, które w ofercie koncesjonowanej nie pojawiły się w ogóle lub miały śladowy udział. Były to przede wszystkim audycje edukacyjno-poradnicze, audycje dla dzieci i młodzieży, audycje literackie i formy udratyzowane, audycje adresowane do mniejszości narodowych i grup etnicznych. Jedynym słownym elementem programu, w którym przewagę miały programy koncesjonowane były audycje o charakterze rozrywkowym, których udział w ofercie programów lokalnych wyniósł 1,8%, a programów regionalnych radia publicznego – 1%.

W warstwie muzycznej regionalne programy publiczne wyróżniły się obecnością, obok muzyki rozrywkowej, również muzyki klasycznej, jazzowej oraz etnicznej i ludowej. Udział tych gatunków w muzyce nadawanej przez programy regionalne wyniósł około 6%.

V. Audytorium radia i widownia telewizyjna

5.1. Udział w rynku i wielkość audytorium stacji radiowych w 2008 roku

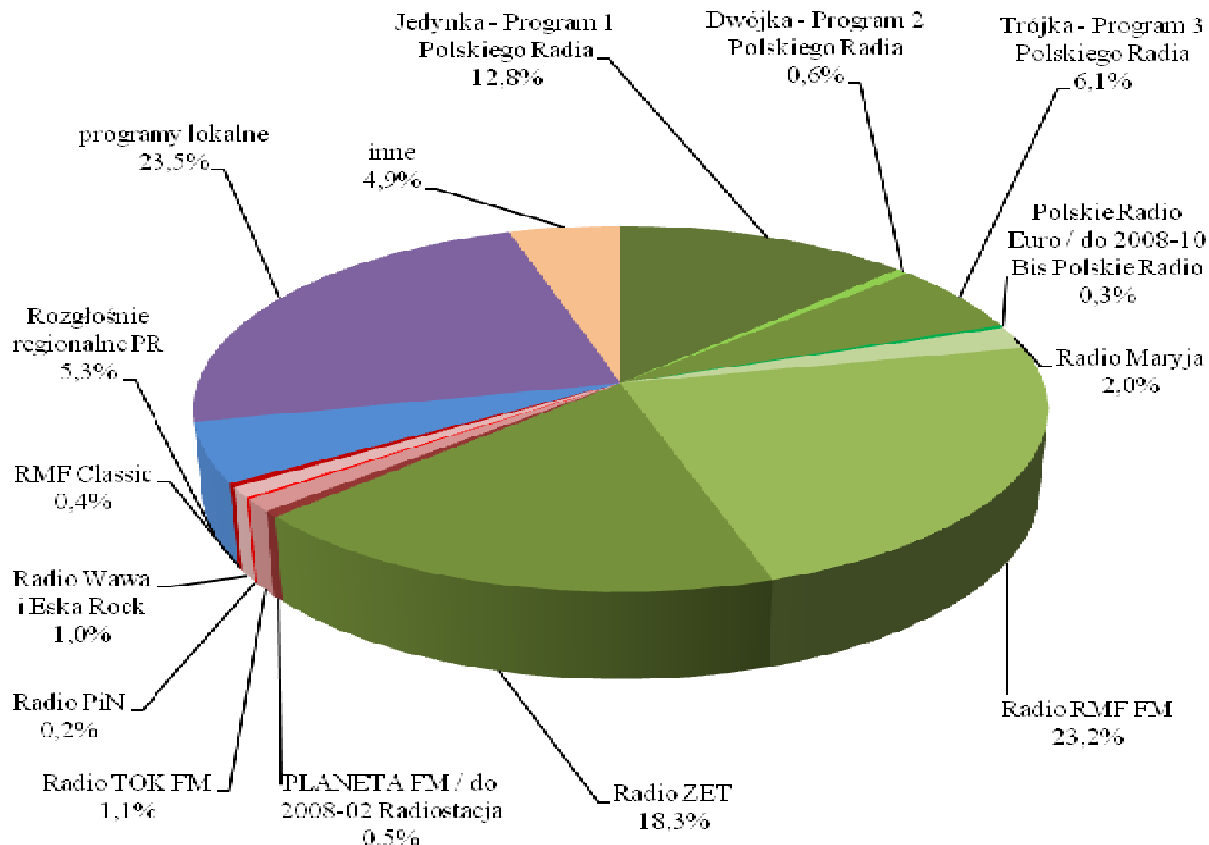
Programy radiowe

Dane o wskaźnikach słuchalności programów radiowych pochodzą z badania audytorium radia *Radio Track*, *SMG/KRC Millward Brown* zrealizowanego na ogólnopolskiej próbie osób w wieku 15-75 lat, w 2008 r. Wielkość próby to 91 867 przypadków.

W 2008 roku radia słuchało 76,7% Polaków, poświęcając na to średnio 4 godziny i 40 minut dziennie. Struktura rynku radiowego przedstawiona jest na wykresie poniżej. 25,1% udziału w rynku przypadło programom publicznym, w tym 5,3% udziału objęły programy regionalne PR. Udział programów koncesjonowanych wyniósł 70,1%, w tym udział programów ogólnopolskich 43,5%, ponadregionalnych 3,1% i lokalnych 23,5%.

Największą popularnością wśród słuchaczy cieszyły się programy ogólnopolskie, które łącznie objęły 63,2% udziału w rynku. Wśród nich, najchętniej słuchane były RMF FM, Radio ZET, Program 1 PR SA oraz Program 3 PR SA. Najbardziej popularnym programem o charakterze ponadregionalnym było Radio TOK FM.

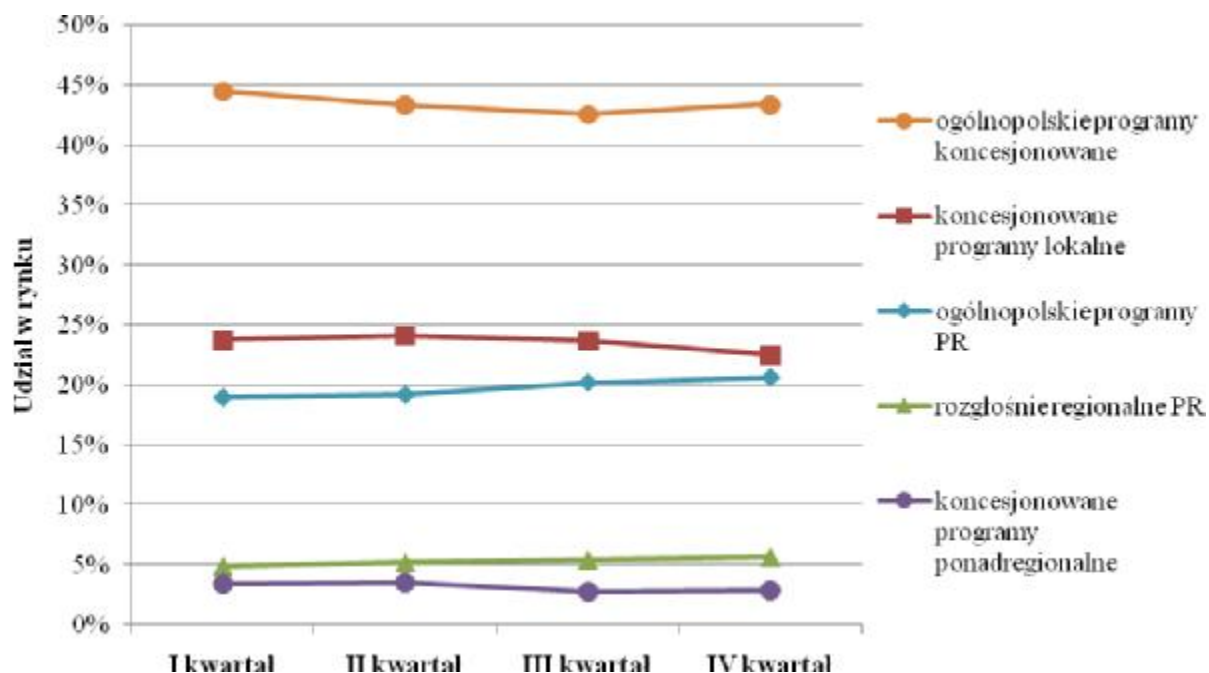
Wykres nr 40 Struktura rynku radiowego w 2008 roku

W kategorii „inne” uwzględniane są wymieniane przez badanych programy niekoncesjonowane, radia internetowe, oraz programy, których respondent nie potrafił zidentyfikować.

W porównaniu z rokiem 2007, programy ogólnopolskie i ponadregionalne miały mniejszy udział w rynku, wzrósł natomiast udział programów regionalnych oraz lokalnych. Wśród programów ogólnopolskich swój udział w rynku zwiększyły jedynie Radio RMF FM (o 0,7 pkt. proc.) oraz Program 3 PR SA (0,1 pkt. proc.). Pozostałe programy odnotowały spadek. Największy dotyczył Radia ZET, którego udział w rynku zmalał o blisko 1 pkt. proc.

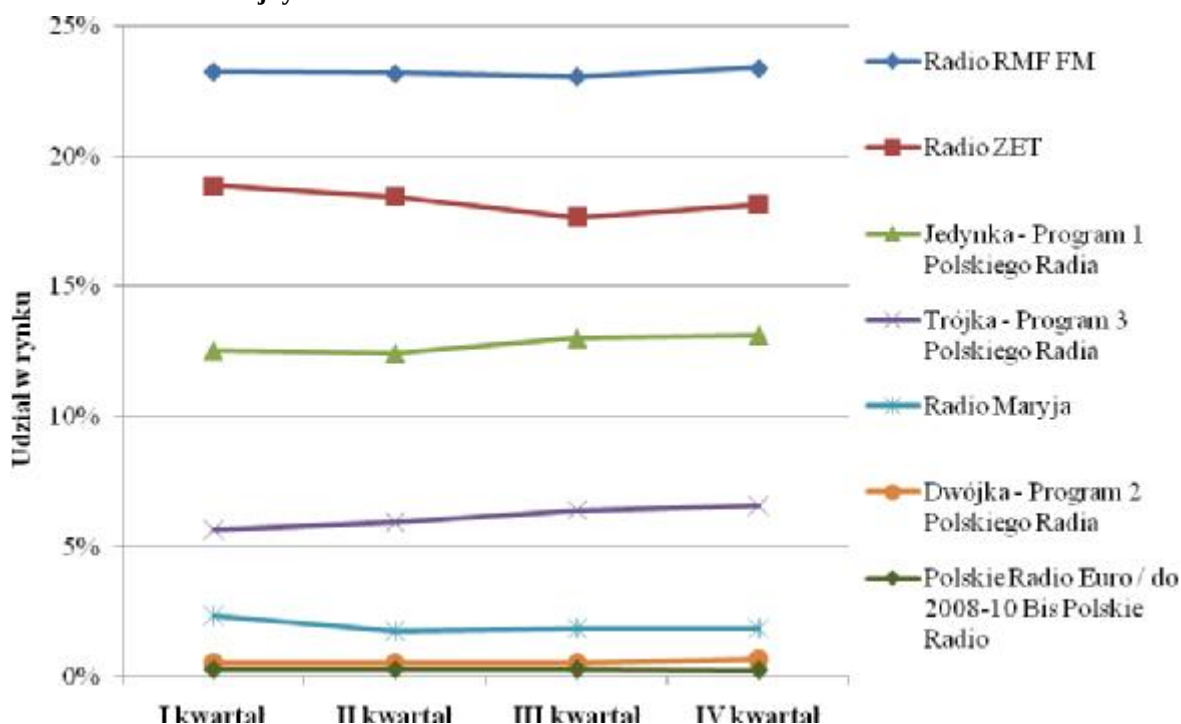
Wykres nr 41 **Udział w rynku grup programów radiowych: ogólnopolskich, ponadregionalnych, regionalnych oraz lokalnych publicznych i koncesjonowanych w kolejnych kwartałach 2008 r.**

Wykres powyżej ilustruje dynamikę rynku radiowego w kolejnych kwartałach 2008 roku. Obserwowaną tendencją był malejący udział w rynku radiowym programów koncesjonowanych, wzrastał natomiast udział programów publicznych (ogólnokrajowych i regionalnych). Największe zmiany nastąpiły latem, w okresie pomiędzy II i III kwartałem 2008 roku.

Na wykresie poniżej zaprezentowane zostały zmiany wielkości udziału w rynku radiowym poszczególnych programów ogólnopolskich. Wynika z niego, że ogólnopolskie programy publiczne zawdzięczają wzrost swojego udziału w rynku Programowi 1 i Programowi 3 Polskiego Radia. Zarówno Program 2 PR jak i Polskie Radio Euro utrzymywały swój udział w rynku na stałym poziomie. Wśród ogólnopolskich programów koncesjonowanych stały udział w rynku zachowywało radio RMF FM oraz, poza pierwszym kwartałem, Radio Maryja. Wahanom podlegała natomiast wielkość udziału w rynku Radia Zet.

Wykres nr 42 Udział w rynku ogólnopolskich programów radiowych publicznych i koncesjonowanych w kolejnych kwartałach 2008 r.

Polskie Radio SA

Pomimo, że udział w rynku **Programu 1** Polskiego Radia SA wzrastał w ciągu roku, to jednak jego udział w rynku radiowym w 2008 r. (12,8%) okazał się nieco niższy niż przed rokiem (13,2%). Podobny jak rok wcześniej był natomiast odsetek Polaków słuchających *Jedynki* – 14,8%. Czas, jaki słuchacze średnio poświęcali na odbiór tego programu skrócił się w stosunku do 2007 roku o 8 minut i wyniósł 3 godz. 5 min.

Program 2 Polskiego Radia SA objął 0,6% udziału w rynku, co oznacza, że wskaźnik ten spadł o 0,05 pkt. proc. w stosunku do 2007 r. Zmalał także odsetek słuchaczy tego programu i wyniósł 1,13%. *Dwójka* była słuchana średnio przez 1 godz. 50 min. dziennie, a więc o 7 minut krócej niż przed rokiem.

Pomimo, że odsetek słuchaczy **Programu 3** Polskiego Radia SA zmalał o nieco ponad 0,1 pkt. proc., to o 3 minuty wydłużył się średni czas jego słuchania – do 3 godz. i 4 min. dziennie. Dzięki temu, program ten, jako jedyny z ogólnopolskich programów Polskiego Radia, odnotował wzrost wielkości udziału w rynku radiowym osiągając 6,1%.

Czwarty program Polskiego Radia – Polskie Radio Bis – od października 2008 roku zaczął nadawać pod nazwą **Polskie Radio Euro**. Jego udział w rynku radiowym zmniejszył się w stosunku do poprzedniego roku o 0,07 pkt. proc., co dla tak niewielkiego udziału – na poziomie 0,3% oznacza względny spadek wartości tego wskaźnika aż o około 23%. Programu tego słuchało 0,5% badanych (w 2007 r. było to 0,7%) przez średnio 2 godz. 4 min. dziennie. Czas słuchania Radia Euro (Bis) uległ wydłużeniu o 17 minut w stosunku do 2007 r. Jest to największy wzrost tego wskaźnika wśród wszystkich programów ogólnopolskich.

Rozgłoszenie regionalne radia publicznego

Programy regionalne cieszyły się w 2008 r. wzrostem wielkości udziału w rynku radiowym. Udział ten rósł systematycznie w kolejnych kwartałach, począwszy od 4,9% w I kwartale, do 5,7% w IV kwartale, osiągając 5,3% udziału w rynku w 2008 r. Programów regionalnych słuchało 8,0 % Polaków przez średnio 2 godz. 21 min. dziennie.

Ogólnopolskie programy koncesjonowane

Największą wartość udziału w rynku radiowym w 2008 r. utrzymał program **RMF FM**. Wskaźnik ten zwiększył się w stosunku do roku 2007 r. o 0,7 pkt. proc. i osiągnął 23,2%. Radio RMF FM miało też więcej odbiorców niż przed rokiem – słuchało go 28,9% Polaków (w 2007 r. było to 28,1%). Średni, dzienny czas słuchania tego programu był podobny do ubiegłorocznego – 2 godz. 53 min.

Kolejny program ogólnopolski – **Radio ZET** – uzyskał w 2008 r. 18,3% udziału w rynku, a więc o 1 pkt. proc. mniej niż przed rokiem. Zmniejszył się również nieco odsetek osób słuchających tego radia – wyniósł 23,8% (w 2007 r. było to 24,6%). Odbiorcy słuchali Radia ZET przez średnio 2 godz. 45 min. dziennie.

Trzeci z ogólnopolskich programów koncesjonowanych – **Radio Maryja** – odnotował spadek wielkości udziału w rynku radiowym o 0,1 pkt proc. Wskaźnik ten dla tego programu wyniósł 2,0%. Odsetek słuchaczy Radia Maryja był podobny do tego przed rokiem – 3,2%, jednak średni, dzienny czas słuchania tego radia skrócił się o 12 minut, do 2 godz. 12 min.

Koncesjonowane programy ponadregionalne

Łączny udział programów o charakterze ponadregionalnym w rynku radiowym w 2008 r. wyniósł 3,1%, a więc był o 0,3 pkt. proc. mniejszy niż przed rokiem.

Wśród tych programów, wzrostem wielkości udziału w rynku cieszyło się radio **TOK FM**, dla którego wskaźnik ten osiągnął 1,1%. TOK FM słuchało 1,5% Polaków przez średnio 2 godz. 40 min. dziennie.

Nieco większy odsetek słuchaczy – 1,6% – miało **Radio Wawa**, które od czerwca 2008 r. zaczęło nadawać pod nazwą **Eska Rock**. Udział w rynku tego programu wyniósł 1,0%, a średni czas jego słuchania – 2 godz. 9 min. dziennie. W lutym 2008 r. zmianę nazwy przeszła także **Radiostacja**, nadająca od tamtej pory jako **Planeta FM**. Udział w rynku tego programu zmalał w stosunku do 2007 r. dwukrotnie i wyniósł 0,5%. Słuchało go 1,1% Polaków przez średnio 1 godz. 43 min. dziennie.

Pozostałe programy ponadregionalne – wyspecjalizowane **RMF Classic** oraz **Radio PiN** miały niewielki udział w rynku radiowym, odpowiednio: 0,4% i 0,2%.

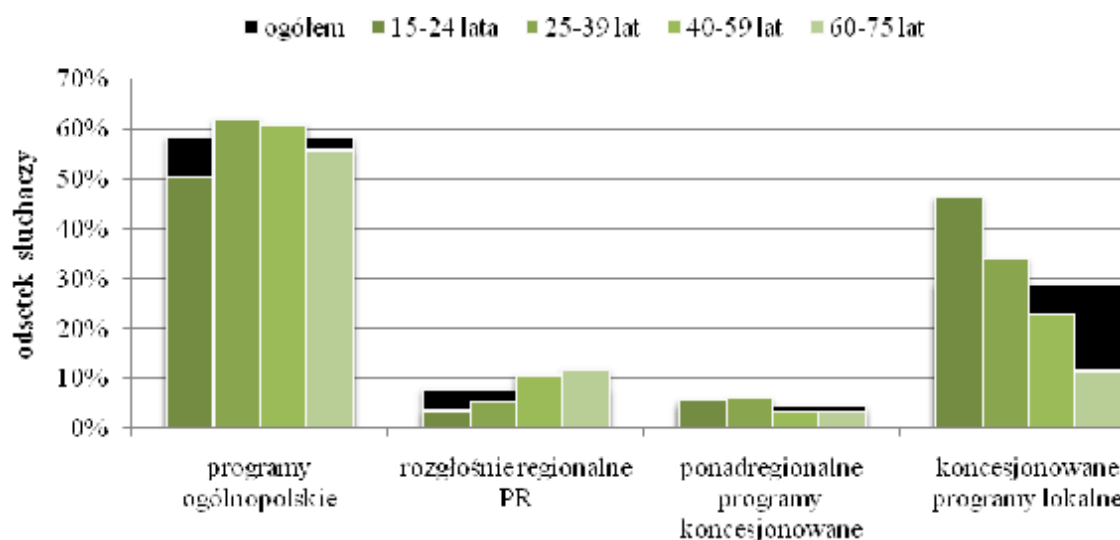
Programy koncesjonowane o zasięgu lokalnym

Znaczna część Polaków (28,9%) deklarowała słuchanie programów o zasięgu lokalnym. Było to o 1,3 pkt. proc. więcej niż w roku 2007. Programy te objęły 23,5% udziału w rynku radiowym (23,0% w 2007 r.). Respondenci przeznaczali na ich słuchanie średnio 2 godz. 54 min. dziennie, czyli o 8 minut mniej niż przed rokiem.

Audytorium programów radiowych

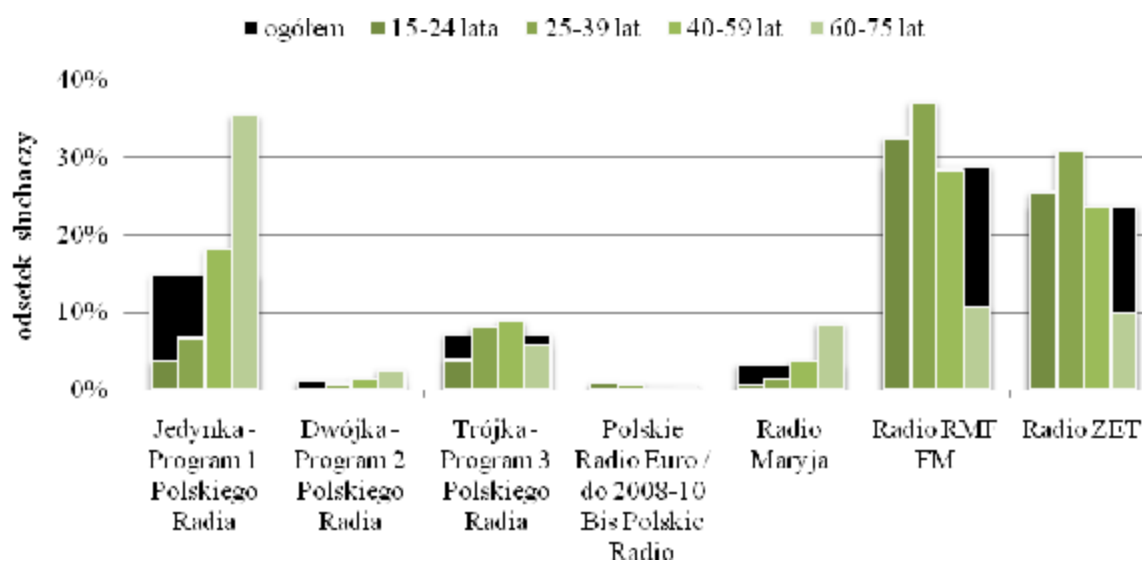
Na wykresach poniżej zobrazowano **strukturę wiekową** słuchaczy dla czterech kategorii wiekowych odbiorców: najmłodszych – 15-24 lata, młodych – 25-39 lat, starszych – 40-59 lat oraz najstarszych – 60-75 lat. Czarnym kolorem w tle zaznaczony został odsetek słuchaczy danej grupy programów wśród ogółu Polaków (bez podziału na kategorie wiekowe).

Wykres nr 43 Struktura wiekowa słuchaczy grup programów radiowych

Najbardziej zróżnicowaną strukturę wiekową odbiorców miały koncesjonowane programy o zasięgu lokalnym. Wśród ich odbiorców zdecydowanie przeważały osoby pomiędzy 15 a 24 rokiem życia. Odsetek osób z tej kategorii wiekowej, słuchających tych programów wyniósł 46,4%, podczas gdy najstarszych słuchaczy tej grupy programów było 11,5%. Ponadregionalne programy koncesjonowane miały najwięcej słuchaczy wśród młodych i najmłodszych, a programy regionalne PR wśród najstarszych i starszych.

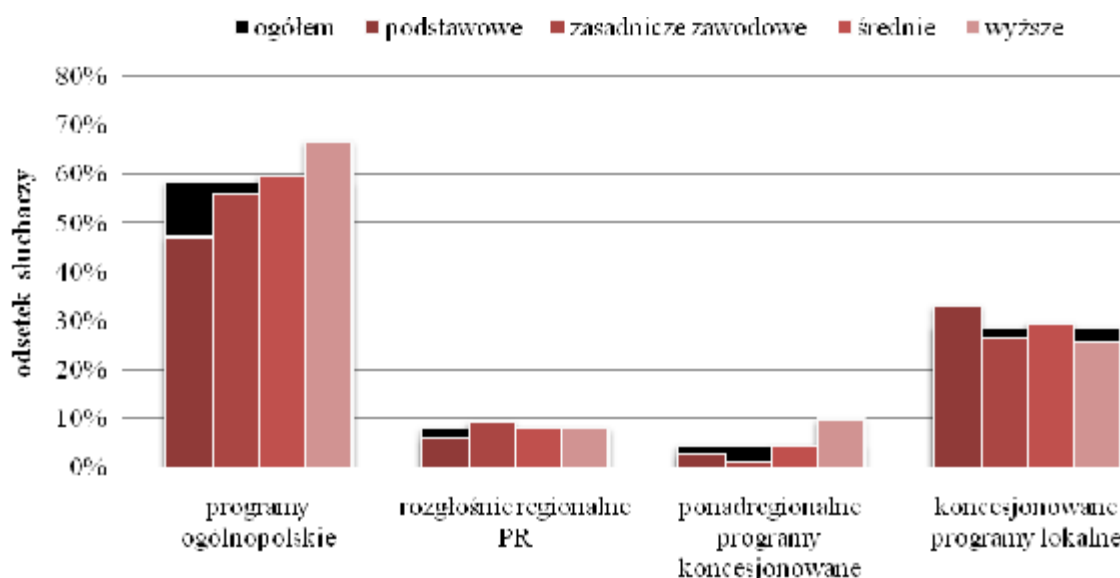
Wykres nr 44 Struktura wiekowa słuchaczy ogólnopolskich programów radiowych

Programy ogólnopolskie najchętniej były słuchane przez dwie średnie kategorie wiekowe odbiorców, jednak struktura wiekowa odbiorców poszczególnych programów była bardzo zróżnicowana. O ile popularność Programów 1 i 2 Polskiego Radia, Polskiego Radia Euro, a także Radia Maryja zdecydowanie wzrastała wraz z wiekiem słuchaczy, to Radio RMF FM oraz Radio Zet cieszyły się największym zainteresowaniem wśród grup młodych i najmłodszych słuchaczy. Programu 3 Polskiego radia najchętniej słuchały osoby pomiędzy 40 a 59 rokiem życia. Warto zauważyć, że w grupie najstarszych odbiorców najczęściej słuchanym programem był Program 1 PR, podczas gdy we wszystkich pozostałych kategoriach wiekowych najpopularniejsze było RMF FM.

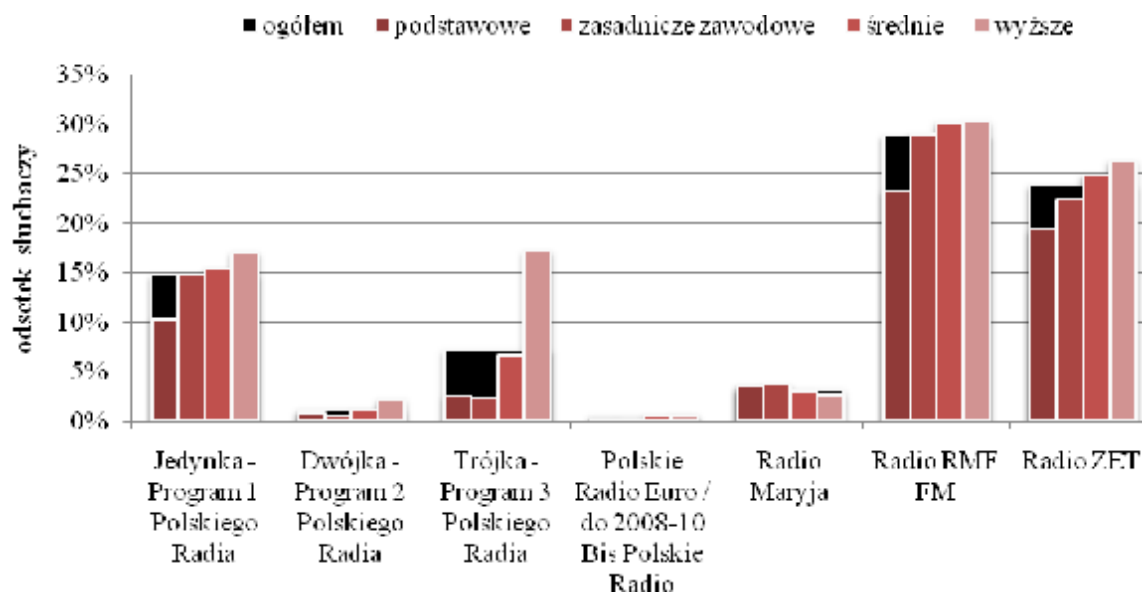
Kolejne wykresy prezentują odsetek słuchaczy programów radiowych w czterech grupach: o wykształceniu podstawowym, zasadniczym zawodowym, średnim i wyższym. Czarnym kolorem w tle zaznaczony jest odsetek słuchaczy obliczony dla ogółu Polaków (bez względu na wykształcenie).

Wykres nr 45 Wykształcenie słuchaczy grup programów radiowych

Najwyraźniejsze zróżnicowanie słuchaczy pod względem wykształcenia charakteryzowało programy o zasięgu ogólnopolskim oraz ponadregionalnym, które najwięcej odbiorców znalazły wśród osób z wyższym wykształceniem. Niemal 10% Polaków z wyższym wykształceniem słuchało programów ponadregionalnych. Jest to ponad dwukrotnie większy odsetek niż dla pozostałej populacji. Koncesjonowane programy lokalne największą popularność zdobywały wśród słuchaczy z wykształceniem podstawowym i średnim, co jest związane z wiekiem odbiorców. Osoby pomiędzy 15 a 24 rokiem życia, które najchętniej słuchały programów lokalnych, nie zakończyły jeszcze edukacji. Rozgłośnie regionalne radia publicznego cieszyły się największą popularnością wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz średnim.

Wykres nr 46 Wykształcenie słuchaczy ogólnopolskich programów radiowych

Wszystkie programy ogólnopolskie PR SA były najchętniej wybierane przez osoby z wyższym wykształceniem. Szczególnie wyróżniał się tu Program 3 PR, który był popularniejszy wśród osób z wyższym wykształceniem niż Program 1 PR, pomimo, że Jedyńka jest przez ogół populacji słuchana dwukrotnie częściej niż *Trójka*. Wśród Polaków z wyższym wykształceniem *Trójka* była około trzykrotnie popularniejsza niż wśród pozostałej części populacji. Koncesjonowane programy ogólnopolskie miały podobną strukturę wykształcenia słuchaczy, jak Program 1 PR. Różnice w popularności tych programów w grupach słuchaczy o różnym wykształceniu nie były duże. Silniej odznaczyli się jedynie odbiorcy z wykształceniem podstawowym, rzadziej niż inni słuchający tych programów. Polacy z wykształceniem podstawowym, a także zasadniczym zawodowym, chętniej niż inne grupy słuchali Radia Maryja.

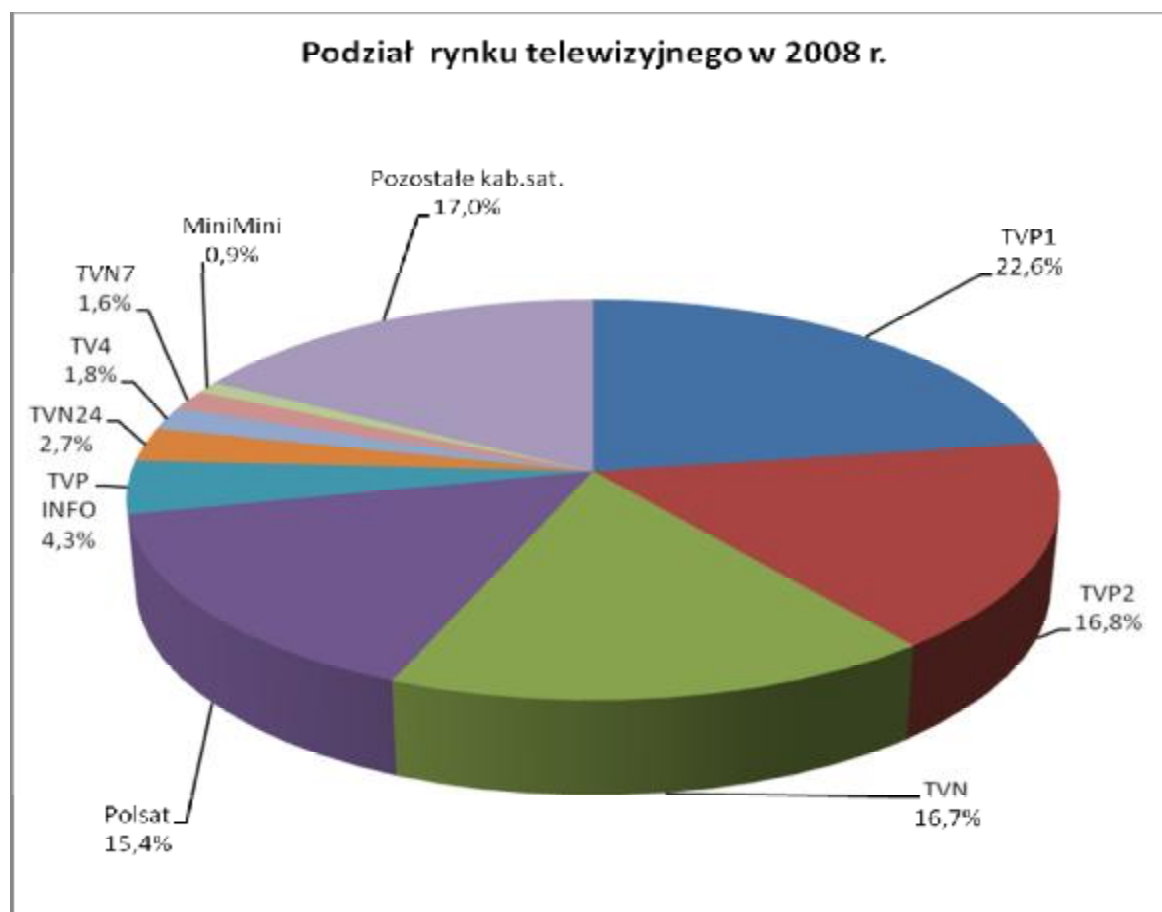
Podsumowując, badania rynku radiowego przeprowadzone roku 2008 wskazują, że największą słuchalnością cieszyły się programy ogólnopolskie zajmując ponad 63,2% rynku radiowego. Było to jednak mniej niż przed rokiem, kiedy ich udział wyniósł 64,0%. Wśród nich najwyższą pozycję osiągnęło RMF FM, kolejną Radio ZET, Program 1 i Program 3 Polskiego Radia, Radio Maryja oraz Program 2 PR i Bis Polskie Radio/Polskie Radio Euro. Największy, wśród programów ogólnopolskich, spadek wartości udziału w rynku radiowym odnotowało Polskie Radio Euro (do października 2008 r. – Polskie Radio Bis) – o około 23% oraz Radio Zet – o ponad 7%). Największy wzrost udziału w rynku w grupie programów ogólnopolskich uzyskało radio RMF FM, dla którego wskaźnik ten wzrósł o ponad 3%. W kolejnych kwartałach wzrastał udział w rynku ogólnopolskich programów Polskiego Radia SA (19,0% w I kwartale, 19,2% w II kwartale, 20,2% w III kwartale oraz 20,7% w IV kwartale). Systematycznie rósł też udział programów regionalnych radia publicznego (4,9% w I kwartale, 5,2% w II kwartale, 5,4% w III kwartale oraz 5,7% w IV kwartale). Udział w rynku koncesjonowanych programów ponadregionalnych zmniejszył się o około 0,7 punktu procentowego w III kwartale za sprawą radia ESKA ROCK, w które przekształcono w czerwcu Radio WAWA. Program ESKA ROCK miał znacznie mniejszy udział w rynku niż radio WAWA. Struktura odbiorców programów radiowych pod względem wieku i wykształcenia była podobna jak przed rokiem.

5.2. Udział w rynku i struktura widowni programów telewizyjnych w 2008 roku

Najchętniej oglądanymi w 2008 roku były, podobnie jak w latach ubiegłych, programy telewizji publicznej.²³ Na pierwszym miejscu pod względem udziału w widowni pozostał Program 1, na drugim Program 2 Telewizji Polskiej SA. Następna w kolejności pod względem udziału w widowni była telewizja TVN. Od lat trzecie miejsce w rankingu należało do telewizji Polsat, która w 2008 r. spadła na czwartą pozycję.

Jak więc wynika z analizy danych, publiczna Jedynka miała największy udział w widowni, a w znacznej odległości za nią (ok. 6 punktów proc.) na zbliżonym poziomie udziałów rywalizowały trzy stacje: TVP2, Polsat i TVN. Niezmiennie, na piątym miejscu w rankingu pozostaje TVP INFO. Pozostałe stacje osiągały, podobnie jak w latach ubiegłych, zdecydowanie mniejsze udziały. Szczegółowe dane przedstawiają wykresy nr 47 i 48.

Wykres nr 47

W 2008 roku największe stacje naziemne TVP 1, TVP 2, TVN i Polsat zajmowały łącznie 71,5 % rynku. Na resztę programów przypadło w sumie ok. 28,5 %.

Podobnie jak w latach ubiegłych 4 programy naziemne o dużym zasięgu odgrywały kluczową rolę na rynku, chociaż ich udział ogółem sukcesywnie zmniejsza się na rzecz

²³ Na podstawie danych AGB NMR, badanie na reprezentatywnej próbie ludności Polski pow. 4 r.ż.

mniej niż stacji – przed rokiem wynosił jeszcze 74,5%, dwa lata temu 77%, trzy lata temu 78%.

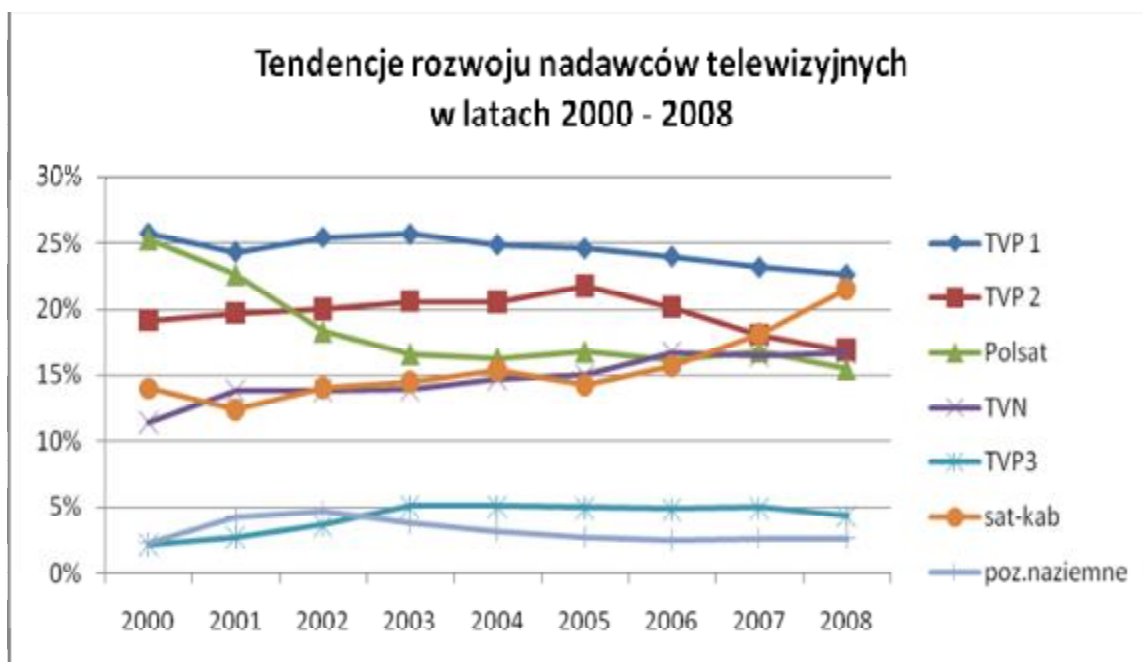
W 2008 roku oglądanie wszystkich naziemnych programów telewizyjnych (TVP 1, TVP 2, TVP 3, TV Polsat, TVN, TV 4, Puls) zajmowało widzom łącznie 78,4% czasu przeznaczonego na oglądanie programu telewizyjnego podczas kiedy w 2007 roku było to 82% (spadek o 3,6 pkt. proc.) a w 2006 roku 84,3% (spadek o 2,3 pkt. proc.).

Wykres nr 48

Jak wynika z analizy udziałów w ostatnich latach zmniejszała się widownia obu ogólnopolskich stacji publicznych TVP 1 i TVP 2. Miniony rok był kontynuacją tej tendencji widocznej dla Programu 1 od 2003 roku, a dla Programu 2 od roku 2005.

Wykres nr 49

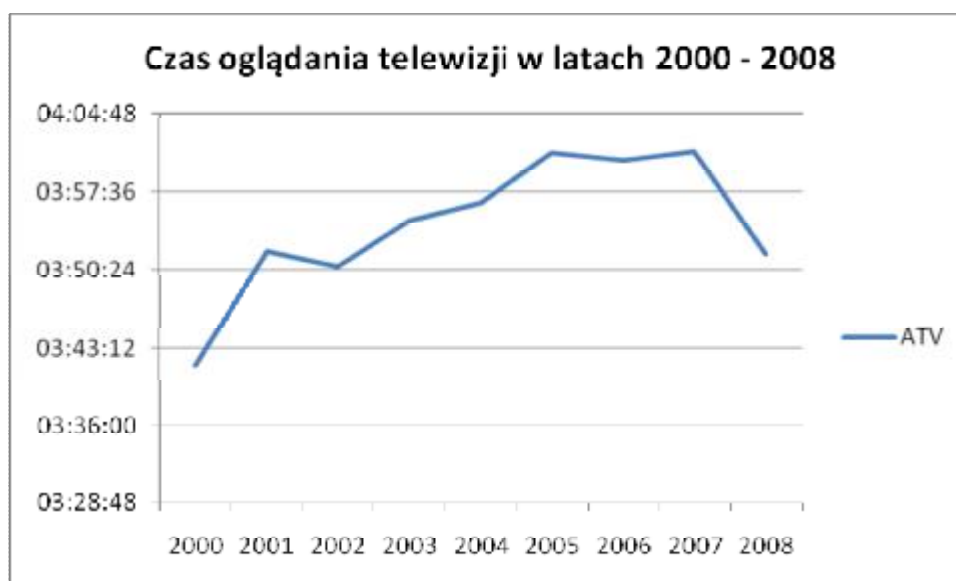

W 2008 roku zwiększył się minimalnie - w stosunku do 2007 roku - udział programu TVN. W przypadku tej stacji oznacza to konsekwentne utrzymywanie dotychczasowej pozycji rynkowej. Nie można tego powiedzieć o programie Polsat, który w 2008 roku odnotował spadek udziału i oddał 3 miejsce w rankingu. Dynamiczne tempo wzrostu odnotował natomiast w ubiegłym roku sektor telewizji satelitarno-kablowych, którego łączne udziały w widowni pozostawały w ostatnich latach na poziomie TVN, a w roku minionym zbliżyły się do poziomu TVP 1 – pierwszej stacji na rynku. W przypadku TVP INFO rok 2008 przyniósł spadek udziału w kontekście dość ustabilizowanej wielkości widowni w ostatnich latach (na poziomie ok. 5%) Na stałym poziomie pozostawał w dalszym ciągu udział pozostałych stacji naziemnych.

W 2008 roku czas oglądania telewizji wyniósł 3 godziny 52 minuty dziennie. Oznacza to, że statystyczny Polak spędzał przed telewizorem średnio o 9 minut mniej niż przed rokiem. W 2007 roku było to 4 godziny 1 minuta. Jak wynika z analizy jest to zmiana w stosunku do lat poprzednich, kiedy to czas jaki poświęcali Polacy na oglądanie programów telewizyjnych systematycznie wzrastał.

Tendencje w czasie oglądania telewizji w ciągu ostatnich lat począwszy od roku 2000 przedstawiono na wykresie.

Wykres nr 50

Telewizja publiczna

Do sektora publicznego w 2008 roku łącznie (TVP 1, TVP 2, TV Polonia, TVP INFO) należało 44,5% rynku. Przed rokiem (2007 r.), udział telewizji publicznej w widowni telewizyjnej ²⁴, czyli w łącznym czasie oglądania telewizji, wynosił prawie 2,5 pkt. proc. więcej (łącznie 46,8%). Z analizy udziałów telewizji publicznej w poprzednich latach wynika, że jest to kontynuacja tendencji spadkowej. Dla porównania w roku 2006 do sektora publicznego należała blisko połowa rynku (49,7%).

⁵ SHR % (ang. share) - udział w widowni telewizji ogółem, odsetek czasu spędzonego na oglądaniu stacji w stosunku do całkowitego czasu spędzonego na oglądaniu telewizji.

Udział Programu 1 TVP SA w widowni zmniejszył się w stosunku do roku ubiegłego o 0,6 pkt. proc. Średnio Program 1 TVP SA oglądało prawie 55,1% Polaków²⁵, poświęcając mu 1 godzinę 35 min. dziennie²⁶. Udział w widowni TVP 2 zmniejszył się natomiast o 1,2 pkt. proc. w stosunku do roku 2007. W 2008 roku program ten oglądało 49,7% Polaków przez średnio 1 godzinę 17 minut dziennie. Udział TVP INFO w rynku wyniósł 4,3% i zmniejszył się o 0,6 pkt. proc. w stosunku do roku poprzedniego. W analizowanym okresie TVP INFO oglądało średnio 25,9% Polaków przez ok. 39 minut dziennie.

Udział TV Polonia w widowni telewizyjnej w 2008 roku wyniósł 0,7% i pozostawał na poziomie sprzed roku. Program ten miał 8,5% widownię. Widzowie poświęcali na jego oglądanie średnio 19 minut w ciągu doby.

Telewizja koncesjonowana

W 2008 roku udział w rynku programu Polsat wyniósł 15,4%, czyli o 2,4 pkt. proc. mniej niż w 2007 roku. Średnio w ciągu roku program ten oglądało 44,3% populacji (przed rokiem 48%) co oznacza zmniejszenie widowni w stosunku do 2007 roku o około 3,7 pkt. proc. Zmniejszył się również o 4 min. czas oglądania programu przypadający na widza, który wyniósł 1 godzinę 20 minut w ciągu doby (przed rokiem 1 godz. 24 min.).

Do TVN w analizowanym okresie należało 16,7% udziału w rynku. Stacja ta odnotowała więc wzrost w stosunku do 2007 roku - ok. 0,2 pkt. proc. mimo, że zmniejszyła się widownia tego programu w stosunku do roku 2007 (z 42,3% do 41,1%). Na tym samym poziomie pozostał czas oglądania przypadający na widza. Średnio w 2008 roku widz poświęcał na oglądanie TVN około 1 godzinę 33 minuty w ciągu doby.

TV4 przypadło 1,8% udziału w rynku, czyli o 0,3 pkt. proc. mniej niż przed rokiem. W analizowanym okresie program ten oglądało 17,1% populacji, w roku 2007 - 18%. Średnio widz TV 4 poświęcał na oglądanie tego programu 24 minuty w ciągu doby, czyli o 3 min. mniej niż przed rokiem.

Udział w rynku programu Puls wyniósł 0,8%, czyli więcej niż przed rokiem (o 0,3 pkt. proc.). Średnio program ten oglądało w analizowanym okresie 7,8% populacji. Czas oglądania programu przypadający na widza wyniósł 24 minuty w ciągu doby i wzrósł o 4 minuty w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego (przed rokiem 20 min.).

Poniżej zamieszczono tabelę zawierającą porównanie wielkości udziału w rynku w 2008 i 2007 roku pozostałych programów posiadających polskie koncesje. Wykaz zawiera programy, których udział w rynku wyniósł co najmniej 0,1%.

Tabela nr 45

Lp.	Program	2008	2007
1.	TVN24	2,7%	3,0%
2.	TVN7	1,6%	1,5%
3.	MiniMini	1,0%	0,6%
4.	Polsat2	0,8%	0,6%
5.	Polsat Sport	0,6%	0,5%
6.	TVN Style	0,4%	0,4%
7.	TVN Turbo	0,4%	0,3%

25 RCH%- odsetek osób, które oglądały dany program przez co najmniej jedną minutę. Osoba, która oglądała program dłużej jest wliczana tylko raz.

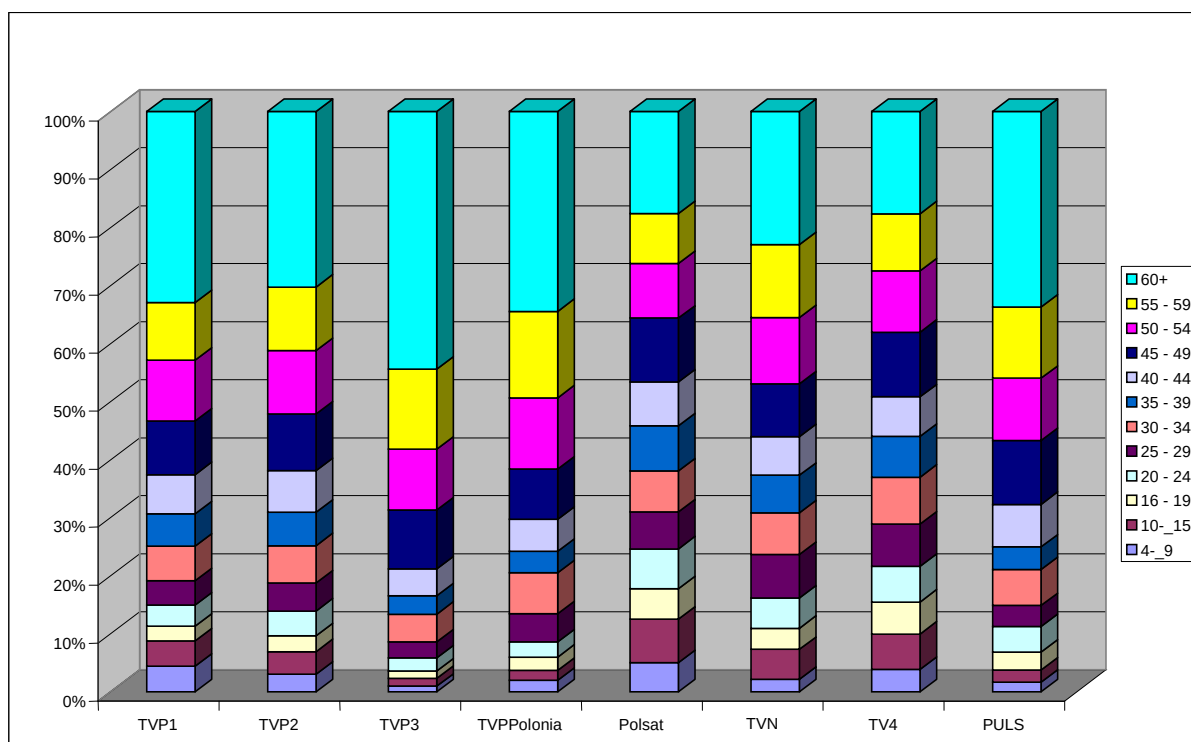
26 ATS- średni czas oglądania przez widza tej stacji wyrażony w godzinach i minutach

8.	Tele5	0,3%	0,3%
9.	Ale Kino	0,2%	0,2%
10.	Kino Polska	0,2%	0,2%
11.	Superstacja	0,2%	0,1%
12.	Polsat Sport Extra	0,2%	0,1%
13.	4FunTV	0,2%	0,1%
14.	Planete	0,2%	0,2%
15.	ZigZap	0,2%	0,2%
16.	TVP Kultura	0,1%	0,1%
17.	Canal+	0,1%	0,1%
18.	Canal+ Sport	0,1%	0,1%
19.	TVN Meteo	0,1%	0,1%
20.	kuchnia.tv	0,1%	0,1%
21.	ITV	0,1%	0,1%
22.	Polsat News	0,1%	-

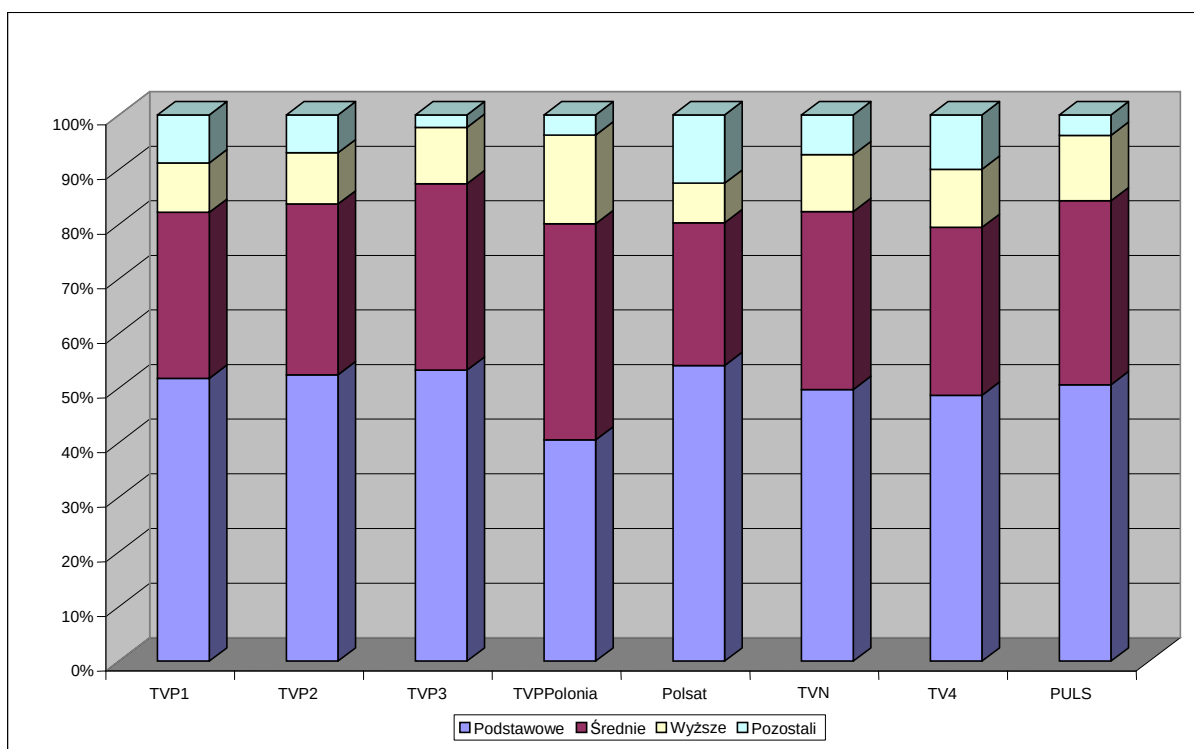
Podsumowując, w porównaniu do roku ubiegłego, wśród analizowanych programów telewizyjnych w 2008 r. powiększyły udziały w rynku programy TVN i PULS. Na tym samym poziomie co w 2007 roku pozostawały udziały TVP Polonia. Udziały pozostałych programów spadły (Program1 TVP SA, Program 2 TVP SA, TVP INFO, POLSAT, TV 4). Spośród stacji o mniejszym udziale w rynku należy podkreślić spadek udziału TVN 24.

Jak wynika z analizy struktury widowni pod względem wieku programy koncesjonowane oglądane były głównie przez osoby młode lub w średnim wieku, natomiast programy telewizji publicznej - przez osoby starsze. Z analizy struktury wykształcenia osób oglądających omawiane programy wynika, że wśród widzów telewizji publicznej wyższy był wskaźnik osób z wykształceniem wyższym niż w programach koncesjonowanych.

Wykres nr 51 Struktura widowni analizowanych programów - wiek

Wykres nr 52 Struktura widowni analizowanych programów - wykształcenie

VI. RYNEK REKLAMY

6.1. Analizy i perspektywy rozwoju rynku reklamowego w Polsce

Dzięki dobrze jeszcze funkcjonującej gospodarce, trzy pierwsze kwartały 2008 roku charakteryzowały się wysoką dynamiką wzrostu rynku reklamy. W czwartym kwartale nastąpiło gwałtowne wyhamowanie dynamiki i na skutek symptomów zbliżającego się kryzysu, kwartał ten zakończył się najniższym od lat wzrostem rynku reklamy.

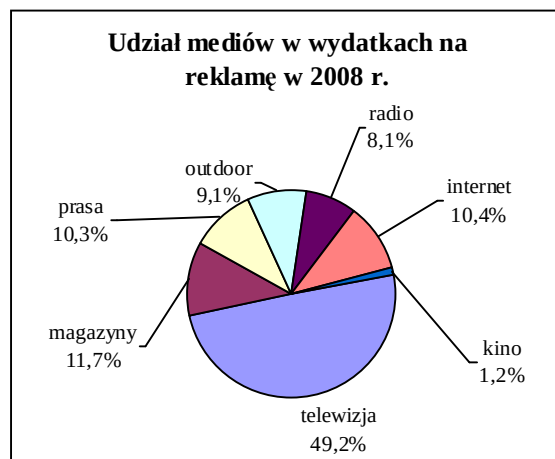
Firma Starlink szacuje²⁷, że rynek reklamy 2008 roku wyniósł prawie 7,72 mld zł, to jest o 12% więcej niż rok wcześniej. W porównaniu z 2007 rokiem najwyższą dynamikę wzrostu odnotowano w reklamie kinowej (32%) i internetowej (31,2%), a następnie w reklamie telewizyjnej (14,5%) i radiowej (9,7%). Wzrost wydatków na reklamę drukowaną - w prasie i magazynach - był już tylko kilkuprocentowy. Zgodnie z prognozą sprzed roku udział reklamy w Internecie (10,4%) przewyższył udział reklamy radiowej (8,1%) i outdoorowej (9,1%).

Tabela nr 46 Wydatki netto na reklamę w poszczególnych mediach w mln zł

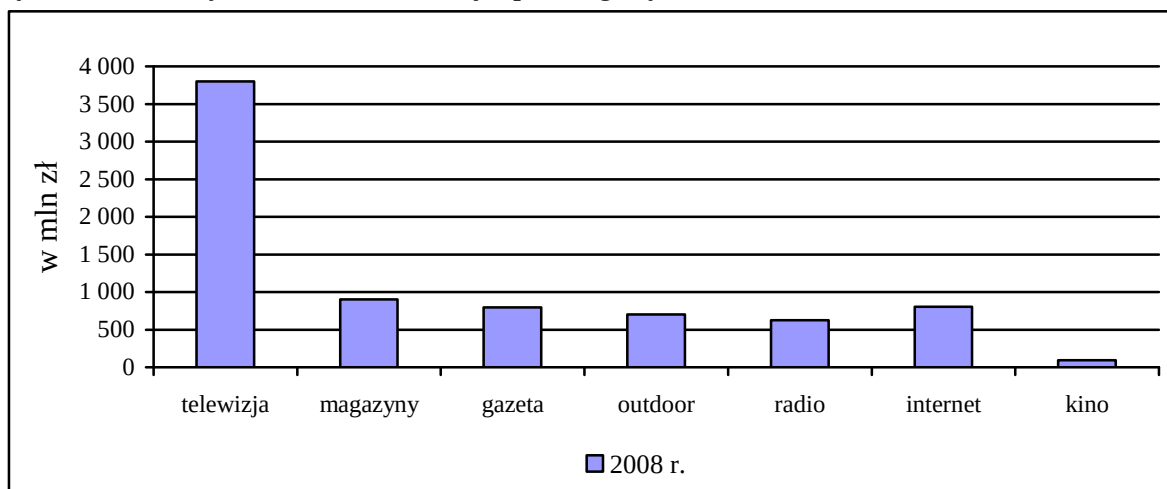
medium	2008 r.	dynamika wzrostu
telewizja	3 803,0	14,5%
magazyny	900,7	4,2%
Internet	802,4	31,2%
prasa	795,0	2,0%
outdoor	701,5	3,9%
radio	623,5	9,7%
kino	92,8	32,0%
razem	7 715,9	12,0%

Dane: Starlink

Wykres nr 53 Udział mediów w wydatkach na reklamę

Wykres nr 54 Wydatki netto na reklamę w poszczególnych mediach

²⁷ Szacunki Starlinka pokazują wydatki na reklamę z uwzględnieniem rabatów

Telewizja

Podział wydatków na reklamę w 2008 roku zachował tendencję z lat ubiegłych – prawie połowa lokowana była w reklamie telewizyjnej. Sektory, w których odnotowano największe wydatki na reklamę telewizyjną to: żywność, środki higieny i pielęgnacji ciała, telekomunikacja oraz finanse i marketing.

Postępującą tendencją, widoczną również w 2008 roku jest rozdrobnienie rynku telewizyjnego. Kurczy się udział w widowni największych stacji telewizyjnych na rzecz mniejszych, satelitarnych kanałów tematycznych, których popularność wzrasta z roku na rok. Wiąże się to z rosnącym zapotrzebowaniem coraz bardziej sprofilowanej widowni na stacje o określonej tematyce. Chociaż największe programy ogólnotematyczne nadal przyciągają większość widowni, jednak ich pozycja na rynku oglądalności powoli słabnie. W 2007 roku udział w widowni siedmiu programów nadawanych naziemnie (TVP 1, TVP 2, TVP Info, Polsat, TVN, TV Puls i TV 4) wyniósł łącznie prawie 82%. W 2008 roku ich udział spadł do niewiele ponad 78%. Spośród największych czterech nadawców telewizyjnych – TVP 1, TVP 2, TVN i Polsatu tylko TVN w 2008 roku zwiększyło swój udział w widowni, w porównaniu do wyników z poprzedniego roku. W tym samym czasie łączna oglądalność satelitarnych programów tematycznych wzrosła z 11,44% do 15,13% (dane AGB Nielsen Media Research).

Prognozy dotyczące rynku reklamy w 2009 roku uwarunkowane są wpływem na branżę reklamową kryzysu gospodarczego. Odnośnie reklamy telewizyjnej przewidywania oscylują od niewielkiego spadku wydatków (na rzecz tańszej reklamy internetowej), po lekki wzrost związany z faktem, iż ludzie w czasach globalnego poszukiwania oszczędności chętniej będą korzystać z rozrywki dostępnej w domu. Szacuje się również, że w przypadku wzrostu wydatków na reklamę telewizyjną będzie on jednocyfrowy.

Radio

Wszystkie monitorowane przez Expert Monitor²⁸ stacje radiowe zarobiły w 11 miesiącach (I-XI) 2008 roku brutto wg cenników 1,9 mld złotych (wzrost o 23,2% w porównaniu z analogicznym okresem 2007 roku). Rozgłośnie radiowe należące do spółki BROKER FM uzyskały w 2008 roku 489,9 mln zł wpływów z reklam (o 28,3% więcej niż w 2007 r.), stacje Eurozetu 525,2 mln zł (o 38,5% więcej niż w 2007 roku). Grupa radiowa TIME zarobiła na reklamach 434,8 mln złotych (o 21,4% więcej niż w 2007 roku), a stacje radiowe AGORY miały 234,4 mln zł wpływów z reklam (wzrost o 35,4%). Wszystkie przedstawione powyżej wpływy są podane brutto wg cenników nadawców. Rzeczywiste wpływy (netto) można oszacować na nieco ponad 1/3 wpływów cennikowych.

Największym zleceniodawcą reklam radiowych w 2008 roku była firma farmaceutyczna AFLOFARM, spółka zainwestowała w reklamę radiową 75,5 mln złotych zwiększając kwotę w stosunku do 2007 roku o 35,5 %.

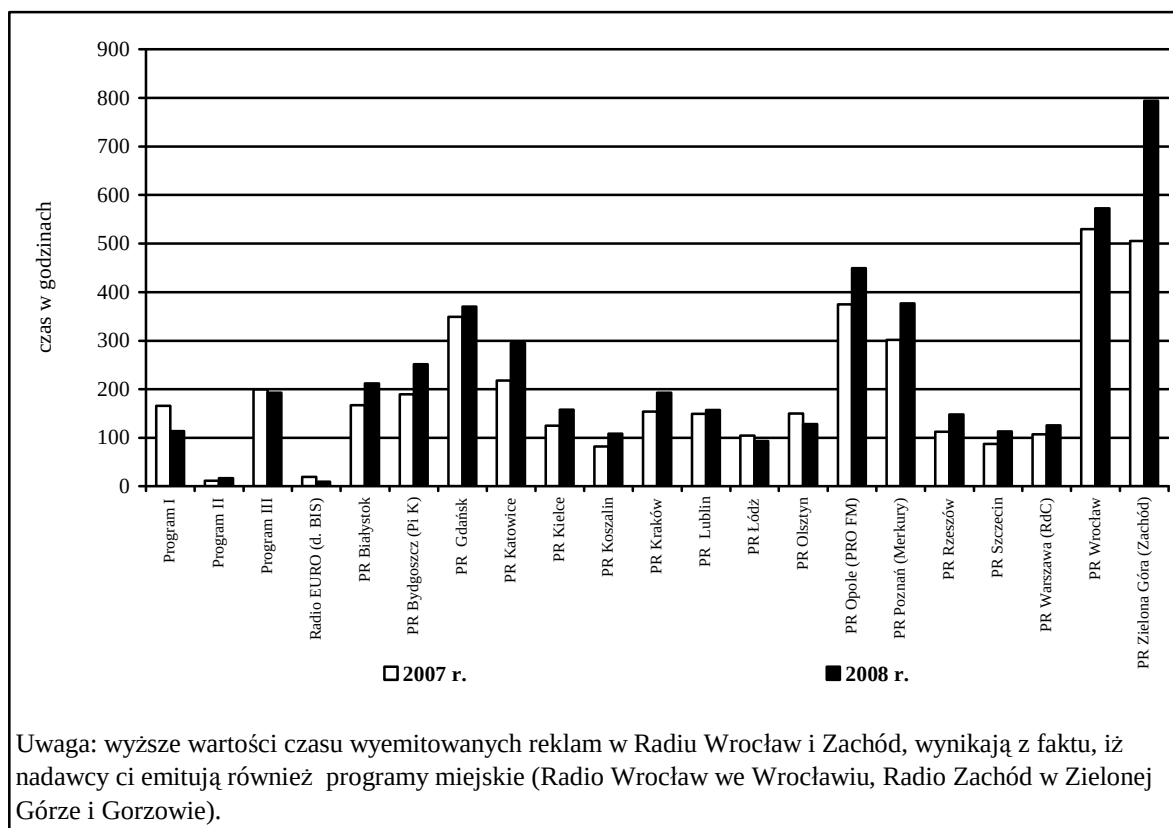
Największy wzrost wydatków na reklamę w stosunku do 2007 roku odnotował POLKOMTEL (o 48%), całkowita suma wydatków wyniosła 41,7 mln zł (wg cenników nadawców).

²⁸ Wszystkie dane za Expert Monitorem

6.2. Porównanie czasu wyemitowanych reklam, ogłoszeń i telesprzedaży w radiofonii publicznej oraz telewizji publicznej i komercyjnej

Jak wynika z analizy czasu reklamowego, radiofonia publiczna w 2008 roku wyemitowała 4 882 godzin reklam, co stanowi 19,6% wzrost w stosunku do 2007 roku. W programach Polskiego Radia SA wyemitowano prawie 333 godz. reklam, co stanowi blisko 11% spadek czasu emisji reklam w porównaniu z ubiegłym rokiem. Spadek nastąpił w trzech programach ogólnopolskich – w Programie I i III oraz Radiu Euro (d. Radio BIS). Wyjątkiem jest Program II - wzrost o 46%, jednak w programie tym przez cały 2008 r. wyemitowano jedynie 16,8 godz. reklamy. Natomiast w rozgłoszeniach regionalnych radio publicznego nastąpił wzrost czasu emisji reklam - o blisko 23% (największy wzrost o 57,2% w trzech programach PR Zachód (Zielona Góra), a największy spadek w PR Olsztyn -14,4%).

Wykres nr 55 Porównanie czasu reklam i ogłoszeń wyemitowanych w radiofonii publicznej w latach 2007-2008

Na podstawie danych uzyskanych od nadawców

W wartościach bezwzględnych najwięcej reklam wyemitowało, podobnie jak w latach ubiegłych, PR Opole - 449 godz., odnotowując prawie 20% wzrost w porównaniu z rokiem 2007, a najmniej Radio EURO (d. BIS) - 9 godz. (53% spadku w stosunku do 2007 r.).

Wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych w radiofonii publicznej

Analizując tabelę zawierającą wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych w 2008 roku, należy zwrócić uwagę na wzrost wpływów z reklamy ogółem w radiofonii publicznej o 7,2% w porównaniu z 2007 rokiem.

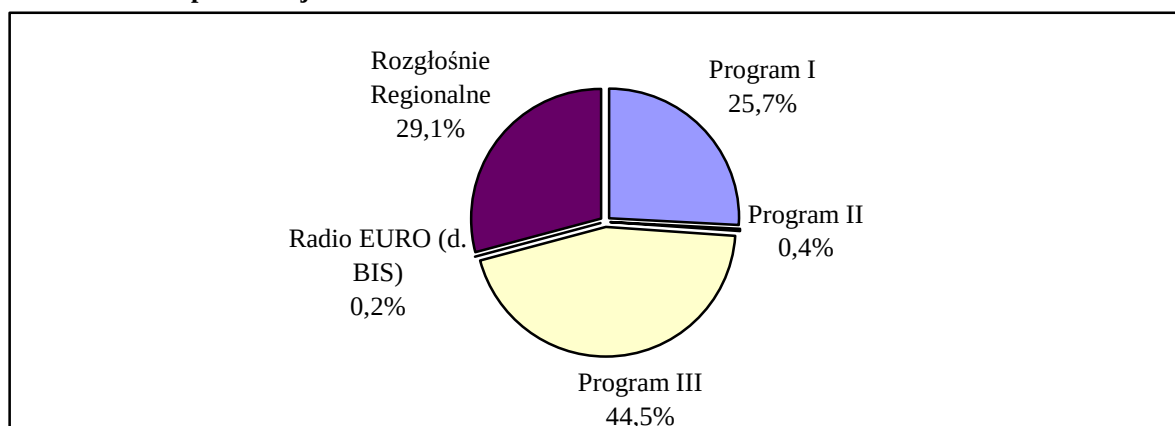
Tabela nr 47 Porównanie wpływów z emisji reklam i audycji sponsorowanych w radiofonii publicznej w latach 2007-2008 r.

program	wpływy z reklamy i sponsoringu			Udział wpływów ze sponsoringu we wpływach ogółem w 2008 r.
	w tys. zł		Dynamika zmian 2008/2007	
	2007 r.	2008 r.		
Program I	25 077,0	22 572,7	-10,0%	6,2%
Program II	379,7	375,1	-1,2%	6,0%
Program III	32 811,1	39 082,0	19,1%	7,3%
Radio EURO (d. BIS)	443,2	183,4	-58,6%	47,9%
Razem Polskie Radio SA	58 711,0	62 213,2	6,0%	7,0%
PR Białystok	1 184,9	1 248,7	5,4%	7,3%
PR Bydgoszcz (Pi K)	960,6	1 165,1	21,3%	6,5%
PR Gdańsk	2 241,0	2 328,0	3,9%	6,6%
PR Katowice	1 787,4	2 020,6	13,0%	6,7%
PR Kielce	1 172,1	1 475,2	25,9%	21,3%
PR Koszalin	456,0	688,8	51,1%	28,2%
PR Kraków	1 201,2	1 412,9	17,6%	26,8%
PR Lublin	1 503,9	1 189,1	-20,9%	9,8%
PR Łódź	688,2	652,6	-5,2%	20,0%
PR Olsztyn	1 399,2	1 196,0	-14,5%	14,8%
PR Opole (PRO FM)	1 701,5	2 143,9	26,0%	1,3%
PR Poznań (Merkury)	1 663,8	2 012,8	21,0%	5,9%
regionalny		1 890,0		6,3%
w tym miejski		122,8		0,0%
PR Rzeszów	629,3	707,3	12,4%	5,1%
PR Szczecin	1 114,2	1 177,6	5,7%	19,4%
PR Warszawa (RdC)	1 156,9	1 210,1	4,6%	3,2%
PR Wrocław	2 842,4	3 239,0	14,0%	14,6%
regionalny	1 477,5	1 543,4	4,5%	12,8%
w tym miejski	1 364,9	1 695,6	24,2%	16,2%
PR Zielona Góra (Zachód)	1 432,2	1 647,2	15,0%	24,8%
regionalny	719,4	766,9	6,6%	17,9%
w tym miejskie: Zielona Góra	568,5	563,2	-0,9%	33,6%
Gorzów Wlkp.	144,3	317,1	119,8%	25,6%
Razem rozgłośnie regionalne	23 134,8	25 514,9	10,3%	12,2%
Razem radiofonia publiczna	81 845,8	87 728,1	7,2%	8,5%

Na podstawie danych uzyskanych od nadawców

Wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych w rozgłoszeniach regionalnych wzrosły o 10,3%. Należy jednak zasygnalizować spadek wpływów u trzech nadawców - Radio Lublin (-20,9%), Radio Łódź (-5,2%), Radio Olsztyn (-14,5%).

W wartościach bezwzględnych największy wzrost odnotował Program III Polskiego Radia SA - prawie 6,3 mln zł (19,1%). Wynik ten wpłynął na ogólny wzrost o 6% wpływów z reklamy i sponsoringu w 2008 roku w Polskim Radiu SA. Pozostałe programy odnotowały spadek wpływów.

Wykres nr 56 Podział wpływów z emisji reklam, ogłoszeń i audycji sponsorowanych w radiofonii publicznej w 2008 r.

W porównaniu z rokiem 2007 swój udział we wpływach zwiększyły:

- Program III PR o 4,4%;
- Rozgłośnie Regionalne o 0,8%.

Czas emisji reklam oraz wpływy z emisji reklam i audycji sponsorowanych w telewizji publicznej w 2008 roku

Najwięcej reklam w 2008 roku wyemitowano, podobnie jak w roku ubiegłym, w programach TVP 1 oraz TVP 2. Z oddziałów Telewizji Polskiej najwięcej reklam wyemitowały oddziały w Poznaniu, Wrocławiu, Warszawie i Białymstoku, najmniej oddziały w Rzeszowie, Opolu i Kielcach.

W 2008 roku 9 Oddziałów TVP SA wyemitowało mniej reklam niż w 2007 roku, zaś 7 Oddziałów: w Białymstoku, Gdańsku, Kielcach, Krakowie, Olsztynie, Opolu oraz Warszawie wyemitowało więcej reklam niż przed rokiem. Największy wzrost czasu emisji reklam nastąpił w Oddziale w Białymstoku (o 38,9%).

Tabela nr 48

Czas reklam, ogłoszeń, telesprzedaży wyemitowanej w 2008 roku (w minutach)								
Program	reklama w paśmie regionalnym	reklama w paśmie rozłącznej „dwójki”	reklama ogółem	ogłoszenia płatne	telezakupy	czas reklam, ogłoszeń i telesprzedaży w 2008 r.	Czas reklam ogłoszeń i telesprzedaży w 2007 r.	Dynamika zmian 2008/2007
TVP 1			45 169	16	2 475	47 660	47 027	1,3%
TVP 2			44 436	4,0	3 540	47 980	46 841	2,4%
TVP KULTURA			4 894			4 894	2 390	51,2%
TVP SPORT			4 572			4 572	1 512	66,9%
TVP Historia			129			129		100,0%
TVP Polonia			2 557			2 557	921	64,0%
TVP 3			89 196	800	90	90 086	26 480	70,6%
łącznie			190 955	816	6 105	197 876	125 171	36,7%

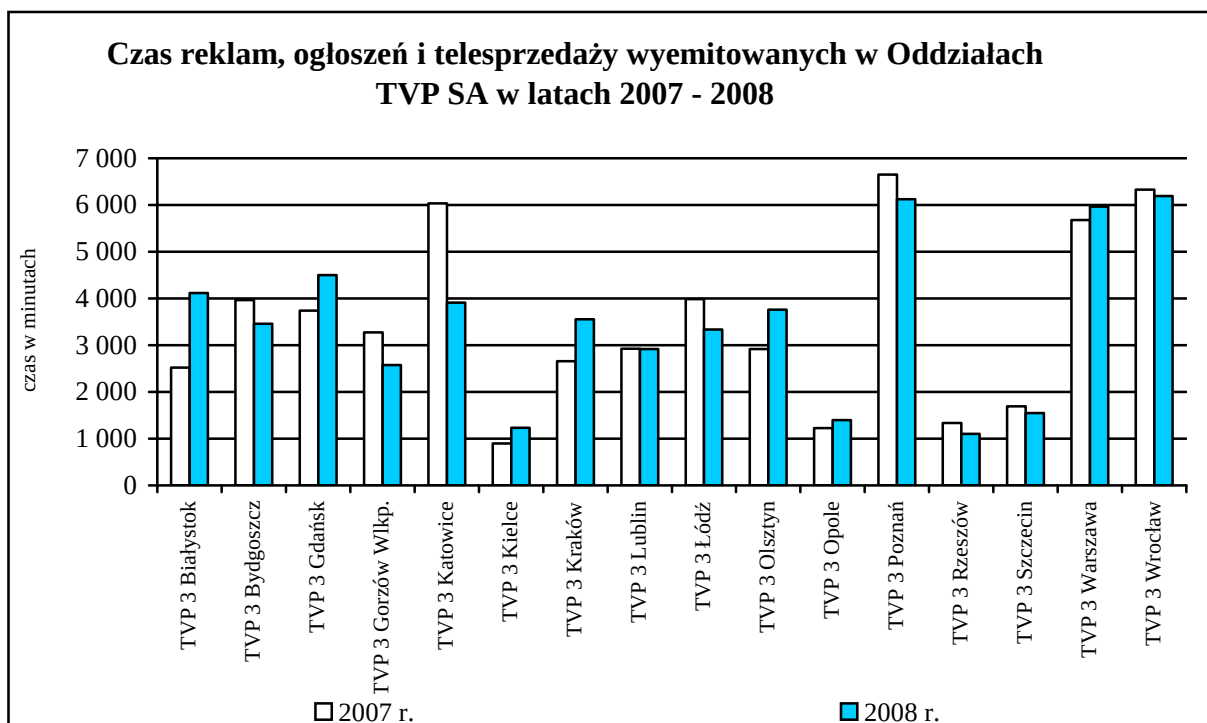
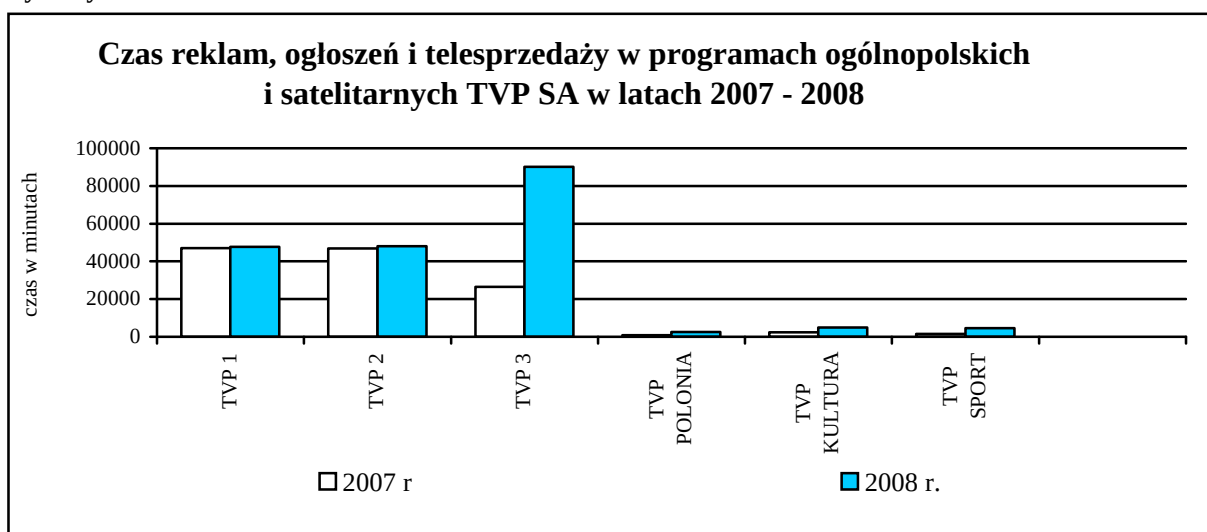
TVP 3 Białystok	3 254	830	4 084	35		4 119	2 518	38,9%
TVP 3 Bydgoszcz	2 394	1 066	3 459	0		3 459	3 968	-14,7%
TVP 3 Gdańsk	2 700	1 802	4 502	1		4 503	3 739	17,0%
TVP 3 Gorzów	2 160	417	2 577	0		2 577	3 271	-26,9%
TVP 3 Katowice	2 874	1 038	3 912	1		3 913	6 036	-54,3%

TVP 3 Kielce	636	509	1 146	0		1 236	896	27,5%
TVP 3 Kraków	2 994	558	3 552	0		3 552	2 657	25,2%
TVP 3 Lublin	1 322	880	2 202	715		2 917	2 924	-0,2%
TVP 3 Łódź	2 624	695	3 318	17		3 335	3 984	-19,5%
TVP 3 Olsztyn	2 398	1 361	3 759	2		3 761	2 918	22,4%
TVP 3 Opole	623	774	1 397	0		1 397	1 227	12,2%
TVP 3 Poznań	5 485	639	6 124	0		6 124	6 653	-8,6%
TVP 3 Rzeszów	495	591	1 086	16		1 102	1 338	-21,4%
TVP 3 Szczecin	1 070	478	1 548	0		1 548	1 689	-9,1%
TVP 3 Warszawa	5 138	813	5 950	13		5 964	5 675	4,8%
TVP 3 Wrocław	5 148	1 044	6 192	0		6 192	6 329	-2,2%
Oddziały łącznie	41 315	13 493	54 808	800		55 608	55 822	-0,4%

RAZEM	41 315	13 493	245 763	1 616	6 105	253 484	18 993	28,6%
--------------	---------------	---------------	----------------	--------------	--------------	----------------	---------------	--------------

Na podstawie danych udostępnionych przez Biuro Reklamy TVP SA

Wykresy nr 57 i 58

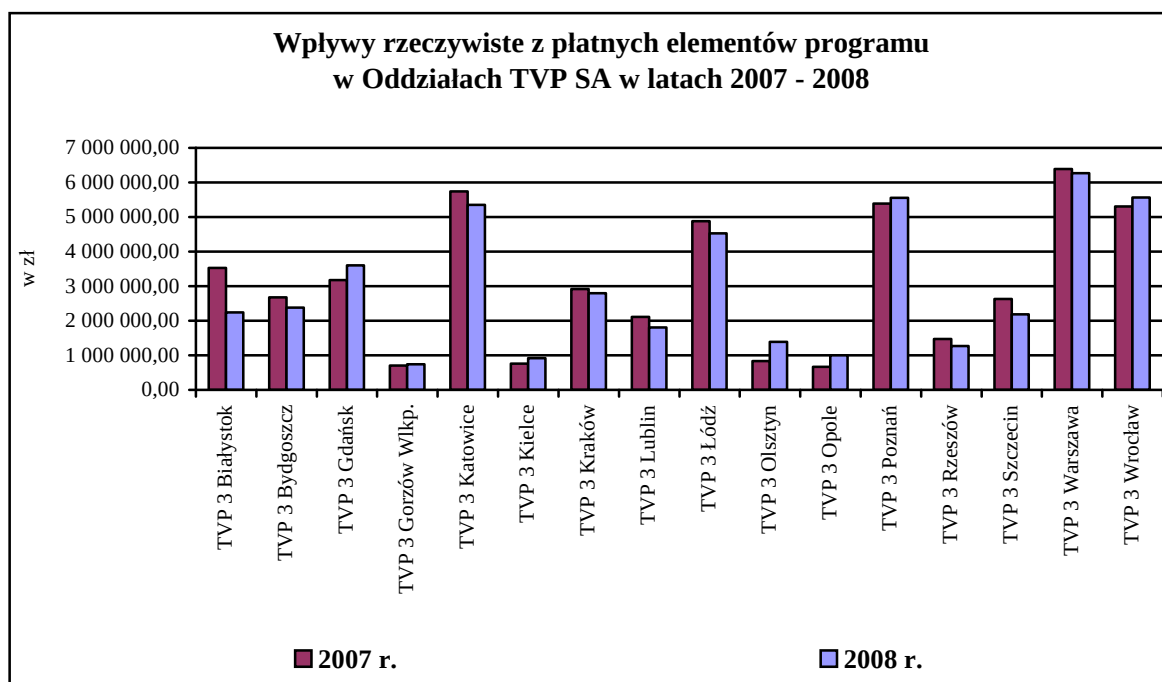
Łączne wpływy z płatnych elementów programu w telewizji publicznej w 2008 roku były wyższe o ok. 10% w stosunku do 2007 roku. Wzrost wpływów ze sponsoru wyniósł 16,4%, natomiast z reklam i ogłoszeń łącznie 9,7%.

Tabela nr 49

Wpływy rzeczywiste z płatnych elementów programu w 2008 roku (w zł)						
program	reklama	ogłoszenia	telezakupy	sponsoring	bartery z reklam i audycji sponsorowanych	łącznie
TVP 1	713 403 513,68	267 540,00	825 000,00	57 576 248,63	6 125 412,65	778 197 714,96
TVP 2	453 743 490,19	103 740,00	1 180 000,00	30 695 429,58	4 607 150,34	490 329 810,11
KULTURA	1 871 881,21			38 348,00	37 360,86	1 947 590,07
SPORT	1 488 999,05			637 643,61	0,00	2 126 642,66
HISTORIA	40 842,00				0,00	40 842,00
TV Polonia	3 429 260,11			62 040,00	12 600,00	3 503 900,11
TVP 3 (Info)	74 725 389,98	477 880,11	399 325,00	16 602 629,66	1 379 841,25	93 585 066,00
RAZEM	1 248 703 376,22	849 160,11	2 404 325,00	105 612 339,48	12 162 365,10	1 369 731 565,91
Białystok	1 798 267,10	24 977,63		356 965,23	62 195,24	2 242 405,20
Bydgoszcz	1 747 862,00	0,00		483 142,00	151 498,00	2 382 502,00
Gdańsk	2 148 546,04	400,00		1 394 505,83	57 091,55	3 600 543,42
Gorzów Wlkp.	446 257,40	0,00		289 640,45	3 278,69	739 176,54
Katowice	3 794 206,00	900,00		1 472 300,00	81 512,80	5 348 918,80
Kielce	726 316,59	0,00	1 620,00	179 681,78	8 850,79	916 469,16
Kraków	1 666 910,04	0,00		998 920,73	133 280,19	2 799 110,96
Lublin	989 143,85	423 918,78		396 315,04	0,00	1 809 377,67
Łódź	2 588 556,00	9 500,00		1 789 734,00	136 503,00	4 524 293,00
Olsztyn	1 165 679,00	680,00		163 906,00	59 840,00	1 390 105,00
Opole	853 656,68	0,00		145 513,06	0,00	999 169,74
Poznań	4 554 461,84	0,00		940 463,44	59 500,00	5 554 425,28
Rzeszów	1 000 046,93	14 474,82		167 818,52	88 730,00	1 271 070,27
Szczecin	1 342 047,36	0,00		783 796,79	61 923,49	2 187 767,64
Warszawa	4 821 633,17	3 028,88		1 130 218,98	311 779,91	6 266 660,94
Wrocław	2 732 962,74	0,00		2 688 031,88	144 456,31	5 565 450,93
razem oddziały	32 376 552,74	477 880,11	1620	13 380 953,73	1 360 439,97	47 597 446,55
RAZEM	1 281 079 928,96	1 327 040,22	2 405 945,00	118 993 293,21	13 522 805,07	1 417 329 012,46

Na podstawie danych udostępnionych przez Biuro Reklamy TVP SA

Wykres nr 59

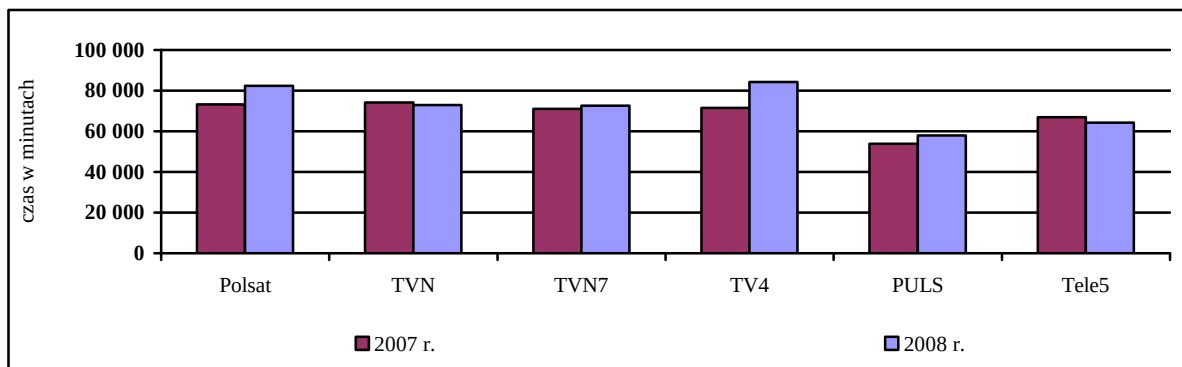

Czas emisji reklam i wpływy z ich emisji u koncesjonowanych nadawców telewizyjnych rozpowszechniających program drogą naziemną i satelitarną

Większość stacji telewizyjnych 2008 r. odnotowała wzrost czasu wyemitowanych reklam w stosunku do roku poprzedniego. Największy przyrost zanotowała telewizja CANAL + (wzrost o 156,12%), największy spadek telewizja TVN 24 (spadek o 13,79%).

Czas emisji reklam w 2008 r. był największy w telewizji TV 4, która wyemitowała prawie 1 403 godzin reklam (średnio ponad 3 godziny 50 minut dziennie).

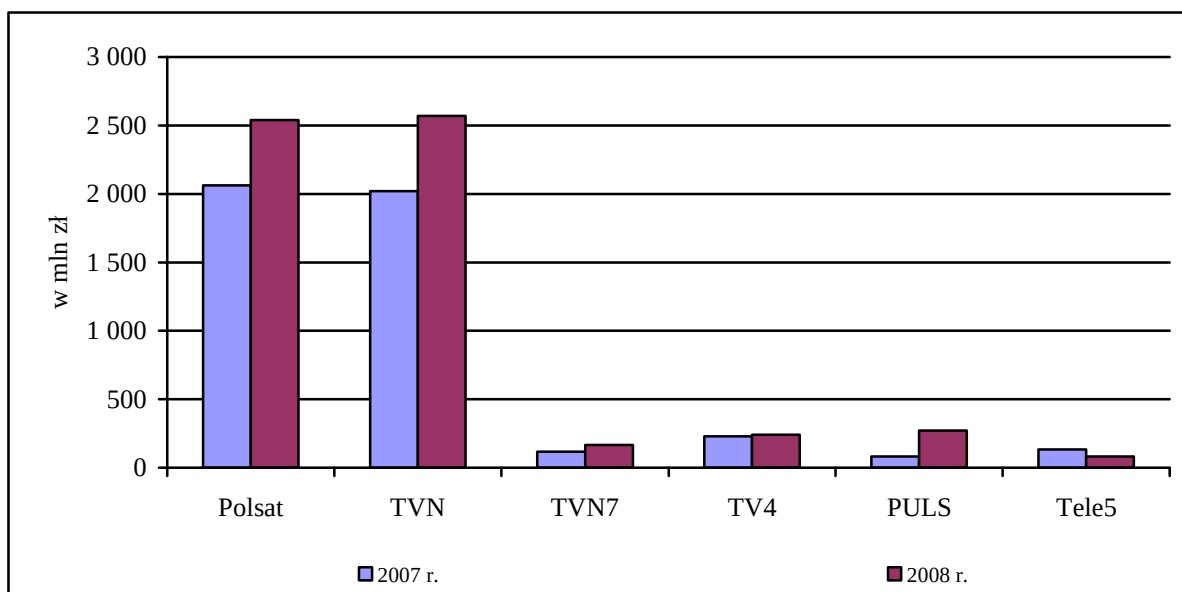
Wykres nr 60 Czas emisji reklam największych nadawców telewizyjnych w latach 2007 i 2008.

Na podstawie danych AGB Nielsen Media Research

Przedstawione w poniższej tabeli wpływy z działalności reklamowej nie uwzględniają stosowanych upustów i rabatów, które często przekraczają nawet 50%. Według szacunków największe wpływy z emisji reklam zanotowała w 2008 roku telewizja TVN (wg danych nadawcy, wpływy z reklamy i sponsoringu programu TVN w 2008 roku wyniosły 1 271 mln zł).

Wykres nr 61 Wpływy z emisji reklam wg cenników największych nadawców telewizyjnych w latach 2007 - 2008

Na podstawie danych AGB Nielsen Media Research

VII. MIĘDZYNARODOWY KONTEKST REGULACJI RYNKU RADIOWO-TELEWIZYJNEGO

W rozdziale tym przedstawione zostały problemy istotne dla sektora mediów elektronicznych stanowiące temat żywej dyskusji na forum europejskim, w tym również w Polsce. Są to skrócone wersje wybranych opracowań analitycznych Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, które powstały w 2008 roku.

Pełna treść przedstawionych poniżej opracowań, jak też wszystkich pozostałych, które opracowano w KRRiT, znajduje się na stronach internetowych pod adresem <http://www.krrit.gov.pl>

7.1 Problem tzw. „głośniejszej reklamy” w wybranych krajach europejskich i pozaeuropejskich

Problem głośniejszej reklamy występuje w wielu krajach świata. KRRiT podjęła próbę analizy tej sytuacji na podstawie prób rozwiązań podjętych w wybranych krajach (16).

W większości badanych przypadków nie przyjęto żadnych rozwiązań prawnych w tym względzie. W niektórych krajach istnieją mechanizmy samoregulacyjne, które odnoszą się do tej kwestii (np. w Holandii i w Wielkiej Brytanii). Uregulowania prawne występują w niewielu państwach (np. we Francji i we Włoszech), choć i w tych przypadkach problem jest wciąż zauważalny. W większości przypadków kłopoty z uregulowaniem zjawiska „głośniejszej reklamy” wynikają bezpośrednio z faktu, iż jest ono spowodowane specyficzną kompresją dźwięku, która najczęściej zachodzi na etapie produkcji reklamy. Problem ten ma więc charakter techniczny i nie zawsze dotyczy działalności nadawców.

Ponieważ problem ten narasta i budzi coraz większy sprzeciw odbiorców, kilka organizacji wystąpiło do ITU (*International Telecommunication Union*), aby ta opracowała uniwersalną metodę umożliwiającą zidentyfikowanie specyficznej kompresji dźwięku stosowanej przez producentów reklamy, aby skutecznie przeciwdziałać temu zjawisku. W konsekwencji ITU wydała w 2006 r. dwa zalecenia normalizujące sposoby pomiaru głośności programów, które mogą być pomocne przy próbach rozwiązania tej kwestii w poszczególnych krajach.

W Polsce, Rzecznik Praw Obywatelskich, biorąc pod uwagę liczne skargi od obywateli uznał, że zwiększenie natężenia dźwięku podczas emisji reklam telewizyjnych narusza prywatność odbiorców. Zwrócił ponadto uwagę, że nagła zmiana natężenia dźwięku przy nadawaniu reklamy zmusza odbiorcę do ciągłego regulowania odbiornika. „Praktyka ta jest postrzegana przez zainteresowanych jako naruszenie ich praw. W tym kontekście trzeba wskazać, że spokój psychiczny należy niewątpliwie do otwartego katalogu dóbr osobistych chronionych na podstawie art. 23 kc”.

Poniżej prezentowany jest przegląd informacji na temat problemu „głośniejszej reklamy” w innych krajach.

Australia

Wydany w lipcu 2004 roku przez regulatora rynku ACMA (*Australia Communications and Media Authority*) Kodeks Praktyk Przemysłu Komercyjnego zawiera przepisy odnoszące się do kwestii głośności reklam. Sprowadzają się one do trzech zasad: reklamy nie mogą być zbyt głośne i piskliwe, podmioty koncesjonowane muszą zrobić wszystko, co możliwe, aby zapewnić, że reklamy nie będą brzmiały głośniejsz niż sąsiadujący program, moc transmisji studyjnej nie może przewyższać normalnego poziomu w czasie przerwy reklamowej.

Belgia - Walonia

Zgodnie z Art. 14 par.3 „Décret du 27 février 2003 sur la radiodiffusion”, zabronione jest zwiększanie poziomu dźwięku podczas przerw reklamowych: „poziom głośności spotów reklamowych, jak też plansz oznaczających początek lub koniec bloku reklamowego, nie powinien w sposób zamierzony podlegać zmianom, w stosunku do pozostałych części programu”. Kwestią trudną do rozwiązania był sposób mierzenia wzrostu poziomu głośności. Belgijski regulator CSA zainicjował dyskusję na ten temat z nadawcami, w wyniku której ogłoszone zostały zalecenia w tej sprawie:

Czechy

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji Czech zajmowała się tym problemem wielokrotnie, jednak nie udało się wypracować żadnego rozwiązania prawnego. Zlecone badania wykazały, iż tzw. efekt „głośnej reklamy” to wynik specjalnej kompresji dźwięku, która sprawia subiektywne wrażenie głośności.

Dania

Problem ten jest również znany, jednak nie spotkał się on z istotnym sprzeciwem publiczności. Stąd też Dania nie opracowała żadnych rozwiązań w tym zakresie i obecnie nie planuje się żadnych działań w tym względzie.

Francja

Zgodnie z brzmieniem Dekretu z marca 1992 roku na temat obowiązków nadawców w zakresie reklamy, sponsoringu i telezakupów: „poziom głośności bloków reklamowych, jak również plansz informujących o początku lub końcu bloku reklamowego nie powinien przekraczać średniego poziomu głośności pozostałych części programu”. Mimo to, regulator rynku - CSA wciąż otrzymywał wiele skarg od konsumentów na tzw. „głośną reklamę”. W 2003 roku CSA podjęła się badania tego zjawiska w największych ogólnie dostępnych kanałach telewizyjnych (tj. TF1, France 2, France 3 i M6) przez 5 dni pomiędzy 19-23. Wyniki badań wykazały, że w ponad 50% przypadków głośność bloków reklamowych była wyższa niż średnia głośność programów poprzedzających. W rezultacie CSA upomniwała nadawców i wezwała do przestrzegania Dekretu. Ponadto CSA rozpoczęła otwarty dialog z nadawcami celem opracowania metody harmonizującej głośność bloków reklamowych z resztą programu.

Holandia

Holenderski regulator rynku (*Commissariaat voor de Media*) również otrzymywał wiele zapytań oraz skarg dotyczących zjawiska tzw. „głośnej reklamy”. W Holandii nie istnieją jednak żadne przepisy regulujące to zjawisko. Według informacji przekazanych przez organizację odpowiedzialną za sprzedaż czasu reklamowego w kanałach publicznej telewizji, od kilku lat stosowana jest technika umożliwiająca obniżenie głośności reklam. Podobne rozwiązania zostały też przyjęte przez organizacje działające w obrębie telewizji komercyjnej.

Irlandia

W ostatnich latach regulator rynku BCI (*Broadcasting Commission of Ireland*) przeprowadził rewizję Ogólnego Kodeksu dot. Reklamy. Kwestia głośności reklamy była jedną z najistotniejszych proponowanych zmian. Wprowadzono następujący wymóg: „Nadawcy muszą zrobić wszystko, co możliwe, aby zapewnić, że reklamy nie będą brzmiały głośniej niż sąsiadujący program. Nadawcy powinni ustanowić jasne limity w zakresie użycia kompresji i ujednolicania reklam dostarczanych nadawcom przez strony trzecie”. Ponadto Kodeks przestrzega nadawców, aby zwracali szczególną uwagę na efekty dźwiękowe, które mogą przstraszyć widzów i słuchaczy. Dźwięki takie jak syreny, trąbki, dzwonki telefoniczne czy pisk opon nie mogą być umieszczane na początku spotu reklamowego.

Izrael

W Izraelu nie istnieją przepisy prawne regulujące kwestię tzw. „głośnej reklamy”, jednak w skutek wielu skarg, regulator rynku (*The Second Television and Radio Authority*) wpisuje w koncesje na nadawanie obowiązek utrzymania równowagi głośności reklam względem reszty programu. Według ostatnio przeprowadzonych badań, dzięki stosowanym przez nadawców urządzeniom, które monitorują poziom dźwięku i umożliwiają automatyczne ściszenie „głośnych reklam”, problem ten przestał istnieć.

Kanada

Mimo iż problem tzw. „głośnej reklamy” jest znany regulatorowi rynku CRTC (*Canadian Radio-television and Telecommunications Commission*) to, ani on, ani organizacja branży reklamy ASC (*Advertising Standards Canada*) nie podjęły się regulacji tej kwestii. Jednakże wobec narastających skarg widzów i słuchaczy, w 2005 r. powstała grupa robocza, w skład której weszli przedstawiciele kanadyjskich operatorów kablowych, dystrybutorów sygnału satelitarnego, nadawców telewizyjnych i producentów reklam. Grupa ta określiła obowiązujące parametry i udoskonaliła procedury. W tej chwili na przykład producenci mają możliwość skontrolowania poziomu głośności dźwięku wszystkich składników programu, a dystrybutorzy i operatorzy kablowi mogą zainstalować urządzenia nie dopuszczające do nadmiernych „skoków” głośności. Nie wszyscy korzystają z takich urządzeń, ale sytuacja uległa znacznej poprawie. Grupa robocza spotyka się nadal, by wymieniać się informacjami oraz wspólnie opracowywać najlepsze możliwe standardy wobec rosnących możliwości technologicznych. W spotkaniach grupy uczestniczą również przedstawiciele CRTC, którzy przedstawiają m.in. statystyki oraz skargi od widzów.

Kanadyjski regulator doradza telewidzom na swej stronie internetowej, jakie kroki mogą podjąć, aby samodzielnie złagodzić dokuczliwe zmiany głośności programu – głównie

chodzi o nakłonienie firmy dostarczającej sygnał do odbiornika, by zainstalowała odpowiednie urządzenia.

Malta

Na Malcie nie ma przepisów dotyczących kwestii „głośnych reklam”, mimo że problem pojawia się sporadycznie. Maltański regulator rynku audiowizualnego nie otrzymał żadnej formalnej skargi w tej sprawie do września 2006.

Niemcy

Landowi regulatorzy rynku mediów elektronicznych (tzw. *Landesmedienanstalten*) otrzymują wiele skarg w tym zakresie. Mimo to nie zostały przyjęte żadne przepisy w tym względzie, gdyż „głośna reklama” jest wynikiem specyficznej kompresji dźwięku oraz często subiektywnego odbioru widza. Ostatnio VPRT, organizacja branżowa zrzeszająca nadawców komercyjnych, po raz kolejny zapewniła, iż nie ma możliwości wpłynięcia na harmonizację głośności reklamy z innymi częściami programu.

Nowa Zelandia

Mimo iż problem tzw. „głośnej reklamy” jest znany w Nowej Zelandii, to nie ma w tym kraju żadnych regulacji w tej kwestii.

Stany Zjednoczone

Problem tzw. „głośnych reklam” jest dotkliwy dla amerykańskich odbiorców. W lipcu br. do Izby Reprezentantów Kongresu wpłynął projekt ustawy, która miała zobowiązać FCC (*Federal Communications Commission*), amerykańskiego regulatora ds. mediów elektronicznych, do określenia przepisów zapobiegających emisji reklam o wyższym poziomie głośności niż sąsiadujący program. Ostatecznie projekt ten nie został przyjęty. FCC zamieszcza na swojej stronie internetowej porady, jakie urządzenia można zastosować, aby ustabilizować różnice głośności pomiędzy głównym programem a towarzyszącymi mu spotami reklamowymi. Są to głównie funkcje w „menu” odbiornika lub pilota. W bardziej zaawansowanych technologicznie urządzeniach, takich jak „kino domowe”, pomocne mogą być automatyczne urządzenia takie jak: automatyczna regulacja wzmocnienia (AGC), audio-kompresor, ogranicznik amplitudy sygnałów, „*audio expander*” - zwiększający zakres dźwięków, który może także zmniejszać szumy tła, a także „*audio filters*” – które pozwalają eliminować konkretne częstotliwości dźwięków.

Wielka Brytania

Kwestia głośności reklamy podlega w Wielkiej Brytanii samoregulacji a organizacją odpowiedzialną w tym względzie jest CAP (*Committee of Advertising Practice*). Artykuł 6.9 wydanego w 2004 roku przez CAP Kodeksu Standardów Reklamy Telewizyjnej brzmi następująco: „Reklamy nie mogą być za głośne oraz piskliwe. Moc transmisji studyjnej nie może zostać podniesiona podczas przerw reklamowych”.

Włochy

We Włoszech istnieje ogólny przepis zakazujący nadawcom nadawania bloków reklamowych głośniejsz niż inne części programu. Włoski regulator AGCOM nigdy jednak nie przyjął żadnych przepisów wykonawczych w tym względzie, z powodu trudności w określeniu właściwych parametrów. Kwestia ta powróciła latem 2006 r., kiedy to minister komunikacji, ze względu na liczne skargi od organizacji konsumenckich wezwał AGCOM do podjęcia działań w tym zakresie. W rezultacie 20 lipca 2006 r. AGCOM przyjęła dokument modyfikujący rozporządzenie na temat reklamy oraz ogłaszający podjęcie badań mających określić wymagane parametry techniczne.

7.2. Pomoc publiczna w związku z wprowadzaniem telewizji cyfrowej w wybranych krajach Unii Europejskiej

Austria

W celu wspomagania odbiorców oraz nadawców w procesie cyfryzacji w Austrii powołano specjalny fundusz (Austrian Digitization Fund). Jest on finansowany ze środków abonamentowych, które wpływają bezpośrednio do budżetu państwa. W funduszu tym przewidziano środki na wspieranie projektów pilotażowych i badawczych związanych z telewizją cyfrową (np. EPG) oraz jej wdrażanie na terytorium Austrii. W funduszu tym przewidziano środki dla nadawców w związku z jednoczesnym nadawaniem sygnału w sposób analogowy i cyfrowy. Ponadto przewidziano subsydia dla konsumentów na zakup dekoderek do odbioru sygnału cyfrowego, jeśli ich cena będzie poważną barierą, przy czym na największe wsparcie mogą liczyć konsumenci, którzy zdecydują się na taki zakup na wczesnym etapie. Dodatkowo przewidziano dotacje na zakup dekoderek dla gospodarstw domowych o niskich dochodach. Budżet funduszu finansowanego z budżetu państwa wynosi

7,5 mln EUR rocznie i pochodzi ze środków abonamentowych. Środki finansowe pochodzące z funduszu przydzielane są za pomocą grantów. Wysokość grantów nie może przekraczać 50% kosztów danego projektu.

W grudniu 2003 roku władze austriackie notyfikowały w Komisji Europejskiej powyższy projekt funduszu, a w marcu 2005 roku Komisja uznała, że jest on zgodny z przepisami UE.

Francja

Na podstawie ustawy o radiofonii i telewizji gwarantującej całemu społeczeństwu dostęp do programów telewizyjnych bez względu na technologię odbioru, rząd francuski opracował program pomocy dla najuboższych w związku z przejściem na nadawanie cyfrowe. Program opiera się na mechanizmie współpracy w ramach PPP (projekt grupy partnerstwa publiczno-prywatnego) z udziałem dotychczasowych analogowych nadawców, którzy biorą udział w procesie konwersji cyfrowej (ich udział w tym projekcie jest jednym z dwóch warunków koniecznych do spełnienia w zamian za możliwość przedłużenia cyfrowej koncesji o 5 lat). Program opiera się m.in. na następujących założeniach:

- Zapewnienie przez dotychczasowych ogólnokrajowych nadawców oferujących programy rozpowszechniane drogą naziemną analogową naziemnej cyfrowej oferty programowej dostępnej dla 95% mieszkańców kraju. Ci nadawcy, którzy spełnią powyższe kryterium, otrzymają 5-letnie przedłużenie koncesji cyfrowych. Natomiast nadawcy, których

powyższe nie dotyczy, również mogą ubiegać się o 5-letnie przedłużenie koncesji cyfrowej pod warunkiem podjęcia dodatkowego zobowiązania w zakresie poszerzenia zasięgu powierzchniowego oraz udostępnienia swojej oferty programowej.

- Zapewnienie przedłużenia koncesji o 5 lat również tym nadawcom, którzy tak jak powyżej - zobowiążą się udostępnić swoje programy w bezpłatnej ofercie satelitarnej, a po drugie - zobowiążą się do wejścia w skład grupy partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP), którego zadaniem jest prowadzenie działań wspierających na rzecz najuboższych, uznanych za niezdolnych do nabycia ze środków własnych odbiorników umożliwiających odbiór naziemnej telewizji cyfrowej.
- Zapewnienie ułatwień dla telewizyjnych nadawców lokalnych. Mają oni zagwarantowane prawo do nadawania cyfrowego do 31 marca 2015 r.
- Zapewnienie pomocy dla widzów zwolnionych z opłaty abonamentowej, którzy drogą analogową odbierali wyłącznie niekodowane naziemne programy telewizyjne a ich dochody nie przekroczą pułapu. Pomoc ta będzie świadczona w ramach projektu partnerstwa publiczno-prywatnego. Pomoc ta będzie uwzględniać zasadę neutralności technologicznej oraz techniczne możliwości odbioru na danym terenie.
- Możliwość uzyskania przez dotychczasowych ogólnokrajowych analogowych nadawców komercyjnych częstotliwości na nowy, dodatkowy kanał telewizyjny, którego uruchomienie może nastąpić nie wcześniej niż po dacie switch-off (czyli po 30.11.2011 r.). Jest to rodzaj rekompensaty za przerwanie analogowej emisji ich programów przed ustalonym w pierwotnej koncesji terminem oraz za zmniejszanie się, począwszy od 2008 r. zasięgu ich sygnału analogowego.

Niemcy

Berlin-Brandenburgia

W związku z tym, że w ramach procesu konwersji nadawcy komercyjni musieli zrezygnować z przyznaných im bezterminowo koncesji analogowych Medienanstalt Berlin-Brandenburg - Mabb, lokalny regulator rynku audiowizualnego, wprowadził wsparcie finansowe w postaci rekompensaty kosztów przejścia na nadawanie w systemie cyfrowym dla nadawców prywatnych, co miało ich skłonić do przechodzenia na ten sposób nadawania. Wsparcie to wynosiło od 60 do 70 tys. EUR rocznie. Ponadto Mabb w porozumieniu z instytucjami opieki społecznej zorganizował akcję wyposażania gospodarstw domowych o niewielkich dochodach w dekodery cyfrowe po niskiej cenie. Regulator zarezerwował w swoim budżecie 1 mln EUR na pokrycie kosztów zakupu dekodera pod warunkiem pokrycia 25% kosztów jego zakupu przez opiekę społeczną. Organizacje opieki społecznej przejęły na siebie ocenę zasadności pomocy i dystrybucję dekoderek. Zgodnie z niemieckimi przepisami o opiece społecznej, każdy obywatel ma prawo do posiadania odbiornika telewizyjnego oraz do odbioru programu telewizyjnego. Ten rodzaj wsparcia ograniczony był jedynie do okresu switch-over i objął gospodarstwa, które wcześniej korzystały jedynie z drogi naziemnej do odbioru telewizji. W ten sposób rozdysponowano 6 tysięcy dekoderek.

W listopadzie 2005 roku Komisja uznała, że udzielona nadawcom komercyjnym pomoc w wysokości ok. 4 milionów EUR jest niezgodna z zasadami udzielania pomocy publicznej określonymi w Traktacie o WE, ponieważ zakłóca konkurencję. Jednocześnie Komisja wskazała, iż pomoc udzielona nadawcom, która nie została jej notyfikowana, podlega zwrotowi. Komisja zwróciła uwagę, iż pomoc publiczna przyznana nadawcom przy wprowadzaniu cyfrowej telewizji naziemnej w Berlinie-Brandenburgii nie była udzielona na

podstawie szczególnych kosztów z tym związanych, a wsparcie zostało udzielone bez odpowiedniego uzasadnienia nadawcom, którzy jednocześnie skorzystali z otrzymania darmowych koncesji cyfrowych. Wskazano również, iż taka forma pomocy pośrednio uprzywilejowała naziemną telewizję cyfrową w odniesieniu do innych konkurencyjnych platform, co narusza zasadę neutralności technologicznej.

W styczniu 2006 roku regulator rynku mediów elektronicznych złożył do Sądu Pierwszej Instancji ETS odwołanie od negatywnej decyzji Komisji z listopada 2005 r. Aktualnie jeszcze nie zapadł wyrok w tej sprawie.

Północna Nadrenia – Westfalia (NRW)

Landesanstalt für Medien Nordrhein-Westfalen (LfM), regulator rynku mediów elektronicznych w NRW opracował projekt wprowadzenia DVB-T w NRW w okresie pięciu lat i przewidział na ten cel budżet w wysokości 6,8 mln EUR. Projekt ten został notyfikowany w Komisji Europejskiej. Wsparcie finansowe odnosi się do uiszczanych przez nadawców prywatnych opłat za możliwość transmisji w sieci DVB-T. We wspomnianym okresie wsparcie stanowi średnio 30 % obciążających nadawców opłat za możliwość transmisji. W pierwszym roku pomoc stanowiła 40 % tych opłat a w każdym kolejnym roku pomniejszano ją o pięć punktów procentowych, aby w piątym roku osiągnąć poziom 20 %. Zgodnie z wytycznymi pomoc zmniejszana jest o kwotę zaoszczędzoną przez nadawców w związku z zakończeniem transmisji analogowych. Pomoc finansowa na rzecz prywatnych nadawców została przyznana w formie bezzwrotnych dotacji. I tak w przypadku kanałów Viva, Eurosport, CNN i Terra Nova przewidywana pomoc finansowa w okresie pięciu lat wyniesie ogółem 4 050 tys. EUR. Natomiast w przypadku grupy RTL, której został przydzielony cały multipleks z czterema kanałami, LfM nie przewidziała żadnego wsparcia finansowego, ponieważ RTL uzyskuje znaczące oszczędności w zakresie kosztów w związku z zakończeniem transmisji z wykorzystaniem naziemnej sieci analogowej. Z kolei dla ProSiebenSat.1, któremu przyznano cały multipleks, przewidywano wsparcie finansowe w wysokości 550 tys. EUR rocznie przez cały okres pięciu lat, co w danym okresie wyniesie łącznie 2 750 tys. EUR.

W październiku 2007 roku Komisja Europejska uznała, że niemieckie plany finansowania części opłat nadawców komercyjnych w związku z naziemną cyfrową transmisją ich programów (DVB-T) w Północnej Nadrenii-Westfalii nie są zgodne z regulacjami prawnymi Unii Europejskiej dotyczącymi pomocy publicznej.

Bawaria

Bayerische Landeszentrale für neue Medien (BLM) regulator rynku mediów elektronicznych w Bawarii opracował projekt wprowadzenia DVB-T w Bawarii w okresie czterech lat i przewidział na ten cel budżet w wysokości 2,4 mln EUR. Projekt ten został notyfikowany w Komisji Europejskiej. Ze środków tych 300 tys. EUR zostało przewidziane na kampanię informacyjną mającą na celu poinformowanie konsumentów o przejściu na telewizję cyfrową, a 2,1 mln EUR zostanie przeznaczone na rzecz prywatnych nadawców w celu wsparcia dla transmisji ich programów w sieci DVB-T. Pomoc finansowa na rzecz prywatnych nadawców została przewidziana w formie bezzwrotnych dotacji. W pierwszym roku pomoc ta wyniesie 600 tys. EUR, a w okresie trzech następnych lat 500 tys. EUR. Zgodnie z projektem BLM pomoc finansową oblicza się według metody uwzględniającej cztery kryteria. Metoda ta ma zastosowanie do pojedynczych kanałów programowych

prywatnych nadawców. Za spełnienie każdego z czterech kryteriów kanał może uzyskać jeden punkt. Kryteria te są następujące:

- kanały telewizyjne (bez usług medialnych w rozumieniu prawa niemieckiego);
- kanały telewizyjne, które uzyskały koncesję od BLM (bez nadawców koncesjonowanych przez innych regulatorów rynku);
- kanały telewizyjne uprzednio transmitujące za pośrednictwem naziemnej sieci analogowej;
- lokalne kanały telewizyjne

Zgodnie z tymi kryteriami w zależności od roku i obszaru geograficznego za każdy punkt można uzyskać od 10 419 EUR do 15 tys. EUR. W ramach wszystkich kanałów, lat i obszarów intensywność pomocy finansowej waha się w granicach od 5 % do 55 % opłat ponoszonych przez nadawców za możliwość nadawania. Niemcy zgłosiły pomoc finansową na rzecz lokalnych kanałów telewizyjnych oraz na rzecz krajowych kanałów telewizyjnych jako dwa odrębne środki. W przypadku obu beneficjentów pomoc finansowa obliczana jest na podstawie wyżej wymienionej metody.

Podobnie jak w przypadku Północnej Nadrenii-Westfalii w lipcu 2006 roku Komisja Europejska wszczęła formalne postępowanie w sprawie finansowania z budżetu państwa nadawców komercyjnych w związku z przejściem na nadawanie cyfrowe w Bawarii.

Szwecja

W Szwecji nie zastosowano typowych środków wsparcia finansowego dla procesu przejścia na nadawanie naziemne w systemie cyfrowym. Rząd Szwecji uznał, że rozbudowa cyfrowej sieci naziemnej powinna zostać w całości sfinansowana przez uczestniczące w niej przedsiębiorstwa, czyli nadawców oraz właścicieli sieci, a nie przez państwo.

W lipcu 2006 roku Komisja Europejska, na skutek skargi złożonej przez operatorów satelitarnych, wszczęła formalne postępowanie w celu sprawdzenia czy należąca do państwa spółka Teracom AB (oraz zależna od niej spółka Boxer), która świadczy usługi eksploatacji sieci służącej do rozpowszechniania cyfrowego drogą naziemną, nie otrzymywała niedozwolonej pomocy publicznej. Wątpliwości Komisji wzbudziły następujące kwestie:

- Pośrednie wsparcie finansowe spółki Teracom AB poprzez opłaty za transmisję, które szwedzka telewizja publiczna (SVT) uiszczala za usługi transmisji świadczone przez spółkę Teracom z wykorzystaniem analogowej i cyfrowej sieci naziemnej.
- Pośrednie wsparcie finansowe, jakie zostało udzielone spółce Teracom w formie państwowej gwarancji kredytowej w kwocie do 2 mld SEK(ok. 210 mln EUR).
- Bezpośrednie wsparcie finansowe Teracom w formie warunkowego wkładu kapitałowego w kwocie ok. 500 mln SEK(około 52,5 mln EUR) podlegającego zwrotowi.

W grudniu 2006 roku Komisja Europejska podjęła decyzję, że środki finansowe związane z wprowadzeniem telewizji naziemnej cyfrowej w Szwecji nie stanowią pomocy państwa w rozumieniu art. 87 ust.1 Traktatu WE.

Należy wspomnieć, iż pomimo rozważania takiej możliwości przez szwedzki rząd i parlament, nie wprowadzono subwencjonowania dekoderek do odbioru telewizji cyfrowej.

Wielka Brytania

Na jesieni 2005 r. rząd Wielkiej Brytanii ogłosił razem z terminarzem wyłączenia częstotliwości analogowych na cele transmisji telewizyjnych wprowadzenie programu pomocowego dla niektórych grup społecznych.

Program ten przewiduje pomoc dla osób, które przekroczyły 75 rok życia oraz dla osób niepełnosprawnych, polegającą na dostarczeniu urządzenia umożliwiającego odbiór transmisji cyfrowych na domowym sprzęcie odbiorczym (w szczególności dekodery - STB), a także instalacji tego urządzenia oraz pomocy w zapoznaniu się z jego obsługą. Ponadto przewidziano wsparcie na przystosowanie do odbioru transmisji telewizyjnych w technice cyfrowej niezależnie od tego czy odbiorca wybierze naziemną platformę dostępu.

Program finansowany jest przez BBC w ramach przychodów z opłat abonamentowych. BBC zagwarantowano coroczne podwyższenie wpływów z opłat abonamentowych powyżej inflacji w związku z przejściem na nadawanie cyfrowe oraz wspomnianymi wyżej dodatkowymi obowiązkami nałożonymi na nadawcę.

Zasadniczo jednak pomoc państwa ma wymiar ograniczony a koszty związane z konwersją ponoszą przede wszystkim nadawcy i użytkownicy. Poza wspomnianą grupą osób starszych i niepełnosprawnych rząd Wielkiej Brytanii nie podjął decyzji o szerokim subsydiowaniu zakupu dekodery STB przez konsumentów.

Jednym z nielicznych działań wspierających rozwój DTT było zniesienie opłat taryfowych na pierwszy 12 letni okres multipleksowania DTT.

Sytuacja uległa zmianie, gdy w październiku 2007 roku brytyjskie władze notyfikowały w Komisji Europejskiej propozycję wsparcia finansowego w postaci grantu w wysokości 14 mln £ dla spółki Channel 4 na pokrycie kosztów związanych z przejściem na nadawanie cyfrowe. Channel 4 jest nadawcą zarejestrowanym jako jednoosobowa spółka publiczna, której powierzono zadanie realizowania misji publicznej. Po kilku miesiącach, w kwietniu 2008 roku, w związku ze skargą złożoną przez nadawcę komercyjnego, Komisja Europejska rozpoczęła formalne dochodzenie na podstawie przepisów o pomocy publicznej Traktatów Europejskich, w sprawie wspomnianej propozycji dofinansowania z budżetu państwa części kosztów przejścia z nadawania analogowego na cyfrowe stacji telewizyjnej Channel 4. Komisja nie podjęła jeszcze decyzji w tej sprawie.

Włochy

Włochy rozpoczęły proces cyfryzacji ustawą nr 66 z dnia 20 marca 2001 r., która stanowiła, że przejście na technologię nadawania cyfrowego (switch over) i wyłączenie nadawania analogowego (switch off) powinny nastąpić do grudnia 2006 r. Od końca 2003 r. nadawanie cyfrowe (DVB-T) odbywało się jednocześnie z nadawaniem analogowym (faza simulcast). 30 sierpnia 2006 r. Minister Łączności ogłosił, że termin switch off zostaje ostatecznie przełożony na 30 listopada 2012. Jednocześnie w ustawie z 2001 roku określono podstawę prawną dla przyznania dotacji ze środków publicznych użytkownikom, którzy kupują lub wypożyczają dekodery umożliwiający odbiór programów rozpowszechnianych drogą naziemną w technice cyfrowej (standard DVB-T) oraz powiązanych usług interaktywnych. Dotacją tą zostały również objęte dekodery wykorzystujące technologię DVB-C, przeznaczone do odbioru cyfrowej telewizji drogą kablową, jasnego wskazania w ofercie handlowej przeznaczonej dla użytkowników dostawców treści, z którymi podmioty posiadające platformę kablową ustaliły zasady i warunki odtwarzania sygnału kablowego nadawanego za pośrednictwem technologii naziemnej telewizji cyfrowej. W przepisach tych

pominięto dofinansowanie urządzeń do odbioru sygnału cyfrowego drogą satelitarną. Rząd włoski nie notyfikował tego programu pomocowego w Komisji Europejskiej.

Na podstawie wspomnianych przepisów w ustawie budżetowej na 2004 roku wprowadzono następujące rozwiązanie: „W roku 2004 każdemu użytkownikowi usług radiowo-telewizyjnych, który wywiązał się w danym roku z obowiązku wniesienia opłaty abonamentowej, a który kupuje lub dzierżawi odpowiedni aparat umożliwiający odbiór, w wersji niekodowanej i bez kosztów dla użytkownika i dla dostawcy treści, sygnału telewizyjnego w naziemnej technologii cyfrowej (DVB-T/DVB-C) oraz powiązanych usług interaktywnych, przysługuje dotacja ze środków publicznych w wysokości 150 EUR. Dotacje przyznawane są do łącznej wysokości 110 mln EUR.”. W ustawie budżetowej na rok 2005 łączna wysokość dotacji pozostała na tym samym poziomie (110 mln EUR), ale dotację na zakup dekodera obniżono do 70 EUR.

Wspomniane dotacje cieszyły się dużym powodzeniem i skorzystało z nich ok. 2 mln osób a dzięki ekonomii skali w produkcji, która umożliwiła ten wzrost popytu, cena dekodery interaktywnych dla konsumentów spadła z około 300–350 EUR w 2003 roku do 150 EUR w czerwcu 2005 roku i tylko 70 - 90 EUR we wrześniu 2005 r.

Natomiast w ustawie budżetowej na rok 2006 wprowadzono dotacje na dekodery przysługujące użytkownikom z regionów Sardynii i Valle d'Aosta, w wysokości 90 EUR dla sprzętu zakupionego w okresie od 1. do 31. grudnia 2005 r. oraz 70 EUR dla wyrobów zakupionych po 1 stycznia 2006 r. Łączna wysokość dotacji wynosiła ok. 10 mln EUR.

Wobec określonych warunków przyznawania dotacji na zakup dekodery cyfrowych oraz na skutek skarg wniesionych przez firmy Sky Italia (płatna telewizja satelitarna należąca do News Corporation) i Europa 7 (posiada koncesję na nadawanie analogowe od 1999 roku ale nie rozpoczęła nadawania, ponieważ nie przyznano jej jeszcze częstotliwości), Komisja Europejska w grudniu 2005 r. wszczęła postępowanie. Komisja wskazała, że pomimo iż bezpośrednimi beneficjentami dotacji są użytkownicy końcowi, wspomniany środek pomocy może przynosić pośrednie korzyści producentom dekodery, nadawcom telewizyjnym korzystającym z naziemnych platform cyfrowych i operatorom sieci, które odbierają sygnał. W styczniu 2007 roku Komisja Europejska wydała dwie decyzje w sprawie dofinansowania dekodery cyfrowych we Włoszech. W pierwszej uznała, że subsydiowanie dekodery cyfrowych, które miało miejsce we Włoszech w 2006 roku nie narusza przepisów o pomocy publicznej. Zdaniem Komisji wspomniane dotacje były oferowane do wszystkich dekodery niezależnie od platform nadawczych i w związku z tym były one neutralne technologicznie i proporcjonalne do celu, jakim jest promowanie przejścia na nadawanie cyfrowe. Natomiast w drugim przypadku Komisja uznała, że subsydiowanie, które miało miejsce w 2004 i 2005 roku było niezgodne z przepisami dotyczącymi pomocy publicznej, ponieważ nie było neutralne technologicznie oraz wypaczało konkurencję poprzez wyłączenie technologii satelitarnej. Ostatecznie Komisja zdecydowała, że nadawcy, którzy otrzymali największe korzyści z subsydiów, powinni zwrócić uzyskaną pomoc publiczną.

Wybrane formy pomocy dla nadawców publicznych w procesie konwersji cyfrowej

Tabela nr 50

Kraj	Źródło finansowania	Suma przyznana
Finlandia	Podwyższenie abonamentu, nadawca publiczny może sprzedawać aktywa w celu finansowania DTT	brak danych
Niemcy	Podwyższenie abonamentu	brak danych
Szwecja	Podwyższenie abonamentu (przez 5 lat)	65,62 mln EUR
Wielka Brytania (BBC)	Podwyższenie abonamentu, środki przeznaczone dla telewizji publicznej do rozwoju na wszystkich platformach	brak danych
Austria	Specjalny fundusz („Digitization fund”), m.in. dla nadawców publicznych	7,5 mln EUR rocznie
Czechy	Podwyższenie abonamentu	brak danych

Źródło: *Final Report. Working Group on Digital Terrestrial Television in EPRA Countries. Coordinated by AGCOM (Italy), czerwiec 2004.*

VIII.KONIECZNE ZMIANY PRAWNE W ZAKRESIE USTAW REGULUJĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ NADAWCÓW RADIOWYCH I TELEWIZYJNYCH

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji podobnie jak w latach poprzednich przedstawia poniżej wykaz postulatów, dotyczących zmian prawnych w zakresie ustaw regulujących działalność nadawców, które pomimo upływu co najmniej roku od ich prezentacji nadal pozostają aktualne i niekiedy stanowią istotną przeszkodę w prawidłowym funkcjonowaniu rynku mediów audiowizualnych.

W związku z powyższym KRRiT przedstawia do rozważenia następujące postulaty prawne:

Kompleksowe uregulowanie kwestii finansowania oraz modelu prawnego - organizacyjnego spółek publicznej radiofonii i telewizji

Wyniki analiz zarówno kondycji finansowej, jak i oferty programowej spółek publicznej radiofonii i telewizji wskazują na konieczność podjęcia pilnych działań legislacyjnych w celu stworzenia modelu ustrojowego mediów publicznych określającego ich właściwe miejsce na rynku audiowizualnym, jako instytucji będących dobrem publicznym i realizujących misję publiczną.

Konieczne jest zapewnienie wystarczającego poziomu finansowania spółek publicznej radiofonii i telewizji ze środków publicznych.

Wypełnianiu misji nadawcy publicznego nie sprzyja uzależnienie – niepokojące zwłaszcza w przypadku telewizji publicznej – od wpływów reklamowych. Rezultatem jest zauważalna komercjalizacja zawartości programowej. Obecność nadawców publicznych na rynku reklamowym jest potrzebna jako swoisty probierz popularności i atrakcyjności oferty programowej, nie może jednak stanowić punktu odniesienia do tworzenia programu. Przed wprowadzeniem ewentualnych ograniczeń w emisji przekazów komercyjnych należy jednak oszacować wielkość ubytku w przychodach własnych nadawców publicznych w wyniku wprowadzenia ograniczeń. W przeciwnym razie zagrożona zostanie zdolność nadawców publicznych do wykonywania nałożonych na nich obowiązków.

W świetle powyższego, konieczne jest stworzenie precyzyjnych ustawowych kryteriów, na podstawie których można ocenić na ile program nadawców publicznych wypełnia zobowiązania misyjne. Musi to się odbyć w ścisłym powiązaniu z mechanizmami finansowania, gwarantującymi możliwość realizacji tych zobowiązań, jak również w zgodzie z wymogami Unii Europejskiej dotyczącymi jasnego określenia misji nadawców publicznych i przeznaczenia środków publicznych jedynie na ten cel.

Nie można tutaj pominąć roli oddziałów terenowych telewizji publicznej oraz rozgłośni regionalnych Polskiego Radia, a zwłaszcza ich kulturotwórczej i integracyjnej roli wobec społeczności lokalnych. Zauważalne są tendencje do wypełniania programów oddziałów terenowych TVP pasmem wspólnym, jak też rosnący udział muzyki kosztem słowa i audycji poświęconych regionom w rozgłoszeniach regionalnych Polskiego Radia.

Dlatego też, zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, polityka państwa powinna kłaść silny nacisk na ochronę i rozwój regionalnej działalności programowej, jako kluczowego budulca pluralistycznej oferty programowej.

Wszelkie zmiany sposobu finansowania radiofonii i telewizji publicznej mają poszerzyć, a nie zmniejszyć zakres wypełniania przez nie podstawowych zadań publicznych, w tym zapewnić im możliwość dotarcia z atrakcyjnym i wartościowym programem do jak największej widowni.

Nowelizacja art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji: doprecyzowanie definicji misji publicznej

Ustawowa definicja misji publicznej zawarta w art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji stwarza możliwość wielu interpretacji. Świadczą o tym sprawozdania z rocznej działalności programowej nadawców. Z ich analizy wynika, że poszczególni nadawcy stosują niejednolite kryteria kwalifikacji tych samych rodzajów audycji do kategorii tzw. audycji misyjnych. Jedni za audycje realizujące misję rozumieją zarówno treści i formy, dotyczące nie tylko kultury wysokiej, ale też rozrywki, informacji, sportu, czy treści obrazujących różne problemy społeczne. Inni natomiast, misję ograniczają wyłącznie do tzw. kultury wysokiej.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji nie zgadza się z takim wąskim rozumieniem misji. Według KRRiT program misyjny to taki, który adresowany jest do szerokiego kręgu odbiorców, zróżnicowanego pod względem wieku, wykształcenia, miejsca zamieszkania oraz płci. W programie takim, w opinii KRRiT, realizowane są wszystkie zadania, które wymienia art. 1 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji (m.in. dostarczanie informacji, udostępnianie dóbr kultury i sztuki, ułatwianie korzystania z oświaty i dorobku nauki, upowszechnianie edukacji obywatelskiej, dostarczanie rozrywki). Program misyjny umożliwia debatę publiczną, prezentuje problematykę społeczną, gospodarczą, polityczną, dotyczącą różnych środowisk, przeprowadza transmisje wydarzeń publicznych zarówno politycznych, jak i wydarzeń religijnych, czy sportowych, a także zawiera ofertę adresowaną do dzieci i młodzieży. Istotnym zadaniem jest rozpowszechnianie odrębnej oferty programowej na użytek środowisk polonijnych oraz środowisk mniejszości narodowych i etnicznych, zaś w kraju, obok zadań z zakresu edukacji i popularyzacji wiedzy - prowadzenie działalności produkcyjnej związanej z twórczością audiowizualną oraz popieranie i patronowanie twórczości artystycznej, literackiej, naukowej. Bardzo istotną kwestią jest również zapewnienie odbiorcom powszechnego dostępu do korzystania z oferty programów misyjnych.

W świetle powyższego KRRiT uważa za konieczne doprecyzowanie tej definicji poprzez nowelizację art. 21 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.

Dostosowanie ustawy o radiofonii i telewizji do rozwoju technologicznego usług audiowizualnych, w tym zapewnienie neutralności technologicznej przepisów w tym zakresie

W znowelizowanej ustawie o radiofonii i telewizji powinno zostać wprowadzone pojęcie medialnych usług audiowizualnych (linearnych oraz nielinearnych), obejmujące swym zakresem telewizję analogową i cyfrową – zarówno kablową, naziemną i satelitarną, telewizję IP, telewizję mobilną (wykorzystującą system UMTS i inne wraz z rozwojem

technologii), jak też usługi nielinearne (np. *video on demand*). Takie podejście do nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji pozwoli z jednej strony objąć rynek nowych technologii regulacjami państwa, a z drugiej zapewni technologiczną neutralność uregulowań prawnych, umożliwiając równe traktowanie podmiotów, świadczących takie same usługi za pomocą różnych technologii.

Bardzo pilne jest wpisanie do ustawy rozpowszechniania programu telewizyjnego w systemie DVB-H (telewizja mobilna) i DVB-T. Obydwa systemy są już faktem, w październiku 2008 roku Prezes UKE ogłosił konkurs na rezerwację częstotliwości z zakresu 470 -790 MHz, przeznaczonych do świadczenia audiowizualnych usług medialnych, w tym rozprowadzania programów radiofonicznych lub telewizyjnych, na obszarze całego kraju, w technologii DVB – H, w radiokomunikacyjnej służbie radiodifuzyjnej. Zgodnie z dokumentacją konkursową w multipleksie będą rozpowszechniane jedynie programy posiadające koncesję wydaną przez polskiego regulatora. Telewizja mobilna – jak wskazują doświadczenia innych państw – jest usługą specyficzną - i najprawdopodobniej konieczne będzie tworzenie odrębnych programów na potrzeby tej platformy.

Zróżnicowanie kryteriów ustawowych dla programów kodowanych i niekodowanych w zakresie rozprowadzania i rozpowszechniania

Obowiązująca ustawa o radiofonii i telewizji stawia znak równości pomiędzy programami kodowanymi (wymagającymi do odbioru dodatkowych przystawek, tzw. *set-top-box* - ów oraz kart dekodujących), a programami przeznaczonymi do powszechnego odbioru.

Obydwa typy programów obowiązują te same przepisy, wynikające z art. 18 ustawy o radiofonii i telewizji.

Nowelizacja ustawy o radiofonii i telewizji powinna w sposób bardziej zróżnicowany traktować programy kodowane i niekodowane, nakładać na nadawcę programów kodowanych obowiązek wprowadzenia zabezpieczeń, które zostaną określone w ustawie (dekodery, karty dekodujące, kodowanie rodzicielskie itp.).

W przypadku zgłoszenia o wpis do rejestru przez operatora programu kodowanego powinny być stosowane inne kryteria niż w przypadku programów niekodowanych.

Przy stwierdzeniu, że zabezpieczenia stosowane przez nadawcę są niewystarczające, KRRiT powinna mieć możliwość – przed zarejestrowaniem – nałożenia na operatora obowiązku dodatkowego zabezpieczenia kodowanego programu, zawierającego kontrowersyjne treści

Określenie kompetencji KRRiT w zakresie przeciwdziałania nadmiernej koncentracji kapitałowej w mediach elektronicznych

W ocenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, obecny stan prawny, a w szczególności przepisy ustawy o radiofonii i telewizji, nie dają w sposób jednoznaczny i skuteczny możliwości badania *ex ante* przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji procesów koncentracji koncesjonariuszy. Wydaje się być uzasadniona potrzeba ustawowego, jednoznacznego sprecyzowania ww. zagadnienia, w sposób niebudzący wątpliwości zarówno co do kompetencji KRRiT, jak i zakresu jego badania.

Określenie terminu rozpatrzenia wniosku koncesyjnego

Obowiązująca ustawa o radiofonii i telewizji nie określa terminu rozpatrzenia wniosku koncesyjnego. Posługiwanie się w procesie koncesyjnym terminami rozpatrzenia sprawy określonymi w Kodeksie postępowania administracyjnego (kpa) stawia Krajową Radę Radiofonii i Telewizji przed koniecznością częstego podejmowania uchwał o przesunięciu terminu rozpatrzenia sprawy ze względu na nieuzupełnienie wniosków koncesyjnych lub konieczność nadesłania wyjaśnień przez wnioskodawcę. Optymalnym terminem na rozpatrzenie wniosku o udzielenie koncesji na rozpowszechnianie programu w sieci kablowej byłyby 3 - 4 miesiące (zamiast określonych w kpa i obecnie obowiązujących 30 dni lub w przypadkach szczególnie skomplikowanych 2 miesięcy).

Zapewnienie trwałości wykonywania koncesji przez osoby fizyczne

Zgodnie z treścią obowiązującej ustawy o radiofonii i telewizji, koncesja może być udzielona osobie fizycznej, posiadającej obywatelstwo polskie i stałe miejsce zamieszkania w Polsce lub osobie prawnej, która ma siedzibę w Polsce.

Uprawnienia, wynikające z przyznanych koncesji są niezbywalne. Ustawa o radiofonii i telewizji w art. 38a pkt 3 wskazuje określone przypadki, dotyczące tylko spółek prawa handlowego, w których jest możliwe przejście uprawnień na inny podmiot, niż ten któremu przyznano koncesję, za zgodą Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji. Może to nastąpić w przypadkach łączenia, podziału albo innego rodzaju przekształceń spółek handlowych.

W przypadku spółek wykonujących koncesje, możliwe jest nabycie/zbycie w nich udziałów nawet do 100%.

Art. 35a ustawy o radiofonii i telewizji daje koncesjonariuszowi możliwość złożenia wniosku o udzielenie koncesji na kolejny 10 letni okres, tak więc pośrednio reguluje kwestię trwałości wykonywania koncesji. Sprawa nie budzi wątpliwości w przypadku osób prawnych, natomiast w przypadku koncesjonariuszy będących osobami fizycznymi, wszystko zależy od prawa naturalnego, czyli długości życia tych osób.

W celu rozwiązania problemu można rozważyć ustawowe ustalenie możliwości przeniesienia uprawnień przez osoby fizyczne wykonujące koncesję.

Nowelizacja przepisu art. 15 ust. 2 ustawy o radiofonii i telewizji

Zgodnie z wymienionym artykułem ustawy nadawcy programów radiowych i telewizyjnych są zobowiązani do przeznaczania co najmniej 33% kwartalnego czasu nadawania w programie utworów słowno-muzycznych na utwory, które są wykonywane w języku polskim.

Zdaniem KRRiT, ze względu na to, że nadawcy często realizują ten przepis ustawy nadając wymagane utwory słowno-muzyczne w języku polskim wyłącznie lub głównie w porze nocnej (kiedy krąg odbiorców jest znikomy), istnieje pilna konieczność określenia w ustawie godzin w ciągu doby, w których wymieniony obowiązek będzie realizowany (pora dzienna).

Przepis art. 15 ust.2 odnosi się wyłącznie do kwoty językowej, w związku z powyższym nadawcy telewizyjni usiłują wypełniać dyspozycję tego przepisu poprzez rozpowszechnianie utworów wykonywanych w języku polskim, które nie zostały wytworzone pierwotnie w języku polskim. W opinii KRRiT, taka interpretacja przepisu jest nieuprawniona, biorąc pod uwagę zapis art. 1 ust. 1 pkt. 5 ustawy o radiofonii i telewizji podkreślający konieczność popierania krajowej produkcji audiowizualnej. W tej sytuacji, zdaniem KRRiT, w ustawie o radiofonii i telewizji powinien znajdować się zapis chroniący w określonych typach programów utwory wytworzone w języku polskim, ale z dodaniem słowa „pierwotnie”, tak jak zostało to określone w art. 15 ust. 1 ustawy w odniesieniu do audycji wytworzonych pierwotnie w języku polskim.

Ponadto zdaniem KRRiT, w ramach obowiązującej kwoty powinien zostać określony wymagany udział utworów nowych (nowo powstałych).

Odrębną sprawą, którą zdaniem KRRiT należy wziąć pod uwagę przy nowelizacji art. 15 ust. 2 ustawy, jest brak możliwości realizacji w niektórych programach wyspecjalizowanych wymaganej kwoty utworów, o których tam mowa. Dotyczy to w szczególności Programu 2 Polskiego Radia, mającego charakter wyspecjalizowany muzyczno-literacki, prezentującego literaturę i muzykę poważną. W dziedzinie muzyki poważnej utwory słowno-muzyczne nadawane są z reguły w języku oryginału, dlatego też trudno jest w tym przypadku uzyskać w programie tak wysoką proporcję utworów słowno-muzycznych w języku polskim, jak określono w art. 15 ust. 2. Ustawa nie przewiduje żadnych wyłączeń ani zmniejszenia wymaganego udziału utworów w programach wyspecjalizowanych.

Zdefiniowanie specjalizacji programu w programach radiowych

Istnieje pilna potrzeba nowelizacji w ustawie o radiofonii i telewizji definicji programu wyspecjalizowanego w odniesieniu do programów radiowych. Ustawa w art. 4 pkt. 4a określa, iż programem wyspecjalizowanym jest program, w którym nie mniej niż 70% czasu nadawania w ciągu miesiąca, w godzinach 6.00 - 23.00, stanowią audycje i inne przekazy realizujące przyjętą specjalizację programu. Definicja ta nie zawiera rozróżnienia między programem radiowym a telewizyjnym. Tymczasem w przypadku radiowych programów wyspecjalizowanych – tematycznych (społeczno-religijnych, akademickich, biznesowych, poświęconych zdrowiu itd.), w których specjalizacja może być realizowana wyłącznie lub niemal wyłącznie poprzez audycje i inne przekazy słowne, określony w ustawie udział specjalizacji - 70% - jest trudny do wypełnienia ze względu na wysokie koszty tworzenia programów słownych.

Doprecyzowanie przepisów dotyczących ochrony małoletnich widzów i słuchaczy

- Usunięcie niespójności art. 18 ust. 5b i ust. 5 i ust. 6 pkt 3 ustawy o radiofonii i telewizji

W art. 18 występuje niespójność ust. 5b (*Nadawcy są zobowiązani do oznaczania audycji lub innych przekazów, o których mowa w ust. 5 (a więc dozwolonych w czasie ochronnym między godz. 6 a 23) (...) uwzględniając stopień szkodliwości danej audycji lub przekazu dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych*) oraz ust. 6 pkt 3 (*uwzględniając stopień szkodliwości audycji dla małoletnich w poszczególnych kategoriach*

wiekowych) z treścią ust. 5, który wyklucza bezwarunkowo w czasie między godz. 6.00 a 23.00 wszelkie audycje *mogące mieć negatywny wpływ na prawidłowy fizyczny, psychiczny lub moralny rozwój małoletnich*. Należałoby zatem wyeliminować tę wieloznaczność, ewentualnie doprecyzowując używane pojęcia: *szkodliwy i mający negatywny wpływ*.

- Doprecyzowanie przepisu wprowadzającego obowiązek poprzedzania audycji radiowych nadawanych w godz. 6.00 - 23.00 zapowiedzią słowną (art. 18 ust. 5b ustawy o radiofonii i telewizji)

W odniesieniu do wszystkich audycji lub innych przekazów obowiązek oznaczania *z uwzględnieniem stopnia szkodliwości danej audycji lub przekazu dla małoletnich w poszczególnych kategoriach wiekowych* wprowadza art. 18 ust. 5b. Ustawa używa tu wyrazu „nadawcy”, nie precyzując czy chodzi tu o nadawców radiowych czy telewizyjnych. Jednakże we fragmencie specyfikującym obowiązki nadawcy jest mowa tylko o *symbolu graficznym* w emisji telewizyjnej, a brak wzmianki o *zapowiedzi słownej*. Niejasność pogłębia fakt, że w ust. 6 pkt 3 ustawa nakazuje KRRiT określić *wzory symboli graficznych i formuł zapowiedzi, o których mowa w ust. 5 a i 5 b* podczas, gdy w ust. 5b nie występuje w ogóle pojęcie *zapowiedzi*.

W nowelizacji należałoby zatem wprowadzić zapis zobowiązujący jednoznacznie nadawców radiowych do wprowadzenia systemu ostrzegawczego dostosowanego do specyfiki programu radiowego, najlepiej w postaci delegacji dla KRRiT do wydania odrębnego rozporządzenia w tej kwestii.

Umożliwienie KRRiT kompleksowej kontroli treści w zarejestrowanych programach rozprowadzanych sieciach kablowych oraz za pomocą innych platform niezależnie od zastosowanej technologii

Ustawodawca mógłby rozważyć wprowadzenie obowiązku przekazywania KRRiT zarejestrowanego programu rozprowadzanego przez operatora sieci telewizji kablowej oraz operatorów innych platform. Uniemożliwiłoby to działania operatorów, którzy odmawiają przekazania zarejestrowanego programu rozprowadzanego w sieci, zasłaniając się umową z nadawcą programu, który zabronił rejestracji programu. Rozwiązanie to umożliwiłoby natomiast Krajowej Radzie Radiofonii i Telewizji pełniejszą kontrolę treści rozprowadzanych w zarejestrowanych programach, a tym samym realizację art. 45 ust 2 pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji. Obecnie jedynie nadawca, na podstawie art. 20. ust 1 ustawy o radiofonii i telewizji ma obowiązek utrwalania audycji, reklam lub innych przekazów na odpowiednich nośnikach i przechowywania ich przez okres 28 dni od dnia rozpowszechnienia audycji. Proste przeniesienie postanowień tego przepisu do potrzeb kontroli programów, rozprowadzanych w sieciach telewizji kablowej oraz za pomocą innych platform jest niemożliwe ze względów technicznych. Jednak wprowadzenie obowiązku zarejestrowania programu rozprowadzanego w sieci kablowej i na innych platformach na żądanie regulatora rynku wydaje się mieć uzasadnienie do przeprowadzania działań kontrolnych przez KRRiT.

Wprowadzenie zasady must-carry w połączeniu z must-offer

Obecnie obowiązująca zasada kolejności wprowadzania programów do sieci kablowych, określona w art. 43 ustawy o radiofonii i telewizji, nie realizuje celów

związanych z zasadą *must-carry*. Określa ona jedynie kolejność wprowadzania programów zamiast określenia obowiązku udostępniania odbiorcom programów, mających pełnić funkcję usługi powszechnej. Przepisy art. 43 ustawy o radiofonii i telewizji nie regulują sprawy ponoszenia opłat przez nadawcę i operatora, nie znoszą również opłat, czego efektem był wspomniany już wcześniej konflikt w 2005 roku pomiędzy TVP SA a operatorami sieci kablowych w sprawie opłat za programy telewizji publicznej, udostępniane w sieciach kablowych. Niezbędnym jest połączenie obowiązku dostarczania programów, pełniących funkcję usługi powszechnej (*must-carry*) z nałożeniem obowiązku udostępniania tych programów sieciom kablowym (*must-offer*) oraz rozszerzenie tych zasad na satelitarne platformy cyfrowe i inne nośniki, niezależnie od technologii użytej do świadczenia usług audiowizualnych.

Uregulowanie procedury rejestracji programów koncesjonowanych za granicą w polskich sieciach kablowych

Bardzo pilnej nowelizacji wymaga art. 45 ust. 1 pkt 2 ustawy o radiofonii i telewizji stanowiący, iż *organ rejestracyjny odmówi wpisu do rejestru programu, jeżeli w rozpowszechnianym programie, w okresie ostatnich 12 miesięcy, co najmniej dwukrotnie zamieszczone zostały treści naruszające przepisy art. 18*. Taki przepis w praktyce uniemożliwia odmowę rejestracji ze względu na treści, publikowane w audycjach, szczególnie w programach, na które koncesje zostały wydane przez regulatorów zagranicznych i w programach kodowanych, rozpowszechnianych w sposób rozsiewczy satelitarny.

Ujednolicenie określenia „przedsiębiorca telekomunikacyjny”

Bardzo pilnej nowelizacji wymaga skorelowanie ustawy o radiofonii i telewizji z przepisami ustawy Prawo telekomunikacyjne. Obecnie art. 44 ust. 3a pkt 1 ustawy o radiofonii i telewizji wskazuje, że *operator sieci kablowej dołącza do zgłoszenia o wpis do rejestru programów rozprowadzanych w sieci kablowej kopię zezwolenia na używanie urządzeń nadawczych i sieci telekomunikacyjnych, niezbędnych do rozprowadzania programu*. Natomiast art. 10 ust. 1. ustawy Prawo telekomunikacyjne stwierdza, że *działalność telekomunikacyjna będąca działalnością gospodarczą jest działalnością regulowaną i podlega wpisowi do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych*. Wynika z tego, że dokumentem, który powinien dołączać operator przy rejestrowaniu programów jest kopia wpisu do rejestru przedsiębiorców telekomunikacyjnych, prowadzonego przez Prezesa UKE. Korelacji wymagają określenia użyte w obu ustawach, gdyż ustawa o radiofonii i telewizji posługuje się określeniem *operator sieci kablowej*, natomiast ustawa Prawo telekomunikacyjne - określeniem *operator telekomunikacyjny*.

Nowelizacja przepisu art. 25 ust. 4 ustawy o radiofonii i telewizji

Zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, w znowelizowanej ustawie o radiofonii i telewizji w art. 25 ust. 4 należałoby wprowadzić stałą zasadę, iż koszty tworzenia i rozpowszechniania programu dla odbiorców za granicą w języku polskim i w innych

językach pokrywane są w 100% z dotacji budżetowej, w granicach określonych ustawą budżetową.

Obecnie tylko część kosztów tworzenia programów Radio Polonia i TV Polonia pokrywane jest z dotacji budżetowej uzyskiwanej z MSZ. Pozostałe koszty tworzenia oraz koszty rozpowszechniania tych programów Polskie Radio SA w Warszawie i Telewizja Polska SA w Warszawie pokrywają z dochodów uzyskiwanych z własnej działalności lub ze środków uzyskiwanych z rachunku bankowego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (wpływy abonamentowe lub wpływy pozaabonamentowe).

Urealnienie terminów realizowanych przedsięwzięć wynikających z ustaw: o radiofonii i telewizji oraz o opłatach abonamentowych

W ocenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w celu racjonalnego dokonywania podziału prognozowanych wpływów abonamentowych i pozaabonamentowych na rok następny, niezbędne jest dysponowanie faktycznymi i realnymi następującymi materiałami:

- 1) założeniami Ministerstwa Finansów oraz Rządu RP na rok następny (przedłożenie rządowego projektu ustawy budżetowej Sejmowi RP do 30 września),
- 2) informacjami o faktycznym wykonaniu podstawowych wielkości ekonomicznych przez spółki radiofonii i telewizji publicznej, co najmniej za I półrocze bieżącego roku,
- 3) faktycznym (a nie przedbilasowym) wykonaniem podstawowych finansowo-ekonomicznych wielkości spółek radiofonii i telewizji publicznej, wynikających z ich sprawozdania finansowego rok poprzedni, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta, zaakceptowanego przez Walne Zgromadzenie (Minister Skarbu Państwa).

W celu realizacji powyższego niezbędne jest przesunięcie ustawowych terminów realizacji następujących przedsięwzięć określonych w ustawach:

- 1) o radiofonii i telewizji (art. 31b pkt 4)

dotyczy założeń programowo-finansowych przygotowywanych przez spółki radiofonii i telewizji publicznej, w zakresie realizacji zadań, o których mowa w art. 21 ust. 1 na rok następny,

- z 30 kwietnia danego roku na 31 lipca ;

- 2) o opłatach abonamentowych, co dotyczy

- a) określenia stawki kwotowej opłat abonamentowej na następny rok kalendarzowy (art. 3 ust. 2)

- z 31 maja każdego roku, na 30 września;

- b) określenia wysokości opłat abonamentowych na następny rok kalendarzowy (art. 3 ust. 5)

- z 31 maja każdego roku, na 30 września;

- c) określenia sposobu podziału wpływów między jednostki radiofonii i telewizji w następnym roku kalendarzowym (art. 8 ust. 2)

- z 30 czerwca corocznie, na 30 października.

Nowelizacja ustawy o opłatach abonamentowych

Ustawa z dnia 21 kwietnia 2005 roku o opłatach abonamentowych swoimi rozwiązaniami nie wpłynęła na poprawę ściągальności opłat abonamentowych w latach 2006-2008, które inkasowane były na podstawie tej ustawy przez państwowe przedsiębiorstwo użyteczności publicznej Poczta Polska jako operatora publicznego.

Wzrastający poziom ubytku wpływów abonamentowych, powiększony o skutki finansowe proponowanego przez Prezesa Rady Ministrów rozszerzenia ustawowego katalogu osób zwolnionych od opłat abonamentowych o emerytów i rencistów, grozi załamaniem w najbliższych dwóch latach podstaw finansowania misji publicznej przez radiofonie i telewizję publiczną w oparciu o to źródło finansowe.

Dlatego też zdaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji niezbędna jest pilna nowelizacja tej ustawy w celu zagwarantowania wieloletniej stabilności finansowania kosztów realizowanej misji publicznej przez nadawców publicznych, która jest podstawą ich niezależności programowo-ekonomicznej.

W ocenie Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji w znowelizowanej ustawie o opłatach abonamentowych winny być uwzględnione rozwiązania między innymi w zakresie:

- wprowadzenia nowej definicji odbiornika, za używanie którego wnoszona jest opłata abonamentowa tak, aby objąć ta definicją również komputer z kartą telewizyjną;
- wprowadzenia domniemania, że odbiorca energii elektrycznej jest użytkownikiem odbiornika radiofonicznego lub telewizyjnego, chyba że złoży oświadczenie, że nie posiada takiego odbiornika bądź – alternatywnie – związanie obowiązku wnoszenia opłat abonamentowych z obowiązkiem składania zeznań podatkowych (PIT) w trybie przewidzianym przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Przyjęcie drugiej z opisanych powyżej koncepcji uszczelnienia systemu poboru abonamentu skutkowałoby tym, że projektowana regulacja i wynikające z niej obowiązki nie objęłyby jednak dużej grupy społecznej zwolnionej z obowiązku wnoszenia podatków od osób fizycznych i składania zeznań podatkowych;
- stosowania egzekucji administracyjnej w dochodzeniu zaległych opłat abonamentowych;
- określenie terminu ustania obowiązku uiszczania opłaty abonamentowej;
- określenia solidarnej odpowiedzialności członków gospodarstwa domowego za zaległości w opłatach abonamentowych;
- określenia zasad waloryzacji poziomu opłat abonamentowych;
- określenia ustawowych zasad przekazywania przez podmioty gospodarcze sprzedające energię elektryczną osobom fizycznym (gospodarstwom domowym) i osobom prawnym (w tym osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą), do jednostek zbierających opłaty abonamentowe, odpowiednich imiennych wykazów w tym zakresie. Rozwiązanie to pozwoli ograniczyć liczbę osób używających odbiorniki radiofoniczne i telewizyjne bez ich wcześniejszego zarejestrowania i bez wnoszenia opłat abonamentowych;
- ujednolicenia zasad składania oświadczeń przez osoby zwolnione od wnoszenia opłat abonamentowych, na podstawie ustaw;
- określenia zasady, iż skutki finansowe ustawowych zwolnień od wnoszenia opłat abonamentowych refundowane są w 100% z dotacji budżetowych państwa, w granicach określonych ustawą budżetową i przekazywane na rachunek bankowy Krajowej Rady

Radiofonii i Telewizji, a następnie rozdzielane dla spółek radiofonii i telewizji publicznej zgodnie z art. 8 ust. 3 ustawy o opłatach abonamentowych.

Zmiany w ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych w zakresie funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub pokrewnymi

Konieczna wydaje się gruntowna nowelizacja przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w zakresie funkcjonowania organizacji zbiorowego zarządzania tymi prawami. Możliwe jest również całościowe ujęcie tego segmentu rynku praw na dobrach niematerialnych w drodze oddzielnej ustawy, a przykładem jest Austria, w której w 2006 roku weszła w życie odrębna ustawa regulująca działalność organizacji zbiorowego zarządzania.

Niezbędne wydaje się ograniczenie ilości organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi, działających na danym polu eksploatacji oraz udziału nadawców i operatorów sieci kablowych w Komisji Prawa Autorskiego, a także przy ustalaniu tabel stawek wynagrodzeń autorskich. Istotnym elementem jest też podjęcie takich prac, które przyczynią się do urealnienia stawek.

Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji tak, jak zawsze do tej pory, deklaruje swoją gotowość do uczestniczenia we wszystkich pracach dotyczących przygotowania kompleksowego prawa regulującego wszechstronnie i nowocześnie polski rynek mediów audiowizualnych ze szczególnym uwzględnieniem nie tylko ww. szczegółowych zagadnień, ale również zmian wynikających z obowiązku implementacji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 2007/65/WE z dnia 11 grudnia 2007 roku (tzw. dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych). Dyrektywa ta nakłada na państwa członkowskie obowiązek implementacji w terminie dwóch lat od daty jej wejścia w życie, tj. od 19 grudnia 2007 roku.

W swoim Stanowisku z dnia 21 stycznia 2008 roku skierowanym do Marszałka Sejmu RP, KRRiT zwracała uwagę, że w toczących się pracach zmierzających do nowelizacji ustawy o radiofonii i telewizji nie wolno pomijać zagadnień związanych z tym najważniejszym wydarzeniem z zakresu międzynarodowej polityki audiowizualnej, ponieważ może to oznaczać zagrożenie dla wyznaczonego terminu implementacji.

Ponadto, należy zwrócić uwagę, iż zgodnie z ustalonym orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości WE, w okresie transpozycji, tj. między 19 grudnia 2007 roku a 19 grudnia 2009 roku, państwa członkowskie powinny nie tylko dążyć do realizacji dyrektywy, ale też powstrzymać się od działań, które mogłyby poważnie zaszkodzić realizacji tej dyrektywy (por. wyrok ETS w sprawie C-129/96).

Załącznik do Informacji o podstawowych problemach radiofonii i telewizji

Zestawienie pokrycia ludnościowego i powierzchniowego wybranych stacji radiowych i telewizyjnych stan na dzień 31.12. 2008 roku

I. Polskie Radio SA

1. Polskie Radio – Program 1

Pokrycie ludnościowe:	35 826 461 osób	92,88 %
Pokrycie powierzchniowe:	282 978,5 km ²	90,499 %

2. Polskie Radio - Program 2

Pokrycie ludnościowe:	27 121 531 osób	69,89 %
Pokrycie powierzchniowe:	173 915,3 km ²	55,62 %

3. Polskie Radio – Program 3

Pokrycie ludnościowe:	36 153 455 osób	92,90 %
Pokrycie powierzchniowe:	288 138,8 km ²	92,15 %

4. Polskie Radio – Program 4 (Radio EURO)

Pokrycie ludnościowe:	13 094 196 osób	33,24 %
Pokrycie powierzchniowe:	48 534,5 km ²	15,52 %

II. Polskie Radio – rozgłośnie regionalne

Pokrycie ludnościowe (łącznie):	36 205 000 osób	93,61 %
Pokrycie powierzchniowe(łącznie):	286 605 km ²	91,66%

1. Radio Białystok

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	1 171 000 osób	96,97 %
Pokrycie powierzchniowe:	19 066,7 km ²	94,42 %

2. Radio Pomorza i Kujaw (PiK) w Bydgoszczy

Pokrycie regionu:		
Pokrycie ludnościowe:	1 849 000 osób	89,34 %
Pokrycie powierzchniowe:	14 518,7 km ²	80,79 %

3. Radio Gdańsk

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 1 959 000 osób 89,72 %

Pokrycie powierzchniowe: 14 294,5 km² 78,14 %**4. Radio Katowice**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 4 636 000 osób 97,99 %

Pokrycie powierzchniowe: 11 179,15 km² 90,66 %**5. Radio Kielce**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 1 099 000 osób 84,81 %

Pokrycie powierzchniowe: 8 583,3 km² 73,21 %**6. Radio Koszalin**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 685 000 osób 98,83 %

Pokrycie powierzchniowe: 10 210,6 km² 97,73 %**7. Radio Kraków**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 2 844 845 osób 87,65 %

Pokrycie powierzchniowe: 12 836 km² 84,50 %**8. Radio Łódź**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 1 850 000 osób 70,95 %

Pokrycie powierzchniowe: 8 440 km² 46,32 %**9. Radio Lublin**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 1 966 000 osób 89,49 %

Pokrycie powierzchniowe: 21 455,8 km² 85,43 %

10. Radio Olsztyn

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 1 299 000 osób 90,91 %

Pokrycie powierzchniowe: 21 754,6 km² 89,97 %**11. Radio Opole**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 895 000 osób 84,37 %

Pokrycie powierzchniowe: 7 064,3 km² 75,05 %**12. Radio Merkury w Poznaniu**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 3 161 000 osób 94,2 %

Pokrycie powierzchniowe: 26 293,7 km² 88,16 %**13. Radio Szczecin**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 1 049 000 osób 95,12 %

Pokrycie powierzchniowe: 11 053,7 km² 91,44 %**14. Radio Rzeszów**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 1 880 000 osób 85,65 %

Pokrycie powierzchniowe: 14 721,5 km² 82,5 %**15. Radio dla Ciebie w Warszawie**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 4 476 000 osób 87,27 %

Pokrycie powierzchniowe: 24 562,45 km² 60,08 %**16. Radio Wrocław**

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe: 2 529 000 osób 87,057 %

Pokrycie powierzchniowe: 15 984,9 km² 80,134 %

17. Radio Zachód w Zielonej Górze

Pokrycie regionu:

Pokrycie ludnościowe:	851 000 osób	84,44 %
-----------------------	--------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	10 986,15 km ²	78,5 %
--------------------------	---------------------------	--------

III. Radio RMF FM

Pokrycie ludnościowe wynosi:	35 585 570 osób	93,11 %
------------------------------	-----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe wynosi:	279 439 km ²	89,37 %
---------------------------------	-------------------------	---------

IV. Radio ZET

Pokrycie ludnościowe:	33 959 339 osób	88,86 %
-----------------------	-----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	262 415,6 km ²	83,92 %
--------------------------	---------------------------	---------

V. Radio MARYJA

Pokrycie ludnościowe:	30 741 200 osób	81,04 %
-----------------------	-----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	217 367 km ²	69,52 %
--------------------------	-------------------------	---------

VI. Grupa nadawców społeczno-religijnych PLUS

Pokrycie ludnościowe:	7 652 642 osób	19,78 %
-----------------------	----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	40 306 km ²	12,89 %
--------------------------	------------------------	---------

VII. Grupa nadawców społeczno-religijnych VOX FM

Pokrycie ludnościowe:	7 338 193 osób	18,97 %
-----------------------	----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	31 520 km ²	10,08 %
--------------------------	------------------------	---------

VIII. Samodzielne stacje archidiecezjalne i diecezjalne

Pokrycie ludnościowe (łącznie):	18 626 476 osób	48,74 %
---------------------------------	-----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe (łącznie):	113 247,3 km ²	36,22 %
------------------------------------	---------------------------	---------

IX. Grupa BROKER

1. BROKER Radio RMF Classic

Pokrycie ludnościowe:	6 915 200 osób	17,88 %
-----------------------	----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	6 694 km ²	2,14 %
--------------------------	-----------------------	--------

2. BROKER Radio RMF MAXXX

Pokrycie ludnościowe:	8 170 900 osób	21,12 %
Pokrycie powierzchniowe:	29 985 km ²	9,59 %

X. Grupa ZPR**1. ZPR Radio Eska Rock**

Pokrycie ludnościowe:	10 293 400 osób	26,61 %
Pokrycie powierzchniowe:	16 736 km ²	5,35 %

2. ZPR Radio ESKA

Pokrycie ludnościowe:	16 262 600 osób	42,04 %
Pokrycie powierzchniowe:	64 439 km ²	20,61 %

3. ZPR inne

Pokrycie ludnościowe:	4 122 600 osób	10,66 %
Pokrycie powierzchniowe:	13 807 km ²	4,41 %

XI. Grupa EUROZET**1. EUROZET Radio CHILLI ZET**

Pokrycie ludnościowe:	6 342 900 osób	16,40 %
Pokrycie powierzchniowe:	9 205 km ²	2,94 %

2. EUROZET Radio PLANETA

Pokrycie ludnościowe:	7 326 500 osób	18,94 %
Pokrycie powierzchniowe:	18 270 km ²	5,84 %

3. EUROZET AntyRadio

Pokrycie ludnościowe:	4 948 300 osób	12,79 %
Pokrycie powierzchniowe:	13 807 km ²	4,41 %

XII. Grupa Radiowa AGORY:**1. Radio TOK FM**

Pokrycie ludnościowe:	8 823 300 osób	22,80 %
-----------------------	----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	12 273 km ²	3,92 %
--------------------------	------------------------	--------

2. Radio Złote Przeboje

Pokrycie ludnościowe:	8 823 300 osób	22,80 %
-----------------------	----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	12 273 km ²	3,92 %
--------------------------	------------------------	--------

3. Radio Roxy

Pokrycie ludnościowe:	5 438 800 osób	14,06 %
-----------------------	----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	9 204,8 km ²	2,94 %
--------------------------	-------------------------	--------

4. Inne

Pokrycie ludnościowe:	320 200 osób	0,84 %
-----------------------	--------------	--------

Pokrycie powierzchniowe:	196,6 km ²	0,06 %
--------------------------	-----------------------	--------

XIII. Telewizja Polska**1. Telewizja Polska – Program TVP 1**

Pokrycie ludnościowe:	38 066 000 osób	99,60 %
-----------------------	-----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	309 266 km ²	98,91 %
--------------------------	-------------------------	---------

2. Telewizja Polska SA – Program TVP 2

Pokrycie ludnościowe:	37 986 719 osób	99,39 %
-----------------------	-----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	309 205 km ²	98,89 %
--------------------------	-------------------------	---------

3. Telewizja Polska SA – Program TVP Info

Pokrycie ludnościowe:	27 065 052 osób	70,81 %
-----------------------	-----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	165 164,7 km ²	52,82 %
--------------------------	---------------------------	---------

XIV. Telewizja TVN

Pokrycie ludnościowe:	18 000 970 osób	47,10 %
-----------------------	-----------------	---------

Pokrycie powierzchniowe:	68 746 km ²	21,98 %
--------------------------	------------------------	---------

XV. Telewizja POLSAT

Pokrycie ludnościowe:	32 715 000 osób	85,60 %
Pokrycie powierzchniowe:	227 240 km ²	72,67 %

XVI. Telewizja PULS

Pokrycie ludnościowe:	8 983 100 osób	23,42 %
Pokrycie powierzchniowe:	20 791 km ²	6,65 %

XVII. Telewizja TV4

Pokrycie ludnościowe:	9 752 319 osób	25,52 %
Pokrycie powierzchniowe:	36 862,5 km ²	11,79 %

XVIII. Telewizja Lokalna Radomsko

Pokrycie ludnościowe:	239 000 osób	0,62 %
Pokrycie powierzchniowe:	3 320 km ²	1,06 %

XIX. Telewizja Lubañ – Bolesławiec

Pokrycie ludnościowe:	51 000 osób	0,13 %
Pokrycie powierzchniowe:	360 km ²	0,11 %

XX. Telewizja ODRA - razem

Pokrycie ludnościowe:	2 459 000 osób	6,43 %
Pokrycie powierzchniowe:	12 661 km ²	4,05 %

1. Telewizja ODRA - GORZÓW WLKP.

Pokrycie ludnościowe:	145 000 osób	0,38 %
Pokrycie powierzchniowe:	600 km ²	0,19 %

2. Telewizja ODRA - LEGNICA, LUBIN, GŁOGÓW

Pokrycie ludnościowe:	534 000 osób	1,40 %
Pokrycie powierzchniowe:	4 787 km ²	1,50 %

3. Telewizja ODRA - OPOLE, WROCŁAW, ŚWIDNICA

Pokrycie ludnościowe:	1 396 000 osób	3,65 %
Pokrycie powierzchniowe:	5 164 km ²	1,65 %

4. Telewizja ODRA - ZIELONA GÓRA

Pokrycie ludnościowe:	256 000 osób	0,67 %
Pokrycie powierzchniowe:	1 700 km ²	0,54 %

5. Telewizja ODRA - JELENIA GÓRA

Pokrycie ludnościowe:	128 000 osób	0,34 %
Pokrycie powierzchniowe:	410 km ²	0,13 %

XXI. Telewizja TVT Żory

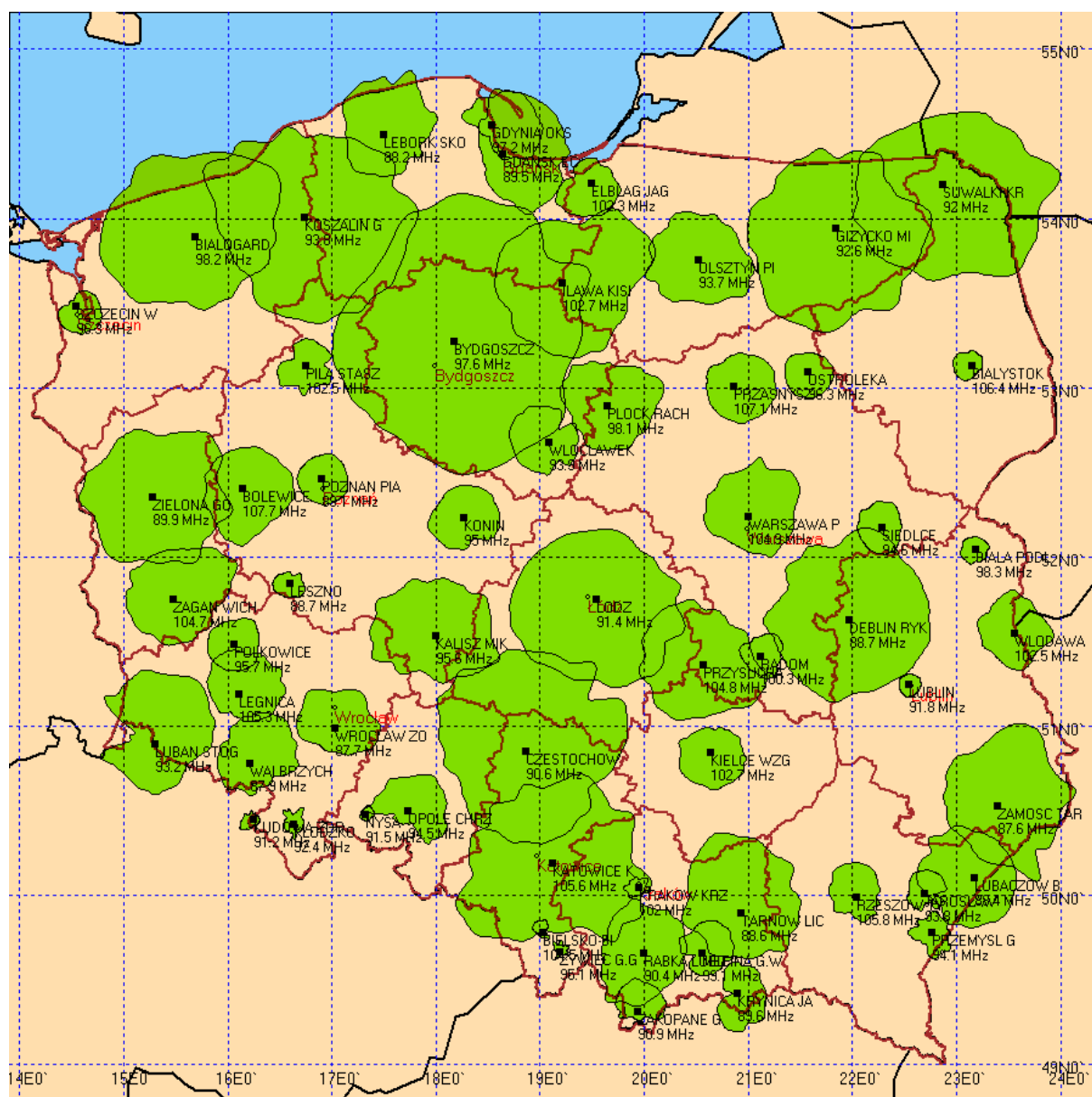
Pokrycie ludnościowe:	252 000 osób	0,66 %
Pokrycie powierzchniowe:	420 km ²	0,13 %

Mapy przedstawiające przybliżone zasięgi stacji publicznej i komercyjnej radiofonii i telewizji

Spis map:

- Polskie Radio – Program I;
- Polskie Radio – Program II;
- Polskie Radio – Program III;
- Polskie Radio – Program IV (Radio EURO);
- Polskie Radio – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Białystok – program regionalny
- Polskie Radio– Radio Pomorza i Kujaw – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Gdańsk – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Katowice – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Kielce – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Koszalin – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Kraków – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Lublin – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Łódź – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Olsztyn – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Opole – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Merkury – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Rzeszów – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Szczecin – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio dla Ciebie – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Wrocław – program regionalny;
- Polskie Radio – Radio Zachód – program regionalny;
- Radio RMF FM;
- Radio ZET;
- Radio MARYJA;
- Grupa nadawców społeczno-religijnych PLUS;
- Grupa nadawców społeczno-religijnych VOX FM;
- Samodzielne stacje społeczno-religijne Archidiecezji i Diecezji RP;

- Grupa Broker – Radio RMF Classic;
- Grupa Broker – Radio RMF MAXXX;
- Grupa ZPR – Radio Eska Rock;
- Grupa ZPR – Radio ESKA;
- Grupa ZPR – inne;
- Grupa EUROZET – Radio CHILLI ZET;
- Grupa EUROZET – Radio PLANETA;
- Grupa EUROZET – AntyRadio;
- Grupa Radiowa AGORY – Radio TOK FM;
- Grupa Radiowa AGORY – Radio ZŁOTE PRZEBOJE;
- Grupa Radiowa AGORY – Radio ROXY;
- Grupa Radiowa AGORY – inne;
- Telewizja Polska – Program 1;
- Telewizja Polska – Program 2;
- Telewizja Polska – Program TVP Info. (informacyjny);
- Telewizja TVN;
- Telewizja POLSAT;
- Telewizja TV4;
- Telewizja PULS;

Polskie Radio – Program 2

59 stacji

Pokrycie ludnościowe:

27 121 531 osób

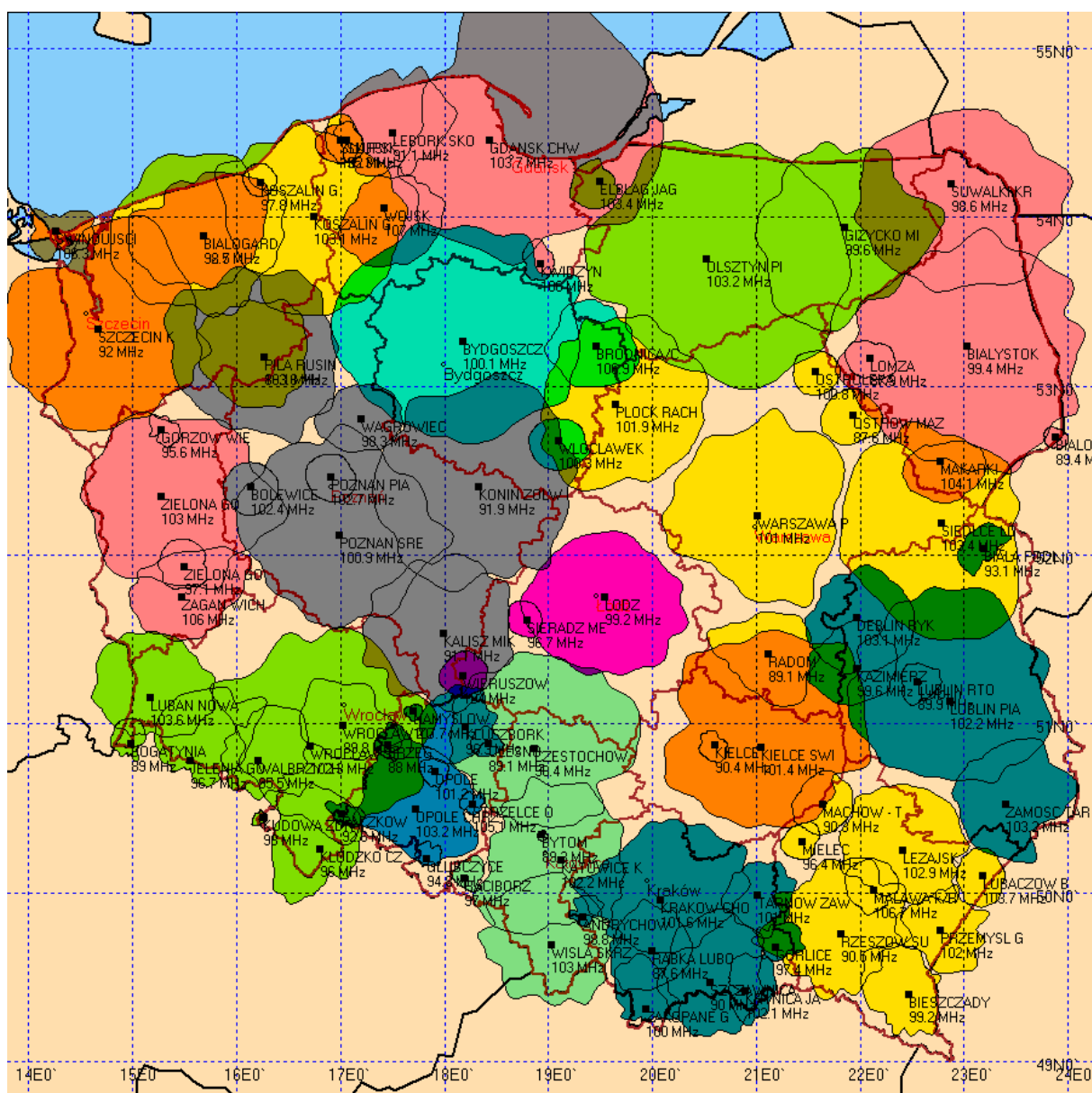
69,89 %

Pokrycie powierzchniowe:

173 915,3 km²

55,62 %

92,15 %

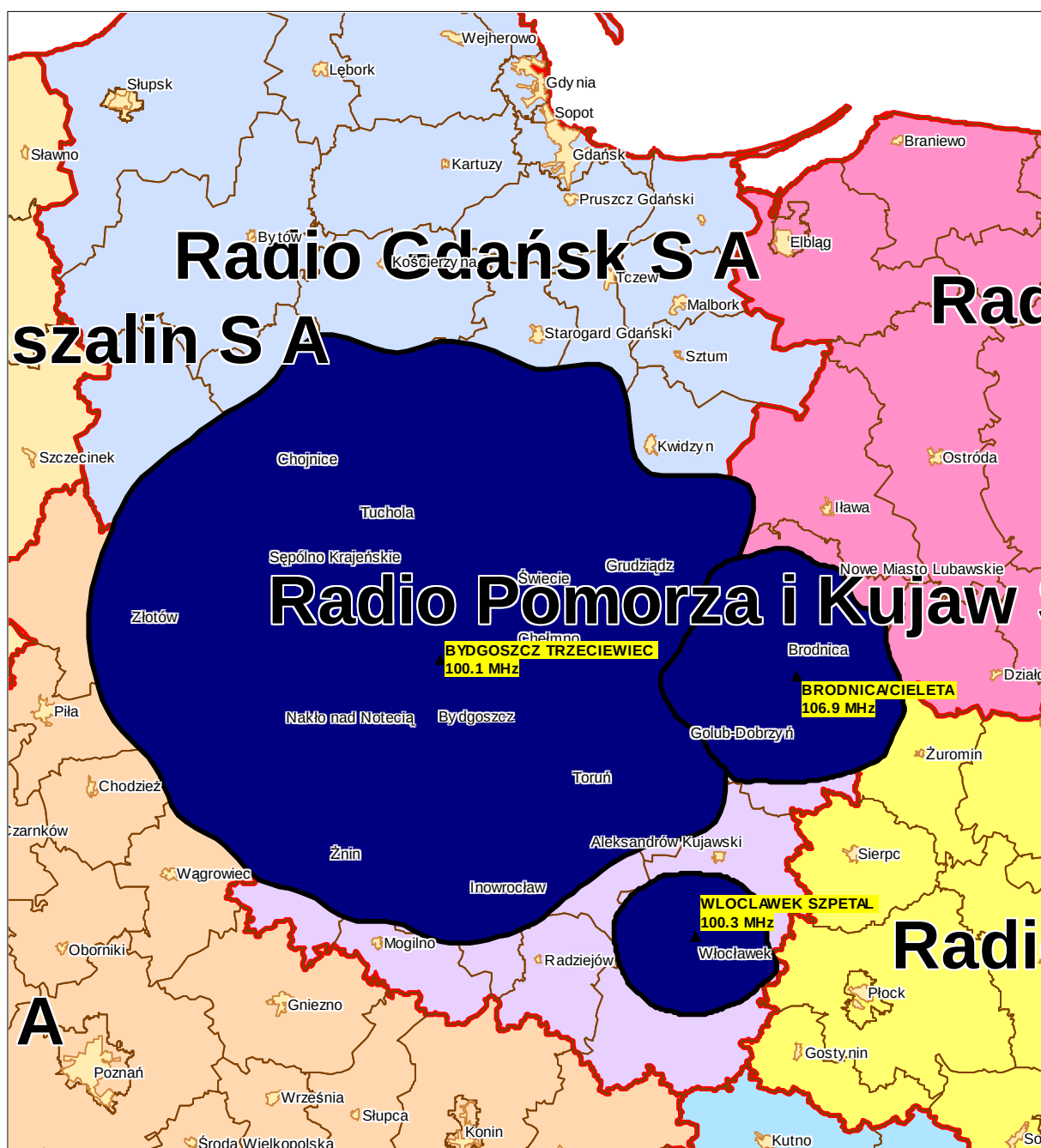

Polskie Radio – program regionalny

93 stacje

Pokrycie ludnościowe:	36 205 000 osób	93,61 %
Pokrycie powierzchniowe:	286 605 km ²	91,66 %

Polskie Radio – Radio Pomorza i Kujaw w Bydgoszczy– program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	1 849 000 osób	89,34 %
Pokrycie powierzchniowe:	14 518,7 km ²	80,79 %

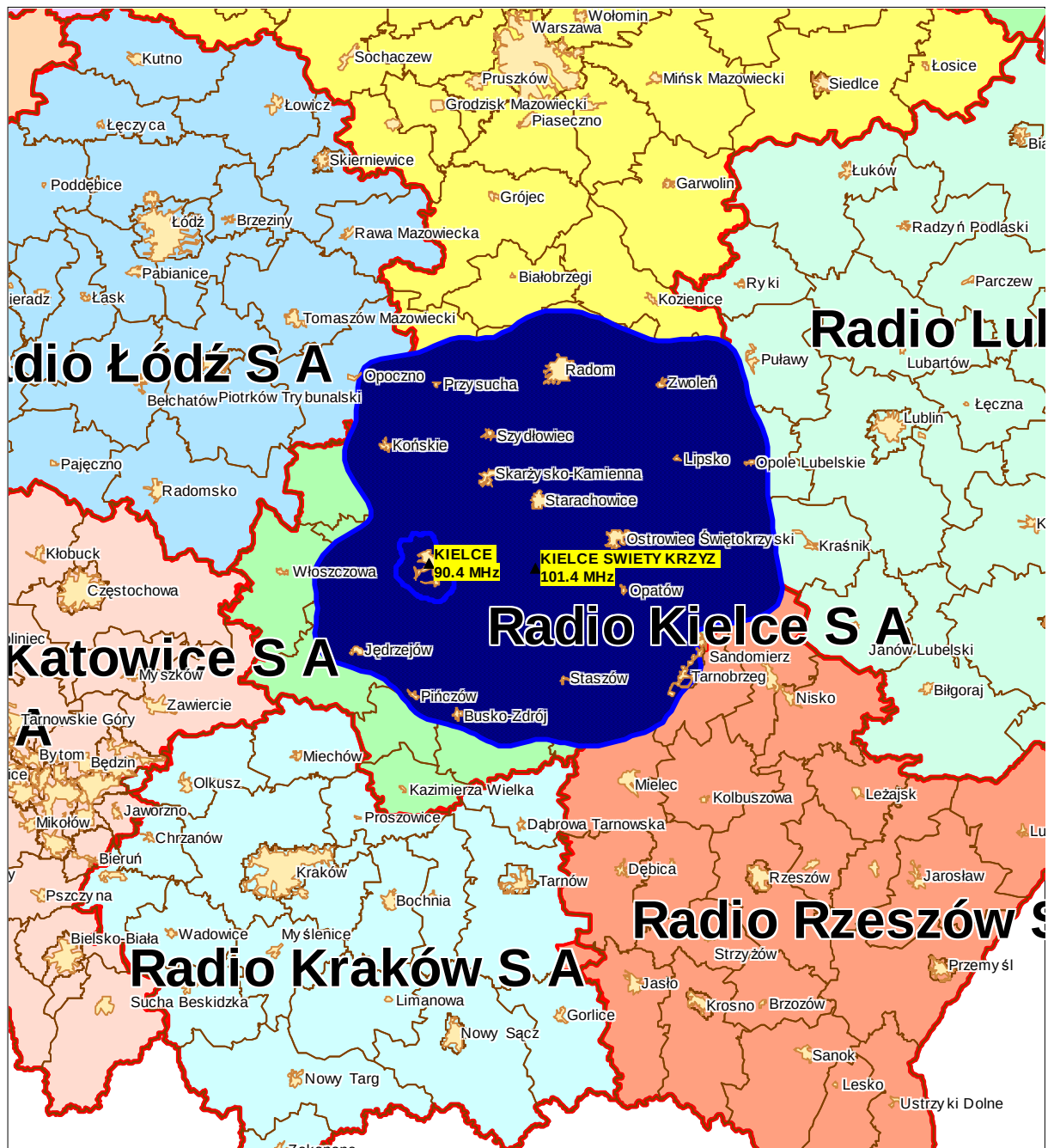
Polskie Radio – Radio Gdańsk – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	1 959 000 osób	89,72 %
Pokrycie powierzchniowe:	14 294,5 km ²	78,14 %

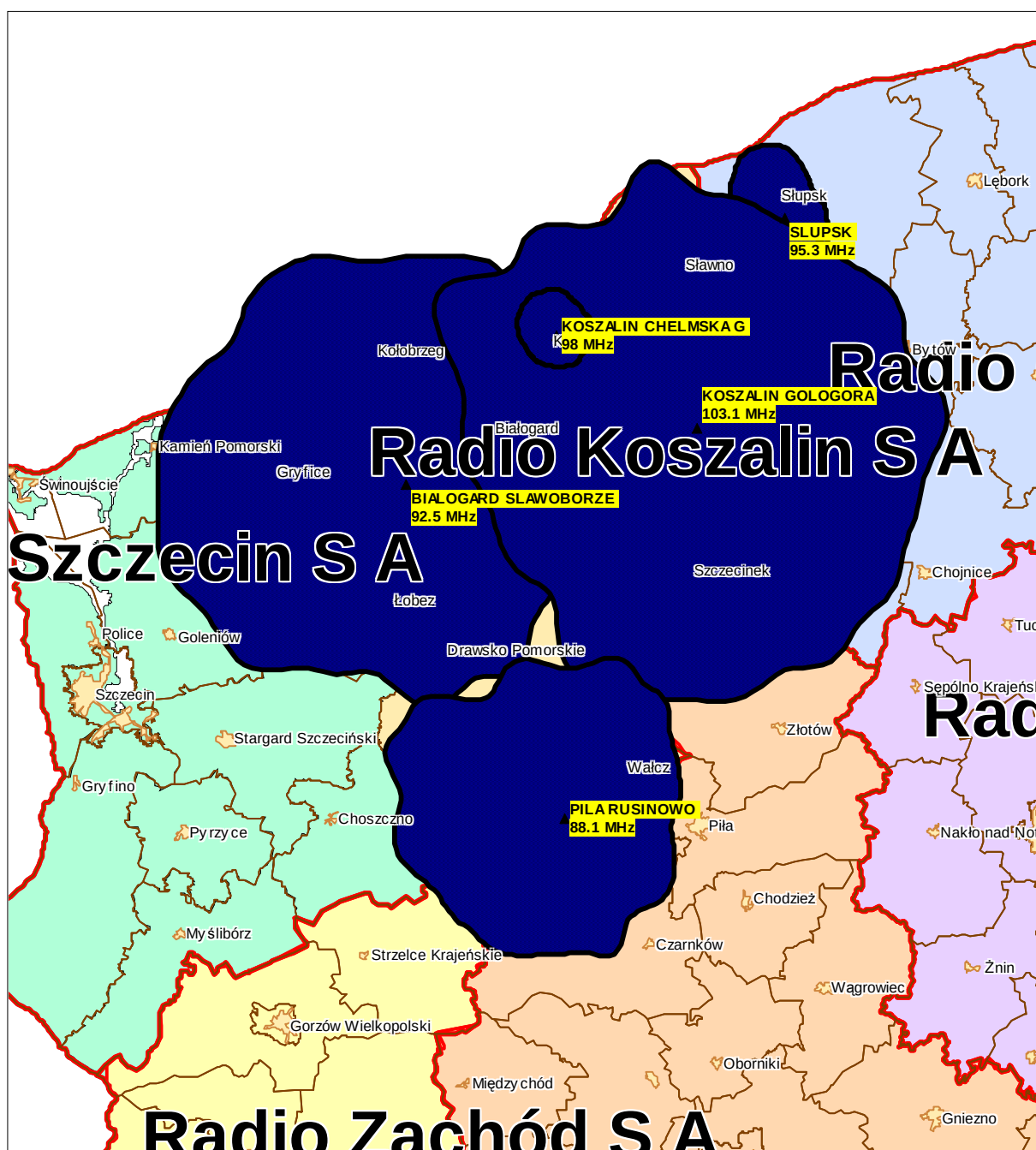
Polskie Radio – Radio Katowice – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	4 636 000 osób	97,99 %
Pokrycie powierzchniowe:	11 179,2 km ²	90,66 %

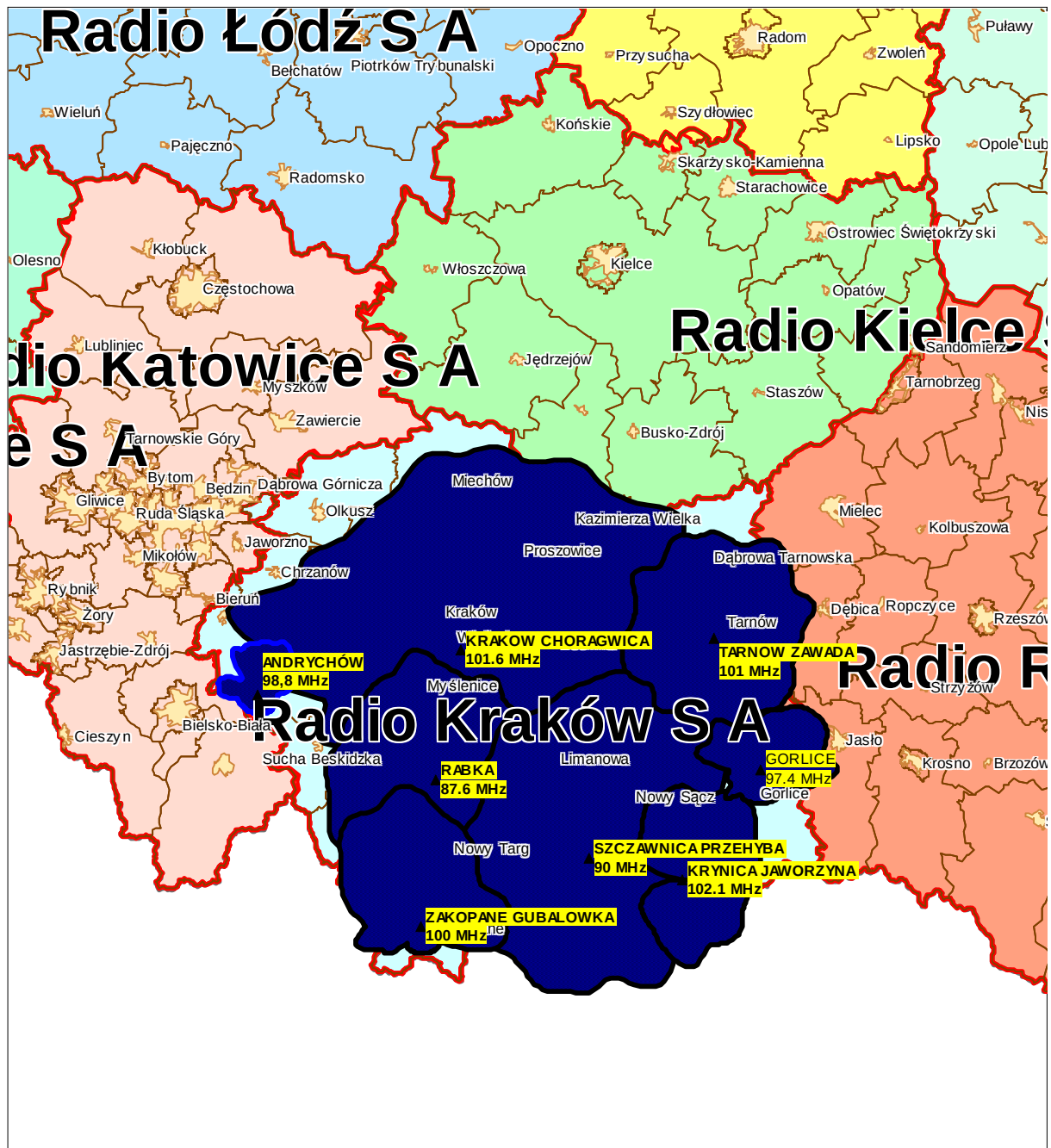
Polskie Radio – Radio Kielce – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	1 099 000 osób	84,81 %
Pokrycie powierzchniowe:	8 583,3 km ²	73,21 %

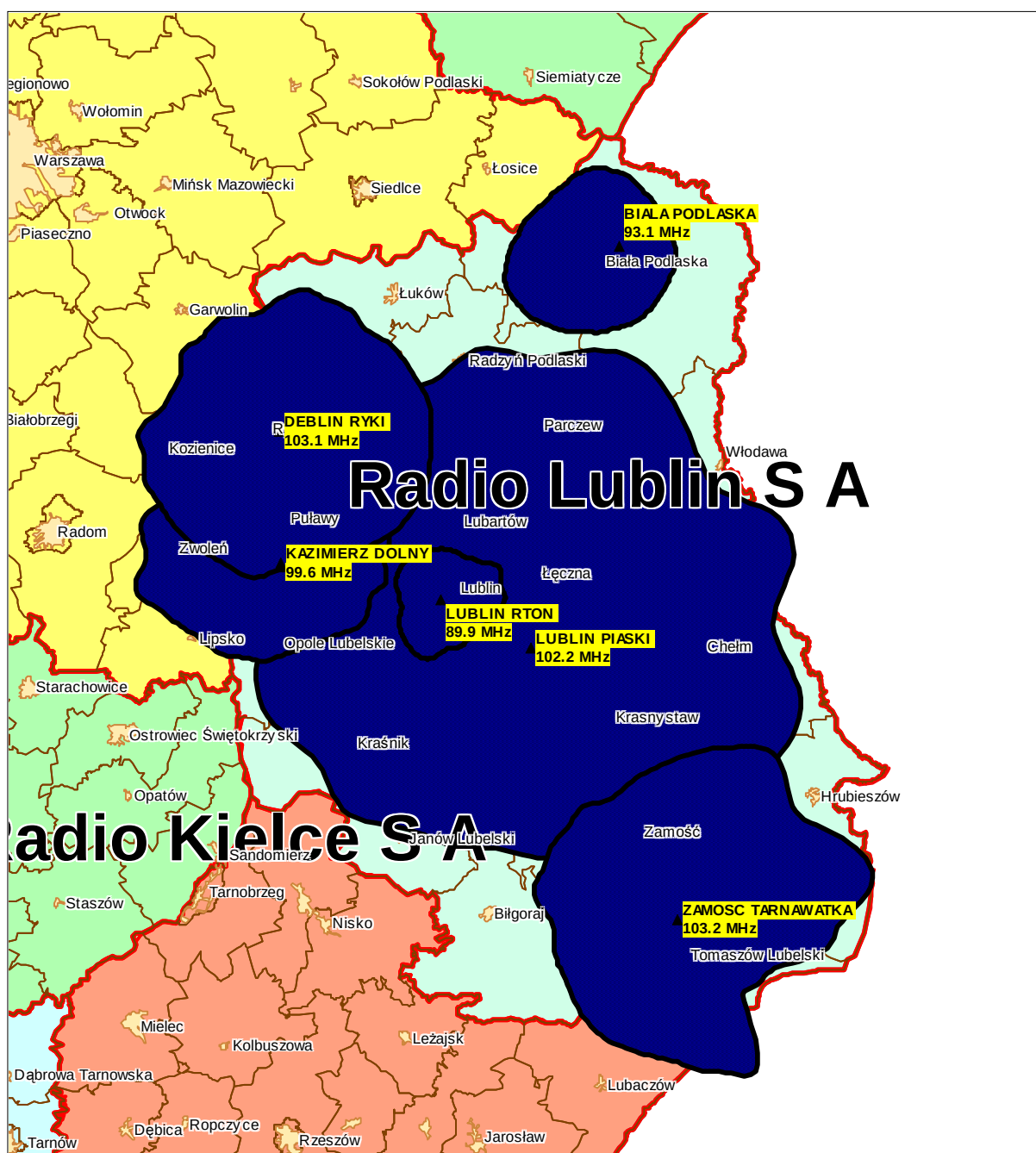
Polskie Radio – Radio Koszalin – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	685 000 osób	98,83 %
Pokrycie powierzchniowe:	10 210,6 km ²	97,73 %

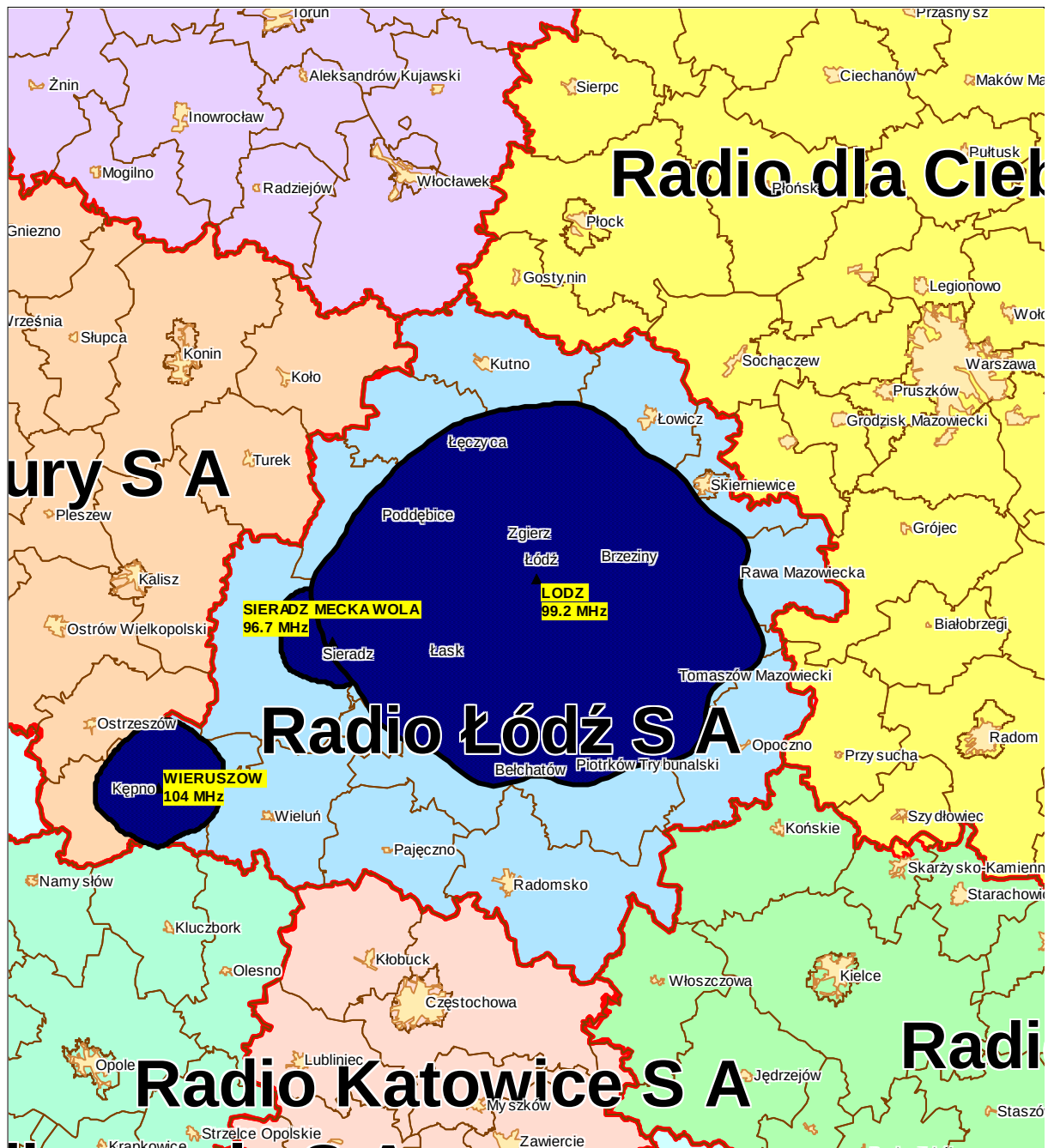
Polskie Radio – Radio Kraków – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	2 844 845 osób	87,65 %
Pokrycie powierzchniowe:	12 836 km ²	84,50 %

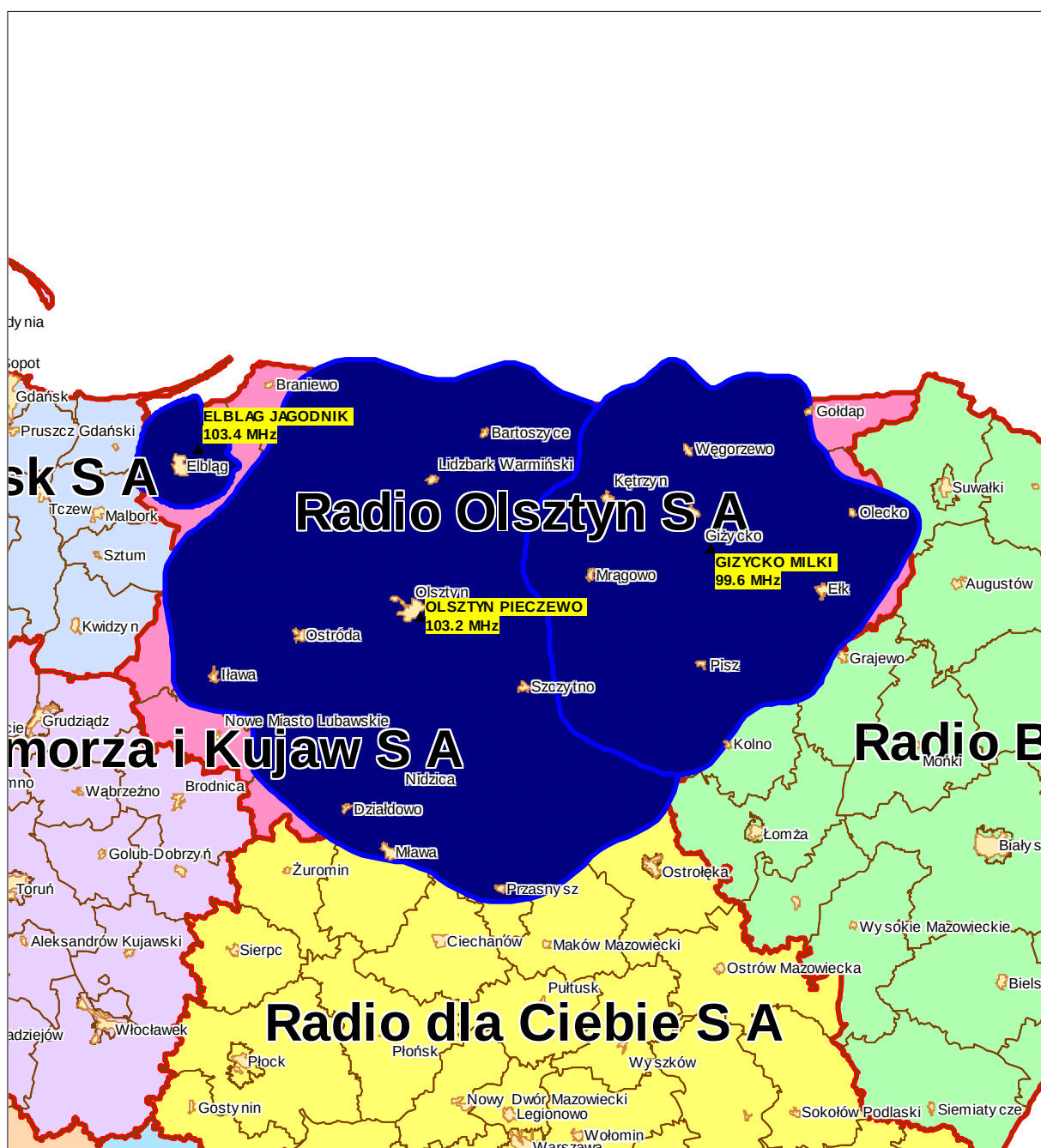
Polskie Radio – Radio Lublin – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	1 966 000 osób	89,49 %
Pokrycie powierzchniowe:	21 455,8 km ²	85,43 %

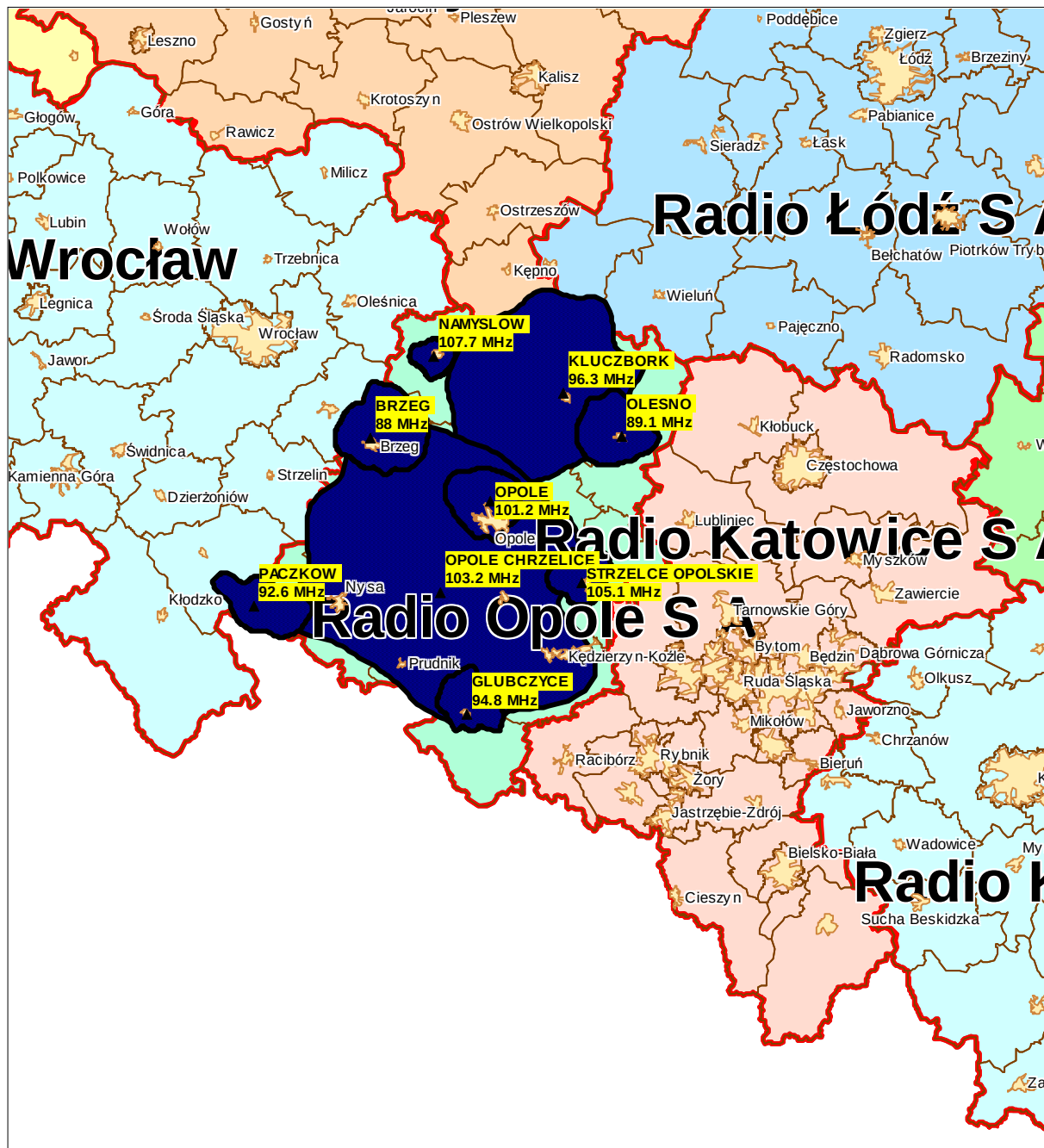
Polskie Radio – Radio Łódź – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	1 850 000 osób	70,95 %
Pokrycie powierzchniowe:	8 440 km ²	46,32 %

Polskie Radio – Radio Olsztyn – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	1 299 000 osób	90,91 %
Pokrycie powierzchniowe:	21 754,6 km ²	89,97 %

Polskie Radio – Radio Opole – program regionalny

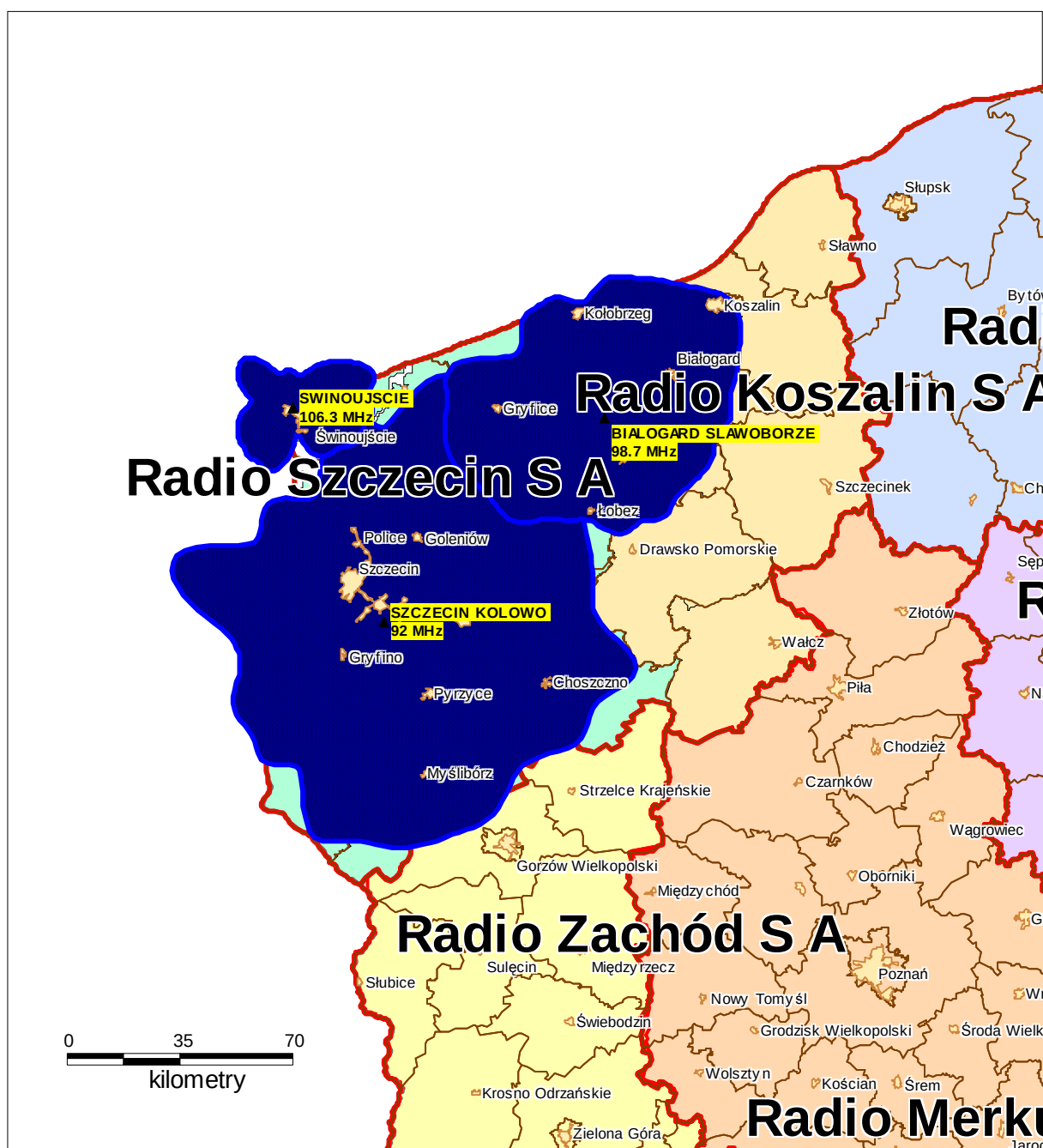
Pokrycie ludnościowe:	895 000 osób	84,37 %
Pokrycie powierzchniowe:	7 064,3 km ²	75,05 %

Pokrycie ludnościowe:	3 161 000 osób	94,20 %
Pokrycie powierzchniowe:	26 293,7 km ²	88,16 %

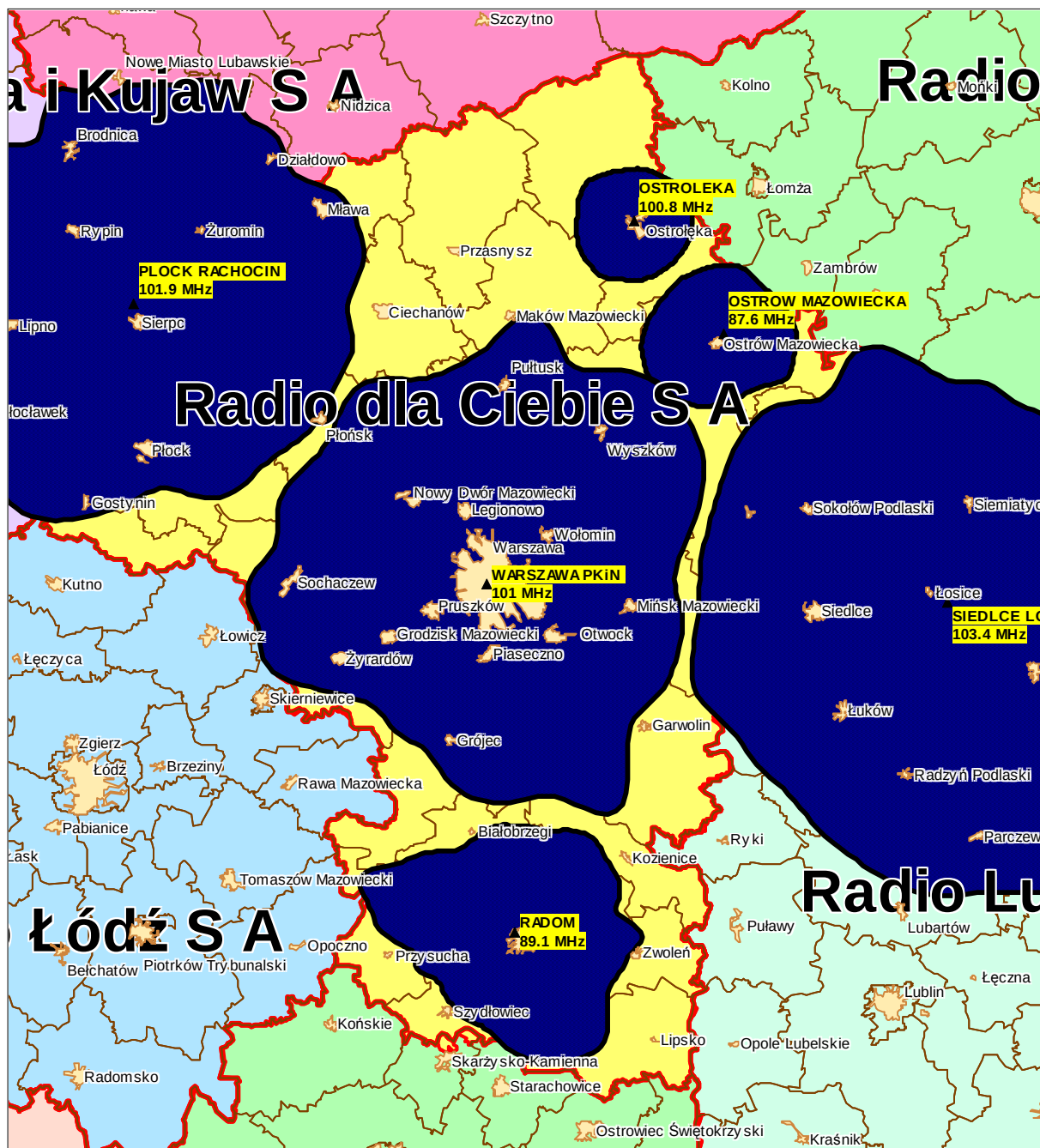
Polskie Radio – Radio Rzeszów – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	1 880 000 osób	85,65 %
Pokrycie powierzchniowe:	14 721,5 km ²	82,50 %

Polskie Radio – Radio Szczecin – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	1 049 000 osób	95,12 %
Pokrycie powierzchniowe:	11 053,7 km ²	91,44 %

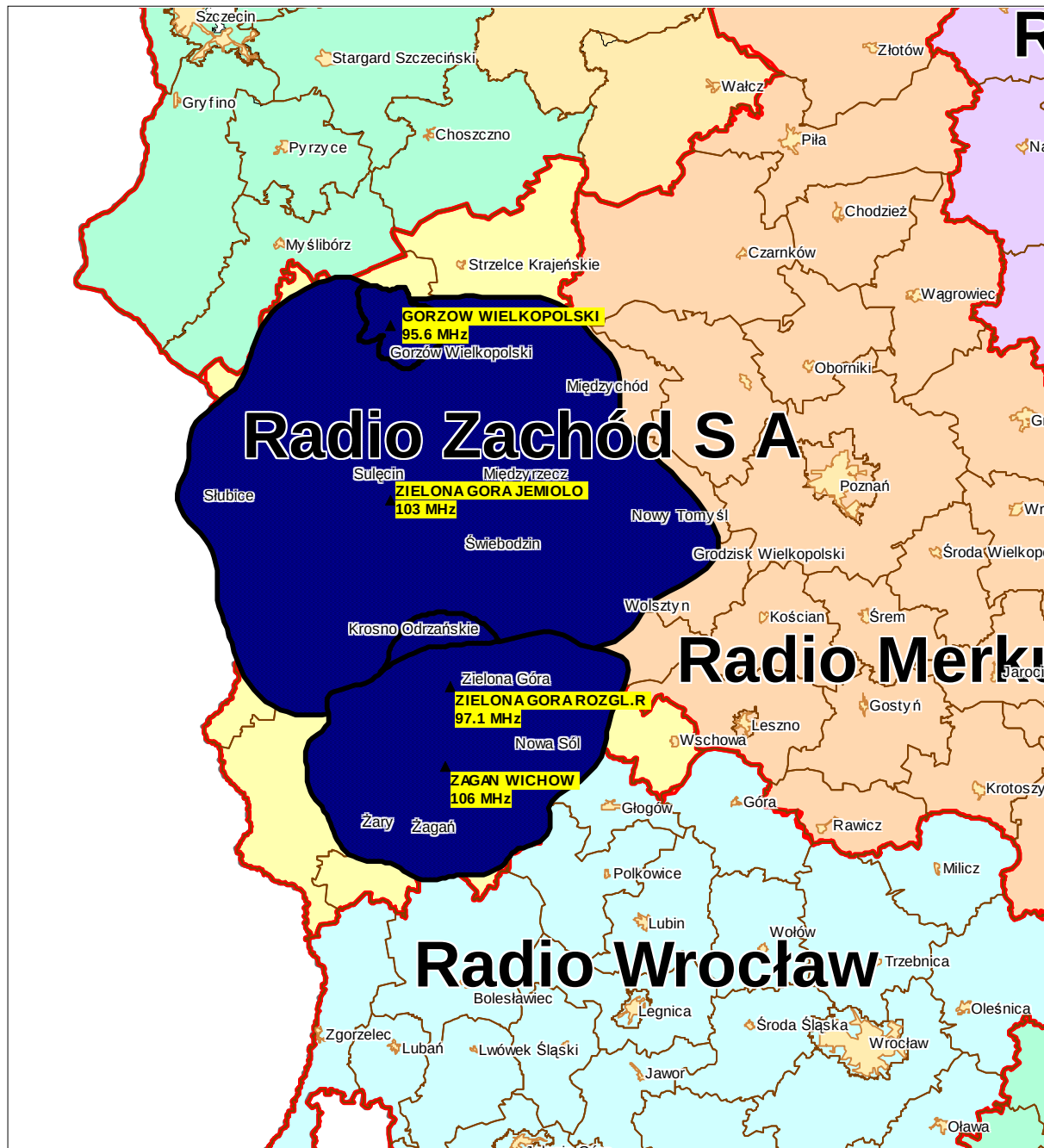
Polskie Radio – Radio dla Ciebie – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	4 476 000 osób	87,27 %
Pokrycie powierzchniowe:	24 562,5 km ²	60,08 %

Polskie Radio – Radio Wrocław – program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	2 529 000 osób	87,057 %
Pokrycie powierzchniowe:	15 984,9 km ²	80,134 %

Polskie Radio – Radio Zachód w Zielonej Górze– program regionalny

Pokrycie ludnościowe:	851 000 osób	84,44 %
Pokrycie powierzchniowe:	10 986,15 km ²	78,50 %

Radio RMF FM

55 stacji

Pokrycie ludnościowe:	35 585 570 osób	93,11 %
Pokrycie powierzchniowe:	279 439 km ²	89,37 %

Radio ZET

57 stacji

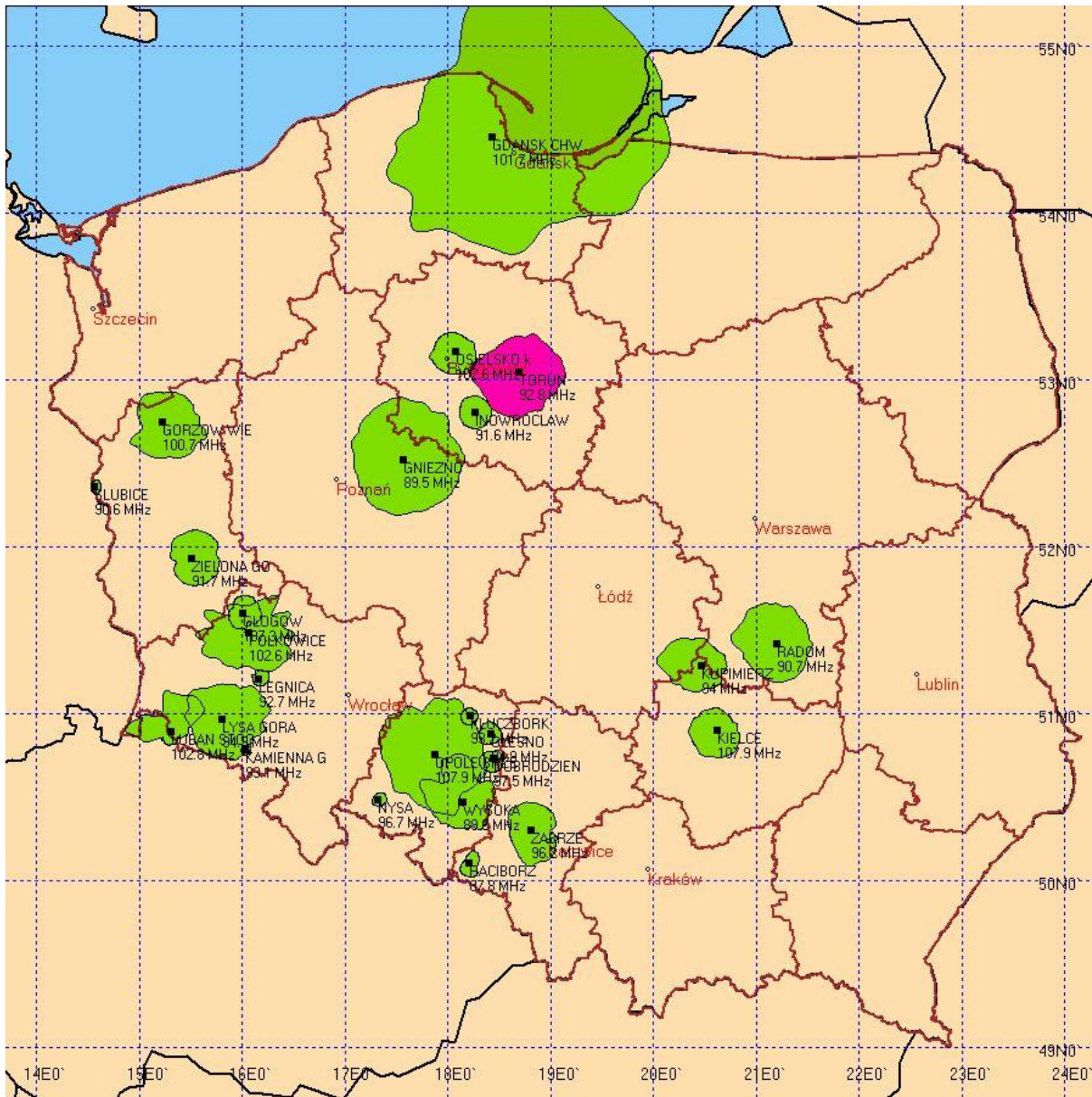
Pokrycie ludnościowe:	33 959 339 osób	88,86 %
Pokrycie powierzchniowe:	262 415,6 km ²	83,92 %

Radio MARYJA

125 stacji

Pokrycie ludnościowe:	30 974 200 osób	81,04 %
Pokrycie powierzchniowe:	217 367 km ²	69,52 %

GRUPA nadawców społeczno-religijnych PLUS

25 stacji

Legenda:

kolor zielony – zasięgi stacji Grupy PLUS

kolor czerwony – zasięg stacji spółki Las Vegas – Radio PLUS Toruń

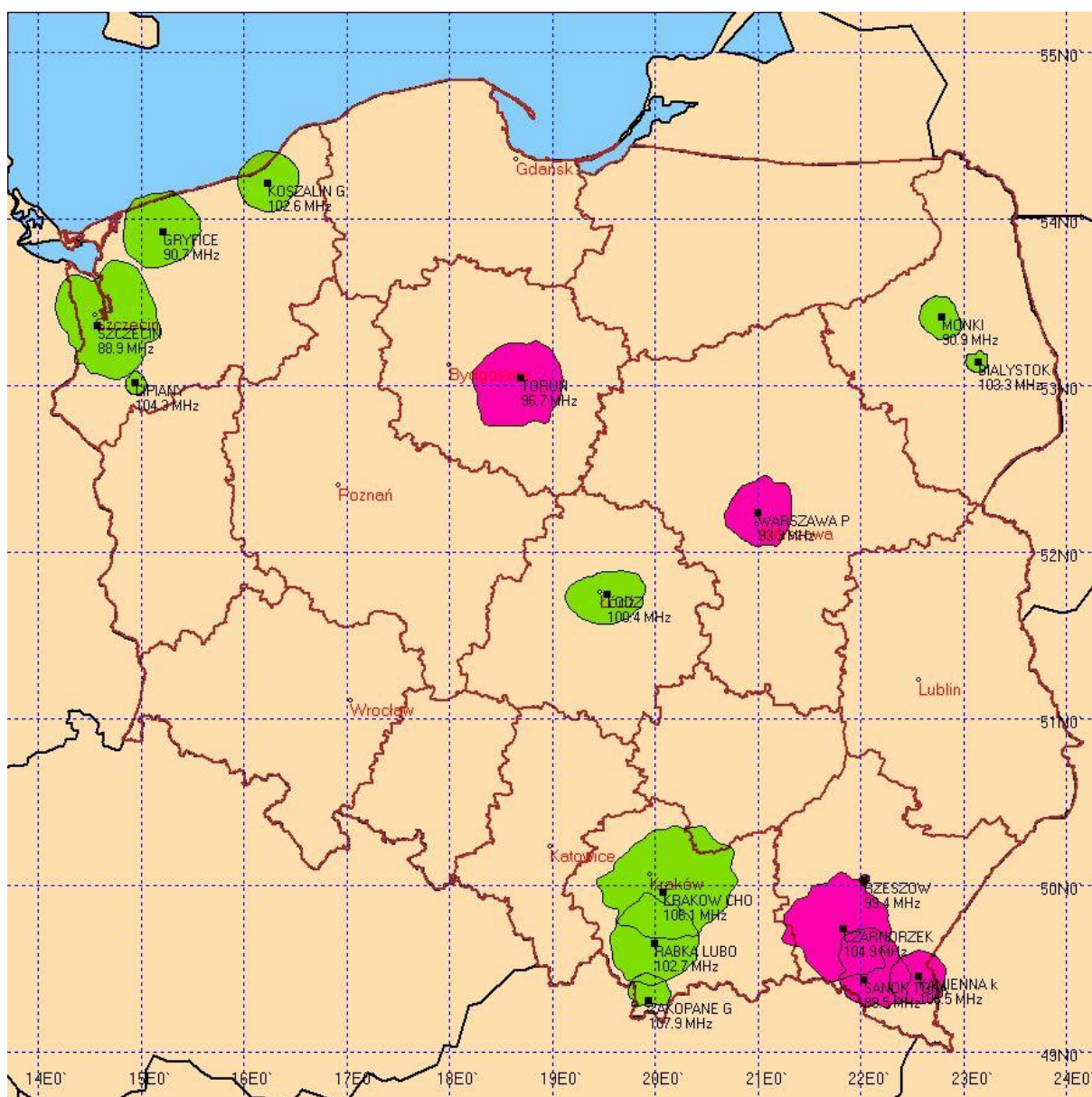
Pokrycie ludnościowe: 7 652 642 osób

19,78 %

Pokrycie powierzchniowe:

40 306 km²

12,89 %

GRUPA nadawców społeczno-religijnych VOX FM

16 stacji

Legenda:

kolor zielony – zasięgi stacji Grupy VOX FM

kolor wrzosu – zasięg stacji spółki Radio Bieszczady – Radio VOX FM BIESZCZADY,
Nadawca – Radio VOX FM WARSZAWA
i Radio Toruń – Radio VOX FM TORUŃ

Pokrycie ludnościowe:

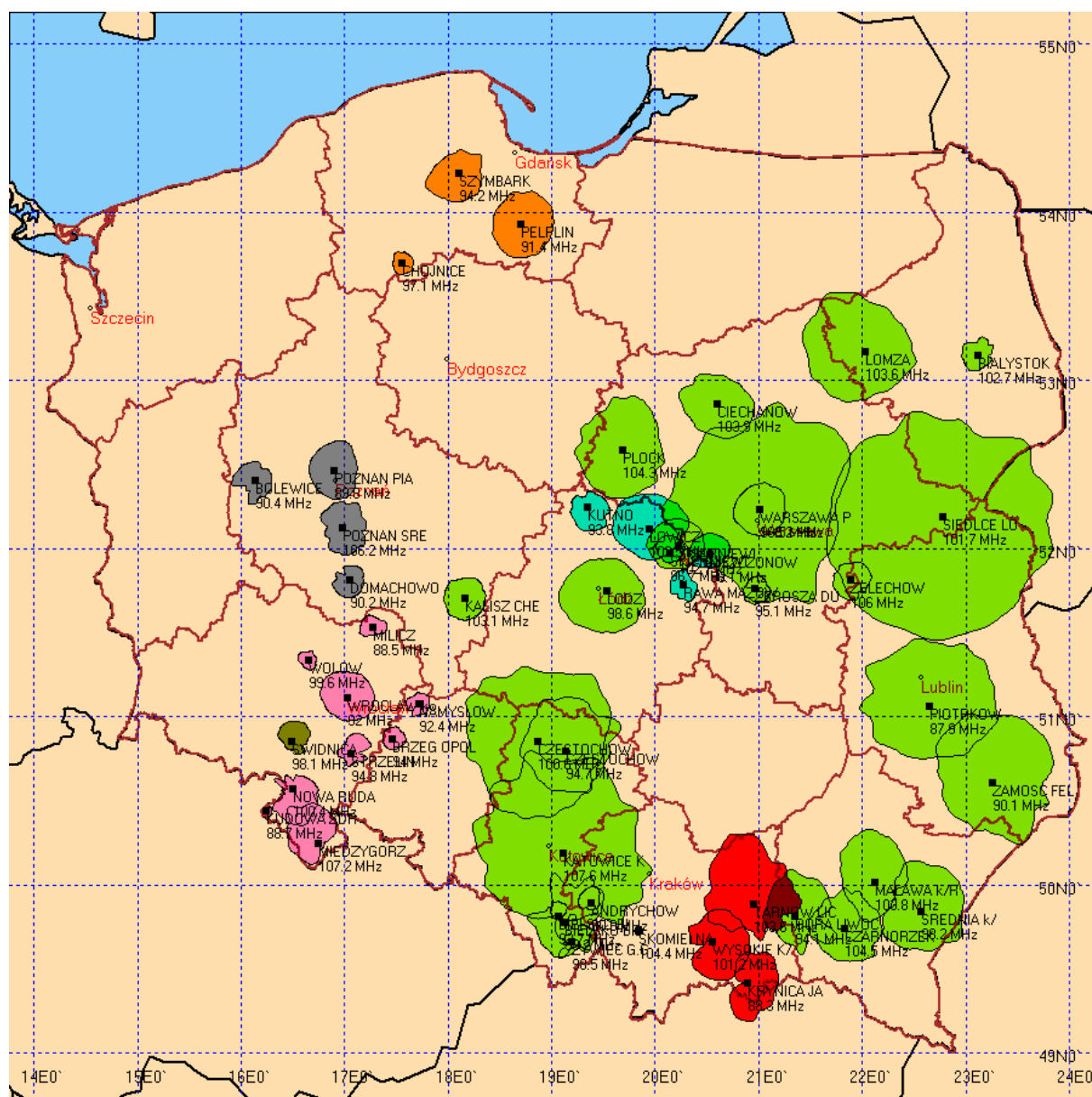
7 338 193 osób

18,97 %

Pokrycie powierzchniowe:

31 520 km²

10,08 %

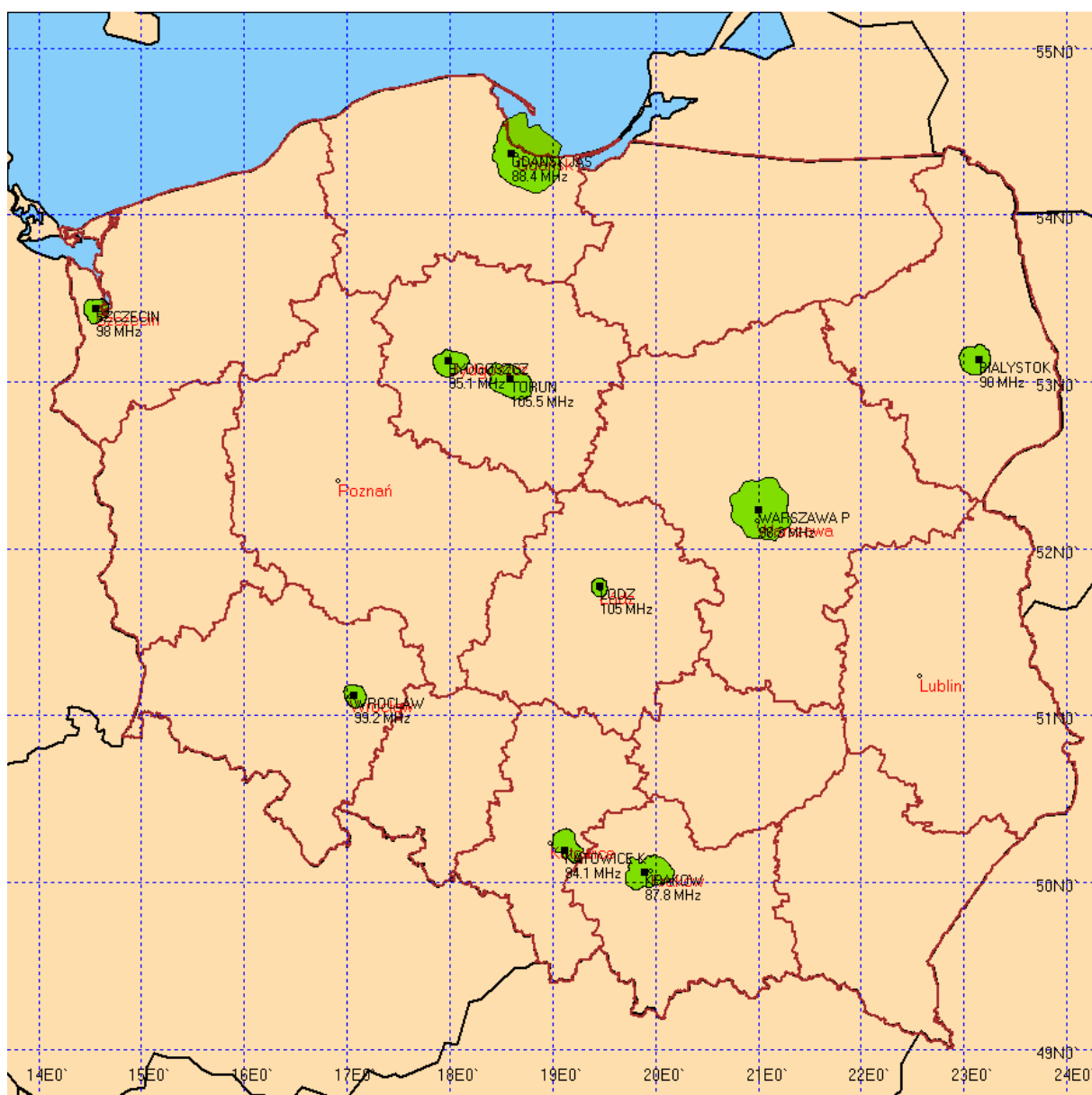
Samodzielne stacje archidiecezjalne i diecezjalne

52 stacji

Legenda:

- kolor niebieski – zasięgi stacji Diecezji Łódzkiej
- kolor wrzosa – zasięg stacji Archidiecezji Wrocławskiej
- kolor ceglany – zasięg stacji Diecezji Pelplińskiej
- kolor szary – zasięg stacji Archidiecezji Poznańskiej
- kolor czerwony – zasięg stacji Diecezji Tarnowskiej
- kolor zielony – zasięg pozostałych stacji

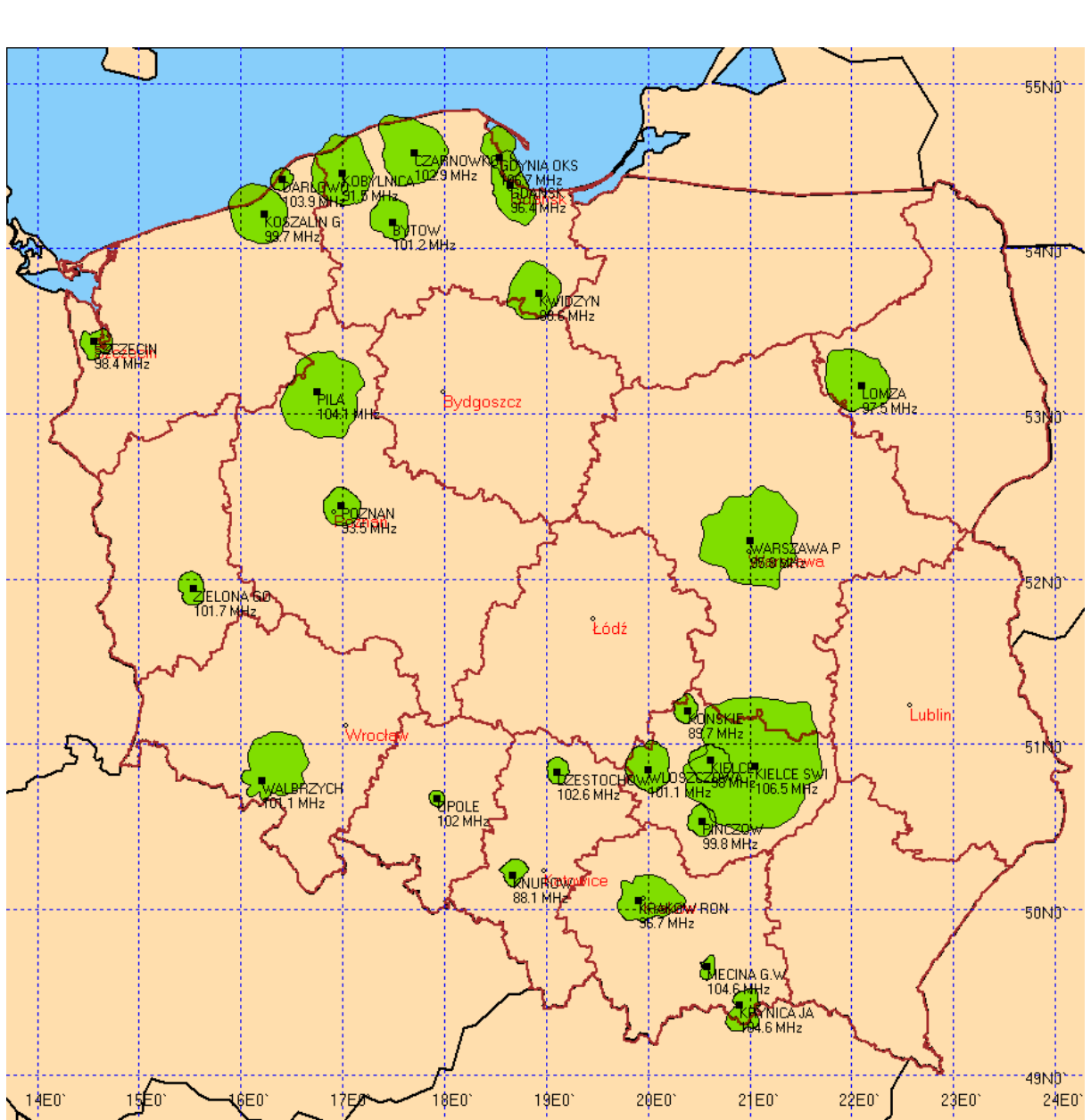
Pokrycie ludnościowe:	18 626 476 osób	48,74 %
Pokrycie powierzchniowe:	113 247,3 km ²	36,22 %

BROKER Radio RMF CLASSIC

10 stacji

Pokrycie ludnościowe:	6 915 200 osób	17,88 %
Pokrycie powierzchniowe:	6 694 km ²	2,14 %

BROKER Radio RMF MAXXX

26 stacji

Pokrycie ludnościowe:

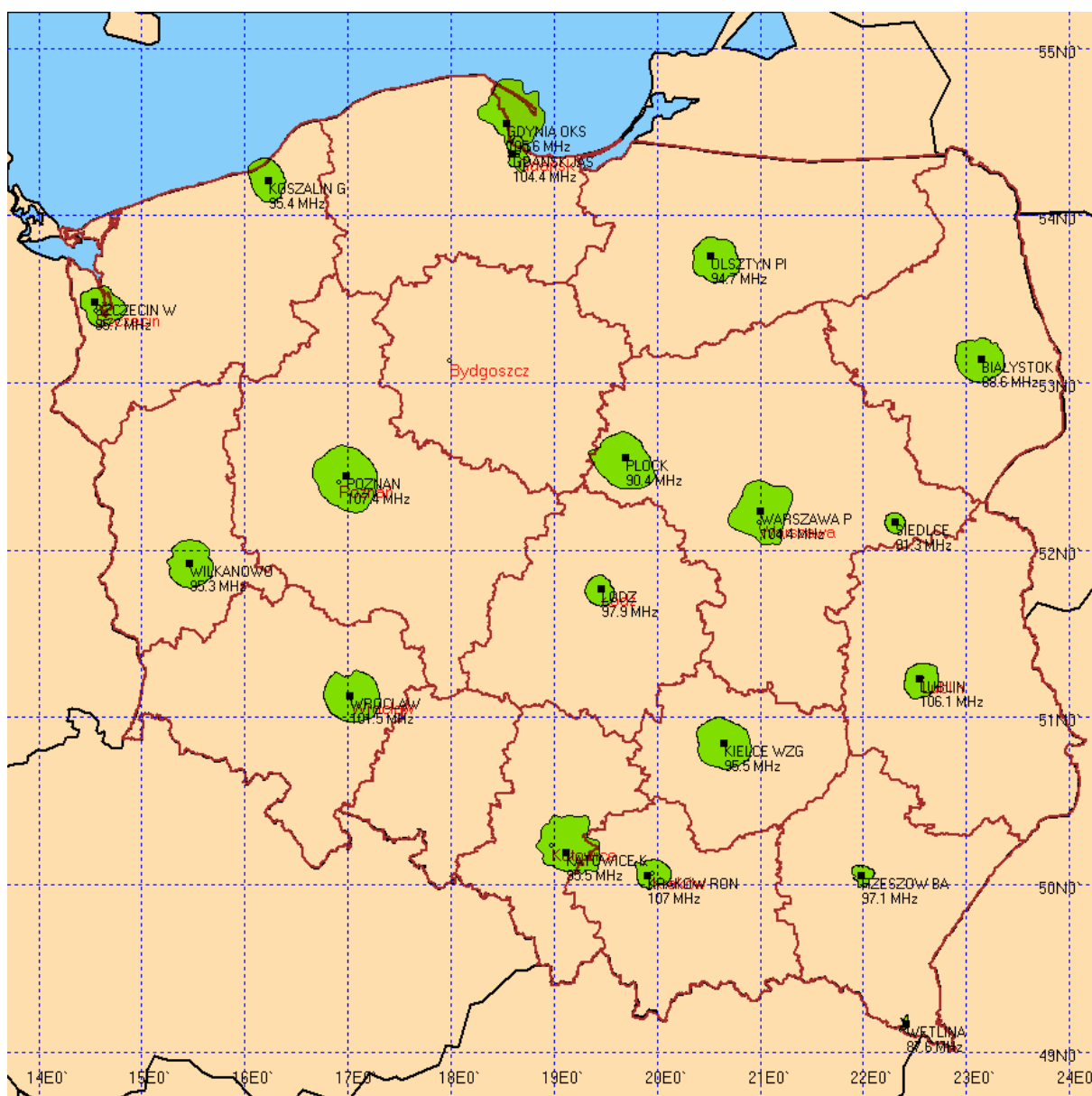
8 170 900 osób

21,12 %

Pokrycie powierzchniowe:

29 985 km²

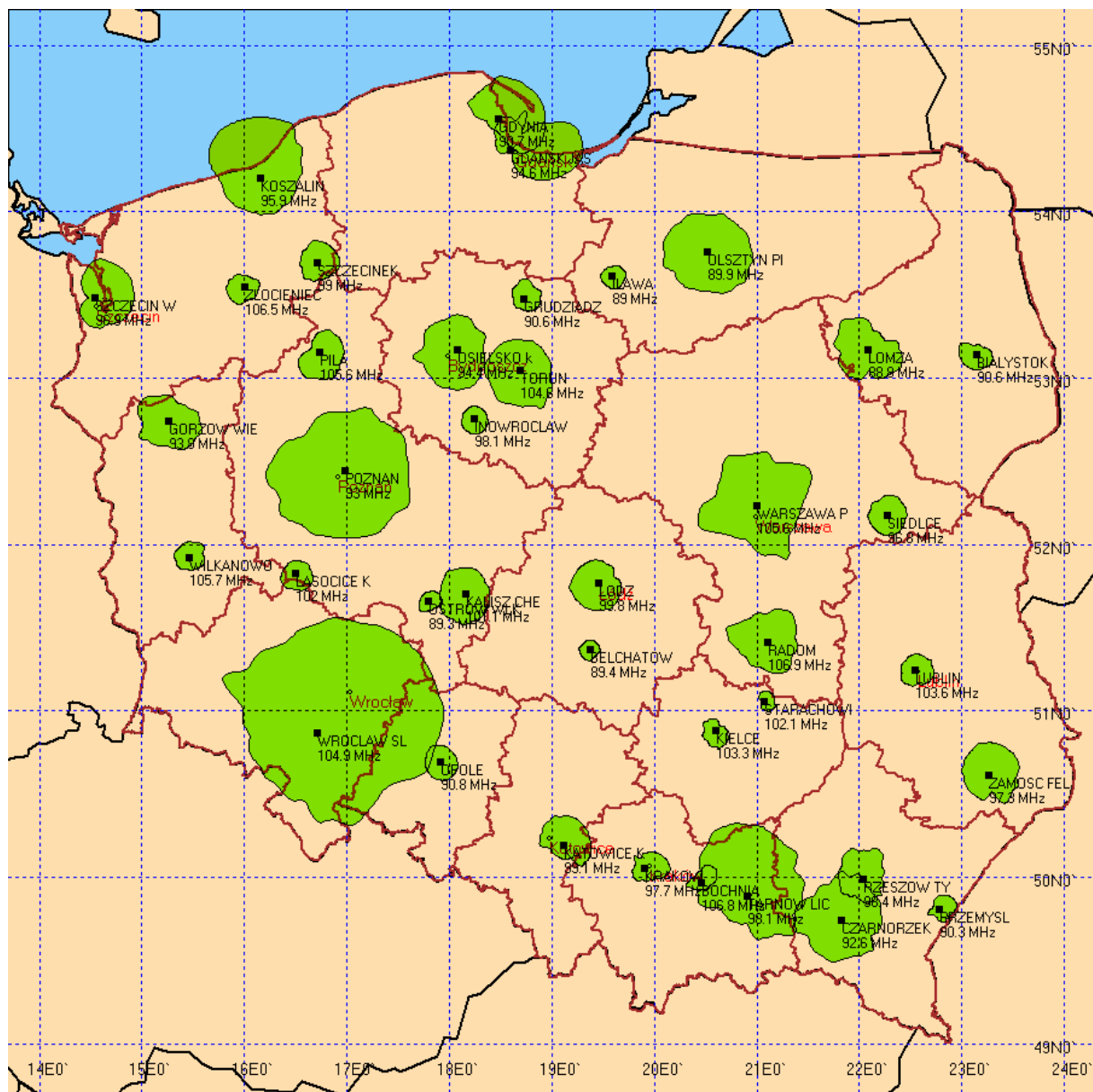
9,59 %

ZPR Radio ESKA ROCK

19 stacji

Pokrycie ludnościowe:	10 293 400 osób	26,61 %
Pokrycie powierzchniowe:	16 736 km ²	5,35 %

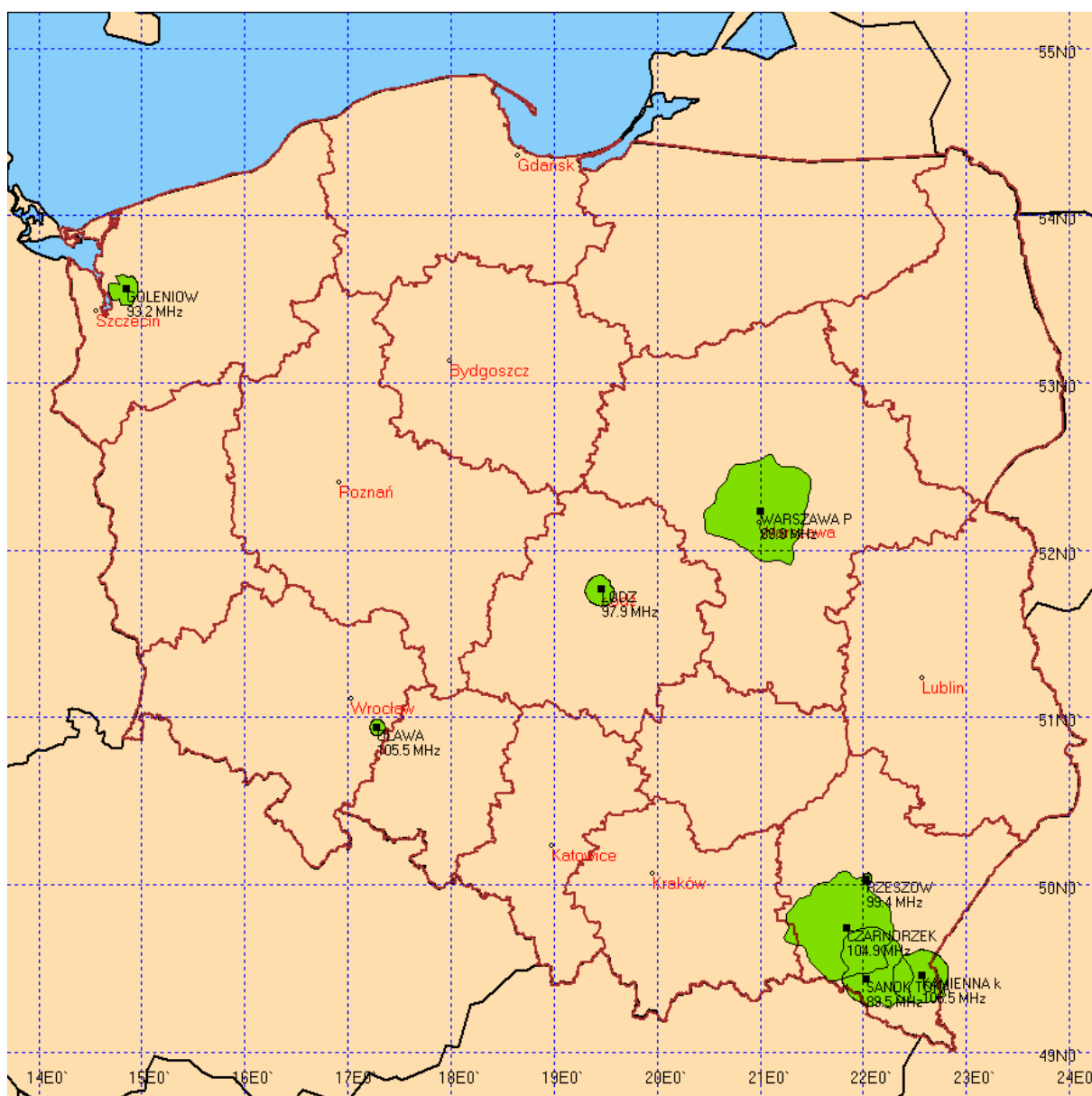
39 stacji

16 262 600 osób

42,04 %

64 439 km²

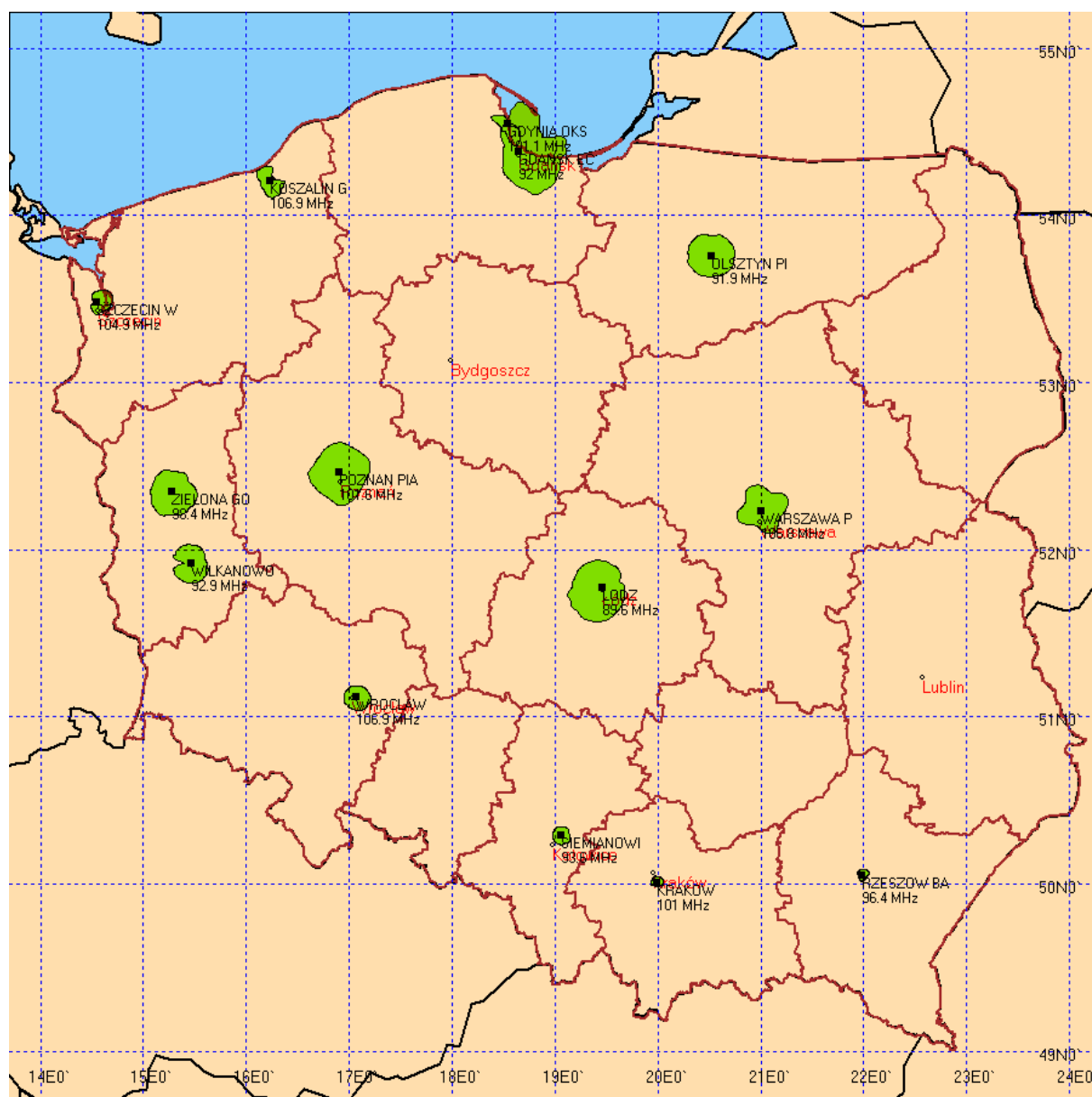
20,61 %

ZPR inne (pozostale)

8 stacji

Pokrycie ludnościowe:	4 122 600 osób	10,66 %
Pokrycie powierzchniowe:	13 807 km ²	4,41 %

EUROZET Radio CHILLI ZET

14 stacji

Pokrycie ludnościowe:

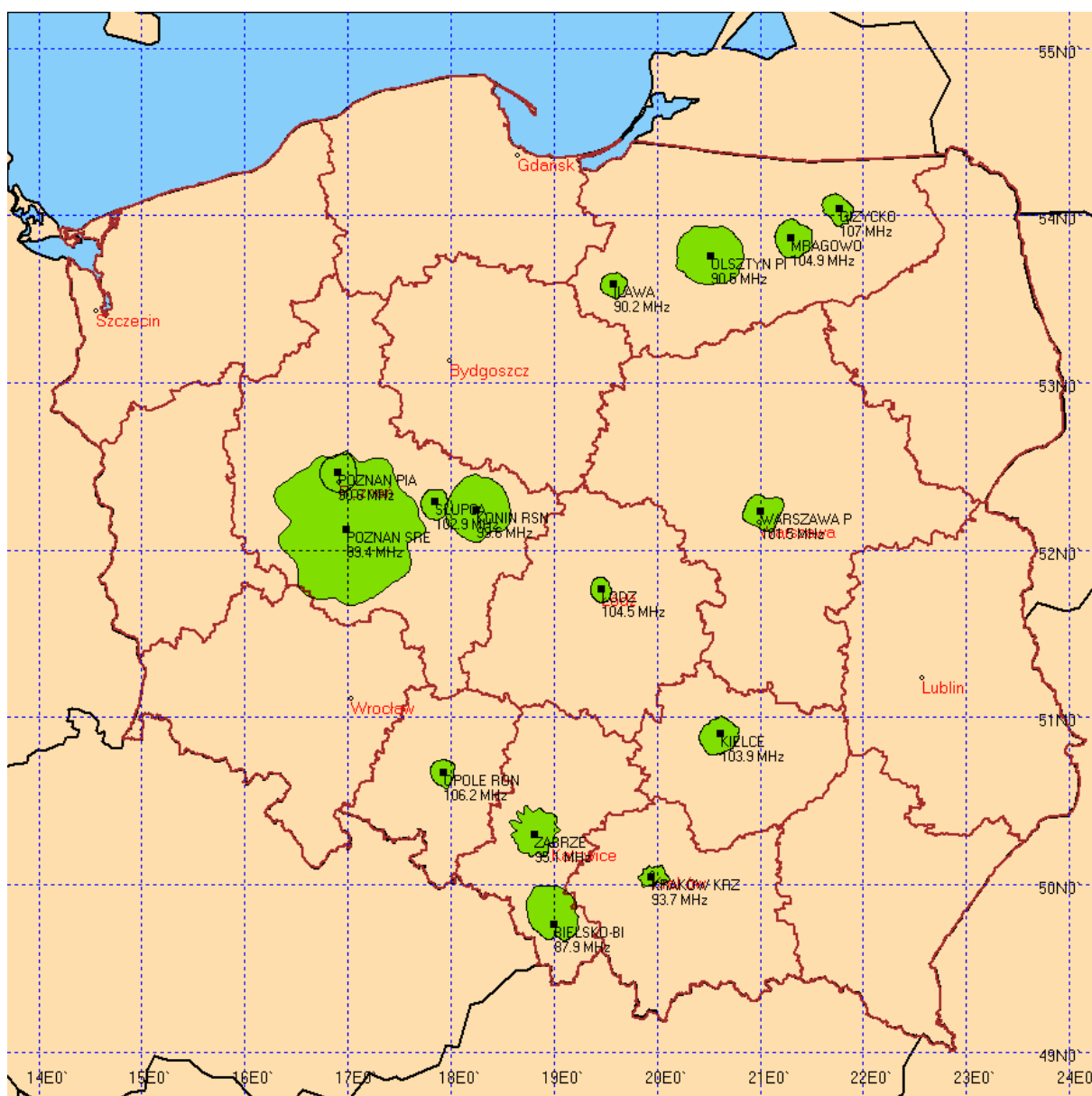
6 342 900 osób

16,40 %

Pokrycie powierzchniowe:

9 205 km²

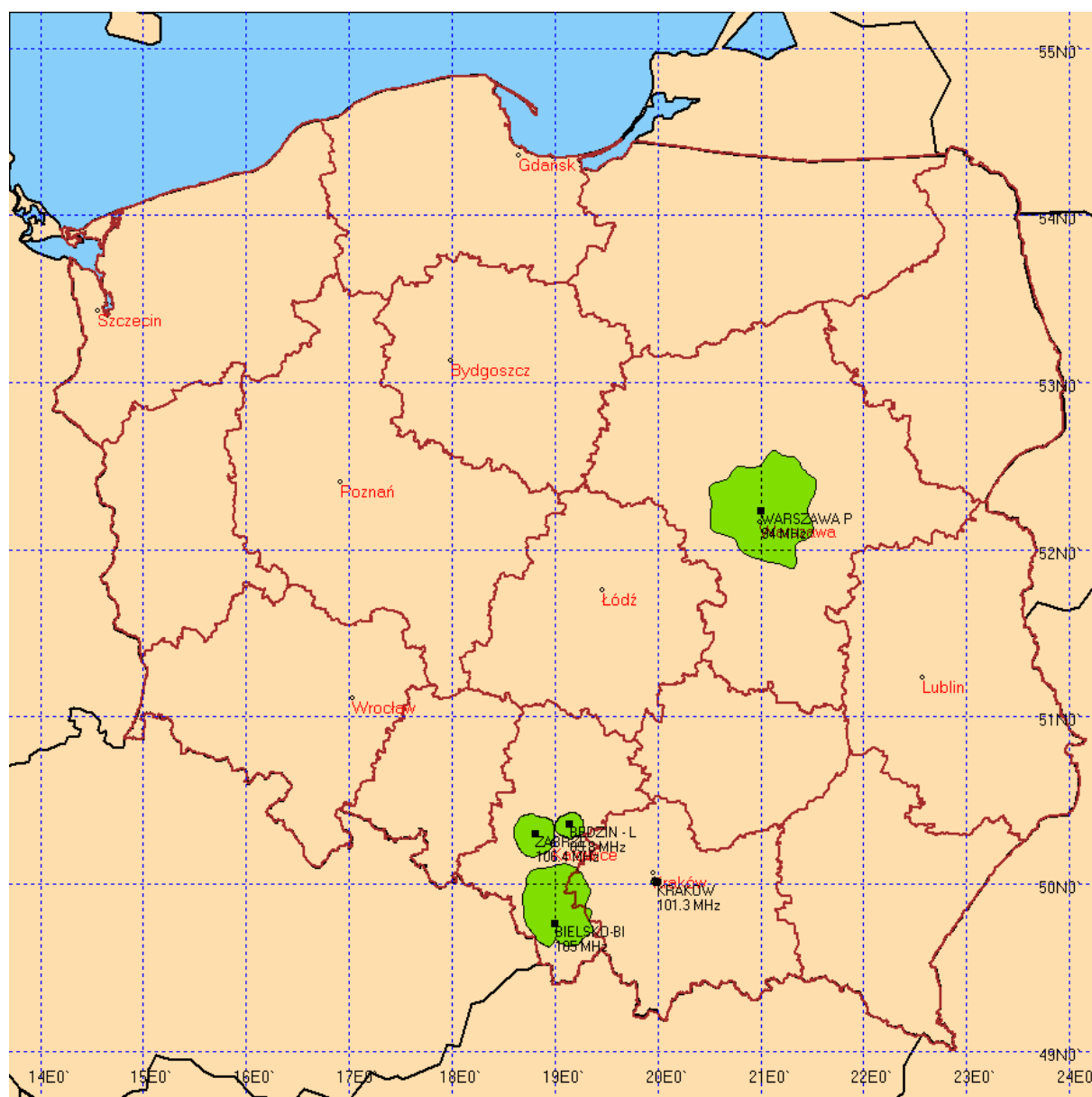
2,94 %

EUROZET Radio PLANETA

15 stacji

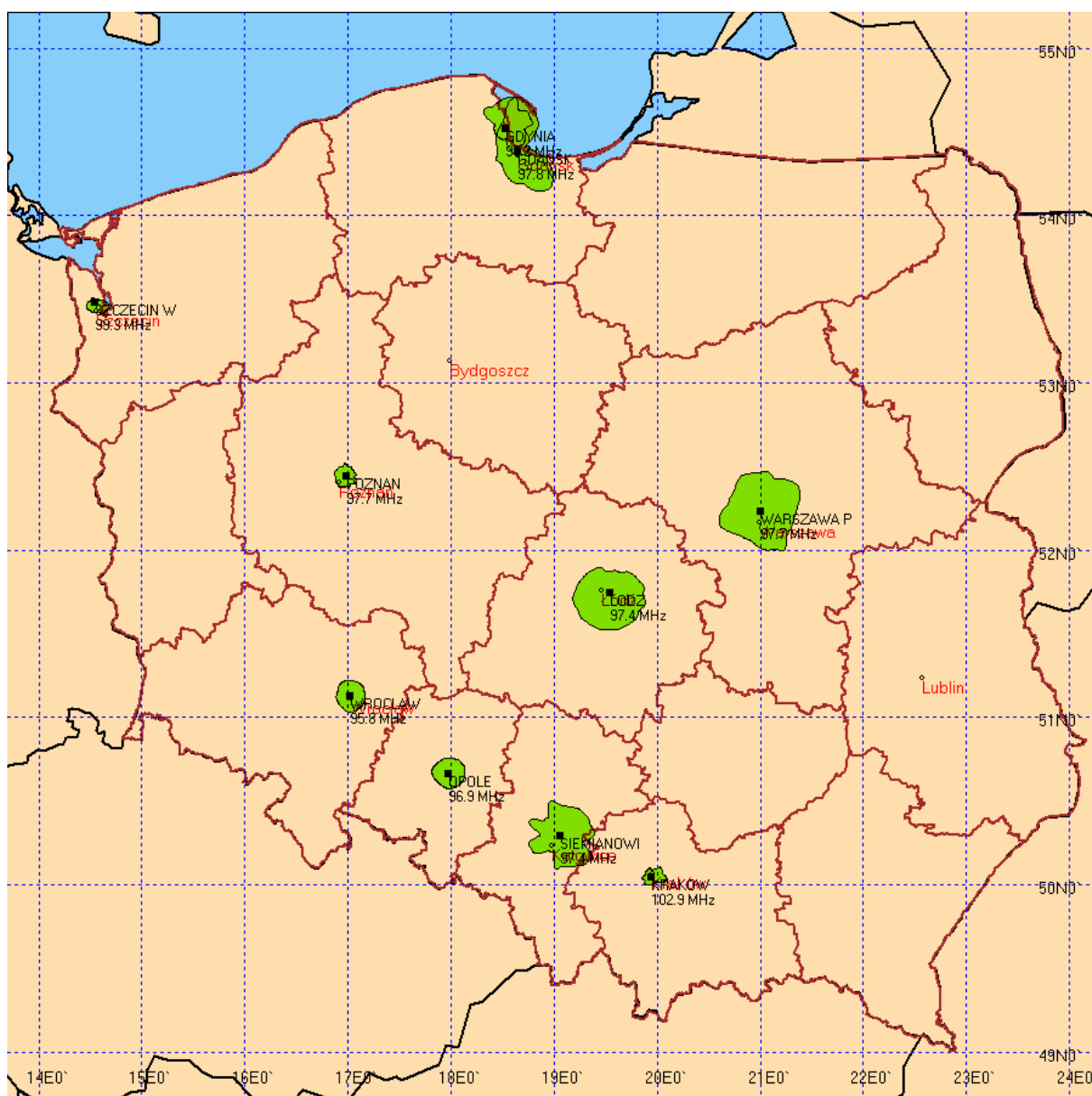
Pokrycie ludnościowe:	7 326 500 osób	18,94 %
Pokrycie powierzchniowe:	18 270 km ²	5,84 %

EUROZET AntyRadio

5 stacji

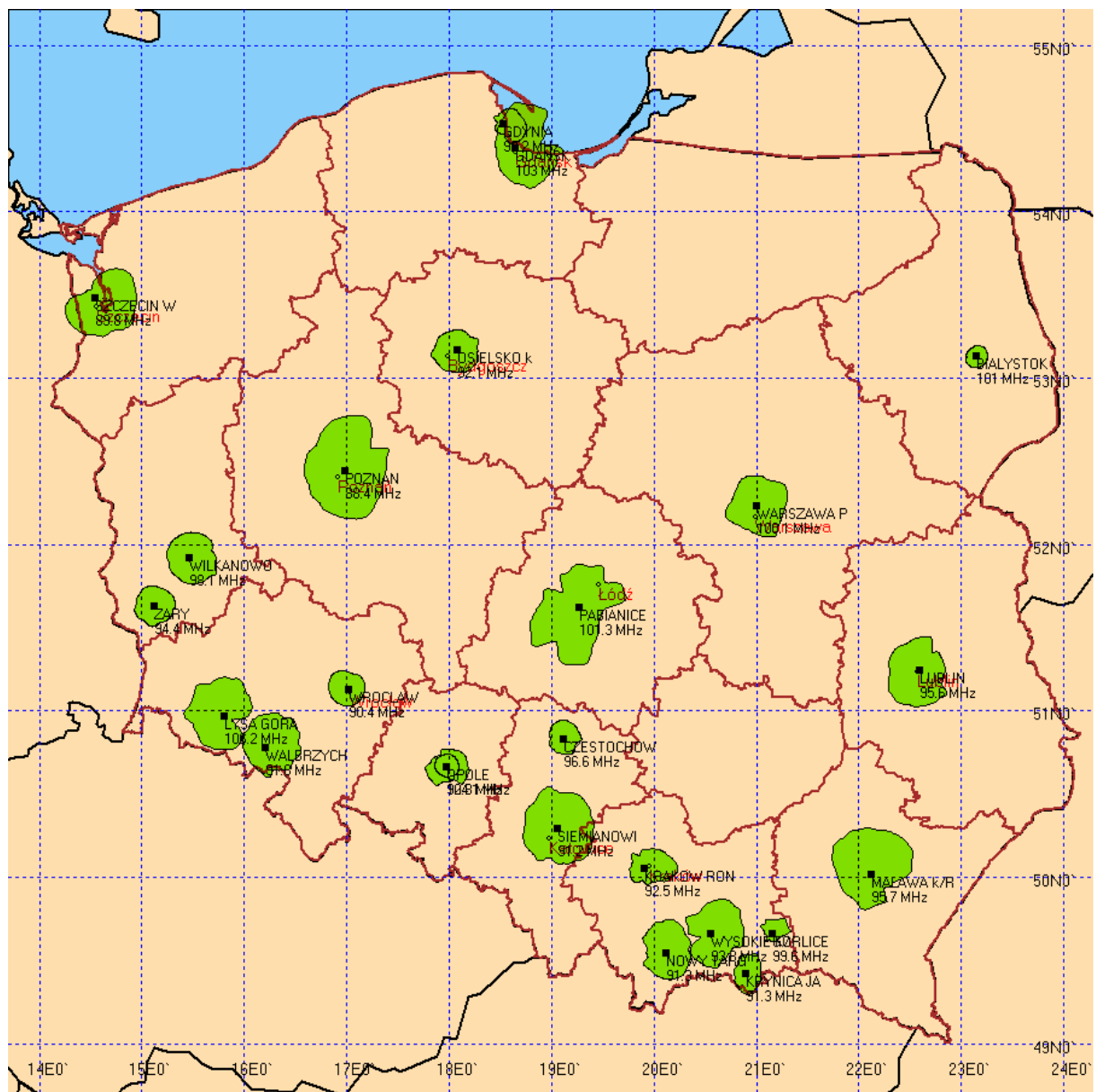
Pokrycie ludnościowe:	4 948 300 osób	12,79 %
Pokrycie powierzchniowe:	13 807 km ²	4,41 %

Grupa Radiowa AGORY Radio TOK FM

10 stacji

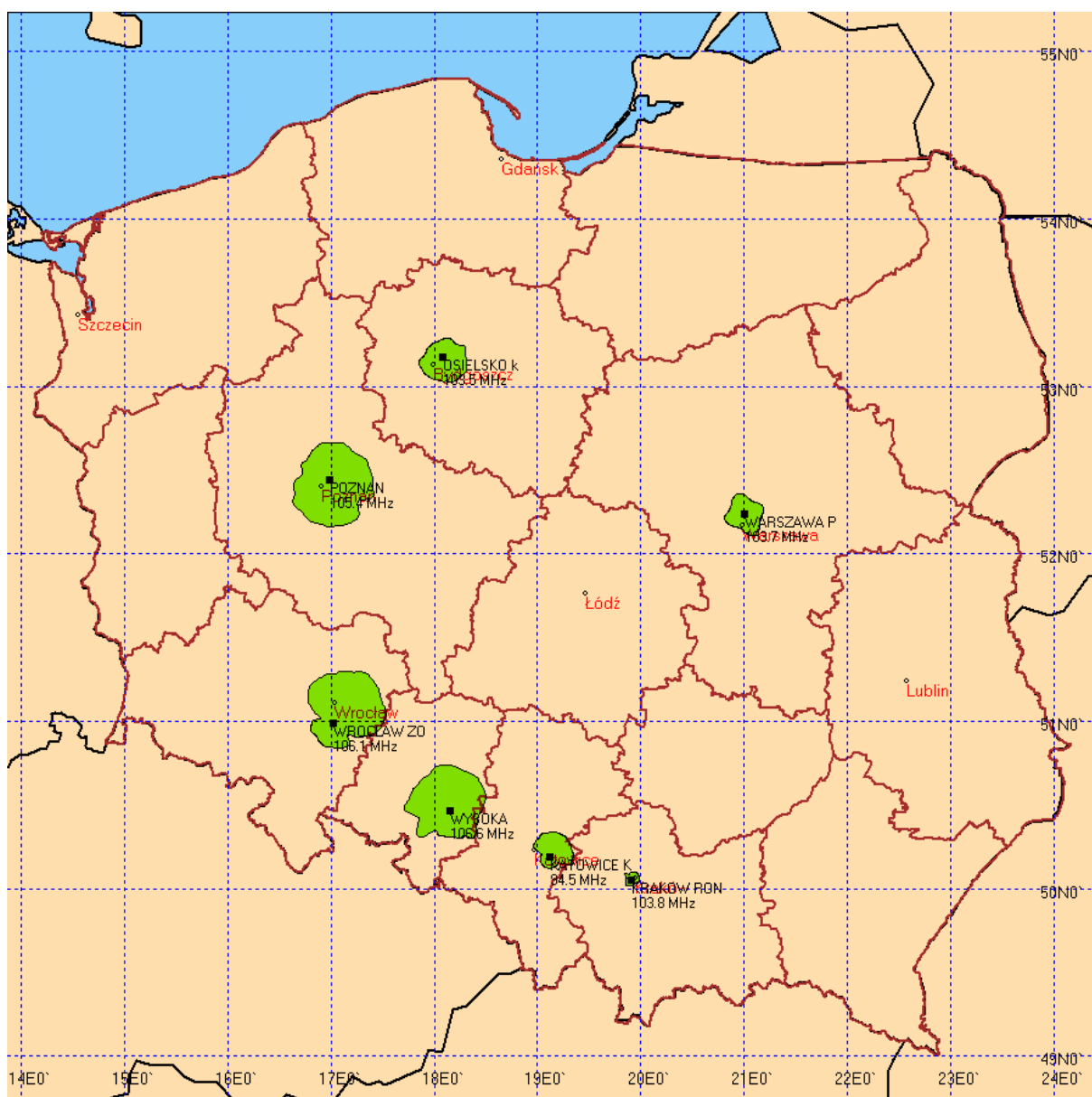
Pokrycie ludnościowe:	8 823 300 osób	22,80 %
Pokrycie powierzchniowe:	12 273 km ²	3,92 %

24 stacje

33,42 %

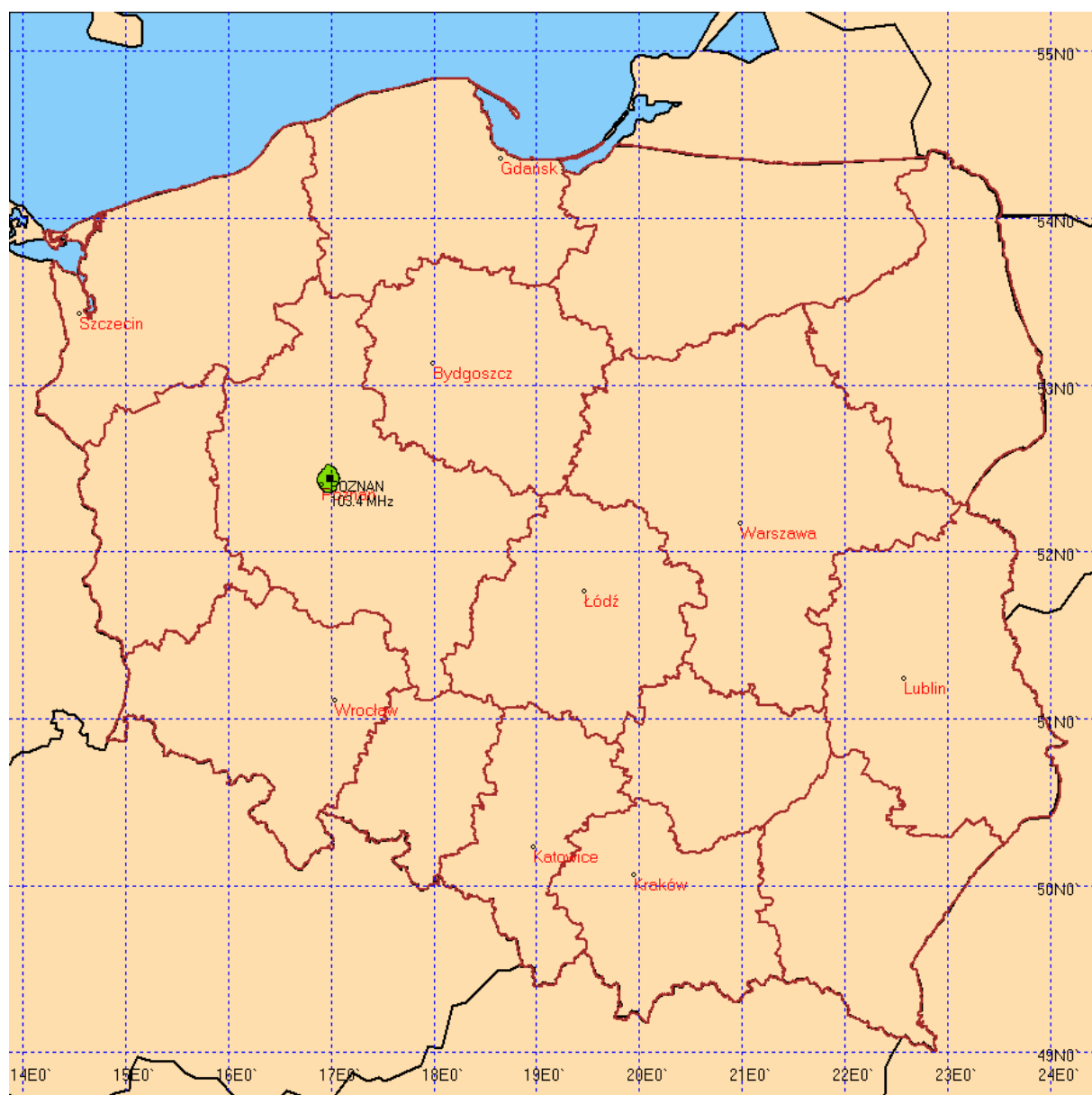
10,48 %

Grupa Radiowa AGORY Radio ROXY

7 stacji

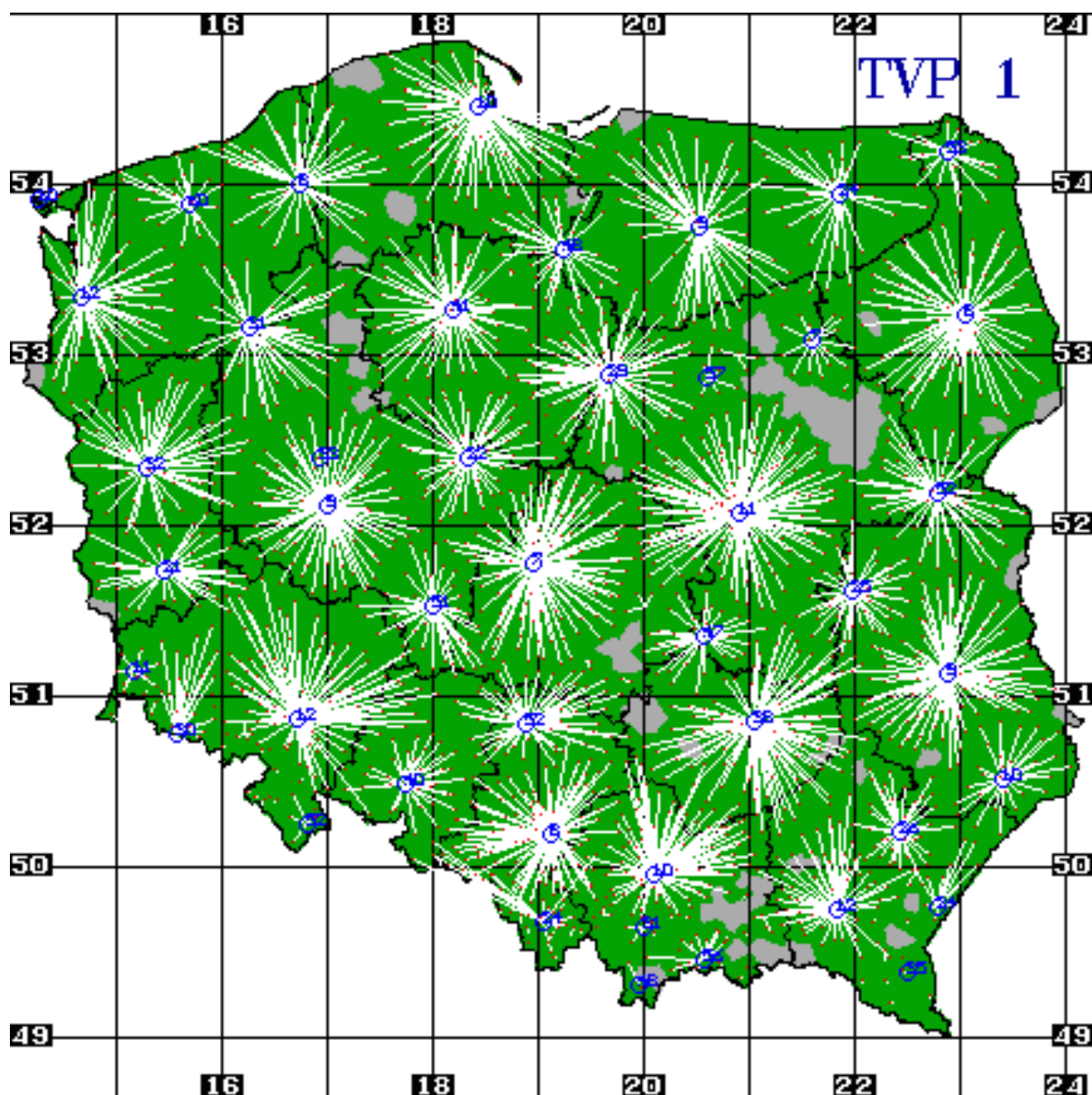
Pokrycie ludnościowe:	5 438 800 osób	14,06 %
Pokrycie powierzchniowe:	9 204,8 km ²	2,94 %

Grupa Radiowa AGORY inne (pozostale)

1 stacja

Pokrycie ludnościowe:	320 200 osób	0,84 %
Pokrycie powierzchniowe:	196,6 km ²	0,06 %

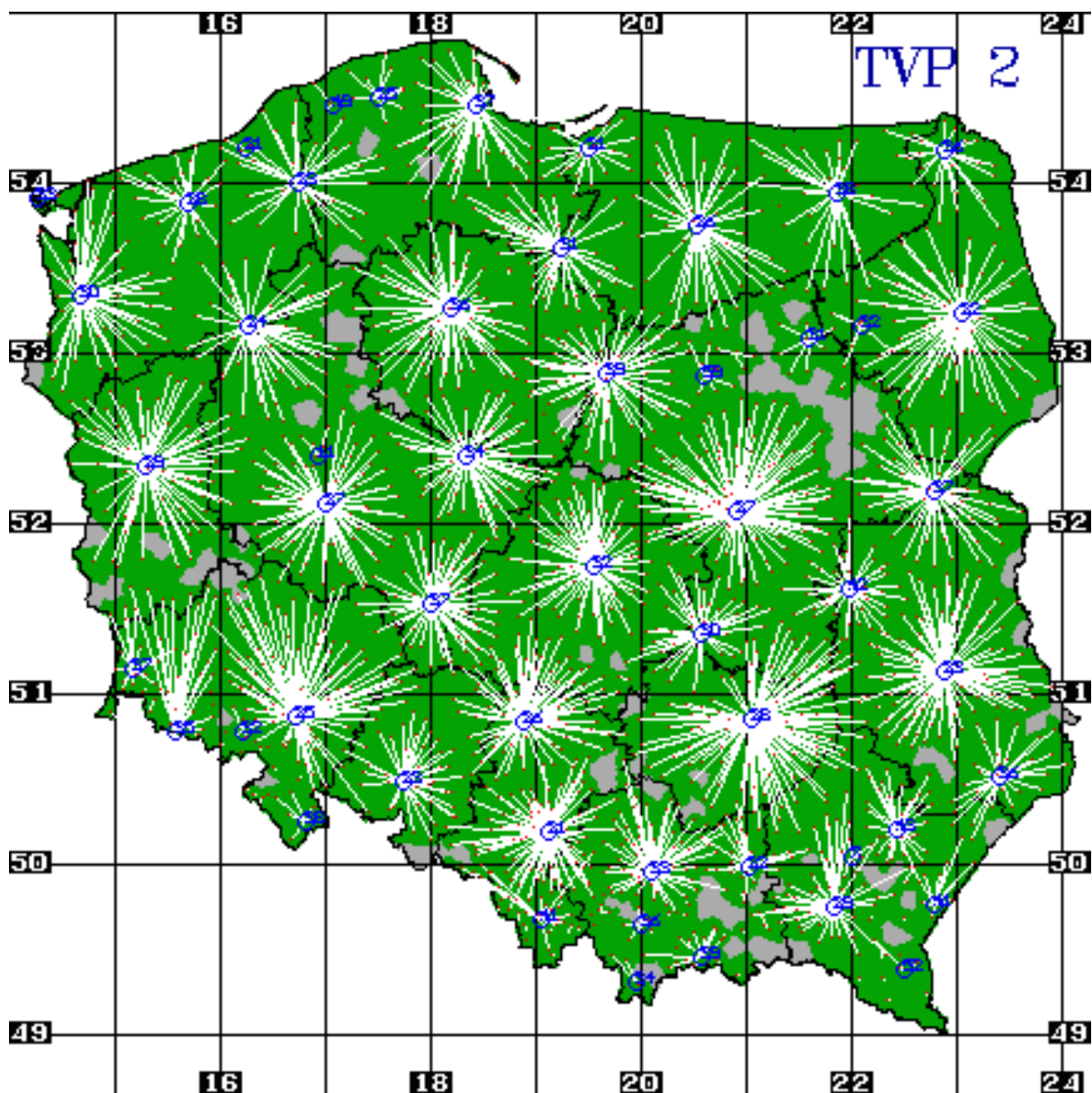

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV
 czerwone kropki – Punkty testowe
 białe linie – Najsilniejsze sygnały
 zielone pole – Odbiór poprawny
 szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja Polska – Program 1

Pokrycie ludnościowe:	38 066 162 osób	99,60 %
Pokrycie powierzchniowe:	309 266 km ²	98,91 %

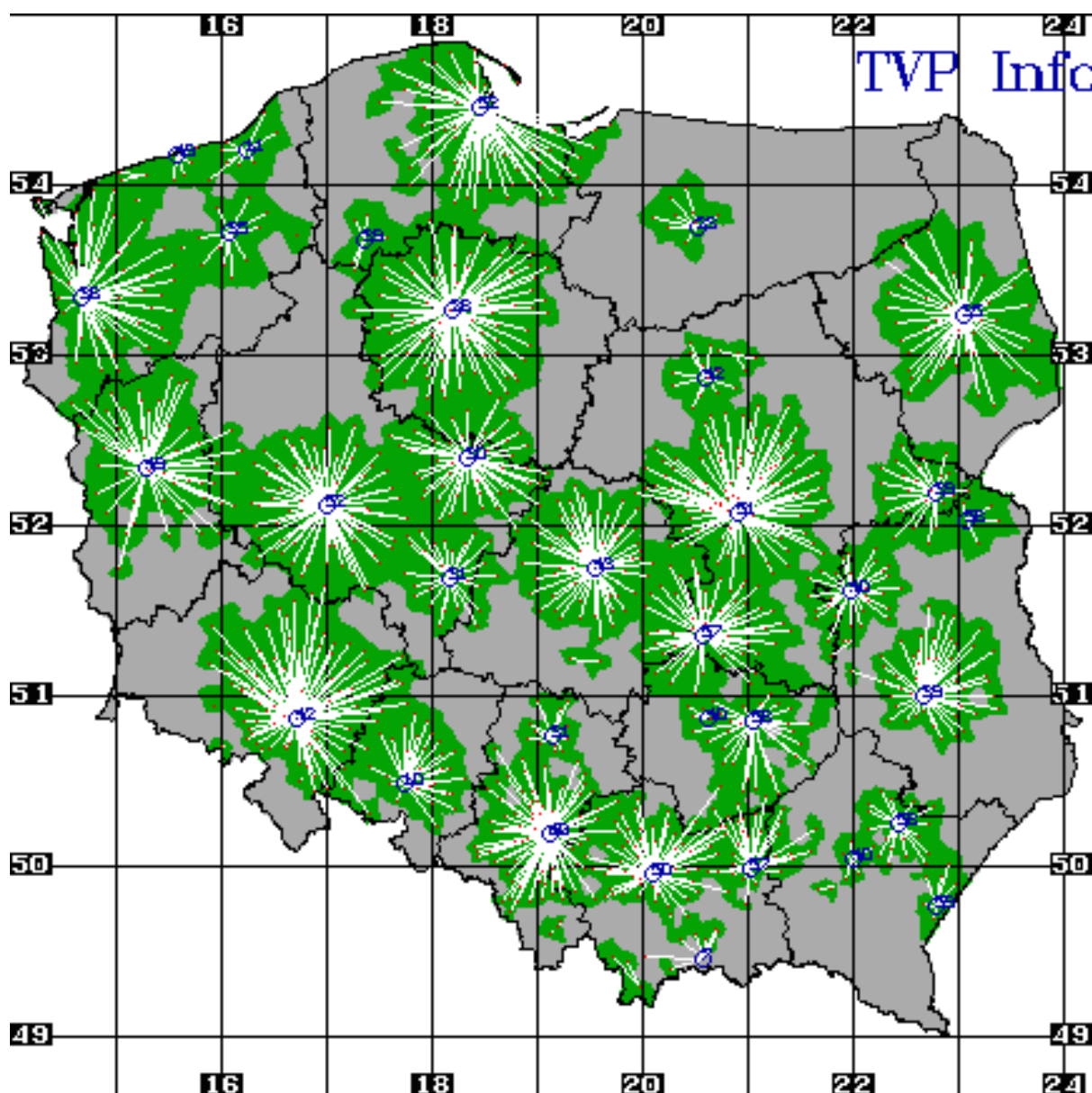

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV
 czerwone kropki – Punkty testowe
 białe linie – Najsilniejsze sygnały
 zielone pole – Odbiór poprawny
 szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja Polska – Program 2

Pokrycie ludnościowe:	37 986 719 osób	99,39 %
Pokrycie powierzchniowe:	309 205 km ²	98,88 %

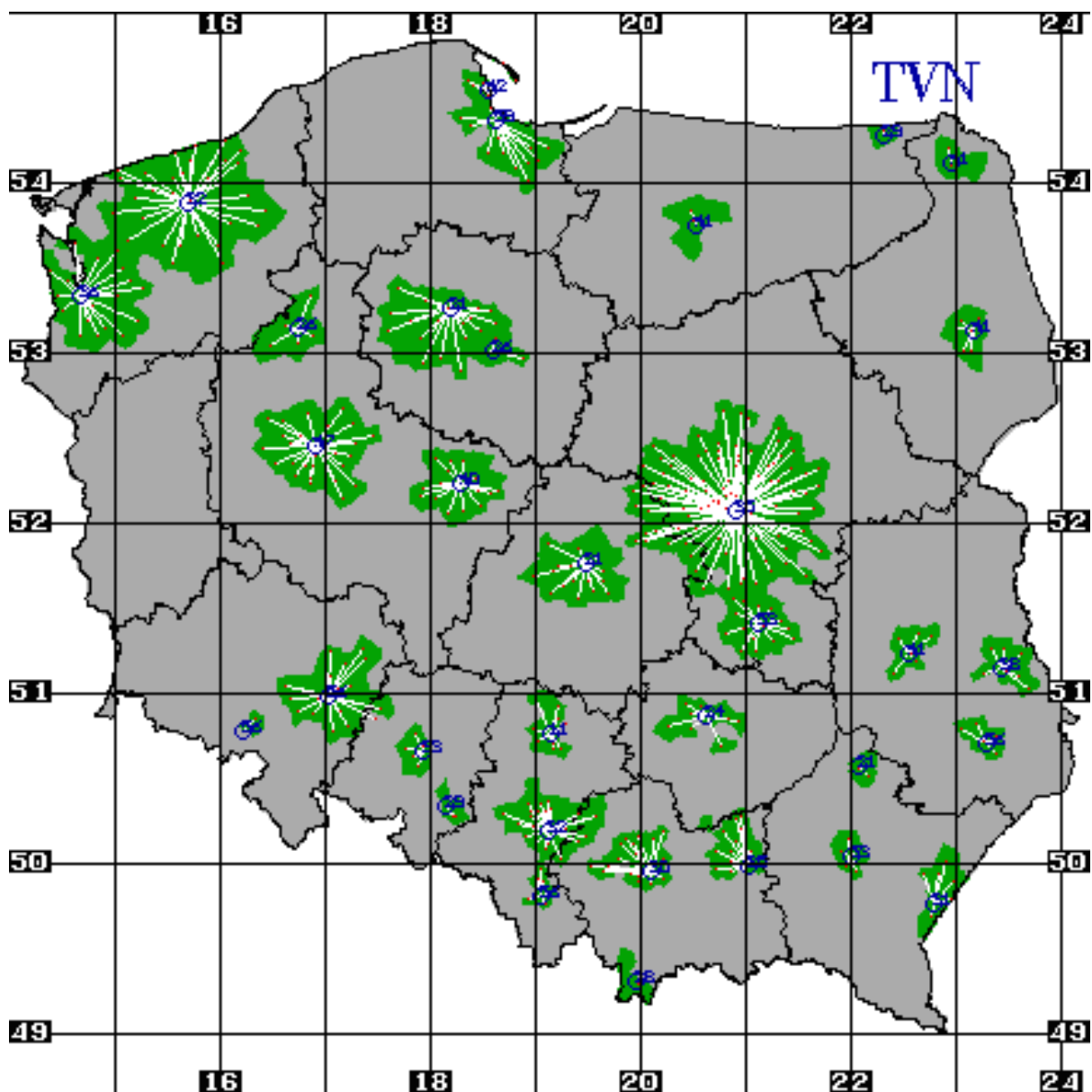

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV i nr kanału
 czerwone kropki – Punkty testowe
 białe linie – Najsilniejsze sygnały
 zielone pole – Odbiór poprawny
 szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja Polska – Program TVP Info

Pokrycie ludnościowe:	27 065 052 osób	70,81 %
Pokrycie powierzchniowe:	165 164,7 km ²	52,82 %

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV i nr kanału

czerwone kropki – Punkty testowe

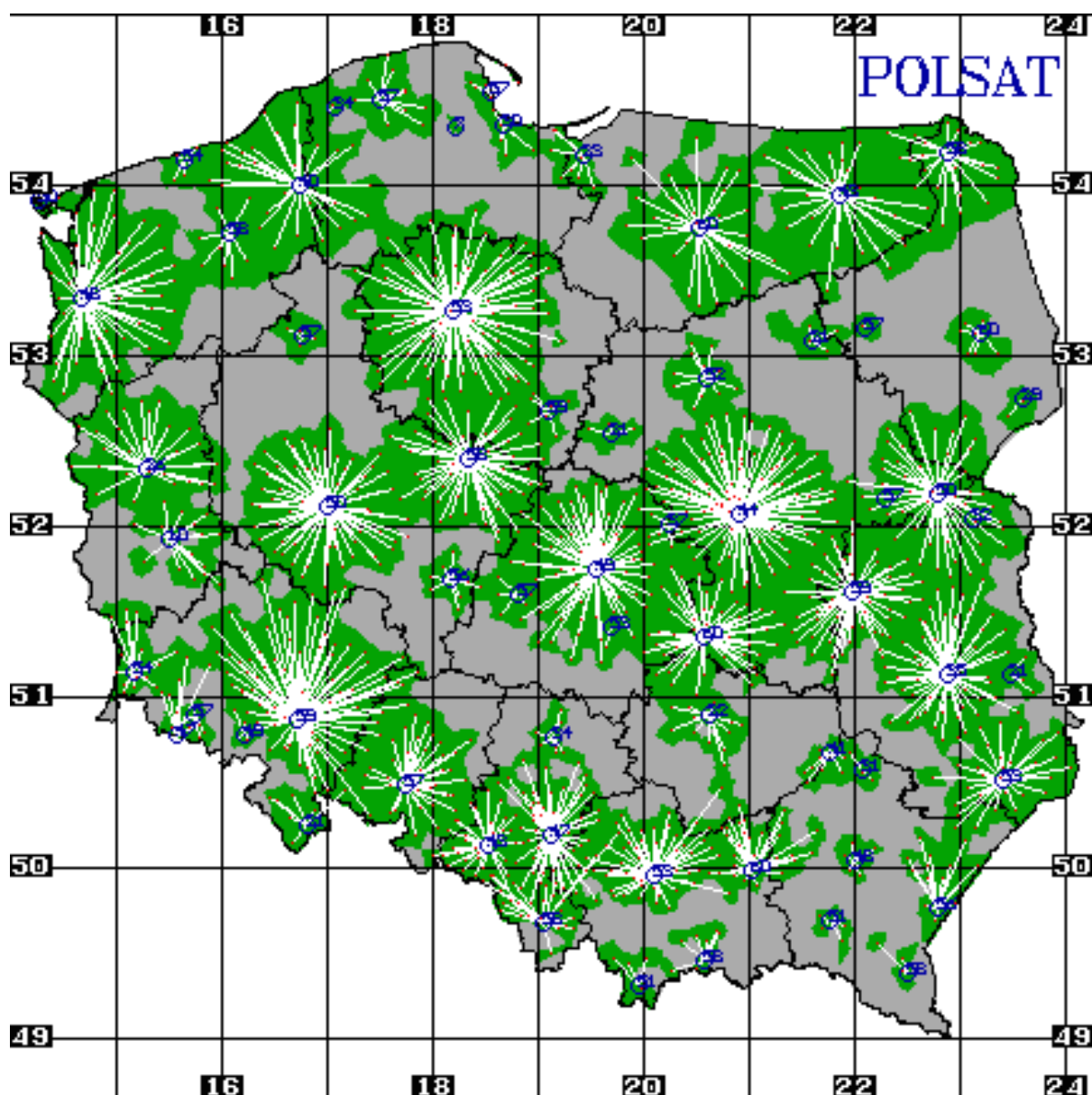
białe linie – Najsilniejsze sygnały

zielone pole – Odbiór poprawny

szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja TVN

Pokrycie ludnościowe:	18 000 970 osób	47,10 %
Pokrycie powierzchniowe:	68 746 km ²	21,98 %

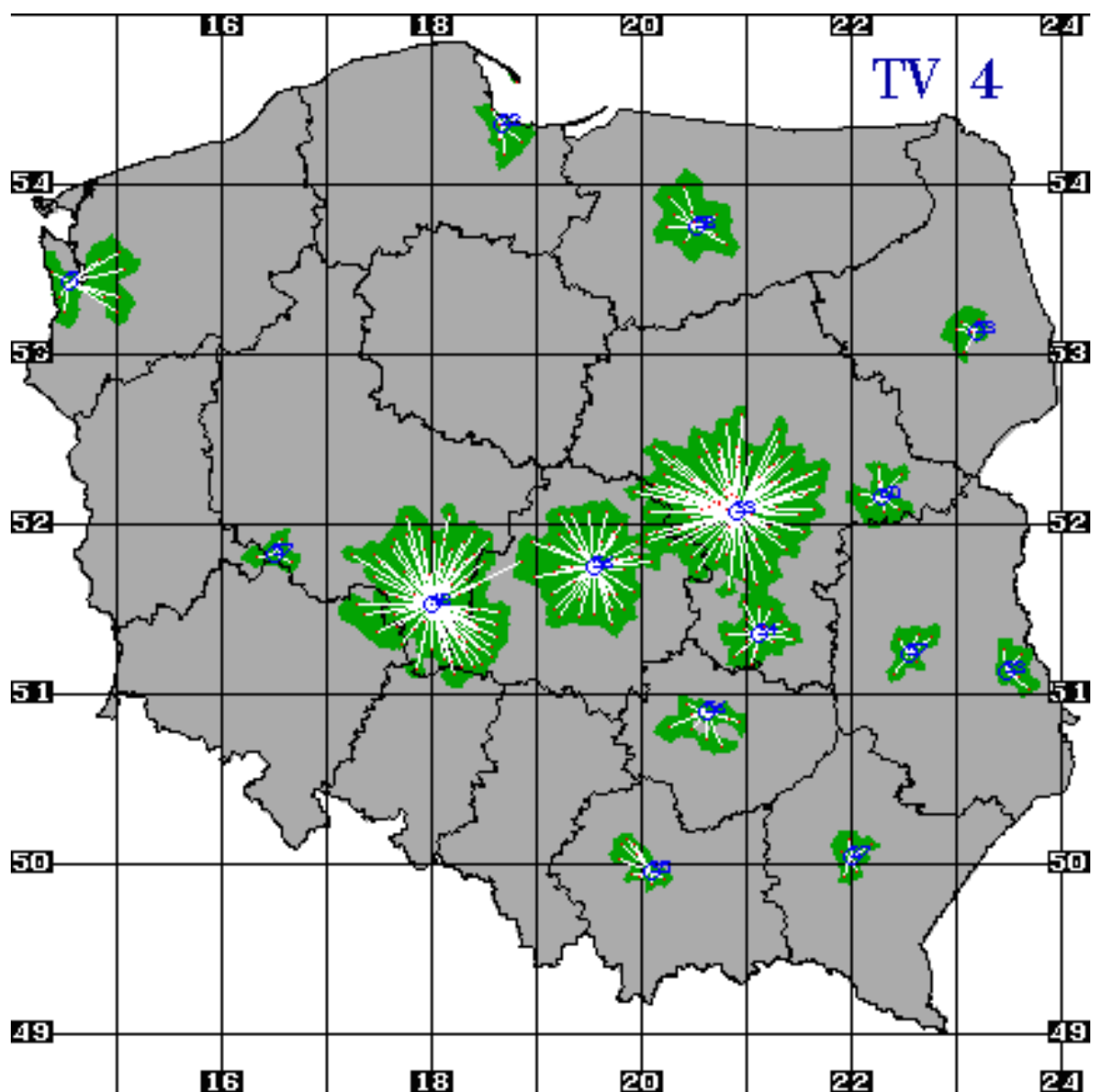

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV i nr kanału
 czerwone kropki – Punkty testowe
 białe linie – Najsilniejsze sygnały
 zielone pole – Odbiór poprawny
 szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja POLSAT

Pokrycie ludnościowe:	32 715 000 osób	85,60 %
Pokrycie powierzchniowe:	227 240 km ²	72,67 %

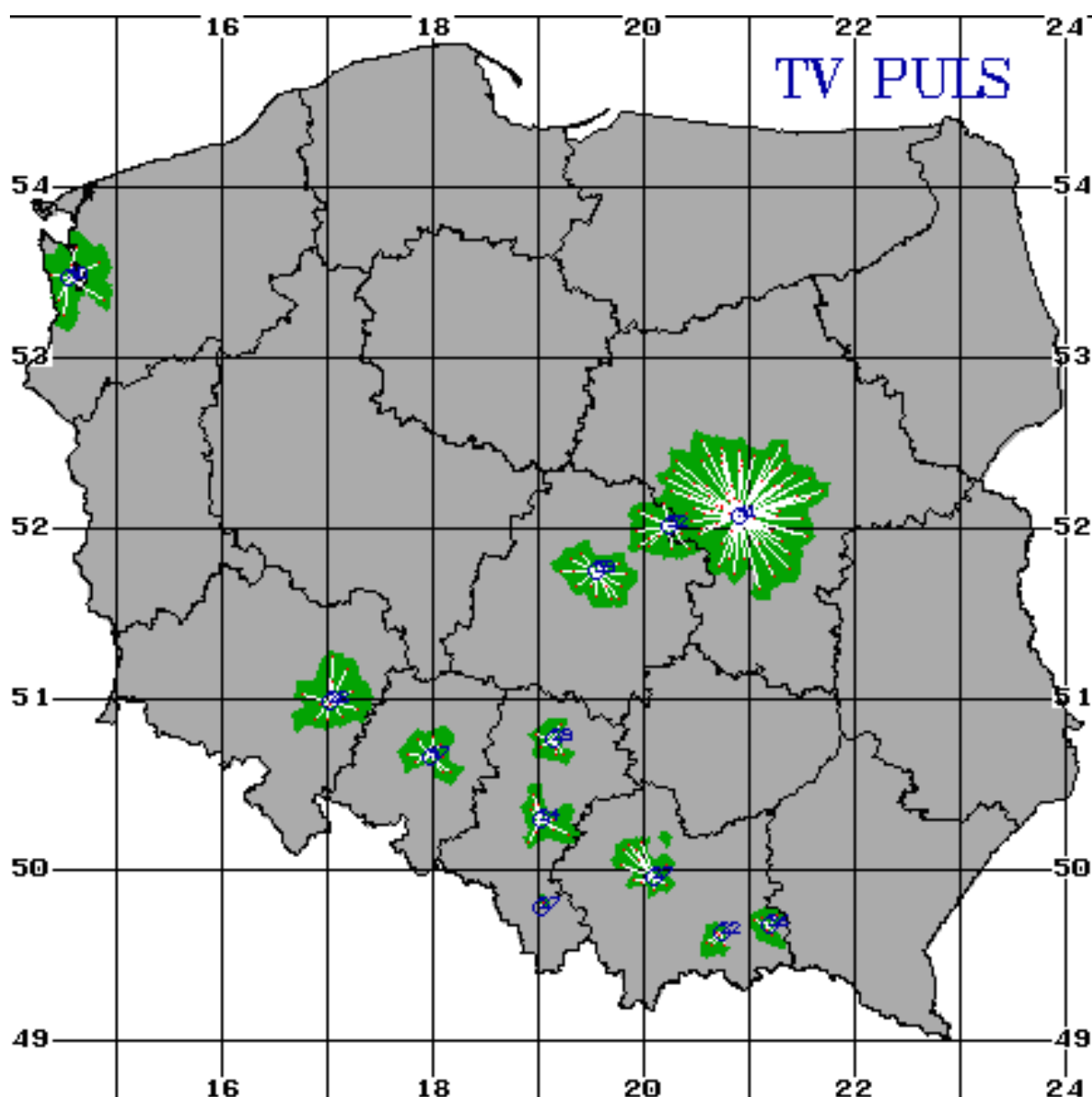

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV i nr kanału
 czerwone kropki – Punkty testowe
 białe linie – Najsilniejsze sygnały
 zielone pole – Odbiór poprawny
 szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja TV4

Pokrycie ludnościowe:	9 752 319 osób	25,52 %
Pokrycie powierzchniowe:	36 862,5 km ²	11,79 %

Legenda:

niebieskie kółka – Nadajniki TV i nr kanału
 czerwone kropki – Punkty testowe
 białe linie – Najsilniejsze sygnały
 zielone pole – Odbiór poprawny
 szare pole – Brak możliwości odbioru

Telewizja PULS

Pokrycie ludnościowe:	8 983 100 osób	23,42 %
Pokrycie powierzchniowe:	20 791 km ²	6,65 %

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu